

خلعلر - اجلالر

Memdūh, Mehmed, Paşa

Ḫalʿler - iclāslar

مؤلفی :

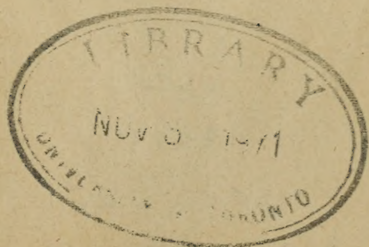
داخلیه ناظر اسبق

محمد ممدوح

استانبول

١٣٢٩

[مطبعهٔ خیریه وشرکاسی]

LIBRARY
NOV 5 1971

خلعلر اجلاسلر

دولت علیهٔ عثمانیه دامت محفوفةً بالعنایة الربانیه ابتدای تأسسندنبری قاچ پادشاهك تحت حکم وفرمانندە بولوندی سلاطین ماضیه حضراتندن هانکیلری جهاد یولنده آخرته کیتدی آرزو ایله سلطنتی فراغ ایلیانلر و ینه او مقام محتشمه کلنلر اولدیمی پادشاهلردن بعضلریده خلع ایدلدیلر اسبابی نه‌ایدی مخلوع شهریاران سریردن جدا قالنجه حیاتلرینی محافظه ایده‌بیلمشلرمیدر ملوکده اخلاق وتمایلات عواقب ایچون تأثیرات کوستریبورمی تدقیق واخطارات خیرجویانه‌یی عدم اصغادن متولد مضراتك تحقیقی موجب انتباه اولوب اکرچه مطولات کتب تواریخده وقایع مضبوط ومقید ایسه‌ده پادشاهانك اقبال واستقباللری تخت و بخت مسئله‌سی دیمك اولدیغی مثللو تقلبات و مؤثرات دخی همرنك ویك آهنك دکلدر . چونکه سلطان محمود خان ثانی عصرینك اواخرینه قدر ادارهٔ دولت هر معناسیله مطلقیت محورنده دوران ایلدیکی جهتله معاملات تهدیدکارینك الك خفیفی نفی اولمق اوزره اعدام ومصادره دائرهٔ دولتده پرورده رجالك وحتی نیجه صاحب املاك و اموالك قبولرینه بالطه آصمشدر . سلطان عبدالمجیدخانك

جلوسیله ١٢٥٥ سنهٔ میمنه‌سنده امنیت جان ومحفوظیت عرض وناموس و مال ماده‌لری اوستنه تنظیمات خیریه تأسیس و اعلان بیوریله‌رق ادارهٔ مطلقه‌دن چیقلدی آرتق سیاسةً اعدام ومصادره سیئه‌سی اختیار اولنمدیسه‌ده تغریب عادت قدیمه‌سی بتون بتون قالقمادی مع هذا تبعید ایدیلنلر پك معدود ایدی لکن نفی تنظیماته بر رخنه‌در. زیرا تغریبك تضییق معنویسندن روح متأذی اولور حیات صارصیلور مالاً دخی ضرر کوریلور. ایشته بعدالتنظیمات علی‌الاصول محاکمه تحتنه آلنمقسزین بعض معروف ذوات اسناد واعتیاد سائقه‌سیله ابعاد اولنمشلردر اما شو معامله نفسه کران کلسه بیله نفی بر حکم نتیجه‌سی اولمینجه حق قانونی منفی عد ایدیله‌من مثبت صاییلور بونده حسابه قاتیله‌جق شی تعب وجود ونابمحل صرف نقوددر. تبعیده اوغرامش افاخم دولت مدت قلیله‌ده استانبوله آلدیریله‌رق مقاماته قونولدی اعادهٔ شرف وحیثیت ایلدیلر.

١٢٩٣ سالی که درت ییل‌اول مخلوع سلطان عبدالحمیدخانك عصرینه مبدأدر قانون اساسی اعلانیله مشروطیت محیطنه کیرلمش فرض اولونیوردی بونك صفحه‌سنده‌ده استبداد قوتیله کثرتلی تغریبات نمایان واوتوزسنه صکره انقلاب تام عیان‌اولمش‌ایکن شدت مفرطه قانون ایله پنجه‌لشدی بناءً علیه دوردن دوره آچیلان ابواب اجراآت و احوالك اوچ فصله تقسیمی لازم کلدی. حادثات عظیمه‌که خلع و اجلاس وقوعاتیدر تتبع ایلدیکم مطبوع ویازمه تاریخلرك محتویاتندن مآلاً وایجابنه‌کوره حرفیاً اقتباس‌ایله بونلره مطالعاتمی علاوةً (خلعلر اجلاسلر) سرلوحه‌سیله ارباب

تیقظ وعرفانك پیش انظارینه شو اثر ناچیزی عرض ایدیورم
تواریخه مراجعتله یازدیغم مواد مؤرخین سائرەنك آثارنده دخی
نقل و ایراد اولنمش ایدوکندن آخرك مالنه کوزدیککمش اعتراضی
ملحوظ ایسەده بندن مقدم بو وادیده سوق سمند قلم ایدن وقایع
نویسان کذلك امثاللرینك میدانه قویدقلری آثاری تحلیل ویا
جرح وتعدیل صورتیله بر قماش نسج وخرج ایتمك ایستەمشلردر.
اصل مقصد خلع و اجلاس وقوعاتنی بر مجموعەده طوپلیجه
بولندیرەرق اصحاب مطالعەیه بر طریق سهولت وضعندده عبرت
ارائه ایتمکدر. خلاصهٔ کلام آلتی یوزسنەیی کچمش اولان اعصار
مدیده ظرفنده سلالهٔ جلیلهٔ آل عثماندن اوتوز بش پادشاه اورنك
آرای سلطنت اولوب الیوم اوتوزالتنجی شهریارشوکتمدار سلطان
محمد رشاد خان حضرتلریدر.

فصل اول

« سلطان مراد خان اول » اوتوز بش یاشنده ایکن ٧٦١ سنهٔ
قمریەسنده جالس اورنك اجلال اولدی خداوندکار لقبیله مشهور
شجیع وعادل بر شهریار وقور ایدی من قبل الرحمن فتوحات کثیرەیه
مظهریتله ناشر شرف فروان اولمشدر. عهدهمایونلرنده ادرنه فتح
ایدیلەرك پایتخت ثانی اتخاذ قیلندی. برنجی پایتخت بروسەده اولدیغندن
بو ایکی جایگاه جلالت پناه اناطولی ایله روم ایلی بی جناحین مهابتی تحتنه
آلدی. صدر اعظم علی پاشا اوتوز بیك عسکرله صربستان اوستنه
اعزام ایدلمشیدی. بلغارستاندن مرورنده « پراوادی » « شمنی »

« طرنوه » قصبه‌لرینی ضبط ایله بلغارستان قرالی بولنان «شیشمان»ی نیکبولی قلعه‌سنده محاصره‌یه قویدیغی عتبهٔ کوا کب کوکبهٔ تاجداری‌یه لدی العرض سلستره قلعه‌سی دولته ترك اولنمق واولدن ادا ایتمکده ایکن وعده‌سنی کچیردیکی ویرکو ایفا قلنمق شرطیله قرال مصالحه‌یه یاتیرلدی . لکن « شیشمان » صکره نقض پیمان ایتدیکندن صدر اعظم داهاشدتله محاربه‌یه باشلایوب « دریجازا » «خرشوه» قلعه‌لرینی آلدی . نیکبولیده قرالی تکرار حصر وتضییقه ابتدار ایدنجه مقاومته امکان قالمادیغنی ادراك ایدن قرال «شیشمان» مقدمکی نقض عهدینه پشیمان وآرتق متشبث دامان آمان اوله‌رق مع عائله تسلیم اولمسی اوزرینه طرف اشرف شاهانه‌دن حقنده التفات ابراز وخاطری اعزاز بیورلمقله برابر مرتبه‌سنه شایان معاش تخصیص قلنمش وبلغارستان کافهٔ ملحقاتیله ممالك ملوکانه‌یه الحاق اولنمشدر. صرب قرالی « لازار » شیشمان ایله متفق بولنیوردی. بونك مغلوباً تسلیم اولدیغنی وبتون ملکی الدن چیقدیغنی ایشتدکده کندی موقعنجه مخاطرهٔ آتیه‌یی بالتفکر همجواری بولنان بوسنه وآرناودلق حکمدارلرینی دائرهٔ اتفاقه دعوت ایتدیکی مسموع شاهانه اولمسیله اردوی همایون بالقانلردن کچیریله‌رك دشمن دینك محل اجتماعی اولان قوصوه صحراسنه مواصلت بیورلدی. اعدا جانبندن «اولاح» « مجار » « صرپلو » « بوسنه هرسك » آرناودلقدن مجتمع جنود کثیره‌یه نسبتله عساکر اسلامیه اقل ایدیسه‌ده عون وصون الٰهی بدرقهٔ بارقهٔ پادشاهی اوله‌رق میدان حربه کیرلدی. جیوش طرفین بربرینه قارشدی سیف وسنان همزبان اولمش یرلر قان ایله طولمش اجساد ییغلمش

« کوم کوم اوتر آسمان صدادن »
« کمکشته زمین شو ماجرادن »

غلبهٔ کامله ایله جنك آوران اسلام شادمان ومتفقین دوزخ قرین اردوسی محو وپریشان اولدیغندن حضرت پادشاه معرکده‌اعدانك ییغین ییغین یاتان بی روح ومجروح افرادینی چشم عبرتله تماشا وجناب خیرالناصرینه شکر وثنا ایدرکن « میلوش » نام بر صربلو فدائی سرسویلیه‌جکم دیمی اوزرینه مساعده بیوریله‌رق حضورده تقربنده خنکارك ایاغنی اوپه‌جك کبی یره اکیلوب کیزلی طوتدیغی خنجری سینهٔ بی‌کینهٔ خداوندکاره حواله ایله تهلکه‌لی بر جریحه آچدیده خائن قاچدی یکیچریلر آرقه‌سندن یتیشه‌رك ملعونی طوتدیلر قتل ایتدیلر. صرپ قرالی « لازار » دشمنك بوزغونلغنده اسیر ایدلمشیدی. اوتاغ همایونه کتیرلدی. اعدامی فرمانی بعدالاعطا اول تاجدار صاحب قدرت شهدایه نوش شهادت اولمشدر. کرچه ایکی مالك کشور بوفیفای فانی ترکده برابردر. لکن «فریق فی الجنة وفریق فی السعیر» حکمتی اظهردر. شهید سعید غازی خداوندکار قوی التدبیر ورعایایه عدل وداد ایله شهرتکیر بر شهریار عدیم النظیر ایدی. اوتوز بر ییل فر ظفرله سلطنتی پارلاتدی. جهاد یوننده جهانه وداع ایلدی. قوصوه‌ده بر مشهدلری واردر. نعش شریفلری بروسه‌یه نقل ایله چکرکه نام محله‌ده‌کی جمع لامع وعمارتلری قارشوسنده کائن تربهٔ مخصوصه‌یه دفن اولندی.

سلطان ییلدیرم بایزید خان اول

قوصوه ملحمهٔ کبراسنده والد معظملرینك وقوع شهادتلری

حسبیله ٧٩١ سنهٔ هجریه‌سنده اوتوز یاشنده سریر سما مسیر عثمانی‌یه جلوس ایتمشیدی. یالکز تأسف اولنور که سلطنته رقیب چیقار و همیله دلیر وصف شکن و دشمنکیر بولنان برادری «یعقوب» چلبی‌یی پدرك سنی ایستیور خدمه‌سیله مرکزه جلب ایدوب وصولنده اعدام ایتدیردی. صحیفهٔ تاریخ عثمانی‌یه سوزیلن برنجی قان لکه‌سی یعقوب چلبینك بغیر حق قتلی کیفیتی اولوب دورلر دکشدکجه خاندان آل عثمانده دادر و اولاد اتلافی کبی فاجعه‌لر تکرر و تقرر ایلدی. فی نفس الامر یلدیرم بایزید خان تیغ آتشتابنك حرارتیله حکمدارانی قاصوب قوورمغه قادر برپادشاه اولدیغندن لمعات جلادتی قراللره یانار طاغ کبی کورونمکه باشلادی. بیزانس دولتنده ایمپراطور تبدیلنه بیله نفوذنی یوروتیوردی. استانبول سورینی محاصره‌یه آلمش بوغازایچنده آناطولی حصارینك قلعه صورتیله انشاسندن ایمپراطور قورقه‌رق سنوی اون بیك دوقه التون ویرکو اعطاسی و استانبول شهری درونده براسلام محله‌سی احداثیله جامع تأسیسی و خطیب تعیینی و محکمه تشکیلی وقاضی نصبی شرطلرینی بالقبول پادشاهدن امان دیله‌مشدر. دولت عباسیه منقرض اولنجه بغداددن مصره کلن خلیفهٔ عباسی یلدیرم بایزید خانه « سلطان اقلیم روم » عنوان مبجلنی ویردی. چوق قلعه‌لر و مملکتلر همت بیهمتای همایونلریله ضبط ایلدی. یلدیرم بایزید خان شمشکلرك آفاقده تازیانهٔ آتشین ارائه‌سنه تاب وتوان بولندیغنه ماننـد سرعتله آناطولی جهتنده شمال وشرقه طوغرو سوق سمند ایدرك شمشیر شراه یاشیله بلاد فتح ایلدکدن ماعدا اوروپا جانبنده دخی حدود خاقانی‌یی جنوب وغربه ایصال عزمیله یونانستانه یورویوب تسالیا قطعه‌سنی ضبطنه

کچیرمش و صادق دولت اوردنوس بکك قوماندا‌سنه ویردیکی عساکر نصرت مأثر ایله موره مرکز حکومتی اولان ارغسنی بالمحاصره تسخیر واوتوز بیك رومی اسیر ایدوب آناطولی‌یه نقل ویرلرینه ترکمان وتاتارجلبیله اسکان اولنمشدر. سالف البیان فتوحات متتابعه ومتلامعه‌دن صکره ذات مهابت صفاتلری پایتخت سلطنت سنیه‌لرینه سالماً وغانماً معاودت وچند سال نوش رحیق صفا ایله استراحت بیورمشلر ایسه‌ده طنطنهٔ طبل ظالمانه‌سی دنیانی اورکوتمش جهانکیر تیمورلنکك ارزنجانی آلوب نیجه جانلر یاقدیغی و بایزید خانك شهزاده‌سی علاءالدین بك سیواس بلده‌سنده والی بولونیوردی. تیمورلشکر موفور ایله سیواس قلعه‌سنی تسخیر واهالی‌ی کشتهٔ شیر شمشیر ایدوب تاتار اردولرینك ایلرولمکده اولدیغی خبری اوزرینه بایزیدخان یوز یکرمی بیك عسکر ایله تیمورپرشورك اعداد اجنادی ایکی یوز بیکی متجاوز اردوسنی انقره ولایتنك چبوق آباد اووه‌سنده بولدی. لکن معیت سنیه‌ده اولان عساکرك کاه کاه عتاب وخطاب شاهانه‌یه دوچار و علوفه‌لرك منتظماً ویرلمه‌مسندن متولد ناخوشنودیلری بدیدار اولدیغی وکلا وامراجه معلوم ایدوکندن عدداً افزونتر لشکر اداره ایدن دشمنله میدان محاربه‌سنه کیرشمکدن ایسه طاغ ودربند جنکلرنده خصمی یورمق و عسکره معاش و علوفه توزیعی امرنده پاره‌ی صاقنمامق انسب اوله‌جغنی وزیرعلی پاشا عرض وبیان وارکان دولت وقدمای امرای عسکریه دخی بوزجه‌ی اتیان ایتمشلر ایسه‌ده پادشاه تیموره اهمیت ویرمدیکندن معروضات واقعه‌یی عدم اصغاده مصراوله‌رق کارزاره باشلاندی قتال وجدال تغییر وتشویر احوال ایتدکجه امارات انهزام بزم

اردوده نمودار وعساکر وامرا فرقه فرقه محو وتار ومار و برقسمیده علاقهٔ مناسبات ومجلوبیتله صف اعدایه رهیاب فرار اولدقلرندن بایزید خانك موقعی تهلکه‌یه دوشه‌جکنی اردوی همایونده اولدنبری مستخدم صرب صنفی لشکرینه قوماندا ایدن «آتیدن» معیتی سوارلیله صفوف خصمی فداکارانه یاروب نزد تاجداری‌یه کلدی نتیجهٔ محاربه‌یی اخطار و صاویشلمق نیازینه ابتدار ایدنجه ساغر غرور خمارینه طالمش شهریار جسور آنی غیظ وغضبله رد ومعیت سنیه‌ده ثابت قالان اون بیك یکیچری‌یی کله‌جك مصیبته کاّن سد ایدرك کونشك باته‌جغی ساعته قدر محاربه‌یه دوام کوستردی. طالع سیاه یوللری قاب قاره ایتمکسزین کوندوز کوزیله نجاته راه بولنمق ایچون معیت ملوکانه‌ده اولان منت بکك ابرامیله پادشاه خواه ونا خواه رجعته قرار ویروب برتوسن سبکرفتاره سوار اولدی طولی دیزکین کیدیلیرکن اسب یولده قپاندیغندن وحوالی دشمن صفلریله احاطه قلنمش اولدیغندن جنکیزخان نسلنك بقیهٔ بلاسی محمود خان سواریلریله یتشدی خنکاری طوتدی اردوکاه خصم بی امانه کتیردی تیمورلنك استقبال وحرمتله قبول ایدرك اقامتنه مزین ومکلف اوچ اوتاق تخصیص وتعیین وحیاتلرینی مع القسم تأمین ایلدیکی نکاشهٔ اقلام مؤرخیندر فلاکتزده پادشاه سکز ماه حال اسارتك غم والمندن نزول اصابتیله قونیه آقشهری قضاسنده وفات ایتدی مدت سلطنتی اون درت سنه‌در. جنکده تختندن جدا وتنکنای ابتلاده رحمت جوی حضرت خدا اولمغله بودخی جهاد یولندن دونمه‌مش سلاطین سطوت قریندندر. سبحان الله رعدیله رعب عظیم ویرن صاعقه‌یی مقناطیس جذب وحبس ایتدیکی کبی یلدیرم بایزیدخان تیمورك الندە

محبوس ومأيوس قالدی . سلطان بایزید طبعاً حدید وپیاله کش اولمقله دخی معاملاتنده شدت بدید اولدیغندن ملکی وعسکری مأمورلر تهدیدندن قورتیله مازلردی . ساقیٔ باقیٔ قدرت هواده یلدیزمه چاقیق ایچون طولولرله رخصت ویرمشدر . اما یرسا کنلرینه میل هوا دائما صفاویرمز . سلطان بایزیدده نمایش واحتشام و کردش جام مثللو شیلره میلان آبا واجداد شاهانه‌لرینك اطوارینه عدم مطابقتدن قلوب امرای عسکریه‌ده برتأثر نهان عیان اولمسنه سبب اولمشیدی . ایشك ایچ یوزی من کل الوجوه شویله مشوش ایکن سلطان مشارالیهك تیموره کوندردیکی نامه‌لر غایت مغرورانه وشتوم آمیز ومستهزیانه‌در . حزم واحتیاطه دقت ومدار ایله نزاکته رعایت ایتمه‌لیدی . کندینی بکندی قوتنه کووندی مغلوب اولدی . حکم خفیهٔ صمدانیه عقول فحول خارجنده بولنمسیله انسان هرآن شئوناته حیران اولور . دنیا کاه طوفانه بوغولدی کاه شدتلی زلزله‌لردن معموره‌لر ییقلدی . وقت اولدی سمت سمادن طاشلر یاغدی . زمان کلدی بولوطلردن آتشلر صاچلدی امان یارب کوك ایله یر آراسنده پادرکل قالمش اولان بنی آدم یوقاریدن آشاغیدن کله‌جك آفات ومصائبه حتی ابنای جنسندن کوره‌جکی نوائبه مقاومت ایده‌مه‌مکله ومبدم ماتم ایچنده‌در . دنیاده نه‌راحت وار بالین انین اوزره تسلیم روح ایتمش برانسان ایچون شمدی راحت دوشکنده‌دردیرلر . تیمورلنك ادیم ارضده بلیاتدن معدود ایدی . زیرحکومتنه کچن اقالیمك حدودی شرقاً چین ماچینه شمالاً روسیه اقلیمنك ایچرولرینه غرباً بحر سفیده جنوباً خطهٔ مصریه‌یه قدر ممتد اولدی . تیمورلنك اوتوز آلتی سنه مدت حکومتنده محاربات

ومقاتلات وتخریبات توالی ایتدیکندن واردیغی محلارك سکنه‌سنی کسدیرر . طوغرادر . سکسان یوزبیك مقتولینك کله‌لرینی ییقدیره‌رق اهراملر تشکیلیله سیرینه باقار. ایاغنی باصدیغی طوپراقلرده سیلابه‌بدل قیزل قانلر آقاردی . اظلم مخلوقات تیمورك دورهٔ نحوستی قان طوفانیدر . امم واقوام ساحرهٔ غبرا قان دریاسنده یوزملك اجباریله کمنام اولمشلردر . سلطان بایزید دخی اوظالمك زخم خورده‌سیدر . اخلاق مراتبندن تحلیل مادہیه کلنجه مغرور اولمق مدارا وتأنی طریقی طوتمامق تکبر وتجبرله نصیحت آلمامق یلدیرم بایزید خانه مورث فلاکت اولدی . نعش مغفرت نقشلری بروسه‌ده احیا کرده‌لری بوثنان جامع شریفك جوارینه دفن ایدلمشدی .

سلطان مراد خان ثانی

سلطان مراد خان ثانی اون سکز سنده ایکن ٨٢٤ سنه‌سنده مکین اریکهٔ کیتی ستانی اولمشیدی . ولولهٔ جلوس شایع اولنجه مصطفی چلبی که یلدیرم بایزید خانك شهزاده‌لرندندر . تیمور وقعه‌سنده حیات ومماتی بیلنه‌میوردی مکر کنج اختفاده ایمش کندیسنی سلانیکده بعض امرایه طانتدیره‌رق ادرنه‌یه کلوب تأسیس حکومت ایتدیکی کبی جالس سریر سلطان مرادك کوچوك قارداشی مصطفی چلبی حمید ایلنده والی بولنیوردی بودخی اعلان عصیان ایتمسیله شو ایکی رقیب نه وجهله تأدیب اولندیغی مصطفی اسمنك تدقیقی صره‌سنده اتیان قلنه‌جقدر . سینوب قسطمونی طرفلرینك امیری اسفندیار اوغلی‌ده بولی وطراقلی

حوالیسنه صارقندیلغه قالقشدیغی مثللو منتشا بکنك وفاتی وقوعیله معیت ملوکانه‌ده مستخدم اوغللری قاچوب استقلال وادیسنه صاپمش وقرەمان اوغلی تکه امیرینی بالتحریك عسکرله انطالیه‌یی محاصره‌یه آلمش اولدیغندن ممالك سنیه داخلنده خاطر خراش حالات اکسلمیوردی یلدیرم بایزیدخانه تیمورغلبه‌ایلینجه مقدمری قوت دولت عثمانیه‌یه سرفرو ایدن او امیرلر تکرار اسکی یرلرنده یوکسلمك داعیه‌سنه دوشدیلر ایسه‌ده سلطان‌مراد سیف سطوتیله اونلره ینه بویون اکدیرەرك کیمنك قیزینی حبالهٔ ازدواجنه بند ایلدی کیمیسنه‌ده سلطانلرینی عقد نکاح ایله ویردی آناطولیده سرکشلکه یلتنمك ایسته‌ینلر ترهیب وتطییب ایله یوله یاتیرلدیغندن اصلاحات داخلیه‌نك آثاری پیدرپی رونمون اولدی شمدیده بلاد آسایش بنیاد دولت خارجنده غوائل باش کوستردی از جمله تیمورلنك استیلاسنك سوء تأثیریله روملر یدینه‌کچن سلانیك حرباً استرداد «تسالیا» ایله «موره» قطعه‌لری دخی قوهٔ قاهرهٔ عثمانی ایله ضمیمهٔ بلاد قلندی کرچه صرب قرالی قیزی «ماری» یی تزویج ایچون ویروب اعطاسنه متعهد بولندیغی ویرکوییده سطوت شاهانه‌دن قورقدیغنه مبنی آرتیردی لکن ادرنه‌ده سور همایونه مدعو ایکن کیمه‌رك مجارقرالی نزدینه صاووشدی برده مجارستانده قرال والمانیایه ایمپراطوراولان «ولادیلاس» ایله اسباب متنوعه‌دن طولانی آچیلان جنکده مشهور «ژان هونیاد» مجار اردوسنه قوماندا ایدییوردی . غالبیتدن دشمنك چهره‌سی متبسم و سلطان مراد مغلوبیت مکرره‌دن متألم اولدیغی ایامده طوقات سنجاغنك والیسی بولنان بیوك شهزاده علاءالدین چلبی وفات ایتمکله شو

خبر کدر آروردن قلب همایون متاثر اولدی فی‌الحال مشاغل دنیای دوندن کف ید وبارگاه رب احده اوپاك یدی متضرعانه مد ایتمك ایچون اون درت یاشنی هنوز اکمال ایدن شهزاده‌لری که بالآخره قسطنطین بلده‌سنك فاتحی عنوان محتشمیله مستعد سلطان محمد در تخت سلطنتی آرزوی همایون ایله آکا ترك ایتدی صدراعظم خلیل پاشایی و کار آزموده وزرایی ادارهٔ ملك ضمننده بو یکی پادشاهك رفاقت و خدمتنه تعیین بیوروب کندیسی صاروخان وآیدین ومنتشا سنجاقلرینك وارداتی آله‌رق اوراده عمر کچیرمك اوزره کتدی . سلطان مراد بو وجهله حکومتدن فراغت ایدنجه مجارستان وله قرالنی پاپانك ایلچیسی قاردینال « ژولین » تحریك ایتدکدن بشقه عثمانیلری روم ایلی قطعه‌سندن بالکلیه ضعفه القا ایتمك فرصتی کلمشدر بونی الدن قاچیرمه‌ملی مآلنده استانبول ایمپراطورلغندن محررات ورودینه بناءً سالف‌الذکر قرال سائر قوتلی حکومتلری دائرهٔ اتفاقه ادخال ایله تشکیل ایتدیکی اردولرك ایلرولمکده بولندیغی تحقق ایلدیکندن سلطان محمدله ارکان دولت سلطان مراده عرض کیفیتله مرکز سلطنته تشریفلری استرحامنده بولوندیلر . سلطان مراد کلمك ایسته‌مدی مصلحتك اهمیتندن بحثله دعوتده اصرار ایتدیلر اوخاقان جلادت‌نشان مغنیسادن قرق بیك عسکرله چیقدی ادرنه‌یه پای انداز اولدی پدربلند اقتدار وفرزند سعادتمدار قاوشدیلر بر سریر اوزره اوطوردیلر کان نیرین اجتماع والتماع ایلدی ادرنه تختگاهنده سلطان محمدی براقه‌رق سلطان مراد وارنه‌یه طوغری اردو ایله یورودی وقتا که خصمك قوای جسیمه‌سی کورولدی محاربه‌یه طوتیشلدی قهر ولطف حضرت

بزداندن اعدایه هزیمت وعثمانلیلره نصرت حصه‌لری اصابت ایتدی . نقض عهد ایدن مجار قرالیده شو گیرودارده مقتول دوشدی « هونیاد » قاچدی جانی کوچ ایلا قورتاردی. دشمندن غنائم کلیه آلندی سلطان مجاهد منصوراً ومسروراً ادرنه‌دن عودتنده دغدغهٔ سلطنتدن ینه آرزوسیله فراغت ومغنیساده‌کی سرایه عزیمت بیورلدی . سوق سلطانیده بودادو دهش نشوهٔ آفرینش قدر روح افزا بر توصیفه سزادر .

(لمحرره) سنك بزمنده سرکردان پیاله
مقدس تاج ابراهیم ادهم

آره‌دن چوق کچمکسزین یکیچریلر ایقاع اختلال ایتدکلرندن هیئت دولت مقام سلطنته تشریفلری لزومنی سلطان مراده عرضاله تضرعه مبادرت ایتلری اوزرینه مشارالیه حضرتلری مغنیسادن ادرنه‌یه بالمواصله ثانیاً جالس سریر شوکت اولدی . ولد اسعدلری سلطان محمد ادارهٔ حکومتدن انفکاك ایتدکلرینه مبنی تعبیر سیاسی ایله مخلوعاً مغنیسایه سایه صالدی باشده طوتیلن تاج دولت بلا نزاع باشدن باشه دور ایتمك نه‌عجیب حکمتدر .

ملاحظهٔ محافظهٔ دیهیم ملوکه بادئ شغل عظیم اولدیغی وپادشاهان تاج وتخته کوز دیکیوروا همه‌سیله شهزاده‌لره قیدیغی مسلم عالم ایکن سلطان مرادك عین عبرت بیننده افسر دردسر مثابه‌سنده کورونمش اونه‌لی که بونی اختیاریله باشدن آتدیده عظمت سلطنتك فوقنده ملکوتی بر اکایله مالك بولندیغنی فعلاً اثبات ایتمشدر. اشته ایکی دفعه شعاع شوکتدن تحویل نظر ایدن پادشاه بر مقتضای تقدیرات خواه وناخواه مقام ملکداری‌یه کشیدی. کافی السابق ملکده

داخلاً عدل وداد و خارجاً جهاد ایدرك شان وشرفنی دوبالا ایدییوردی . چونکه دنیاده اعتلا اسبابندن سلطنت ونصرت وموفقیت کبی معالی‌یی نفسنده جمع ایتمکله هرمقصود وجود بولدی. ادرنه‌ده حلول اجلیله کلشنسرای عدن مکانی اولدی. مدت سلطنتی اوتوز ییل آلتی ماهدر . نعش شریفلری بروسه‌یه بالایصال مرادیه سمتنده‌کی جامع ساطع اتصالنده تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن ایدلمشدر.

سلطان محمد خان ثانی

ابوالفتح عنوانیله زیبایش بخشندهٔ تخت عثمانی و عصرینك صاحبقرانی عقل و فضلده یکدانی بر پادشاه پرشکوه ایدی . والد کثیرالمحامدلری اولان سلطان مرادك حیاتنده ایکی کره و اومجاهد اکبر قرب رحمانی‌یه سفر ایدنجه اورنك مینورنك شهنشاهی‌یه یکرمی برياشنده اوچنجی دفعه شعشعه‌پاش اولمشدر . « الجنت تحت ظلال السیوف » اشارت وبشارتندن غزوات وغلبات ایله معروف وموصوف بو تاجدار کروبی کردار اوتوز بر سنه اریکهٔ شوکت سبیکهٔ اجداد معالی نژادلرنده قرار وفوز وظفر وفتح کشورله ایام اجلالنی امرار ایتدی . مقر اداره‌سی تبریز اولمق اوزره اوزون حسن بردولت تشکیل ایتمش اولدیغندن حکمی دیار بکری طوتیور وداها ایلرولره قول آتیوردی . بومتسلطك صولتنی قیرمق لازم کلسیله سلطان محمدجنك آچدی اوزون حسنك اردوسنه انهزام تام ویردی . دولت محمدیه راحت بولدی . براً موفقیت شو صورتله تمادی ایدییوردی . بحراً دخی « مدیللی »

لنی، ایمروس، طاشوز، سمادیرك» آطه‌لری ضبط اولندی قره‌دکزدنده اوچیوز قدر سفینه قریم جهتنه کوندریلوب «کفه، آزاق، منکوب» قلعه‌لری آلندی . قریم دولتنك ممتاز بر آیالتی صره‌سنه قونیله‌رق «منکلی کرای» خان نصب ایدلدی . بحرسیاهك آناطولی ساحلنده واقع «طربزون» «قومه‌نن» نام ایمپراطورندن محجوره نتیجه‌سیله وسینوب قلعه‌سیده اسفندیار اوغلنك التجاسیله ممالك عثمانیه‌یه الحاق قلنمشدر . آل عثمانده برادرینی قتل ایتمك عادت الیمه‌سی یلدیرم بایزید خاندن بداء ایلدیکی وبوکره‌ده نظیره‌سی کورولدیکی کبی سلطان محمد خان صدر اعظم خلیل پاشایی قرق کون حبس وبعده اعدام ایله اموالنی مصادره ایتدیردیکندن شو حال سلاطین عثمانیه ادوارنده باشی کیدن صدر اعظملره مقدمه ومثال اولدی . حضرت پادشاه سکز یوز سکسان آلتی سنه‌سنده ینه تدارکات حربیه‌یه مسارعت وهمتله استانبولدن اسکداره‌کچدی . سمت عزیمتی کتم ایتمك معتاد همایونلری اولوب بوطبیعت ایسه دنیاده پك بیوك‌لرداك بیوك موفقیتلر قازاندیرمش فضائلدن بولنمسیله نره‌یه کیدیله‌جکنی کیمسه بیلمیوردی . «لاحول ولاقوة الابالله» مکرکه پادشاه دخی نره‌یه کیده‌جکندن آگاه دکل ایمش . اسکداره واریلوب اوتاغ فروغ افشانه کیردی . مزاج شهریاریلرنده اثر انحراف هویدا اولدیسه‌ده غیرت کوه بر اندازانه ترك بزم وعزم رزم اقتضا ایتدیرمکله خسته‌لغه باقمادیلر . ککبوزه جهتنه حرکت قلندی اثنای راهده عارضهٔ بدنیه‌لری شدت پیداسیله خنکار چایرینه ایریشلدکده تسلیم روح پرفتوح ایتدیلر جناب فاتح روحیده پر فتوحدر . زیرا جهاد یولنده عالم علیینه عازم اولدی .

جسد سعدلری استانبولده تأسیس واحیا بیوردقلری جامع جسیم پیشکاهنده‌کی تربهٔ منوره‌ده مدفوندر.

سلطان بایزید خان ثانی

اوتوز بش یاشنه وارمشیدی. جلوسلرینك تاریخی ٨٨٦ سنهٔ هجریه‌سنده واقع اولدی. شهزاده‌لکی زماننده اماسیه سنجاغی والیلکنده سنین مدیده مطالعهٔ کتبله اوقاتکذار اولدیغندن راحته آلشمشیدی. برش وافیون کبی بعض مکیفات استعمالندنده وجودلرینه ضعف طریان ایلدیکندن مزاج والفتلری مقتضاسی سفر زحمتندن خوشلانمیورلردی. شو اسبابدن ناشی زمام مهام دولت وکلایه تسلیم بیورلمش اولمسیله رتق وفتق امور اونلره مودوع ایدی. صلب شاهانه‌لرندن‌ایدی شهزاده طوغمش وجمله‌سیده یتشمش بولنملرینه مبنی‌بر سنجاقده والی ایدیلر. بونلردن‌اوچنك یکدیکرینی متعاقب ارتحالی قلب ملوکانه‌ده حزن وملالی تولید وتزیید ایتمسیله بیوك شهزادلری سلطان احمده فراغ سلطنت تصمیمنده بولندیلر. صدر اعظمله وکلا بوشهزاده‌نك حلمیت وسخاوتنی بیلدکلری جهتله کندی ایشلرینه اویغون کله‌جکندن تخته چیقمه‌سنی تسهیلاً تصمیم شاهانه‌یی ترویج ایدییورلردی. فقط بر مصلحت مهمه‌ده صیت موفقیت قازاندقدن صوکره استانبوله جلوس ایچون دعوت مناسب اولور تأملاتنده ایدیلر. اوهنکامده شاه قولی دینیلن خذله آناطولیده تورەمش اولدیغندن اهالینك جانلرنی یاقدقدە وخانمانلرینی یقمقده بولندیغی‌ایشیدیلیوردی. بوشرذمهٔ

شرذمه‌نك استيصالى ماده‌سى سلطان احمده حواله ايدلدى . صدر اعظم على پاشا دخى بشقه‌جه اون بيك عسكرله شهزاده‌يه‌قوت الظهر اوله‌رق كوندرلدى. شاه اسماعيل صفوى ايرانده شيخلكله شاهلغى قرشديروب برمذهب جديد احداث ايتديكندن ايران اهاليسنه‌بونى يايمقده واطرافه نقبا اسباليه مذهبنك توسيعنه چابالامقده ايدى . مقصد خفى ايسه ايرانيلردن سنيلكى بتون بتون قالديرمق ايچون شو دسيسهٔ خسيسه مذهب نقابى آلتنده اخفا اولنيوردى . زيرا ممالك عثمانيه‌ده متمكن مسلمانلر اهل سنت اعتقادنده بولندقلرندن يكى مذهبى طوتان ايرانيلرك بوطرفه تمايللرى امكانى قاپامق شاهك پولتيقه‌سنه‌موافق كورونديده مذهب ايشى ايكى ملت آره‌سنى بوزمق نيتيله احداث قلندى. شاه قولى طائفه‌سى بوخذله‌در. آناطوليده آسايشى اخلال وخليجه كويلرك سكنه‌سنى اضلال ايلديلر. صدر اعظم شهزاده ايله بولوشدى. سالف الذكر كمراهلرى على العجله تعقيب فكريله ايلروله‌دى. معيتنده‌كى قوت تماماً يتشمه‌مشيكن ايكى طرف برېرينه چاتدى غوغايه‌طوتشديلره صدر اعظم مقتول اولمسيله تسويه‌سى مأمول بولنان مصلحت مهمه حصوله كله‌مديكندن سلطان احمد اجلاس ايچون استانبوله جلب ايديله‌مدى. شاه‌قولى عربده‌سنده صدر اعظمك مقتول وايش بجرمه‌مكله سلطان احمدك مدخول اولمسى يكيچريلرى غليانه كتيره‌رك سلطان احمده طرفكيرلك ايدن ارباب اقبال ومناصب دوچار هجوم وشتوم اولديلر . يكيچريلر وسپاهيلر كاملاً سلطان سليمك لهنه چويرلدى. بوحاله مبنى كنديسيده جانب دولتدن دعوتله استانبوله وصولنده مطنطن آلاى ترتيب

قلنه‌رق استقبال اولنمش وشو آلایده طوائف عسکریه وزرا واهالیٔ بلده برابر بولنمشلردر.

جمعیت سرای همایونك اوكنــه واردقلرنده ذات شــاهانه موقع مخصوصنه سریرینی قوردیروب اوطوردی . نه ایستیورلر سؤالیله جمعیتدن استكناه كیفیت بیورلدی «پادشاهمز مسن ونامزاجدر . سلطان سلیمی ایسته‌رز» صدالری ولوله‌ساز اولنجه رد استدعا غیرممكن كوروندیكندن (دولتی اوغلم سلیمه ترك‌ایتدم جناب حق زمان حكومتنی متیمن ایلیه) الفــاظیله بایزید خان دعا بیوردیلر . سلطان سلیمك حضوره كلمسیده اراده ایجــابندن اولمغله سرایك آره قپوســنده مترقب بولنان مشــارالیه تعظیمات ایله بالورود والد اعظمنك ید لازم الاعزازینی تقبیل ایلدی . سلطان بایزید سریردن بالانفكاك اسكی سرای دائره‌سنه چكیله‌رك عزلت واون بش كون كچنجه دیمتوقه‌ده كائن سرایه عزیمت ایچون رخصت ایسته‌دیكندن اولوجهله اراده صادر اوله‌رق معیت ســنیه‌لرینه قبول ایتدكاری بندكان ایله سمت مقصوده روان اولدیلر . سلطان سلیم پدروالاشانی باكمال احتفال تشییع ایتدی . اوعصرلرده انجلای كوكب كوكبهٔ دولت پادشاهلردن یوكسله‌جك علوهمت ایله حصوله كلكده وملت متبوع مشروعندن آثار اقتدار بكله‌مكده ایدی. خاقان سابق ایسه شهزاده‌لكی آوانده واخیراً پادشاهلغی ازماننده رخاوت وعزلتله الفت ایتمش وسنی آرتدقجه تزاید ضعف قوادن هر ایشی وكلایه براقمش اولدیغندن افئدهٔ ملتده پادشــاهه یالكز حرمت موجود ومحبت نابودایدی . شهزاده‌لری ایچنده آشوری سودیكی وتختنده استخلافه میل ایتدیكی سلطان احمد آناطولینك قلبكاهنده بولنــان اشراری

دفع وتنكيل ايده‌مدكدن ماعدا صدراعظمه ياردمده بيله كوشكلك كوسترمش اولمسی وسلطان سليم طربزون طرفلرنده والی ايكن قوهٔ قاهره‌سنی شاه اسماعيله‌ده طاتمش بولنمسی خلع واجلاس حادثه‌سنه سبب ويردی . طلب تبدل سلطنت سرايه كلن جمعيت جانبندن ملايمت وآدابه رعايتله افاده قلنديسه‌ده سلطان احمد حقنده‌كی تصور پدرانه‌نك عقيم قالمه‌سی وتخت شوكتك بالضروره فداسنه قاتلانلمسی تأثيراتندندركه خاقان مخلوعه اثنای راهده اجل ارشدی . آلتمش ياشنده ودورهٔ سلطنتنك اوتوز ايكنجی سنه‌سنده دار عقبايه كتدی . نعش شريفلری استانبوله كتيريله‌رك تربهٔ مخصوصه‌لرينه دفن اولنمشدر . دولت عثمانيه‌نك تأسسندنبری سلاطين ماضيه‌نك هيچ برينه لشكر قوتيله فراغ سلطنت تكليف ايدلمه‌مش اولديغندن خلع ماده‌سی اوزرينه ايلك عصيان عسكری دولت عليه‌ده بودر . بيزانس ايمپراطورلغی ادوارنده دخی مكرراً سرزدهٔ ظهور اولان اختلالر اهالينك اتفاقيله دكل هيئت سفيه اليله ترتيب ايدلمشيدی . بيزانس حكومتی زوال بولمقله اختلال عسكرينك بو مملكتدن زائل اولمديغنی فعليات اثبات ايلدی . استعداد موقع بعدالفتح حكومت جديدهٔ عثمانيه‌يه دخی انقلاب حصه‌سی صاقلامش واستحصال آمال امرنده كذلك قوهٔ جيشيه‌يی بالتوسط سكنهٔ شهره طويغوسزلق اويقوسی ويرمش اولدی . « تَحْسَبُهُمْ اَيقاظاً وَهُمْ رُقُودٌ » سر سبحانيسی افعال امده بر صورتله مشهوددر .

آكلاشلدی كه بيزانس دورندنبری طبيعت مملكت اسراف

واحتشام وعظالتدن متولد بیسودکلام ایچون طبقات ناسه حاللرنجه رخصت وجهت جنودیه‌یه‌ده جرأت بخش اولمشدر .

یاوز سلطان سلیم خان اول

شدت وتدویر سیاست ایله دهشت انداردول برشهریار دوراندر. سنی قرق اوچ ایکن پدر محترملری سلطان بایزید ثانی‌یه ۹۱۸ سنهٔ هجریه‌سنده خلف اشرف اولمشیدی . جلادت پرور پادشاه ایرانه سفر آچدی .

عزم راه ایتسه شهان عادت بودر باران یاغار
سن نه‌شهسین یولکه دشمن کوزندن قان‌یاغار

غلغله‌سنه غازیان آغاز ایلدکجه صدمهٔ صدادن یرتیترر کوك کورلر طن اولنوردی. شاه اسماعیل صفوی چالدیران محاربه‌سنده اوتاجدار کشور کشانك شمشیر کردنکیرینه سرفرو ایتدی. سلطان سلیمك بر موفقیتی دخی سطوتیله مصره مالك اولمسیدر . متاعبه قاتلاندی امام دنیادوشیزهٔ زیبا کبی کندیسنك آغوش حماستنه کیردی یلدیرم بایزید خان مصرده‌کی خلیفهٔ عباسیدن « سلطان روم » عنوانیله تجیل قلنمشیدی سلطان سلیم قوت سلطنتی داها بالاتر مسعدتله تمیم ایلدی شویله‌که هلا کوخانك بغدادی استیلا وقتل عام اجراسیله دولت عباسیه‌یی امحا ایتدیکنده عباسی سلالهٔ طاهره‌سندن « المستنصر » نام ذات امانات حضرت رسالتپناهی‌یی بالاستصحاب جان خوفندن مصره رهیاب اولمشیدی خلیفه بولنمسی شرفیله مصر ملکی طرفندن بیعت وآنك اسمنه سکه‌ضرب وخطبه قرائت

قلنمشدر . بو سلسله‌دن اون درت خلیفه مصر ملوکیله اهالئ اسلامیه‌یه مدار مفخرت اولدیلر سلطان سلیم حکومت چراکسه‌یی حرباً تدمیر واو خطه‌یی سرتاسر تسخیر ایتمش اولدیغندن قاهره‌ده مقیم اك صوك خلیفه «متوکل علی الله» خلافتی رضاسیله ذات همایونلرینه فارغ اوله‌رق امانات مبارکهٔ جناب رسول الثقلینی دخی ویردی مکهٔ مکرمه امیری شریف «ابوالبرکات» بیت اللهك مفتاح سعادتنی اوغلی «ابونمی» وداعتیله جانب ملوکانه‌یه کوندردی پادشاهك جامعده خادم الحرمین الشریفین ترکیبنی احتوا ایدن خطبه‌سندن قلوب عامهٔ مؤمنین انشراح روحانی بولدی کعبهٔ معظمه‌ده نصل که استار انوار باردر سلطنتك اوستنده بوشیدهٔ نور پاشیدهٔ خلافت عظمی اویله‌جه علویت‌نثاردر نه‌مقدس موفقیت هم صوری هم معنوی شو فتوحات دولت علیه‌یه توصیفی ناقابل صورتده افاضهٔ حیات ایلدی سلطان سلیم بافوز عظیم مصردن استانبوله کلدی ردوس جزیره‌سنك ضبطی ضمننده موجود دونمایه علاوةً امر وفرمانلریله یوز اللی قطعه سفینه انشاسنه مباشرت وایرانه تکرار سفر ایدلمك اوزره آناطولیدن اردو ترتیبنه‌مبادرت قلنمسیله اول امرده ادرنه‌یه حرکت بیورلدی مکر وجود شاهانه‌لرنده شیر پنجه وار ایمش بونك اوجاغنه اهمیت ویرمیوردی چورلی‌یه قریب برمحلده که پدر فردوس مقرلریله مقدما سلطنت داعیه‌سندن متولد حادثه حسبیله او موقعه اوغراش کویی اطلاق اولنمشدر بو یردن ایلرو کتمکه التهاب واضطرابك تضاعفندن مجال اوله‌مدیغنه مبنی او تاغ خسروانه‌قوریلوب آرام واستراحته‌احتیاج کورونمشیدی حذاق اطبا درده دوابوله‌مدیلر اولجه‌جهان وشمدیده جن ایچون

اوغراش منزلنده (بيت) «كوه فرياد بر آردپى آهوراند» «درشكار ارشنود نوبت سلطانى ما» نشيدهٔ ناشنيده‌سنك قائلى اولان شهنشاه پلنكى باركاه شير پنجه علتنك صدمه‌سيله تباه اولدى سلطنتنك طقوزنجى سنه‌سى دغدغهٔ دنيادن ابا وبعض اسلاف عظامى كبى جهاد يولنده ميل فردوسى اعلا ايلدى نعش غفران نقشلرى استانبوله نقل اولنه‌رق جامع نور پيالرى جنبنده‌كى تربه‌يه دفن ايدلمشدر .

سلطان سليمان خان اول

يكرمى آلتى ياشنه كمشيده ٩٢٦ سال قمريسنده سايه‌ساز سلطنت اولدى ذات همايونلرى حكيم وعليم اسماء حسناسنك تجلياتندن مستفيد بر پادشاه اولوب ممالك محروسه‌ده قانونى سلطان سليمان و اوروپاجه بيوك سليمان عنوانلريله شهنامه طراز شهرت وشاندر فى الحقيقه قدرت شاهانه‌سيله براً وبحراً ودشمنان دولتى قهراً بيوك بيوك ايشلر كورديكندن آوروپالولر دخى بيوكلكنى بيلمشيدى تاريخ سياسيده ثبت ايدلديكى اوزره سلطان سليمان اوتنجى عصرك ابتداسنده سراى جهانه قدم باصدى دولت عليهٔ عثمانيه‌نك اوننجى پادشاهيدر صلب ملوكانه‌لرندن اون اولاد طوغدى زمان شوكتلرنده اون صدراعظم اون رئيس الكتاب التفات تاجداريلرينه نائليتله كامياب اولمشلردر عصر باهرالنصر كيتى ستانيلرنده علوم وفنون ترقى وانتشار وعدالت وهمت ملوكانه جهتندن ممالكى اعمار ايتمشيدى نيجه قرالى معين ويركوسنك

تقدیمنده بطائت کوسترمسیله اوحکومته قارشی اعلان حرب قلندی تخت فرخنده بخته جلوس جهـاندارلرندن بری اون ایکی کره سفره کیتمش اولان پادشاه هنگام پیریده دخی مزاحم راه لایق عطف نگاه اولمقسزین اون اوچنجی دفعه ینه سفره عزیمت بیوردیلر بروج سما آسا استوار نمچه کشورنده کائن قلعهٔ سکتوار جیوش دریا خروش عثمانی ایله تحت محاصره یه آلندی امواج عمان یوکسک قیالره چارپه‌رق اوستندن آشدیغی مثللو بربرینی ولی ایدن هجوملرله استحکامدن استحکامه آشیله‌رق بوحصن حصین نصیب جنود نصرت قرین اولدیسه‌ده روز فوز بروزك ظلمت اندوز اقشامی حلول ایدنجه مجاهد فی سبیل الله پادشاه تقریس علتی و بدناً ضعفك قوتی ایله غوغای دنیایی فدا وجهاد یولنده ترجیح سیاحت سمت عقبا ایلدی . سلطنت وخلافت قرق سکز ییل شهباز اوج پرواز اقبالنك جناحینی حکمنی طوتمشیدی . نعش مغفرت نقشلری استانبوله نقل ایله بنا کرده‌لری اولان جامع معلانك اوکنده‌کی تربه‌یه دفن ایدلمشدر .

سلطان مصطفی خان اول

١٠٢٧ سنهٔ قمریه‌سنده یکرمی آلتی یاشنده جلوس ایتدیکندن قفس نشین بولنمش اولسه بیله ییللر کچیرمش عقلی باشنده بر خنکاردر ظن ایدیلیوردی . اوائلده شهزاده‌لرك طشره والیلکلرینه چیقارلمسی بعضاً استقلال دعواسنه منجر اولدیغندن غوائل حدوثنه محل قالمامق ایچون سلطان احمد خان اول

دیهیم شوکتك انحلالی وقوعنده اکبر شهزادکانه انتقالی قانونی وضع وتأسیس بیورمش اولمسنه بناءً سلطان مصطفی وارث تخت بولنیوردی. چونکه سریر سلطنت قسمت اولنجه‌یه دکین شهزاده‌لرك سرایده محافظه وتقیید آلتنده طوتلمه‌لری آنف البیان قانون حکمنجه ترجیح ایدلدیکندن سلطان مصطفی بر دائرۀ مخصوصه‌ده سنین کذار اولمشدر. واقعا عادت قدیمه‌ده شهزادکان سنجاقلره کوندریله‌رك خدم وحشمله والی بولندقلری زمان یکدیکره رقابت واستقلال دعواسنه دخی جرأت ایلدکاری مسبوق اولمسیله بونلر صاحب سریرك سراینده طوردیریلوب سناً هانکیسی بیوك ایسه وقتی کلنجه آنك مالك سلطنت اولمسی اصولی خارجاً ظهوری ملحوظ دغدغه‌یه سد عد ایدلدی. لکن والیلکلرده ادارۀ ملکیه‌جه استحصالی طبیعی ملکه ومعلومات جهتی طشره‌یه کیدلمدیکی تقدیرده مسدود قاله‌جغی کبی داخلده کوز حبسنه آلنان بر شهزاده ولی عهد عدادینه کچمش اولنجه دیدی قودیلردن قورتولمق ممکن اوله‌میوب سرای انتریقه‌جیلری ترتیب دسائسله غضب ملوکانه‌یی بالتحریك کرك یاشجه کماله ایرمش وکرك صباوت حالنده بولنمش معصومین افنا قلنمشلردر.

دیمك اولیورکه طشره‌ده والی اولان شهزاده غائله احداث ایدنجه ازاله‌سی مشکل وسرایده بلا کلفت امحا قابلدر. سلطان مصطفی‌یی قاعدۀ موضوعه‌یه توفیقاً اجلاس ایتمك لازم کلدکده دار السعاده آغاسی صدارت قائممقامی پاشایه شیخ الاسلام افندی‌یه عقلی یاشده دکل باشده‌در. پادشاه اوله‌جق بوذاتك مختل الشعور بولندیغی ایما ایلمش ایسه‌ده دائرۀ محدوده‌یه حصراً موقوفیتنك طول مدتی عقلنك باعث خفتی اولمشدر. بعدما ایستدکاریله اختلاط طبیعته نشاط ویرر

ضالغینلق کچر بوخاندان جلیل الشانده وارث سلطنت اولمق اکبر شهزادکانه شرطدر. اصول تغییر ایدلسه خلق بیننده مقالات تکوننده فتنه پیدا اولور دینلوب بیعت مراسمی اجرا قلندی. چند روز کذرانندده قلیج آلایی ترتیبله حضرت خالد رضی الله عنهك تربهٔ منورەسنه وجمعه سلاملقلرینه کیدیلورکن پادشاهك آت اوستنده اوضاع عجیبه‌سنی کورن استانبول سکنه‌سی حاله واقف اولمش وقوشلرده وبالقلرده آلتون سرپدیکیده بالدفعات مشاهده ایدلمشیدی. دارالسعاده آغاسنك اولجه واقع اولان افاداتی ظاهره چیقدیغندن سلطان مصطفی خلع اولندی. ادراك ایتمدیکی مدت سلطنت اوچ آی درت کوندر.

سلطان عثمان خان ثانی

سلطان عثمان خان ثانی اون درت سننده ایکن ١٠٢٧ سنه‌سنده سلطان مصطفانك خلع اولنمسی اوزرینه تخت سلطنته جلوس ایتدی. بوکنج دینج پادشاه اجراآته باشلادی. سلاطین عظامك خوشلرینه کیدن روح افزابر صدا غازی عنوان محتشمنی منابرده السنهٔ خطبادن استماع ایتمك اولمسیله دشمن دینه سفر آچلمق صره‌سی کلدی له قرالی اوستنه اعلان حرب اولندی. بناءً علیه ادرنه‌یه حرکت واورادنده اردوی همایون ایله سمت مقصوده عزیمت بیورلدی. طونه‌دن قارشی یاقه‌یه کچیله‌رك له قطعه‌سی ایچنه کیرلدی. خصمنك اردوسنی هزیمت کامله‌یه اوغراتمق ایچون اوتوز درت کون اوغراشلدیسه‌ده ظفر تام ظهوره کله‌مامسنی پادشاه

عسکرك عدم غیرتنه حمل ایله استانبوله مفتور اولهرق عودتی متعاقب بیت الله الحرام وزیارت روضهٔ سید الانام علیه السلام شوق وغرامندن تدارکاته سرعتله دوام قلنمسیله عزیمت قطعی صورت کسب ایلدی. دار السعاده آغاسی سلیمان اغا وخواجه عمر افندینك رأی وتشویقیله ذات شاهانه مصره کیده جك اوراسنی مرکز سلطنت اتخاذ ایده جك ایمش واداسنده روایات ویکیچریلرله سپاهیانك لساننده ایسه محاربه ده جانیمزی صاقنمادق غالبیت تقدیر خدادر بز کوجمزك یتدیکی مرتبه چالشدق اللی بیکدن فضله تلفاتمز اولدی. فداکارلغمز هیچه کیتدی. بالعکس سرزنش کوردك طائفهٔ عربدن عسکر تجهیز اولنه جغنی ایشیدیورز زمیننده مقالات طالغه لنمقده ایکن قول طائفه سی آیاقلانوب اهل سوق دکانلری قاپادی سوز بتون بتون آیاغه دوشه جکی دقیقه لرده فسخ نیت عزیمت الزمینده دائر شیخ الاسلام لساندن بیله سرایه رجاله اولندیسه ده اخطارات وتمنیات مقبول اولمیوب شوفتنه علماسانك باشی آلتندن قابارمشدر. ارباب طغیانه یاپه جغی معاملهٔ شدیده نی سزلره چویررم عتابی شیخ الاسلامی صارصدی عوام ناس بیننده «آلتنك یازیسی قاره بختیدر» دیرلر سلطان عثمانه آلتنك یازیسی معلم خط عمر افندی دار السعاده آغاسیده قاره بختی اولمشدر. زیرا امور مهمه دائما بونلرله مذاکره قلنیوردی. پادشاه نوجوانلغی حسبیله ذاتنده قوتدن بشقه برشی کورمدی. فقط ادارهٔ دولتده تجربه کورمه مش اولنلرك ایش کوردم دیملری ایشلرده مشکلات عدیده سرنما اولدقجه کندیلرینك خود پسند و غلط بین بولندقلرنی اکثریا میدان وضوحه چیقاریر. اولوقت تلاشله قیورانیرلر اما ایش ایشدن کچر. پیرامن دامن تدبیرده

ال ایرمز. سلطان عثمان پادشاهلق قوتیله نه مراد وفرمان ایلسه اولور فکرینی بسله‌دیکندن سلطنتنه مغرور اولدی · نصایحی اصلا اصغا ایتمدی . سلطان مصطفی مهجور شعور بولنمسیله تکرار تخته چیقاریله‌ماز ذهابیده سلطان عثمانك محاکمهٔ ذهنیه‌سنه تشویش ویردی . آزادهٔ اشتباهدرکه خیروشری تمیزه مقتدر اوله‌میان خاقان مخلوعی دفعهٔ ثانیه‌ده اجلاس ایتمك بی‌سوددر . معهذا بوکار ناصوابی ایلرویه سورمك خواهشنده بولنانلری عقل و اذعان ترازوسیله طارتدیغمز تقدیرده چیلغینجه باغیرر چاغیرر دلی طولی سویلر بر آلای حشرات اولدقلرینه قائل اولورز . اویله اجلافه نصیحت تأثیر ایتمز . بولدیغنی طوتدیغنی قیرار دوکر مصائبی ایرکیج دولت وملت چکر خلاصهٔ کلام قول طائفه‌سی سرایه کیدرك سلطان مصطفی‌یی بولندیغی تنکنای ابتلادن آلدیلر وزرانك اوطوره‌جقلری دیوانخانه‌یه کوتوروب داخل وخارجدن موجود اولنلری زار زور بیعت ایتدیردیلر. سلطان عثمان مصلحتك وخامتنی ادراك ایله یکیچری جمعیتنجه ازاله‌سنی ایستدکلری دارالسعاده آغاسی سلیمان آغا ایله صدارتدن منفصل ومختفی دلاور پاشایی کوندردی عاصیلر ایکیسنیده پارچه‌لادیلر. سلطان عثمان قات قات تلاشه دوشدیکندن قاریشقلغه بلکه بر تدبیر ایدر خولیاسیله حسین پاشایی صدارته قره‌علی آغایی یکیچری آغالغنه نصب ایتمشیدی. حسین پاشا یکیچری اوجاغنه کیدملك وپاره صرفیله فساد دفع ایدملك رأی سخیفنی بالافاده پادشاهی اورایه کوتوردی . عصاة حسین پاشا ایله قره‌علی آغایی پاره پاره دوغرادیلر . سلطان عثمانه طوقونمیوب اورته مسجده ایندیردیلر ، حیاتنك محفوظیتی یکیچریلرجه ملتزمدر دینلدی .

حیف که سلطان مصطفانك والده‌سی اوله‌جق بی مروت سلطان عثمان صاغ قالاملیدر دیوردی. سلطنت تجدد ایدنجه دامادی داود پاشایی او والده سلطان صدراعظم ایتدیرمشیدی. بو خائن وخونخوار حریف فلاکت‌زده و حقارت دیده سلطان عثمانی عادی بر آرابه‌یه ارکاب و کندیسیده دیکر آرابه ایله تعقیباً شتاب ایلیه‌رك یدی قله‌یه وارندقده فاجعهٔ دلسوز اختناق اجرا قلنمشدر. اکثر ملوك خدمتده بولنان قرنا وندماسندن بر ایکیسی نظرده طوته‌رق اونلرك القاآتنه فریفته اولور. شو مقربین منفعت شخصیه‌لرینی تأمین ضمننده اونیه‌جق ایشلری اراده‌استحصالیله یاپدیردقجه افواه ناسدن طاغیلن لاقیردیلر کیده کیده بر حادثه ظهورینه وسیله ویرر. سلطان عثمان او اوچ کشینك هر بار سوزلرینی طوتدیغی وبشقه‌لری جانبندن اخطارات وقوعبولدقجه بیلدیکندن شاشمادیغی و مزاجنده دخی حدت وغرور بولندیغی سببلریله اختلال چیقه‌رق غدارلر الندە شهید اولدی. مقام مقدس خلافتده ایکی عثمان شهادتله واصل رحمت رحمن اولوب برنجیسی حضرت عثمان ذی‌النورین رضی‌الله عنه دیکریده بو شهریار برکشته طالعدر. درت ییل سریر سلطنتده بولندی. نعش شریفلری سلطان احمد خان اول تربه‌سنده مدفوندر.

سلطان مصطفی خان

سلطان مصطفی خان بالاده اشعار ایدلدیکی اوزره خفت عقلندن طولایی خلع اولنمشکین دفعهٔ ثانیه‌ده اجلاس قلندیسه‌ده کرك استانبولده وکرك طشره‌لرده تسلطات بدمنشان وسرکشان نظام

و انتظام ادارەیی پریشان ایتمکله زوربالر نەدیلەیورسه او اولیوردی
دزت بش آی بوتشوش قتمرلندی . عقلسز باشـدن نەقدر ضرر
چیقەجغنی آکلاشلدی. چونکه اسکی عصرلره کوزه هیئت اجتماعیه
جسم دولتده پادشاهی باش بیلیرلردی . فی الحال باش اولمدیغی تعین
ایدنجه شیخ الاسـلام واتابك دولت وعلمـای کرام عقد مجلس
مشورتله پادشاهك خلعنه قرار ویردیلر . سلطان مراد خان رابع
اجلاس قلندی . اولجه دخی بیان اولنمشدی . شهزادکان سنەلرجه
حبس حالنده بولندیرمقله یاشـده بیوکلری کوچوکلرندن زیاده
عجبا امتداد حیات میسر اولەجقمی مراقندن قورتیلەمازلردی .
بودوشنجەلرله شهزادەلر میانندە محافظهٔ شعورایدنلر طالعك یوکسك
طبقەسندن بهرەمند اولمشلردر . سلطان مصطفی تولدنبری ضعیف
العقل میدی حقیقت مجهولدر . بلکه صکرەلری غلبهٔ وهم وهراس
ایله اویلەاولمشدر. مرحوم سلطان احمدخانك کندیسنی ایجتمدیکی
سویلەنیور شو حال تقدیره لایق بر معاملهٔ داد کسـترانه ودادر
پروانەدر . انجق آنك مختل الشعور بولندیغنی بیلمیورمیدی. اکر
معلومی ایسـه سناً اکبر شهزادەیه سلطنتك انتقالی قاعدەسنی قویمق
سلطان مصطفی ایچون مکافات فرض ایدلسه بیله سلطنت سنیه حقنده
مضر اولەجغی دوشونملیدی. اشبو نقاط نظردن حقیقت ینه مجهولدر.
سلاطین سـالفەدن بعضلری اوز اولادلرینی وبرادرلرینی حرص
سلطنت علتیله بیتیرمش اولدقلری تخطر قلندقجه احمدخاندن معاملات
جمیله کوسترلمکله مصطفی خان قوهٔ فکرەیه مالك اولسه ینه تماماً
مطمئن القلب بولنەماز . بیم جان ایله اندیشەلره کیرر. سلطان عثمانك
اسقاطنه یکیچریلرك طغیان وغلیـانی باعث اولدیغندن ارباب غیظ

وغرضه نصیحت کار ایده مامسیله سلطان مصطفی ثانیاً تخته چیرنشیدی . تمییز وادراکدن محروم بولنان بو ذاتی عالمه تشهیر ایدن اهل طغیان کندیلرینك جنتنی اعلان ایتمش اولدیلر .

مشار الیه بعد الانخلاع اون آلتی ییل بیهوشانه عمر سوروب دنیای دونه وداع ایتمشدر . نعشلری ایاصوفیه جامعی قربنده کائن تربه‌ده مدفوندر .

سلطان ابراهیم خان

یکرمی بش سنی بولنشیدی ۱۰٤۹ سنه‌سنده بیم وهراس وانواع وسواس ایله شهنشین شوکته چکه‌بیلدی زیرا سلطان مراد رابع اوچ برادرینی بیتیرمش اولدیغنی بیلدیکندن شمدی جلوس ایچون کندیسنه مژده ویرلدکده بو نوید فرح بدیده هیچ اعتماد ایده‌مه‌مسیله سلطنتی ایسته‌مم یاتمدن چکیلکز صیحه‌سنی اوردی سلطان مرادك وفات ایتدیکی اوطه‌یه آنی مشکلاتله کوتوردیلر نعشی کورمشیکن ینه مطمئن اولمیه‌رق عزلتگاهنه دوندی تکرار کیرویه کلوب میته باقدی . متلاشیانه بر طوره کیردی . مقربین اشته افندم تاج دولت ذات همایونکزه کدردیدیلر خلجان وهیجانه نوعما سکونت کلمسیله آزتق سریر کیر اولدیسه‌ده مراقدن نفسنی بالکلیه قورتاره‌میوردی قدری یوجه ذواتده اولورسه « مراق » عوامده قاریشیق حال کورولنجه دلی تعریفندن ماهیت معلوم اولور سنه‌لرله محبوس ودوام حیاتدن مأیوس قالمش اولان سلطان ابراهیمی حورلقا جواری تقدیمی ایله تنشیطه ابتدار اولندیغندن اونلرله

كثرت الفت ضعف قوايه علت اولدی سوز هب قادینلرك هوسنه
قالدی آشوری سودیکی قادینلردن برینه شام والیلکنی توجیه
ایتدیکندن متسلم معرفتیله ولایتك ادارەسنه باقدیریلیر واردات
سرایه آلدیریلیردی . مناصب دولت رشوت مقابلنده بازارلقلرله
صاتیلوب استحصال قلنان نقود طرف شهریاری‌یه وحرم همایون
متنفذەلرینه کلیردی اغنیانك مصادرەسندن ماعدا قپانجه تعبیر اولنان
مرصع تکمەلی سمور کورکلرك وزرا وعلما وامرا جانبلرندن
تقدیمی ارادۀ سنیه اقتضاسندن ایدی صدراعظمدن هرکیجه هدیەلر
طلبنه سرایدن پادشاه فرمانیله مأمورلر قوشویوریاشا دخی خارجده
تجریمات اجراسیله تحف ونوادردن طوپلادیغنی شوکتمآبه یتشدیریرلر
مراق استیلا ایتدکجه سلطان ابراهیم تختروان اوستنده درون
شهری کزمك وکیجەلری حدیقۀ خاصەده مشعلەلرله سیر وتنزه
ایتمك معتادایدی وویوده‌قیزی وشکرپارەاسملری طاقلمش قادینلر
خنکاری کولدیرەجك اکلندیرەجك مصاللر سویلەیوردی بیلمم
شو حالاته مراقی دلیلکمی دیمەلی پادشاهك ذهننده‌کی صقندیسنی
تخفیفه طبیبلر علاج بولەمادی نفس اولمق لازمدر توصیەسندن
جنجی خواجه حسین افندی وامثالی افسونخوانان ذات ملوکانەیی
کورور اوقور اوفلر کندیسیده اوقویجینك خانەسنه کیدردی .
صدراعظملر وزرا حدت تاجداری و غمز و سعایت آثاری ایله
اعدام اولونیردی . ونديك دونتماسی بتراس مودون سواحلنه
یاقلاشوب اهالیدن بشبیك اسیر آلدقلری خبریله پادشاه اغضاب
ایلدیکندن ممالك محروسەده متوطن خرستیانلرك عموماً
قلیجدن کچیرلمسی حقنده صادر اولان ارادۀ سنیەیی شیخ الاسلام

افندی غیر مشروع بولنسندن طولایی فتوی ویرمینجه یالکز فرنکلرك قتلنه شروع اولنمق و ابتدا وندیك ایلچیسنك کلەسنی حضور شاهانەده اوچورلمق ارادەسی چیقدی . صدراعظم شیخ الاسلام بوستانجی باشی یکیچری آغاسی اولبابده محاذیر درمیانیله معروضاتده بولندقلرندن ارادهٔ کیرویه آلدیرلدی کیفیت هر نصلسه خارجاً ایشیدلدکده خرستیان فرنکلردن خوف جانه دوشنلر اوتەیه بری یه طاغلمشلر وسفرا استانبولده چنبرلی طاشك قربنده واقع ایلچی خاننده اوطورزلرایکن فرنکلرك قتلی تصوری اوزرینه غلطه وبك اوغلی سمتلرینه تحویل مکان ایتمشلردر . ایلچی خانی دینلن محل الیوم مطبعهٔ عثمانیه اولان موقعدر . وندیکلیلرله حرب ایدلمکده اولدیغندن وندیك دونناسی آق دکز بوغازینی قاپامشدی . دولت علیه جوانب اجانبدن صیقیشق وسرای اعدام ومصادره وارتشا لکەلریله بولاشیق کورولدکجه افکار عمومیه آن بآن قباریبوردی . ١٠٥٨ سنەسی رجبنده طوائف عسکریه ضابطانی آیاقلاندی . شیخ الاسلام عبدالرحیم افندی و کافهٔ علما و ارکان دولت فاتح جامع شریفنده طوپلاندی . ظاهراً تبدیل صدارت وباطناً تجدید سلطنت ایچون قرار ویرەرك وفرداسی ارکان دولت طوائف عسکریه ایله سرایه کیدەرك بیوك شهزاده سلطان محمد رابعی یدی یاشنده تخته اجلاس ایلدیلر . پادشاه مخلوع سرایك برمخزننده حبسه قونلدی . اورتەلقده رطب ویابس تفوهات ایله اجراآت واقعه علیهنده زبانداراق اوزادیغندن سپاهیلرك قیامنی منع ایچون دفع محذور ضررعام ملاحظەسیله یکرمی کون مرورنده شیخ الاسلام عبدالرحیم افندینك ویردیکی فتوی موجبنجه سلطان

ابراهیم معمورهٔ هستیدن مطمورهٔ نیستی یه قدم باصدی . مدت سلطنتی سکز ییل طقوز آیدر جسد خون آلودهلری آیاصوفیه جامعی اتصالندهکی تربهده متواری پردهٔ رحمت اولمشدر .

عالمده کورولیرکه مساعدهٔ طالعدن چوق کیمسهلر لبریز صفادر وبعضلرینده بیمار اولدقلرندن دیدهدوز دارشفادر . ذهناً راحتسز بولنان برآدم خلق ایچنده طولاشسه ناموزون اطوارینی کورنلر اوشخصه ایلشمزلر بیچاره درده دوشمش دیهرك آجیرلر چونکه بشقهسنی اینجتمیور . سرسم سرسم کزییور . بونك حیاتی الی آخرالعمر مصون تعرضدر . فقط برحکمدار عقل وحکمته منافی وشرع وقانونك خلافی افعال واقواله قالقیشیرسه ضرر ملته طوقنهجغندن انظار ناس آنك ناهموار رفتار وکفتارینه منعطف اوله اوله نهایت الامر بر دغدغه چیقار . سلطان ابراهیمه ایکی سببله اسف اولنور . بریسی مراد خان استرقاب سلطنت غضبیله اتلاف قلنان برادرلری معمر بولنوبده وقتیکلنجه حائز سلطنت اولسهلردی ابراهیم خانك غیر مطرد حرکاتی مدار ازالهٔ حیاتی اولمزدی . پادشاهنغه کتیرلمسیله شو تهلکهیه دوشدی . ایکنجیسی مادامکه سلطنت قسمت ایمش تقسیم ازلیده هوشمند بولنهرق جهانه کلسهیدی . سواد نهاد جلاد قبطی قره علی محبسده سلطان ابراهیمی شهید ایتمکه تعیین قلنمازدی . تخت بخت ایله قائمدر . بخت اولمینجه تخت آیاق باغی تاج باش بلاسی اولور .

سلطان محمد خان رابع

سلطان محمد خان رابع بالاده اعاده قلندیغی اوزره یدی یاشنی

سوریبوردی. ١٠٥٨ سنهٔ هجریه‌سنده اجلاس ایدلدی. والده‌کرمی
اولان ابراهیم‌خانك طقوزسنه‌یه تقرب ایدن زمان حکومتی قادینلرله
افسونجیلرك مکرومکیدتی ایله کذران اولوب مناصب صاتیلور نقود
بیکران وهدایای فراوان آلنوردی. صدارته صعود ایدن وزیرلر
و طشرده‌ده سلمه‌السلام اجرای احکام ایلیان پاشالر ادخار دینار
واکتساب ثروت ویسار ایله دمکذار اوله‌رق اعدام وتجریم سیئاتندن
شیرازهٔ انتظام اداره مرغول غول بیابان کبی طاغلمشدی. کرید
جزیره‌سنك فتحنه ییللردن بری اوغراشلمقده بولندیغندن ونديكلولرله
محاربات بردوام ایدی. حضور شاهانه‌ده مجلس مشورت عقد ایدلدکجه
صغیرالسن پادشاه سریر نشین اولور بیوك والده‌لری که کوسم ماه
پیکر سلطاندر عاقله بر بانوی ناطقه‌پرداز ایدوکندن تختك آشاغیسنده
نقاب پوش اوطورر مذاکراتده رأیه کیرردی. ایچه مدت مصالح
مهمهٔ دولت بویولده تمشیت بولدی ونديكلولرله دکز جنکنده سفائن
عثمانیه‌دن بر طاقمی غرق ومحو اولدیغی قاره خبری کلمشیدی. صدر
اعظم صوفی محمد پاشایه تحمیل مسؤلیت قلندی. مهر همایون استرداد
ومعلقردیه ابعاد ایدیلوب آرقه‌دنده قتلی فرمانی یتشدریلوب اثنای
راهده ایجابی اجرا ایدلدی. محمد خان رابعك یاشی ایلرولدکجه بیوك
والده سلطان طرفندن ایشلره مداخله مادر تاجداری‌ی نفوذ
مسابقه‌سی طولاییسیله رنجیده خاطر ایدیوردی. میانه‌ده متکون
رقابت طرفکیرلره مؤدی غلیان وجرأت اونسیله بیوك والده سلطانه
مادر شهریارینك حرم آغالری دال قلیج هجوم ایتدیلر حیاتنی تمامه
ایردردیلر. مشارالیهانك قتل اولنمسی مملکتجه هیجانی انتاج ایلدی.
بوفاجعه‌نك اوستنه شیخ الاسلام عزل ویکیچریلردنده بعض یاوه

کویان اعدام قلنمقله ترهیبات کوسترلمشدر. صنوف سیفیه جزئی بهانه‌دن سرکش واحوال ممالك مشوش بولنمق حسبیله صدر اعظملر شیخ الاسلاملر دکشدیریلیور. اجلی ایرشمه‌مش اولنلر قالیور وعده‌سی کمشلر عدم آبادی بویلیوردی. معده فسادینك تسکین واصلاحی ایچون معالجات ایله تجربه اجراسنه باقلدیغی کبی داخلاً فساد ارتمقده اولدیغندن بروجه‌محرر متصل صدر اعظملر تبدیل ایدلدیکی صرده‌ده وقعهٔ « وقواقیه » نامیله مشهور اختلال عظیم دهشت آور اولدی شویله‌که مضایقهٔ خزینه‌دن طولانی علوفه اعطاسی مشکلاته دوشدیکندن کمعیار سکه ضربیله تهوین ضرورت وکویا ادارهٔ مصلحت قلنمسی دوشونیلوب بومسکوکاتك ارباب استحقاق واصنافه توزیعی یوزندن ضرر کورنلر شماته‌یی بیوته‌رك طوپلاندی سرایه کیتدیلر عرضحالنز واردر دیدیلر پادشاه مجبوراً آلای کوشکنه چیقدی اورایه کیدنلر آلای آلای یکیچریلر وسپاه واصناف متحدالکلام اوله‌رق سوء استعمالاتدن بحث وشکایت ایتدیلر اندرون وبیرونده اوتوز قدر آدمك اسامیسنی مبین دفتر تقدیمیله قتل وازاله‌لری مستلزم صلاح اوله‌جقدر. استدعاسنده بولوندیلر. هرصنفدن خلقك بالاتحاد تصریح اسامیٔ منافع پرستان ایله عدل و داد ایسته‌ملری مهم کورندیکندن دارالسعاده آغاسی وخواجه بلال آغا ووالده باش آغاسی وخاص اوطه‌باشی وسائرلری اعدام ایله سلطان احمد میداننده‌کی چنار آغاجنه صاللاندیرلمسی سبب تسمیهٔ وقعه اولمشدر. کوندن کونه وقوعاتك آردی آره‌سی کسیلمه‌مه‌مك مدبر و مقتدر بر وزیر اعظمه تودیع امور ایدلمکه احتیاج کوستردیکندن کوپریلی محمد پاشا استقلال تام ایله مقام

صدارته اصعاد ایدلدی . مشارالیه امی ایسه‌ده عاقل و مستقیم وکاردان اولمغله مسند صدارتی اداره ایتدیکی بش سنه ایچنده داخلاً وخارجاً ظهور ایدن شورشلری تدابیر شدیده وحکیمانه‌سیله برطرف ایتمش واستانبولك بوغازنی صیقن ونديكدونمانسی هزیمته اوغراتمش و اردو ایله دشمن دولت اوسته کیدوب غلبانه مظهر اولمشدر . بنیان دولت متزلزل ایکن کوپریلی وزیر تجدید و تعمیر ایلدی . شو قوجه پیر سکسان یاشنی کچمش اولدیغی حالده امور ملکیه‌یی حسن تدویر ایتمکده ایدی. اجل کلدی آنی دخی جسرجهاندن چکدی آلدی. اوغلی احمد فاضل پاشا صدراعظم اولدی. اون آلتی سال بلا انفصال بو مقامده مهام سلطنت سنیه‌یی صورت مطلوبه‌ده اداره ایتمکله فتوحات عظیمه شرف وشان دولت علیه‌یی یوکسلتمشدر. عالم و دقائق بین وفضائل اخلاق ایله پیراسته بر ذات کزین ایدی . درسعادتدن ادرنه‌یه تشریف شاهانه وقوعنده کندیسی دخی برابر اولوب یازق که کثرت استعمال مسکراتدن احوال صحیه‌سی خللدار بولنمسندنناشی یولده اجلیله وفات ایدنجه قره مصطفی پاشا وکالت مطلقه مسندینه کتیرلدی. بوده کوپریلیلردن معدود کیدر. زیرا فاضل احمد پاشا ایله یتشمش ومرحومك صدارتی مدتنجه رکاب همایون قائمقاملغنده بولنمش ایدی. نمچه‌لیلرله حرب ایجاب ایدرك سردار اکرملك عنوانی علاوه‌سیله صدر اعظم اردوی همایونی مستصحباً حرکت وویانه‌یی محاصره‌یه مسارعت ایتدی. ایام حصر وتضییق ممتداوله‌رق شو صره‌ده یکرمی درت بیك لهَ اوتوزبش بیك نمچه عسکریله قرق بیك مقداری جیوش سائره ومعاونه‌دن مرکب جسیم بر اردو لهَ قرالنك قوماندا سیله امداده کلدیلر . اشتعال

ایدن نائرهٔ حرب وجدالده عثمانلی اردوسی منهزم وپریشان اولدی .
بو مدهش خبر بلغراده بولنان پادشاهی مغبر ایتدیکندن متهوراً
ادرنه‌یه دوندیکنده دارالسعاده آغاسی قاسم آغا ذاتاً صدراعظمك
خصم قدیمی اولوب غمز ونفاق خصوصنده معاونلریده بولندیغندن
مغلوبیت واقعه تدبیرسزلکه حمل ایدلمکله قره مصطفی پاشانك باشی
اوچورولدی . مملکتده اختلال چیقسه مثلا محاربه‌ده بر بوزغونلق
اولسه صدراعظملر اکثر وقت تبدیل ویاخود اعدام ایله قباحت
آنك اوستنه تحمیل وعیون انامده شجنت مصلحت تعدیل ایدلمك
ازمنهٔ قدیمه‌ده پادشاهلرجه عادت حکمنده ایدی . قره مصطفی پاشا
دخی بخت سیاهنی عرب یوزندن سیر ایلدی . کوپریلیلرك اصول
اداره‌سنه تغیر کلدکدن صکره نمچه ونديك دولتلریله آچیلان
محاربانده اردولرمز بوزویلیوردی . قلاع اعدا النه کیردکجه
صدراعظملر دکشدیریلیور ایسه‌ده ترس ایشلر دوزلمیوردی .
پادشاه آوان شبابندنبری مبتلا اولدیغی صید وشکار هوسنی بت
آرتیرمش وعلیهنده السنهٔ خواص وعوام اعتراض ودشنام یورتمکده
بولنمش ایدی . ذات همایون ادرنه حوالیسنده آولامقدن مکتسب
صفای درون ایکن توالیٔ انهزامات اردوده اختلال ظهورینی منتج
اولمسی اوزرینه پادشاه مرحوم کوپریلی محمد پاشانك دامادی سیاوش
پاشایی صدارته وکوپریلی زاده فاضل مصطفی پاشایی موقع رفیع
قائممقامی‌یه نصب ایله بوخانداندن خیلی زماندر دریغ ایتدیکی توجه
والتفاتی تجدید ایله اردو خلقنی یاتشدیرمق ایچونده بر خط همایون
تصدیر وتسیار اولندی اما ایش چیغرندن چیقمش اولمسنه مبنی
بو تدبیرلر اردونك حرکاتنی طوردیرمادی . تقلیب سلطنت لزومی

سنوزی‌یه کلوب عرض محضر عمومی ایله استدعا ایتدیلر . علما وارکان دولت ایاصوفیه جامعنده بالاجتماع مذکور محضر اوقوندی . اتفاق عامه ایله سرایه کیدلدی . سلطان محمد رابعك برادری سلطان سلیمان خان ثانی اجلاس قلندی .

پادشاه مخلوع قرق بچق ییل اجرای حکومت وخلعندن بش سنه کچنجه ادرنه‌ده‌کی سرایده رحلت ایتدی . جنازه‌سی استانبوله‌قالدیر- یله‌رق والدهٔ محترمه‌لری ترخان سلطانك باغچه‌قپوسنده اولان جامع کبیری قارشیسنده کائن تربه‌یه دفن اولندی . سلطان محمد رابع تبسم طالع جلوه‌سیدرکه قرق سنه مربع نشین تخت شوکت اولمش ویدی یاشنده بو اقبال عال العالی بولمشدر . مع هذا اوائل جلوسی صغر سنی زمنه مصادف اولدیغندن امرونهی بیوك والده‌سی کوسم ماه‌پیکر سلطان طرفندن جریان ایدردی . صوکره بیوك والده‌یه سوءقصد ایدیله‌رك حکم اصل مادر مهربانلری ترخان سلطانه کچدیسه‌ده دارالسعاده اغالرینك سرایده نفوذلری غایت مؤثر اولمغله صدر اعظملرك انتخاب ونصب وکاه حیاتدن سلب اولنملرینه دارالسعاده اغاسی رأی قارشدیردیغی مثلو بنه زنجیلردن خزینه‌دار آغا وهمپالرینك آز چوق تسلطاتی واردی . بو طائفه یوزلرجه اولوب وادوار ماضیه‌ده دخی کوله‌لکله ایچرویه صوقیلوب حدیقهٔ خاصهٔ پادشاهیده غراب آسا طرح آشیان ایتمشلردر . واموره مداخلاتدن دولتجه تعداده کلمز ضرر وزیان ویرمشلردر . نته‌کیم قارغه‌درنکی میوه‌دار بر بوستانی نظارت ولطافتدن محروم ایدر . طواشیلرك استخدامنه باعث اولان کیفیت ایسه دین اسلامده قاچ کوچ اولمسیله پادشاه مابین دائره‌سندن حرم همایونه ارادهٔ شفاهیه تبلیغی ایچون

طواشیلری توسیط ایتمك ضرورتندن وقادین افندیلر خارجاً اوله‌جق بر سپارشی حرم اغواتنه کوردورمك مجبوریتندندر . طواشی قوللانمسی ال‌اول دولت علیه‌ده‌می عادت اولدی . شو جهتك تدقیقنه کلنجه تاریخلرك بیلدیردیکنه کوره چین امپراطوریچه‌سنك سراینده طواشی قسمی قدیماً مستخدم وفوق مایتصور نفوذ وقوته صاحب بولنمغله اول مرتبه محترم اولمشلردرکه امور مهمه‌یی امپراطوریچه‌لر حرم آغالریله مذاکره ایدرلر . امپراطوریچه‌نك حضورنده فرد آفریده اوطوره‌مزکن باش آغا اوطورر تحف حکایه‌لرنه افندیسنی اکلندیرر . کندیسی نصل خادم ایدلمش سویلر کولدیرر . عزل ونصب باش آغانك رأی وتنسیبیله اجرا اولنور . دبدبه وحشمت ومجوهرات وثروت باش آغالرده طوپلانوب نائبه حکومت امپراطوریچه‌یه خدمت بکلندیریلیردی . ارتکابات ومداخلات واقعه‌دن چینده اختلالر حدوث ایتمشدر . چین معمولاتندن نادیده کاسه‌لرنه پسندیده منقش فنجانلرك اقطار شرقیه‌یه ورودی کبی استانبول سرایلرنده حرم آغالری قوللانلق عادتی دخی اورادن طوینمش آلنمش دنیلسه استبعاد اولنماز . چین سراینده خادم آغالرك سیمالری نه‌رنکده ایمش . تواریخ مطبوعه‌ده ایضاحات کافیه‌یه تصادف ایدیله‌مدی . آرادیغمز لون دکل اونلرك القا آتیله حکومتده تلونات بوقلمون نمون مشاهده قلنمسیدر . چین حکومتی پك اسکی بولندیغندن خاقان چینك سراینده جاری بر اصول بیکلرجه سنه صکره تأسس ایدن دولت علیه‌ده اثر کوسترنجه مأخذ چیندر دینله‌بیلیر . جسیم دولتده سیاه قان‌طمارلی حرم آغالری اولدیغندن بعض دفعه عدم اعتدال دم او وجوده

سکته علتی کتیرمشدر . دارالسعاده آغاسی سرایك صدر اعظمی مثابه‌سنده بولنمغله تبدلنده خط همایون یازیلیر. باش کاتب بونی رسما آغا دائره‌سنه ایصال ایدر . بتون حرم آغالرینك مواجهه‌لرنده تیمناً قرائت اولنور . قیزلر اغاسنك یدینه کوموش عصا ویریلور . شو قاعده مرعی ومعتبر طوتلمشدر . عبدالعزیز خان دورنده دارالسعاده آغاسی جوهر آغا وقور ومثمرالکلام وعصر عبدالحمید خانیده حافظ بهرام آغا او مقامده فوق‌الحد بنام ایدوکندن وزرا وعلما زیارتنه کتمکله‌ده‌قالمیوب «بیت» دوردن خالی ایلرز تقبیل‌ـ حجرالاسود استلامی کبی . زمزمه‌سیله اوزاقدن یقیندن اخلاص واختصاص سوداسنه دوشرلردی . اشته سرایك ایچ پرده‌سنده بو فرقه‌ایله پادشاهه کندیی بکندیرن مقربینك انتریقه‌لرندن سرای هیچ بر وقت قورتیله‌مامش وعلی‌الخصوص سلطان محمد رابعك عهدشوکتی کسوب اصمق قوپاروب آلمق اعتیادی اولنان شدتی ایله مخلوط ایده‌کنه مبنی یکیچریلرك جوشغونلغی آرتدقجه قانلر آقمش ونفوذده متفرد ومستبد پاشالر فرصت الویردکجه دیدکلرینی یوروتمشلردر . معمافیه دیوانلر قوریلیور . مجلسلرده مذاکرات اولیور . دولت ینه انتظامنی بوله‌میوردی . کرچه اورته‌ده غائله یوق ایکن مجلسلر مذاکره‌لر منتظم جریان ایدر . حکومت قاریشق بر شکل آلدقده کذلك رأیلر قاریشه‌رق چارهٔ صلاح ونجاح تدارکی صاریه صارار . حیات دولتی تقویه‌یه مطلقا بر داهی بولنمق مقتضیدر . اوروپانك وقوعات وترقیاتی نظر امعانه آلدیغمزده فرانسه ایچون بوناپارط ناپولئونك ایتالیاده قونت قاوورك آلمانیاده پرنس بیسمارقك مناقبی و مذکور دولتلرك اعتلا نقاطندن عواقبنی ادراك

ایدرز دردنجی سلطان محمد باشلی باشنه اداره‌یه مقتدر اولمدیغی وقبه آلتنده مجتمع وزرانك مجلسلرندن مذاکره‌لرندن فائده چیقمدیغی جهتله کوپریلی محمد پاشایی وبعده اوغلی احمد فاضل پاشایی وکیل مطلق نصب ایتدیده دولت کوندن کونه قوتلندی. صکره بوایکی وزیر فطانت سمیرك فقدانیله مقاملرینی اشغال ایدن ذوات کوپریلیلر کعبنده لیاقت وفعالیت اثبات ایده‌مدکلرندن چرخ اداره بوزولدی. ایش ایچون مأموردن چوق نه‌واردر. فقط ایش کورمك دولتی یوکسلتمك دشواردر. سلطان احمد اولك وضع ایتدیکی قانون منطوقنجه شهزادکان سرایدن طشره والیلکنه یوللانمیوردی. قادینلر النده طوغیور قوجاقده بیویور سفیدوسیاه آغالر لالالرله ایام کچیریور شهزاده‌در هر امری یوزور فرض ایده‌لم که کندیسنه معلم تعیین ایدلمش ایسترسه اوقور ایسته‌مزسه تحصیلده رخاوت ایدر. معلم افندی نه‌یاسون درشتانه سوز سویلیه‌مزسنین تدرس بیهوده ضایع اولور تعلم جهتی سوادخوانلقدن عبارت وقفس نشین بولنمق یعنی پیغوله کزین اولمق مجبوریتدن خارجله الفت امرنده محرومیت اغوات ایله مصاحبت دائمی بر حال اولدیغی هنکامده تقدیر ازلی وراثت سلطنتله متجلی اولنجه فضل وعدل میزانك کفیتنی درست کله‌میه‌جکندن اولمیه‌جق شیلر اولور ظن ایدیه‌رك یورغونلغه دوشولیرسه امور حکومت سقامت وعقامته معروض قالور هپ شو حالت روحیه‌دندرکه اسکی وقتلرده قلمتراش ایله حروف زائده جك اولنورجه‌سنه صفحات حیاتدن نیجه اصحاب معلومات واقتدار سیاسة افنا قلنمشلردر. خلیفهٔ ثانئ حضرت پیغمبر جناب عمر آوان خلافتنده احوال آرامش وآسایش عبادی

بالتفكر نهر فراتدن بر قويون كچركن غرق وتلف اولسه اموال اهالئ مطيعه‌يى قوروية مامقدن طولايى ربم بنى مسؤل طوتارديه‌رك ابراز تأثر بيورمشدر. بناءً عليه پادشاهلره لايق اوله‌جق خصلت عدالت وشفقتله صيد قلوب اهالى‌يه موفقيت ومصالح دولتده قبول زحمتله حسن تسويه‌سنه صرف همت قضيه‌لرى اولوب يوقسه طاغ بايرطولاشه‌رق آولانمغه حصر اوقات ايله صفايه باقمق منتج ندامت اوله‌جغنه آوجى سلطان محمدك حادثهٔ خلعى بر هان باهردر .

سلطان مصطفى خان ثانى

اوتوزبر ياشنده ايدى ١١٠٦ سنهٔ هجريه‌سنده تابش بخشاى تخت جهانبانى اولدى . جلوس شهرياري‌نك اوچنجى كونى اصدار بيوردقلرى بر خط همايونده پادشاهلرك هانكيسى راحته ميل ايتمش ايسه عباد الله راحت بولامشلردر. امورمهام دولتك تنظيم وتقويه‌سى ضمننده اعدادن اخذثار ايچون اوستريا اوستنه بالنفس حركت وياخود ادرنه‌ده اقامت شاهانه‌لرى شقلرندن برينك ترجيحيله عرضى باب عالى‌يه اراده بيورديلر. اوچ كون بين الوكلا اجرا قلنان مذاكرات مديده نتيجه‌سنده صدر اعظمك حربه كيده‌رك ذات تاجداري‌نك ادرنه‌ده توقفى قرارى استيذان ايديلنجه جنكه عزيمت ملوكانه قطعياً مقرر در ارادهٔسى صادر اولدى. موكب همايون حاضرلاندى. ادرنه‌يه كيديلوب اورادنده بلغراده مواصلت قلنـدى . يد قدرت دولتده اولان طمشوار قلعه‌سنك واسع صحراسنه وارلمش نمچه‌نك ليپوى قلعه‌سى ضبطله اوتوز قطعه طوپ ومهمـات وزخائر وغيره

اغتنام ایدلدکدن بشقه اون ایکی بیك سواری وبرقاچ بیك پیاده‌یه قوماندا ایدن وتران نام جنرال تنك برمحلده صیقشدیریله‌رق دشمن قوۀ موجوده‌سیله مضمحل اولمشدر . بونلرك طوپ ومهماتلری وشیش ولغوش قلعه‌لرنده تخریب ایدیلوب فصل شتانك تقربی مانعه‌سیله پادشاه غازی مظفراً اردوسنی چکوب ادرنه‌یه ومتعاقباً دارالخلافة العلیه‌یه عودت ایلدیلر . اول بهارحلولنده نمچه اردوسنك طمشواری محاصره ایتدیکی بالاستخبار شجیع وغیور سلطان مصطفی ینه محاربه‌یه عزیمتی اختیار وبلغراده وصول ایله پانچو جانبندن کذار ایدرك طمشواره یاقلاشنجه نمچه اردوسی محاصره‌دن فراغت ویر صیق بوغازده استحکام انشاسیله موکب اسلامه ارائهٔ سد ممانعت ایتمش ایسه‌ده بوکا قدرتیاب اوله‌مدیغندن وفرداسی هجومده اون بشبیك قدر تلفات براقدیغندن رجعته مجبور قالدی . وخلیجه تعقیبات واستیصاله طوتلدی . مقصد شاهانه طمشواری محاصره‌دن قورتارمق وخصمه باعون خدا غلبه چالق اولدیغنه وبودخی حصول بولدیغنه متشکراً ادرنه مشتاسنه معاودت بیورلمشدر . اوچنجی کره پادشاه ینه بلغراده کتدی . غزا ایچون جهت حرکت قرارلشدیرلمق اوزره حضورتاجدارایده مجلس مشورت عقد اولنه‌رق ارکان دولت مذاکرات اجراسیله طمشوار طرفنه کیدلمسی رأینده بولندیلر . بلغراد محافظی حسین پاشا طمشواردنکین برقاچ جسیم نهره کوپری قورلمق ایجاب ایدوب دشمن دائما بوکبی شیلردن استفاده ایدییور . اردویه تفرقه ویریبور . محاذیرینی سرد ایله هیئتك افکارینه مخالفت کوسترمش و صاوه نهرندن زمون یاقه‌سنه کچلمسنی افاده وصدر اعظم دخی بورایه اشتراك ایتمشیکن

اكثريتك آراسی یورودی. طمشوار جانبنه حرکت قلندی. کذرکاهده نیسه نهرینه قوریلان کوپریدن خنکار دائرهٔ همایونیله چوب صدر اعظمله سائر وزرا وامرا عسکر وطوپلرله مهماتی امرارمشغولیتنده ایدی. کوپری بردن بره قیرلدی. عسکر اسلامك برقسمی صویك اوته یاننده قالدیلر. نمچه اردوسی آرقه‌دن کلیوردی. شو حالی کورونجه جنود عثمانیه‌یه هجوم ایتدی. صدر اعظمله دیکر پاشالر و برچوق بکلر وضابطلر خصمله دوکوشه‌دوکوشه کللون قبای شهادته بوروندیلر. پادشاه طمشواره لدی الوصول اوجه مجلس مشورتده درمیان ایتدیکی رأیك بوکره اصابتی مشهود اولان حسین پاشانی مسند صدارته کتیردی. ادرنه‌یه دوندی. سلطان مصطفی شهزاده‌لکلری اوآنده خواجه‌لری وانی افندینك دامادی فیض الله افندی‌یی سلطان سلیمان ثانی مقام مشیختله تلطیف وتطییب وصکره بالعزل ارضرومه تغریب ایتمشیدی. خاقان قدردان جلوسلریله برابر چشم آشنالق لطفندن طولانی آنی ارضرومده براقمادی. استانبوله جلبله مسند فتوانی ینه عهده‌سنه احسان ومستشار سلطنت اتخاذیله فائز فخر فراوان ایتمشلردی. افندی فاضل وعاقل ایسه‌ده حریص اقبال واولادوانسابنك ترقیلری امرنده مالامال آمال ایدی. رضاسی خارجنده بولنلماسی دخی صدارته کانلره تنبیه قلنمش اولدیغندن آزمدت ظرفنده درت اوغلی قاضیعسکرلك پایه‌سنه اولاشدیردقدن ماعدا بیوك اوغلی کندیسندن صکره شیخ الاسلام اولمق اوزره پایهٔ فتوا ایله ممتاز وسرافراز ایتدیردی.

لمحرره اکثر کبار دولت غفلتله بی‌خبردر
تلطیف پادشاهان داروی هوشبردر

افندینك حرص وطمعی دائرهٔ اعتدالدن نقدر بیرون اولدیغی آکلاشیلیوریا دردمند انسان ممکور ومسکوردر. علم وفضل بیله هوسات دنیویه‌یی سدورده قدرتیاب اوله‌میور. صدراعظم حسین پاشا فیض‌الله افندینك ثقلتنه طیانه‌مدیغندن بالاستعفا قورتولدی. یرینه کلن دالتابان مصطفی پاشاده اومستشار سلطنتله اویوشه‌مدیغندن معزول ومقتول اولدی. غائلهٔ حربیه مصالحه ایله فیصل پذیر اولدیغنه مبنی ذات شاهانه استانبوله عودت وادرنه‌دن خوشلاندقلری سببیله تکراراورایه عزیمت ایدوب پدرجنت مقرلری آوجی سلطان محمد کبی صید وشکار ایتمکده اولدقلرندن استانبوله یقین زمانده کیمه‌جکلری حوادثنك انتشاری طوائف عسکریه‌یی قوشقولاندیردی و مضایقهٔ خزینه حسبیله علوفه‌لرك تداخله آتمسندنده هپسنك افکاری بولاندی. ایکی یوز نفر جبه‌جی علوفه‌لرینی طلب سر رشته‌سیله عصیان بایراغنی قالدیردیلر. استعدادفساد مملکتده متمکن اولدیغندن درحال هرقسم خلقك تشویقاتیله جمعیت شقاوت وسعت بولدی. بوجمهور غوایت نشورك انتخابیله قوانوز احمد پاشا صدر اعظم ومفتیٔ اسبق امام محمد افندی شیخ‌الاسلام وچالیق احمد آغا یکیچری آغاسی یاپلدی. سائرمناصب علمیه وسیفیه وملکیه دخی معزولیندن معلوم‌الاسامی آدملره ویرلدی. رکاب همایونه برمحضر تنظیم ایدیله‌رك بونده شیخ‌الاسلام فیض‌الله افندینك عزل اولنمسی ودرت نفر اوغللرینك بعض سؤال و جواب ضمننده استانبوله کوندرلمسی وذات شهریاریلرینك درسعادته تشریف ایله پایتخت سلطنت سنیه‌لرنده ترجیح اقامت بیورلمسی ایستنلدی. مذکور محضر علمادن بش و هر اوجاق و هر اصنافدن منتخب

ایکیشر کشیدن مرکب برهیئته تودیعاً ادرنه‌یه کوندرلدی . کیفیت ادرنه‌ده استخبار ایدیلنجه شیخ الاسلامك قوناغنده بر مجلس عقد اولنوب مارالذکر مبعوثلری یولده توقیف ایتمك ایچون قول کهیاسنك معیتنه یوز نفر عسکر قاتیله‌رق اعزامنه قرار حاصل اولدیغندن بو صورتله قول کهیاسی یوله طوغرلدی . اکری دره دنیلن موقعده مبعوثلری بولغله توقیف ایتدی . طوغری کیدیلیور زعمیله اکری‌یه کیرمك نقدر شاشقنلقدر . زیرا درسعادتده اختلال چیقمش جمهور ارکان دولتی خود بخود تعیین ایتمش قیامه اصل سبب فیض الله افندینك مقام اقبالده تفردی مسئله‌سی ایکن استانبولدن کلمکده اولان مبعوثلرك توقیفی وغائله‌نك دفع وتخفیفی خولیاسیله مذکور جمهور عندنده منفور فیض الله افندی قوناغنده مجلس یاپلمق سرکش بر آتشه زفت قطران قاتەرق شدتنی آرتیرمق قبیلندن اولدیغی درکاردر . ادرنه‌یه اسال قلنانلردن خبر وعودت سنیه‌دن اثر ظاهر اولمامسی وکلمیه‌جکنه دائر حوادث شیوع بولمسی استانبولده عصاتك حدتنی تزیید ایلدیکندن چرچجی چایرنده تجمع ایدن اللی آلتمش بیك مقداری ارباب شورش لزومی قدر مهمات وطوپ آله‌رق خلع و اجلاس تصمیمیله ادرنه‌یه متوجهاً یوله دوزلدیلر . پادشاهك یاننده اولان صدر اعظم رامی پاشا روم ایلی وآناطولیدن تدارك ایده‌بیلدیکی یتمش سکسان بیك عسکرله عصاتی مقابله‌یه چیقمش ایسه‌ده ایکی طرفده‌کی جمعیت بر کونلك مسافه‌یه کلنجه خفیاً بالمخابره اتفاقلری اولدیغی حس ایدن رامی پاشا فراراً ادرنه‌یه دوندی . پادشاه دخی اردویه کیتمك اوزره یولده ایدی . حالك تشوشنی اکلامسیله ادرنه سراینه عودت ایلدی .

عصاة مشيخته قويدقلرى محمد افنديدن تقليب سلطنته استانبولده فتوى آلمشلردى . صدراعظم قوانوز احمدپاشا ويكيچرى آغاسى مع حشرات باغيه ادرنه‌يه دخوللريله برابر سلطان مصطفى‌نى خلع ايتديلر . شهريار مخلوع طقوز سنه‌يه قريب افسر سلطنتله متبوع مشروع اولمش وخلعندن يوزقرق كون كذرانده ملك جاودانى‌يه انتقال ايله نعش شريفلرى يكى جامعك تربه‌سنه نقل اولنه‌رق دفن قلنمشدر . مشاراليه مزاحم ملاحمدن هيچ قاچمازدى . افعال وحركاتنده مجلسلر تشكيليله وكلاسنى‌وزراسنى‌سويلتديررا كثريت آرا نه ايسه آنى قبول واجرا ايدردى . بويله راست رفتار پادشاهك اسقاطنه سبب قوى نه ايدى . مستغنئ بياندركه پادشاهك معقول امرينه تبعه منقاد اولورده متفرد مقبللرك تحكمنى‌چكه‌مز او كبيلر ملته بار كران كورونديكى ايچون اصحاب تفردك احتراصكارانه ثقلتنى خلق ال برلكيله آتمق‌ايستر پادشاهك مقر سلطنتدن اوزاق طورمسى فيض‌الله افندى‌يه خارق‌العاده نفوذ وحيثيت ويرمسى وحتى‌عزلى جهتنه كيتمه‌مسى وعلوفه‌لرك منتظماً تسويه‌سنه باقلمامسى قيام عمومى‌يه اسباب تشكيل ايلدى . هله طوائف عسكريه‌يه ويريله‌جك علوفه شهرده الدن اله بتون اصنافه طاغيله‌جغندن معاشات تداخله دوشمك هر صنف خلقك ايشلرينى سكته‌يه اوغراته‌جغى جهتله السنهٔ ناس ترهات ترتيبنه قويولور دادوستادده كساد پاره‌دن فساد پاره‌دن جلاد پاره‌دن طولايى بروضعيت آلور . نهايت اورته يرده برفتنه‌در قوپار . سلطان‌مصطفى فيض‌الله افندى‌يه او مرتبه يوز ويرمه‌مك لازمدى . شو خصوصده افراط اوزره معامله كوستردیكى بديهيدر . لكن حق‌الانصاف دوشونلدكده

اعتراف اولنورکه طبقهٔ عوام بیله طانیدقلرندن بر ایکیسیله فضله کوزوشوب قونوشمق خواهشنی التزامده بولنمسی طبیعتلرك توافقندن متحصل بر کیفیتدر . پادشاهلرك حضوری ایسه محدود و بندکان معدود اولمغله بونلردن برینه فرط توجه و اعتماد ابرازنده یالکز سرای رجالی دکل خارجده اولنلر دخی او صاحب اقبالی دیله طولایوب علیهنده سوزی اوزادرلر . ایش بورادهده قالماز قیل وقال آرتهرق پادشاهلك شرفنی معناً ویا مادةً تنقیص واخلاله بادی اولور. مؤلم ومشئوم خلع وقایعنك هپ شوشکللردهکچدیکی تمهیدات تاریخیه ایله رهین مرکز ثبوتدر .

سلطان احمد خان ثالث

اوتوز بر یاشنده ایدی آنف البیان خلع نتیجهسیله ۱۱۱۵ سنهٔ هجریهسنده اجلاس قلندی . ارباب قیامك مقصد خفیلری آن بآن تمایان اونقده بولندیغندن فیض الله افندی ایله اوغللری ارضروم جنبنه ابعاد ایچون یوله چیقارلدیسهده جبابرهنك اصرارندن کیرویه چویرلدیلر . عاصیان فیض الله افندی یی یاقهلادی اشکنجهیه قویدی. مشرکین کین آکین کتاب اللهی یبرتارجهسنه اوجامع العلومی اسلامیتله تضییق قلنهمیهجق صورتده رزالت وحقارتلرله سوقاق اورتهسنده کسدیلر. جسدینی خرستیانلره زار زور سوروتدیلر. قیزلر آغاسیله خزینهداری وداها اللی یی متجاوز معروف آدملری بیتیرمك ایستیورلردی . جاناوارلر پنجهسنه قسمت اولمیانلردن کیمیسی حبس کیمیسی نفی اولندی . یارب بونصل زهرلی حیات زوربالر قالقار

هایدی هجوم ویغما اشکنجه واتلاف کاه مالك سریر نفاق وتزویر ایله بالاغضاب وزرا ورجالك باشلری بدندن تفریق اولنور. اموالی مصادره‌یه بهانه بولنور . پاشالر ولایاتده کوزینه کسدیردیکنی سیف سیاستله دنیادن کیده‌رر ما ملکنی آلور . اهون شر تعزیب هر یرده اجراآت غدارانه ایله ناسی ترهیب بر مسلك اتخاذ قلنمش وشو افعال سیئه موجودیت حکومتی اثباته مدار ایمش اختلال ایقاعیله پادشاه خلعنه وشهزاده‌لر قتلنی تسهیلاً پادشاهلك آرزوسنه فتوالر ویرلمك ماده‌سی متصبصین صفهٔ مسائله سبب اشتهار اولمشدر. مصراع « حقك بزه کوندردیکی فرمان اونودلمش » اشته اسکی زمانلر امر ربانی خلافنده بی کناه انسانلردن قیون سوریسی مثابه‌سنده میدانه قربانلر چیقاریبور . بزده سوزی کسه‌لم سلطان احمد بعدالجلوس ادرنه‌دن استانبوله کلدی . عصیانده اهلا که أوك آیاق اولنلر تدابیر ایله محو وتلف ایدلدی. عن اصل روسیه‌لی اولوب عربده پردازانك مسند صدارته کتیردکلری قوانوز احمدپاشا صو دستیلرینك نقوشی قدر یازی چیزیدن بیبهره بدچهره بر حریف ایدی . منفعت شخصیه‌سنی استحصاله مکب مرتکب بولندیغندن و شیخ الاسلام محمد افندی دخی فساد نهادلرك منتخبی اولدیغندن هر ایکیسی عزل وتبعید قلندی . صاردقلری فتنه یوماغی برینك آیاغنه دیکرینك باشنه طولاندی . بو عالم کون وفساده هانکی مفسد واردرکه سوء صنیعنه کرفتار اولمسون ایکیسیده مدخول ومخذول اولدیلر. مقام صدارته داماد حسن پاشا اصعاد ایدلمشدی. هر عصرك قیزلر آغاسی نه‌یاپار بللی دکلمی بو یکی دورده توره‌ین دارالسعاده آغاسیده سعایتله حسن پاشایی آتدی . یرینی قلایلی کوز

احمدپاشا اشغال ایتمشکن چند ماه مرورنده بودخی منفصل ومسند صدارته قپودان دریا بالطه‌جی محمد پاشا واصل اولدی . بر مدت کچدکده عزل ایله خدمت صدارت چورلیلی علی پاشایه تفویض ایدلمشدر . یکیچریلرله سپاهیان کندی رفیقلرندن برطاقمی کچنکی اختلالده همدست بولنملرندن طولانی افنا ایدلدیکی ادعاسیله حکومت علیهنده عصیانه مباشرت ایلدیلر . صدر اعظم علی پاشا یکیچریلرك صداقتده ثابت قسمیله بوستانجیلری اله آلوب اختلالی باصدیردی . بو علی پاشا بعض تصرفات ایله تزیید وارداته اهتمام وسفن بحریه‌نك انشاآت وتکثیرینه‌ده اقدام ایتدی . مع هذ قیزلر آغاسی وسلحدار آغانك تسویلاتلری پادشاهه تأثیر ایدرك علی پاشادن مهر همایون اخذ ایله نعمان پاشایه ویرلدی . چوق کچمکسزین بودخی بالتبدیل ینه بالطه‌جی محمدپاشا صدراعظم اولدی . روسیه دولتنك حدودی تجاوزله خرستیان تبعه‌ئی افساد ایتمکده بولندیغی اخبارت وتحقیقاتدن مستبان اولمسیله عقد ایدیلن مجلس عمومیده روسیه‌یه اعلان حرب تقرر ایتدیکندن صدر اعظم بالطه‌جی محمدپاشا جسیم براردو ایله سفره کتمشیدی . پروت نهرینك جوارنده روس اردوسنی احاطه ایتدی . روسیه چاری بیوك پترو بو اردوده اولوب زوجه‌سی قترینه برابردی . روسلر پروت نهریله بطاقلغك آره‌سنده ایکن دولت علیه‌نك عظیم قوای عسکریه‌سی کورولنجه فراره امکان اولنامغله چار مأیوس ومضطرب قالدی . قترینه یاننده طاشیدیغی خزینه‌لر قیمتنده مجوهراتی چاره بالاعطا بالطه‌جی پاشایه ارسال ومصالحه‌نك عقدی استعجال ایدلدی . شوهدایای کرانبهایی پاشا خوره‌کچیرمکله بعض شرائطی حاوی برصلح معاهده‌سی یاپیله‌رق روسیه اردوسی

تهلكه‌دن قورتلدی. میانه‌یه هدیه ایله آلش ویرش کیرمسه چار اسارته دوچار وقترینه ایچون آغوشه کیرمك ناچار اوله‌جقدی. بالطه‌جی پاشا آلدیغی مجوهراتك طمعیله شانلی بر مظفریتی فدا ایتدیکی بعده‌دولتجه ظاهره چیقدیغندن عزل ایله لمنی جزیره‌سنه سورولدی. قتلی فرمانی محلنه یتشمکسزین اجلیله وفات ایلدی. پاشا روسلرله مکالمه‌ده بالطه‌سنی اصمش اولسه محتملدر چاری اسیر طوترده آغر شرائط تحتنده مصالحه عقد اولنور. وشوماده لوحهٔ تاریخ دولت عثمانیه‌یه برشهرت ترسیم ایدردی. چار بالفرض اسارتله استانبوله کتیرلسه نه‌یاپیله‌جق قوی برحکمدار اولمسی حسبیله ناموس سلطنت اقتضاسی آکا حرمت دریغ اولنمیه‌جق ومهماننوازانه اکراملردن صکره مقر قدیمنه عودت جاده‌سی آچیله‌جقدی. هر مغلوب البته خصمندن اخذانتقامه فرصت آرایه‌جغندن روسیه‌دولتی داها زیاده‌استحضاراتده بولنه‌رق بزه قوتنی طانتدیره‌جغی بی‌شك اولمقله چاری طوتمقدن ایشمزی یولنده طوتمق بیك قات اولادر. هرنه‌ایسه چار ایله قترینه‌یی ذیقیم هدیه‌لر مخاطره‌دن صاقلادی. تحریك حرص ایدن مال دعواسی ذهندن چیقارلدقده بالطه‌جی پاشانك سلطنت سنیه‌یه معنون برشان قازاندیردیغی مسلمدر. نمچه‌یه اعلان حرب قلنمشیدی. جنك هنکامه‌سنده صدر اعظم علی پاشانك آلتندن اورولمسی دوشمنك شدتلی هجومندن آرناود پیاده عسکرلری مترسدن قاچمش اولمسی بشقه طابورلرك دخی پریشانلغنی انتاج ایتدیکندن طوپلر وکافهٔ مهمات وچادرلر ایادیٔ اعدایه دوشدی. نمچه‌لولر طمشوار قلعه‌سنی محاصره وضبط ایلدیلر. ایرته‌سی سنه نمچه‌لولرك بلغرادی محاصره‌یه قویولدقلری خبر آلنمسی اوزرینه صدر اعظم

خلیل پاشا عساکر کلیه‌ایله بلغراده کیتدی . واقع اولان محاربه‌ده عساکر اسلامیه انهزامه اوغرامش وشو بوزغونلق بلغرادك دخی دشمن یدینه کچمسنی تسهیل ایتمشدر . مارالذکر هزیمت خلیل پاشایه علت نکبت اوله‌رق صدارتدن عزل ایله یرینه نشانجی مصطفی پاشا قونولدی . مشهور نوشهرلی ابراهیم پاشا که ذات شاهانه‌یه قبل الجلوس بالطه‌جیلق خدمتنی ایفا ایدن آغالردن ایدی . ازسرنو کوزه کیره‌رك میرآخور ومتعاقباً رکاب همایون قائمقامی وصدر اعظم ومصاهرت سنیه ایله‌ده محترم اولدیغندن اردوی همایونی صوفیه‌یه کوتورمشدی . انکلتره وفلمنك دولتلرینك توسطلریله موروه نهرندن حدود قطع اولنوب طمشوار وبلغراد ایالتلرینك نمچه‌لویه ترك ایدلمسی وچوقه آطه‌لریله کورفزنده بعض محللرك وندکلویه اعاده قلنمسی شرائطنی متضمن بوزوفچه صلحی نامیله یاد اولنان عهدنامه یاپیله‌رق دولتین مشارالیهما ایله تجدید مسالمت ایدلمشدر . غائلهٔ مکافحه مبدل مصالحه اولدیغندن صدر اعظم اردویی ادرنه‌یه کتیردی . پادشاه ایله استانبوله دونولدی . بومحاربه‌ده مغلوبیت وضیاع قلاع ومملکت اذهان عامه‌ده کدورت حصل ایتدیکندن صدر اعظم ابراهیم پاشا عسکره نظام ویرلمك ولوازمات سفریه‌نك استحضاریله استرداد ضایعاته مسارعت ایدلمك لازمدی . شمدیلك قبوله مجبوریت حس ایدیلن صلح حاضرلق کورلمکه اختلاس وقت اولنمسی ملاحظه‌سندن منبعثدر قلقلوتسلیت آمیز وفسون انکیز برلایحه ترتیبیله هیئت دولتی قاندیرمغه یلتندی . ابراهیم پاشا پادشاهك مزاجنی پك اعلا بیلیوردی . پادشاه ایسه وقتنی خوش کچیرمك ایستدیکندن مذکور لایحه‌یی اواساسه کوره

بالتنظیم مزاجه خدمت ایتدی . حیفا که لایحه محتویاتنه متوسلاً دولتجه نواقصك اکمالنه‌ده چالیشلمادی . کاغدخانه‌ده وبوغازایچنده مسیره‌لر تنظیم وانشا وسور همایونلر اجرا « سعدآباد » « نوبنیاد » « نشاط آباد » « میرآباد »ناملریله کندیسنك وعوناتنك تأسیس ایتدکلری کاشانه‌لرده موسم اکر شتایه مصادف ایسه ترتیب صحبت حلوا وفصل بهارده لاله چراغانلری ایجادوقاپلومبغه‌لرك قابوقلرینه موضوع شمعه‌لرایقاد قلنه‌رق رنکارنك لاله‌زاره کیجه‌صالیویریلوب صانکه قیرمزی مور صاری الوانه بویانمش نوره مستغرق برساحهٔ فسیحه‌یی اهتزازه کلشجه‌سنه حکم ایله برابرزرین پرچملرله پیراسته حورلقا وآهورفتار دلربالرك صالینه صالینه کزندکلری صیره‌ده آهنك وصفا ایدلمشدر . بیت لمنشده « لاله پیاله ژاله‌مل زندان طربدن شادمان » « بلبل مغنی نخل کل رقاص صحن بوستان » بوحاله لاله دوری دنیلمك تعریف مجملدر . باقلسه لاله کاشنده نکن دیوانه‌جه هوسات تعقیب اولندیغنه کوره لاله کرذنده فرض ایدلمك محلدر . باغبان زمان کافه‌چیچك خسته‌لغیله اکابر دولتی بی تاب وتوان ایلمشده بونلرك مجنونانه طورلرینی بالمشاهده بویونلرینه لاله‌ظاقمش دیه‌بیلیرز . مستبد اولان حکومتلرباشی صیقلدقجه اهالی‌یی قورقوتمق ویا آلداتمق تدبیریله نفوذینی اجرا ایده‌کلدیکندن اردولرده‌متوالیاً هزیمت سکنهٔ مملکتی اشغاله لاله باغچه‌لری تنزهاتی آلت ایتمشدر .

ذوق‌وشوقه میلان بشریتك الجا آتندن‌ایسه‌ده برملت معارفدن نصیبه‌دار اوله‌مدقجه تحصیللری تزاید ایدن ملتلرك صدماتنه مبتلا اولور . « پروسیا قرالی بیوك فره‌دریقه قایزلمسی ملتزم برینك توصیه‌سنده اطرا اولنمش فره‌دریق ستایشه لزوم یوق ، توصیفنده

بولندیغکز هانکی دارالفنوندن شهادتنامه آلدی بونی کوستریکز جوابنی ویرمشدر . سلاطین ماضیه حضراتی ادوارنده ایکی محل تحصیل اولوب بریسی اندرون همایون ودیکری مدارس علمیه ایدی محلات مکاتبی ابجد هوز صحنه‌سی اولمغله بیت : (مکتبده ایکن رحله طوتوب صورت لایی) هنکام صباده اوقودم درس فنایی) مشغله‌سنه منحصر ایدوکنه مبنی شوندن بحثه حاجت کوریله‌مز . اسکی وقتلرده دارالفنون نام ونشانی بیلنمزدی . اندرون همایونده سطحی اوقویوب یازانلردن بلند مراتبه صعود ایتمش وزرا واردر. بونلردن اکثرینک مقاماته ارتقاسی معلومات سرمایه‌سی دکل توجه شاهانه سایه‌سیدر. پادشاه یریوزنده اللهک ظل جلیلی همده پیغمبر وکیلی صایلدقدن ماعدا ملائکهٔ کرام واسطه‌سیله ملهم بیلندیکندن بالطه‌جیلق برطرفه قالسون سرای قوشخانه‌سی مثللو یرلرده پرورده کیمسه‌لر جانب شهریاریدن مظهر فیض نظر اوله‌رق وزارته ایرمش صدر صدارته بیله کچمشدر . اجراآتك جمله‌سی ثمرات الهامات ایله وصف اولنور پادشاهلره مخصوص برطبیعت حکمنجه دخی هرکیم ایچون ترفیع تصوری ذهن همایونده تقرر ایدرسه آنی فعله کتیرمك انهماکی اولمسندنناشی شخصده فضیلت ولیاقت آرانلمامق ماده‌سنك اعتیاد وامتدادندن دولت علیه‌نك طبقات ملکیه وسیفیه‌سنده عصر حاضرك استعدادیله متناسب تجددات وتکاملات وجوده کلمدیکندن ادارهٔ حکومت ضعفه دوشمش واوروپا دولتلرنده علوم وفنون توسع وتنوع ایتمسیله محاربات خصملره فائده وبزه ضرر کتیرمشدر. ملکاً ومصلحتاً ضررلره اوغرانلدقجه حضرت پادشاه ومناصب دولته چوکمش ارباب جاه منشرح البال واکلنجه‌لرله کذارندهٔ نهار

ولیال اولیورلردی . بش آلتی سنه هر کس لاله‌زار وبهار تفرجلریله ذوق آلمشدی اما صدراعظم سفاهتده پك آشوری ایلرویه واردیغندن مذمتی خلقك دیلنده داستان اولدی . کندیسی واوغلی کنج محمد پاشا ویکنلری بولنان علی ومصطفی پاشالر پادشاهك دامادلقلریله کامران وخرم ومتعلقات سائره‌سی مقامات عالیه‌ده مستخدم اولدقلری ناسه سوء تأثیر براقیوردی . ابراهیم پاشانك مخدراته بشقه‌جه صارقیندیلغی ناموس ملی‌یه طوقونیوردی . دشمن قلعه‌لر آلمش ، ایالتلره استیلا ایتمش صدراعظم ابراهیم پاشا دخی خویشان سفاهت منشانی ایله دولته مستولی اولمش حوصلهٔ زمان بو تجاوزاته تحمل ایده ایده غارتکرلره میدان ویرمزمی . جزؤی بر حرکت هرج مرج آثارینی ترویجه ایرکج فرصت بولور . مثلا بر کبریت پارچه‌سی پارلامسندن پرده طوتیشه‌رق اطرافه سرایتله خانه‌یی آتش بورودیکی واو آتشك محله‌دن محله‌یه یورودیکی کبی آرناود « پاطورونا خلیل » موصلو « علی » اصناف طاقمندن اولوب اون یدی کشیدن مرکب عونه‌لریله متهورانه قیام ایتدیلر . اودورلرده هر صنف اهل سوقك قوللرنده یکیچری نشانه‌لری مرتسم بولندیغندن عصیانه اوك آیاق اولنلره قاتیلان جهلا ایله جمعیت بیودکجه بیودی . کرچه اختلالك ظاهرنده مسلح کزنلر ایشجی آشجی عمله مقوله‌سی اشخاص عادیه‌دن متشکل ایدی . لکن باطننده دخی آزیلی بر آرناود وارکه فتنه قومقومه‌لغنده فرید اولان استانبول قاضیسی ذلالی حسن افندی ودیکری کرسی کزین کزند آیاصوفیه واعظیدر . روایاته نظراً صدراعظم ابراهیم پاشا ذلالی حسن افندینك حسن وجمالده یکتا حرمنه ایلشمش اولمسندن زوجی قاضی افندی اجرای انتقام ضمننده پاشایی محو

ایتمك ایستەمش واعظ مومی الیهده تعصب سائقەسندن آتش شورشی كوروكلەمش اوللریله فساد باشیلر سوقاقلرده شرعشریف یوقمی كوروله‌جك دعوامزوار مسلمان اولان بردن آیرلمسون دمەمەسنه آغاز ایتدكلرندن دكانلر قاپاندی یكیچریلر ایسه ذاتاً هیئت دولته منفعل و اسواق وبازاری طوتان اسافل اكثریا یكیچری اوجاغنه داخل بولندقلرینەمبنی معهود قازغانلر قشله‌لردن چیقارلدی مملكت چوربا اولدیده‌قارشدی دولت علیه‌نك شكل اداره‌سی تصویر ایدیلنجه اوچ نوع قوت تحتنده جریان ایتدیكی مستبان اولور پادشاهك فرمانی طبقهٔ علمیه‌نك بیانی یكیچریلرك طغیانی اوچ نوع قوتدر . انجق آسوده زمانلرده فرمان پادشاهی مشروع ومطاع عد اولونیور غلیان ظهور ایدرسه پادشاه تهلكه‌یه دوشیور یكیچریلر كسیجی بر كتله اولمقله برابر علمایه ارتباط معنویلری اولدیغندن و باشی صارقلیلر آره‌سنده فاضل وكامل ومجازات اخرویه ملاحظه‌سیله سمت صلاحه متمائل ذوات موجود ایسه‌ده احتراصات پرورده ایدن سائرلریده بولندیغندن هر اختلالده بیوك كوچوك مراتب علمیه‌یی حائز افندیلرك اوعصیانی اساساً تحریك ایتمش اولدقلرینی تاریخ بیلدیرمكده‌در .

احمد خان ثالث غوغا غائله‌سندن متوحش وسور وسرور ایچون طلبكار دوام آسایش اولدیغی حالده ابراهیم پاشا پولتیقه‌سی ایجاباتندن اولمق اوزره ایرانه سفر آچیله‌جق اعلانیله اسكدار جانبنه اردوی همایونی مستصحباً چكمشلردی بر وجه مشروح استانبول طرفنده فوران وهیجان وقوعه كلدی شوهراس آور خبر مسموع ملوكانه اولدقده تلاش تام وخلجان مالا كلام ایله طوپقپو سراینه عودت بیورلدی .

ارکان دولت همان جلب وجمع وعقد مجلس مشورتله عریض
وعمیق اجرا ایدیلن مذاکراتك نتیجه‌سنده سنجاغ شریف اخراج
قلنه‌رق استیصال اشقیایه قرار ویرلدی ایجابنه‌ده تشبث اولندی اما
طائفهٔ باغیه رعونت و شدتنی تزییددن چکنمیوب ابراهیم پاشانك
وقپودان دریا قباق مصطفی پاشا ایله محمد کتخدانك ازالهٔ وجودلری
تکلیفنده آیاق باصدیلر ابراهیم پاشا پادشاهك اسرارینه محرم کلستان
انسیتنده همدم بر صهر مکرمدر حیاتنه قیدیله جقمی های های
شهریاران محافظهٔ سلطنت ماده‌سنده هر شیء فدایه ابذال فرمن
بیوره کلمشلردر عظیم بر فورطنه‌یه طوتمش سفینه‌نك اك آغر یوکلری
قیمتدار اولسه بیله بحره بالالقا تخفیف باره اعتنا قلنه‌رق سلامت
امیدینه چالیشلدیغی مثللو بالارادهٔ سنیه ابراهیم پاشا وبالاده اسملری
مذکور ذاتلر افنا وشیخ الاسلام عبداه افندیده عصاتك منفوری
ایدوکندن نفی صورتیله بوزجه آطه‌یه اسرا اولندیسه‌ده طغیانك
تسکینه امکان بولنه‌میوردی. ناکاه عصاتدن تبدیل سلطنت یایغاره‌سی
تخریش سامعه ایلدکده سلطان احمد شورشك ممتد اولدیغنی وآرتق
پادشاهلقده قاله‌میه جغنی بیلدیکندن نفس همایونلریله شهزادکانك
تأمین حیاتلرینه دائر تأمینات آلندی قدرت الهیه کیمنك کوندو ـ
زینی شب تار وکیمنه کیجه‌یی همپرتو نهار ایدر احمد خان کیجه ساعت
دردده یقین برادر زاده‌لری محمود اولی نزدینه دعوت ومجبوراً ترك
سلطنت وتمنیٔ صیانت ایتمسیله عزلتکاهنه چکیلوب کیتدیکندن
سلطان محمودك جلوسی لیلاً سرایده وقوعبولدی. علی الصباح بیعت
عمومیه مراسمیده ایفا قلنمشدر. خاقان سابق یکرمی سنه سریر آرا
اولوب خلعندن بر ییل صکره وفات ایتمسیله یکی جامع تربه‌سنده

مدفوندر . سخی دکل ممسك ایدی پاره بیرکدیرمکی وا کانجه‌لی دعوتلره کتمکی سوردی اطوار اسلاف معیار اسلاف اولمانجه غفلت نکبت کتیرز . ایش ایشدن کچنجه ندامت دخی انسانی المه بیتیرز . یکیچری قازغانلری صاللا صرت میدانه چیقارلمامه اون یدی کشینك عوعوه‌سندن قورقولمازدی . ارباب شقاوت شرعشریفه مباین کورینان امور یولنه قونیله‌جق سوزلرینی یاپدیلرده جهلا شو تلقینات ابلهفریبانه‌یه اینانذی . اویله‌یا نیت خالص خیره سعی اولنه‌جقمش هیهات دغلبازان ایچون اختلالاتده همیشه بیشه‌بودر وقتا که قازغان قایناركیچه‌سنی آشه طالدیرانلر قارتی طویورز هانیا خیر ظهوره کله‌جکدی اولر دکانلر تخریب ویغمایه کتدی امر ونهی هپ پاطروناده کسوپ بیچدیریور . پادشاهك قلیج آلاینك اوکنده مزین رختلی آته بنمش پرهیبت کیدیور محتاجینه بول کیسهٔ اختلاساتدن پاره سرپیور او خائن آره‌سی کچمکسزین وزارته اطماع اولنه‌رق سرایه چاغیرلدی حیاتدن حسابی کسلدی همپالریده اعدام وکمنام اولدیلر .

« زمانه ایچره مجربدر انتقام زمان »
« همیشه بخشی‌یه بخشی ویرر یمانه یمان »

داد تندباد قهر دهردن داد « سعدآباد » نشاط آباد » نوبنیاد » بعدازین خراب آباد نامله‌یله یاد ایدیله‌جکدر . بونلرك احراقیچون فتوا ویرلمش پادشاه یاقلمق عیب اولور باری ییقدیرلسون اراده‌سنی بالاضطرار ویردی هدمنه زوربالر قوشوشدی انقاضنی یغما ایتدیلر .

سلطان سليم خان ثالث

يكرمى سكز ياشنده ايكن ١٢٠٣ سنه‌سنده رونق آور افسر اولدى جلوس همايونلرى هنكام سفره مصادف بولنديغندن دولت غايت غائله‌لى برحالده ايدى چونكه اوچنجى سلطان مصطفانك دورنده روسيه اوستنه آچيلان حرب مظفريتله نتيجه‌لنمه‌مش وعبدالحميد خان اول دولتى مغلوب وملكى پازدۀ آشوب بولمش اولوب هرنقدر قينارجه معاهده‌سيله كان دفع دغدغه‌يه باقلديسه‌ده قريم منازعه‌سى حدوثيله نهايت چاريچۀ روس قريمى ضبط ايتديكندن دولت روسيه ايله جنك و جداله كيرمكه مجبور قالدى . دولت عثمانيه آوروپا قطعاتنده اقاليم فتحنه موفق اولمشيكن ادوار مرورى واداره دولتده ضعف ظهورى ايله كشورلر برر برر اوستريا وروسيه‌يه مغلوبيت منزله‌ كچديكندن اولبابده خلاصةً عرض مطالعه ايديله‌جكدر . سلطان بايزيد ثانينك عصرنده موسقوه چارى اوچنجى « ايوان » درسعادته بر سفير كوندرديسه‌ده عين معامله جانب شهرياريدن اجرا اولنمادى . روسلرجه ملكى وعسكرى تشبثات نه‌يولده‌در اوكره‌نلكه تنزل ايدلمدى عصرلر دكشدى ينه لايق وجهله تفحصاته اهميت ويرلمدى . تحقيقاته ممكن مرتبه واسطه ايلچيدر سلطنت سنيه طرفندن بر حكومت نزدينه مقيم سفير وياخود موقت مأمور كوندرلسه احوال محليه‌يه مطلع اولور آكلاديغنى بيلديرر . دولتجه‌ده اتخاذى ايجاب ايدن تدابيره مراجعت قلنور . بويله ياپلميوبده على العميا حربه اجترا اولنتجه خصمك درجۀ قوتى وعسكرلرينه قوللانديرديغى اسلحه‌نك كميت وكيفيتى

بیلنه میه جکندن حین مصادمه ده عسکرمزه شاشقنلق کله رك اردونك بوزولمسی ملحوظدر .

خصمه مقابله بالمثل امر مشروع اولمغله رسول الله علیه السلام افندمز حضرتلری هجوم اعدادن تحفظ ایچون ایرانیلرك اردوگاه ونزومنده مملکت حوالیسنه خندق حفر ایلدکارینی سلمان فارسیدن تحقیق بیوردیلرده معیت رسالتپناهیلرنده موجود جنود موحدینی دشمن مهاجمه سندن قورومق اوزره بالذات دست سعادت پیوستنه قزمه کولونك آلدی خندق قازدی غزواتده بدن مبارکلرینه بر وبعضاً ایکی زره گیدکاری ثابتدر . تیر کمان ونیزه وتیغ استعمال بیوردیلر .

شو کلفت وزحمتلره باعث نه ایدی . کفارك اسلحه سی او نوعدن اولدیغی جهتله مدافعه اسبابنی استکمال ایدی . یوقسه مجرد شجاعتله غوغ نفسی تهلکه یه القا دیمك اولور . بناءً علیه انواع آلات وادوات حربیه الده بولنمق کرکدر . هر عصره کوره محارباتك اصولی دکشدیککنی دخی خاطردن چیقارمامق لازم کلور .

دولت علیه نك دور استیلاسنده اردولری مکمل تعلیم وتربیه تحتنده اولوب اسلحه ومهمات سائره مع زیادة مرکزده وولایاتده مهیا ایدوکندن باعون خدا فتوحات رونما اولدی . دورلر تجدد ایتدکجه عثمانلی قوای جیشیه سنده اولکی تربیه و نظام خللدار اولدقدن بشقه قواعد حربیه اوروپاده فن دائره سنه کیرمسیله روسلر شویکی طرزی اردولرینه قبول و تطبیق ایتمشدی . دولت علیه نك صنوف عسکریه سی ایسه فنون جدیدهٔ حربیه یه بیگانه بولوندقلرندن محاربات اردولرمزده تلفات ویرمك و منهزماً

کیرویه چکلمك ایله ختامه ایرمشدر . مغلوبیتله کشورلر ضایع اولیور شرائط صلحیه ایلروده حربه سبب ویره‌جك مبهم عباراتی متضمن اوله‌رق بزه امضا ایتدیرلدیکندن تکرار جنك آچیلیور ینه دشمنلر ظفر قازانیوردی . ایکی یوز ییلدن بری اوستریا و گاه روسیه ممالك دولت علیه‌یی لقمه طاتلیسی کبی یوتدیلر .

اغرب شوراسیدرکه جزؤی بر ماده‌یی بهانه ایدرك اونلرله محاربه‌یه باشلادیغمزده اولدی . چونکه پادشاهه غازیلك خطبه‌سی اوقونه‌جق صدر اعظم سردار اکرم عنوانی آله‌جق جهاد فرض ایمش استخراجات نجومیه دخی غالبیتی مبشر اولدیغندن اعدایه اعلان حرب قولای کورونمش عصر عبدالحمیدن خان اولده قریم مسئله‌سندن طولانی جنك لشلمکده ایدی صدر اعظم واردوده سردار اکرم قوجه یوسف پاشادن ورود ایدن تحریراتك مآلی اوزی قلعه‌سیده روسلرك یدینه‌دوشدیکنی مبین‌اولوب شو مصیبت خبرندن عبدالحمید خانه نزول علتی کلمسیله آخرته کیتدی .

سلطان سلیم ثالث یالکز تخته‌دکل اسلاف‌عظامنك عصرلردن مدور مسائل سیاسیه وغوائل ملکیه‌سنه وارث اولمشدر . غالبیت منوط عون رب عزت اولمقله برابر هزیمته ظاهراً اسباب تحری ایدیلنجه عسکرك نظامه عدم‌اطاعتی وفن‌حربده‌جهالتی اوله‌جغنده شبهه یوقدر . یکیچری دیدیکمز عساکرك بر قسمی وقتیله بلوکه یازلمش اما ایامی اصنافلقده کچیور محاربه وقوعنده بلوکنه دخول ایله اردویه قاتیلیور قشله‌تعلیمنده‌بولنمامش کندی کندینه اوکرندیکی تفنکله دستی‌یه نشان آتمق حربه کیدیشنده اصل امل صره‌سنی دوشوره‌رك چاپول یاپمق اولمسیله بوفکرده‌بولنان افرادجنودیه‌دن

خیر مأمول اولمدیغی مثللو یکیچری آغاسنه وارنجه اردو کتله‌سنه امر صاووراًنلر جام جاهل بر ر خردوات منزل ایدیلر . مع مافیه حقلری دخی انکار اولنه‌ماز یکیچریلرله سپاهیلر دولتك اوائل تأسسنده قانون تحتنه قونیلوب تعلیم وتهذیبلرینه دقت قلنمش واونلر دخی دولت اوغورنده جانسپارانه ونظام پرورانه خدمت ابرازیله موفقیات تعاقب ایدرك شان و شهرت سلطنت سنیه عالمی ولوله‌یه صالمشدی . حتی دول اجنبیه قواعد جیشیه‌مزك محسناتنی کندی هزیمتلرینك تجاربیله ادراك ایتدیلر ملکلرنده تنسیقات و تنظیماته قویولدیلر مرور سنین وشهور ایله طوائف عسکریه‌مزك نظام وانتظامی بوزولدی . دولتك خصماسنی مدافعه ایلیه‌جك بوعسکر ممالك عثمانیه‌ده محض شر وشورشه مصدر اولدی . آرتق اوروپا اصولی اوزره معلم لشکر تدارکنك وجوبی تعین ایتمسیله سلطان سلیم بوستانجی اوجاغنه الحاقاً نظام جدید عسکری ترتیب ایتدیره‌رك بونلره یکنسق البسهٔ مخصوصه اکسا واوروپا اصولنده تعلیملرینه اعتنا قلندی . ظفر علی الاکثر دشمنه‌یاور اولدیغنی کورن یکیچریلر فن حرب قاعده‌سیله تعلیمه خواهشکر بولوندقلرینی اردوی همایوندن بامحضر استدعا ایتمشیکن تشکیل قلنان پیاده وسواری وطوپجی وخمبره‌جی اوجاقلرینك عساکر شاهانه عنوانیله نامدار ایدلملرینی چکه‌میوب نظام جدید عساکرینه کین باغلادقلری کبی اسکی کیدیشه آلشمش اولان جهلای مملکت یکی عسکرك قیافتلرینه ومشی حرکتلرینه دقتله شو نه عجائب بدعت دیه‌رك یکیچریلرك غیرتنی کودرلر وافکار عتیقه اصحابندن رجال دولت نظام جدید فیضیله رفعت بولان مأمورینی مذمت ایدرلردی. اکرچه نظام جدیده طرفدارلق

ایدن اکابر بونك فوائدینی تلقیندن قالمیورلر ایسه‌ده علمدارلر دخی
کثرتلی بولندیغندن استانبول سکنه‌سنجه فکرلری ایکی‌یه آیرلمش
صاییلوردی. النده سلاح طوتان یکیچریلر نظام عساکرینه حسد
ایدرکن بر ده تفرقه‌یه تقویت ویره‌جك مقالاتك انتشارینه آلت
اولان انسانلره اسف اولنور. هرهانکی ملت آره‌سنه تفرقه کیرمش
ایسه فساد صلاحه سلاح چکمش و اوملت کوندن کونه پریشانلغه
اوغرامشدر. نظام جدید افرادینك تزایدیله تخصیصات قدیمه‌نڭ
تدنی بولور عاقبت کلیاً قطع اولنور اندیشه‌سی یکیچریلری ازمکده
ایدی. قوت وثروت آرتدقجه انسانده هوسانه تبعیت مقتضای بشریت
بولنمسنه‌منی یکی عسکرلرك تکثر مقداری مصطبۀ مسندسرمستیرینه
قوة الظهر صورتنده تمثل ایتمکله جلب وجمع امواله طالدیلر. قوت
عسکردن ثروت سیم وزردن اثبات وجود ایلدکده تمام ذوق
وسفاهت واحتشامه رغبت ایامی عرض اندام ایتدی. مقربین
شهریاری باب عالی رجال وکباری مثللو بعدالعصر مسکنلرینه کیدوب
صباحلین اندرون همایونه کیدروباب عالی‌یه عائد خصوصاتی قوناقلرنده
اجرا ایدر اولدیلر. داخل وخارجده‌کی اکابرك کاشانه‌لری نوین
وبهترین اشکالده بنا قلنمش وتزییناتنه اونسبتله اوزه‌نلمش اولمغله
راحت ورفاه آرتدی کیجه‌لری بوغاز ایچنده سیر مهتاب و نشوۀ
سرشار عالم آب ایله سازندکانك نغماتندن صفایاب ایدیلر. سلطان
سلیم طبعاً اکنجه‌یه مائل بولنمسیله قرنا پادشاهی بویولده اشغال
وتفقد خبایای کائناتده اهمال ایدرلری. «الناس علی سلوك ملوکهم»
وتیره‌سندن وبوغاز ایچنك هرمسیره‌سندن خلق دخی کیف چاتاردی
عساکر نظامیه‌نك احداثندن مصارف یوکسلمسیله کویا خزینه‌نك

نفعی ایچون چیقاریلان مسکوکات مغشوشه ورسومات محدثه ارزاق واشیا بهالرینی قابارتمغه بادی اولدیغندن اهالی امر تعیشده مضایقه یه دوشدی . ناسك طارلغه کیردیکی وکلایه محرمانه افاده اولندقجه خلق غائلهٔ بیتیه ایله مشغول اولورسه دولت امورینه دیل اوزاتماغه وقتلری قالماز استانبول اغنیا بلده سیدر. بیوایه فقرا قسمی صیغشماز جواب ناصوابیله سوزی دکشدیررلردی. فذلکهٔ کلام وکلاوقرناده اسرافات واحتشام آرتق جمله نك کوزلرینه باتیوردی . پادشاه مداهنلرله محاط بولنمغله احواله آکاه اوله میوردی . نظام جدید اصولی اوروپادن آلنمش واستانبولده تحف اشیا ومخترعاته وارنجه یه قدر لزوملی لزومسز اوروپا اصولنده کوسترلمکه باشلامش اولمسی اوروپایه تقلید کیفیتنك سلطان سلیم جانبندن دلخواه اولدیغی ذهابنه قوت ویرمسیله بوتغیرات وحوادثات عامه یی اورکوتدی واقعافنون وصنایع اوروپا اهل معرفتی بهره مند ایتدیکندن اوراده ایجاد واختراع واسطهٔ انتفاع اولمسیله یکیدن یکی یه اشیا وجوده کله رك تجارت ایچون دیار آخره چیقاریلیور مملکتمزه ورودنده خلق بونلرك نفاستنی کوروب اشتراسنه مفتون اولیور . شو حسابجه اوروپانك بزه یوللادیغی امتعه ایپك ویا پاموقدن معمول شیلر مبایعه سندن طولایی مقابلنده ویردیکمز آلتون اولوب مملکتمزده صنایع تجدد ایده مه مکله معمولات داخلیه رواج بوله مامقده ایکن اوروپا متاعنه دوشولمك صنعتله کچینان برقسم اهالیمزك قازانجلرینه سکته ویره جکی درکار اولمغله ضرردیده بولنانلر اعتراضاته بحق یول آچارلر وافاده لرینی مشروع کوسترمکده ده حکومت خلقی اسرافه آلشدیردی بونك مروجی دخی پادشاه اولنجه آرتق حالمز نه یه

منجر اوله‌جق الله بزه مرحمت بیورسون سوزلریله افکار عامه‌یی تغلیطه قویولورلر علی‌الخصوص اوروپالیلره تقلید ماده‌سی متعصبینك زباندرازلقلرینی تزیید ایتمکله قیل و قال دها مؤثر اولور اشته بین‌الناس اداره‌دن ناخوشنودی علائمی حس ایدلمکده ایدی . روسیه‌لولرك بغتةً « بندر » « خوتین » « کلی » « آقکرمان » قلعه‌لرینی استیلا ایلدیکی اشعارات واقعه‌دن مستبان اوله‌رق بویله بلا اخبار نقض عهد و تجاوزه ابتدار قلنمش اولمسی اوزرینه صدر اعظم ابراهیم حلمی پاشا اردوی همایون ایله روم ایلی‌یه حرکت ایتدیکندن سلانیك محافظی کوسه موسی پاشا صدارت قائممقاملغنه کتیرلمش و اسبق شیخ‌الاسلام طوپال عطاءالله افندی مقام افتایه قونلمش ایدی. موسی پاشا بولندیغی منصبلرده تکدیر وعزل وتحقیر وهزل مرارتنه اوغرامقله اندرون وبیرون رجالنه قلباً خصومتی وشهزاده سلطان مصطفانك آدملرینه خفیاً مناسبتی بولندیغنه مبنی خصمانندن اخذ ثاره فرصت بین واعرج عطا افندی دخی ریا بوریاسنه بورونمش بر آلودهٔ غرض وکین اولوب شو ایکی نوجاه کیزلیدن کیزلی‌یه نظام جدید علیهنده وسلطان مصطفانك لهنده توافق افکار حسبیله بربرلرینه ظهیر و پناه اولمشلردی حتی پادشاه مراق کتیرمش لقردیلرینی‌ده آغزدن آغزه طوپلوروب خلقه ایشتدیردیلر بر بیوك ایش بجریله‌جکی آوانده ساده دلان اهالی‌یی شاشیرتمق زمامداران اقبالك عادت دیرینه‌سی اولمغله شواشاعاتدن اذهان عوام طولدیرلدی موسی پاشا همسر هامان برفتان بی‌امان اولدیغندن تحریك زناد فساد امرنده قردکر بوغازینك قلاعنی بکله‌مکده بولنان یماقلره صهان آلتندن صو

يوزيده‌رك پادشاه هيچ‌بر نظام عسكری ياپه‌جق فرنك قيافته
صوقه‌جق القا آتندن يماقلر قباقجی مصطفی چاوش خبيثنی كنديلرينه
باشبوغ و آرناود علی ايله بايبوردلی سليمانی سركرده ياپدی حشرات
استانبوله طوغری يوريمكه باشلاديلر كيفيت مسموع شاهانه‌لری
وسامری سيرت موسی پاشادن استكناه بيورلمسی اوزرينه او محرك
طغيان اغفال واديسنده ادارهٔ لسان ايتمكله وقت قازاندی فی الحقيقه
آنكرك ديدكاری ييلان زهرينی آقتمق ايچون يرلرده سوروننه‌رك
انسانه قارشی ديل اوينادر . قائممقام موسی مارهلاهل فشان آسا
خنكاری ديليله آلداتدی . مكوز مذكور يماقلر طقوزيوز نفردن
عبارت بولندقلری حالده يوقاريدن آشاغی‌يه اينيورلر يوللرده مصادف
اولدقلری خلقه شرع شريفه متعلق ايشمز وار مسلمان اولان
برابر كلسون ديورلردی طقوزيوز يماق كذركاهده خيلی باندیری
چپلاق طوپلادی « ميدان لحم » واصل اولديلر يكيچريلر نظام
جديدك احداثندن حكومته قيزغين بولنمدلريله ايكی فرقهٔ فساد ونفاق
يكديكره التحاق والتصاق ايدرك های وهوی اوباشانه وحركات
سركشانه غلغله انداز اولدی موسی پاشا حادثه‌يی سرايه عرض
ايتدكده سلطان سليم خوف ايله سرايك قپوسنی قپاتديردی نظام
جديدك الغاسنی حاوی باب عالی‌يه خط همايون كوندردی يوق يوق
بوكا خط دكل خطای همايون دينلمك بجا اولديغی اولديلن بچاركانك
آقان قانلری صحيفهٔ ارضه جلاد پارمقلريله نقش ايتمشدر جمله‌جه معلوم
ومسلمدر كه برمؤمن قانون الهی بولنان حكم شرعی لاحق اولمقسزين
اتلاف ايديلورسه كتاب الله احكامنجه مظلومدر صادر اولان خط
اوزرينه نظام جديدك الغاسنی شيخ الاسلام اشقيايه اعلام وشوندن

ماعدا مراملرینی صورمق ایچون سکبان باشی ایله فتوا امینی ووقایع
کاتبی افندیلری آت میدانه اعزام ایتدی موسی پاشانك ترتیب وخفیاً
قباقجی یه تسریب ایلدیکی دفترده مستشار دولت ابراهیم کتخدا
وبحریه مستشاری حاجی ابراهیم افندی رکاب همایون کتخداسی
ممش افندی رئیس الکتاب وکیلی اولان صفی احمد افندی ایراد
جدید دفترداری احمد بك ضربخانه امینی ابوبکر افندی والده سلطان
کتخداسی یوسف آغا اندرون همایون رجالندن سرکاتبی احمد افندی
مابینجی احمد بك بوستانجی باشی شاکر بك مدرسیندن قپان نائی
لطف اله افندی محرر ایدی قباقجی دفتری میدانه قویدی شو اون بر
کشی ملکی خراب ایتدیلر کافه سنی حیاً ومیتاً پادشاهمزدن ایستیورز
صیحه سی جمعیت شقاوتدن استماع قلنجه کیدن مأمورلر مذکور
مصنع دفتری کتیردی شیخ الاسلام بونی باعریضه جانب تاجداری یه
تقدیم ایلدی مطالعه اولنان رجالك اعدام لرینه اراده چیقدی خدمت
خصوصیه ده بولنان بر قاچنه سزلری ایسته میورلرمش تدبیریکزده
چاره کزده باقیکز تنبیهی سلطان سلیم اجرا بیورمشدر اختلال اولدیغی
وقتده بر وزیر ویافقیری غضبه کله رك بوینی وورد یرمغه قدرتی مشهود
پادشاهلر وقت اولیور سراینده امکدار بنده سنی تخلیصه مقتدر
اولمدیغندن چاره کزه باقیکز عجزینی کوستریور او عاجزلر نره یه
صیغنه جق نه تدبیر بوله جق طوتولدیلر خونخوار اشقیا سیف ایله
قطع دعوا ایتمش اولدی نظام جدید بر طرف ورجال دائرۀ سلطنت
تلف قلنمشیکن موسی پاشا وشیخ الاسلام جمعیتجه بشقه مرام اولوب
اولمدیغنی ال باشیلرندن استعلام ایتدکلرنده قول ایله پادشاه بیننه نفاق
کیردی بوندن صکره نه او بزه پادشاهلق ایده بیلیر ونه ده بز آکا

قوللق ایده‌بیلیرز سلطان مصطفی اجلاس اولنملی شماته‌سنی باصدیلر . لنك‌ولوك‌كریوهٔ مکره‌سلوك ایتمش اولان عطاءاه افندی وموسی‌پاشا جمعیتك غلیان وهذیاننی سرایه‌یازدیلر. كلن تذكره‌یی دارالسعاده آغاسی آچمقسزین عرض‌ایتدی . حیل‌و امل منکشف‌اولمغله سلطان سلیم‌حرم‌دائره‌سنه«مصراع» (بر کیدیشدیرکه کیدن کلمدی اصلا یرینه) سلطان سلیم تجدید قوت دولت خصوصنده اسلاف عظامندن بعضلرینه فائق وتبعه‌سنه مشفق برتاجدار مکارم شعار اولدیغندن تنظیم لشکر وبونلره تعلیم‌وفن‌وهنرایچون نه‌یاپلق مقتضی‌ایسه یاپدی. فقط اوروپادن یالکز فنه متعلق‌قواعدجیشیه واصول صناعیه آلمقله اکتفا اولنمیوب عادات‌اجنبیه وتزیینات بیتیه‌نك بیله پیدرپی مملکته ادخالی‌ومتفردین‌قرنا ورجالك کوزلرقماشدیران پرتواقبالی‌وپادشاهك فرط حلم‌ایله مقبللره قارشی ضعف‌حالی‌وجبانت مزاج‌وعدم‌اعتدالی بوقانلی‌اختلالی دعوت وتدابیر ابتدائیه اتخاذنده مسامحه وبطائت جلب وخامت ایلمشدر . سلطان سلیم رقیق‌القلب برپادشاه اولمغله (بنم یوزومدن قان‌دوکلسون امت‌محمده ضررکلسون) دیدیکندن الندهکی قوتی استعمال ایتدیرمدیده اکثچوق میل والتفات ایلدیکی بندکان ورجالك دوحهٔ حیاتلرینی ینه کندیسنك اراده‌سیله باغیلر بودادی یوقسه لوندچفتلکنده واسکدار قشله‌لرنده مسلح ومعلم اون اوچبیك مقداری نظام جدید عساکری رکز علم ایتمش وبوستانجیلرصنفیده سرایه منسوب بولنمش‌اولوب بونلردن‌برقسمنی قره دکز بوغازندن كلن‌عددی طقوز یوز قدرخونهٔ خونپاشك استیصالنه اسبال‌ایلمش‌اولسه‌كافه‌سی‌زیروزبراولورلردی « بنم‌یوزمدن قان دوكلسون » دیدی اما اوسببله سیلان‌ایدن دما قیزیل ایرماغك

خروشنی ایما ایتمدیمی . پادشاهلره علم کبی حلم دخی لازمدر. شدت پولتیقه‌سنه هر ایشده توسل شرعاً جائز اولمامقله برابر افراط حلمیت ومترددانه حرکت ملکه سیاسی مضرت ایراث ایدر . علی الخصوص حکمدارانك دفع فساد وتقریر آسایش بلاد ایچون قوللانه‌جغی قوای عسکریه‌در. نظامه کیرمش عسکر عصاتك الحاحیله الغا ودربدر ایدلمکه جانب شهریاریدن بلا تأمل اراده ویریلیرسه بعد ازین فتنه‌یی تسکین ماده‌سنده هانکی قوت فعالیت کوستره‌بیله‌جك آرتق ساحهٔ سلطنت طغاة وبغاته قالمش اولور. ایشته سلطان سلیم حلمیتی حسبیله اشقیانی تنکیلده آثارسستی وتدبیرده نادرستی ارائه ایتمسندن اوته طرفده مجتمع فسده پادشاه سلطنتده استقلالنی محافظه ایتمه‌مش دولتی ظلمه‌یه براقمش اذواق وحظوظاته طالمشدر. دولتی استیلا ایدنلر فقرا ورعایایه ظلم وتعدیدن چکنمدیلر. بناءً علیه خلافتنك صحت وعدم صحتنی استفتا ایدییورزدیملری اوزرینه شیخ الاسلام خلع فتواسنی ویردی. فرض ایده‌لم که سلطان سلیم قرناسنی وکلاسنی یوزه چیقاردرق اونلری تأدیبده کوشك طاورانمش تنزهاتده هوسکار اولمش شیخ الاسلامك ایکی صفتی واردر. بریسی احکام شریعتدن بریده قانون دولتدن بحثله خنکاری ایقاظ ایتمك اولوب بالعکس فتنهٔ نائمه‌یی اویاندیرمق اثر دیانت دکلدر. مشیخته کله‌جك ذوات طریق علمیدن نشو ونما بولنلریله استانبول رؤسی آله‌رق پایه‌لر قطعیله استانبول قاضیسی وقاضیعسکر اولور. قدر یاورایسه مسند فتوایه ارتقا ایدرلر. عطاءالله افندی او درجات مرقاتندن یوکسلدیکی و اندرون وبیرون رجالنك روش ومنشنی بیلدیکی آشکار ایکن مجرد تنویر جاه وتوفیر رفاه احتراصاتیله سیئات رجالی صره‌سی دوشدکجه تخطئه‌دن چکندی . صوصدی .

بویله‌می اولی دیندارانه و ناصحانه سویله‌مسی ایجاب ایدردی . کلامی اصغا اولنمدیغی حالده صدر مشیخت اسلامیه‌یه ثقلت ویرمیوب نفسنی وبال عظیمدن صاقنملیدی . افندی آیاق سورودی . دیل اوزاتماغه فساد ظهورینی بکله‌دی . علماء عاملی اولان اختلالدنمی استفاده کوزه‌دن . بومثللو نرصرمه‌لی عمامه‌ده طیلسانی طی لسان ایچون ظوته‌رق مناصب احراز ورواسیدن احتراز ایله فساداتده مترصد فرصت ویادشاهی بر فتوا ایله آتمق المرنده بولندیغنی عوام ناسه آکلاتمقله خریص شهرت اولمشلردر .

سلطان سلیم حادثه‌سنده واقع فجایع تحلیل ایدینجه سلانیکدن کلمش فتن وآشوب مروجی کوسه موسی پاشانی وحشرات مهیجی طوپال صاحب فتوانی بولورز واو آقصاق شیخ الاسلام یدیله اسامی مبغوضه‌نی محتوی پادشاهه مرتب دفتر ویرله‌رك بیچاره‌کانك اعداملرینه اراده قوپارلمق جلادلغی بولورز . جانلره قیمشلر قانلره کیرمشلر سفك دماء مسلمینه آلت اولنلره جهنم طاشی سنك مزار اولسه کرکدر . وقعهٔ سلیم خانیده عجیب بر تصادف داها صدر اعظم ابراهیم حلمی پاشانك سردار اکرملك عنوانیله سلستره‌ده اردوی همایونه کیتمسی وبوسببله کینه پرور کوسه موسی پاشایه استانبولده میدان تسویلات آچلمسیدر . استانبولده شراره‌ریز بروز اولان آتش فساد تا اورایه زماد اوچوردیغندن اردویی قاریشقلق دومانی قاپلادی . یکیچری آغاسی پهلوان آغا قبالجی‌یه اش اولمق نیت فاسده‌سندن اردویی تشویش ایلمسیله سردار اکرم روسجق سمتنه قچوب علمدار مصطفی پاشانك چفتلکنه دخالت ایتدی . مقام سلطنتك حلمی ومقام صدارتك حلمی اعتدال مزاج دولته خلل

کتیردی . قوت ضعفه تحول ایدرك سلطان سلیم سریردن ساقط اولدی . مدت سلطنتی اون طقوز ییل یدی آی اون کوندر انشاءالله صیره سنده تحریر قلنه جغی اوزره سلطان سلیم ثالثك کیفیت سقوطیله عبدالحمید خان ثانینك صورت خلعنده مشهود احوال مشابهت جهتیله یکدیکره مثال اولور .

سلطان مصطفی خان رابع

یکرمی سکز یاشنی کچمشدی ۱۲۲۳ سنه سنده سلطان سلیمك خلعنی منتج اولان اختلال ایله اجلاس اولندی . سلستره‌ده‌کی اردوی همایونده دخی تشوش نشانه‌لری کورولدیکندن اوراده بولنان صدر اعظم ابراهیم حلمی پاشا عزل ایله یرینه چلبی مصطفی پاشا نصب ایدلدی . شهرتشعار علمدار مصطفی پاشا صدر لاحقك اوضاع متعظمانه سندن دلکیر اوله‌رق روسجقده کائن چفتلکنه چکلدی . اردونك قاریشق زنك آلمسندن مکتوبی صدارت تحسین افندی حد ذاتنده عقلادن و محاسب اول رامز افندی داهی دهر اعاظم علمادن ایکن خاقان سابقك دلسیر عاطفتیدر بهانه‌سیله عزل ایدلدیلر . مقدما طونه یالیسی مبایعه‌جیلغی وسیله سندن روسجغه کوندریلن بهیج افندی سلطان مخلوعك محاسن ومکارمنی علمدار پاشایه تعداد ایتمکده بولوندیغی ومومی الیه تحسین افندی دخی کلوب بو مناقبده همزبان ورامز افندینك کمالاتی آرایش لسان اولدیغی اثناده رامز افندی علمدارك آرامکاهنه آنسزین داخل اولنجه شو اوچ ذات بروفق مثلث شکلی آله‌رق علمداری تسخیر ایتدیلرده

سلطان سلیمك اعادهٔ جلوسی لزومی دلائل واضحه ایله اثبات اولندی . استانبول ایسه قباقجی ویکیچریلرك غلظت وتحکمی بیوندیریغنه کیردیکندن فتنهٔ باغیه ایستدکلرینی مناصب دولته قویدیریبیورلردی . مقتول اکابرك مجوهرات ونقودی تقسیم غرما قیلندن اورته‌یه دوکولدیکنده حصهٔ ارثیه‌سی ایمشجه‌سنه موسی پاشا مقدار کثیرینی کندی پاینه آلدی . آنجق بر کون کلیرده حساب صوریلیر . مؤاخذه کورولور . واهمه‌سیله تمارض یولنی طوتوب وجودجه تداوی‌یه محتاج اولدیغنی عرض ایلدیکندن بروسه‌ده اقامته مأمور اولدی . شیخ الاسلام عطاءالله افندی جانب ملکدلریدن عزل ایله مشیخت عمر خلوصی افندی‌یه ناکهانی عنایت بیورلمشدی . زوربالر بو تبدل تصوری اولجه بزه بیلدیرلمدی . تعریضیله ولوله قوپاردیلر . پادشاه فطرةً صاف درون ایدی کورولتیدن اورکدی . عمر خلوصی افندی یوم نصبنك فرداسی خانه‌سنده مهمان وعطاءالله دینلن غضب‌الله افندی ینه او مسندله شادمان اولمشدر .

نفوذ و استقلال کلیاً بوکا انتقال ایدنجه یولداشی مکار موسی پاشایی تکرار مقام سابقنه آلدیرتدی . اردوده کتخدای صدرعالی مصطفی رفیق افندی ایله رئیس الکتاب غالب افندی دخی سلطان سلیم رجالندن بولوندقلری قباحتیله ازالهٔ وجودلری حقنده سردار اکرمه خط همایون ورودینی حس ایدرایتمز روسجغه صاویشوب اوزاده تجمع یارانه قاوشدیلر . آرتق اعادهٔ جلوسك اسبابنی استحضاره صرف افکار اولونیوردی . فرانسه ایمپراطوری بوناپارت ناپولئون سلطان سلیمك دورهٔ شوکتنده دولت علیه‌یه وفاقکارانه وایچ یوزدن نفاق کسترانه اقاویل بسط ایتمش ودولتین میانه‌سنده اتفاقی متضمن برمعاهده عقد

اولنمش ایدوکندن سلطان سلیم بوکا کووه‌نه‌رك فرانسه ایلچیسنك اغفالاتیله روسیه‌یه سفر آچلمشدی . ناپولئونك مقصدی ایسه بزی روسیه‌یه تسلیط ایتمك وکندیسی آنك اوستنه قوۀ عسکریه‌سیله کیدوب املنی غالبیتله یوروتمك ایدی. محاربه‌ده روسیه‌یی قابوزدی. ناپولئونك شو مظفریتی دولت علیه‌جه جدی بر منفعت تأمیننه مداراولمق لازم کلیردی. فقط بوناپارت کندی ایشنی صاغلادیغندن روسیه ایمپراطوریله مصالحه عقدنده سلطنت سنیه‌یه منافع استحصالنی قاله بیله آلمیوب روسیه‌یی بزمله یالکز متارکه عقدینه سوق ایتمسیله رجال دولت علیه‌دن اموردیده بر ذاتك مکالمه‌یه مأموریتی اقتضا ایتمشدی . غالب افندی دور سابق بنالرندن بولنمسی انتخابنه مانع اولمقله برابر مسائل سیاسیه‌جه وقوف ومعلوماتی سائقه‌سیله بومهم مصلحته تعیین قلندی . غالب افندی متارکه سندینی حسن تنظیم ایله امضا معامله‌سیده بیتدی. سرداراکرم چلبی مصطفی پاشا اردوینی ادرنه‌یه بالایصال مریچ نهری کنارنده نصب خیام ایدلمشدر . روسچق یارانندن رفیق افندی درسعادتده‌کی عائله‌سنی کورمك وپس پرده‌ده مقصود اصلی‌یی دردست ایده‌بیلمك ایچون یاران آره‌سنده ویریلن قرار اوستنه استانبوله لدی‌الوصول مقربان سلطنتدن خزینه وکیلی وخزینه کتخداسی ایله باش چوقه‌دار اغایه حلول ایدرك مرکز دولتده تورمش اولان زوربالرك عزل ونصب امرنده حقوق پادشاهی‌یه قدر تعرضلرینی تعداد ورجال دولت عجز حالنده قالمش اولدیغنی بیان وایراد ایله علمدار مصطفی پاشا درسعادته جلب بیورلمش اولسه پادشاهمزه حقیقةً اصدق بربنده‌در . متغلبه‌نك تسلطی منکسر وشان‌وشوکت شاهانه ظاهر

اولور مقدماتیله دسیسه‌کارانه سرد ایتدیکی سوزلر مقربینك ذهنلرینی قاورالادی . زیرا نفوذ خارجده بولنمق سرای جادالوزلرینه ادخار دینار خصوصنده انکل اولیوردی . اونلرك اوجیده حضور همایونه کیروب کیفیتی عرض ایتدکلرنده سلطان مصطفی « اوجاقلو اویوشور کبی اولدی . سائرلری دخی اولدقجه برصورت بولدی . بوتدبیرشمدیلك تأخیر اولنسون » بیوردقلرندن علمدار پاشانك درسعادته کلمسنه مساعده ایدلمدی اما رفیق افندی رئیس الکتابلق مأموریت جلیله‌سیله نائل عاطفت اوله‌رق واسته‌بولده علمداره برچوق ضرفدار قازانه‌رق مسترمحانه‌ادرنه‌یه مواصلاتی هنکامده غالب وتحسین افندیلر دخی اردو مرکزینه یکشلردی . روسجق جمعیت خفیه‌سی بوتقریب ایله ادرنه‌ده برقول صالمش اولدی . یوقاریده « اوجاقلو اویوشور کبی اولدی » بیورلدیغنی یازدم . بنم فکرمجه زوربالرك اویوشمه‌سی آیاق اویوشمه‌سنه شبیه اولوب حرکتله اویوشوقلق قلنه‌جغی وآیاق طاقی حرکتی براقه‌یه‌جغی بداهتنه مبنی بونلرك اموره مداخله‌لری وکونا کون سوء معامله‌لری تأثیراتندن اصول پریشان اولور . سلطان مصطفی پك اوتلك ایدی . نخبهٔ املی سریرده استقرار ماده‌سی ایسه‌ده خوف وتردد دامنه کرفتار حکمدار دمبدم ضعف وعجز اظهار ایده‌جکی طبیعی بولندیغندن و مصالح دولت مذبذب برشکل آلدیغندن عصر سابق ودور لاحق مقایسه‌سنده اصحاب رشد ورویت نور وظلمت درجه‌سنده فرق کورملریله سلطان سلیمك علیهدارلری پادشاه مخلوعك حرکات وسکناتی قانون حکمته مطابق ایمش دیه‌رك وقتیله فکراً بسله‌دکلری خطائی اعتراف ایلمشلردر .

دولت علیه‌نك ضعفی كالده ومصالح ملكیه و عسكریه‌سی اغتشاش واختلالده ایكن امپراطور بوناپارت ناپولئون ایله روسیه جزی علكساندری بیننده ممالك عثمانیه‌نك مقاسمه‌سی تصمیم قلنمسیله دولت علیه داخلاً وخارجاً بر طور منكوس ودور معكوسده سرگردان ایدی . فرانسه پولتیقه‌بندن سلطنت سنیه اكثر زمان زیان چكمش اولدیغی تاریخمزی ضبط ایدنلرجه معلومدر . سرایده اولان مقربین كوته‌بین منفعت شخصیه‌لرینی تأمین قیدنده بولندقلرندن سرائر دولیه‌یی بیلمك شویله طورسون استانبولك كیردیسنی چیقدیسنی دخی ادراك ایده‌میوب یالكز مصطفی خان سلطنتنك تقرر تامی سلطان سلیمك اعدامی ایله قابلدر . فكرینه صاپلاندقلرندن تدبیر ابتدائی اوله‌رق سردار اكرمی اله آلمق استه‌نلدیده اردوی همایون مصارفی نامیله مقربلردن زنجی نذیر آغایه تودیعاً سردار اكرمه ایچه نقود كوندرلدی . نذیر ادرنه‌یه واردیغنده سردار اكرمی كوردی. سلام و التفات شاهانه‌یی تبلیغ ایله برابر سلطان سلیمك ازالهٔ وجودینه اندرون وبیرون رجالنجه اتفاق اولنمشدر . اردوار كانیله توافق حاصل اولورسه صدارتعظمی مسندی قید حیات شرطیله عهدهٔ وزیرانه‌لرنده قاله‌جغنی بارادهٔ سنیه وعد وبیانه مأمورم دیدی . بو تبلیغ وتبشیر سرداری بیهوش ایتدی . سهكار نذیر عرب عقلنجه كتخدای صدر علی عثمان افندی‌یه‌ده كشف ضمیر ایدنجه سویله‌دیككز ایش مسبوق بامثلدر . صدر اعظمله شیخ الاسلام وعلی الخصوص اوجاقلو متحد الافكار اولدقلرنده رجال دولت قراره تبعیت ایدرلر مدافعهٔ حكیمانه‌سیله دمیر یوركلی كومور چهره‌لی نذیری اوجاغه

آتمق تدبیرینی دوشوندی . بیت « اعتمادی بر غلامان سیاه ای خواجه نیست » « سایه ازهمرنکی ایشان زپیغمبر کریخت » مضمون لطیفنه تبعاً عثمان افندی عربدن اول یکیچری اغاسیله اردوده سوز ارلرینی کورەرك الحذر الحذر سلطان عثمان وقعه‌سندن طولایی اوزرکزده اولان اسکی لکه‌یه معاذالله یکی بر بولاشق علاوه‌سندن سزلری صاقینیرم نذیر آنا شووجهله بر مصیبت قبول ایتدیرمك مأموریتیله ادرنه‌یه کوندرلمش دیوب کیفیتی محرمانه تقریر ایتمشدر .

نذیر اهانت سمیر اوجاقلویه مراجعت ومواعید ایله بونلری اتحاده دعوت ایلدکده حالا یدیکمز نعمت وکیدیکمز کسوت سلطان سلیم افندمزك عنایاتیدر . آنك برقیلنه طوقونماز خلعنی بیله آرزو ایتمز ایدك هرنصلسه قضارا وقوعبولدی . بویله شیلری قاله دکل قلبه کتیرمك دخی جائز اوله‌ماز جواب ردینی درشتانه ایشیدنجه نذیر مبهوت قالدیغندن استانبوله دوندی . سردار اکرم علمداردن رقابت حسبیله قوجونمقده ایدی آکا خصومةً ییلق اوغلی وکاوور حسن وابراٰثیل ناظری مثللو زوملیده اولدقجه خاطرلری طوتیلور آغالری ادرنه‌یه چاغردی علمدار پاشانك علیهنده متفقاً ترتیب مکاید ایتمك خولیاسنه دوشدی . رفیق افندی ماجرایی علمداره بیلدیردی . اودخی صید وشکار وسیله‌سیله معیتنه اون‌بیك کزیده عسکر آلوب ادرنه حوالیسنه صوقولدی . استانبولده سرای بونی طویجه تلاشلانه‌رق اردو رجالندن خفیاً استعلام حال ایلدکده علمداره خیرخواه بولنانلر آغالری سردار اکرم جلب ایتدیکندن علمدار منفعل اولدی . جوابنی یازدیلر علمدارك مبغوضی اولنلرك ادرنه‌دن محللرینه طردیله تحصیل رضاسنه صرف مقدور قلنه‌رق

باب فتنه‌نك قپادلمسی سرداره با خط همایون فرمان بیورلدی .
او اثناده رفیق افندی بعض مواد سفریه مذاکره‌سی ضمننده
سرداراك یاننه كیردی . سوز بالآخره علمدارك ادرنه حوالیسنه
كلمش اولدیغی بحثنه منجر اولوب ینه محل قدیمنه حكیمانه صورتله
ارجاعی تتمهٔ كلام اولنجه رفیق افندی علمدارك نزدینه بریسی
كوندرلسه دفع تسلط واصلاح ذات البینه سعی اولنسه دیدكده
سردار اكرم بورأیی استصواب وكیم مناسبدر . زمینده استجواب
ایتمسی اوزرینه رفیق افندی امر سزكدر . بهیج افندینك
علمدار ایله معارفه‌سی اولوب بومقوله ایشلرده لیاقتی مجربدر .
دیدیكندن بهیج افندی خلب ومأموریتی تبلیغ اولندی . اتمام
مرامده مكافاته نائلیتی وعدیله علمداره اعزام قلندی . مومی الیه
محلنه وصولنده امل نهفته‌نك قولایلاشمقده اولدیغنی سویله‌دی .
علمدار رامز وبهیج افندیلر مذاكره‌یه طالدیلر . اساس شوكا بنا
ایدلدی كویا سردلر وعلمدارك ضدیتلری ولرمش اصلاح اولنمش
طونه یالیسنك محافظه‌سی علمداره تحمیل قلنمش صورتنده بر
موفقیت خبریله بهیج افندی اردویه دوندی . ادرنه حوالیسندن
علمدارك بلا غائله اوزاقلاشدیرلمسی خوشه كتدی سردار
حضورنده بر مجلس عمومی عقد ایتدیره‌رك مدت متاركه ختامه
پیوسته اولدیغی حالده مصالحه هنوز بر قراره ایرشدیریله‌مدیكندن
روسیه بغدانه عسكر سوق ایدیور بوایسه متاركه‌نك ینه آتشلره
منقلب اوله‌جغنه علامتدر . لواءشریف اردو هیئتی ادرنه‌ده قاله‌رق
علمدار پاشا معیتنه اردون مقدار كافی عسكر كوندرلمسی وحین
اقتضاده سردار دخی قپوسی خلقی ولزومی قدر عسكرله صوفیه‌یه

کتمه‌سی تخطر اولنمشدی . سرعسکر بولنان علمدار پاشانك رأیی استمزاج ایدلمك طبیعی کورنمسیله بهیج افندی آنك طرفنه کوندرلدی . بوکره کلدی سرعسکر پاشا شو فکری قبول ایتمش سز نه‌دیرسکز ایضاحاتیله حضاردن استفسار رأی اولندقده کافه‌سی بوصورتی استحسان ایتملریله جریان حالی متضمن سردار اکرمك عرض وانهاسی بهیج افندی‌یه تودیعاً رکاب همایونه تقدیم وحسن خدمتنه مکافاةً دفتردارلقله مظهر عاطفت پاشاهی اولنق اوزره ایجاب ایدن تلخیص بشقه‌جه یدینه تسلیم قلنمشدر . بهیج افندی استانبوله واصل ومحافل مقربینه‌داخل اوله‌رق فتاح ونذیر آغالرله محرمانه مصاحبته کیریشوب علمدار پاشانك جانب شهریاری‌یه فرط اخلاص وخصوصیتنی بیان و تمهید ایله پادشاهمز افندمز بر سوری متغلبه‌نك شماتتلرینی استماعدن بیحضوردر مشیخت وسائر مناصب دولتدن تبدیلی مقتضی اولنلر حقنده ارادات سنیه صادر اولدقجه سکبان باشی وقهوه‌جی مصطفی کبی اسافل مداخله ایدرك ایشلر کشمکش ایچنده قالدیغی ایشتمکدن سرعسکر علمدار پاشا محزون ومفتوردر . سرعسکر سایهٔ سلطنتده یتشمش نیجه الطاف ملوکانه‌یه مظهر اولمش بر بنده‌یم دییور شوکتلی افندمز طاغی وباغیلرك تسلطاتنه نیچون قتلانیورلر بویله چاراشیق حاللری دوزه‌لتمك بوینمزك بورجیدر تعهدنده بولونیور . مثلا موسقولو مکالمه‌یه دعوت قلندقجه قباقجی آغا ایله‌می صلح اوله‌لم وادیسنده استهزالر طویولیورده عقلی باشندن کیدییور . شوکتپناه افندمزك رخصتی اولماسه بیله طیانه‌میوب بش اون بیك آدمله استانبوله کیدرم دولتی متغلبه الندن خلاص ایدرم قورونیدیلریله مشغول

اولمقده‌در . لقردیلرینی بهیج افندی اتیان ایدنجه عبدالفتاح آغا خائنی مادامکه سر عسکر پاشا پادشاهمزه خدمت بکندیره‌جکمش اولا سلطان سلیمی اعدام ایتملیدر دیدیکنده بهیج افندی کندینی طوپلایوب أوت سلطان سلیمك لزوم ازاله‌سی درکار وفقط حزم واحتیاط التزامیله مقصدی استحصال ایلك طریقنه کیدلمسنده‌کی حکمت دخی غیر قابل انکاردر . سر عسکر پاشا ارادهٔ سنیه موجبنجه حرکته متعهد بولندیغندن بو خدمتیده کوروز یوللو اقاویل وابله‌فریب دلیل ایله اونلری الزام وجهانبان معظم افندمزه بر قدرتلی بنده‌سی بویله وقت تنکیده صداقت‌وخدمت خواهشنی عرض ایدییور . رجاسی قبول بیورلمامق بالاخره باعث ندامت اوله‌بیله‌جکندن بوراسیده دوشونلکه دکزمی دیه‌رك ختم کلام ایتدکده ندامت‌لقردیسندن فتاح ونذیر تأثیر بوله‌رق نه‌یاپه‌لم ناصل تدبیر ایده‌لم عجزینی کوسترنجه بو ماده ادنا همتله صورتپذیر اولور شرط اعظمی بغایت مکتوم طوتمقدر . اوجاقلویه زنهار سررشته ویرنه‌ملی حس ایدرلرسه معاذالله خطر عظیم ظهورایدر علمدار پاشایه‌طرفکزدن تحریرات تسیاری کافیدر. جانب جلیل‌ملکداریدن خط همایون اصداری تأخیر اولنسون بزلر پاشانی امرکز وجهله اردویه وآندن بر مناسبتله استانبوله کتیریرز کروه متغلبه سوأل واستیضاحده الحاح کوسترلر ایسه ذات شاهانه خط یازمدقلرینه یمین وحشراتی تأمین بیوررلر . مع مافیه بعض کبرا مفتریات ایله افندمزی اغضابه‌دامن‌درمیان‌اولورلرسه اونلرك اقوال‌موهومه‌لرینه قولاق آصمایوب تجلد اظهار بیورملیدرلر بشقه تدبیره حاجت یوقدر طرزنده‌تمهید ایلدیکی کلمات اوزرینه عبدالفتاح آغا « اقتضاسنه

کوزه حرکته اذن همایون سزاوار بیورلمشدر » مآلنی مبین بر مکتوب یازمش و بهیج افندی دفتردارلقله اردوی همایونه اعاده اولنمشدر . بهیج افندی ادرنه‌یه کلوب ماجرایی سرداشی رفیق افندی‌یه حکایه ایله ماده‌روسجقده‌کی رامز افندی‌یه ازبارومذکور مکتوب سرعسکر علمدار پاشایه تسیار قلنه‌رق اردویه جلبی ایچون بر وسیله‌یه انتظار اولونیوردی . آتش توتن اوجاغك قیغلجم صاچه‌جاغنه مقیس قره‌دکز بوغازنده قواق قلعه‌سی یماقلرینك چیقاردقلری بی ادبانه حرکت استانبولده یکیچری اوجاغنك الی التنجی بلوکی نفراتنه سرایت ایلمسیله سکنهٔ مملکت خلجان ودهشته وسرای خشیته قاپلدیسه‌ده اوجاقلو شرارهلرینك صچرامسنه زمان براقلمیوب باصدیرلدی .

روسیه ایله مدت متارکه منقضی وغائلهٔ حربیه‌نك تجددی تقدیرنده یك‌چوق حاضرلق کورولمك مقتضی اولمغله رجال‌دولت اردوده مشورت ایتدکجه روسجق جمعیت خفیه‌سی اعضاسندن اولنلر کرك اردوی‌همایون وکرك سرعسکر معیتنده‌کی جنودحمیت مشحون لوازمات سفریه‌لرنجه اقدار قلنمق اقدم وجائبدر . زیرا نواقصك حددن بیرون بولندیغنی اخطاره بیله‌لزوم کوروتمز سرعسکر اعیان بلدان وبش آلتی بیك سکبان‌ایله ولایتی دورتفتیشه چیقمش اردویه دعوت ومحاربه اولورسه نه‌یاپلمق لازمدر کندیسیله مذاکرهٔ مصلحت ایدلسه عظیم فائده حاصل اولور شکللو سرد ایدیلن مطالعه‌یی سردار اکرم موافق نفس الامر بولدیغندن دعوتنامه کوندرمسیله علمدار پاشا کلی عسکر اله‌رق ادرنه صحراسنه کلدی صدراعظم وسردار اکرم بولنان چلبی مصطفی پاشا ایله هربار

کوریشیلوب اردوجه احتیاجاتك استکمالی تذکر ایدیلیور .

نقود تدارکنده مشهود عسرت حین مشاورەده حضاره حیرت ویرییوردی روسجق یاراندن بری بوراده اوطورویده متحیر ومتأثر اولەجغمزه باری استانبوله کیدلسه امور مشکله سایهٔ شاهانەده حل اولنور فکرینی فیرلاتمەسی کیمسەده اعتراضه مجال براقمادیغندن بورأی قبول ایدلدی . علمدار پاشا اویله ایسه بنده برابر کیدەیم خاکپای خلافتپناهی یه یوز سورەیم دیدار همایونیده کورەیم املنی ابرازه قارشی بویله اولمسیده محسناتی انتاج ایدر دینلمکله سردارو علمدار چندروز ظرفنده اردو ایله یوله چیقدیلر (١)

علمدار حرکتدن اول سواری عسکرلر ترفیقیله قره دکز بوغازینه مأمور مخصوص تسییر و معهود قباقجینك بوغازینی افتادهٔ شمشیر کلوکیر ایتدی . قباقجی کسلمش شایعەسی استانبوله عکس ایدنجه هرکس متعجب اولدی . اردو کلیورمش حوادثی یاییلمسیله شیخ الاسلام عطاءالله افندی‌یی تلاش صاردی . موسی پاشا اقدمجه بروسەدن ینه صدارت قائممقاملغنه نصب ایدلدیسەده سیئات سابقەسنی دوشوندکجه خدمتدن خلاصت چارەسنی آراشدیردیغندن استرحامی مقرون مساعدهٔ سنیه اولەرق استانکوی جزیرەسنده اقامته مأمور ایدلمشدی . قائممقاملغه اخیراً تعیین اولنان طیار پاشا شیخ الاسلام

---

(١) تاریخ جودتده حال شو منوال اوزره حکایه اولنیور ایسەده بلااستیذان و اراده اردونك درسعادته خودبخود عودتی محالدر ظننده‌یم مکرکه صدراعظم چیلقنجەاویله برأیه قاپلمش ویاکه دیلی طوتلمش اوله همده متارکەنك بیتدیکی وروسیەلونك بغدانه یکیدن عسکر سوق ایتدیکی معلوم ایکن اردو ادرنەدن آیرلق عقله صیغشماز مع مافیه تاریخده کوردیکم کبی یازدم .

ایله برابر سرایه کیدوب ویریلن امره امتثالاً می اردو کلیور استفهامنه ذات ملوکانه خط یازمدقلرینی مع القسم افاده ایلدی . اردونك درسعادته تقربی خبری آلندقده شیخ الاسلام وقائممقام پاشا وباجمله صدور وموالی و رجال لاجل الاستقبال ایجیرلی چفتلکنه کیتدیلر سردار وعلمدار پاشالرله کوروشدیلر ، شیخ الاسلام تسعید قدوم ایچون علمدارك خیمه سنه واردیغنده علمدار بیوك افندی سزك هم باشی بیوك هم ایشی بیوك زمره سندن سکز ، دیمسندن شیخ الاسلامك رنك رویی اوچدی . سلطان مصطفی سنجاغ شریفی ایجیرلی ایله داود پاشا آره سنده کی موقع معینده استقبال ایدوب تسلیم وتسلم قاعده سی اجرا قلندی صدراعظم وعلمدار عتبهٔ شاهانه یه جبهه سا اولدیلر . پادشاه سرایه عودت ایتدی صدر اعظمله ارکان ومأمورین دولت باب عالی یه کتدیلر . ایکی کون مروریله علمدار بش آلتی بیك پرسلاح عسکرینی پیش وپسنده یوریته رك باب عالی یه بالعزیمه صدر اعظمله ساعتلرجه ملاقاتی اثناده سابقا روم ایلی قاضیعسکری عربزاده عارف افندی سرایه دعوت وحضورده دوشنه اکسای خرقهٔ مشیخت اولندی علمدار دبدبه سیله اردوکاهنه دوندی . کراتله اسمی کچن عطاءالله افندیده یالیسنه آشیریلوب اوتوراق ایدلدی . بو مفسدك جناح اقبالیله هواپرستانه پرواز وسلطان سلیمك خلعی ماده سنده اهتزاز ایدن قاضیعسکرلرله موالی برر ولایته سورولدیلر .

استانبولده زوربالرك آغزینی بچاق بیله آچماز اولدی . دولت امورینه اعتراضدن چکنمیانلر قورقودن صوصدی . هله او باشی طولامه لی ریاکاران سسلرینی چیقارمیور . احمد ثالثك خلعنده

استانبول قاضیسی ذلالی حسن افندی و سلطان سلیم اختلالنده
کذلك استانبول قاضیلغی طوتمش اولان مراد افندی که هر عصرك
استعدادینه کوره بونلر اکسلمز زعملرنجه ظلمت بدعتی امحایه ضیاء
دین لازم ایتمش هپسیده استانبول قاضیلکنده بوی کوسترمش
طاقمدر . « قاضی که دیدك قضیه معلوم » وقتی کلنجه طغره فروش
اولورلر. فرصتدن استفادهیه باقارلر دمفرصت دم اختلاللدر . ایشته
شویله برصیره‌ده اولی اورته سویلرلر اورته‌لی دوزلتمکه حکومت
قوت ابراز ایدنجه جمله‌سی خوفه دوشر لالدر . علمدارك طور
وحرکتی اندرون رجالنك مورث ممنونیتی اولدیغی کبی صدر اعظم
دخی متنفذلرك دفع وطردی مقامنجه استقباله قوت ویره‌جکی
تخیلاتیله منبسط ایدی . سلطان مصطفی سنجاغ شریفی استقباله
کلدیکنده داودپاشا قصرینك همان محل توقیف اتخاذیله سرای همایونه
کیدیه‌رك تهلکه‌سزجه سلطان سلیمك اجلاسی موافق اوله‌جغنی
رامز افندی رأی وتدبیر ایتمشیکن علمدار پاشا قحبه‌لکله ایش
کورمك مردلکه یاقشماز دیمشدی . کرچك بومردانه برسوزدر.
انجق سلطان سلیمك ازالهٔ وجودی پادشاه ومقربینی بولنان نیجه
کمراه عندلرنده دلخواه اولدیغندن پادشاه سرایه کیدنجه سلطان سلیم
آنك آوجی ایچنده دامبسته وپرشکسته شهباز کبی سرچه قادندن
داها ناتوان برحالده قاله‌جق وسلطان مصطفانك وهمی قباردلدقده
هردیه‌دیکنی یاپه‌جقدی. علمدار طاغده بایرده تجربهٔ روزکاردن
محروماً یشامش ومردلك دعواسیله تفرد ایتمش جسور ومغرور
بروزیر بولنمق حسبیله وجداننده قوردیغنی صاقلامادی بیلدیردی .
روسجق یارانی شمدی ناس آیاقده‌در. سنجاق شریفی استقبال ضمننده

اردویه کلن پادشاهی توقیف ایتمك ثقیل اولور. برقاچ کون کچیرلسون متغلبه‌نك ازاله‌سیله اثبات حسن خدمت صیره‌سنده مقربین تغلیظ و اغفال ایدیلور دردست بولنان صلح و سفر خصوصلرینه دائر بر مجلس مشورت ترتیبیله بو فرصتدن بالاستفاده سلطان سلیم غائله‌سزجه تخت شوکته اعاده اولنور رأیی قبول ایتدیرملری صکره ایکی پادشاهك فوت وموتنه سبب اولمشدر . صورت جنایت اشاعیده داغ افکن قلوب امت اوله‌جغندن تفصیل کیفیت اوبحلدن آکلاشیلور چونکه شو مهم ایشده ایکی جانب متخالف آرا درمیان ایتمش اولنسیله اول باول بونلرك تحلیلی صددن خارج عد ایتمدم رامز افندینك رأیی برباقیلشده سهل الاجرا کورینیور اماصدراعظم خلع واجلاس رازنهاننه محرم طوتله‌مش ویکیچریلردن مرکب واورادە موجود اردونك ایلرو کلنلریله دخی شو تصورده سوز برلکی ایدلمه‌مش اولدیغندن سلطان مصطفی کوشکده توقیف اولنجه اردو آنك طرفدارلغنی طوتارسه علمدارك عسکرلری یکیچریلرله سلاح پاتیردیسنه کیره‌جك دکمی ایکی قوت مصادمه‌یه مبادرت ایتدکلری تقدیرده حالك نره‌یه واره‌جغی مجهولدر سلطان مصطفی قصرده قالسون علمدار اقتضاسی مقدار عسکر آله‌رق سرایه عزیمتله سلطان سلیمی تخته اوطورتسون دینلسه علمدار قوتی تفریق ایتمش اوله‌جغندن مخاطرده قات قات آرتمازمی اصل دوشونیله‌جك شی یکیچریلرك علمی لاحق اولمقسزین هیچ بر زمان تبدیل سلطنت وقوعه کلمه‌مش وتصور قلنان بو خلع ماده‌سنده ایسه امثالنه قیاساً فتوا آلنمامش اولمسندن طولایی یکیچریلر میدانی سکبانلره ترك ایدرك کندیلرینك ساکت طورمه‌سی کبر ونخوتلرینه دوقونه‌جغی

جهتله تمشیت مصلحت ینه غیر مأمولدر بنابرین رامز افندینك
رأیی تهلكه‌دن خالی اولمیوب دیگرلرینك اجتهادی اصول دائره‌سنده
حركتله انكشاف طالعدن اقتطاف طریقی اوله‌رق مهما امكن خطردن
سالمجه بر تدبیر معقولدر قپودان دریا سیدی علی پاشا زوربالره
دوشمش قالقمش بر آدم اولمغله بونكده عزلی صدراعظمه تكلیف
قلنمشدی تبدیلی سرایه عرض ایتدی سیدی علی پاشا الده تسبیح
بالده مسواك گزر معاصی و مظالمی ریاكارانه اورتردی اكثریا
مقربین صالح وزیردر دیدكلرندن پادشاه عزلنه مساعده ویرمدی
صدراعظم علمدار پاشایه گوندردیگی خبرده مقاوله‌مز اوزره
متغلبه‌دن بللی باشلیلری محو ایدلمشدر . اخبار وقوعنده بشقه‌
لری دخی اله گچیریله‌رك دفع و ازاله‌لرینه باقیلور . سلامتله عودت
بیورسونلر بن بوراده ایستدكلرندن اعلا ایشلری نظامنه قورم
بوطرفلرده مكث واقامتلرینی موجب مصلحت قالمادی دینلمش
واشبو تكلیف معاودت استقلال معناسنی اشراب ایتمش اولمسیله
علمدار یوق عفو بیوررلر قول وقرارمز دولتی متغلبه ایادیسندن
كلیاً قورتارمق ایله مشروطدر. عودتم بونك تماماً اجراسنه منوطدر
جوابنی آلوب صدر اعظم متفكر ایكن بعض باریك بنیان مرام خفی
اعادهٔ جلوس كیفیتی اولدیغنی گیزلیجه بیان ایتدكلرندن سلطان
مصطفایی ایقاظ ایچون صدر اعظم علمداری سرایه یازدی. مقدما
اندرونده مقربین وسائط معلومه ایله اغفال قلنمش اولمسندن خواص
قرنا علمدارك شوكتلی افندمزه صادقانه فدا كارلقدن ماعدا نیتی
یوقدر مقدماتیله علمدار حقنده حسن شهادت ایلدیلر. رفیق افندی
ایله آرقداشلری معروضاتنه كسب وقوف ایدرك رامز افندی‌یه

حالی ازبار وحرکتنده استعجالك اهمیتی اخطار ایلدکلرندن جمادی الآخره‌نك دردنجی پنجشنبه کونی علمدار پاشا بشبیکدن زیاده عسکرله علی السحر باب عالی‌یه کلیوپردی عرض اوطه‌سنه دخول ایله صدر اعظمه نفرین کنان « بره حریف مهر همایونی ویر » دیمسندن چلبی مصطفی پاشا شاشیره‌رق عجزمدار بر دست رعشه‌دارایله مهری ویردی. علمدار چلبی مصطفی پاشایی اعیانلردن بوشناق آغایه تسلیماً بارکیره بیندیرتدیروب چیرپیجی چایرنده‌کی اردوسنه یوللادی. شیخ الاسلام افندی صدراعظمدن مهرهمایون نزع وکندیسی محقراً دفع قلندیغی طویمقله عرض اوطه‌سنه کیرر کیرمز علمدار پاشا « دین ودولته دائر ایشیمز وار نزد شاهانه‌یه وارمق لازمدر قالق کیده‌لم » دیجك شیخ الاسلام دقیقه‌یی فهم ایتمکله قعود وقیام امرنده مدهوش طاورانمسندن علمدار « عرب اوغلیمیسین نه‌سین قالق » تعبیراتیله نعره‌زن اولنجه بیچاره افندی سنده‌لیه‌رك یوریدی علمدارك حرکت واقعه‌سی اندرون همایوندن ایشیدلدکده سرایی هرج ومرج درجه‌سنه کتیردی. علمدار صغوق چشمه‌سندن سرایه طوغریلوب اورته قپوده دارالسعاده آغاسی مرجان آغایی جلبله « عموماً علما و رجال دولت وروم ایلی آغالری وآناطولی خاندانلری سلطان سلیم افندمزك جلوسنی مطلوب ایدیورلر. آنکچون بو محله کلدك هایدی سلطان سلیم افندمزی چیقارك اجلاس ایده‌لم » دیو افاده وآغایی ایچرویه اعاده ایلدی. آرقه‌دن شیخ الاسلام افندی‌یی دخی سلطان مصطفایه بیان حال ایتمك اوزره کوندردی. افندی حضور همایونه چیقوب علمداردن طویدیغی سوزلر سویله‌مز سلطان مصطفی

آتش افشان خشم اولوب « بو فساددە سندە پاشا ایلە متفق ایمش سنکە اوکنە دوشدك بنی خلع ایتمكە كلدك شمدی سنی پارە پارە ایدرم» عتابندن شیخ الاسلام عرض معذرت ایدەیم دیركن سلطان مصطفی « ییقیل كیت فلان فلان حریف بو درنكی طاغت پاشانی كیرویە یوللا یوقسە سنی بیتیریرم الفاظنی بالاستماع شیخ الاسلام زهرەچاك ولرزەناك علمدارك یانە عودت وایشتدیكنی سویلەمكە مبادرت ایدر ایتمز علمدار غیظ شدید ایلە « برە منافق ایچرودە ایشی باشقە قالبە دوكدك تیز یوزی بو ایشە برصورت ویر » تهدیدندن افندی ایكی آتش آرەسندە قالمسیلە ایچندن چار چار یانیوردی مكر سلطان مصطفی قرناسنی طوپلایوب شو دردك دواسی نە اولە بیلیر سوألنە « سلطان سلیم وسلطان محمود نابود ایدیلیرسە بالطبع سریر سلطنتدە پایدار اولورسكز . رخصتە آمادەیز حرمدائرەسنە كیدەلم اونلری اعدام ایدەلم . انجق اولوقتە قدر باب السعادە مسدود طوتلسون » دیملریلە حرص سلطنت غلیانە كەرك استیلن رخصتی ویردی . مقربیندن باش چوقدار عبد الفتاح وخزینە كتخداسی سلیم لئیم و حرم همایون آغواتندن یوزی كبی قلبی قارە نذیر ومیرآخور محمد و تبدیل خاصكیسی علی وبوستانجیلردن مصطفی وینە بوستانجیلردن و بالطەجیلردن عبارت یكرمی قدر عفریت پیكر سلطان سلیمك دائرەسنە الدە خنجر صالدیرەرق سلطان مصطفادن آلدقلری امری اجرا ایتدیلر . حرم همایون دوائری قیزلر آغاسی مرجان آغانك حكمی تحتندە بولنمق ویوزلر عددنجە حرم آغالری آنك امرینی طوتمق قاعدۀ قدیمە وقویەدن اولوب علمدار ابتدا مرجان آغانی چاغرمش سلطان سلیمی ایستەمش

وآغانك نفوذ قویسنه نظراً سلطان سلیمی چیقارمق اسهل بولنمش ایکن غفلتندن وفجیعهٔ اهلا که فکراً موافقتندن شو حادثهٔ الیمه ظهوره کلمشدر . سلطان محمودك لالاسی عنبر آغا برده خزینه‌دار جوزی قالفه ولی نعمتلرینی محافظه‌یه جان حقیله چالیشیورلر عنبر آغا سل سیف ایتمش یدنده صاللایور جوزی قلفه حمام کلخندن بر طاسه کول طولدیرمش کلن جانیلرك کوزلرینه سرپتکله نانکورلری اشغاله چابالیور . سلطان محمودی طام اوستنه چیقارمشلر بو شهزادهٔ فرخنده بخت طامه چیقارلدیغی صیره‌ده مارالذکر سلیم خائنك صاووردیغی خنجرله بازوسی جریحه‌دار اولمش وصاغ قاشنك اوزریده قپویه چارپه‌رق آزاجق یاره‌لنمشدر . دولت خائنی مهین‌دین قاتللر علمداری یأسه دوشوروب تصمیمندن واز کچیرمك خیال محالیله سلطان سلیمك قانه باتمش نعشنی برشلته‌یه سرمش وباب السعاده‌یه محاذی قپونك صفه‌سنه براقشلردی . سلطان مصطفانك امریله قپاتدیریلان قپویی علمدار کولونك وقازمه‌لرله قیردیره‌رق ایچرویه یورودی سلطان سلیمی مجروح وخون آلود وبی روح کورونجه «وای افندم سنی اجلاس ایچون اوزاق یرلردن کلمشدم بو حالده کوردم اندرون خلقنی قتل عام واخذ انتقام ایده‌یم» سوزشلریله یره قاپاندی نعش شهیده صارلدی . علمدارك خائنلری کسه‌یم بیتیره‌یم سوزنی ایشیدن وحتی روم ایلی عسکرلری الده صیرمش یاتاغان بچاقلرینی پارلاتیور قان چناغنه بکزه‌مش کوزلری اوینایوردی هله رامز افندی یتشدی امان افندم وقت ضایع اولمسون تختك وارث مشروعی سلطان محمودی بوله‌لم نصیحتندن علمدار متیقظ اوله‌رق نردبان کثیرك طاملره چیقیکز

صیحه سیله کورلیوردی . ناکاه امام اول شهریاری احمد افندی ودیکر رفقای صادقه‌سی سلطان محمودی طامدن ایندیروب قولتوغنه کیرمشلر میدانه کتیردکلرینی علمدار کورونجه قورقونج سسیله بوکیمدر دیمه‌سی اورته‌لغی تترتدی امام احمد افندی « سلطان محمود افندمز بودر نوبت خلافت کندیلرینکدر . بن بیعت ایلدم مصلحت خیریه‌نك اتمامی سزلك همتکزه قالدی » دیدکده علمدار سلطان محموده خطاباً « آه افندم عموجه‌کی تخته چیقارمق ایچون کلشدم . باری سنی اجلاس ایده‌یم آکا قیانلر اندرون خلقیدر کافه‌سنی قلیجدن کچیره‌یم » سوزلرینه « سلطان محمودك علمداره ایلك امری پاشا بن آنلری بولدیرر سکا کونده‌ریرم عسکرینی طاغت سلاحلریکی چیقار خرقهٔ سعادت دائره‌سنه کیده‌لم » بیورمش اولدقلرندن علمدار عسکرینی طیشاری صاودی . خرقهٔ مبارکه اوطه‌سنه کیدلدی . علمدار خنکارك بویله برنجی اراده‌سی بکا اودرجه دهشت ویردی که عمرمده اولقدر متأثر اولدیغمی بیلمم دیر ایمش. سلطان مصطفی ایسه بغداد کوشکی صفه‌سنده کزینه‌رك « بن تختدن اینمدم محمودی کیم چیقاردی » اقردیلرینی سویله‌مکده اولوب علمدارك اوطوردیغی محل اورایه یقین بولندیغندن لقردی‌نی ایشیدنجه « بوکیم سلطان مصطفی‌می سویله‌یك اوکا بوجاغنه کیتسون یوقسه المدن قیامته دکین لعنتلمه اوله‌جق برایش چیقمسنه سبب اولور » دیمسی اوزرینه امام احمد افندی ایله بعض رفیقلری سلطان مصطفانك یاننه کیدوب « افندم تخت عالیده قسمتکز بوقدرمش حرم همایونی تشریف ایله استراحت بیوریکز » دیه‌رك آنی حرم دائره‌سنه آشیردیلر. مسلح قوتله سریرندن اسقاطی مقرر پادشاهه

کبی امداد ایدر . اویله سویلنه‌جکی کندیسیده قالقوب کیده‌جکی طبیعی ایدی. فروغ شوکتده خلق پادشاهه پروانه و اوضیا منطفی اولنجه کرمدیده‌لردخی بیکانه‌اولورلر. سرای دنیاده احوال هپ بویله کلدی. ینه بویله کچر. فرمان پادشهلر پادشاهی‌اولان الله ذوالجلالك اولوب بالجمله شهان وکافهٔ کیهان ومهان سلطنت سبحانیه‌ده انقلاباته محکوملردر. سلطان مصطفی تختنده اون‌درت بچق آی طوره‌بیلدی.

(حدیث حضرت نبوی اسماده تبدیلات)

« الاسماء تنزیل من السماء » حلی دشوار برمعما اولسه کرکدرکه مقام معلای اصطفا محمدالمصطفی علیه اکمل التحایا افندمزه مختص بولنمغله نسل قدسیت اصل خاتم‌المرسلیندن سجادهٔ وجوده جبهه‌سا شرف شمدی‌یه قدر مصطفی اسم مبارکیله توسیم اولنمدیلر . واقعا انسان فوق‌الحد بربارکران تختنده مشی وحرکته‌مقتدر اوله‌میه‌جغی کبی شرفا فقط تذکر اسم اعظم مصطفی ایله اکتفا ایتمشلردر .

« لنامقه »

مصطفی نامنده یوق هیچ بر شریف
بر یره کلمز لطیف ایله کثیف

سلاطین عثمانیه آره‌سنده مصطفی اسمنك معناً ومادةً بیوك یوکنی قالدیرمغه تحمل ایدنلر اولدیغی بوبابده موشکافانه تدقیقات اجراسی موقعه موافقدر ییلدیرم بایزید خانك برمخدومیده مصطفی چلبی اولوب جنك تیمورلنکده اردوی همایونك منهزم وپریشان اولمسیله اوشهزاده دخی غائب اولمشدی وقتاکه سلطان مراد ثانی

بروسه شهرنده جالس تخت جهانبانی اولدی نام و نشانی نابود مصطفی چلبی جای اختفادن کندیسنی اوره نوس اوغللرینه طانتدی ویاخود اوره نوس اوغلی اولجه ده آنك نرده اولدیغنی بیلیوردی بر مدت کتمنی مصلحته اوفق بولدی مصطفی چلبی معیتیله برابر ایکنجی پایتخت اولان ادرنه بلده سنه کلنجه روم ایلی عساکری کافهٔ فرماننه مطاوعت کوستردیلر قوای جیشیه یی آلدی ادرنه دن آناطولی یاقه سنه کچدی غایهٔ مرام ممالك عثمانیه یی سرتاسر امرینه رام ایتمکدی سلطان مراد کیفیتدن خبردار اولدقده رقیبنی قوهٔ قاهره ایله ازمکه کیتدی ایکی طرف قارشیلاشدی خصم جانبی بوزولدی مصطفی چلبی قاچدی معقبلر آنی طوتدی مراد خانك اراده سیله ادرنه قلعه سنك بورجنه بوغازندن آصدیلر بزم تاریخلر بوکا دوزمه جه مصطفی چلبی تأویلنی ایدرلر اما اوره نوس اوغلیله سائر امرا و روم ایلی عساکرینك جمله سی اویله مجهول النسب بریسنه بیعت واطاعت ایتمیه جکلری شك وارتیابدن بریدر مصطفی چلبی یی رأی العین کوردکلرنده مقدما بیلدکلری شهزاده اولدیغنه قناعت کتیرنلر متبوعیتنی تسلیم ایتمشلردر نه چاره حکم قضا مصطفی چلبی حقنده طوتلوب آصلمق اقتضا ایتمسیله سلطان مراد ممالك عثمانیه ده تك باشنه پادشاه قالدی ینه بوقبیل اجراآتدن سلطان مرادك کوچوك برادری مصطفی چلبی حمیدایلنده والی ایدی پادشاهك روم ایلنده بولنمسندن بالاستفاده ازنیق قصبه سنی قبضهٔ ضبطه کچیروب استقلال دعواسنه کیردیکندن سلطان مرادك تعلیم و تدبیریله اخذوکرفت اولنه رق بر انجیر آغاجنك دالنه آصلدی فاتح سلطان محمد خانك مصطفی نامیله موسوم شهزاده سی قونیه والیلکنده

بولنیوردی . قرەمان اوغللری بقیەسندن خیلی زحمت چکدی . گنج ودینج ایکن خستەلنوب آخرتە گیتدی مصطفی اسملی بو اوچنجی شهزادە دخی دنیاسنە طویمادی . قانونی سلطان سلیمانك مصطفی نامندە اولان شهزادەسی مغنیسادە والی ایدی. سفرهمایون اعلان بیورلدیغنە مبنی معیت سنیەیە گلمسیچون امر صادر اولمسیلە خدم وحشمنی بالاستصحاب اردوگاه ملوکانەیە مشتاقانە شتاب ایتدی . ورودندە بتون وزرا وامرا تبجیلاً استقبالنە قوشدیلر عاقل وسنی حد اربعینە واصل اولمش بو نجل جمیل تاجداری علیهندە مکر صدر اعظم رستم پاشا مکر وافترا ایلە مشغول ایمش اوغلکزك مطمح نظری اکلیل سلطنتدر. اردوی همایون افرادندە بیلە پادشاهمز مسن بولندیغندن شهزادەمز جلوس ایلسە مناسب اولمزمی تفوهاتنك دورانی تغیر افکارە علامتدر . دیمسیلە پادشاه غضبە کلدی . شهزادە مصطفی ایسە نفاقدن بی‌خبر اولەرق اوتاغ شاهانەیە کیرنجە اورادە آمادە جلادان بو سرو گلشن شوکتی یرە دەویرمکلە بوغدیلر . شودە دردنجی شهزادە مصطفی ایدی . حرص سلطنت طبایع ملوکدە محتاج علاج بر علت اولدیغندن استرقاب ایلە بابا اوغلنی شهید ایدر . مثلا آریلر زحمتلەیتشدیردکلری اوغل بالنی ییوب توکتمکلە لذت آلورلر . دولت عثمانیەدە برنجی سلطان مصطفی خان جلوس ایتدی. مختل الشعور اولدیغی آکلاشیلەرق تختدن ایندیرلدی . ایکنجی سلطان مصطفی خان فطین وفعال بر شهریار ایدی اختلال چیقدی خلع عقبەسنە اوغرادی. اوچنجی سلطان مصطفی خان تصرفە رعایتدن خزینەیە نقود بسیار ادخار ونکن روسیەیە حرب آچیق فکرندە اصرار ایتمسیلە کیرودار

میدان آلدی . براً و بحراً مغلوبیتمز وقوعندن ماعدا قریم قطعه سنك تهلکه یه دوشمسی اوزرینه او پادشاه غیور مأیوس ومفتور ونزول علتیله دائرهٔ حیاتدن دور اولمشدر . دردنجی سلطان مصطفی خان احاطهٔ احوالده فطرةً ضعیف بولندیغنك برهانیدرکه سرایك قپوسنی علمدار مصطفی پاشا عسکریله صارمشیکن سلطان سلیم ایله شهزاده محمود ثانی‌یی اتلافه حرص سلطنتله امر ویردی . اکر بو ایکیسی عالمدن کیدرسه وکندیسنه‌ده بر امر حق واقع اولسه آل عثمان تاج و تختنه وارث قالمیه‌جقدی . سلطان مصطفی تهالك سلطنتله نتیجهٔ وخیمه‌یی اصلا دوشونمدی . تفصیل حادثه ایلروده بیان ایدیله‌جکی اوزره سلطان سلیم شهید ایدلدیسه‌ده شهزاده محمود خان صیانت رب منان ایله قضادن قورتولدی سریر اجلاله اجلاس قلندی. مصطفی خان رابع خلع ایدلدی . بر مدت چله کاه خلوتده تنها نشین وغمکین اولوب یکیچریلر بر معتاد ایقاع فساد ایتدکلرنده تجدید سلطنت حوادثلری دخی شیوع بولدیغندن مخلوع سلطان مصطفی بر سنه اقدم دادر محترمی سلطان محمودك ازاله‌سیچون ویردیکی امر شمدی عکس العمل صورتیله تعین ایلیه‌رك کندیسی رهپیمای دیار عدم اولمشدر . ایشته مصطفی اسامیسیله یاد وتعداد اولنان شهزادکان ودیهیم افروز درت سلطان مصطفی خان ناکامیٔ طالعه تصادفله مبتلای حرمان واحزان اولدقلری عبرت نمود شئوناتدن معدوددر . واقف دقائق علوم اوتچی زاده محمد افندی مرحوم احادیث صحیحهٔ جناب پیغمبریدن قرق عددینی نظماً بر قطعه‌یه تقسیم و (احسن الحدیث) عنوانیله توسیم ایلدیکی کتابده :

بیلمکه اشیایی بیوردی رسول　　اولمایه اسمیله مصاحب کبی
اعتبروا الارض باسمائها　　واعتبروا الصاحب بالصاحب

حدیث واجب التحدیثك مشكاة نكاتندن بالاقتباس اسمانك مسمیاتده تأثیری اولمغله بو سببدندركه سلطان انبیا ومرسلین علیه وعلیهم افضل صلوات المصلین نیجه اسماء قبیحه‌یی اسماء حسنه‌یه ابدال و اسمادن مسمیاته استدلال بیوررلردی . حتی قبیلهٔ انصاردن بر نیکوكارك خانهٔ نشاط نشانه‌سنی تشریفلرنده صاحب دار سالم ویسار ایله مسما ونامدار ایکی خدمتكارینه خطاب و ندا ایلینجه اول قافله‌سالار سبل وهادیٔ سبل حضرتلری شو كلام مسرت مساقدن علی وجه الاشتقاق سلامت ویسر آماله استدلال و (سلمت لنا الدار فی یسر) مقالی ایله القاء قرعهٔ فال بیوردیلر . یثرب که ثربدن مشتق ولسان عربده ثربه عابه معناسنه اولدیغی محققدر . قبل الهجره مدینهٔ منوره‌یه اسم علم وبو نام ایله مشهور عالم ایکن اطلاق لفظ یثربدن منع وتحذیر و طیبه وطابه ایله عنوان پذیر بیورلمش اولمسی مدعانی تنویر ایدر . بیت :

« شاه پیغمبران بتیغ وبتاج * شرع او تیغ وتاج او معراج »

اوقجی‌زاده اسمانك مسمیاتده تأثیراتنی سائر روایات صحیحه ایله دخی سالف الذكر كتابده بسط واملا ایتمش اولدیغندن بز شو صفحه‌ده اختصار وتیره‌سنی اختیار ایلدك . بناءً علیه خامه‌زان بیان اولدیغمز صدده رجوع قلنه‌جقدر .

سلطان محمود خان ثانی

علمدار مصطفی پاشانی خرقهٔ بارقه اوطه‌سنه جلبله بر آز مذاكرهٔ خفیه اجراسندن صكره باب السعاده خارجنه

بالتشریف ۱۲۲۳ سنهٔ قمریه‌سنده سریر زر اندود عثمانی‌یه سایه‌ساز اولدی . بیعت عمومیه رسم منیفی ایفا قلندی . علمدار پاشایه مقام صدارت وعربزاده عارف افندی‌یه ابقاءً مسندمشیخت عنایت بیورلدیغندن هیئت دولت باب عالی‌یه کلدی . سلطان‌سلیمك قتلنه پچه‌زن اولان خونه‌ئی طوتمق وسریعاً جزائرینه باقلمق زمانی حلول ایتمسیله شو اهل‌فساد وشریرلر ایکیشر اله کچیریلوب اعدام اولندیلر . فرعون سیما موسی پاشانك محل اقامتی استدعاسنه بناءً اولجه ازمیره تحویل قلنمشدی . بو فساد باشینك المحاسیچون امر کوندرلدیکندن ازمیرده قتل اولنه‌رق سرمقطوعی طوپقپوسرایناك طیشنده‌کی سنك سیاسته قونولدی . شو طاش یوزلرجه سنه‌دنبری نیجه‌باش تشهیر ایتمش قدیم بر صخرهٔ صمادر . عالم عقباده کیملرك نه اوله‌جغی بیلنه‌مز ایسه‌ده ذی علماده بولنانلر دنیاده باشنی قورتاردیغنه دلیلدرکه مفتیٔ سابق منافق عطاءالله افندی قزانلق بلده‌سنه نفی ایله آستانهٔ سعادتدن اوزاقلاشدیرلدی. اذهان ناسی قارشدیریجیلر لاجل‌التأدیب بر محله تعزیب وقولاً وفعلاً الی ودخلی اولوب فرار واختفا ایدنلر دردست واعدام ایله طبقهٔ عوام ترهیب قلنمشدر. دولت علیه مرکز سلطنتده دوچار بلیه اولدقجه طشره‌لرده دخی نفوذ حکومت تأثیرده صعوبت بولدیغندن اعیان وخاندان بلاد ملوك طوائف طرزنده استقلالی اعتیاد ایتمشدی . بومثللولرك دائرهٔ انقیاد واتحاده آلنه‌رق اتفاق آرا ایله اصلاحات لازمه‌یه تشبث اولنمسی اعیان وخاندانك درسعادته کلمرینه موقوف بولنوب عزیمت خصوصنده تعلل ایده‌جکلری دخی ملحوظ ایسه‌ده علمدار پاشا مقام صدارته اصعاد قلنمش وصیت وشهرتی

هر بنده نی قاپلامش اولمسیله علمدارك بونلره كوندردیكی دعوتنامه‌لر مؤثر بر نسخه كبی تأثیر خاصه‌سنی كوسترمكله كیمی اون بیك كیمی بشبیك پیاده سواری عسكرله كلیر اولدیلر. بین الوكلا جریان ایدن مطالعات ومذاكراتك خلاصه‌سی هر طرفده اوامر دولت علیه بلا مانع ومزاحم نافذ اولمق ومرتبات خزینه استیفا قلنمق مسئله‌سی اولوب بو ایسه حقوق مقدسۀ پادشاهیدن بولنمغله كیمسه‌نك بر دیه‌جكی یوقدی. مع هذا اعیان وخاندان استقلال اوزره حركته آلشمش اولملرندن ناشی قوتلرینه ضعف طاریانی كندیلرینه بادئ زوال وپریشانی اوله‌جغنی تفكرله وكلای دولتك سوزینه اعتماد ایلیه‌مزلردی. انجق علمداردن كوزلری ییلمش اولمقله برابر سوزینك اری ایدوكنی بیلدكلرندن عهدنده ثابت قدم مرددر دیرلردی. بو سببله ذاتنه امنیتلری واردی. بروجه مشروح بر قطعه سند اتفاق تنظیم وصدراعظم وشیخ الاسلام وصدور عظام ووكلای بنام وموجود خاندان واعیان لازم الاكرام جانبلرندن امضا وتختیم ایدیلوب عتبۀ شاهانه‌یه تقدیم اولندی. بالاسی خط همایون ایله تصدیق وتوشیح بیورلدی. بر دولت پادشاهنك تبعه‌سی بولنان اعیان وخاندان تعهد واتفاق سندینه ربط ایدلمك طوغری صایلمسه بیله اختلالات بلا سیله‌یكیچریلردنده سكونته سوز آلندیغی وحجت یاپلدیغی خاطره كتیریلنجه اختلال بولنمقسزین اعیان وخاندانی اطاعت ایچنده سنده باغلامق الجاآت وقتیه نظراً یكده نامعقول كوریله‌مز. مقصدك الك مهم جهتی نظامات سلیمیه‌نك احیاسی كیفیتی اوله‌رق بر یاندن عسكر یازدیرلمقده وبر طرفده تعلیم یاپدیرلمقده ایدی. مجدداً تحریر قلنان

عساکر لوندچفتلکی واسکدار قشلهلرینه یرلشدیرلدی . وجملهسنه یکنسق عبا وتوزلق کیدیرلدی وبو عسکره سکبان دنیلدی . دور سلیم خانیده ایجاد اولنان نظام جدید عساکری بوستانجی اوجاغنه ملحق اولوب بو دفعه سکبانلر صنفنه توغ وعلم ویرلمسی ورأساً براوجاق اعتبار قلنمسی اسکی اوجاقلونك حسدینه طوقوندی . یروجهبالا سند اتفاق یاپلدیغندن اعیان وخاندان وضلرینه مطبیاً روان اولدیلر . سکبان جنود جدیده سیده یازدیریلهرق تعلیملرینه باقدیریلیوردی . بنیان اداره یه اساسلر محکم قونمش اولدیغندن او بنیان واسعده صفا ومحبت وکیف وعشرت دمی کلمش اولمسیله صدراعظم وسائر وکلا اکانتیلری ایش کوچ ایدندیلر . اتفاق سندی خط همایون ایله تنویر بیورلدیغی حینده باش چوقدار شهریاری اکری بوین عمر آغا بوسند استقلال سلطنته طوقونسهده شمدیلك تصدیق بیورلمق وبعده فسخنك چارهسنه باقلمق لازمدر دیمسندن اعیان کروهنه قلب شاهانهده غیظ خفی متحصل اولمشدی . عمر آغانك بویله اینجه ایشلره ذهننده محاکمه یوروتمهسی جن فکرلی برآدم اولدیغنه دلیل تشکیل ایدر . آغا دیو بده کچمهملی . زمانیله بو دولتده آغالقدن ایلرولهمش عقل طبیعی یه مالك تجربهدیده وحمیت واستقامتله پسندیده آغالر دولته نافع اموردهکتم حقیقت ایتمهمش اولملریله اخطارلرندن فائده کورولمشدر . اخلاق متین ایدوکندن صیره سی دوشدکجه طوغرویی سویلهمك ایچون جلادت پادشاهیدن بیله چکنمهمشلرده قضایه دخی قاتلانمشلردر .

علمداری استانبوله صوقان وسند اتفاقی تنظیمه باقان خارجدهکی اجلهٔ رجال اولدیغندن اندرون طاقمی اجراآته سیرجی قلمشلردی

اتفاق سندی وکلایه موفقیت وقوت تأمین واوزاقده طورانلرك
نفوذینی توهین ایلیه‌جکنه مبنی شو جهتجه اندرون منسوبینی
قوشقولاندی‌مقربلرپادشاهه‌لسان‌قوللاندیغنی واوجاقلویی اوقشامغه
باشلادیغنی خرده‌بینان حس ایدییورلردی ویریلن رخصتله اعیانك
عسکرلرینی آلوب مملکتلرینه کتمه‌سی واوجاقلولردن واقع اولان
تشویقات ایله‌روسجق علیهنده ویدین والیسی ملاپاشانك برحرکت
کوسترمسی وروسجنی‌محافظه ضمننده علمدارك جرأت‌وجسارتده
قیمتلی طوتدیغی بوشناق آغانی عسکریله اورایه کوندرمسی قوای
جیشیه‌جه علمداری‌ضعفه‌صالدی اوجاقلولر بوحالدن استفاده‌عزمیله
اوائل رمضانده مشورت خفیه‌یی صیقلاشدیردی علمدار ووکلادن
رفقاسی اولان اصحاب اقتدار احوال آماله کوره تنسیق وتطبیق
اولندی غفلتدن سرکرم بزم اولدیلر . اورته‌لقده حرکته بدل
سکون وفقط یکیچریلر کلیاً الغا ایدیله‌جکمش حوادثی کبی السنه‌ده
فسون واردی باب عالی دیوارینه « روم ایلیدن کلدی بر چیتاق
بایرام ایرتسی یاقلینج اوینایه‌جق یابچاق » عبارەسی مرقوم یافته‌لر
یاپشدیرلدی . علمدارك احباسندن دقیقه شناسان بومقدماتك فنا
نتیجه ویره‌جکنی کندیسنه سویله‌مشلر وادرنه‌یه عزیمت سکبانلرله
تجدید قوت ایدیلنجه‌یه‌قدر اوراده اقامت موجب سلامت‌بوله‌جغنی
ایما واخطار ایتمشلرسه‌ده علمدار قورقماز کوزی ییلماز آرسلان
یورکلی برذات اولمغله یکیچریلری خور وحقیر کورمکده ایدی
مجدداً یازدیریلان سکبانلرك‌مقداری ایسه‌هنوز درت‌بیك‌راده‌سنده
اولوب یکیچریلر آزی دیشلرینی قوللانمغه طاورانه‌جقدی . رمضان
شریفك‌قدر کیجه‌سی ساعت درت بش صولرنده یانغین‌وارغلغله‌سی

ایشیدلدی . یکیچریلر ساعت یدیده قشله‌لرندن قالقوب بی‌صوت وصدا کله‌رك باب عالی‌یی قوشاتدیلر حاضرلادقلری ییغین ییغین قوری اوتلری طوتشدیردیلر پراکنده راست کتیردکلری سکبانلری کسدیلر علمدار شبخوندن بیدار اولوب ضرب طبل باز ایله سکبانلری اطراف وجوارندن طوپلامق امیدینه دوشدی . عساکر مرقومه متفرق صورتده اسکان قلنمش اولجه کندیلرینه تعلیمات ویرلمه‌مش اولدیغندن بولندقلری مسکنده نه‌یاپیله‌جغنی بیله‌مدیلر . علمدار طبل سسنه سکبانلر البته کلیر . او وقته دکین پوصودن مدافعه ایدرز . تصوریله جواریسنی حرم دائره‌سنده‌کی مخزنه ایندیردی . کندیسی‌ده کوله‌لریله مخزنه کیردی . اورایه یاقلاشمق ایسته‌ینلره تفنك ایله قورشون آتدی . کیجه‌یی بووجهله صباحه ایردیردی . کوندوز دخی وقت عصره وارنجه جنك ایلدی . باقدی‌که امدادیوق اوجاغك عرضنه اوله‌رق طائفهٔ نسوانی یکیچریلره مخزندن‌ویردیردی . تسلیم‌نفس‌ایده‌جکنه دائر مکالمه ومقاوله اجراسنی تکلیفه یکیچریلری چاغردی نیتی عار تسلیمی اختیار ایتمك اولمیوب فسده‌یی قیرمق قاوورمق‌ایدی . زیرا اوجاقلو شریرلری آلات حدیدیه استعمالیله مخزنك اوستندن دلیك آچماغه اوغراشیوردی . پلنك کینه کذار علمدار شقاوت پیشکانه لعن و نفرین پوسکورتدیکی صیره‌ده موتی استحقار ایله جبخانه‌یه طابانجه‌سنی بوشالتدی . فوجیلر طولیسی باروت آتشی بولونجه برصعقهٔ صماخ شکن ایله مخزنك قبه‌سی هوایه صاورلدی . یوزلرله یکیچری آتش طومان قاریشیق طاشلر ایچنده یوقاری‌یه اوچدی . پارچه پارچه ینه آشاغی‌یه دوشدی . اوته طرفده‌سرای

همايونه سكبان عسكرينك جلب ايدلديكنى يكيچريلر طويوب حدت وجمعيتله جوار سلطنته اوشوشديلر . حتى آياصوفيه منارەلرينه چيقەرق سرايه قورشون آتديلر . سكبانلر دخى سرايدن بالاخراج اشقيانى تنكيل ايچون جانسپارانه مقابلەيه كيردى . شهرك بر يانى حريقدن يانيور قوناقلر وخانەلرك اشياسى يغمايه كيديوردى . سلطان محمود خانلرك سرايه قدرمهاجماتندن غضوب بر حالده كلكه آغا قپوسنه طوپ انداختنى سفائن حربيەيه امر ايتدى . كلەلر وولقان شرارەلرينى فيرلاتمغه باشلادقده يكيچريلر مطيع فرمان بولندقلرينى بيان ايله طوبلرك تعطيلنى استرحام واستشفاع بابنده صدور علمانى سراى همايونه اعزام ايچون سرفرو كوستردیلر . كروه علما اوجاقلولرك باصقيسى آلتنده ايدى . سرايه شفاعت تكليفيله اسالرينى راه رها بيەرك دائرهٔ زاهرهٔ سلطنته دخالت ايتديلر . وزرا حضور ملوكانەده ايكن علما كلدى . مع الالتفات اونلره خطاباً « برادرده وفات ايلدى » جملەسيله سلطان مصطفانك سيلابهٔ مجازاته قاپلديغنى اشراب بيورمشلردر .

يكيچريلرك نيازى مقرون مساعدهٔ سنيه اولەرق طوپلر طورديرلدى . فمابعد ادب واطاعت اوزره بولنملرى علمادن بعض وسائط ايله كنديلرينه تبليغ قلندى انقياد ايدەجكلرينه دائر آغا قپوسنده حجت يازلدى استانبولده اهل عرض وتمكين فتنه باصديرلديغندن امين اولديلر اما فتنهٔ نائمه تكرار اوياندى شويله كه قپودانلقدن چكندەعزل اولنان سيدى على پاشا متعلقاتندن بين الاشرا « قاندرەلى » شهرتيله متعارف بر شرير قاسم پاشا سمتنده شقاوت بايراغنى آچمقله هرجنس حشرات آنك باشنه طوپلاندى ترسانەيى

ولیمانده‌کی سفائن امیریه‌یی ضبط ایتدیلر صکره طوپخانه‌یه کیتدیلر
اوراده آز مستحفظ موجود اولمسیله اونلری بالاخافه طوپجی
وآرابه‌جی قازغانلرینی استانبولك آت میدانه نقل ایله (کمیلر
ترسانه بزده قارشی یاقه‌لرله طوپخانه بزده) یایغراسیله دلاللر
کزدیردیلر . (وکلا قلعه‌لری کاورلره صاتدی غوغادن فراغت
ورجعت ایتمکلکمز حقنده بزه اردوده ایکن لساناً امر اولندی)
اکاذیبی دیللرینه طولایوب سوقاقلرده باغرشدیلر دونکی کون
غضب شاهانه‌دن لرزان وفرداسنده آت میدانه پویان اوله‌رق
طوپلاندیلر باب عالی مخزنی جبخانه‌نك اشتعالندن هوایه اوچدیغنده
علمدار فرارده‌می ناولمش بیلنه‌میوردی . یغماگران جستجوی
اموال سائقه‌سیله مذکور مخزنه صوقولمشلردی . علمدارك جنازه‌سی
کورولدی . آلتون وجواهر مملو کیسه‌لر وصندوقچه‌لر بولوندی .
چاپولجیلر هپسنی قاپشدقدن صکره آغا قپوسنه قوشه‌رق جنازه‌نك
مژده‌سنی ویردیلر . یکیچری آغاسی قطار آغالرینی اوکنه قاتدی .
باب عالی‌یه کلدی . جنازه‌یی سوروته سوروته آت میدانه چکدیردی .
نعشی اوچ کون علی حاله براقدیلر . بعده یدی قله خارجنده بر خندق
ایچنه آتدیلر . « لمنشده » اشقیانی سوز ایله قاندرملی « فتنه‌یه ال
باشیدر قاندرملی » شو محرك مفسدت التهاب تنور طغیانه قازغانلری
آلت ایلدیکندن شرارهٔ شورش اشرار اطرافه انتشار ایتمسیله
زوربالر وزرا ورجالدن اوجاقلرینه سوء قصد ایله اتهام ایلدکلرینك
اسامیسنی بر پوصله‌یه یازه‌رق قتل واعداملرینی ایسته‌دیلر . بوخصوص
اوستنه اونلری اسکاته چالشلدی تخلیصی ممکن اولانلر قورتارلدی
بر قسمیده الله کیدجکه محو ایدلدی شقاوت نهادان آسوده قالیرمی سایه

قشله‌سنه ولوند چفتلکنه صالديرديلر سكبانلرك اصل قرارگاهی بوايكی محل ايدی درونده ساكن اولنلر عددجه جزؤی بولند- قلرندن زوربالر قشله‌لرله حواليسنده كائن بيوت ودكاكينی ياقدی سكبانلرله ضابطلرندن اولنلر اولدی ياقه‌يی قورتارانلر قاچدی يكيچريلر آياقلاندقجه سلطان مصطفی يه اريكه نشين اوله‌جق سوزلری دوران ايديوردی بالاده افاده ايلديكی اوزره سلطان سليمك بالينه باش قويمش اولمسيله خلع واجلاس دسيله‌سی قالمامش وعلمدار پاشا قضايه اوغرامش وسكبان عساكری طاغلمش وقشله- لری ياقلمش اولديغندن يكيچريلر فقدان اسباب اختلافدن ناشی شو آزالق برسكون مساعدايچنده ايدی شخصلرينه عائدخصوصات عاديه‌نك گاه گاه ترويجی استدعاسنده بولندقجه اونلرك ايستديكی وحكومتك ويرديكی شيلر لدی المقايسه طرفيندن وقوعه كلن معامله قبول ورد درياده جزر ومد شكلنی تصوير ايدر سلطان محمود خان بيك ايكی يوز يكرمی اوچ سنه‌سنده مالك ديهيم واقليم اوله‌رق يكرمی ييل زوربالرك بنجه اختلالاتنی كورمش چكيرمشدی بيك ايكی يوزقرق بر سالنده دولت اصلاحات ملكيه وعسكريه اجراسنی درپيش ملاحظه ايدی اهالئ بلاد ايسه زوربالرك شرندن بيقمش اولمغله قهر ومحوينی وجداناً ايستيورلردی انجق اوجاقلو اصلاحات عسكريه دشمنی اولديغی مجهول دكلدی محمودخان تدابير ابتدائيه‌دن اولمق اوزره اكابر علمائی تلطيفات وصداقت ايده‌جك وخدمتده جسارت كوستر- ه‌جك پاشالری التفات ايله آلدی عساكر معلمه ترتيبی لازم اولوب اولمديغی حقنده مذاكره اجراسيچون فوق العاده برمجلس عمومی عقديله قرارينك عرضنی فرمان بيوردی هيئت دولت و اعاظم

علمای امت ومدرسین ومشایخ مملکت وبالجمله منصوب ومعزول اصحاب رشدوروبت ویکیچری آغاسی وسکبان باشیلر منعقد اولان مجلسده بولندیلر عصرلردن بری مداخلات وتعرضات اجنبیه دولتی ضیاع ممالکه کرفتار ایلدیکی واحوال مختلهٔ ملکیه تطاول ایادیٔ متغلبه‌یی انتاج ایتدیکی یکان یکان مجلسده ایرادو اتیان اولندی. صدراعظم سلیم پاشا مجلسده مؤثر بر نطق سویله‌دی . عسکره متعلق اوله‌جه قلمه آلنان لایحه اوقوندی. شیخ الاسلام افندی عسکره تعلیمك شرعاً وجوبنی متضمن فتوای قرائت ایلدی . اوجاقلونك موجودینه توجیه نظرله غائبلری دخی بیلملیدرکه کتاب الله وسنت واجماع امت ایله عسکر اسلامه تعلیم واجب وثابتدر . بویله‌جه تحریر وتعلیم عسکره متعهدمیسکز خطابنه اورادهکی اوجاقلو متعهدز جوابنی یکزبان اوله‌رق افاده ایتدیلر . صدراعظم تکرار سوزه باشلایوب شاید شو امر مشروعه بعض بدطینتان طعن وتشنیع ایده‌جك اولورلرسه تعیین جزاسی ایجاب ایلرمی؟ استفتاسنه شیخ الاسلام افندی اومقوله ساعیٔ بالفساد بولنانلره تعزیر شدید لازم کلیر فتواسنی ویردی . اولبابده بر حجت شرعیه تنمیق وحاضرون طرفلرندن زیری تختیم وتصدیق قلندی . بونك اوستنه استانبول قاضیسی وموالی ومدرسین ومشایخ باب عالیدن آلای ایله آغا قپوسنه اعزام وهپ اوجاقلو صف بسته اولدقلری حالده فتوای شریفه وحجت شرعیه ولایحه قرائتله محتویاتی اوجاقلویه افهام اولندی. یکیچری آغاسی جلال الدین آغا فتوای شریفه بودر . پادشاهمزك فرمانی دخی شودر . جنك تعلیمی واجب یولداشلر نه دیرسکز تعهد کزی باتقریر باب عالی‌یه عرض ایده‌جکم تبلیغیله مکرراً اوجاقلودن صوردی . صف اول

جماعتده طوران بلوك آغالريله اوجاق اختيارلرى سمعاً وطاعة جوابنده بولنديلر حجته ذيل يازيله رق صناديد صنوف سفيه جانبلرندن مهرلندى يكيچرى آغاسيده تقرير تحريريله باب عاليدن كلن هيئت بونى آلدى الاى ايله شيخ الاسلام قوناغنه كلديلر اوراق مذكوره حضور ملوكانه يه عرض اولندقده بالاسنه خط همايون كشيده بيورلمشدر مجلس عمومينك جريان ايدن مذاكراتى و اوجاقلونك تعهداتى شهر شوالك اون سكزنجى پنجشنبه كونى ايدى ذى القعده نك طقوزنجى كيجه سى فتنهٔ باغيه شبپره مثال على جناح الاستعجال تشكيل اختلال ايلدكلرندن قولپو قيريله سى قوقمش قازغانلرى « ميدان لحمه » چيقارديلر شور وشرده شهرهٔ شهر اولان شو مشئوملر « بيت » اويله جاهللركه اجهللر بيله تجهيل ايدر » « اونلره مجهولدر عالمده كى معلوملر » مآلنه ماصدق خونهٔ دين وعونهٔ شياطين نقض عهد وميثاق وفساد ايچون اتفاق ايتدكلرى متبين اولنجه صدراعظم سليم پاشا كيفيتى سدهٔ سنيه يه عرض ايلدى. پادشاه طوپقپو سراينى تشريف ايله شيخ الاسلام وعموماً داعيان و اركان دولت جلب اولونديلر . شيخ الاسلام معزوللرى دخى دعوتله كتيرلدى . سوارى طوپجيلرينك يوز باشيسى مشهور قره جهنم ابراهيم آغا بر قاچ قطعه طوپ ايله وترسانه باش چاوشى قاليونجى عسكريله وخمبره ولغمجى اوجاقلرى آغالريله آقين آقين سرايه بالورود امره منتظراً طورديلر. سلطان محمود سالف الذكر هيئت دولتى حضورينه قبول ايله عهد وپيمان وخلافته طغيان (خروج على السلطان) ديمك دكيلدر . بو خائنلرك تأديبى امرنده تدبيريكز نه در . قتاللرى حقنده حكم شرعى نه وجهله در . سؤالنى ايراد بيوردقلرنده علما

متفقاً بونلرك قتللری مشروع اولدیغی فتواسنی ویردیلر . پادشاه خرقهٔ شریف اوطه‌سنه كیردی . لوای سعادت التوای حضرت پیغمبری‌یی ید تعظیم ایله كتیردی . صدر اعظمه تودیع ایتدی . جلادت‌نشان محمود خان عسكرله برابر آت میدانه كتمك ایسته‌دی . اركان دولت بالنفس عزیمت همایونه حاجت یوقدر . خرقهٔ مباركه پیشگاهنده اقامتله اهل اسلامك سلامت ومنصوریتنه دعا بیورییوز . رجاسنده بولندقلرندن بوكاده مساعدهٔ سنیه سزاوار اولدی اصحاب ایمان سنجاغ شریف آلتنده جمع اولمق ایچون محلاتده دلاللر دوكولدی . مدرسه نشین اوچبیك مقداری طلبهٔ علوم خواجه‌لریله واهالیٔ بلده سلاحلری الده جوانب اربعه‌دن قوشوب سرایك طیشاریسنده طوپلاندی . لوای نصرت احتوای جناب نبوی صدر اعظمله شیخ الاسلامك ایادیٔ احترامنده خارجه چیقارلدی . سلطان احمد جامع لامعی منبرینك بالاسنه باكمال احتفال ایصال ووضع ایدلدی . آغا حسین پاشا ودارنده‌لی عزت محمد پاشا وقره جهنم عسكرله آت میدانه واردیلر . شیاطین انس ناجنس زوربالره قره جهنم بو ایتدكلریكز نه‌در . شریعتك فتواسنی اونوتدیكزمی . عهدی بوزدیكزمی . استجوابنه زوربالر شتوم ایله مقابله‌دن بشقه قورشون یاغدیرماغه‌ده قالقشنجه قره جهنم طوپچیلره فوقه قومنداسنی ویردی . یاغلی پاچاورالی كله‌لر یكیچری قشله‌سنه نارنیران صاچدی . قشله طوتشدی . قپوسی كله‌دن یيقلدی . ایچنده تلف اولنلر قره جهنمك طوپنه كوستردیكی یولدن جحیمه ایرشدی . قاچانلر طوتیلوب قلیجلرله طوغراندی . بوفساد نهادلرك دیكر محللرده‌كی قشله وجمعیتگاهلری دخی ییقدیرلدی . یاقلدی . بش یوز سنه‌یه

قریب زماندن بری تملّمش اوجاق درت بش ساعت ظرفنده کل اولدی . دول متحابه سفراسی اجراآت سریعهٔ دولتی مع التعجب تقدیر ایله باب عالی‌یه تبریکنامه‌لر کوندردی . یکیچری اوجاغنك الغاسی آنف البیان مجلس مشورتده لدی المذاکره تقرر ایتمکله باارادهٔ سنیهٔ خلافتپناهی الغاسنه فرمان عالی یازلدی . فرمانك نسخه‌لری بوممالکده هر ولایتده قرائت وبالعموم تبعه‌یه اعلان واشاعت ایدلمشدر . شاعر نادیده کو عزت ملا زیرده املا قلنان منقوط قطعهٔ تاریخیه‌یی پك لطیف سویله‌یوب برتعمیه‌سنی اوچنجی مصراعك صوك حرفنده تعبیه ایتمشدر .

تجمع ایلدی میدان لحمه ایدوب کفران نعمت نجه باغی
قویوب قالدیرمه‌دن ایکیده برده قازان دورلدی سوندوردی اوجاغی ١٢٤١

یکیچریلر دولتك اوغورنده اعدایه قارشی عصرلرجه چوق حمیتکارانه ابراز بسالت ایتدیلر . زمان زمان فساد چیقاروب دولته چوق چوق فنالقده بولوندیلر . اختلالات ایقاعیله پادشاهلری خلعه آلت اولدیلر ایسه‌ده هیچ برپادشاهی کندی اللریله اولدیرمه‌دیلر اوچ شهریاردن ایکیسی سرای ایچنده بشقه واسطه ایله وبریسیده یدی قله‌ده صدر اعظم داماد پادشاهی داود پاشا خائنی جانبندن اعدام ایدلدی یکیچریلرك سرایه طالوبده ذیقیم اشیا یغما ایتمدکلری کبی مقام خلافته وعرض شوکته حرمت ورعایت کوستردکلری غیر منکردر .

یکیچریلرك صورت الغاسیله وقعهٔ خیریه‌یه دائر تفصیلات (اس ظفر) ده محرر بولندیغندن بن روح وقعه‌یی بیان ایلدم .

سلطان محمود خان زوربا اوجاغنك امحاسنه موفق اولنجه سرای

همایونك قبه آلتنه مذكور هیئت دولتی جمع ایدوب حضرت رب متعاله شكر گذار وكبرا وعلما وجمله اصدقایه مساعئ واقعه‌لرندن بحثله نوازش نثار اوله‌رق (اتحاد ایله امور مملكتی تنظیم وعباداللهك احوالنی اصلاح ایدهلم زمرهٔ خاسره‌نك یوزندن دولت علیه مصارفه مبتلا اولیوردی . جبر نقصان ضمننده بیت‌المال مسلمینه قطعا مناسبتی بولنمیان ومناصب دولتده استخدام اولنمیان كسانك مخلفاتی طرف میریدن ضبط ایدیلیوردی . اولا شو بدعتی رفع ایلدم . من بعد اومقوله مخلفات آلنمه‌سون سائر مهام امور عدلیه و مصالح عدلیه ومصالح خیریه‌یی سزلر مطالعه ایله عرض وانها ایدیكز بنده تسویه‌سنه مساعده ایدرم . هر خصوصده اقدام واهتمامك تمام موسیدر . مهام امور ملكیه‌نك تأسیس وتنسیقنه دخی جمله‌كز دائره‌مده آرام ایدیكز قلباً وقالباً برلكده اوله‌لم) معزولین مشیخته توجیه روی التفات بیوروب (خانه وساحلخانه‌لرده گوشه گزین عزلت اوله‌رق اقران وامثال ایله گوروشمه‌مك وآرزو اولنان محله گیدلمه‌مك دأب دیرین ایسه‌ده بعدالیوم بربریكزه گیدیكز صفای بال ایله الفت وانسیت ایدیكز) بیوردیلر اشبو نطق همایون حقیقةً مهمدر . دولتده مستخدم اولمیانلرك متروكاتنه میری طوقنمیه‌جق امور عدلیـه مذاكره‌دن گچه‌رك تسویه‌سی مظهر مساعده اوله‌جق معزولین مشیخت اقران و امثالنه عزیمتده مختار بولنه‌جق بنابرین نطق ملوكانه‌ده برنجی فقره حقوق عبادك تأمینی ضامن اولیور . ایكنجی فقره‌سیله امور عدلیه مذاكره‌یه ادخال ایله تضییق نفوذ سلطانیدن بالاخراج عرض وانها اوسته تسویه قلنه‌جغی افاده بیوریلیور . اوچنجی فقره معزولین مشیختك

مسكنلرنده محبوس و لغـات غير مأنوس كبى ديله بيله آلنه‌ميوب انسيتدن مأيوس اولدقلرى حالده كوز حبسندن قورتيليور حريت بوليورلر بروده اساس ماده امنيت عامه قضيه‌سى اوله‌رق بونى تزلزله اوغراتان زوربالرك وجودى قالديرلمش حتى مزار طاشـلرنده‌كى قاووقلرى دخى صكره‌دن قيرديرلمش ايدوكندن منصوبين ومعزولين اما كنى جنود جديدهٔ دولتك هجوم و غارتنـه معروض قالميه‌جغى واختلال ايقاعيله كيمسه‌نك باشى قوپارلميه‌جغى دركار و عسـاكر منصوره عنوانى اكتساب ايده‌جك فرقهٔ نظاميه‌نك اويله ناهموار حركاته اجتسار ايليه‌ميه‌جكلرى آشكاردر . شو قدركه مستخدمين ومعزولين نطق تاجداريده استثنا قلنمش اولديغندن بونلر اعدام ومصادره مخاطره‌سندن مصون قالميور . أولمك پك كوج قازانلمش مالى ويرمك قولاى دكل ايسه‌ده اسافل اهل فساد اللرنده جاندن واموال و سـاماندن كچيله‌جكنه جوهر حياتى ودنيا مالى اطلاق ايديلن حشـوياتى پادشـاه يولنده فدايه جان آتانلر وار ايمش كه جلاد سـاطورى اوينايان مسـتثنا زمانلرده خدمت مهمهٔ دولته صوقولمقدن متحاشى بولنمدقلرينى تاريخ اسامى ذكريله صايوب دوكيور. ادارهٔ مطلقه ادوارى بشيوز سنه قتال وجدال كيرو دارى محيطنده كذران اولوب يازديغم كتابك (فصل اول)ى ختامه ايرمه‌سيله بوكا علاوةً توضيحاته‌ده مثابرت قلنه‌جقدر .

•

استطراد

بليات ومصائبه مبدأ ومنشا: « اكل » « نقل » « قتل » ماده‌لرى

اوله‌رق لسانمزك آچيق تركجه شيوه‌سيله اكل يمك نقل ايلتمك قتل اولديرمك معنالريني تضمن ايدر آدم عليه‌السلام زوجه‌سى جناب حوا ايله بهشت برينده دوشا دوش وهمروش سروش ايكن شجرهٔ منهيه‌نك اكلى ايچون دسيسهٔ ابليس حوايه كفايت واودخى حضرت آدمه دلالت ايتمسيله ثمرهٔ شجره‌دن ييديلر ايكيسيده ناكام ومهجور دارالسلام اولوب دنيايه هبوط وقوعبولدى . ايشته اكل ونقل برر مصيبت ظهورينه سبب ويرديكندن شيطان مؤسس بنياد فساد وحوا زوج مكرمنه لحكمة بادئ ابعاد اولمشدر . جناب آدمله حوادن نسل تسلسل ايدرك « هابيل » و « قابيل » ناملرنده اولان اوغللرينك تأهل اسبابنه توسل زمانى حلولنده تنكيح كيفيتى اوزينه بين الاخوين منازعه چيقديغندن ايسته‌ديكى قيزى آله‌مامق قابيله حدت كثيرمكله قرداشى هابيلى أولديردى دنياده قتل فعل فجيعنك برنجيسى قادين ايشندن طولايى تحدث ايلدى . ذرياتك تكثريله كيت كيده جمعيتلر وبعد بعد حكومتلر پيدا اولمغله حكمداران دورلرى كوروندى طبايع ملوك متخالف دينله بيلير سه‌ده بعض حاللره عطف نظر اولنجه طبيعتلرك توافق ايتديكى نقطه‌لر دخى كوزه چارپار عالمده اوچيوز اللى مليوندن فضله تبعه‌يه مالك اولديغى روايت قلنان چين خاقانلرى بيكلرجه سنه مقدم حكم يوروتمش اولدقلرندن شونلرك اخلاق وعاداتى موضوع بحث ايديله‌رك معلومات وعبرت اخذى ممكندر چين تختنه‌كچن متعدد خاقانلر انسانلرى غضبندن أولديرمش انسانلرى بغضندن سورديرمش انسانلرك اموالنى حرصندن يمش اولديغى صحايف تواريخدن آكلارز . ايمپراطوريچه بولنانلرك زوجلرى اولان خاقانلره سوز كچيره‌رك نيجه نيجه وقايع وفجايع سرزدهٔ بروز

اولنسه مدخللرینی تاریخلرده اوقورز. مادامکه عالمده الیوم موجود ومستقر اڭ اسکی حکومت چینی بولنقده یز صکره دن صکره یه تشکل ایدن حکومتلر اوراتك اطوارندن اورنکلر آلدیغنه قائل اولمقلغمز ضروریدر.

بناءً علیه أولدیرمك سورمك مال چکمك قبائحی بتون حکمدارلرك صفحات اخلاقنده سیاه لکهلر براقدیغنی بتون تواریخ تصویر ایدر. مع مافیه جور وظلم بابنی آچوب قپامقله کاه کاه معتدلانه طاورانمش حکمدارانه ده تصادف اولونسه بیله صاف عدالت صاف حرکت طوتمش حکومت یوق کبیدر وقتاکه صباح الخیر دین مبین اسلام مظالم افاقندن خرق ظلام ایتدی. بغیر حق انسان قتلی وبغیر حق مال اکلی آیات قرآنیه ایله حرام اولدیغندن سایهٔ عدالت دنیا خلقنه مورث مسرت وسعات اولمشدر .

(قال الله تعالی فی کتابه الکریم)

(مَنْ قَتَلَ نَفْساً بِغَیْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسادٍ فِی الْاَرْضِ فَکَاَنَّما قَتَلَ النّاسَ جَمِیعاً) کتاب مستطاب توراتده بنی اسرائیل اوزره حکم وقضا اولندیغنی جناب خدا قرآن عظیمده حکایه وبیان ایله شرعاً قصاص ایجاب ایتمدیکی تقدیرده وشرك وفساد وقطع طریق کبی امهات کبائر معصیتی ارتکاب ایتدیکی صورتده برکیمسه دیکرینی قتل ایدرسه جمیع ناسی قتل ایتمش اولور دمنی حرام قلدیغی نفس واحده‌یی قتل ایتمك کافهٔ انسانلری قتل ایتمش کبیدر (وَمَنْ اَحْیاها فَکَاَنَّما اَحیا النّاس جمیعاً) برکیمسه قتل فعلندن وکرك عفو اجرا ایتمکله بشقه‌سنك بقا وحیاتنه سبب اولورسه

او شخص بومروأت وحمایتدن طولانی بتون انسانلری احیا ایتمش صاییلیر بیورلمشدر . عند جلیل ربانیده قتل ماده‌سی مستقبح وبقای حیات انسانی ارجح بولندیغنی تبلیغدن صکره بر کیمسه مقتول اولنجه آنك ورثه‌سی قاتلدن حقنی آرامق ایسته‌جکی جهتله قاتلی قصـاص ایتدیرمك وعفو ویا دیت طلب ایتمك حق عدل صمدانی مقتضاسیله ورثه‌یه ترك اولنمشدر . چونکه حاکم مطلق جل شـانه حقوق عبادك تسویه‌سنی ینه عبادینه براقیور حیرته سزادر اوغافل حکمدارلر که اشخاصی اشکنجه ایله زخمدار ایدرده زمانلر کچه‌رك بعده عفو ایتدم دیه‌رك کندی نفسـنده حق بولور . قتلدن اتقا یاخود قاتلی عفوایله ادامهٔ حیات طریقنه اقتفا ایلیانلر شو ایکی حالدن برینی قبول ایتمك موفقیتیله سعادت ابدیه‌یه ایریشیور . زیرا هر عملك برجزاسی موعود بولندیغندن رضای رب متعاله موافق افعال واعمال مستوجب رحمت اوله‌جغی آزادهٔ اطناب مقالدر . (وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) حضرت احکم الحاکمین آیت سـابقه‌ده بین الناس قصاصك وجوبنی اراده بیورمشدر . لکن قصاص مخلوقاته اذا وجفا اولوب ضعیف یرادلمش قوللره اذیت ویریجی بر شیٔ واجب قلمق عدل وفضل الٰهی ایله ناصل قابل تألیف اولور سؤالی حضور حضرت پیغمبری یه اصحاب کرام طرفلرندن عرض اولنمسی اوزرینه بو آیت نزول ایتمشـدر . معنای منیفی عواقب امور تدبر وتفکر قلندقده قصاصك مشروعیتنه علمکز لاحق اوله‌رق فعل قتله جرأتدن سزی منع ایدرده قاتل عدادینه عدم التحاق صورتیله مسئول ومقتول اولمقدن نفسکز حقنده نجاتی و ابنای نوعکز ید ظـالمانه‌کزدن خلاص بوله‌جغی

ملابسه‌سیله اونلرده ده امتداد حیاتی تأمین ایلر . بیلمیورمیسکزکه قبل الاسلام ازمنهٔ جهالت ایدی . بر مقتول مقابله‌سنده نیجه همجنسکزی اتلاف ایدردیکز ، اویله بغیر حق قان دوکمك تمادئ آشوب و حروبه باعث اولیوردی . قاتل شرعاً قصاص ایدیلیرسه وبودخی وقوعه کله‌جك دعوا کزه نظراً تدقیقات عادلانه اجراسیله حکم شرعی یرینی بولورسه دعوی ختامه ایرر و باقیده قالانلریکزك حیاتلری محافظه تحتنه کیرر . اسباب مشروحه‌یه بناءً قصاصده سزك ایچون حیات واردر (وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِناً مُتَعَمِّداً فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِداً فِيهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَاباً عَظِيماً) اول کیمسه‌که بر مؤمنی عمداً قتل ایده جزاسی جهنمدر مخلد فی النار اولدیغی حالده ذات کردکار وقهار او قاتله غضب و لعنت ایدر عذاب عظیم احضار بیورر . بوکا دائر کتاب اللهده داها سائر آیات بینات موجود ایسه‌ده تنویر مدعا ایچون اقتباس اولنانلر اهل بصیرته کافیدر . برآزده احادیث نبویه علی قائلها افضل التحیه‌دن بحثله سطور مثال وادئ ظور نور بولسون (مَنْ أَعَانَ عَلَى قَتْلِ مُؤْمِنٍ بِشَطْرِ كَلِمَةٍ لَقِيَ اللّٰهَ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ آيِسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ) استماع احادیث جناب سید المرسلین ایله بر بهره ابی هریره رضی الله عنه بالاده مسطور حدیث شریفی فم محسن رسالتپناهیدن تلقی ایلدیکنی سویلر . مفهوم حکمت ملزومی بر کیمسه بر مؤمنك قتل و اعدامنه « أُقْتُلْ » لفظنده شطر کله اولان « اوق » حروفی قدر اعانه ایلسه یوم قیامتده ایکی قاشنك آره‌سنه رحمت الهیه‌دن مأیوسدر نقشیله منتقم حقیقی حضورینه

ملاقی اولەجغنی مشعردر. شرفیاب خدمت خاصهٔ نبی مودود عبدالله بن مسعود رضی الله عنه (اَوَّلُ ما يُقْضٰى مِنَ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيامَةِ فِى الدِّماءِ) حدیث منیفنی لسان عذب البیان مفخر کائناتدن اخذ ایتمشدر. مآل عبرت اشتمالی روز جزاده ابتدا قضا اولنەجق شی دنیاده اساله قلنان خون ناحق مظلومین دعواسی اولیور. امام نووی دیورکه اشبو حدیث شریفده اراقهٔ دمانك خطر عظیم ایدوکنه دلالت کامله واردر. قال رسول الله صلی الله علیه وسلم (مَنْ قَتَلَ مُعاهِداً لَمْ يَرَحْ رائِحَةَ الْجَنَّةِ وَاِنَّ رِيحَها تُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ اَرْبَعِينَ خَرِيفاً) رواه البخاری عن عبدالله بن عمرو رضی الله عنه مضمون حکمت مشحون حدیث امام المسلمین ایله حربی ویا ذمی‌یی ویاخود آحاد مسلمین جانبندن امان ویریلن اجنبی‌یی امتمدن بریسی قتل ایتسه جنت قوقوسنی آله ماز. حالبوکه بوی لطیف دارالسلام قرق سنه‌لك مسافه‌دن استشمام اولنور. (مَنْ قَذَفَ ذِمِّياً حُدَّلَهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ بِسِياطٍ مِنْ نارٍ) رواه الطبرانی عن واثلة رضی الله عنه مرفوعاً شو حدیث خاتم الانبیاده مکنون معنا امتمدن شخص واحد بر ذمی‌یه اسناد زنا ایلسه روز اهوال بروز رستاخیزده تازیانهٔ آتشین ایله ضرب ایدیلیر تهدید شدیدینه باقلنجه معاهدی قتل شویله طورسون اونلره افترا یه اجترابیله ایجاب عذاب ایلمکده‌در. دورهٔ منورهٔ حضرت صاحب رسالت وخلفای راشدینه عائد ایام عدالت نهایت بولدقدن صکره احوال شکسته وبسته احتراصات وشدته پیوسته اولدی. امویه وعباسیه دولتلرنده عنوان خلافتله اجرای حکومت ایدنلر میاننده

قوۀ غضبیه‌یه تبعاً زید وعمرك جانی چیقارمق حسدله مالنی آلمق
انتقام سائقه‌سیله سورکون یاپمق حقسزلقلری تزاید وتمادی ایتدی.
دولت علیۀ عثمانیه اعصارنده کذلك قتل ومصادره وتغریب معاملاتنی
اجرایه سالك حکمداران اریکه گزین اولدیلر . ادارۀ مطلقه‌نك
طور وجوری بویله‌در . گرچه سلاطین پیشین القاآت خوانین
وطواشی قسمندن اولان مقربین قلوبنده مضمر خصومت و کین
ایله طوله‌رق جلادت و شـدت اختیار ومع مافیه شریعت مطهره
احکامنه متابعت وسادات واهل اللهه محبت وحرمین شریفین اهالیسنه
بذل وعنایت وخیرات وحسـنات تأسیسنه همتله علویت اظهـار
ایتمشلردر. ملوك سائرۀ اسلامیه‌ده شدائد داهازیاده وسعت بولمشدر.
دیمك اولیورکه علت نصل سرایت ایدیورسه برحکومتده جاری
اوضاع کشـور آخرك حکمدارینه نمونه ابداع ایلیور . اخلاقده
تحول وتبدل کارگاه جهان قوریله‌لی یرلشمش برقوت اولوب حتی
وبا وطاعون کبی علل مهلکه اکثر زمان چیندن چیقه‌رق اقالیم
بعیده اهالیسنه سرایتله حیات بشره حفره‌لر آچدیغی مثللو قدیم
حکومت خواقین چین اخلاق ملوکی کندی مزاجنه جسبان انموذجله
تلوین ایتمش فرض اولنسـه یریدر . شوقدرکه حکومتلر محافظۀ
حقوق ووقایۀ حیات عامه وصیانت اخلاق ایچون قتل واعدام معاملاتنی
قانونه رعایتله اجرا ایتمك مجبوریتنده بولنورلر. محتاج بیان اولمدیغی
اوزره عالم اسلامده لایتغیر قانون لاهوتی شریعت غرا وجهان مدنیتده
استعداد وقته کوره متحول قانون هرحکومت ایچون آلت اجرادر.
طبقات طبابتده نبض کبی قانون تجارب اطبا اولوب اشبو مواقع ثلثه
حیات ومماته برر جولانگاهدر . عالم اسـلامده‌کی قانونك لایتغیر

بولندیغنی افاده ایلدم. خلیفهٔ ثانیٔ نبی ستوده سیر جناب عمر رضی الله عنهك هنگام خلافتنده انطاکیه شهرندن مدینهٔ طاهره یه مستدعیلر کله رك یاامیرالمؤمنین بلادمزده متمکن اهالی شرف اسلامیتله کامیین اولمشلردر. فقط اجدادمزك زمان زندگانیلرنده بلده مزه تشریف ایدن ایکی پیغمبر ذیشانی اوعصره مصادف اجداد و آبامسافرتلرینی قبولدن ابا ایتمش اولدقلرینك حکایه سی (فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا) نظم مبینیله بلا تصریح اسما جریان ایدن حادثهٔ مؤلمه یی ایما ایدییور. بوایسه کافه مزه داغ دروندر. وقعه نك اوستندن بیکلرجه سنه کچمش و بزلر او سببله مؤاخذه یه دوشمیه جکمز بی شك بولنمش اولوب انجق سور شریفه یی تلاوت ایلدکجه سالف الذکر حادثه یه ذهناً انتقالدن عیونمز پرخوندر. (فَأَبَوْا) کلمه سنده اولان «با» حرفنك «تا» ایله «فَأَتَوْا» صورتنه قلب وتحویل ایدلسی جمله مزی حیف واسفدن قورتاریر. بونی برای رجا آستانهٔ سعادته التجا ایچون محل بعیددن عازم راه اولدق. نیازمزه مساعده بیت المال مسلمینه هر نه مقدار دینار تقدیمنه متوقف ایسه یالکز اموال دکل جان نقدینی بیله ایثار ایتمك عزمنده یز دیدکلرینه مقابل کتاب اللهدن برنقطه یی دخی تبدیله عمر مقتدر اوله میه جغی کبی اصحاب ایماندن هیچ برکیمسه اویله برجرمك تصورینده قائل اولمیه جقدر. جوابی طرف اشرف خلافتدن بالاعطا نیازمندان خطا ایتدکلری تأملاتیله محجوباً وطنلرینه پویان اولدیلر. ایشته قرآن عظیم الشانده موجود احکام بیك اوچیوز ییلدن بری عالم اسلامی طوتمش ایدوکندن امر اعدام قصاص صورتیله ویا دیته تحویل ایله بین المسلمین حکم شریعته تطبیقاً اجرا قلنمق لازم کلیر. آیت جلیله دن حرف واحد دکشدیرلسه یدی سائر

کتب مقدسه مثللو تحریفات کوره جکی بدیهی ایدی . عدالتله مدنیتده
مترقی و مظالمدن متوقی دولتلر دخی قوانین تنظیم ایتمش اولدقلرندن
کشورلرنده افعال جنائیه یه متجاسر بولنانلری قانون مخصوصلری
موجبنجه اعدام ایدرلر . قتل و اعدام جزاسی معدود حکومتلرده
قالدیرلمش اولدیغندن هر دولتده بونك رفعیله مجرمینی تجزیه حبس
مدید ایله یاخود بشقه یولده اولنه لیدر . افکاری ترویجاً ناطقه پردازان
محافل ملیه و سیاسیه ده بلیغانه اداره لسان ایلمکدن خالی قالمیورلر ایسه ده
دولتلر بو دستوری اله آلمغه مساعد بولنمیورلر . متوغلین علم حقوقدن
چوقلریده فکر مذکورك خلافنه ایراد مطالعات ایدییورلر .
جزاده قتل و اعدام ترك ایدلمکله انسانلر اولمکدن خلاص اوله جقمی ؛
اعدام کناه ایدلسون دیه لم پهنا فضای جنك تنك اوله جقمی مادامکه
احتراصات دولیه دن حرب و ستیز حیات بشره راه کریز ویرمیور
قانون تغلب قوتی تمدید و انتقامی تشدیدن رجعت قهقری
قبول ایتمز . طبقات طبابتده کذلك انسانه مهالك یوقمی . عملیات
جراحیه اجراسندن نیجه مجروحین نفس واپسین مخاطره سنه قاپلمشمیدر
حامل بر خاتون دم تولیده نومید اولنجه فن قابله ده ماهر طبیب تولد
ایده مین طفلی آلات واسطه سیله لمه لمه ایدرك هلاکه اوغراتمیورمی
چاره نه طوغوب دنیایی کورمه مش ولد اویله براقلسه والده سی اوجاع
زهره شکاف ایله نالان نالان دنیایی براقه جق چوجق آنه مدیغندن
پسر و مادر حیاتدن برابر آیریله جق بناءً علیه طبیب معذوردر اهون
شری اختیار ایتدیکی کبی هیأت اجتماعیه ده نوامیس الهیه و قوانین
دولیه احکام یورو تمك ضروریات اموردن اوله رق شو قانونلره تماماً
توفیق معامله ایدلمکسزین اولدیریلنلر قربان جور و غدردر مغایر

قنون وخلاف حكم وجدان انسان كسمكله ساحهٔ دنيانى قصابلرك قيمه تختهسنه دوندیرمكدن عجبا نهذوق آلمق قابل اولیور .

فصل ثانى تنظيمات خيريه عصريدر

سلطان عبدالمجيد خان والدماجدلرى اولان سلطان محمودك ارتحاليله ١٢٥٥ سنهسنده اون آلتى ياشنده ايكن تخت جهانبانى يه جلوس ايلدى دولت عليه خارجاً تعاقب حروب و داخلاً تعاقب آشوب مصائبيله برقاچ عصردن برى رفته رفته قوتدن ضعفه انتقال واداره‌جه تشتتدن تعرضات ومداخلات دول اجنبيه استقلال سلطنتى كوندن كونه اشكال ايتمشدى مملكتده اصلاحات اجراسيله صنوف تبعه‌يه موجب مسعوديت اوله‌جق و اوروپا دولتلرينك انظارنده قيمت بوله‌جق برصورت ميدانه‌قونمسى لازم كلدى فقط بونى بزده كيم وجوده كتيره‌جك دولتده تدريجاً و كلالغه چيقمش اولنلر اصول اداره‌يى بشيوز سنه امتدادنجه تاريخلرمز نه شكلده تصوير ايتديلرسه ينه او يولده كيديورلر دول غربيه ممالكى نه‌طريق ايله تكامله ايرمش اوراره كيدوبده مآثر عمران و ترقى‌يى كورمه‌مشلر خلفاى راشدين حضراتنك روش و مشربلرى نه ايدى تقليدى اونودلمش حتى مؤسس ومجدد بنيان شوكت عثمانيه اولان سلاطين عظامك اطوار و كردارلرى بيله نظر دقته آلنمامش اولديغندن مركزيت قاعده‌سنجه استانبولده وطشره‌لرده ايدلكلرك حصولى پادشاه وقتك فرمان و عرفنندن انتظار ايديليور پادشاه دخى برانسانددر جلوسنه قدر نظارت تحتنده قالدى كنج ياشده بيوك

برغائله يه طوتلمش اولدى نه‌ياپسون تقويهٔ دولت وخوشنودئ ملت ایچون تدابیر صائبه اتخاذینی البته وكلادن بكلر بونلر ايسه محترزانه حركات التزاميله توجهات ملوكانه‌یی پناه وشو دستمایه‌دن حفظ جاه ایتمك املی پیشنده دولاشدقلرندن دولتی يوكسلتمكه‌يكی بر تدبیر بوله‌میورلردی سلطان محمود ثانی دورنده مصطفی رشید پاشا لوندره وپارسده سلطنت سنیه‌نك سفیر كبیری ایكن اوروپانك مدنیتنی وقوانینه رعایتنی سنجیدهٔ میزان اذعان ودولت علیه برأثر حیات كوسترمدكجه بقاسی تهلكه‌یه كیده‌جكنی عبدالمجید خانه فرط حمیت وسوق جرأتله عرض وبيان ایتدیكندن ١٢٥٥ سالنده امنیت جان ومحفوظیت عرض وناموس ومال اساسلریله تعیین ویركو وعساكر مقتضیه‌نك صورت جلب واستخدامی مدتلرینك قوانین شرعیه‌یه تطبیقاً اجراسنه دائر اولان (تنظیمات) خط همایونی طوپقپو سراینك كلخانه میداننده خلقه قارشی قرائتله اعلان وذات ملوكانه‌لری جانبندن مواد مبسوطه خلافنه حركت وقوعبولمیه‌جغی حقنده عهد ومیثاق ایدلمكله برابر خرقهٔ شریف اوطه‌سنده جمیع علما ووكلا حاضر اولدقلری حالده قسم بالله اولنه‌رق دولت وممالكك حسن اداره‌سنی كافل نظامات وضع وتأسیسی فرمان بیورلمشدر.

كیفیات مشروحه اصول عتیقه‌یی سرتاپا تغییر وتجدید دیمك اولدیغندن اشبو ارادهٔ شهریارلرینك درسعادتله ممالك محروسه اهالیسنه اعلان واشاعه اولنمسی ودول متحابه دخی بو اصولك انشاءالله تعالی الی‌الابد بقاسنه شاهد اولمق ایچون درسعادتده مقیم بالجمله سفرایه رسماً بیلدیرلمسی خاتمهٔ خط همایونی تزیین ایلمشدی. مصطفی رشید پاشا صكره اون ایكی ییل ظرفنده التی دفعه مسند

صدارته رونق ویرمشدر . عقل وفطانت و دولته صداقت ایله موصوف بر وزیر بی نظیر اولمغله مطلقیت اداره‌نك ترکنه تشمیر ساق ایلدی . اولوقت شمدیکی کبی اوچنجی اردو قوماندان وضابطانی تظاهرات ایچون موجود دکلدی . رشیدپاشا نفسنه راجع اولمسی غایت محتمل تهلکه‌یی کوزه آلدیده معترضلره رغماً ومنفرداً جسارتله مقصد تجددی استحصاله موفق اولمشدر .

کندیسیله همعصر اوله‌رق انکلتره‌ده لورد « پالمرستون » ویانه‌ده « پرنس مترنیخ » فرانسه‌ده موسیو « تی‌یر » روسیه‌ده قونت « نسلرود » بولنیورلردی آباء علوی، امهات سفلیدن هر آن بو اکابره مانند هوشمند یتشدیرمز . بر دولتده بر داهیٔ بلند همت اولسه وتدبیر وتشبثنه طالع حیلولت ایتمسه اودولتك تعالیسنه کفایت ایدر .
تنظیمات خط همایوننك مسوده‌سی رشیدپاشا قلمیله یازلمشدر .

مقدمه قوانین شرعیه کلماتی وخاتمه دول متحابه شاهد اولمق اوزره درسعادتده مقیم سفرایه بااراده‌ٔ سنیه صورتحالك رسماً تبلیغی عباراتی محتویدر . دولت علیه‌ده وکلا ورجال حاضره اداره‌ٔ قدیمه ایله مألوف بولندقلرندن قوانین شرعیه تعبیراتیله خودبین متعصبینك لسانلرینی باغلادی . مضمون خط همایون خللدن مصون قالمق تمنیسیله دول متحابه بوبابده شاهد طوتیله‌رق تنظیمات خیریه‌نك دوامنه برقوت آلدی . تنظیمات کرك هیئت دولته وکرك افراد ملته تأمین حیات ایتدیکندن کبار وصغار عقبات اعدامدن باشلرینی قورتاردی . کویا بیوك کوچوك زندکان ملك الموت ایله بالمصالحه داخل دارالخلد امان اولدیلر . امنیت جان میثاقنك متانتنه قلیج کچه‌میه‌جکی تبین ایتدیده شمشیر کردنکیر یدجلاددن سیفی دینلن قوش اولدی

هوایه اوچدی کتدی . محفوظیت ننك وعرض تعهدی جناب ناموس اکبرك قادی آلتنه امانت ویرلمش صایلدی. تنظیمات واصلاحات وسفرایه تبلیغات شایعه‌سی اوروپایه ایریشنجه دول وملل سلطنت سنیه‌یه خیرخواه صفتیله پادشاهی تقدیر وثنایه آغاز ومودت ابراز ایلدیلر. اوروپا مطبوعاتی تجدد حیات دولت علیه‌یی تبریکه قویولدی .

عبدالمجید خانك بختیار وکامکار برشهریار اولدیغی قریم مسئله‌سنده انکلتره وفرانسه‌وساردنیا بوکون « ایتالیا » دولتلری دائرهٔ اتفاقنه کیره‌رك واسطه‌لرینی اولسون باری یاد ایده‌م مصر وتونس حکومتلری برلشه‌رك درسعادته اردو و دونمالرینی کوندروب روسیه اوسته دولت علیه‌نك قوای بریه وبحریه‌سیله برابرعزم وسفر وفدای سروزر ایلمش اولملری اثبات ایدر. بشیوز سنه‌یی متجاوز زمانلر کچدی هیچ برعصرده دولت عثمانیه دول غیرمسلمه‌دن بویله فعلاً معاونت کورمه‌مشدی. جنکدن غالبانه چیقلدی . صلح شان دولته موافق عقد اولندی. آره‌دن درت ییل کذرانده عبدالمجید خان اجل موعودیله واصل روضهٔ رضوان اولمسیله سلطان سلیم اول جامع شریفی قربنده کائن تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن قلنمشدر. مدت سلطنتی یکرمی ایکی سنه‌یه پیوسته وموفقیاتی ستایشه شایسته‌در. حلیم وکریم وعاقل وحکیم برپادشاه ایدی . تبعه‌سی معاملاتندن اینجنمه‌مش اولدیغندن ذات شوکتلرینه جدی محبتلری واردی . دنیایه طوغان اولاد کراملری اللیدن زیاده‌در . خلق پادشاهنی وپادشاه خلقی سودکدن صکره برملکده ترقیاته نه‌مانع قالور. انجق ترقی‌یه باعث اوله‌جق اسباب نه‌کبی شیلردر. بیلنمك لازم بیلمك تحصیل ایله اولور. علوم وفنون جدیده‌که اوروپالولری بدایع وصنایع یوزندن مسعودالحال

ایتمشدر . هپ عالی مکتبلرك ثمراتی اولوب بزده رشدیه مکتبی ناميله تأسیس قلنمش بش آلتی مکتبدن بشقه اولاد وطنی تربیه یه مدار اولور محل یوقدی . شوجهت وکلایه مسئولیت دعوت ایدر برماده‌در . عساکر بریه‌وبحریه ایچون اوزمانه‌کوره اولان مکاتبدن بحث ایله سوزی اوزاتمق ایستمم . زیرا تعلیم وتعلم من القدیم مذکور مکتبلرده جاریدر . عبدالمجید خان عصرنده ویانه مکتب عسکریسنه استانبولدن کوچوك رتبه‌ده ضابطان اعزاميله توسیع معلومات ایتملرینه‌باقلدی . مسالك سیاسیه‌ده ارباب استعداد یتشدیرمك اوزره آوروپا دارالفنونلرینه شاکرد سوقی‌مدارس نشین افندیلرك تعریضاتنه بادی اوله‌جغندن یالکز سفارات سنیه‌یه کاتب صفتیله باب عالیدن عددلری محدود افندیلر اسبال ایدلمشدر . شوافندیلر اولسه اولسه اجنبی لسانلرینی اوکرەنیر . استانبوله عودتلرنده سفارتدن یازلمش بر نوطه‌یی فرانسزجه لغت کتابلرینه مراجعت وصعوبتله ترجمه‌یه چابالار . دائرهٔ دولتده یتیشه‌جك مأمورلرك مکتسباتی بویله هیچ منزله‌سنده اولورسه ترقیات متنوعه‌یه یول آچه‌جق فنون ومعارفدن بی‌بهره بولنان اولاد اهالئ اسلامیه‌نك اللرندن نه‌کلیر ملت اسلامیه فضرتلری ساتقه‌سیمیدر کوردیکنی کودر طورر . بونك خارجنده باشلی باشنه ایش طوتمغه جهل حائل اولیور . برحدیث نبوی اوقومشده مفهوم منوری ولدك والدده ایکی حقی اولوب بریسی عالمده علم تحصیل ایتدیرمدیکی ایکنجیسی یوزمك اوکرتدیرمدیکیدر . باباسندن اولادی یوم آخرتده شو ایکی حقی ایسته‌یه‌جکدر . دنیاده حیاتی وعقباده سعادتی تنویر ایچون بونلردن مفید داها نه اولسه کرك . اطفال

وطنك تربيه وتهذيبلری ايسه يالكز پدرلرينك كوششنه قالنجه مطلوب كافهٔ حصول پذير اولهماز. زيرا بالجمله علوم وفنون ابتدائی مكتبلرده اكتساب ايديلهميهجكندن عالی مكاتبه دخی احتياج اولهرق شونلرك تأسيس وكشادی همت حكومته متوقفدر. خرستيانلر عن جماعةٍ مكتبلر آچوب علوم و فنون جديدهيی چوجقلرينه سطحی اولسون اوكرتمكه چاليشديلر. مسلمان اولادلری محلات مكتبلرينك نابينا حافظلری مواجههسنده تضييع اوقات حيات ايتديلر. دين مبين لسان معجز بيان حضرت پيغمبريدن (اطلبوا العلم ولوكان بالصين) امرينی تلقين ايدييور. چينليلر بت پرست بولنمقده ايكن اواقليمه كيدوبده علم تحصيلنی ديمز منع ايتمديكی حالده آوروپالولر كه بزجه اهل كتابدر. عقد نكاح ايله اونلردن قادين آلماغهده مأذونز. معرفت وصنعت وتجارت واصول زراعت مثللو بيلدكلرينی اوكرنمك واجبدر. تنظيمات خيريهنك اعلانندن صكره علوم وفنون غربيهنك اكتساب وانتشارينه توسل قلنمش اولسه ممالك عثمانيه معمور واولاد اهالیٔ بلاد رفاهيتله مسرور اولورلردی. بويله ياپيلهمدی. واردات دولتك مصارفات مبرمهيه عدم كفايتندن واسرافاته صاپمسندن خزينهٔ ماليه استقراضات باتاغنه صاپلانمسيله دولت آوروپالولره بورجلاندی. فائض فائض اوستنه ييغلديغندن مضايقه آرتدی. معمافيه شرف وحيثيت دولت اوروپاليلر عندنده بركمال ايدی. تماميت ملكيه بحثنه كلنجه سلاطين سالفه ادوارنده بيوك بيوك قطعهلر الدن چيقمشيكن سلطان مجيد عصرنده اقاليم عثمانيهدن اعدايه بر ويرلمدی. روسيه محاربهسنده مصالحه خيرلو بيتديكنه مبنی طونه جوارنده روسيهدن مملكت دولت عليهيه بر آلندی.

سلطان عبدالعزيز خان

دادر اكبرلرى خاقان مغفورك ارتحاليله ١٢٧٧ سالنده قرق ايكى سننده ايكن افسر افروز سلطنت اولدى . دولت عليه‌نك پولتيقه‌سنى خردمند وفطين عالى وفؤاد پاشالر اداره‌سنده بولدى . شو ايكى مقتدر ذات مصطفى رشيد پاشانك يتشديرديكى ديپلوماتلردر . عالى پاشا اوروپاجه‌ده شهرت قازانمش اولديغندن عند پادشاهيده معزز ايدى . وفاتنه قدر خارجيه وصدارت مقاملرندن قالديرلمادى . عهد شاهانه‌ده ودور سابقده عالى پاشا مار البيان مسندلره ايرمشدى . لكن قوت دولتى وسعادت ملتى تزييده مدار اوله‌جق يكى بر ايش ياپلمادى . فؤاد پاشا دخى خارجيه وصدارت مقاملرينه مكرراً كلدى . عالى پاشا فرانسزجه نوطه قلمه آلمقده ماهر وساحر وفؤاد پاشا دخى يازارسه‌ده‌اولسان اوزره افادۀ مرامه سلاست جهتيله داها مقتدر طانمشدر . عالى وفؤاد پاشالر احوال دوليه‌يه مطلع وبهره‌ياب طالع بولندقلرى حيثيتيله باب‌عالينك شرفنى محافظه ايتديلر . سفراى اجنبيه ايله‌ده خوش كچنديلر . اقباللرى طولغون اعوامده اعمار ممالك واقدار اهالى ايچون درايتلرندن مأمول اولان درجه‌ده همت مشاهده ايدلمدى . حالبوكه تنظيمات خيريه بركاتيله وكلاده جن قورقوسى يوقدى . نه‌دن اعمار واقدارده دريغ غيرت ايلديلر . مسندن دوشمك خلجانى امساك كلام خصوصنده كنديلرينه خلوص ومداهنه درسنى اوكرتديكندندر . حب رياست حضور شاهانه‌ده احتياطكارانه ادارۀ لسانه مجبوريت ويردى . عالى پاشانك نزد

همایونده قیمتی اولدیغندن معروضات باب عالی سرایدن اشکال ورد اولنمیوردی . عبدالعزیز خان جلوس ایدنجه دولتك قوای بحریه وبریه‌سنی استکماله حصر افکار ایتمسیله زرهلی دونما یاپدیردی . قره دکزده حین حاجتده قوتلی دونما بولنمق لازم ایدی. نوایجاد طوپ وتفنك وکلیتلی لوازمات جیشیه‌یی اوروپا وامریقا فابریقه‌لرندن آلدیردی. اردولر مواقع اعتباریله تقسیماته کیردی. ملکیه ومالیه‌جه وجوده کتیرلمسی مقتضی اعمارات واصلاحاتی وکلانك حمیتلرینه اصمازلادی . بو وظیفه البتــه وکلایه ترتب ایدر . اونلر تفکر وتذکر ایدرك ملکده ترقی‌یی مستلزم اصلاحاته دائر بر پروغرام ترتیب وپادشاهدن اراده‌سنی بالاستحصال والیلره تسریب واجراآت ثمره کوستریپورمی. تفتیش وتعقیب ایتمش اولسه‌لر هر مقصود وجود بولوردی . سنه‌لر بیهوده کچدی . اساسلی بر ایش کوریله‌مدی . عالی وفؤاد پاشالر ترخیات ایتدکدن صکره صدارته صعود ایدن محمود ندیم پاشا تقلیل واخافهٔ رقبا فکریله افخم وکلادن بعضلرینی عزل وتحقیر وبعضلرینی نفی ایله تکدیر ایتمسندن اقتداکاربر منکسر وشو حاللر بلا استیذان اوله‌میه‌جغنه مبنی معروضــات صدارته موافقت ومساعدهٔ سنیه‌دن سرای جهتنه کین ظــاهر اولدی . دولت عصرلردن بری منزعج مسائل سیاسیه‌یه اوغرامش اولدیغی مثللو بوکره بلغارستان اغتشاشنك حدوثندن افکار قاباردی کین طوتمش اولان مذکور اکابره فرصت انتقام ویردی. (شعوری مختل ومسرف) فتوای عجیبیله عبــدالعزیز خانی تختندن ایندیردیلر . مشــاراليه حضرتلرینك بعدالخلع سلطان مراده کوندردیکی نامه‌نك صورتی غزته‌لرده کوریلنجه اعقل بر پادشاهه افترا قلنمش اولدیغی عقلی

ایرندر بیلدی . واقعا خلیفه تبدیلنه متدائر فتاوا یوق دکلدر .
شیخ الاسلاملر بونی یازوب امضا قویمقده کوچلك چکمز . یالکز
یالکش برفتوا اورته‌یه آتلدقده کیمسه دیلنی اوزاده‌میه‌جق کندیسی
شهرت بوله‌جقدر . ایشك ظاهریسی شوصورتده انجق ایچ یوزی
نه رنك آلیور . بزده سیاست و آوروپاجه پولتیقه اطلاق ایدلمش
کله‌لر که معناده متحددر . پولتیقه ایسه منفعت دولتدن عبارت
اولدیغی حالده مرض غرضله طوتیلان ایش داخلی تأثیراتی بر
طرفه براقه‌لم خارجاً فوق العاده سوء تأثیر تولید ایدر . پادشاهلق
مرتبه‌سی اسقاط حکمداری ایله دولتلرجه تغییر نظر ایلیه‌جکی کبی
دنیاده اوچیوز ملیوندن افزون اهالیٔ اسلامیه خلیفه‌یه حسن اعتماد
ایتمکله قلباً محب بولنیوردق فتوا مآلندن مختل الشعور و مسرف
ایدوکی آکلاشیلیور . استخلاف اولنان ذات عجبا نه صفت
وخصلتده‌در . ملاحظاته دوشه‌جکلری ضروریدر . خاقان مشارالیه
شعوری مختل دنیلمك اصلا معقول اولمیوب اسراف اسنادینه
کلنجه صرف ایدیلن ملیونلرله لیرالرزرهلی دونما یاپلمق واوردولره
طوپ تفنك مهمات آلنمق ایچون اولدیغندن پادشاهه مسرف اسناد
ایدلمسیده طوغری اولماز . مبایعاتده قومسیونلر اخذیله ادخار
دینار ایدنلری حسابه قاتمایه‌لم می صدر اعظم عالی پاشانك بر کون
ساحلخانه‌سنه کیتمشدم . اقشام طعامنده بولندم . صدر اسبق
یوسف کامل و بحریه ناظری محمود ندیم پاشالر واردی . زرهلی
دونمای همایوندن لقردی آچدیلر . عالی پاشا شوکتلی افندمزك
اقدامات وعنایات تاجداریلرینك عموم تبعهٔ صادقه‌لریله برابر مفتخر
ومتشکری اولمقله بختیارز . دولت عثمانیه قانونی سلطان سلیمان

عصری کبی بالاتر بر موقعده‌در . اوروپا دول معظمه‌سنده‌نده او نسبتده حرمت کوریلیور سوزلرینی سویله‌دی . وکلا حضور ملوکانه‌ده نه دیلر دوکیور . بوندن استدلال اولنور . مهمات ولوازمات عسکریه‌نك استکمالی عزمیله مصروف نقود بی‌سود عد ایدیلوبده پادشاهه اسراف بهتانی ناروادر . عبدالمجید خان دورنده دیون حرم همایون نه راده‌لره وارمشدی . آز حساب چوق یکون طوپلار . عبدالعزیزخانك زمان سلطنتنده شوکا مقیس شوائب مشهود اولمدی . اولکی پادشاهلرك اعصارنده سورهمایونلر اولدقجه وکلا و رجال جانب تشریفاتدن یاپیلان دفتر موجنجه سرایه کران قیمت اشیا تقدیمیله مکلف ایدیلر عبدالعزیز خان اویله شیلره تنزل ایتمدی خدیو مصر سلطانیه نامنده رکوب شاهانه‌یه الویرشلی بر واپور عرضیله توثیق عبودیت وبلکه نقدآ دخی خدمت ایتمشدر . مذکور واپور ترسانه‌ده قالدی . ایچ خزینه‌ده موجود مجوهرات ونقود بعدالخلع مالیه‌یه آلندی . بونلرك نقلی حیننده وسائط مخصوصه‌نك نه‌یاپدیغنی بیلمك قولای صاییله‌ماز . آل عثمان پادشاهلرینه ربع مسکونده اولان بتون مسلمانلرك محبتلری سلطنتدن دکل خلافت مقدسه ارتباط معنویسیله اولدیغندن احوال مجبره ظهورنده خلع فتواسی ویرلسه بیله جمیع اهل اسلامك افکار عمومیه‌سنی تشویش ایده‌جك تعبیرات استعمالی پولتیقه‌جه نفعی مستلزم اولماسه کرکدر . آیاندونلی صدر اعظم مترجم رشدی پاشا قاسم پاشالی شیخ الاسلام خیرالله افندی مجالس عالیه‌یه مأمور روسجقلی مدحت پاشا اسپارته‌لی سر عسکر عونی پاشا قیصریه‌لی بحریه ناظری احمد پاشالر آره‌سنده خفیاً اجراسنه قرار ویریلن

تبدیل سلطنت امر مهمی بعد موقع حسبیله استانبولده نه‌حال وتصور جریان ایدییور ادراك ایتمه‌مش اولان واسطه‌لرله بجرمك خدعه‌سنه مبنی شام اردوسندن اوچ طابور ردیف عسکری جلب اولنه‌رق طولمه باغچه ساحلسراینك اطرافی آلاجه قارانلق وقتنده احاطه قلنمش ودکز جانبی بحریه صندالری طوتمشدر . شهریار اعظمك تقویهٔ شوکت دولت ایچون وجوده کتیردیکی زرهلی دونمنا ذات شوکتی سریرندن آتمق ایچون سرایك پیشکاهنده رنکارنك بایراقلرله دوناتدیرلمش مع هذا نه اولیور نه‌یاپیلیور دکزده قره‌ده عسکرلرك خبری یوق سفائن شاهانه‌دن طوپلر آتلمایه باشلاینجه عبدالعزیز خان تبدل سلطنت وقوعنی بالتفرس (قدر بویله ایمش) بیوررلر طوپقپو سراینه نقللری مقرر ومطلوب اولدیغنی وتعلله باقیله‌میه‌جغنی والده جامعی قربنده‌کی قره‌غولخانه اوکنده قولتق صندالیه‌سنه قوریلوب سرایك محاصره‌سنه باقان مشیر ردیف پاشا دارالسعاده آغاسی جوهر آغایی جلبله افاده واودخی دائرهٔ همایونه کیده‌رك کیفیتی عرض وبیان ایتدکده پادشاه سرایك بحره ناظر بولنان قپوسندن چیقوب وایکی بیوك شهزاده‌سنی برابر آلوب حاضرلنمش بش چفته قایغه راکباً آقنتی‌یه طوغری حرکت اولنور قایغك طرفینده قول صندالری یورییور آهنین بر قطعهٔ رصین اشکالنی آلمش دونمانك حذاسندن کچیلدیکی اثناده بوبش چفته متجلدانه بر امر ایله زرهلی سفینه‌یه یناشدیریله‌رق هنوز پادشاهلغی اوزرنده اولان عبدالعزیز خان کمی‌یه کیرمکله اك بیوك ضابطنه خطاباً سنی قوماندان نصب ایلدم بکا مخصوص سنجاق کشاد اولنسون دیکر زرهلیلره بایراق اشارتی ویرلسون باش قپودانلر طورمسون

کلسون طوپلری طولدیرت امرینی تلقی وقوماندانلق مرتبه‌سنه لحظـهٔ واحده‌ده ترقی ایدن او بیوك ضـابط فرمان افندمزك دیمه‌سی احتمال خارجنده‌میدر . کرك شامدن مجلوب جنودك وكرك استانبول عسکری قشله‌لرنده‌کی موجودك تصمیم واقعـدن معلوماتلری اولمدیغی کبی آنف الذکر معدود الاسامی پاشالردن بشقه وکلای سائره محرم راز ایدلمه‌مش اولملریله صباح اویقوسنده بولنیورلردی . پادشـاه بایراق اشـارتیله امرای بحریه‌یی نزدینه تقریب وجمله‌کزی صـادق بیلیرم رتبـه‌لریکزی ترفیع ایتدم . کماتیله تطییب ایلسه افندمزه صداقتدن ایرلمایز جوابنی‌ویره‌جکلری بدیهی ایدی . سفرای دول معظمه‌یده سفینه‌یه دعوت ایتدیروب اونلرله کوروشمش اولسه مصلحت نره‌یه‌واراردی. باب‌سرعسکریده طوپلانمش اولان درت بش پاشـا نه یاپه بیلوردی . سلطان عثمان ثانینك یکیچری‌اوجاغنه دخالتندن فائده چیقمادی اعتراضی وارد ایسه‌ده سلطان عثمانی تختدن ایندیرمکه یکیچری ضابطلری اتحاد وترتیب فساد ایتمشلردی. بوشمدیکی فتنه‌دن بتون عسکرلرك وحتی وکلا و علما و رجالك قطعا وقوفلری اولمدیغندن سـلطان عثمان وقعه‌سی بوکا هیچ بکزه‌دیه‌مز. محتمل‌درکه عبدالعزیز خان هپ عساکر متفقدر ذهابندن و سفینه‌یه دخولده مخل احترام بر معامله ظهوری احتنابندن طوپقپو سرایـنه عزیمتی اهون شر کوردی ویاخود تدبیر عاجل اتخاذینه تشوش ذهن حاجز اولدی . یوقسه ارمسترونغ طوپلرله مجهز دونما پادشـاهك فرمانی تختنه کیرنجه یانـنه کیم یاقلاشه بیله‌جکدی . نته‌کیم ایمپراطور بوناپارت ناپولئون منفی بولندیغی جزیره‌دن جسارتله قالقدی فرانسـه‌یه واروب تاج

و تختنی الدی . حکومتله خشیت اجتماع ایده مامك لازم کلیر . آن غیرمنقسم بعض تنك وقتده اهل بصیرت وجرأتك املنه خادم اولمشدر. انجق تقدیر جناب خدا تغیردن مصون بولنمغله قضا حکمنی اجرا ایلیه جکی دمده تدبیر معطل ومنسی قالور . اویله ده اولدی . عبدالعزیز خان بوستان طبیعتنه قورقولق آغاجی قویمامش اولدیغندن خلعنك بشنجی کونی حیاتی استحقار وانتحار ایتدی. حکایهٔ حادثهٔ خلعی (مرأت شئونات) سرلوحه سیله بالتوسیع مطبوعی نشر ایتدیکم کتابده تفرعاتیله یازدم. مدت سلطنتی اون درت ییلدن فضله جه در. نعش مغفرت نقشلری والد کثیرالمحامدلری سلطان محمود ثانینك تربه سنه نقل ودفن قلندی. خاقان مشارالیهك سقوطی دولت علیه یه مقدمهٔ انواع مشکلات اولمشدر .

(بیت)

کلك شو باغده حیفا دیکن یرین طوتمش
کلنده کیسه‌ه‌ی کوزدك کیدن یرین طوتمش

سلطان مراد خان خامس

علی السحر سرعسکر عونی پاشا دلالتیله طولمه باغچه ساحلسراینه دن آلنوب باب سرعسکری یه برلکده آرابه یه راکباً کلدیلر. عبدالعزیز خان او سرایده اقامت بیوررلردی . ولی عهد ایله شهزادکانك کوندوزلری آرام ایتدکلری دائره سرایدن منفصلدر . مکتب حربیه ناظری سلیمان پاشا که عونی پاشانك آشنای رازی واجلاسی مقرر ذاتك شهزاده سی صلاح الدین افندینك معلم مصادقت پردازیدر

سلیمان پاشا افندی‌یه یازدیغی تذکره‌ده تشبثدن رموز ایله معلومات ویرمشدی . بروجه بالا سلطان مراد باب سرعسکری‌یه کتیرلدی . بیعت رسمی مختصرجه ایفا قلنه‌رق دائرهٔ حربیه‌دن آرابه ایله باغچه قپوسنه اینیلوب یدی چفته یالدیزلی قایغه بالرکوب ساحلسرای مذکوره عودتلریله عمومی بیعت اجراسنده وهم وخوف استیلاسندن اوضاع شاهانه‌لرینك عدم اعتدالی اهل دقت جانبندن حس اونمشدی . اجلهٔ رجال علمیه‌دن بولنمقله برابر جهلیله مشتهر وهبی ملا وکلا زیارتنه کیتدکجه رطب ویابس سوزلریله اونلری کولدیرردی . تسعید جلوس ایدنلر صفنده ملانی ذات ملوکانه‌لری کوردکلرنده متصل دوداقلرینی اویناته‌رق ضحك وتبسم آثارینی ابراز ایله مکانته منافی وضعیت آلدیلر . اون کون سورمدی . سلطان مراده غلبهٔ اوهام حالی تغییر ایتدیردی . تختی ودرد پیداسیله واز کون تختی ویرن الله عظیم الشان درمان احسان بیورر امیدی اوزرینه تداوی‌یه غیرت و اوروپادن متخصص اطبا جلبنه‌ده مسارعت قلندیسه‌ده شفا رونما اوله‌مادی . تجدد سلطنتده بر مجلس ملی تشکیلنه دائر آلنان اراده اصلاح احوال دولت ایچون لزوم خلعی ایجاد ایدن افاخم وکلادن بعضلرینك اعتراضاتیله (کَطَیِّ السِّجِلِّ لِلْکُتُبِ) مآلنه ما صدق اولدی . پادشاه ایسه مرض ناکهانی بحرانی ایچنده طالمش قالمشدی . روس پولتیقه‌سی بزی راحت براقیرمی صربلولر قوهٔ مسلحه ایله حدود خاقانی‌یه تجاوز ایتدیلر . عساکر عثمانیه‌ده مدافعه ایدرك دشمنی بوزدیلر ظفر میسر اولدی . درسعادتده مقیم روسیه سفیر کبیری جنرال اغناتیف صربلولرله قرق سکز ساعت ظرفنده متارکه عقدینی مشعر باب عالی‌یه قطعی المفاد بر

اولتیماتوم ویردیکندن وکلا سربکریبان حیرت اولدیلر. اولتیماتومی رد ایتمك تهلکه‌لی کورونمسیله صرپلودن ضبطه کچن یرلر محافظه قلنه‌رق ایلرویه حرکت اولنماسی حقنده صدراعظم مجلس مخصوص وکلانك قرارینی اردو قوماندانلغنه امر تلغرافی ایله بیلدیردی. دولت علیه‌نك باشنده بویله مهم وحل وفصلی متحتم سیاسی مسئله‌لر بولنوب پادشاه قوهٔ تمییزیه‌یه غیر مالك ودولت حسابنه دول اجنبیه ایله خود بخود سوز کسمك عین مهالك عد اولنمسیله سلطان مرادك خلعی حقنده مجلس مخصوص وکلاجه بحث ایدلدی.

قبل شرعشریفدن مأخوذ فتوا موجبنجه ایجابی اجرا اولندی. ایام سلطنتلری اوچ آی اوچ کوندر سلطان مرادك قیصه مدتده سریردن انفکاکنه فرامصون جمعیتی زیاده‌سیله اسف ایلدیکنی مصرلی پرنس حلیم پاشا بونامق الحروف عاجزه بالاطراف سویله‌دیکنده متحیر قالمشدم. (بیت)

«جهانده نیجه سر واردر بیلنمز — بیلنمك اولسه‌ده فرضا دینلمز»

سلطان عبدالحمید خان ثانی

برادرلری سلطان مرادك انخلاعیله وارث تخت عثمانی اولمشدر کچن سنه‌دن بری صدارت مکتوبجیسی بولندیغمدن هر مجلس مخصوصك اسرارینه واقف ایدم. بر دولتده الك عظیم مصلحت تجدید سلطنت تشبثی اولوب وکلانك اولبابده مناقشاتنی استماع ایلدم. اوچ بچق ماه ایچنده ایکی پادشاهك خلعیله بین الانام قیل وقال آرتمق طبیعیدر. خلق وکلادن موفقیت بکلیور. بالعکس

ملال اشتمال مسائل تحدث ایدیوردی . مختل الشعور فتواسیله سقوط ایدن عبدالعزیز خانك خلف اشرفی سلطان مراد عقل میزاننه صغماز حاللرله محاط اولدیغنی ناسه ایشتدیرمك شویله طورسون وکلا میانه‌سنده بیله بیان وایراد قلنمق قولای دکلدی . بناءً علیه مجلسده بو امر مهمك مذاکره‌سی انقلابه وسیله اولنلری دوشوند-یریوردی . صدر اعظم مترجم رشدی پاشا ایله شورای دولت رئیسی مدحت پاشا سوزه کیردیلر . طوپخانه مشیری رضا پاشا معترض اولدی خلعی ایسته‌میور صدر ورئیس شورا آکا مقابلهً متهورانه مدافعه‌ده بولندیلر . دیکر ذوات سکوته طالدی نهایت تجدید سلطنته اکثریت آرا ایله قرار ویرلدی . فرداسی پنجشنبه کونی طوپقپوسراینه‌ار کندن عزیمت لزومی تقرر ایتدیکندن شیخ الاسلام خیرالله افندی ایله ساحلخانه قومشولغندن یکرمی سنه‌در . آشنالغم بولندیغنه مبنی بن‌بش چفته قایغنه آلدی استانبوله واردق مذکور سرایه دخول صیره‌سنده مدحت پاشا بزه یتشدی اوچمز برابر یورودك سرایك آق آغالر قپوسندن کیلنجه برجسیم کتبخانه‌یه تصادف اولنور بوقپونك ایچ جانبنده دیواره تعلیق ایدلمش مدور الشکل ایکی لوحه اولوب سلاطین عظام حضراتنك اسامئ سامیه‌لری جلی خطله یازلمشدر :

مدحت پاشا اوموقعده طوردی . صوك اسمه باقیکز (عبدالحمید) اولده قالیور . مابعدی تحریر قلنمامش سلطنت عبدالحمیدده ختام بولیور . بزلرده شواسمك صاحبنی جلوس ایچون تبریکه کیدیورز دیدی . ایشتدیکم بو لقردی ۱۲۹۳ سالنده‌در که اوستندن اوتوز بش ییل آتلامشدر . واقعا دورعبدالحمیدخان ثانی

دور سلطنت ودور جديد درر مشروطيت اولمسی تصادفات غريبه‌دن صاييلورده (سويله‌ينه باقمه سويله‌تنه باق) قول عاميانه‌سی تحقق ايدر . سلطان مرادك اجلاسنی متعاقب بر مجلس مليتك تشكيلنی متضمن آلنان اراده ظهور بيشعورئ ملكداريدن ناشی اورتلمش قالمشدی. مدحت پاشا بونی حيز حصوله كتيرملك عزمنده بولنديغندن (قانون اساسی) مسوده‌سی بر هيئت معرفتيله قلمه آلديرلدی . مسوده مجالس وكلاده مكرراً تدقيق وسرايه عرض ايله قبول وتصديق اولنوب اولبابده صدورايدن ارادهٔ سنيه بر خط همايون ايله‌باب‌عالی‌يه بالورود باغچه‌ده قرائت وجمله‌يه اعلان‌اولندی. طوپلر آتلدی اهالی مبتهج وسروردن متهيج اولمغله كيجه‌لرينه مشعله‌لر آله‌رق سوقاقلرده طولاشديلر . لكن بلغارستان آتش شورشده ايدی . استانبولده مشعله‌لر چويريليور . بلغارستانده قيغلجملر صاچيليور. شو ايكی آتشلی ايشدن هانكيسی پارلاقلغنی صاقلايه‌جق بيلنميوردی . مدحت پاشا قانون اساسی ياپلدی . ملكده اصلاحات مقتضيه‌يی ملت عثمانيه وجوده كتيره‌جكدر . اوروپا دولتلرنده‌جاری‌ومرعی قواعد اداره‌يه تطبيق معامله ايتمك قرار قطعيسنده بولنديغمزی جهان طويدی . آرتق بلغارلر سركشلكدن چكيله‌جكلر ديوردی . كنديسی تجارب سياسيه‌ده عالی وفواد پاشالرله همعيار اولمديغندن هر شی مطلقا اولور .اولان شی‌يورور فكرينی‌التزامدن خالی‌قالمازدی. مركز دولتده اوزمان جريان ايدن‌سيلابهٔ افكار حكمنجه بولاجغمزی بولدق.ياپه‌جغمزده خارجدن قاريشلماق طبيعيدر . مدعياتی ديللرده طولاشمشدی . اما بلغارستان اختلالی بين‌الدول شرق مسئله‌سنی آچمش ومذاكرهٔ

مصالحت ضمننده دولتلر استانبولده بر قونفرانس عقدینه قرار ویردرك مرخصلرینی انتخاب ایتمشلردی . بزم طرفندن مرخصلر تعیینیله بحریه نظارتی دائره‌سنده آچیلان قونفرانسه کیدلدیکی کون قانون اساسینك اعلانی طوپلریده آتلدی . باش مرخصمز خارجیه ناظری صفوت پاشا قیام ودولت علیه‌ده مشروطیت قبول اولندی مقدمه‌سیله استفتاح کلام ایتمشدی. دول معظمه مرخصلری ایراد قلنان نطق یالکز ایشتمکله اکتفا ایدرك ولو جعلی اولسون تقدیر اجراآتی ایما ایدر . حرف واحد سویله‌مدکلرینی ناظر مشارالیه مجلس مخصوص وکلاده افاده ایلینجه هیئت درین دوشونمکه طالدی. اسلاوزك حامئ معنویسی بولنان روسیه دولتی بلغارلری دلخواهی وجهله قیرمق انهماکنده اولوب خلال اختلالده قتل عام صورتنده اوتلق کوینده ومحال عدیده‌ده بلغارلره و نسوانئه بی رحمانه طاوراندیغمزی منستر ولر ورد لسان ایتمش وعلیهمزده آوروپالولرك جوش وخروشی آرتمش اولدیغندن دولت علیه ایله روسیه آره‌سنده ظهوری ملحوظ محاربه‌نك منعی بلغارستانه واسعجه مقیاس اوزرینه مساعدات اعطاسنه منوط کوروندیکنی انکلتره دولتنك مرخص صفتیله قونفرانسه کلن « لوردسالسبوری » بیلدیکی واویله برباب مخاصمه آچیلورسه اوروپادن معاونت فعلیه اومولمامسنی صدراعظم رشدی وشورای دولت رئیسی مدحت وخارجیه ناظری صفوت پاشالره سویلدیکی جهتله بر غائلهٔ هائله چیقمقسزین لورد سالسبوری اونی کیکدن آییرمق کوششنده ایدی . رشدی پاشا احوالك وخامتنی بالادراك صداوتدن صیرلمق اندیشه‌سنه دوشدی سرایه کیتدیکنده پادشاهی دخی کوره‌مز اولمسیله مقامدن استعفا

ایتدی . یرینه مدحت پاشا قونولدی . قونفرانسده مرخصلری فکرمزه اماله میسر اولهمدی . اونلرده بزه سوز کچیرهمدی . قونفرانس طاغلدی . روسیه یوزیکرمی ملیون نفوس تبعهدن متشکل بردولت بولندیغندن آنکله حربه کیرمك آسان اولهمیهجغنی ملاحظه ایتمك لازمدی . مدحت پاشا لورد سالسبورینك اخطاراتنی اصغا ایله قونفرانس قرارلرینی رد ایتدیرمسه و شاید فکرینه مخالفت کوسترن وارسه صدارتدن استعفانی کوزه آلسه پولتیقهنك آغرلغنی وکلای سائره درعهده ایتمکه یاناشامازلردی . مدحت پاشا بالعکس سرایه قفا طوتمق ایستهیوب سوز طاشیانلر دخی عبدالحمید خانك وهمنی آرتیردیغندن مدحت پاشا منعزل و ادهم پاشا مسند صدارته واصل اولدی . شوآناده روسیه ایله دولت علیهنك آرهسی یوماً فیوماً کرکینلشیوردی. روسیهنك لوندره سفیری قونت (شووالوف) بر کون سفارت سنیهیه کلوب سفیرمز موسوروس پاشا ایله کوروشدیکنده بیلیورسکزکه پولتیقهلرمزده مخالفز. لکن ایمپراطورم جنك طرفداری دکلدر . دولت علیهدن پترسبورغه خاطرلی بر ذات کوندریلهرك تألیف مصلحت ایلدیکی صورتده ایمپراطور متحشد اردولری ترخیص ایلیهجکدر. اشبونیته پترسبورغده وکلا بیله واقف اولمدقلرندن سزی تأمین ایچون مأمورم کیفیتی دولتکزه محرمانه یازیکز دیدیکنی بزم ایلچی عرض ایتمش اولدیغنه نظراً ذات شاهانه پترسبورغه فوق العاده بر مأمور اسبالیله ایمپراطورك خوشنودیسنه باقیلور . محاربه بلاسندن دولت قورتیلور سوزلرینی صدر اسبق رشدی پاشادن شفاهاً ایشتدم . انجق بو تدبیره توسل اولنمامسی وایامکده کجمکده بولنمسی روسیهیه کران کلدیکندن

روس قوای عسكريه‌سی حدود خاقانی‌یی چیكنه‌یوب محاربه‌طوپلری طرفندن پاطلادی . هرعصرده سرای هر ایشه قارشدیغی مثللو بوكره‌ده اردولرك حركات وسكناتنه ال صوقدی . آناطولیده بر ایكی جنكمز غالبانه ایدی . صكره مغلوبیت تماماً اوستمزه چوكدی . اردهان وقارص قلعه‌لری دشمن یدینه دوشدی. روس اردوسی ارضروم جوارینه یتشدی آناطولیدن دشمنی پوسكورتمكه امیدقالمادی. روم‌ایلینك پلونه‌موقعنده‌كی استحكاماتدن خصمه‌اوچ ایدن فضله مقاومت وایمپراطور اردوده ایكن تهاجم كوسترن آلای آلای نفرات كرفتار هزیمت ایدلمش اولمسنه اوروپا تقدیر خوان اولدی. روسلر هجوم ایله پلونه‌یی آله‌میه‌جقلرینی آكلایوب عسكرلریده كلیتلی تلفاته اوغرامسندن رومانیا حكومتیله سویلشدی اورادن قوای عسكریه كله‌رك پلونه استحكاماتی محاصره آلتنه قونلدی ممتد اولان ایام محاصره وفقدان ارزاق وانقطاع مخابره خط‌محاصره‌یی یرتوب قورتلق ضرورتنی ایجاب ایتدیردی . قوماندان غازی مشیر عثمان پاشا بر خروج حركتیله صولت ساحه‌سنده مجروح اولدیغندن اردو اعدایه تسلیمیت مجبوریتنده قالدی اسارتله روسیه اقلیمنه كتدیلر . عدم موفقیت قطعات جیشیه‌مزی صارصمه‌سیله روس اردوسی ادرنه‌یه آیاق باصدی پیشدارلر استانبول جاده‌سنه طوغریلنجه متاركه‌یه چالیشلدی شرائط شاقه‌یی حاوی اولان (آیاستفانوس) معاهده‌سی ناچار امضا تحتنه كیردی مالك مكنت انكلتره دولتی اسلاو استیلاسندن طولانی آتش پوسكوره‌رك مهیب دونماسندن بر مفرزه‌یی امیرال (هوره‌نبی) قوماندانسنده استانبوله كوندرمسیله مذكور معاهده‌نامه‌یه توقف اشارتی چكمش

اولدی . روسیه‌نك بوغازمزه یومروقله صوقدیغی معاهده‌نی انكلتره قابینه‌سی طوتدی . دولتلره ویردیكی شدیدالمآل نوطه برلینده بر قونغره كشادیله مصلحتك تدقیقنی انتاج ایلدی . دول معظمه‌نك وكیللری ویوكسك مرتبه‌ده دیپلوماتلری برلینده جمع اولدیلر سلطنت سنیه جانبندن ده مرخصلر ارسال اولندی. قونغره عملیات جراحیه اجراسیله جسم نحیف دولت علیه‌دن پارچه‌لر چیقاره‌رق ایشی كسوب دوغرایوردی مذاكره حیننده انكلتره دولتنك باش وكیلی لورد (بیقونسفیلد دیسرائیلی) آیاغه قالقدی بر نطق مؤثر ایراد ایله برابر لونده‌یه عودت ایچون شمندوفر حاضرلاتدیغنی بیان ایدنجه قونغره هیئتنی طوزغونلق صاردی قونغره رئیسی پرنس «بسمارق» ایشك خامنی آلدی حال وزمانك تحملنه كوره قرارلر ویرلدی مرخصلرمز سوزه باشلادقجه اعتراض وتعلیلدن تخلیص كریبان ایده‌مدیلر . ترسانه قونفرانسنده نصیحت دكله‌مدیكمزك جزاسی كورولدی روسیه‌یه مغلوبیت سببیله اوتوز ملیون لیرالی تضمینات حربیه اوله‌رق مقسطاً اوده‌مكه مضطر قالدق ترسانه قونفرانسنك محصول مذاكراتی دولت علیه‌دن بلغارستانی تماملەفك ایتمیه‌جكی حسبیله قاتلانلسی قابل بربار وبرلین قونغره‌سنك اوپراسیونی آیاستفانوس معاهده‌سنه نسبةً فرقلی ایسه‌ده عملیاتك اوجاعنی كچشدیرمك دشوارایدی قونغره‌ده بلغارستانك آوزوپالی بر پرنس اداره‌سنه براقلمسی وشرقی روم‌ایلی‌یه دولت علیه جانبندن بر والی نصب ایدلمسی واردهان وقارص وباطومك روسیه‌یه ترك اولنمسی بوسنه هرسك ایالتلرینك موقةً اوستریا اشغال عسكریسنه براقلمسی ویونان ایله قره‌طاغ حكومتلرینه یرلرویرلمسی حقنده اولان

قرارلر ممالك دولت عليه‌نك انقسامى ديمك اولوب قونغره مقرراتنك تفرعاتيله تميق وتدقيقى ايسه بك اوزايه‌جغندن بو جهت وقايع نويسان عصرك همت موشكافانه‌لرينه عائددر . روس پولتيقه‌سى بهانه‌جويانه برحربك تكراريله آناطولى قطعه‌سنه تعرض ايلديكى تقديرده فرات واديسى هندستان طريقنه ميدان آچه‌جغندن روسلر حدودمزدن چكرسه انكلتره دولت عليه‌يه فعلاً معاونتده بولنه‌جغى تعهديله مقابلنده قبريس جزيره‌سنى سلطنت سنيه نامنه اداره ايتمك ومعين ويركويى دائما منتظماً ويرمك وآناطولى ولاياتنك بعض محللرنده ارمنيلره تعدى اولنه كلديكندن دولت عليه اورالرده اصلاحات لازمه‌وجوده كتيرمك شرطلرى اوسته دولتين ميانه‌سنده برمعاهده يابلدى . كنديلكمزدن تسويه‌سى ايجاب ايدن موادى وقتنده دوشونوب اتمام ايده‌مديكمزك سيئه‌سنى بلغارستان مسئله‌سنده چكمش اولديغمز حالده اصلاحاته دائر الفاظ سراى پولتيقه‌سنه الويرمديكندن تفوه اولنه‌ميوردى . و بر دولت اجنبيه‌يه قارشى سوز ويرلمش اولسه‌بيله سوزده طورلمه‌مق يولنه كيدلديكندن ارضروم وان بتليس دياربكر معمورة العزيز سيواس ولايتلرينه نمايش قبيلندن مفتشلر اسبال واونلردن مرسول راپورلرك مندرجاتى استيضاح اصوليله امهال وابطال ايديليوردى . شو عطالتى درك ايدن ارمنى عربده پردازانى بومبالر آتمق وارمنى ثروتدارلرندن پاره مطالبه‌سنده بولنه‌رق تهديداته قويوله‌رق پاره قوپاره‌مزلر ايسه اونلرى رووللرله اورمق الحاصل طشره ويا استانبولده بو فعاليتلريله آسايشى بوزمق ارمنى قوميته‌سنك پلانلرى مقتضاسندن ايدى . سعيد پاشانك بشنجى صدارتنده ارمنى فدا كارلرى

باب عالی جوارنده روولورلر پاتلاته‌رق بعض کیمسه‌لری جرح
وقتله مجاسرتلرندن پایتختك الك مهم موقعنده شورش چیقارمشلردر.
وقعه سرایه منعکس اولنجه صدر اعظمله وکلانك ییلدیزه عزیمتلرینه
اراده صدور ایدر. سعید پاشا ایسه قورقولر ایچنده قالدیغندن
سرایه کیتمك ایچون کندی آرابه‌سنه بینه‌میوب داخلیه ناظری
رفعت پاشانك آرابه‌سنه کیرر. صدر اعظمك آرابه‌سی ومعیتی یاور
وسواری چاوشلری اوزانجه ایلرودن کیدییورلر. سرایه وارلدقده
قرنای شاهانه‌دن عارف بك سعید پاشانك یانه قوشه‌رق اختلالك
تسکین اولنوب اولنمادیغنی بالارادهٔ سنیه استفسار ایدنجه صدر اعظم
ارمنی پطریقخانه‌سنك طوپه طوتلسنی وکندی اولاد وعیالی سوء
قصده اوغرامامق اوزره نشان طاشنده‌کی قوناغنده براقلمیوب
مرحمةً سرای همایونه کتیرلسنی استرحام ایتمشدر. برملتك رئیس
روحانیسنه مقر اتخاذ قلنمش اولان پطریقخانه‌یی اون طقوزنجی
عصر مدنیتده حکومت متبوعه طوپله ییقدیرمق ودروننده تلف
اوله‌جقلرك خارجدن سیرینه باقمق احکام شریعته کاملاً مغایر
واوروپاجه‌ده هجتی ظاهر اوله‌جغی ملابسه‌سیله بویله وخیم برتدبیر
نزد ملوکانه‌ده لایق تقدیر اولمدیغندن سعید پاشا حضوره بالقبول
اسباب قیام استعلام بیورلدقده حادثه چیقار چیقماز ایکی اوچ
طابور جنود نظامیه اسبالنی سرعسکر پاشایه بیلدیردم کوندرمدی
مالیه ناظری پولیس معاشلرینی منتظماً ویرمدیکندن پولیسلر
وظیفه‌ده کوشك طاوراندیلر اغتشاش چابق باصدیریله‌مدی افادانده
بولنور. حالبوکه ارمنیلر کردستانده تعرضاتدن قورتیله‌مدقلرینه
مبنی اناطولیده اصلاحات جدیه یاپلمق امنیه‌سیله قومیته‌نك محل تمحل

تشويشاته چاليشديغى مبرهن ايدى . سعيد پاشا حضوردن مابين دائره‌سنه عودت ايدر . سرعسكر رضا پاشا آرامگاه تاجدارى‌يه آلنه‌رق صدر اعظمك سويله‌ديكى سوزلر حقنده استيضاح بيوريلور . سرعسكر جوابه آغاز ايله حادثه‌نك وقوعيله طابورلرى حاضرلاتمشدم . صدر اعظمك ياورى مؤخراً كلديده عسكر ايسته‌دى ياورك ورودندن اول «غولچ» پاشا نزد چاكرى‌يه شتاب ايله بو «كرسيويل» در طابورلرك اعزامنده افراد اهالى التحاق ايدرلر قارغشه‌لق هر يرى صارار عجله‌ايله‌ياكلش ايش طوتمقدن صاقنمه‌ليدر ديوان يولنك كوشه‌باشلرينه ژاندارمه‌لر قويمق وخلقك اذدحام واختلاطنه ميدان براقمامق كافيدر رأينى درميان ايتديكندن كيفيتى تلغرافله‌عتبهٔ‌عليايه عرض ايلمش‌وافندمز قوماندان اعظم بولندقلرندن امر وفرمانه منتظر اولمشدم مضايقهٔ خزينه حسبيله شمديكى ماليه ناظرى واسلافى هر آى معاشاتى تسويه ايده‌مدكارينى وكندى صدارتى زماننده دخى معامله‌نك شو طرزده كتديكنى سعيدپاشا بيلمزمى البته‌بيلور اغبرار پوليس‌معاشى اوستنه اولميوب صدارتدن منفصل‌قالديغى ايامده معزوليتى‌معاشندن متراكم مبالغى دفعةً استيفا ايده‌مه‌مسى ماليه ناظرى عليهنده بولنمغه سرزشته اولمش ايضاحاتى عندشهرياريده تأملى دعوت ايتديكندن سعيد پاشانك معروضاتى غمز ونفاقه محمول اولمسيله درعقب سرقرنا حاجى على پاشا مابين دائره‌سنه كوندريلوب سعيد پاشايى وكلاى سائره ايله اوطورديغى اوطه‌دن طيشارى‌يه چيقارتمش ونردبان باشنده مهرهمايونى اخذ ايله مسند صدارت داخليه ناظرى رفعت پاشايه نصيب اولمشدر .

صحائف آنفه‌ده تذکار ایلدیکی وجهله عبدالحمید خان سریر نشین اولدقده طونه حوالیسنك بلغارلرینی حال اختلالده بولمشدی بنابرین بلغارستان بش عصر مقدمنه صورتده ایدی بعده نه اولدی اول باول بوندن مختصراً ایضاحات اعطاسی لازمهٔ مصلحتدندر شویله که سلاطین ماضیه حضراتندن سلطان مرادخان اولك فتوحات مبجله‌سی مناقبنده کوسترلدیکی اوزره بلغارستان قرالی « شیسمان » دولت علیه‌نك اردوسنه مغلوبیتله تسلیم نفس ایدنجه آنك حکمنده بولنان بتون مملکتلری عثمانلی دولتی ممالکنه ضم والحاق قلنمشدی عن اصل بلغارلر اسلاو اورتودوقس جنسیدر بروجه محرر مملکتلری فتح وضبط اولندیغندن اعصار کذرانیله ربقهٔ تابعیت عثمانیه‌ده قالدیلر « اونده‌لقجی » مستأجر « آنغاریه‌جی » اوله‌رق متمول لان اسلام اللرنده یشامشلردر روم پسقپوسلری بلغار کتب دینیه‌سی یرینه روم کتابلری یابمقله اسلاو مراسم طاعات وعباداتنه بدل روم قوانین مذهبیه‌سی وضع ایدیله‌رك کنائس ومکاتبده بلغارلر روم پسقپوسی و معلملرینك اوامرینه منقاد اولدقلرندن کندی ملیتلرینی غائب ایتمشلردی . روسلر ١٨٢٨ سنه‌سنده ممالك دولت علیه‌یه بالتجاوز قدیم بلغار قصباتنه کیردیلر . بو محللرده روسجه‌یه یقین لسان ایله متکلم بر اسلاو قومی بوله‌رق شاشدیلر . ایشته روس استیلاسی بلغار ملیتنك طوغمه‌سنه باعث اولدی . ملیت حقیقیه‌لرینی زمان کچدکجه ادراك ایدن بعض بلغار وطن پرورانی سیاح قیافتیله تلقینات اجراسیچون خارجدن کلن اسلاو محرکلرینك تشویقاتندن دخی اویاندیلر . آرتق روم روحانیلرینه مخالفت ایدر اولدیلر . روم پطریقلکی او وطن پرورلری روس منافعنه خادمدر اتهامیله مأمورین حکومته ازدیرمك داعیه‌سنه

قالقشمه‌سی بلغارلری مأیوس ایتمش ونمسه قتولك ناشرلرینك وصایاسیله بلغارلر قتولکلکی قبول وپاپایه تبعیت تشبثاتنه مبادرت ایلیه‌جکلرینی روسیه آکلاینجه بلغارلر قتولك اولورلرسه اوستریا وفرانسه‌نك حمایه‌سنه آلنمش صاییلور سلطنت سنیه مشکلاته معروض قالور . بونلر اکسارخ نامیله بر رئیس روحانی‌یی طانیسونلر اکسارخ ایچون استانبولده بر بلغار کلیساسی تشکیلنه طرف دولت علیه‌دن مساعده بیورلسون شو تدبیرك اتخاذنده بلغار جماعتی قتولك مذهبنه سالك دولتلرك نفوذینی قازانماغه تمایل کوسترمزلر مرکزدولتده تأسس ایده‌جك بر کلیسایه باغلانمقله متدار اولورلر دیه‌رك اسلاوولغك مروج مشهوری اولان روسیه سفیر کبیری جنرال اغناتییف عبدالعزیز خان عصرنده صدر اعظم وخارجیه ناظری بولنان عالی پاشا ایله مکرراً کوروشمش قونشمش وبوصورت کویا اهون مصلحت فرض ایدیلوب بعض قیود درجیله اکسارخلغه مخصوص برات ویرلمشدر. کاشکی بلغارلر قتولك اولسه ایدیلر. روسیه‌اونلری قومیت اصلیه‌لری اوزرینه برقات دها جانلاندیرمق سیاستیله حربه بهانه بولنماز طونه‌دن اردو کچیرمزدی بونلر قتولکلکه کیردکدن صکره روسیه‌نك بلغارستانی پامال ایده‌جکنی اوستریا وفرانسه حس ایلسه‌لر او ساحه استانبول یولی اولدیغندن وسکنه‌سنك اکثریتی قتولك بولندیغندن روسیه‌یی ایلرولتمه‌مکه قولاً وبلکه فعلاً متشبث اولورلردی . دولت علیه دخی رقابت دولیه‌دن فائده کوروردی حکمتنی بیلمه‌م نه‌دن بویله اوله‌مدیده بلغارلر اسلاو حامیسی روس یدینه بر آلت فساد اوله‌رق براقلدی. اکسارخلغه‌مذکور براتك اعطا قلنمسی سببندن روم پطریقلکی بلغاررهابینی متابعلریله برابر

آفوروزلادی ایکی طرفك افکار ملیه‌سی قاباردقجه خصومت وحرکت آرتدی . اسلاو پولتیقه‌سنك تظاهراتیله رومانیاده متشکل بر بلغار قومیته‌سنك تهیجاتندن مشتعل نائرهٔ اختلال بلغارستانی قپلادی بعده روسیه محاربه‌سی وقوعه کلەرك دولت علیه اردولرینك مغلوبیتی مصیبتیله برلین قونغره‌سنده ویریلن قرار موجبنجه بلغار مملکتلری اهالیسی طرفلرندن انتخاب وسلطنت سنیه جانبندن قبول وتصدیق ایله مقید بر پرنس تدارکی وقتی حلول ایدنجه روسیه چارینك توصیه کرده‌سی علکساندر دوباتمبرغ بلغارستانه پرنس انتخاب اولندیغندن تصدیق ماده‌سیده حصول بولدی . روس قوای جیشیه‌سی صلح عقد ایدلمسیله اورالردن چکلدیسه‌ده بلغارلره بر قانون اساسی قبول ایتدیردی صوبرانیه نامیله بر مجلس ملی یاپدی . روس اردوسنك متروکاتی جنراللر بلغار میلیس عساکرینی تأسیس وتجهیز ایتملریله روس ضابطانی بونلری نفوذی آلتنه قویدی . پرنس علکساندرینك بالآخره اوستریا ایله اتحاد طرفداری محافظه‌کار بر قابینه تشکیل ایدیویرمسی روسیه‌یی قوشقولاندیردی . روس ضابطانی ایسه بلغار اردوسنك قوماندانسنی حائز بولنمسنه مبنی روس بر پولتیقه مأموریده قابینه علیهنه انتریقه اجرا ایدییوردی . صوبرانیه‌ده اکثریتی انقلابیون فرقه‌سی قازاندیغندن محافظه‌کار قابینه‌سی دوشدی . شو صیره‌ده روم ایلیٔ شرقی بر ولایت ممتازه طرزینی آلمشدی . میلیس عسکرلری تنظیم ایدلدی منتخب بر مجلس اداره دخی وجوده کتیرلدی . طرف شهریاریدن بش سنه مدتله منصوب بر والی وهیئت نظار تعین ایدلدی والیلکه‌ده ووغوریدی علقو پاشا تعیین اولنمشدر . بو ذاتك آوان اداره‌سنده دوتی

بوره‌جق دغدغه چیقمشدی . روم ایلیٔ شرقیده ایکنجی والی
روسیه‌نك سوق و ابرامیله غوریل پاشادر مجلس ولایت بلغارستانه
التحاقی شدیداً آرزو ایتمکده ایدی. ناکهان برقیام عمومی تحدث
ایتمش والی‌یی مقامندن قالدیروب وباش جنرالیده طوتوب توقیف
ایتمشلردر .

اختلال خبر موحشی قربان بایرامی کیجه‌سی کلسیله پادشاه معایده
زمننده اندوهکین برچین جبین کوستریبوردی . حقوق دولت
غصب اولنمش غاصبلری مؤاخذه ایتمك قلعه‌یه اردو کوندرمك ایله
قابل اوله‌جغندن بایرام کونی مذاکرهٔ مصلحت ایچون وکلا ییلدیز
سرایه چاغرلدیلر. شو حادثه سعید پاشانك دردنجی صدارتی زماننه
مصادف اولمشدی . مجلسده تعاطیٔ افکارك نتیجه‌سی اردو سوقنه
منجر اولمغله قرار حضار بالواسطه عرض ایدلمشدر .

مع هذا ادرنه‌ده قرق اللی بیك مقداری برقوهٔ عسکریه‌نك
موجود اولمدیغنی سرعسکر غازی عثمان پاشا مجلسده سویله‌مشدی.
پادشاه قوت بولنمقسزین حرکت جائزمیدر؟ سؤالیله قرارك تبدیلی
ارزوسنی مجلسه تبلیغ ایتدیردی . سعید پاشا مزاج تاجداری‌یی
بیلدیکندن ایشلك ثقلتنی مقامنجه کچشدیرمك امیدیله دیپلوماسی
یولنده تشبث اجراسنه تمایل ایلدیده عسکر جمع اولنسون قلعه‌یه
کیدلسون دیه‌مدی . مجلس سونوك حالده طاغلدی . سعید پاشادن
مهر همایون نزعله اوقاف ناظری کامل پاشا مسند صدارته اصعاد
قلندی. روس چاری بلغارلردن اولجه روکردان بولنمسندن طولایی
شورشله حاصل اولان التحاقی ایسته‌میور ایکن پرنس علکساندر
ولایت مرکزینه دعوتله کلدی. آرای ارباب عصیان انضمامیله اتحاد

والتحاق قبول ایلدکده روسیه چاری بلغار اردولرنده قوماندا ایدن ضابطانی استرداد ایتدیکی مثللو درسعادتده مقیم سفرای دول معظمه شورش واقعی لوم و تقبیحله برابر بلغارلری ترك سلاحه و اتحادی لغوه دعوت ایلدیلر . بو اثناده صربستان اردوسی بلغارستانك سمت غربیسندن داخله طوغری تجاوز ایلینجه پرنس علکساندر روم ایلی شرقیدن عودتله ترك خدمت ایدن روس ضابطانك یرلرینه سنه‌لرجه درس و تعلیم کورمش بلغار ضابطلرینی قویدی و سلطنت سنیه‌یه تلغراف کشیده‌سیله دشمن تعرض ایلدی ملك پادشاهکدر بالجمله عسکرمله متبوع معظمه دخالت ایدییورم عرضنده بولندیغنی صدراعظم کامل پاشانك لسان تبشیرندن دویدم بلغارستان دولت علیه‌یه مربوط ایکن دخالت واقعه فرصتیله عسکر کوندرلمه‌سی ذهن همایون تدهیش اولندیغندندر . دول معظمه ایسه برلین معاهده‌نامه‌سنك مراعیتی ظلیله روم ایلی شرقی انقلابنی طانییوب پروتستو ایتدیلر اما فعلیاته کیرمیه‌رك پروتستو دائره‌سنده توقف ایلدیلر پرنس حرکات تدافعیه وتعرضیه‌یه باشلاینجه صربلولر منهزماً مجبور رجعت ایدیله‌رك صربستانه قدر تعقیب قلندیسه‌ده اوروپانك مداخله‌سیله بینلرنده صلح عقد اولنمشدر . بلغارلر بو مظفریته مظهر اولدقده حکومت سنیه پرنس علکساندرینك روم ایلی شرقی والیسی عنوانی طاشیمسندن عبارت برصورت تسویه قبولیله حقوق صریحه‌سنده کوز یومدی فقط روسیه فکرسابقنده ثابت قالدی دولت علیه ایکی یوز ییلدن بری خصم دائمیسی اولان روسیه‌نی یالکز روم ایلی شرقی مسئله‌سنده معین بولمش اولدیغی حالده استفاده ایدیله‌مه‌مسی حیرت بخش عقولدر .

برقسم ضابطان وصوفیه مکتب حربیه‌سنك طلبه‌سی عسکری بر انقلاب ایقاعیله پرنس علکسـاندر ترك صندالیٔ حکومته بغتةً جبر ایدلدی بلاتأخر بلغارستان حدودندن خارجه چیقارلدی پك آز فاصله ایله یکی بر اختلالك فورانندن اسکی هیئت فسادیه اخذ وکرفت اولنه‌رق علکسـاندر مملکته دعوت ایدلدیسه‌ده روسیه چاری عودت خصوصنه مخالف بولندیغندن علکساندر حکومتدن رسماً فارغ اولدی .

صوبرانیه بر پرنس انتخابنده صعوبتدن قورتیله‌مدیغی وروسیه‌نك تضییقاتنده بیقدیغی جهتله اوستریایه بالاتکا اوستریا اردوسنده بر کوچوك ضابط رتبه‌سنی حائز بولنان فردیناند دوقوبورغ انتخاب اولنمسیله جانب سلطنت سنیه‌دن پرنسلکی وروم ایلیٔ شرقی والیلکی تصدیق ایدلمشدر فردیناند روسیه‌یی دلکیر ایتمکدن مملکتجه بحرانلر کورولدیکنی اولچه‌رك روسیه ایله اعادهٔ حسن مناسبانه وسائل ومسائل آرادی . بولدی . اوستریاییده کوجندیرمه‌مکه چالشدی بر طرفدن دخی استانبول پولتیقه‌سنی ایش کوچ ایدینن پرنس فردیناند واسطه‌لرله ذات حضرت شهریاری‌یه خلوص ومداهنه مسلکنی طوتدیغندن طرف پادشاهیدنده خاطر نوازانه معاملات دریغ بیورلمیوردی. عرض احترامات وتشکرات ضمننده استانبوله کله‌جکنی پرنس بیلدیرمسیله نافعه ناظری ذهنی پاشا صوفیه‌یه دعوتجی کوندرلدی . محرر الحروف کمتر داخلیه ناظری ایدم . شمندوفر استاسیونندن استقبالنه مأمور اولدم . پرنس کندی کوروشدم . مذبذب سرای آرابه‌لریله ییلدیزه کیتدی . عبدالحمید خانه ملاقی اولدی . پادشاه دخی مراسم دائره‌سنه تشریف ایله

بولونیور. بوغازایچینك قوزی چشمه‌ده کائن سلطان سرایی آنك
قیمتنه تخصیص قلندی . اوراده ویریلن ضیافتده ایلچیلردنده
بولندی. بعض وکلا ایله طعامده حاضر ایدم. پرنس باب عالی‌یی‌ده
زیارت ایتدی . بو سیاحتنده بر ایکی محل ایچون متره‌پولید براتی
ایسته‌دیکندن تمنیسنه مساعده ایدلدی . شو آرزو اسعاف اولنمقله
صرب ویونان آهنکی بلغار هواسنه بوزوقسی ویردی. سیاحتده
ملتلر بینی تفریق ایتمکه چالشمق دخی فائده بخشدر .

پرنس مطیباً صوفیه‌یه دوندی . برکون باب عالیده داخلیه
نظارتنك وظائفیله اشتغال ایدییوردم. سریعاً سرایه عزیمته تلغراف
آلدم همان کیتدم . صدر اعظم خلیل رفعت پاشا وشورای دولت
رئیسی سعید و خارجیه ناظری توفیق پاشالری موجود بولدم .
فرماندن کاتب ثانی عزت پاشا النده بیوکجه طمطراقلی بر کاغد ایله
اوطه‌مزه کیردی. سلام ملوکانه‌یی تبلیغدن صکره او ورقه‌یی صدر
اعظمه ویردی . فرانسزجه عباره‌سیله یازلمش زیرینه امضا وضع
ایدلمش حکومتدن حکومته کوندریلور شکلده بر ورقه‌در . مکر
بلغارستان پرنسی فردیناند شوکتمآب حضرتلرینه تقدیم ایتمش
خلاصهٔ مآلی بلغارستانه و روم ایلی ولایتلرینه عسکر قوتیله تجاوز
ایدن اولورسه متبوع معظمی بولنان دولت علیه‌نك اردوسنه
بلغارستانك عموم قوای جنودیه‌سی بالالتحاق متعرضك استیصال
ایدیله‌جکنی مصادقت پردازانه اسلوبله تعهددن عبارت ایدی .
آنف الذکر خواص اوکون بو سره آکاه اوله‌بیلدك . ایچه‌پرداهلی
تشبثات طوغریدن طوغری‌یه هپ سرایدن یوروتدیلیردی. بلغارلرك
نخبهٔ آمالی ماکدونیا اولوب اوستریالولرك سلانیکه حرصلری

پرنس بیلدیکندن وشاید ینه برصرپ قاریشقلغی احداث اولندیغی حالده ماکدونیایی محترصلردن صاقنمق اوزره احتیاطه رعایت و بتون اردوسیله سلطنت سنیه‌یه خدمت ابرازی ایچون مساعقت زمینی امین کوردیکندن مذکور تعهدنامه‌یی تسیار ایتمشدر. روسیه سفیری موسیو « ژینوویف » بو ماده‌یی طویمشیکن ایچ صیقیجی تعریضده بولنماسی ایشك روس پولتیقه‌سنجه‌ده مردود اولمدیغنه علامتدر. هر نه ایسه دورسابقده بلغارستان حکومتی بعضاً خشونت و اکثریا ملایمت ومقارنت آثارینی اظهار ایدردی. عزت پاشا ورقه‌یی طرف تاجداری‌یه کوتوره‌جکی دمده رومانیا دولتیله‌ده بر ائتلافه موفقیت حاصل اولور لقردیسنی سویله‌دی. پرنس فردیناند نه‌یولده سرایدن جواب یازلدی مطلع اولمدم. شوقدر دیه‌بیلیرمکه سرایجه مهم برایشه باشلانیلور وهم حیلولتیله ترك اولنوردی.

دولت علیه‌یه غوغا چیقاروبده طوتدیغی عساکر مزلك جودون وقولاقلرینی کسمکله وحشیانه حرکت ایدن قدیم دشمنلردن بریده قره طاغلو خونخوارلریدر. براین قونغره‌سنك مقرراتیله عهدهٔ دولته تحمیل قلنان مواد موقع تطبیقه ایصال اولندقدن صکره عبدالحمیدخان قره‌طاغ بکنی حال‌مسالمتده ادامه‌ایتمك ایسته‌دیکندن پرنسه بر واپور هدیه یوللادی. قره طاغك اندفاع مضایقه‌سی ضمننده قرق بیك لیرالق بر استقراض ایچون خزینهٔ مالیه کفیل اولدی. پرنسك درسعادتده مقیم مأمورلرینه مخصوص اولمق اوزره بوغازایچنده قیمتلی بریالی احسان قلندی. جانب جناب‌ملکدارایدن دلفریبانه‌معامله‌لر مشاهده‌ایدن پرنس جداً ممتدار اولمسیله استانبوله کله‌رك ییلدیز سراینك مراسم دائره‌سنده مسافرته دخی نائل نوال

عاطفت اولمش و فی الحقیقه اوتوز سنه ظرفنده دولت قره طاغدن ضرر کورمه‌مشدر .

کوچوك حکومتلردن ماعدا بیوك دولتلرك ایمپراطوریچه‌لرینه انواع جواهرله مزین هدایا ومعمولات داخلیه‌دن اقمشه واشیا اسراسیله جذب قلوبه اعتنا قلنمق عبدالحمید خانك همیشه پیشه‌سی اولمشدی . اللی ییل اقدم آچیلان سویش قنالی هندستانه اك اقصر طریق اولمق سببیله شرکتك حصه سنداتنی انکلتره پیدرپی مبایعه ایدییوردی . بوکره مصر خطه‌سنده امارات تذبذب هوید اولوب عرابی پاشا اسمنده امرای محلیه‌دن بریسی فرقهٔ عسکریه‌یی کندینه بند ایتدیکندن احوال قارشدی . انکلیزلر مصرده تشوشات دوامی منفعت سیاسیه‌لرینه طوقنه‌جغنی بیلدکلرندن عرابی پاشانی ووروق وجمعیتنی طاغتمق اوزره دولت علیه قوای جیشیه‌سنك اسکندریه‌یه اعزامنی انکلتره قابینه‌سی باب عالی‌یه تکلیف ایتدی . فرانسه پولتیقه‌سی ایسه انکلیزلرك آرزوسنی اجرایه بزی یاناشدیرمه‌مق سعینده اولمغله عسکر سوقی ماده‌سی نتیجه‌لنه‌میوردی . شو خصوصده سرای اصلی قوجوندیران عبدالعزیز خان عسکر قوتیله تختندن ایندیرلدی . مصر اهالیسی وعسکری اهل اسلام بولنیورلر مرکز خلافتدن اوزایه عسکر ارسالی واسلامدن اولان ایکی طرف عسکرلرینك بربرلریله جدال وقتالی خلافته وهن ویرر . جمع جنود بلکه مرکزده خلع وجود بولمق نیت خفیه‌سیله برصنیعهٔ شنیعه‌در مآلنی تأییداً بعض دسیسه‌کارانك سرایه اوچوریلان عریضه‌لری اعظام اوهام ایتمسیله تسریب کتائب کیفیتنده صدراعظم سعید پاشا مترددانه مخابراته صاپلانمش واغرب الغرائب بودرکه اختلال احداث

ایدن عرابی پاشایه برنجی رتبه‌دن مجیدی نشانی ویرلدیکی مطبوعات ستونلرنده کوروندکه انکلیزلرك طمارینه باصلمشدر . سیاستده متین وهیچ برقوت کندیسنی عزمندن چویرمیه‌جکنه امین اولان انکلتره دولتی دونمانسیله اسکندریه‌یی طوپه طوتدی . قوای عسکریه‌سی سویش قنالی جهتندن یورودی عرابی پاشا فرقه‌سی جنکده مغلوب اولمغله انکلیزلر آنی سیلان آطه‌سنه نفی ایتدی . آرتق انکلیزلرك قوتی مصرده یرلشدی . حسن اداره‌دن اقلیم مصر آن بآن عمران بولیور . طقوز ملیون لیرا واردات سنویه‌سی اون سکز میلیونه وارددی . عصوان حوالیسنده ترتیبات وتنظیمات صناعیه ایله نیلك فیضاننددن بر معمورهٔ جدیده حالنه کیره‌جك واردات یوکسله‌جکدر مصره دولت علیه جانبندن ویاخود مشترکاً عسکر سوقی حقنده انکلتره‌نك تکلیفلرینی لیت لعل ایله صاوشدیرمق خولیاسنه دوشو- لمسندن دولت اندفاعی اصعب بر رنج وتعب کرفتاری اولدی . خلافت مرکزندن مصره عسکر کوندرلسه اورانك عسکریده اهل اسلامدن بولنمسیله بربرلرینی قیردیرمق ناصیل اولور دنیلمش یاوز سلطان سلیم اسلامدن اولان دولت چراکسه‌یه حرباً غالب اولوب مصرك فتح قلندیغی ویمن قطعه‌سنه الحالة هذه آناطولیدن قوهٔ جیشیه اسبالیله مقاتلات عصرلردن بری ادامه اولندیغی خاطرلره کتیرلمه‌مش اولمسی جای تعجبدر . مسائل سیاسیه‌دن بری دخی کرید آطه‌سنك حال واستقبالی اولوب بوده اوریله چوریله کردابه کیردی دکز اورته‌سنده پولتیقه طالغه‌لرینك چارپندیسنه طوتلدی . عبدالعزیز خانك خلعی فاجعه‌سنده انکلیز پولتیقه‌سی قارشدیغنه سلطان عبدالحمید جزم ایتمش اولدیغندن روسیه‌یی دوستلقده کورور

فرانسه‌یی خوش طوتار اوستریانك اغبرارینی ایسته‌مز ، ایتالیایی اداره ایتمك خواهشنده بولنوردی . آلمانیا پولتیقه‌سنه مخادنت کامله ایله صارلمشدی . پادشاهك آلمانیایه انجذابی حسبیله انکلیزلر سرایدن بتون بتون یوز چویردیلر . آلمانیا ایمپراطوری مقدما درسعادته بالوزود یلدیز سراینده مهمان اولمشدی . ذات شاهانه آلمانیایه عزیمت و اعادهٔ زیارت ایتمه‌مشیکن مشارالیه ایمپراطورك تکرار استانبوله کله‌جکی تحقق ایلینجه دول معظمه دونمالرینی کریده‌تسیار ایدوب جزیره‌دن جنود عثمانیه‌نك قوماندانك و الینك اخراجی تکلیفنده اصرار ایتملریله بالضروره بویله یاپلدی . کرید دول ستّه‌یه امانت براقلدی . صدراعظم رفعت پاشا معیت ایمپراطوریده درسعادته کلن آلمانیا باشوکیلی پرنس « بولوه » یه کرید کیفیتنی درمیان ایدنجه اوروپایه قارشی نه‌یاپیلور ایدروده ایجاب حاله نظراً حرکت ایتملیسکز دیمشدی . سالف الذکر مصر حادثه‌سی اوزرینه‌ده وقتیله آلمانیا ایمپراطورندن استعانه قلندقده آلمانیانك مصرده منفعتی یوقدر . پادشاه انکلتره قرالیچه‌سنه مراجعت ایتملیدر جوابی ویرلمشدی .

نه‌رنك آمیز حالات پادشاه آلمانیایه جداً متمائل انکلتره بوسبیدن منفعل حین حجتده آلمانیایه باشوورلسه آلمانیانك شوایشده منفعتی یوقدر جوابی تسهیل امله حائل اولیور سیاستده کیاستدرکه بردولتی اومدیغنه اولاشدیرر یوقسه اساساً حسابی غیر صحیح توسلات بهوده یره صاحبنی دولاشدیرر دول معظمه‌یه ودیعه قلنان کرید جزیره‌سی معلق حالده مغلق بر مسئله اولمسیله یونانلیلرك تك طوره‌میه‌جقلری درکار ایدی یونان باشی بوزوقلرینك کثرتله ونظام عسکریده آقینجیلره معاونتله روم ایلی حدودنده تخطی ایلدکلری

تلغراف خبرلرندن مستبان اولنجه بااراده سنیه مابین همایونده بر
مجلس خاص وکلا انعقاد ایتدی مزاج شاهانه ایشلری دوزوب
یوکمك اولدیغندن مجلسده موجود بعض ذوات ویریلن معلومات
اطرافیله تحقیق اولنسه بردن بره تفك پاطلادلسه کبی مزاجکیرانه
افاداتده بولندیلر مابینجی بکلر ایکیشر ایکیشر یانمزه واروب افکار حضاری
امتحانه چکلمکه اقدام ایدیلیوردی اعصار ماضیه چنکلرنده دیل
آلمق تعبیری مستعملدر هیئت مجلسك لسانندن سوز قپمسنه
باقیلیوردی چوق دوشونلدی سویلهلشلدی یونان حکومتنه اعلان
حرب ایدلمزایسه حیثیت وحقوق دولت وقایه اولنهماز روم ایلی
ولایتی مخاطرهیه کیرر نقطهسنده اتحاد آرا حصول بولدی مجلسك
مطالعاتی عرض قلنمسیله اعلان حربه اراده سنیه صادر اولدی
اردو مشیری ادهم پاشایه امرلر ویرلدی محاربه باشلادی جیوش
عثمانیهیه نصرت جوشن وکوندن کونه موفقیتلهدیدهلر روشن اولهرق
یونان اردوسی هزیمته کرفتار وعساکر اسلامیهنك تعقیباتده کرم
رفتار اولدیغی ویکیشهرك تسخیر قلندیغی تعین ایدنجه روسیه
ایمپراطوری جنود ملوکانهنك مظفریتنی بیان ایله برابر ترك مخاصمه
اولنمق التماسنی متضمن ذات پادشاهییه مخادنت کسترانه تلغراف
کشیده ایتمشدر یوم آخرده ینه سرایه جلب اولندق مذکور
تلغرافنامه مجلس وکلایه تودیع بیورلدی انهزام تام جانب دشمنده
کورونمسیله تقدیر غالبیت ایدن ایمپراطورك فضله قان دوکونهمك
خصوصندهکی التماسی رد اولنهمیهجغندن حرکات حربیه مجلسك
قراری واراده شهریاری ایله طوردیرلدی متارکه اساسلری وزرینه
اردو مشیریتنه تعلیمات یتشدیرلدی دولت علیه اوللری تك باشنه

کیردیکی محارباتدن سنه‌لرجه مغلوباً چیقمش واوسته‌سنه کندی ملکندن خصمه واسع یرلر براقمش ایکن بودفعه حمداً لله ظفر یاور اولوب قوجه روسیه ایمپراطورینك آلتقشلی توسطیله جنکی تعطیل ایتمك مفاخردن معدوددر هرنقدر یونان حکومتندن نه اولور محدود برقوته مالك ایدی اعتراضی درپیش ایدیلورسه‌ده قره‌طاغلیلرله جنك اولندیغی زمان آنك جزؤی قوتی بزم اردومزی طاغتدیغی تخطر قلندقده نور نصرت مشرق مشیت صمدانیه‌دن لمعان ایدر بر موفقیت اولدیغنه قناعت کتیریلیر یونانلیلردن قبضهٔ ضبطه قونیلان قصبات وقرالی یدیمزدن قاپدیرمامقده‌کی حقمز قاعدة واضح ایدی انجق اعلان حربك عقبنده دول معظمه نامرینه سفرا واسطه‌سیله باب عالی‌یه ویریلن تقریر شفاهیده محاربه‌دن هانکی حکومت اولورسه اولسون مملکت قازانمه‌سنه مساغ کوستریلمیه‌جکی ایتان قلندیغندن ومصالحه شرائطنك تعیینی دولتلرجه استانبولده مختلط بر قومیسیونه براقلدیغندن تشکل ایدن قومیسیونده تسخیر اولنان محللرك الدن قاچیرلمامسنه مرخصلریمز طرفندن بسط براهین ایدیلیوردی اوستریا ایلچیسی بارون قالیچه اوروپا بعدما اداره‌کزده خرستیان ویرمیه‌جکدر مدافعهٔ درشتانه‌سیله چهره‌سنی اکشتدی شو بارد معامله تمایلات دولیه‌یه مقیاس اولدیغنه مبنی طاغ بایر مثللو یرلرله تصحیح حدود اولنه‌رق یونان حکومتندن درت میلیون لیرا تضمینات حربیه ویوزبیك لیراده اهالیٔ محلیه‌نك ضررلرینه مقابل تضمین اخذیله صلح قبول ایدلمش واوفاق تفك ماده‌لره دائر بر مقاوله عقد اولنمشدر عبدالحمید خان دورنده دولتك خارجی پولتیقه‌سی متین بولنمدیغندن حقوق مکتسبه‌ده‌بیله سفرای اجنبیه‌نی

اقناع ایتمك كوچ ایدی شمدی مشروطیت دوری اولدیغندن زمامداران امور حكیمانه حركت ثمره‌سیله اوروپا مواجهه‌سنده حقوقدن فراغت ایدلمز والسنهٔ سفرادن بلكه آغرلقردی ایشیدلمز بلغار وصربلر ایچون ماكدونیا قطعه‌سنده آمال ملیه مضمر اولمغله منستر قوصوه سلانیك ولایتلری بلغار وصرب چته‌لرینه جولانكاه مفسدت وشقاوت اولمشدی . مكاتباتده ماكدونیا لفظنك استعمال اولنمسنه اراده صادر اولدیغی مقام صدارتدن داخلیه نظارتنه تبلیغ قلندیغندن او تعبیری قوللانمادق اما بونكله غائله قاپانمیه‌جغی بدیهی ایدی . زیرا سكز ییلدن بری مذكور ولایتلرده اغتشاشات دوام ایدییوردی . سرایك لیل ونهار اوركدیكی شی خلع وسوء قصد ماده‌لری ایدوكندن ولایاتده ایشیدیلن قریشقلق بالآخره استانبول خلقنك ذهنلرینده قزشدیرر قورقوسی پادشاهك فكرینی صارمشدی وهم وهراس هپ بو اساس اوستنه ییغلمش اولمغله اخبارات غرضكارانه نیجه كیمسه‌لرك تبعیدلرینه سبب ویردیده سرای منافقلری سوزكون آوی تنزهنه كینش صحرالر بولدی . مكاتب عسكریه وملكیه‌دن یتشمش ویاخود هنوز تحصیلده بولنمش اولنلر سربستانه سوز قاچیردقلرندن طولانی اوزاقلره آتلدیلر . تعذیبه دوچار اولنلر دیوان حرب ومحكمهٔ نظامیه قرارلریله وشكطاش ضابطه‌سنك ویا ضبطیه ناظرینك اخبار واشعارلریله كیدرلردی . باب عالی نفی سیئه‌سنده كندیلكندن وسیله ویرمه‌مشدر . دیوان حربلرله محاكم نظامیه هیئتلری حضور حضرت احكم الحاكمینده سؤال سیئاته جواب بولسونلر . (اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ)

او دیوان دهشت عیان عظمت لایزالیده سرائر ظاهر اوله‌جقدر. داخلیه نظارتنه نصبمدن اول وصکره دخی مدارالبیان دزت محالك قرارلریله تبعید ایدیلنلری بیله‌مزدم. منفی اولان شخص ولایته مراجعتله حال پریشانیسی حقنده رسماً انها کلیر ویاخود کندیسی باب عالی‌یه استدعا کوندریرسه اوتوقت نظارتدن اقدارینه سعی اولونوردی. حتی بر کون مجلس مخصوص وکلاده بو ایشی موضوع بحث ایدرك نظارتك بودجه‌سنده شو مثللو صرفیاته قارشیلق اولمدیغندن وآج یشامق دخی ممکن بولنمدیغندن تخصیصات ایستدم مالیه ناظری نظیف پاشا داخلیه بودجه‌سیچون اون بیك لیرا افراز ایدرز دیمسی موجب انشراح درونم اولمشدی. چند ماه مروریله وعد سابق مشارالیهه اخطار ایلدیکمده اون بیك لیرا قالمادی بشقه مصرفه ویرلدی جوابنی اعطاده تفسنجه حجالت آلمادی. فی الحقیقه خزینه‌ده یوقلق دائرهٔ حساب وکتابدن بیرون بولندیغنی مدرك ایسه‌مده بر ناظرك خلف وعدده قانی یورکله طاورانمسنه اسف ایلدم. آرتق داخلیه نظارتجه بعض منحلاتدن وطشره بلدیه‌لرندن پاره بولنمقله واستانبولده مستخدم ایکن مخصص معاشلری کوندرلدکاری ولایته نقل وحواله قلنمقله غربتزدکانی قایرمق دیدندیکم بر مسئلهٔ دائمه اولمشدر.

انسان وطن ومسکندن جدا جور واذا کورورسه المناك ومأیوس قالور. مبتلای یأس بولنانلردن بعضیسی خارجه فرار وسیواسه ابعاد اولنانلردن برینك انتحارایتدیکی اشعارات رسمیه‌دن منفهم اولدی. خارجه قاچان وداخلده قالانلر سنه‌لرجه غربت وکربت چکمش اولدقلرندن اجلیله ترك حیات ایدنلر بولنه‌جغی

دخی اظهردر . اکرچه بعدالانقلاب منفیلر اتلاف اولنورمش حوادثی بایدیرلدی ایسه‌ده أولدیریلنلرك آناسی باباسی اولادی اقرباسی تعیین مواقع و تصریح اسامی ایلیه‌رك سوز وکدازنده بولنمامشلردر. أولدیرلدکلری کرچك اولسیدی مشروطیتی متعاقب مابین همایونه عزیمتله درت سنه مقدم ایکی اسب تقدیم ایتمشدك پاره‌سنی ایسته‌رز ویرلدیکی تقدیرده محکمه‌یه کیدرز دیمش اولنلر کوزولدیکی کبی اوغلم قردشم اتلاف اولندی دعواسیله عدلیه‌یه قوشنلر اولوردی. اول وآخر بویولده دعوا ایشیدلمه‌مش اولنسی عزویاتك نه اصل وباطل ایدوکنه دلیل قویدر. طوپیلان ترهاتدن اکجی مرمره دکزینك دیبنده اجساد اموات کورینیرمش اشاعه‌تیدرکه دکزك بالقلری وتلاطم امواج تحت البحر اجسامی طوردیرماز سملك اولنلری یوطار. طالغه‌لر چوزیده‌رك پارچه‌لار آثار فلهذا اشاعات عقلاً ومنطقاً واقعات ماهیتی بوله‌مامشدر. صورت رسمیه‌ده أولدیریلن طواشیلردن مصاحب ندیم آغادر . بك اوغلندن سرایه بدمست کمش خدمه‌دن برینی زوولور قورشونیله حدتلنه‌رك أولدیرمش قاتلی طوتدیلر . محاکمه‌سی عدلیه‌ده کورولدی صلبنه حکم ویرلدی. بوقراری پادشاه مجلس وکلادنده کچیردی . صلبی لازمدر دیدیلر صلب شرعاً جائز اولورمی اولمازمی تردددن پادشاه استفتایه‌دخی احتیاج حس ایتمکله اوراقی باب فتوایه کوندردی. امر امیرالمؤمنین ایله صلبك جوازینه فتوا اعطا قلندیغندن جانی ندیم بشکطاشده قونیلان دار اغاجنده مصلوباً جانی تسلیم ایتدی . ارمنی حادثاتنده محاکمك اعدامه حکم ایلدکلری قاچ کشیدر بیلمیورم . شوقدرکه ولایاتده واستانبولده اهالئ اسلامیه‌نك اتلاف ایتدکلری ارمنیلر

جوقدر. حکومته شرعاً اوقونا ترتب ایدن وظیفه قاتللری بولدیروب قصاص اجرا ایتدیرمك ایدی. بوبابده اغماض عین اولنمسی عبدالحمید خان ارمنیلر محو وتلف اولمق ایچون تعلیمات خفیه ویردی حوادثنك انتشارینه باعث اولدی. شایعاته قارشی سرایك لسانیده ارمنیلر غتشاش چیقارمشلردی مسلمانلر فسادجیلره مقابله ایلدی. خلال اختلالده کیم کیمی اولدیردیکنی یقیناً بیلمك محالدر جوابیله سفرای اجنبیه‌نك اعتراضاتنی کچشدیرمك املنده بولندیسه‌ده سرای محافل دولیه‌جه مسئولیت معنویه‌دن قورتیله‌مادی. یوقاری سطرلرده اعدامه حکم صادر اولنلری موضوع بحث ایتمشدك. مدحت پاشاو داماد محمود جلال الدین ودیکر داماد نورالدین پاشالر عبدالعزیز خانی اتلاف لافندن متکون بردعوادن طولانی تدقیق جرم وافعال ایچون مصلحت عدلیه جهتنه حواله اولنمشدی. محکمه اوپاشالری قاتل عدیله اعداملری حکم عجیبنده بولندی. بالارادهٔ سنیه ییلدیز سراینده متشکل مجلس فوق العادهٔ وکلا دخی مقررات عدلیه‌یی آکلامشدی. اعیان مجلسنك رئیسی سعید پاشا اووقت مسند صدارتده ایدی. کندیسی مجلسده موجود اولمغله برابر ظن اغلب بالاستیذان لعنة خارجیه ناظری صفوت پاشایی مذاکرده‌ده رئیس اتخاذ ایدرك رأیلر طوپلاندقده حکمی تصدیق ایدنلر وجزا ایله معامله ایفاسی حقوق شاهانه‌دندر دینلر اولدی. صکره سرایه امین فتوی صاحب تقوی نوری افندی جلبله حکم مذکور حقنده فکر ونظری آرانیلنجه مبارك نوری افندی تحقیقات وتدقیقات اصول شرعیه‌یه تطبیقاً ایفا ایدلمه‌مش شریعت اعدامنه مساغ کوسترمز جواب صوابنی ایرکلیوب ویردیکندن

محكومين صورت ظاهرده اعدامدن عفو اولنه‌رق مكهٔ مكرمه‌نك طائف قلعه‌سنه بالاسرا مضيق ابتلايه القا اولنمشلردر . آره‌دن بر زمان كچدى . اواوچ پاشانك وفاتلرى خبر كدر آورى ايشيدلدى . بونلرك اختناق قيلندقلرى معلومدر . مقدما اعدامه حكم يورودن محاكم عدليه طبقاتى اولوب كيفيت مجلس خاص وكلانك تدقيقنه ويرلمه‌رك وفتوى امينى افنديدن دخى سؤال ايدلمه‌رك عدليه‌نك قرارى موجبنجه ايجابى اجرا قلنمش اولسه وبال اول باوب نزديه انتقال ايده‌جكدى البته عدليه هيئتنه فقط محكمه‌نك رئيسى سرى نفوذيله اعدام قرارى ويرلدى ديسه شو معذرت مشروع اولوريدى اصلا اوله‌مازدى . شخص واحدكه رئيسدر نفوذ باقاسنه نفسى ايچون عزل احتمالى بلكه واردر . هيئت حاكمه وجدانلرينه مراجعت وقهر ربانيدن خشيتله حبل عدلى طوته‌رق نفوذى صايمامش اولسه‌لر عدليه هيئتنه پادشاه طوقنه‌مازدى يازقلركه معناً محاكم محكوم اولمشدر مدحت پاشانك اقداميله ١٢٩٣ سنه‌سنده قانون اساسى اعلان ايدلمشدى . خلق سونجدن اسواق وبازارى طولديردى . قانون مذكورك نه ديمك اولديغنى بيلميورلرسه‌ده واسطهٔ مستقلهٔ نشر قانون مدحت پاشادر ديندىكندن اهالى آنك قوناغنه شوق وشادى ايله قوشوب آلقشلاديلر . شو اصوات وحركات مجرد تلقينات اثرى ايدى . مشاراليه اوچ آى كچمه‌رك صدارتدن وهلةً عزل ايله بر نديزى يه آشيريلنجه كيمسه سسنى چيقارمادى . بعدبعد استانبوله كتيريلوب اعدامى حكمنده فردواحد فتح دهانه مساعد كوزونمدى . طائف قلعه‌سنه سوزولدى . معترضانه سوز طويلمادى . اوراده دنياسنه وداع ايتديرديلر . مصيبت مؤلمه اوزرينه كذلك اهالى السنه‌سندن

اعتراض شایع اولمادی. بو ملال افزا قایغوسزلغی بر تشبیهله سویله مك اسهلدر. مثلا طاغلرك سس ویردیکی متفق علیه اولوب لکن کوهسار صدایی خارجدن آلیر. کوشه ایریشن صیحه بطون جبالدن دکل رفع صوت ایدنك عکس آوازیدر. طاغك یرادیلیشنده ایجاد صدایه قابلیت اولمدیغی کبی جاهل و غافل طاقمی ناس منطق وقیاس بیلمدکلرندن تعقل و تأمله براو یوشق حالك مغلوبی اوله رق یشار. معقول کلامی بشقه یردن آرار. عدل وظلمی تفریقه اقتدارلری اولمدیغندن مدحت پاشا ایله رفقای کرامی فاجعه سنده صوصدیلر. فرض اولنسون که جهالت انسانی صمت وسکوته دعوت ایدییور. مطبوعات صور اختلافه مرآت اولمق ایجاب ایدرکن شو ماده لری یازان غزته لر اواثناده نقدر تاهفه سزا مقالات سرد و املا ایلدیکی خاطرلرده در چندسال اول فرانسه ده ملت موسویه یه منسوب بیکباشی «دریفوس» محاکمه سنه دائر علم حقوقده مالك یدطولا «امیل زولا» نك حقی اظهاراً تنظیم ایتدیکی مدافعه نامه یی مطبوعات انظار عامه یه وضعله متهم حکمی ویریلن دریفوسه برائت قازاندرمادیمی. اوت اوروپاده افکار عمومیه حکمفرمادر.

اتهام ماده سنده غرض قارشدیرلدیغی حس اولنجه قابینه دخی دوشدی. حق وعدالت یوکسلدی. «ببین تفاوت ره از کجاست تا بکجا» ینه اوبزم غزته لردرکه لورد سالسبوری ترسانه قونفرانسنده دولت علیه یه ایدیله جك تکلیفاتك ثقلتی تخفیفه چالشدیغی دمده «سالاشبوری» قاچه آلمه لی «پروتوقول» ایچون چوروك «پورتقال» غلادستون دیدکاری بلغار تخمندن متولداتمش ایهاماتیله جرائده مندرج استهزالر تالوندره یه عکس ایتدی. موسیو غلادستون شو

داغی دهر ترکازینی بلغار طاپور صدمات لسانیه‌سیله پارمنتوده آغزینی آچدی . علی‌ممزه آتشلر صاچدی . محررین مطبوعات یازه‌جغنی کورنجه اولچه‌رك تحریراتمه‌لی اجانبه دخمه‌لر آته‌جق قوتمز یوقدر ضعیفز عاجزز بالفرض قوتمز اولسه‌بیله آدابه رعایتدرکه هرملتك اخلاقنی تمثیل ایدر. سوزی تقلیل ایده‌لم . بالاده اسملری تصریح اولنانلردن بشقه افنا ایدیلنلر وارایسه کیملر ایمش . ربما تبیین ایتدیریلمه‌رك ورثه‌لرینك وقایهٔ حقوقی حکومتمه مترتب وظائف معدلتشعاریدندر . سرایك حکمرانی تعدی‌یه تصدی مخالف رضای ربانی اولدیغنی بیلمه‌مك ممکنمی طوتالمکه قانونده پادشاه مقدس وغیرمسئولدر. وسعتی بوملش اولسون جناب حق جل جلاله انبیای عظام علیهم السلام دخی داخل حساب وکتاب اوله‌رق دنیاده غیرمسئول بر انسان خلق بیورمامش اولدیغنی رمضان شریفك حضور درسلرنده مقررین علمای افندیلر آیات قرآنیه واحادیث نبویه ایله بر نبذه‌جك ایما ایتمدیلرمی؟ منقبهٔ ولادت حضرت پیغمبری تلاوت اولنه‌جغی حینده ایشتدیکم وعظلرده پادشاهه وجوب اطاعت وجواز شمندوفرینك اکمالی مناسبتیله ثنای موفقیتدن بحث وتکرار ایدیلیوردی . ایشته اکثر مواعظ تملقاته یول آچاردی . (بیت)

هر فصلنی سن بوکاقیاس ایت . سویلتمه‌خزانلرین هراس ایت» مولوی غالب دده دلدادهٔ لیلا مجنون مبتلا ایچون کالری داغ درون آقان صولری سرمایهٔ عیون بر بهارستان دهشت نمون تخیل ایدرده آنف الذکر بیت کبی رنکین معانی ایله منظومه‌سنه طراوت ویرر تشبیهنه کیردیکم بهارستاندن مراد واعظ صفتیله کرسی نشین اولمش سبزین دستار شاخسار خسار بلبلرینك الحانی ایراددر. سطور

سابقده بیان ایتمشدم. صدر اعظم مدحت پاشا آنسزین قوناغندن
سر یاور محمد پاشا واسطه‌سیله دعوت ومهر همایون یدندن آلنه‌رق
رکاب ایدیله‌جکی واپور مهیا بولندیغندن یانه‌یاورلر ترفیقیله استانبولدن
رندیزی‌یه ابعادینه مسارعت قلندی. اشبو طرد معامله‌سی قانون
اساسینك یوز اون اوچنجی ماده‌سنه تطبیقاً اجرا ایدلدی. مذکور
ماده امنیت داخلیه‌یی اخلال ایتدکلری حکومتجه ثابت اولنلر ممالك
شاهانه‌دن اخراج وتبعید قلنمق ذات پادشاهینك ید اقتدارنده‌در.
فقره‌سنی محتوی ایدی بر جمعه کونی مدحت پاشانك قوناغنه عزیمت
ایتمشدم. کندیسی سرایه کیتمش کلدی قانونك یوز اون اوچنجی
بندی ذهنمی تشویش ایدییوردی او عباره‌یی ادارۀ ضابطه‌نك
تحقیقات موثوقه‌سی اوزرینه ثابت اولنلر جمله‌سنی علاوه ایدرك
قیبردم اولکی یازیلیشی صاغلام بولمیوردم هله دوزلتدك شعارتیله
افادۀ مرام ایتدیکنده مالیه ناظری یوسف پاشا دخی موجود ایدی.
صابت بیوزلمش دور اندیشانه موفقیت صدارتپناهیلری آثارندندر
جوبیله تزیین کلام ایلدك. مع مافیه سرای قوتی ضابطه‌یه نفوذ
ایتنجه تحقیقات بیسود اوله‌جغندن صح الباقی سوز سرایك فرمانه
منحصر اوله‌جغی بالملاحظه مدحت پاشایی آلداتمش بولدم مشارالیه
رندیزی‌یی بویلامش ایسه‌ده اوروپایی کزمکده ودیه‌دیکنی سویله‌مکده
ایکن «نه‌ایچون» حریت وسربستی جاری دیارلرده طورمیوب ینه
ممالك شاهانه‌یه صوقولمق هوسنی ایلرویه سوردی. «نه‌ایچون» یکرمی
بیت غروش معاشه قناعت‌له‌رق کریدجزیره‌سنه کلدی. «نه‌ایچون»
سوریه والیلکنی قبول ایتدی «نه‌ایچون» آیدین والیلکنه تحویلنی
خوشنی کوردی. کندیسنی توقیف واستانبوله جلب ایتمکه

مأموراً سرايدن ازميره تبديل قيافتله كوندريلن ياوراندن حسنى بكه حسنه مالك فتان برقدين توسيط ايديله‌رك هوتلده الفت وعشرت حاصل اولنجه ياور بكك سترەسى پاموغى آزەسنه ديكيلى تعليماتنامه نشوۀ وصلت دمنده آشيرلمش ومدحت پاشا بونك مزاياسنه مطلع اولمقله ازميرده فرانسز قونسلوسخانه‌سنه التجا ايتمشدى. اورادن دائرۀ حكومته كمسى تكليفنه بى محاكمه ايده‌جكلرسه استانبوله كيدرم لقردیسنى دياندن قاچيروبده عدالت التزام قلنه‌جغنه «نه ايچون» اعتماد ايله قونسلوسخانه‌دن چيقدى دام فريبه طوتلدى.

مدحت پاشا قانون اساسى افقندن شمس مشروطيت طلوعيله خلق آنك نورينه مستغرقدر. ظلمت ظلم عيون عاليسانه حائل وبنابرين نفسمه تعدى اجراسنه ملت قائل اولماز. خيالاتنه‌مى قاپلدى. «هيهات» شوقبيل تخيلاتەكه مجلس مبعوثانك مجتمع اولديغى ايكى سنه ظرفنده وكلاى ملت نه سببله مدحت پاشا صدارتدن عزل وبلا محاكمه ممالك عثمانيدن طرد ايدلدى. قانونه مغاير حركتى وارسه ديوان عاليده محاكمه اولنمه‌ليدى. اعتراضاتى اصلا درميان ايتمدى. مدحت پاشا بوحاللرى طويمشدى. عبدالعزيزخانك خلعى مادەسنده فكراً اشتراكندن وقانون اساسينك تنظيم واعلاننه انهماكندن سرايجه متهم بولنديغنى بيلمزميدى خلعه پيشوا اولنلرك عواقبنى تاريخلرده اوقومشدر. اقدمجه زخمديده اولديغى ممالكته معاودت دفعۀ ثانيه‌ده فلاكت كتيره‌جكنى دوشونه‌مديكندن كريد سوريه آيدين ولايتلرينه ياقلاشمقله كريبانى يد بيداد استبدده دوشدى مدحت پاشا ملغا مجلس والانك باش كتابتندن وانيلكه كتمش باب عالى مناصبنده تجربه كورمه‌مشدى. شوراى دولتك

تشكيلنده واليلكدن رياسته تعيين قلندی . صدراعظم بولنان عالی پاشا آز سويلر مخاطبنك كلامنه دقت ايدر . لاابالی نه طوری ايستهمز برذات ايدی . شورای دولتك مذاكرهسنه ويرلمسی منتظر برايشی صدراعظم اوزايه حواله ايتمديكنه مدحت پاشا ايليشهرك معترضانه لسان قوللانديغی ايشيديلنجه مدحت پاشا رياستدن چيقاريلوب بغداد واليلكنه كوندرلدی . صكره معزولاً درسعادته كلديكنده عالی پاشا دوری كچمشدی . عبدالعزيز خان آنی صدارته تلطيف ايلدی . حضور شاهانهده نصل وضعيت اقتضا ايدهجكنه مدحت پاشانك ممارسهسی اولمديغندن اطوار وكفتارينی خوشه كتمهمسيله ايكی بچق آی ايچنده صدارتدن انفصالی وقوع بولمشدر . مشاراليه واليلكلرده فعال ومقتدر وكلاتقده كوركوسی قيصه اولديغی مكرر زوال اقباليله ظاهردر . صحائف سالفهده يازلديغی اوزره ماكدونيا ديديلن روم ايلی ولايتنك آسايشی خللدار اولهرق انكلتره قرالی وروسيه ايمپراطورينك « رهوال » موقعنده ملاقاتلری حسبيله بعض مقررات اتخاذ قلنديغی وشايعهٔ واقعهيه نظراً ماكدونيا ايچون كران تكليفلره تصادف اولنهجغی وحكمداران برلشدكجه حصهٔ مصائب اكثريا دولت عليهيه چيقارلديغی امثالی دلالتيله مبرهن بولنديغندن واتحاد وترقی جمعيت خفيهسی اوچنجی اوردونك ضابطانيله متحد اولديغندن يلديز سرايته تهديد آميز تلغرافلر چكهرك متروك قانون اساسيی قوته آلديلر . اسباب انقلاب يازديغم ديكر مطبوع اثرلرده كوسترلمش اولمسيله بوصحيفهده تكرارينه حاجت كورمدم . يكرمی سكز سنه اول قپاتديرلمش اولان مجلس « ملی » ايچون هر ولايت بوكره مبعوثلرينی بالانتخاب درسعادته يوللادی . مجلس

مذكور كشاد و عموم خلق دلشاد ايلدى . مبعوثان كرام ييلديز سرايندە ضيافتە دعوتلە عبدالحميدخاندن التفات و اكرام كورديلر .

(بيت) بركاسەدن ايچديلر شرابى « بربادەنك اولديلر خرابى »

مفهومنجە پادشاه ايلە برلكدە طعام ايتديلر . الكتريقلى آويزەلردن صالونى ضيا قاپلامشدى . لكن بو شعشعە ظاهراً اولوب عين عبرت بين ايلە باقلنجە كونلر وكيجەلر سحاب آور كچيور . ييلديزك پارلاقلغى سونيوردى . شهور بو وجهلە مرور ايتمكدە ايكن ٣١ مارت سنە ١٣٢٥ هنكامەسيلە استانبول اهاليسى على الصباح عساكر موظفەنك سلاح سسلرندن اوياندى . اشبو اختلال مرتب بر شبكۀ اغفال وارتجاعە دال اولمسى ظنندن سلانيك اتحاد جمعيتى مركزنجە ضابطان حاضرلق كوزەرك مفتش برنجى فريق محمود شوكت پاشانك قوماندەسى آلتندە حركت اردوسى شمندوفر قطارلريلە كلوب چتالجە استحكاملرنى طوتديلر . مشروطيتك اعلانى صيرەلردە سلطان حميد وفات ايتمش يوق تختندن ايندرلمش حوادثى ادرنەدە ياييلنجە ايكنجى اردونك نفراتى بابامزە نە اولدى استانبولە كيدوب اوكرنەجكز داعيەسندە بولنملرى اوزرينە ضابطان هيچ اصلى اولميان لقردى يە ايناتمەيكز نصايحيلە نفراتى تسكينە سعى ايتدكلرندن اويلە ايسە بلوكلردەكى قرداشلريمز استانبولە كتسون بابامزى كورمكلە بزى تطمين ايلسون تكليفندە ديرنملريلە اوچيوز مقدارى عسكرك ادرنەدن شمندوفرلە كلەجكلرى با تلغراف ييلديزە كيدە چتالجەدە توقفلرينە ييلديزدن امر كوندرلديكى كبى يوكسك مرتبەدە عسكر پاشالرى دخى چتالجەيە اسبال ايلە كلن نفراتى استانبولە كيرمەمكە چاليشوب شايد بوصورت حاصل اولمزسە سلاحلرى

آلنه‌رق بعده استانبوله ادخال اولنمالری اراده‌سی صدورینه مبنی پاشالر نفراتی شق ثانی ایله اقناع ایده‌بیلدیلر. شو کاش خالص بر انجذابك برهانی اولدیغی حالده خلع وهمی اسلحه‌دن بونلری تجریده سبب اولمشدی . نفرات ییلدیز سرایی پیشگاهنه جلبله دیدار پادشاهی‌یی مشاهده ایتمشلر ودعا خوان اوله‌رق ادرنه‌یه اعاده اولنمشلردی . چتالجه استحکامی متین ایدی . پایتختده اوتوز بیك گزیده نظامیه عسکری ومع‌مهمات اوچیوز طوپ طورییوردی . سلانیكدن قوهٔ عسکریه گله‌جکی بیلنجه مدافعه‌یه امده اولمالرینه دائر قشله‌لره سرایدن تبلیغات اجرا قلنمش وبو تبلیغ ایرتسی گون دگشدیریلوب سلاح استعمال اولنمیه‌جغی امری ویرلمش اولدیغندن حرکت اردوسی چتالجه استحکامنی گشاده بولدی . سلانیكدن گله‌جك قوت منحصراً صلاح حاله خدمت ایچون اولدیغی سرایه قناعت گتیره‌جك تعبیرات لینه ایله افهام اولنمسندن ومحمود شوکت پاشانك تلغرافلریده او معنایی تأیید ایتمسندن مدافعه امری گیرویه آلنمشدر . خدا نکرده ایکی جانب محارب اولسه چوق قانلر آقه‌جقدی شکرلر اولسون که مملکت شورشدن مصون قالدی سلانیك حرکت اردوسنك مقداری اون بشبیك رادده‌سنده اولدیغی وبلغار و روم وارمنی ویهودیدن گوکللی افراد دخی او حسابه داخل بولندیغی جملهٔ روایاتندر سرایه قارشی بر منوال محرر سوزده تأمینات ویرلمش ایسه‌ده مقصد خفی خلع واجلاس وپایتختده اغتشاشه اولك آیاق اولنلری استیصال ایله مملکتده سکون وآسایشه وضع اساس ایتمك ماده‌لری اولدیغندن اعیان ومبعوثان آیاستفانوسده طوپلانمشلردی . دونمای عثمانی دخی او ساحله

باقلانسوب اردونك قوتنه بحراً التحاق ايله برنجی فریق محمود شوكت پاشا وبعض ضابطان محل مذكوره كلمشلردر . تبدیل سلطنت وموقت برادارهٔ عرفیه اعلانیله ارباب جرائمك تجزیه‌لری بالاجرا اعادهٔ امنیت خصوصاتی آنف الذكر ایكی هیئت برلشوب سویله‌شلمش وحركت اوردوسی وقت معینده استانبوله یوریوب مارت ۳۱ اختلالنی حیقاران عسكرلرك قشله‌لرینه هجوم ایله طوپلره آتش ویریلنجه قشله‌ده‌كی عساكرهیچ برشیدن خبردار بولنمه‌مقدن طولانی شاشیروب پنجره‌لردن قورشونله مدافعه‌یه باشلامشلردر . بری طرفدن آتیلان طوپلرك كله‌لری جدار ومداری ییقه‌رق وكله وقورشون جاریه‌لر قشله‌لرده تلف اوله‌رق تخلیص جان ایدن نفرات قاچه‌قلری یرلرده طوتدیرلدیغندن قشله‌لرده موجود قوای جیشیه شو صورتله بركشته وپریشان اولنجه ییلدیز سرایندن تسلیم اشارتی ارائه قلنمشدر . اعیان ومبعوثان آیاستفانوسدن درسعادتده كائن دائرهٔ مخصوصه‌لرینه عودت وبرمجلس ملی حالنده جمع اولدقده مذاكرهٔ مصلحت وشرعیین احكامنه‌ده مراجعت ایتدیكلرندن شقینی محتوی مالده املا وشیخ الاسلام جانبندن امضا قلنان فتوی مجلس ملیده قرائت واكثریت آراجه خلع جهتی ترجیح ایدلمكله اعیاندن بحریه فریقی عارف پاشا ورتبهٔ بالا رجالندن آرام افندی ومبعوثاندن ژاندارمه فریقی اسعد پاشا ایله سلانیكلی قره‌صو افندی ییلدیز سراینه كوندریلوب واشبو هیئت سلطان عبدالحمید حضرتلرینی دائرهٔ مخصوصه‌سنده كوروب (ملت سنی ایسته‌میور . خلعه قرار ویرلدیكنی تبلیغه كلدك) دنیلمسی اوزرینه شهریار

مخلوع حیتمه امیین میدر استفسارنده بولنمش واسعد پاشا جانکزله اولاد وعیالکنز امیندر جوابنی سویله‌مشدر .

فتوانك صورتی

امام المسلمین اولان زید بعض مسائل مهمهٔ شرعیه‌یی طی واخراج وکتب مذکوره‌یی منع وخرق واحراق وبیت المالده تبذیر واسراف ایله مسوغ شرعی خلافنده قتل وحبس وتغریب رعیه وسائر کونه مظالمی اعتیاد ایلدکدن صکره صلاحه رجوع ایتمك اوزره عهد وقسم ایتمشیکن یمیننده حانث اوله‌رق احوال وامور مسلمینی بالکلیه مختل قیله‌جق فتنهٔ عظیمه احداثنده اصرار ومقاتله ایقاع ایتمکله منعهٔ مسلمین زید مزبورك تغلبنی ازاله ایتدکلرنده بلاد اسلامیه‌نك جوانب کثیره‌سندن مزبوری مخلوع طانیدقلرینه دائر اخبار متوالیه ورود ایدوب مزبورك مقامنده قالمه‌سندن ضرر محقق وزوالنده صلاح ملحوظ اولمغین زید مزبوره امامت وسلطنتدن فراغت تکلیف ایتمك ویا خلع ایتمك صورتلرندن هانکیسی ارباب حل وعقد واولیای امور طرفندن ارجح کورینورسه اجراسی واجب اولورمی الجواب اولور .

کتبه الفقیر محمد ضیاء الدین عفی عنه

بو وجه بالا وسائط معلومه ایله خلع افهام قلندیغی صالی کونك اقشامی که پردهٔ ظلمانیٔ شب سحاب سیاهیله سترتاب کوکب ایتمشدی . « قآنی » دوشینه چون کشیده شه زنك لشکرا « سلطان روم راز سرافتد » افسراه مطلعنك قیره کون طالعه تحمیل ایده‌جکی بارزنکار

ایچون وقت معین عد اولنمسیله حرکت اردوسی جانبندن یلدیز سراینه برهیئت عسکریه تسریبیله سلانیکه سریعاً عزیمت اولنه‌جغی خاقان مخلوعه افاده ایدلدکده کندیسنی چراغان سراینده قالمسنی امل ایتمش ایسه‌ده قرار قطعیدر . تغییر اولنه‌ماز دینلدیکندن کتیریلن اوتوموبیله ارکاباً سواری عساکرینك محافظه‌سیله سرکه‌جی استاسیونندهٔ آماده شمندوفره بالادخال ضابطان ترصداتی تحتنده سلانیکه ایصال اولنمش وایتالیا حکومتی تبعه‌سندن ملت موسویه‌یه منسوب « آلاطینی » بازرکانك خانه‌سی تخلیه ایله اقامتلرینه تخصیص ایدلمشدر :

تاریخدن عبرت

سلطان مراد خان اول دولت عثمانیه‌ده برنجی اوله‌رق صدر اعظم عنوانی احداث ایله مشهور چندرلی خیرالدین پاشانك عهده‌سنه توجیه بیورمشلردی . اووزیر قوی‌التدبیر مرکز سلطنت سنیه اولان بروسه شهرندن مجهز اردوی امروفرمان پادشاهی ایله آلوب بیزانس ایمپراطورلغنك اداره‌سنه تابع سلانیکی مع ملحقات تسخیر ایلدیکندن قوت ونفوذ شهریاری‌یه بتون سلانیکلیلر عرض مطاوعته مجبور اولدیلر . شوفتح مبینی وجوده کتیرن برنجی صدراعظمدر . خاقان سابق دخی صنف عسکریده برنجی فریقلك پایه‌سی تأسیس ایتمشدی . بوکره برنجی فریق عنوانی حائز بولنان محمود شوکت پاشا سلانیکدن روم ایلی اردوسنك قوتیله مرکز سلطنته عکس‌العمل وتیره‌سندن واصل وخلع وابعاد امری خاصی

اولدی. «سبحان من بقدرته يعجز العقول» سلاطين ماضيهٔ عثمانيه‌ده خلعلر متعدد اولوب فقط بويله متسلسلاً اوچ خلع وعلى الخصوص مخلوعی تبعید هیچ واقع اولمامشدر. ییلدیز سراینده خدمتله متوقع طوتمش اولنلر خلعدن بر کون اول قوهٔ مسلحه ایله چیقاریلوب خیره‌لانمش وتوقیف حجراتنه صوقولمشلردر. قادین افندیلر شهزاده‌لرله سلطانلر وجواری آیریجه چیقارلدقلرندن سرایك خزینه‌سنده موجود جواهر ونقود مأمورین عسکریه واسطه‌سیله اخذ ونقل ایدلمشدر.

استطراد

قرق سکز سنه مقدمکی مشهودات کمترانه‌می یازه‌جغم ضربخانهٔ عامره‌نك مسکوکات ایشی وسرای قپوجی باشیلغی عبدالمجید خان عصرنده دوزاوغللرندن مهران ویغوص بکلره محول ایدی عبدالعزیز خان جالس سریر سلطنت اولنجه مابین همایون خدمت کتابتیله کسب مفخرت ایلمشدم. طوله باغچه ساحلسراینده رفقا ایله اوطورديغمز اوطه‌یه بر صباح بغوص بك کلدی چانطه‌لر ایچنده پرلانطه الماس زمرد تخميناً اوتوزقرق بيك ليرا قيمت طوتار جواهر کتیردی بونلر تعريف وجهله اعمال قلنمق اوزره سلطان مجيد دورنده قپوجی باشی‌یه ویرلمش صکره اونودلديغندن برشی‌یاپیله‌مامسیله نزدنده قالمش اولديغنه مبنی معرض صداقتده اعاده ایلدیکنی سویله‌دی اونودلمش مجوهراتی تکرار سرایه کتیرمك طوغریلغه دلالت ایدر انجق قپوجی باشی‌یه نه‌زمان کیمك الیله اوجواهر تسلیم اولندی

هپسی اعاده قلنانلردن عبارتمیدر فضله‌سی یوقمیدی بو جهتلری آرایان اولمادی واقعا بر پادشاه آرەدن قالقنجه اشیا الدن اله کچر عبدالعزیز خانك جلوسیله برابر مکتب حربیه ناظری غالب پاشا سرقرنالغه آتمشدی بنی ایستەمش یانیه کیتدم اثواب اوطه‌سی موجودینك دفترینی تنظیمه شوکتلی افندمز سزی فرمان بیوردیلر دیدیکندن ارادۀ سنیه‌یه امتثالاً اثواب اوطه‌سنه کیردم اوراسی واسع وطولانی بر محل اورته یره اوزون وکنیش بر تره‌بزه قونلمش اوستنه یشیل چوقه چکلمش سطحنده مرصع ساعتلر اینجولی تسبیحلر اطرافی یاقوتلی الماسلی آلتون دوزبینلر کوزلکلر قاملر مجوهرلی قوردونلر یکپاره زمرددن صغیرجه قطعه‌ده بیضی الشکل ایکی عدد قوطی وانجی طاسی الخ کوزل مینا ایله مزین بیوك بر یازی چکمه‌جه‌سیله حقه‌لرینك قپاقلری بر لانطه‌لی اولدیغنی کوردم سراثوابی رائف بکدن شو قیمتدار مجوهراتك بر دفتری اولمق ایجاب ایدر چیقارلسون که تطبیق ایده‌لم دیدم بن و آرقداشلرم قدیماً افندمزك دائره‌سی بندکانندن ایدك بعدالجلوس اثواب اوطه‌سنه مأمور اولدق بو شیلری دفترسز بولدق جوابنی ویرمسیله حالك عدم انتظامنه شاشدم آکلاشلدی که طوپقپو خزینۀ همایوننندن او مجوهراتك بر قسمی عبدالمجید خان دورنده طولمه باغچه سراینه آلنمش تسلیم وتسلم قاعده‌سنه رعایت اولنمدیغندن دوکونتیلی بر صورتده اثواب اوطه‌سنه قونلمش نه‌اولمشسه اولمش طوپقپو سرایی خزینه‌سنده «چوبان الماسی» دینیلن پك بیوك قطعه‌ده بر الماس یوق نه‌اولدیغی بیلنمیور لقردیسنی مابین مشیری قپودان دریا داماد محمد علی پاشادن اولجه ایشتدیکم واثواب اوطه‌سنك طاغینقلغی کوردیکم بکا موجب انتباه اولمغله سرقرنا پاشایه کیدرك

يالكز باشمه دفتر تنظيمنده معذورم هانكى ذات مناسب ايسه آنكله
برلكده يازارز ديديكمدن اوچنجى كاتب على بك ترفيق اولنه‌رق
واثوابجى بكلر يانمزده بولنه‌رق مطلوب دفتر ياپيلدى عبدالعزيز خان
بركون طوپقپو سراينه تشريف ايتمشلردى معيت شاهانه‌ده بولندم
خزينهٔ همايونه عزيمت بيورلدى آلتى يوز سنه‌لك برسلطنت وادوار
استيلاده فتوحاتدن متحصل انواع غنيمت تصور قلنجه او خزينه
نلر بيريكديرمش اوله‌جق جزؤى ملاحظه انكشاف حقيقته كافيدر
تماشا قلنان نفايس اشـيا نظر ربا ونوادردن ايدى جاملى دولابلرك
برنده ايكى اوجى قيرمزى بال مومى ايله مهرلنمش قالين بر قامتك
اوستنه كاغد ياپشديرلمش (بونى آچان پشيمان آچميان پشيمان) عبارهسى
كورولدى مابين كاتبلرندن شاعر ضيا بك بوش بوغازلقله مألوف
اولديغندن آچالم استيذاننده بولندى شوكتمآب حضرتلرى اولماز
اويله قالسون بيورديلر عبدالعزيز خانك وقوع خلعنده حرم همايون
وسلطانلر طوپقپو سراينه مسارعةً نقل واخراج ايدلديكى وقت
يوزولك كوپه وسائره كبى مجوهراتك مجبرلر جانبندن بى ادبانه ال
اوزاديله‌رق آلنديغى محققدر عبدالحميد خان ييلديز سرايندن بشقه
سرايلره وقصرلره كيتمكه وهم طولايسيله محترز اولدقلريله آرام
ايلديكى دائره موزه حالنه قونلمش وطوپقپو خزينه‌سندن او موزه‌يه
كتيرلمش ذيقيم مرصعات وخارجدن تقديم اولنمش ومبايعه ايدلمش
مجوهرات ياالديزلى دولابلرده طورردى دائرهٔ كتابتدن كل يوم كلوب كچن
رسمى وخصوصى اوراق نومرولره تابع طوتلمق ويكرمى درت ساعتده
جريان ايدن معاملاتى مبين برخلاصه جدولى ياپيلوب حضوره تقديم
قلنمق اصـولدن اولمغله مار البيان موزه‌ده محفوظ مجوهرات ايله

سرایت خزینه‌سنده مدخر نقودڭ منتظم و متعدد دفترلری اوله‌جغی
واضحاتندر . خاقان سابق ایشدن اوشنمز دیدیکلدن بیقماز
معروضاتی تدقیق ایله متوغل استراحت زمانلری معین طعام و منام
وحمام اوقاتی مرتب صحت بدنیه‌سنه دائما اعتنا ایدر. وکلادن برینی
حضورده قبولنده قائماً بولنور. آیاق اوپدیرمز. قارشوسنه یقین
اوطورتدیرر. تواضع و التفات کوسترر. اثنای مکالمه‌ده آلداتمقله
مخاطبنڭ فکرینی آراشدیرر مقربلرینه بیله امنیت ایتمز ایکن امین
ایمش کبی وضعیت آلورده خفایایه متعلق اونلره سوز سویلر .
اطوارنده ملایمت فطرتنده فطانت اولمقله برابر سوء ظنی غالب
ایدوکندن جزئی وکلی امورده اوهامڭ تأثیری دامنکیر تدبیری
ایدی. سلطان سلیم عصرینڭ اختلالنده صدراعظم ابراهیم حلمی
پاشا اوتوب روم ایلی اردوسنده ایدی. صدارت قائممقاملغی مسندینه
سلانیك متصرفلغندن کتیریلن کوسه موسی پاشا یاپه‌جغی ایشی اورادن
کتیرکن قورمش درسعادته مواصلتنده افکار بلهای ناسی قیجقلامش
و ال آلتندن فتنه‌یی دورتمش اولمسیله معهود « قباقجی » مصطفی
شورشه پیشدار اوله‌رق یکیچری قازغانلری فساد آشنی قایناتمش
اردوده دخی اختلال چیقمش و سلطان سلیمڭ طرفداری دیمك
اولان نظام جدید عسکرلرینی یکیچریلر خصومتدن قورشونله
وورمش طاغتمشدر ارباب عصیان وکلادن قرنادن محولرینی طلب
ایتدکلری ذواتڭ دفترینی آقساق شیخ الاسلام عطاءالله افندی
دلالتیله سلطان سلیمه عرض ایتدیردیلر. عصاتڭ دیله‌دکلری اولسون
اراده‌سی ویرلدی. عبدالحمیدخانڭ عهداخیرنده سلانیك مرکزینڭ
اتحاد و ترقی جمعیتنجه ترتیب قلنمش اولان اختلال پروغرامی سلانیك

ومناستر وقوصووده حالی دکیشدیره‌رك ابتدا مناستر داخلنده یوز انلی کشیلك بر فرقهٔ عسکریه رسنه طاغلرینه مسلحاً چیقیویرمسیله اختلال بایراغی تموج ایلدی . تشبثاته ذاتاً آکاه بولنان اوچنجی اردو ضابطانی آختلاله اشتراك ایتمکله ١٣٢٤ سالنك تموزنده انقلاب وجوده کلدی استانبول خلقنده وفور سرور ایله بر نمایش ساکناته‌دن بشقه طور یوقدی .

انقلابدن اوچ کون اول سعید پاشا دفعهٔ سابعه‌ده مقام صدارته تعیین بیورلمشدی . اورته‌لقده ولو سویجدن اولسون متصل ولوله‌لی اصوات وحرکاتدن اورکه‌رك تسکین و تطمینی مستلزم اوله‌جق بر تدبیر ایده‌مدی . نه یاپسون اورکك یرادلمش بر ذاتدر بشنجی صدارتنده ارمنی اغتشاشندن نقدر شاشیردیغنی تفصیلیله حکایه ایتمشدم انقلابك ظهورنده سکز کون کچدی . یایغر الرفضاه لشدی چونکه یایغرا چیقارمغه انقلابیون خارجدن آدملر کتیرمشدی مجلس مخصوص وکلاده ایدم وکلاو قرنادن بعضلرینك عزللرینی متضمن بودورك شیخ الاسلامی جمال الدین افندی‌یه اتحاد جمعیتی نامنه بر ورقه ویرلدی . مشارالیه بونی فرداسنده خنکاره کوندردی صکره کندیسیده حضوره ایستنلدی کوروشلدی . مقربیندن منفور بولنانلره سلطان سلیم سزی ایسته‌میورلرمش چاره کز دباقك دیدیکنی صفحهٔ تاریخ بیلدیریور سلطان حمیدده بو انقلابك عقبنده صادقلریمی بندن آییرمق فکرنده بولنیورلر . باری خانه‌کزده راحت ایدیکز نصیحتنی ویردیکی وکیمسنه‌ده بدل نقودایله شماتتدن قورتیله‌جق جاده‌نی تعیین ایلدیکی متحققدر . شیخ الاسلام افندی واسطه‌سیله تقدیم اولنان ورقهٔ مزبوره‌نك تأثیرندن اندرون وبیرونده ابواب تبدلات آچلدی .

ناظرلر دکشدیرلدی . سعید پاشا انقلابك ایکنجی هفته‌سنده اتحاد جمعیتنك تشبثیله صدارتدن چکدیرلدی صدر اسبق کامل پاشا آنك یرینه قونلدی . استانبولده آثار تشوش تحریکاتدن باش کوسترنجه طشره‌لرك هرطرفنده عین حاللر قیل‌وقاللر توالی ایتدی روم‌ایلیده یدی سکز سنه‌دن بری عناصر متضاده چته‌لری اغتشاشانی تمدید ایلمکده اولوب حسین حلمی پاشا اوچ ولایت ایچون مفتش عمومی صفتیله سلانیکده ایدی . درسعادته جلبله داخلیه‌نظارت جلیله‌سنه نصب اولندی . مجلس مبعوثانده اکثریت فرقه‌سی که اتحاد جمعیتی در . کامل پاشا ایله‌اویوشه‌مدیغندن حقنده عدم اعتماد قراری ویریله‌جکی تعین ایتمکله بش بچوق آی ظرفنده انفصال ومقامنی شمدیکی وقتك حلمی پاشاسی اشغال ایتدی . شمدیکی وقتك دیدیکمه سبب عصر سلیم ثالث ایله عبدالحمید خان دورینك مقایسه‌سنه عزم اولندیغندندر . ١٣٢٥ سنه‌سی مارتنك اوتوز برنده استانبولده‌کی عساکره اختلال چیقارتمسیله حلمی پاشا باب عالیده‌طوره‌میوب یلدیز سراینه‌روان اولدی . تاریخده وقوعاتك تکرری زبانزددر . نامری مسبوق ایکی پادشاهك سقوطلری اسبابندن فاعل وعامللرده اسما مطابقتنی وبلده ومقامك مناسبتنی وعسکرلرك طشره‌ده‌واستانبولده اختلالات احداثیله طرز حرکتنی وبربرلرینه قصد وعداوتنی وسلطان سلیم ایله شهریار مخلوعك جبانتنی ومقربینه اولان نصیحتنی وعهد سلیم خانیده وکیل مطلق ابراهیم حلمی پاشا اردوده اختلال سرنما اولنجه‌روسجق قصبه‌سنه قاچدیغی کبی بولندیغمز دورده حسین حلمی پاشانك دخی‌مذکور مارت‌شورشی‌ظهوریله عساکرك کبرای‌وکلا علیهلرنده‌مدعی‌تلرینی ایشیدنجه باب عالیده طوره‌میوب سرایه بالمسارعه عزیمتنی ولجوب

بچدیکمزده وقوعاتك نقش ونکاری وهرنسج وتاری متشابه بر قماش شکلنی آلور مقدمهٔ کتابده افاده ایدلدیکی اوزره بو اثر وجیز وناچیز (فصول ثلثه) یه تقسیم اولنمشدی آلتی یوزسنه امتدادیله دولت علیه‌ده جریان ایتمش اولان کونا کون احوال اجمال قلننجه آکلاشیلورکه « ادارهٔ مطلقه شدتلی جلاد انتقامی » « تنظیمات خیریه سعادتلی عدل وداد بایرامی » دورمندرس قوتلی استبداد ایامیدر. حکومت سنیه‌ده زمان زمان فوران ایدن اختلالات بعض حسود ومکار پاشالرله متعصبین علماسنك یکیچری زوربالرینی تحریك ایتملرندندر . اختلال ترتیبندن مقصد کویا اصلاح احوال ایمش فسادده صلاح اولمازیا فرض ایده‌لم خیرلی بر نیت بسله‌مشلر نه‌اساسه ابتناءً مهام امور دولت و شیرازهٔ مملکت نظام بوله‌جق دنیاسه ارتکابات وسوء استعمالات منع ایدلملی متجاسرلری جزا کورملی عباداالله حقوق مشروعه‌دن امین اولملی دیرلردی. اختلال آتشنك طومانی کوزلری طولدیردیمی حقوق امتدن بحثله ایملك ایسته‌ین او فساد محرکلری برر صاحب قدرت اولور . زمام حکومتی اله آله‌رق صوچلی صوچسز دیه‌دیکنی، کسر أولدیرر اموالی یغما ایدرلردی . تحریکات اجراسنده نیت خالص معهذا عامل وسائقلر مدنیت و انسانیتدن بی‌بهره غدار ومرتکب ومحترص اولدیغندن دولت وملت هر اختلالده ضرر ومصیبت کورمش معناً ومادةً ضعفه دوشمشدر ١٣٢٤ تموزنده اتحاد جمعیتك اوچنجی اردو مظاهرتیله ظاهر اولان اختلال تأمل ایدیلنجه مقصد ایچون برغایه تعقیب قلندیغی وبوده قانون اساسینك مرعیتی مادهٔ معنابهاسی اولدیغی نمایاندر . انشاءالله بعدازین فیضان معدلت ونسیان شدت

ایله قلوب انام مشروطیتدن بکام اولورده افزایش آسایش جملەیه امنیت وراحت اعوامنی کوسترر. مخلوع عبدالحمید خان اوتوزاوچ سنەیی طولدیرر برطول‌مدت استبدادایله سلطنت سوردی. سلطان عبدالعزیزك خلعی کونی صدراسبق یوسف کامل‌پاشا ساحلخانەسنده تجدد سلطنته محلات منادیلرینك اعلانندن خبردار اولنجه باب سرعسکری‌یه عزیمتله صدر اعظم مترجم رشدی پاشایه خطاباً یتمش سکسان ییلدن بری اونودلمش فتنه یکیدن اویاندیرلدی. مشئوم بر ایش یاپلدی. ادوار قدیمەنك نحوستنه رجوع ایتمش اولدیکمز. هرخلعی‌متعاقب دولت علیەنك باشنه مصائب‌چوکدیکنی تاریخ یازییور. شمدیده پولتیقه قارمه قاریشق اولەجق. قورقارم برمحاربه آچیلوب نیجه قانلر آقەجقدر پادشاهی سریرندن‌چکەجك‌قدر مادام‌که‌الده‌قوت‌واردی‌بوقوت‌انی‌افعالندەدا اثرذاعتداله‌چکمزمیدی اعتراضاتنی سرد ایدنجه رشدی پاشا رفقاسنك عناد واصرارلرینه قارشی مقاومت ممکن اولەمادی اعتذارنده بولنمشدر. آرەسی اوزامقسزین صرب وقرەطاغ جنکلری میدانه کلدی. بعدەروسیه محاربەسی آچیلەرق مغلوبیتمزدن دولت عظیم‌فداکارلقلرەقاتلاندی بونلر عبدالعزیز خان ایله سلطان مرادك خلعلرندن صکره شأمت نمای بروز اولدی. امثال کثیرەسنی مشاهده ایلدك شهرتلری‌بیلنان دبدبەلری کوریلن دودمانلر کندی رئیسلرینك بختی ایله سعادت ونحوستدن اثرارائەایتدیکی‌مثللو هرحکومت‌وملت دخی‌حکمداری طالعندن نصیبەدار اولمغله تجدد سلطنت برمرأت ماهیتنده احواله صورت ویره‌کلمشدر.

فی ١٨ اغستوس سنه ٣٢٥ داخلیه نظارتندن مستعفی

محمد ممدوح

تصویر احوال تنویر استقبال

مؤلفی :

اسبق داخلیه ناظری محمد ممدوح

فیأتی :

٢ غروشدر

ازمیرده ولایت مطبعه سنده طبع ایدلمشدر

١٣٢٨

بيك اوچيوز سال روميسنك اوننده مشروطيت اعلان قلنمشيدى يكرمى اوچنجى چهارشنبه كونى استانبولده بر جمعيت محركه تدهيش اذهان وتشويش مملكت قصديله حمال جمال اقسامندن اجرتله طوتلمش اسافلى وكلاى دولتك قوناقلرينه صالديروب تسلط ايتديرييور وحكومت ايسه ضعف اداره ايله سيره باقيوردى. ارباب شماتتك تكليف واجبارى واصرارى معلوم ايكى پوليس نفرينك متعرضلره اويه رق واقع اولان اصرارى اوزرينه باب ضبطيه يه كيدلدى ومشير، وزير دورت ذات دخى حقارتله اورايه كتيرلدى كيجه دائرهٔ حربيه يه عزيمت اولندى. اوتوز كون بو دائره ده مكث ايديلهرك بعده معائله بيوك آطه ده اقامته مجبوريت كورلدى (تصوير احوال، تنوير استقبال) نامنى ويرديكم شو آثارى فى ٢٥ كانون اول ١٣٢٤ تاريخنده تحرير ايلدم طبع ونشرى نيتيله اولوقت دار الصنايع مطبعه سنه كوندرمش ايسه مده مطبعه نك خليجه ايشلرى اولديغى بيلديرلديكندن كوندرديكمى كيرويه آلديردم. يازديغم مواد اخيراً تبدل سلطنت وقوعندن ناشى كچمش بر دوره عائد وزمان انقلابك وقوعاتى استانبولده اولوبده ادراك ايدنلرجه وياخود بلاد بعيده ده بولنوبده ايشيدنلره تكرار نقل ماجرى بيهوده وزائد فرضيله (الماضى لايذكر) مفهومنجه آثارك نشرينه ده لزوم اولميه جغنى دوشوندم لكن مشهودات ومعلومات مواقع اعتباريله

تخلف ایتمك ودرجهٔ وقوف وافاده شخصین آره‌سنده بیله فرق کوسترمك امر طبیعی اولدیغی کبی سنه‌لرجه مهم ایشلرده بولنمش اولدیغم جهتله بنم بیلدیکمی خارجده قالانلر بیله‌میه‌جکلرندن وبعض حقائق مرور ازمنه ایله مجهولات دائره‌سنه کچه‌جکلرندن تاریخ ملیمزك صفحاتنه نقش نوین حصولنی تامین عزمیله بواثر وجیزك تنظیمی ترکندن اولی ظن اولنیوردی. فقط دمخرم مشروطیت وحریت اولسه دخی انسان هرزمان برقوهٔ غالبه‌نك اسیری اولمق شواسکی دنیاجه اسکی عادتلردن بولندیغی ١٣٢٥ سنه‌سنك مایس آینده مشیر ووزیر وصدور وفریقان ورجال وعلمادن برچوق ذواتك قراردادی تعبیر مبهمیله بلامحا کمه ظلماً وتغریباً استانبولدن چیقارلمش اولملریله ثابتدر. بناءً علیه اسباب مجبره‌دن طولانی اوچ بچق ییل اول یازدیغم اثرك طبع ونشری بالضروره پسمانده قالمشیدی الیوم ١٣٢٨ سنهٔ شمسیه‌سنك تموزنده بولونمقده‌در درت ییل مقدم احکام قوانین خارجنده یوکسلوب پرواز ایدنلر موقعلرنجه بقدرته تعالی بالریخته وپست وابعاد قلنانلر وطنه معاودت امرنده سربست اولدقلرندن اثرمزی طبع ونشر ایتدیرمك فرصتی الویردی.

اسبق داخلیه ناظری

محمد ممدوح

[تصویر احوال تنویر استقبال]

متروك ... قانون اساسی فی ۱۰ تموز ۱۳۲٤ تاریخنه مصادف شب شوق ... آهنکنی بولدرق فرداسی مسامع عامه‌ده غلغلهٔ شغف، دولهٔ شرف حاصل اولدی شوروح نواز قانون حریت داستان اوتوز سنه قدر برزمان الحان کوستره‌میوب قولاً موجود وفعلاً ... واقعاسالنامهٔ رسمیده سنك مزار آسا وهستیٔ نیستی نما ایله (هوالخلاق الباقی) تجلیاتنك مشتاق ایکن نامی بیله ذکر اولنه‌میوردی الیوم احیا قلندی برمقتضای حکمت رب عزت قانون ... بلندرکه دنیاده هرشیئی وجوده کتیرن قوتدر تفرعات و ... زیرده تزبیر ایدلدیکی اوزره اولاً ولایات ثلثه داخ... ... پرداز وثانیاً ادرنه ولایتنده علم افراز ایکی اردوی ... قوتی قانون اساسی‌یه اعادهٔ معدوم قیلندن حیات تازه ویردی ... سرائر سیاسیه وتحولات اساسیه » عنوانیله بالاملا طبع ونشر ایتدیردیکم لایحه‌دن بشقه « فورانازمان » سرلوحه‌سی آلتنده یزدیغم مطبوع ناچیز اثرلرکه بعض عبارات بونلرده رموز ونکات التزامیله تحریر اولنمشیدی شمدیده شاهد دلکش عتاب

انقلاب شو صفحه‌ده اصحاب بصیرته رفع نقاب ایده‌جکدر .
بالاده افاده قلنان اوچنجی وایکنجی اردولردن مشهود قیام وحرکت
مکاتب عسکریه‌ده اکمال تحصیل ایله اورالره کوندرلمش واتحادوترقی
جمعیتنه التحاق ایتمش اولان عددجه درت بشیکی متجاوز بیوك
وکوچوك ضابطانك فعالیتلری نتیجه‌سیدر کلیتلی مقدارده افندیلرك
باعث تسریبی مقدما یونان حکومتیله دولت علیه آره‌سنده محاربه
ظهور ایلیه‌جکی تفرس قلننجه فن حربه واقف وبرده‌خیلی زماندنبری
ولایات ثلثه‌ده بلغار وروم وصرب چته‌لرینك اختلالات مدیده‌سی
تسکین وآسایش بلاد وعباد تأمین ایدیله‌مه‌مش اولسی بهانه‌سیله
اوروپا دول معظمه‌سی حقوق بین‌الدول قاعده‌سنه مباین اوله‌رق
مصالح داخلیه‌مزه مداخله‌دن ماعدا اورایه مأمورلر بیله اسرا
ایلمش اولدقلرندن میدانده شعله پاش آتش اغتشاش اطفا ایدلملك
فعالیت وجدیته وابسته اولوب مکتبدن یتشمش ضابطان صفات
مطلوبه ایله متصف بولنملرینه مبنی روم ایلی جهتی اردولری بو
افندیلرله تقویه قلنمق سرعسکر رضا وطوبخانه مشیری زکی
پاشالرجه مصیب عد ایدلمشدر . اوان تحصیللرنده فکر سربستی‌یه
دائر لسانلرندن سوز قاچیران مستعدان مکاتب تعذیب وطرد
وتغریب عقباتنده سعادتدن خاسر وخائب وبناءً علیه جمعیتله تعاطیٔ
مطالعات مزلقه‌سندن مجتنب ایکن اویله بیکلرجه کنج دینج
افندیلر مرکز سلطنتدن بعید وترصدات خفیه‌نك مواقع وموانع

حیلولتیله بایاتندنده اولدقجه اوزاق بولنمق بختیارلغی اوزرینه مستفید اولنجه بربرلریله کوریشوب آچیق سویلشمك فرصتنی بولدیلر بدیهیاتندرکه طفل نوزاد سر آزاد اولمسه مهدشهودده قدم باصه ماز فقط مرضعهٔ نامهربان جهان آنی آغوشنه آلور آلماز قماط بندایله کده آوارهٔ کهواره ولد یاتدیغی یردن صارغیلره دست رد مد ایتمکله کوچوکلیکندنده فطرةً طالب شیر حریت ومتجانب ربقهٔ اسارت کوروندیکنی ابنای جنسنه خندان وکریان حرکاتیله ایما ایتیورمی چوجقلقده بوخصلتی قازانمش اولان بنی بشر تمیز خیروشر ایدنجه پنجهٔ حمیتی استبداد یاد اولنان سلاسل اسارتی شکست واقداح راح حریتی دردست ایلمکه البت خواهشکردر. اشته اتحاد وترقی جمعیتی سالف الذکر امرا وضابطان طرفلرندن اداره قلنان ایکی اردونك قوتی ایله قلعهٔ استبداده یورویه‌رك ضبط وربطه صرف قدرت ایتدی. قانون اساسینك تجدد احکامی استانبول سکنه‌سنه وولایات والویه خلقنه رسماً بیلدیرلدیکندن محررین مطبوعات اذهانی تهییجه بادی اوله‌جق مقاله‌لر یازدی دور استبدادده چند عدده منحصر ومنتشر اولان جرائد ترتیل اثنیهٔ سنیه وتطویل ادعیهٔ خیریه ایله ترتیب حروفات ایتمکدن ماعدا برصدا چیقارمق احتمالی اوله‌مازدی. وقتا که قانون اساسینك تجدد مرعیتیله سربستی برات نجاتنی جرائد نویسان اله آلدیلر مقدما صحیفهٔ صحیفه تبصبصاتدن متركب زوائد حرارت حریت صارمش اولان خلقه بارد اوله‌جغندن تحویل لسان وجسم جامد ادارهٔ سابقه‌یه حوالهٔ سنان ایلمك اسهل کوروندی.

آرتق سوز سیالهٔ برقیه‌سی شراره‌لر صاچدی أوت الکتریقلی ماکنه ایشلدیکی حینده اوستنه وضع ید ایدن انسان لرزان اولور ایسه‌ده بوقوت جسدی دتره‌تیر سوز سیالهٔ برقیه‌سی حسیات قابیه‌نی اویاندیره‌جغندن یازیلان مقاله‌لرله قلوب ناسده تأثرات وتهورات پیدا اولدی عجبا عوام ناسه هرحقیقتی سویله‌مك جائزمیدر بوکا جواز اولسه انبیاءالله اسرار ربوبیتدن بتون خلقی آکاه ایدرلردی. حقائق الحق خواص امته لایقدر حتی حریت ومدنیتله قطع مسافات ایتمش اولان دولتلرك مشترولری ادارهٔ سیاسیه‌لرنجه پارلمنتولرده ویره‌جکلری ایضاحاتك مکتوم طوتیله‌جق جهتلرینی کوزتمك مجبوریتنده بولنورلر مطبوعات ناصح انام صفتیله بسط کلام ایتمك ارجح ایکن حدتله سرپیلان سوزلر یالکز استانبولده قالمایوب بونك تأثیرندن اهالیٔ ولایات دخی طاشقنلق حصه‌سنی آلدی طشره‌لرده نلر اولدیغنی آشاغیلرده بر نبذه بیلدیریله‌جکدر. بوقاریده تمیق ایدلدیکی اوزره قوت وشدت اردولردن طراقه افکن اولمشیدی.

مرکزی سلانیك شهری بولنان اتحاد جمعیتی طشره‌لرك معتنا محللرینه بر شعبه تعیه ایتمکله برابر ولایات سنین وفیره‌دنبری منفیلرله طولدیرلمش وشوغربزدکان غلیان چیقارمق استعدادینی بسله‌مش اولدیغندن تاریشقلق تعممه یوز طوتدی اتحاد جمعیتنجه اساساً مرتب اولان « اختلال نظامنامه‌سی » درکه اون سنه اقدم بزم « ژونلر » له ارمنی عربده پردازاننك آمیزش وورزشندن تمرددار بولندیغنی « فوران ازمان » اسمیله یازدیغم رساله‌ده

کوسترمشیدم اوعربده سازان میاننده « فرامماصون » جمعیتنه
منسوب ومألوف تألیف قلوب اونلرده یوق دکلدی بوتقدیرجه
اوچ عنصر تشبثنده متفق فرض اولنور اصول مشروطیت تأسس ایدنجه
مطبوعاتده ادارهٔ مندرسه‌نك استخدام ایتدیکی خفیه‌لر وبونلره
ییلدیز سراینده ویریلان معاشلر وعطیه‌لر مباحثی مندرج واوتوز
ایکی سنه‌لك تضییقاتدن ناس مفتریاته دوچار اولورم خوفیله کیمسه
کیمسه‌یه امنیت ایده‌مه‌مك راده‌سنه کلمش وبر صاحب عائله کندی
متعلقاتندن بیله سوز طاشیرمی دیه‌رك توحشه دوشمش ایکن
غزته‌لرده مسطور تنقیدات وتقبیحاتی سکنهٔ دارالسلطنه اوقودقجه
متهیج اولمسیله باغچه قپوسی قربنده کائن سلانیك بونمارشه‌سنده
اوزری « حریت ومساوات وعدالت » کلماتی منقوش قرمزی
جانفس حمائللرله برده اوفاق شکلده یاپلمش قورده‌لری اتحاد جمعیتی
منسوبیتنه اشارت اولمق خولیاسیله آحاد وافراد بالاشترا بوینلرینه
وکوکسلرینه طاقه‌رق زعملرنجه جمعیت اتحادیه سربازلری اولدیلر
وبرطاقم اهالینك اللرینه بایراقلر ویره‌رك سوقاقلره طولدیلر
هوی های اوباشانه چوغالدی یوزلرجه بالدیری چپلاق بعضلرینك
یدلرنده بایراق باب عالی‌یه طالدی اعلان مشروطیتدن اوچ کون
اول صدر نشین اولان سعید پاشایی تبریك ایچون سفرای
دول اجنبیه باب عالی‌یه کلمش اولدقلرندن صدر اعظم ایلچیلرله
کوریشیور سزلری قبولده معذوردر استدعا کز وار ایسه ویریکز

تبليغنه مقابل اهالى جانبندن مطلقا صدراعظمى كوره جكز اصرارى
اصوات مزعجانه ايله يوكسلدى سعيد پاشا ايلچيلرك يانندن چيقدى
صدارت دائره سنك صفه سى اوموز اوموزه طولش دها ايچرويه
صوقولمق ايستيورلر خدمه قپويى بتون بتون آچديرمه ماغه اوغراشيور
مشار اليه ايله برابر قپونك اوكنه كلدك مقصدكز نه در ديدم بر قاچ
يوز ترسانه عمله سى اجرتلرى بيركمش اوبر طرفده يتمش سكسان
قدر نفرات بحريه اونباشيلق چاوشلق و بوندن ايلرو ترفيع درجات
املنه صاپلانمش مطلبلرينك اسعافنى تمنى ايتديلر ايجابى بحريه نظارتنه
يازيلور جوابى اعطا قلندى صفه دن چكلديلر اجتماعك آقه سى
آلندى ظن ايلديكى صره ده ينه باير اقلى ديكر كروه غريب و غلو ايله
بالورود معمورة العزيز ولايتنده اكراد قريه مزى نالان و برباد ايتمش
حالمز تأمين وزيانمز تضمين اولنميه جقمى تظلماتى ضميمهٔ غرنك
وسرود ايلدى بو مواد بسيطه عرضحاللرله ايضاح ايدلمك ممكن
اولديغى دركار ايكن شو اوچ قسم اشخاصك صانكه آن واحد
تأخيرى ناقابل مصلحتلرى وارمش كبى سفرا ايله كوروشمكدن بر
صدراعظمى آييرمق ايستديلر باب عالى يه نيچون كلوب طوليورسكز
ديه رك بونلره كيم سوز سويليه جك اسنادات كردبادينه صاورلن
حكومت رسمسز رسملى غزته لرله بازيچه ايدلنجه البته سوز اياغه
دوشر پرنيان بيان باش كاركاهنده نسج اولنه كلديكندن و آياق
باش خاصه سنى ويره ميه جكندن بى سروبن مقالات ومستدعيات

ظهور وایش کورنلری کرفتار فتور ایتـدی لکن بو هنکامه‌لی ایامده باب عالینك دخی باشی یوقدی مثلا بیك کشی طوپلانمش خارجده باغیریور صدراعظم پاشا اوطه‌سنك پنجره‌سنه یاقلاشـوب مجتمعینه تشکراتکزی عتبهٔ شاهانه‌یه عرض ایدرم « پادشاهم چوق یشا » الفاظیله پنجره‌دن سسلنیور آشاغیده بولنانلر کذلك « پادشاهم چوق یشا » غلغله‌سنی تکرار ایدرك کیدییور بر بشقه بیك کشی اونقطه‌ده اجتماع وکما فی السابق طرفیندن صوتلر اسماع ایدیلیور الحاصل ضعف اداره هرصورتله متمثل ایدی یدنجی دفعه اوله‌رق صدره کلدیکنده اهالی سعیدپاشایی آلقشلادی بر هفته کچنجه معامله مرارت پیدا ایلدی زیرا صمان آلتندن صویوریدن‌الر اوینایوردی غایهٔ آمال محرکین بر کین وکلاجه تبدلات وقوعه کلمـسی اسبابنی تهیه ایتمك ایدی کورلتی هارلتی یوماً فیوما آرتدی خلقـك یایغراسـندن مجلس مخصوص اوطه‌سنده وکلا مذاکرهٔ مصلحت ایده‌میه‌جك برحاله کلدیکی حینده شیخ‌الاسلام جمال‌الدین افندی‌یی خارجدن ایستینلر اولدیغنی دیلسز خدمه اشارتله آکلاتدی افندیٔ مشارالیه مجلسدن چیقـدی بشقه اوطه‌یه کیتدی اون دقیقه صکره النده برکاغدله لونی متغیر اولمش کلدی اوورقه‌یی اوقوتمادی جیبنه قویدی خنـکاره عرض اولنه‌جق بر طلبنامه‌یی مشـارالیهك یدینه صیقشدیرمشلر صدر اعظم پاشا سز کیتمه‌ملیدیکز کتدیکز نیچون علی العجله اسـتدعا قبول ایتدیکز دیدی شـیخ‌الاسلام افندی

نه یا په بیلیرم ذات شاهانه یه تقدیم ایده جکسین تکلیفنده مصرانه
بولندیلر جوابی درمیان ایلدی ورقهٔ موضوعه‌ده کیملرك تبدیلی
مطلوب ایسه کوسترلمش شیخ الاسلام افندی ایضاحات ویرمدی
(استطراد) سلطان سلیم ثالثك خلعنی انتاج ایدن حادثه‌ده وقتك
شیخ الاسلامی اعرج عطاءالله افندی‌یه رجال وقرنادن بقالری
ایسته‌نیلنلر حقلرنده ارباب اختلال طرفلرندن بویله بردفتر ویریله‌
رك پادشاهه تقدیم قلنمش ونظریات ملوکده استقرار سلطنت
تهالکنه مبنی هرشیئ فدا ایله شورش چکشدیریلیر خولیاسی وقوعات
ماضیه‌نك صورت جریانندن نمایان اولمغله سلطان سلیم دخی
اختلالجیلرك طلبلری وجهله رجال وقرناسنی افنایه موافقت ایلمش
ایسه‌ده مطالب آرتدقجه آرته‌رق توسع طغیاندن اك صوکنده تخت
شوکت برکشته اولمشدر بونده اشتباهمی وار جنودی تسلیم ایدن بر
قوماندان البته یرنده قاله‌ماز جمال الدین افندینك کوریلن اطواری
اوزرینه مجلسك مذاکراتی درمه چاتمه ختام بولدی وکلا آرابه‌لرینه
راکب اولدیلر اثنای راهده السنهٔ عوامدن تجاوزاته اوغرادیلر
معارف ناظری هاشم پاشا یالیسنه کتمش استعفانامه‌سنی کوندرمش
طوپخانه مشیری زکی پاشا عزل ایدلمش ییلدیز سراینده اکثر
ذوات خدمتلرندن چیقارلمش سالف الذکر ورقهٔ معروضه‌نك
تأثیراتی کورلمکه باشلادی بحریه ناظری حسن رامی پاشا چهارشنبه
کونی منعقد اولان مجلس وکلاده ینه بولندی اولکی مجلسدن

عودتده تحقیقاته دوچار اولدیغنی بکا حکایه ایتدی باب عالیده صدارت دائره‌سنك قارشیسنده « ثروت فنون » غزته‌سی طبع اولنیوردی صاحب امتیازی احمد احسان افندی شیخ الاسلام حضرتلرینك متعلقاتندندر شو مطبعه‌یه بنه متعلقاتندن ذوات معروفه وسائر اودا مداوم ایدیلر احسان افندی اوکونلرده سیماب آسا متحرك وبیقرار ایدی ازدحام ایله کزن خلقدن برقسمی مذکور مطبعه‌یه جاب اولنور حقوق وآمال ملیه‌نك محافظه واستحصالنه باقیله‌جغی مواعدیله وکالت ویرملری بونلره تفهیم وصدارت دائره‌سنك قپوسی حوالیسنده وطیشده کی یولده جمیتلی طوریله‌رق مقاملرنده بقالری ناچسبان وکلا آرابه‌لره راکب اولنجه شتوم وهجوم نمایشیله تهدید قلنمسی ضمننده مطبعه بر بایراق اشارتی کوستره‌جکدر تعریف اوزره صولت ایچون وکالتلرینی ویرن اهالی‌یه طرز تعرضی تعلیم ایدیلور صدراعظم ایله شیخ الاسلام افندینك مابینی شکررنك واورته‌ده دونوب دولاشان ایشلر هپ نیرنك اولدیغنه وقوف کسب ایتدیکمدن داخلیه نظارتنك مشاغلی اون اوچ ییلدنبری حیاتمه دوقنه‌جق درجه‌ده وجودمی اتعاب وبیتاب ایلمش ومکرراً بو خدمتدن عفویمی دیله‌دیکم حالده قورتیله‌مامش ایدم دولتـه التی سـنه خدمت ایتدیکم واغتشاشات آره‌سنده بومبالر وقورشونلر آتیلان یرلره چکنمیه‌رك کتدیکم یار واغیارك کوردیکی وبیلدیکی حالاتدن اولدیغنه مبنی جمعه ایرتسـی کونی ایدی دائرهٔ

نظارتدن استعفانامه‌سی صدر اعظم پاشایه کوندردم اوکون طرف ملوکانه‌دن باب عالی‌یه خط کلشیدی قرائتنده وکلا ایله برلکده بولندق خدمت مشیختده اولدیغی کبی حربیه وبحریه ناظرلرینك جانب تاجداریدن تعیین قلنه‌جغی مضمون خطدن مستبان اولمسنه شیخ الاسلام افندی بحق ایلشمش صدراعظم پاشانك اوطه‌سنه کیردیکمزده بو سوزك ویاخود باش کاتب پاشانك تسویدی اوله‌جقدر مشروطیت اداره‌یه خلل طریان ایتمه‌یه‌جکی حقنده پادشاه کچن کون قسم بالله ایتمشلر ایدی اهالی‌یه کیفیتی تبلیغه اراده ایله مأمور اولدم وسویله‌دم اصول مشروطیت اقتضاسنجه قابینه‌نك تشکیلی باش وکالت مقامنه عائددر حربیه وبحریه ناظرلرینك تعیینی ماده‌سی خط همایونك مدلولنه نظراً تغییر اولنمش بنده تأمینده ثبات ایدلدیکندن آرتق بنده اعتمادم قالمادی تعریضاتی اوزرینه ایکیسی آره‌سنده حرارتلی سوزلر یوریدی واقعا خطی صدر اعظم قلمه آلمشدی مساند مذکوره‌یه کتیریله‌جکلرك تقدیر پادشاهی‌یه براقلمه‌سنده‌کی علت چونکه مقام مشیخت تقلیب وتجدید سلطنته دائر ازمان سالفه‌ده فتوالر تحریر وقوای جنودیه مقتضانی اجرا ده ساق اتفاق تشمیر ایتمش اولدیغندن ذهن شهریاری‌یی یاتشدیرمق ملاحظهٔ اخلاص پروراناسیله سعید پاشا خطك مسوده‌سنی عندعالیده موجب محظوظیت واطمئنان اولور بر قالبه افراغ ایتمشدر .

هرنه ایسه اوله یازباشدن مناقشه‌یه یول آچلدی شاعر

سحر آرانفعینك قصیده‌سندن شو مطلع غرا مطالعه‌یه احرادر « هر نه فتنه کیم ظهوره حیز امکان بولور » « وجه امکان ظهورین اول خط فتان بولور » شیخ الاسلام افندی اعتراضنده حقلی ایدی دیه‌جکنی دیدی تهورله قالقدی کیتدی وقت غروب شمسی ارائه ایتمسیله هیئته برلکده اوطه‌دن چیقدق صدراعظم پاشا بو عاجزه سزلك استعفا کزبنی دلخون ایلدی بیوردیلر مارالذکر مطبعه‌دن بایراق اشارتی ویرلدی تحرکین جانبندن اجرا ته‌طوتلمش واورادە طوپلیجه بولندیرلمش اسافلدن معدود بعض بی اذعان نادان دولت وملت بدخواهلری تنوهاتیله وکلای سائره پیشوا اوله‌رق آرابه‌لره کیرلدیکی صیره‌ده جرکاب هذیان سرپدی مسکنمه واصل اولدم کیجه ساعت آلتی بچوق قرارلرنده مابین باش کاتبی تحسین پشادن بر تلغراف کلدی شمدی سرایه عزیمتلری مقتضای ارادهٔ سنیه‌دندر مألنده ایدی نظارتدن استعفا ایلدیکم جهتله کلمیه‌جکمی تلغرافه جواباً یازدم انفصال وقوعنده سرایه کیدلمك وکلاجه آداب حکمنه کیرمش اولمغله اوقاعده‌یه رعایةً اوچ کون کذرانده سرایه بالعزیمه باش مابینجی مشیر نوری پشانك اوطه‌سنه کیردم نظارتدن مفارقتمه تأسفلر ایتدی دولته فائده کتیره‌جك مواد مهمه‌یه متدائر یازدیغکز لایحه‌لری بیلیرم سز ایلکه چابالادیکز نه‌چاره قدر یاور اولمدی نزاکتیله ممزوج دلنوازلقده بولنمش اولدیغندن مشارالیهه بیان شکران وکلمات آتیه‌یی درمیان ایلدم درد دشوار دولته مشروطیت مشروعه‌دن ماعدا دوا یوقدی اتحاد جمعیتی عسکر قوتیله قانون اساسی‌یی

آلدی بونك محافظهٔ احکامی حقنده ذات شاهانه قسم باﷲ ایلدیکنی شیخ الاسلام افندی تلقی ایتدیکی ارادهٔ سنیه ایله باب فتوی حوالیسنه جمع اولنان اهالی‌یه بیلدیرمش خلق شوصورتله تأمین قلنمش فکر قاصرمجه اتحاد جمعیتنده سرایه بعضلری جلبله ایجاب مصلحت وحکمت افهام بیورلملیدرکه ایشلر دها زیاده کسب وضوح ایده بیلسون اجراآت ومعاملات کافی السابق بردوام اولدیغی تقدیرده وخامت وندامت کوریلور مطالعهٔ کترانه‌می حضور ملکداری‌یه عرض بیوررسکز شمدی‌یه دکین ادارهٔ دولت اوسته سویله‌نیلان سوزلر اجتناب کردابنده چویرلمکدن آیریلمازدی حال تحول ایتمسیله طوغری سوز بالکه بعدما مقبول اولور توثیقاتیله وداع ایدیلهرك خانه‌مه کلدم نظارتدن چکلدیکمك دردنجی چهارشنبه کونی که تموزك یکرمی اوچدر صدراعظم سعید پاشا دخی جمعیت اتحادیه‌دن برکون اول کوردیکی اطوار سیئه قورقیسنه کیدنجه بالمجبوریه استعفا عریضه‌سنی کیجه سرایه کوندروب روزچهارشنبه باب عالی‌یه کلمه‌مشدر الی بایراقلی فرقه‌نك بونی انتاج ایلیه‌جکیده آشکار ایدی یوم مذکورده دائرهٔ صدارته اتحاد جمعیتندن اوچ کشی کلهرك بنه شیخ الاسلام افندی‌یی آرامشلر هنوز کلمدی جوابی افاده اولنتجه صدارت مستشاری مجلس مخصوص اوطه‌سندن ایسته‌مشلر سعید پاشا همان عزل ایدلمز ایسه تغیرات هویدا اوله‌جغنی بیان ایتملری اوزرینه مستشار بك بنم بوکبی مهم ایشده نه صفتم اوله‌بیلیر معذرتنی سرد ایتمش هیئت مجلسه ماده‌یی آکلاتیرسن

تکلیفنده بولنمشلر مستشار مجلسه کیرمش شورای دولت رئیسی
حسن فهمی پاشا یه ماجرانی سویله‌مش پاشا طیشاری‌یه چیقه‌رق
آنلرله کوروشمش بعده مستشار بك تلغراف اوطه‌سنه کوندرلمش
کان اواوچ کشی حضور ویازیلان شیئه ناظر اولدقلری حالده افادات واقعه‌یی
تصویراً سرایه معلومات عرض ایدلمش سعید پاشادن مهر آفندی کامل
پاشا حضرتلرینه تسلیم اولندی یارین رسماً اجرا ایدیله‌جکدر جوابی
کلمش وقوعاتدن خبرم یوقدی مسکنمده اوطوریوردم بحریه ناظری
حسن رامی پاشا دخی منفصل اولمغله جوارمزده‌کی ساحلخانه‌ده
ایدی برجم غفیر آنی آلمش کوتورمش حوادثی ایشتدم اوچ ساعت
کچدی « سرائر سیاسیه و تحولات اساسیه » سرلوحه‌سیله یازوب
هیئت مجلس مبعوثانك انظار دقتلرینه رفع ایتدیکم فی ۱ کانون اول
۳۲٤ تاریخلی لایحه‌ده تفصیلاتی بیان قلندیغی وجهله آرابه‌مه بینوب
یانمده بر پولیس ایله باب ضبطیه‌یه کیدلدی حسن رامی پاشایی
اوراده بولدم بعده شهر امینی رشید پاشا وکیجه طبخانه مشیری
زکی پاشا ومابین باش کاتبی تحسین پاشا ارامکاهلریندن زارزور
چیقارلمش کتیرلدی مکتب سلطانیده وقتیله مبصرلق ایتمش معارف
نظارتی آدملرندن قیرجه صقاللی اورته بویلی صادق افندی اسمنده
بریسی اتحاد جمعیتنك استانبول شعبه‌سی رئیسی‌یم دیوردی سعید
پاشا صدارتدن انفصال ایتدی ضبطیه دائره‌سنه آلنه‌جقدر افاده‌سنده
بولندی بوروایت وهلهٔ بی اصلدر دینیله‌میه‌جك زیرا مشارالیه

صالى اقشامى استعفا ايتميوبده چهارشنبه كونى باب عالى يه كلمش او سه برعقبه يه اوغرادلمق مصمم اولدرق بويله ياپيلمى تأملاتى اذهان اهالى قارشديرلمش اولديغى كونلرده عقول واصول مقياسانى ايله حل ايديله من هرشى ياپيلمق ممكندر چونكه بلده ده ولوله احداثى ايچون طشره دن يايغاره جيلر كتيرلمشيدى كيملرك خيرپالانمسى مقصود ايسه او حشراتى اقامتكاهلره صالديرديلر سعيد پاشا من القديم حريص اقبال ايسه ده بوكره پك تتك بروقتده صدارتى درعهده ايتمشيدى قارغه شالق آن بآن مزداد اولدى احوالك بحرانى كوردكجه تورقو ايچنده قالديغندن واوتوزاوچ سنه دنبرى آلشديغى طبيعتله يكه سرايك مزاجنى قوللامق وبرياننده جمعيت اتحاديه يى اله آلمق تصورى اوزرينه ايكيه آيرلمش بريول طوتديغندن جمعيت كنديسنه انفعال حاصل ايلدى انقره واليلكندن داخليه نظارتنه مأموراً كلدكدن صكره بر كيجه ييلديز سراينده حضوره قبول اولندم ذات شاهانه .... فلان وفلان صدر اعظملر مأمولمكي چيقمادى « سعيد پاشا بكا هيچ قارشى كلمدى » تعبيراتيله لسان تاجداريدن طويديغم كلمات مشارالیهك هربار دلخواه همايونه توفيق حركت ايتمكله حقنده توجه ترقيدار بولنديغنه برهان باهردر خنكار بوكلماتى بن كتيره بيان بيورديغى هنكامده سعيد پاشا معزول ايدى آنك نبض كيرانه خدماتى نزد شهرياريده مقبول اولماسه ديكر منفصل صدر اعظملردن ناخوشنودى ابراز ايلديكى مثللو كنديسندنده نفرت كوستريله جكى امر ظاهردر نه چاره كه مشاراليه

طور قديمه كذلك سالك اولهرق كوزنى بيلديزه ديكديكندن.
واسباب عديدهدن طولانى جمعيتك اغبرارينى بيلديكندن بالاضطرار
صدارتدن استعفا ايتدى سعيد پاشا دفعهٔ سابعهده حامل مهر
پادشاهى اولنجه سر عسكرلك عنوانى حربيه نظارتنه تحويل
قلنمشيدى قرهطاغ وروسيه محاربتندهجان پازارلغنه كيرمش اولان
رضا پاشانك سر عسكرلكدن بوكره بادئ انفصالى روم ايلى
اردولرينه مكتبلى ضابطان انتخاب واسبالى وشمدىاردونك حال
اختلالى نزدپادشاهيده حدت وانفعالى دعوت ايتديكندندر. بيغيناقلى
خلق پاطرديسيله رضا پاشا ياليسندن استمبوطه قونمش بر پوليس
معرفتيله كيجه استانبوله ايندريلمش باب ضبطيهيه ادخال بعدهدائرهٔ
حربيهيه ايصال اولنمش صدوردن ابوالهدى افندى مكاتب عسكريه
مفتشى فريق اسماعيل پاشا بالا رتبهسنى حائز حسن بك سراى
سرا بريقدارى مصاحبلرندن كامل افندى بالا رجالندن حبيب ملحمه
افندى برادرى نجيب ملحمه پاشا مذكور دائرهنك اوطهلرينه بشقه
بشقه كونلرده صوقولدى شو ذوات استانبول اتحاد جمعيتى مقلد
ومتجاسرلرينك مملكتده اغتشاش ايجاديچون قوللاندقلرى وسائط
مستكرهه وموظفه ايله صارصلمش اوليلر مركز دولتده صولت
ارائه ايدنلره مقلد ديديكمزك سببى اصل اتحاد اركاننددن بيكباشى
خليل بك وملكيهدن رحمى وظلعت افنديلر دائرهٔ حربيهيه كلمشلر
ايدى بوذاتلرك ورودلرينه باعث اولان دخى كورشمك املنده
بولنديغمى جمعيته تلغرافله ازبار ايلديكمدندر تسلطات واقعهنى.

بالاتیان عسکری قانونلرینك کوکسلرنده طاشیدقلری قانون عباره‌سی محرر لوحه‌دن غیری بو مملکتده قانون کورمیورم دیدیکمده موسی الپهدن خلیل بك شوچرکین معامله‌لاتدن هیچ معلوماتمز یوقدر. صادق افندی نامنده برشخص استانبول شعبه‌سنك رئیسی اولدیغنی سویله‌مش یانمزه کتیرتدك مؤاخذه ایله برابر تکرر افاده‌سی حالنده قورشونله اوریله‌جغنی مرقومه بیلدیردك جوابی ویرمش اولمسی ترتیب اغتشاش ایدنلر اتحاد جمعیتندن خارج مقلدین بولندقلرینك دلیلیدر اوکونلرده شکل حکومت ظاهراً موجود ایدی ادارده تصرف مغلول حکومت ایچنده مخالف قوت مشهود ماهیت وکمیتی مجهول ایدی «زیرنده بسته‌در اجلك کاهواره‌سی» «جانباز حبل دولته الله یول ویره» محترصلر سرکش احوال مشوش اولنجه نه سویلنسه فائده ویرمز. رضا پاشا باب ضبطیه‌یه وصولنده براوطه‌یه کیرر ضبطیه ناظری زیور بکی صورار کیجه اولمغله خانه‌سنه کیتدیکی بیلدیریلور اوطه‌یه تونی اسمر آزجه سیاه بیقلی بریسی چیقه کلیر اوراده‌کی مأمور ایله قولاق قولاغه فیصلدانیرده رضا پاشایه باقوب سز حربیه دائره‌سنه کیده‌جکسکز صدر سابق سعید پاشا باب ضبطیه‌یه کله‌جکدر سوزلریله قالقار کیدر رضا پاشا بوکیمدر سؤالنه ثروت فنون غزته‌سنك صاحبی احمد احسان افندیدر جوابی اوطه‌ده بولنان مأموردن آلور رضا پاشا دائرهٔ حربیه‌ده ایکن اتحاد جمعیتندن رحمی افندی یانه کله‌رك عثمانلی بانقه‌سنده یوز اون بیك لیرا موجودکز اولدیغی تحقیق قلندی خزینهٔ مالیه‌نك طارلغی اولدیغندن بونی فدا ایدیکز اخطا.

نده بولنور بر مدت صکره احمد احسان افندی کاوب رضا پاشایه خطاباً مهر ذاتیکزی تسلیم ایدیکز تکلیف عجیبنی ایلرویه سورر وکالا مهری انجق تخته نشوده چیقاریله‌رق واکثریا شق اولنه‌رق ورثه‌نك ید امانتنه تودیع قالمق وشقنه سبب او مهر ایله خلاف ناموس بر شی تصنیع اولنمامق ملاحظه‌سی حزم واحتیاط قاعده‌سنه رعایتدن منبعث ایدی برحیات بر سرعسکر معزولندن خاتمنی طلب جای حیرتدر رضا پاشا یوز بیك لیرایی فدا واون بیکی دخی بشقه‌جه اعطا ایدرك وطوبخانه مشیر سابق زکی پاشا بشبیك لیرا وتحت تصرفنده قرق اللی بیك لیرا قیمت طوتاراملاکنی ویره‌رك ایکیسیده توقیفدن رهنیاب اولدیلر حسن رامی پاشا بالواسطه شفاهاً تهدید وتضییق وکاه امل آور تشویق نتیجه‌سنده سکسان درت بیك لیراسنی ترك ایلمشدر.

مکر بر کیجه ساحلخانه‌سنه کیده‌جکلر کتمش زوجه‌سی المانیالیدر کوز داغی ویرلمش قاصه درونده محفوظ چکلر چکلمش پاره‌لرك قردی لیونه بانقه‌سنده بولندینی آکلاشلدقده رحمی پاشایه مراجعت ایدیلوب بانقه‌دن مبالغ مذکوره اخذ اولنمشدر.

اوینانور چار پاره الده نقود
صای که رقاص ایمش ازلده نقود

برشیء آلنمقسزین ویرمك جناب وهاب جل شانه حضرتلرینك قدرت سبحانیه‌سنه مخصوص اولوب بن ایسه محلولاتدن خان

وچفتلك و آپارتمان قوپارمامش اولدیغی اتحاد جمعیتنك تحقیقاتیله تبین ایتمشدر که آنلرله کوروشدیکمزده ثروتکز اولدیغنی بیلیورز دیمشلر ایدی قرنادن وزیر راغب پاشا دخی زنکین وامتیاز و املاك آلمش اولدیغندن دائرهٔ حربیه‌یه عسکره قوندی بر قاچ کون ایچنده نصلسه یولنی بولدی چیقاردی قانون اساسینك تجددی حسبیله شویله بر موفقیت اوغورنده مالاً نقدر فداکارلق ایدلسه وطرز معامله قانون اوجیسیله اولسه تقدیره بایسته کورینوردی قالدی که تنظیمات خیریه تیمناً بیك ایکیوز اللی بش سنهٔ هجریه‌سنده سلطان مغفور عبدالمجید خانك کلخان میدانمده قرائت اولنسان خط همایونیله عالمه اعلان قلنمش واوروپا دول معظمه‌سی بونك الی ماشاءالله تعالی حسن جریان احکامنه شاهد کوسترلمش اولوب یتمش ییلدنبری عانی تکالیف ایله خزینهٔ دولته مالنی کیمسه ویرمدی مذکور خط عدالت نقط جان وناموس وعرض ومال تبعه‌نك محفوظیتنی قطعیاً تأمین ایلشیدی نصف عصردن افزون برمدت مسعودیت ممالك عثمانیه‌ده متمکن صنوف اهالی‌یی رهین امنیت ایتمشیکن حریت شخصیه ومصونیت مساکن ومعدلت قضیه‌لرینی جامع اولان قانون اساسینك ازسرنو احیاسنی متعاقب وکلالق مساندنده چوق سنه‌لر قالمش سالخورده وتجربه‌دیده امکداران ایله وزارات مرتبه‌سنی اکتساب ایلمش اولنلری سرای بورنی آقدیسندن فرسوده اشیا دوکرجه‌سنه هویت وماهیتلرینی تخمینده

آحاد ناسك بيله كوچلك كورمدكارى اشخاصى وبرقاچ پوليسى تسليط ايله بالامحا كه وحكم ضبطيه قپوسنه كشان بركشان جاب وجان ومالدن امنيتى سلب ايتمك وحربيه دائره‌سنك بكر آغا بلوكنده ايسلى باصلى تنك وتار واسناداته مبنى طشره‌يه منفياً كوندريله‌جك شاكردان مكاتب وضابطانه توقيف واستجواب ايامنده جاى قرار بولنمش كوشه‌سنه چكمك قانون اساسى مقياسى ايله اولچيلور موادن اوله‌ميه‌جغنى عقل سليمى بولنانلر تصديقده تردد ايده‌مز أوت املاك ضبط اولنمش ومحلولاتندن دون بدلات وپادشاهى تصديعات ايله آلنمش شيلردركه كنديلرندن استرداد ايديليور مدخر سيم وزر عطيهٔ سنيه وياخود سوء استعمالاتدن بقيه اولمغله بونقود آلنيور دنيله‌جك ايسه مثلا سكز بيك ليرا دكرى اولان برمحلول محل ايچون وقفنه بيك ليرا ويره‌رك باارادهٔ سنيه عهده‌يه چكمش عقارات حقنده اوقاف نظارتندن متصرفلرى عليهنه غبن فاحش دعواسى آچلمق ونقود سوء استعمالدن بيركديرلمش اولديغى تقديرده ايشى اصولاً محكمه‌يه آتوب حكم آلنمق طريق صوابنه كيدلمسى شرفنامهٔ مشروطيته بر ديباحهٔ ابتهاج اولوردى مصونيت مساكنه رغماً حريم داره الى صوپالى مرتب اسافل قپو قيرمق ديواردن آشمق صورتيله تعرضات شديده كوستره‌رك قوناقلرده مخدرات اوزرينه يورېمك امنيت جان وناموس وعرض ومال درجاتندن باقلنجه يتمش سنه مقدم هركسى دلشاد

ایدن تنظیمات خیریه‌نك احکام صریحه‌سنه توافق ایلیه‌مز قانون
اساسی‌که یکیدن تأیید اولندی بونك محتویات موشحه‌سیله تجاوزات
واقعه‌یی تطبیق اثبات قابل دکلدر آلتی یوز ییلدنبری دولت عثمانیه
تختنه سایه‌ساز سلاطین سطوت نشان ویاخود اوروپاده کوکبه فرما
حکمداران تقدیر خدمت مقابلنده کیمسه‌یه املاك ونقود بذل اتمشلرمیدر
شو نقطه‌لرده تدقیقات اجرا اولنسجه صحائف تاریخ باقه‌لم بزه نه مثاللر
ارائه ایدر سلاطین ماضیه‌مزدن نیجه یوجه پادشاهلر دها تمه یرارلق
کوسترن وزرا وامرایه قری ومزارع جسیمه ویرمش اولدیغندن
اووزیرلر آنده‌قلری مزارعك حاصلاتنی جامع ومدرسه وتکیه
ومکتب وکوپری کبی تأسیس ایتدکاری محللره وقف ایله مدت
حیاتیه‌لرنده فضله حاصلات وارداتدن کندیلری کامران اولدقدن بشقه
ارتحاللرندن صکره قرناً بعد قرن اولاد واحفادلرینه تولیت واقعندن
استفاده ایتمشلردر بناءً علیه ابدالاندن مقصود رجال دولتی حسن
خدمته تشویق ایله مقابلنده مکافات اثبات قانمسی ماده‌سیدر اجنبی
حکمدارانیده بویله یاپمشمیدر مبحثنه کلنجه پادشاهلرمزك ویردیکی
یرلردن قیمتده قات قات زیاده‌سنی بخش ایتمشلردر آلمانیا امپراطوری
متوفی کیلیوم پرنس بسمارقه وسائرده‌یه چفتلکلر ونقود ویردی شو
چفتلکلرك بهری یوزبیك لیرادن افزون قیمتی حائز اولوب ممالك
عثمانیه‌ده ایسه اللی بیك لیرایه صاتلمش برچفتلك ایشیدلمدی انکلتره
دولتی رجال سیاسیه‌سندن برذاتی اوردلق پایه‌سیله اعزاز ایدنجه خزینه

دولتدن یوز بیك لیرا چیقاریلوب اعطا اولنور مصرده مساعیٔ مقبوله
ابراز ایدن قروم‌ری لوردیا ورق کندیسنه یوز اللی بیك لیرا ویرمشدر
بعضلرینه ده قیمتدار سرایلر و مالکانه‌لر ایله تلطیف ایده گلمشدر بالاده‌کی
مثاللری بسط ایتمکدن مقصد حکمدار طرفندن ویرلمش شیلری اصوله
رعایت ایدلمکسزین اصحابندن قوپارمق تدبیرینی مصیب گورمیوب
فلان محل دون بدل ایله محلولدن فلانك عهده‌سنه گچیرلمش وقفه عائد
منفعت تأمین قلنمامش دنیله‌رك مذ کور بدلك نقصانی خزینهٔ خاصهٔ
شاهانه‌دن و بو مناسب گورلمز ایسه متصرفندن تسویه ایتدیرلملی ایدی.
بنم فکرمجه مشروطیت دورنده احکام قوانینه عدم رعایت موافق
حکمت صاییله‌ماز بو مجموعه‌ده آچیق صاچیق یازدیغم مطالعات ادارهٔ
سابقه‌ده ایشیدلسه جالب مؤاخذه اوله‌جغندن طوغری سوزده هر کس
حبس نفس ایدردی مملکتمز بو گون بردوگون أوینه بکزه‌یرك ساغر
سرشار شراب مشروطیت جماهیی نشوه‌مند امنیت ایلیه‌جکی نظریه‌سنجه
غل و غشدن پاك ملاحظاتی اتیان خصوصنده منع وتحذیره تصادف
اولنه‌میه‌جغی جهتله بنم سویله‌دیکم سوزلر قانوناً مسئولیت دعوت
ایده‌مز مع مافیه ارکان استبداد عقلنه کان هر مطالعه‌یی ایراد ایتمه‌ملیدر
دینیلور ایسه استبداد ایچون ارکانده صلاحیت فعلیه مشارکت شائبه‌سنه
دلالت ایلیه‌جکندن اوقوت اصل رکن شدیدده فعالیت گوستردیگنی
بیلمین قالمشیدر مستبد تعبیرینی نفرتله رد ایتمکدن هیچ چکنمم خلیل
رفعت پاشا مرحوم صدارتده ایکن برگون مجلس مخصوصده بولنیوردق

تذكرهٔ خصوصیه ایله مابیندن ارادهٔ سنیه کبی تذکره یه صدر اعظم کوز کزدیردی قرائت مأمورینه ویردی مجلسده اوقوتدیردی بریسی نفی ایدلمش اراده اولمقسزین آدم تبعید قلنمق نه در سرزنشی ایله صدر اعظم معاتب اولمش اشته مقام اجرا که دولتک الك بیوکسك مرتبه سیدر فرد آفریده نك خودبخود ابعاد ایده بیلمك اقتدارینه مالك اولمه مشدر بنابرین ارکان استبداد افسانه سی خلق قشقرتمق ایچون محرکینك اغراض احتراصکارانه لری یوزندن اورته یه آیدیرلدی حالدن استدلال اولنور که چوق اسنادات وقوعبولمه رق اوزتالق قارشدیریله جقدر مع مافیه رؤیت محاسبهٔ دور استبداد ونتیجهٔ حکمه کوره اعلان عدل وداد اولنمق اوزره اواعوام آلاملك کافهٔ وکلای بنامی ومشیران وصدور عظامی تسویهٔ مهام دولتده حق کلامی مداهنةً ایفا ایتمه مشلر اتهامی ایله مشروطیتك روح عدالت توصیفنه لایق اولمسی یاقیشق آلان وجدان ام محکمه سنه جلب ایدلسونلرده کتاب وحسابدن چیقه جق حصهٔ محکومیتی آلسونلر «شریعتك کسدیکی پارمق آجیماز» دیه‌لم بوقسه اونلرك چیردکاری صفاوییوب ایچدکاری شفا اولوردده دیکر رنجیده لر جفا چکمك وقت مشروطیتده شین کثیر و صدر سابق سعید پاشا ایسه اوتوز اوچ سنه لك دورهٔ استبدادك جهالدن اقدم محترم برقدم صاحبیدر قانون اساسیده مساوات مسطور اولدیغندن شوقاعده ایجابنجه آیری سچی ایدیله مز کندیلریده لطفاً قطاره کیره رك مدافعه ده بولونسونلر جوابی نه ایچون حجت بالغه در سفسطه پرداز بر معترض ظهوریله

ذوات معروفه‌نك تجاوزانه دوچار اولملری شهرده تاریشقلق حدوثندن نشأت ایلدی تشوش احواله بادی غلیان ناسدر فوران حیننده قاعده پرورلك سست بر اساسدر دیدیکی تقدیرده اداره الی بایراقلی غرضکارمهیجلره براقلدی راس کارده بولنان تدبیر ایتملیدی حکومتجه ضعف کوستریلدیکندن نیك و بدی غیرفارق مدهوش ومتفرق کسان مقلدین جمعیتك ترتیبله طوپلادلدی قانون اساسینك احکامنه مخالف اوله‌رق اورته‌لغه‌ دوکوله‌ صالدیلر اکرچه هیجان ایقاعندن مقصد سرایك قوتنی کسر ایتمکله اقتدار اظهار اولنمسی کیفیتی اولوب فی الحقیقه هر قوت سرایدن یورومك هرعصرده سرایلر ایچون سالم نتائج و یرمه‌مشدر . مشروطیت اداره وجوده کلشکن اسکی کیدیشی اکدیدر قوتك پایدار اوله‌میه‌جغی بدیهی ایدوکندن تهدیدات واقعه‌ده هدف سرای ایدی ایام تحولات وتذبذباته معروض اولمسیله پیغوله عزلتمده شئون بازکونهٔ کردونه نکران اوله‌رق ساکت وصامت قالمقلغم اصوب ایسه‌ده اختیارمله مأموریتدن تباعد افراد ملتدن بولندیغم ملابسه‌سیله ملتمه متعلق فوائد تفکراتمدن تجرد حضیضنه آتلمغه غیرت دینیه وحمیت وطنیه بکا رخصت ویرمیه‌جکندن بعض توضیحاته لزوم حس ایلدم . عالمده هر حکمدار قوتله برقرار اوله‌بیلوب قوت بولنمینجه خارجاً شویله طورسون داخل مملکتده دخی امر نافذ اوله‌ماز حکمدارلره اك بیوك قوت تبعه‌سنه اجرا ایلیه‌جکی قانون عدالتدر ظلم تضاعف ضعفه آلتدر .

« شهریار عادل ایلر انتباه افعالده - شهر ایدر تشهیر حال ایام آکاد فتر و یرر »

بیتنك حکمتنه قائل بر حکمدار روشندل جمله‌دن تعظیماته نائل
و تکریمدن جدا پیشواده تأثیر زائل اوله‌جغندن اولکی مظهریت
ملکه بادئ آبادانی وایکنجی صورت موجب پریشانی اولور
انجق طرز اخیره‌دکی معامله شخصه مختص کورونسه بیله کرسئ
وسیع حکمداری قوت خلافت زمینی اوستنه قورلمش ایدوکی
دوشونلنجه اوکرسینك علویتنی اونوتمامق تسهیل جریان مهام
دولت ومصالح عامه‌یی تمشیت امرنده پك مقتضیدر. دولت علیهٔ
عثمانیه‌که سلطنت وخلافتی جامع بولنیور. سائر حکمدارانك
ممالکنده متمکن اهالئ اسلامیه دخی معناً قبلهٔ قلوب کورمسندن
ناشی روی ارضده متوطن بتون مسلمانلر مقام مقدس خلافته
حرمت وخلیفهٔ حضرت پیغمبری‌یه لسان ستایش وشکران ایله
محبت ایدرلر شو طور اعتصام بیك اوچیوز سنه امتدادنجه
بین الموحدین متسلسلاً دوام ایلمشدر. دول متمدنه میاننده دیکر
حکمدارلرك تبعه‌لری مقدار نفوسندن ازید واوفر اهالی‌یه اجرای
احکام ایدن انکلتره دولت فخیمه‌سی یکرمی بش ییل اقدم
افغانستان حکومت اسلامیه‌سیله آره‌ده اختلاف ظهور ایتمسی
اوزرینه خلافت کبری جانبندن مسلمانلره نصایح ایفاسی ضمننده
درسعادتدن مأمور مخصوص اسبالنی التماس ایلمسیله اجلهٔ صدوردن
شروانی زاده احمد خلوصی افندی مرحوم اورایه اعزام قلنمشیدی

چين خطه‌سنده سكز سنه اول اختلال سبرنما اولنجه چينك مليونلر
راده‌سنده‌كى اسلام اهاليسنه كذلك نصيحتده بولنمق اوزره خلافت
نام قدسيت اتسامنه اوله‌رق مأمور ارسالنى آلمانيا امپراطورى
موافق حال كورديكنى دولت عليه‌يه بيلديرمسيله باارادهٔ سنيه
كيفيت مجلس مخصوص وكلاده تذكر قلنه‌رق برفريق پاشا وعلمادن
بعض ذاتلر اوطرفه كتمك ايچون درسعادتدن روبراه اولمشلر
ايدى. كوبا جزيره‌سنده شورش چيقوب اومحلده برايكى مليون
اهل اسلام بولنديغنه مبنى بونلره نصح وپند ايدلمك اوزره جانب
معالى مناقب خلافتدن مأمورسوقنه امريقا جمهوريتى خواهشكار
اولدى دولت عثمانيه ظاهرحاله نظراً اضعف ايچنده ايسه‌ده قوهٔ معنويه‌سى
باقى ومستقر اولديغندن ويثرب وبطحا وقدس شريف ايله طور سينا ونجف
اشرف وريك بار بكى لعل رنك دشت كربلا دولتمزك نفوذينه تابع بولنديغندن
آتش پرست اقوامكه اولديغمز قطعاتده بونلر حسابدن طرح
ايدلدكده ملل متباقيهٔ ممالك دول عبادت وزيارتلرى امرنده سالف
الذكر مواقع مباركه‌يه خلل وذلل كلمه‌سنى وجداناً وجداً تمنى
ايدرلر جهانك اقاليم مختلفه‌سنده متمكن وفرمان فرقان عظيم ايله
متدين وبحسب الاعتقاد انجيل شريفه وكتاب مستطاب توراته منقاد
اوله‌رق باطناً متزين بالجمله ملتلر هپ اومحال مباركه‌نك عتبات
عالياتنه فرش جباه ايتمك امنيه‌سيله اقصاى بلاددن عاشقانه ومشتاقانه
قوشوب كيدرلر حتى فقردن لباسلرى چاك چاك وقطع اولنه‌جق مسافات

دراز وهولناك ایکن مصارف سفریه‌لرینه نقد موجود معدود ویاخود
نابود فرض اولنسون یوقسزلغه ومزاحمه باقمازلر کریان وعریان
وافتان وخیزان ینه اویوله روان اولورلر هیچ بر حکمدار کندی
کشورنده بو قدر جماعاتك اذواق روحیه‌لرینه جای جولان
بوله‌مدیغی محل دقتدر ذیقدرت ملوکه تابعیت محیطنده مطاوعت
کوسترن ملیونلرله انسان کتله‌سنی عصراً بعد عصرٍ بر پادشاه
قلمرو حکومتی داخلنه متوالیاً بلاتعب وطلب چکمك حائز اهمیتدر
بهشت مقر یاوز سلطان سلیم مظفر امدنیایی در آغوش وخلعت
خلافتی آرایش دوش ایتمك نیت میمنت منقبتیله آتش نژاد
وسموم آباد بادیه‌لرده قوملر صایسنجه مسالك ومهالکی اقتحام
ایدرك مصره سفر وحکمران قاهره‌یی قوهٔ قاهره‌سیله رهنورد
وادیٔ این المفر ایلدکده سکنهٔ ارض فلسطین واقطار حجازیه‌ده
ممکین شرفای فیض قرین او صاحب سریر وافسرك عدل
و فضلندن امین و کامین اولمشلردی. کاه تیغ درمیان
جنك آور و کاه قلم بر بنان سخن پرور پادشاه شوکت پیما
(این سفر کردن واین بی سروسامانیٔ ما ــ بهر جمعیت دلهاست پریشانیٔ ما)

خوان عشق است سلیمی فلك وجمله جهان
کاش آیند همه خلق بمهمانیٔ ما

فتوحات وستوحاتندن کاشانه سماط نشاط محاط رأفتی مهیا
اولدیغنی اشاهانه تلمیح وایما ایلمشدر سلطان انبیا علیها کمل التحایا

افندمز حضرتلری مسیرهٔ ناسوتدن خطیرهٔ لاهوته انتقال بیوردقدن صکره استبرق برق پوش خلافت کبرا عصرمزه کلنجه‌یه دکین مشعشع احتفالات ایله عیون آرا اولمشدر مع‌مافیه بو ودیعهٔ بدیعه‌نك شرفنی ملاحظه و محافظه ایتمك مالك مشروعنك دها واتقاسنه موقوف اوله‌رق بوقسه السنهٔ خطبا منارده اسم یادایتمسیله محفوظیت وعلویت خلافت تأمین اولنه‌مازینم! کلاتمق ایستدیکم سر خلافت اولدیغنه مبنی سیاساته غوامضیله مطلع وحق کلامه قانع بولنانلر موجود قوت خلافته جر اثقال تحمل ایده‌میه‌جك رادده‌ده داها قوتلر اضافه‌سنی تصور وقانون اساسی دائره‌سنده تقویه‌سی خصوصنی تفکر ایتمش اولسه‌لر یری ودکری اولمقله خیابان خلافتدن عقل ونقل صافیتنده نبعان ایده‌جك ماء معنانك کذرکاهنه خاروخس حرص وهوس القاسیله سدوبندی رفته‌رفته مورث مهالك اوله‌جغنی دوشونمایدر ممالك واسعهٔ عثمانیه‌ده بولنان لایعد مذاهب ومآرب اربابی تشبیه وجیه ایله کوزل باغلانمش بر چیچك دمتی لطافتنی اکدیرر انواع ازهار برر موقعده قرار طوتمش اولمسی باغبان حکومتك قوت وعدالتی صارغیسیدر شورابطه وضابطه خدانکرده منحل اولسه اعصار وادوار مدیده‌دنبری مشام انامه نشر فوایح وروایح ایدن چیچکلر مثال برك خزان ریزان اوله‌جغی بی شك وارتیاب کورینور بو محاذیر دقیق وعمیق تأملاته محتاج ایدوکندن غباوت وغفلتله اوضاعه مبادرت تقدیرنده ندای مهیب

هاتفانه هپ هیهات اولور اتحاد و ترقی جمعیتنك وطن ایچون فدا کارلق کوستردیکی و هر کس او جمعیتدن اییلکلر بکله دیکی معلومدر خلال اختلالده قسم قسم کروه کورولدی انجق حرتی استحصال ایدن مذکور جمعیتك اصل مؤسساری اولمغله سرفراز قسم اونلردر اکرچه خیلی سنه اول مکان مفرزده خفیاً اجتماع ایله بر انقلاب وجوده کتیرلمسنی تخیل ایدنلر وار ایمش شونلر قسم ثانی عد ایدیلور ایسهده تصورلرینی موقع فعله قویه مامش وزمان کندرانیله جمعیتلری دخی قالمامش اولدیغندن تموز انقلابنه بر یول آچدق دیه‌جکلری اوله‌ماز قسم ثالث انقلابك ترتیباتندن کلیاً بی خبر بولندقلری حالده اتحاد وترقی جمعیتندن معدودز قول مجردیله اورته‌یه شخصی منفعت تأمیننه یلته‌نلردر اشته بو اوچنجی طاقم مقلدین صفتیله تعریف ایدیله‌بیلیر کرك استانبولده وکرك طشره‌لرده طوتمادقلری ایش قالمادی عجائبات او صره‌لرده حددن افزون ایدی من الجمله میزان غزته‌سنك صاحب امتیازی مراد بك وقتیله استانبول جمعیتنده رئیسی بولندیغنی صدر اعظم سعید پاشانك یاننده موضوع بحث ایدرك ذاتنجه مرجعیت ادعاسنی ایلرویه سوردی سلانیکدن درسعادته کلمش اولان جمعیت اتحادیه ارکانی شو ادعایی رد وجرح ومطبوعاتدن بعضلریده مرجعیت نقطه‌سندن مراد بکك بطلان مدعاسنی شرح ایلدی شورای دولت معاونلرندن نورالدین بك صدر اعظمك حضورنده تلاش وارتعاش ایله عینی

دعوایه کیردی مطبعه صاحبی احمد احسان افندی اتحاد جمعیتی
نزدده‌در شمدی بر پاره‌لق تلغراف چکه‌رك ایکنجی اردویی استانبوله
کتیریرز بحریه قوتیده اشارتیزه باقیور سعید پاشایی یز یوه‌لر یاپدق
لکن بر هفته‌یه قدر صدارتده طوره‌مدی بومیه جعفر تقاخر یله چیرپنیوردی
بو متعدد سوزلردن هانکیسنك ادعاسی صحیحدر تعیین ایده‌مدی
احسان افندی غزته‌سی ایچون خزینه‌دن شهریه تخصیصات آلمق
استحقاقنی قازانمیشکن مالیه منتظماً پاره کوندرمدیکندن بونی ماه
بماه داخلیه نظارتنك وزنه‌سندن اعطا ایتدیریر ایدم احسان افندی
ییلدیز سرایینه کیدر قرنا ایله صیقی فیقی کوروشور برایشی اولنجه
باب عالی‌یه توصیه اولنوردی بو مرتبه ایچلی طیشلی ارتباط
عجبا نه زنکده مساعی ایله محاط ایدی حقائقه اطلاعی اولمیانلر
عندنده بلکه اسرارانکیز معمالردن صاییلور کیجه کوندوز سرایه
کیملر قوشیوردی نه یولده خدمتلر کورولیوردی بعضیسیده نه
لسان قوللانیوردی بیلنمه‌مش خفایادن دکلدر معمافیه شو بحثی
اوزاتمق ایستمم اوکونلرده هیجان حسبیله فوجا فوج خلقدن
درون و بیرون باب عالی طولدی امامملکتده کیمسه کیمسه‌یی اولدیرمك
انتقامنه دوشمه‌دی قیامك محل حدوثی مناستر و سلانیك و قوصوه‌در
امرا وضابطاندن جمعیت نظرنده شائبه‌دار بولنانلر ساحهٔ هستیدن
کیدرلدی نته‌کیم فرانسه اختلالنده لایعد جانلر ایچنه اوینامشدر.

فقط اواختلال شکل حکومتی اساسندن رهین زوال ایتمك عزمیله
تصمیم وترتیب اولنمش وفرانسز قومی بیننده سنه‌لردن مترا کم
مقاسده متعلق تصادم افکار و آثار انفعال طرفینجه مهاجمه ومقاومت
صورتیله خونخوارلغی صوك درجه‌یه ایصال ایلمشدر فالدیکه ممالك
عثمانیه آفاقنده شمس مشروطیتك شعاعاتندن شخص واحد
رو کردان اولوبده مقاومت ایتمك شویله طورسون معترض بیله
بولنمدقدن ماعدا جمله‌دن انشراح ایله رفع اولنان صدامبارك بادا
تمنیاتنه منحصر ومذاهب مختلفه اربابندن بر جنس قومك آخر
جنسه خصومتی وامحا وافنایه اوغراشمقده منفعتی بولنمدیغی امر
ظاهر اولدیغندن بوراده دم آلود طوفان عصیان خروشان وفرانسه
شورشنه مماثل قانلر جوشان اولمسنه اسباب وایجاب نایاندر مالك الملك
اولان جناب یزدان مستعاندن نیازمندز که عناصر عثمانیه میانه‌سنده
ابدیاً تفرقه تکون ایتمزده ملکده سعادت یکدیگرینی تعقیب واقوام
موجوده‌یی دهازیاده بربرلرینه مودتله تقریب ایدرك بلیات آرتق
غایته ایرمش اولور هنوزداخلیه نظارتندن استعفامی ویرمه‌مشیدم
فرانسه‌ده منتشر برغزته‌نك سیاسی محرری استانبوله کلمش دائرهٔ
نظارتده بنمله کوروشدی ایلك لقردیسی فرانسه بوانقلابه حیران
اولدی حال شومنوال اوزره قالیرمی استفسارنده بولندی ممالك
عثمانیه اهالیسی مختلف مذاهبده ایسه‌ده مذهب وملتلرنجه هربار
تعرضدن مصون قالمش اولدقلرندن آرەلرنده حقیقی ضدیت وعداوت
یوقدر الیوم مشروطیت تأسسیله حریت ومساوات تقویه ایدلدی

سوینج ایچنده درلر یارین نه اوله جغنی سزدخی بیله مزسکز بنم مأمولم صنوف تبعه نك حسن معاشرتلری متزاید اولور مشاهده ایتمش اولدیغکز احوال مسرته دالدر جوابنی ویرمشیدم محرر مومی الیه ملاقاتدن طولایی تشکر ایتدی کیتدی اوروپالیلرك زعملرنجه باربارلغك وافتراسنه هدف ایدلمش اولدیغمزدن من القدیم بزی تزییف وتعنیفه اوغراتیورلردی له الحمد انقلابمزك شکل مسالمتکاریسنه حیران اولمشلر دوام انتظام ایله کندیلرینی حیرتده طوردیرمغه موفق اوله رسق مائل مدنیت وقابل امنیت بولندیغمزه قناعت کتیرلرده ظنون وشکوك باطله صور مستحسنه یه انقلاب ایدر لسانمزده معنیدار سوزلر واردر کنجلره دلی قانلی دیرلر مکاتبده تحصیل کورمش واجنبی دیلنی اوکرنمش بعض کنجلر شو هنکامده فرانسه اختلال کبیرینی سوه سوه نقل وحکایه ایتمکله لذت آلیورلر فی الحقیقه اوروپاده حریته ایرشمك ایچون طرف طرف سنلك دماء وقوعبولمشدر بویله لکله مراملرینی یوروتدیلر اونلرك یاپدیغنك عینی بزده ده یاپلق منوتی ضمیر ایسه اوروپانك علوم وفنون ومخترعات جدیده سیله اصول تجارت وحصول ثروت مثللو ترقیاتی مملکتمزه نقل ایتملی یز شو منابع منافعه احتیاجمزی تسلیم ایدرم یوقسه اختلال کبیرك قجایعنی دیللره طولایوبده نقل ایلك هیجانه کتیرلمش اهلیمزه اوغورلی حکایاتدن اوله جغنه احتمال ویره مم علی الخصوص مشروطیت مشروعه عنوانی حائز بر اداره کتاب الله احکامنه مخالف اوله رق ملکده قان دوکدیرمکه رضا کوستره میه جکندن اوروپاده کی اختلالاتی

ایراد مثال قلقلو سوزلر هیئت اجتماعیه مزك سكونه سكته ویرر ظننده یم
قصاصده بیله دیت مسئله سنه مساغ توسل مقتضای امر آلهی و بوندن
متحصل ثمره صیانت حیاته منتهیدر هیچ تجربه ایدلمه مشی عملیات
جراحیه اجراسنده آچیلان شریانلردن قانك طوردیریله مدیغی
اولیورده حیاته خدمت مطلوب ایكن كثرت سیلان دمدن مجروح
بی روح قالیور قان یوروتمك خیر كثیرمز بتون انسانلر بر وجود كیدر.
خمسهٔ نظامیه ده دیت آنی توصیهٔ ادامهٔ حیاتی مشعر اولدیغندن شو وسیله
ایله یازیورم

(نیست مبارك ستم انكیختن ـ خون خود وخون كسان ریختن
مثلا حیوانات بسملگاهه سوق اولندقده بونلردن بر جاموس وبقر
كسیله رك قانك یره دوكلدیكنی استشمام ومشاهده ایدن همجنسلری
صیحه لر اوره رق ضبط وبند اولنه ماز برحاله كیرلر كرچه حیوانات
وقت بوقت بر برلرینی اتلاف ایتمك ایجاب طبیعتلری ایسه ده جمعیتله
قوشوب جنسلرندن اكثرینی اهلاك ایتدكلری اولمدیغنه باقلنجه
بعض انسانلرك بالعكس رقت ومرحمتدن بعید قالهرق ترتیب صفوف
ایله مقاتله یه تهالككاری سزاوار تأسفدر اراقهٔ دما حقنده بوقدر
رمز واشارت كافی اولمغله ینه صدده رجوع ایدهلم سطور آتیهده
تحریر قلندیغی اوزره پادشاه اتحاد جمعیتك ثورتنه آكاه اولدی
استیلان قانون اساسی میدانه قونلدی انقلاب جمعیت اتحادیه و توصیف
لطیف ایله سیوف سطوتی النده ایكی اردودن متشكل قوای امدادیه
واسطه سیله قازانلمش ایدوكندن مسلم وغیر مسلم استانبول سكنه سی

سرور موفور ایله یرلی یرنده دادوستاد ومتقابلاً تأیید وداد فؤاد ایلدیلر ناکاه بایراق اشاراتی وامراض اغراض علاماتی رهزن اصحاب جاه اولدقده خلجان وهیجان چوغالشدی حکومت عوام ناسه سکونت ویرمك ایچون سوقاقلرده سواری ژاندارمه قوللری طولاشدیرلمسی امرینی اعطا ایتمشیدی صدراعظم سعید پاشانك قبل الانفصال یاننده ایدم غزته جی احمد احسان افندی کلدی سوقاقلرده قوللر کزدیریلیور اهالی کندی حاللرنده ایکن شو تدبیردن اورکدیلر امان برفساد چیقه جق مملکته آجمازمی دیه رك برالنی صدر اعظمك اوموزینه قویمش ژاندارمه قوللری منع اولنمیلدر تکلیفنده تجلد کوستردی سعید پاشا جرأت خودسرانه یی حضم ایله سکوت ایلدی بن بونوع معامله یه وتحمله متعجب اولدم استانبول حبسخانه سنك طقوز یوزی متجاوز محبوسینی اولوب پولتیقه دن طولایی موقوفلر دخی بولنمسنه مبنی یالکز شوقسمك اخلای سبیللری لازم کلنجه سائرلریده قیام ایله قپولری قیرمغه قالقشدقلرینی ضبطیه ناظری حمدی بك مجلس وکلایه کلدی سویله دی سرکشلره عسکر سونکیسندن غیری آلت تسکین تخطر اولنه میه جغنی وانجق تفك پاتلادیلیرسه خلقك بومتهیج کونلرنده برقارغاشه لق حدوثنه سبب ویره رك اویغونسزلقلر چیقه جغنی حقنده اعضای مجلسدن بعض ذواتك وهم وترددله مخلوط مطالعاتنه مقابل قاتلی قاتل یوزلرجه اراذل باشی بوش میدان آله جغنه قپو قیرمقله خروجه جبرایدنلرك صالیویرلمیوب تعندلری کورلدیکنده چوق سس ویرمیه جك دومانسز

باروت واسلحه قوتيله طوردیرلمسی رأیی درمیان ایلدم وسواس
ایله مشبوع اذهان شق ثانینك اختیارنده رجحان بولمدقلرندن حبسخانه
موجودی كافه‌ٔ اطلاقه مظهر ایدلمك ایچون مجلس وكلادن تنظیم
وتقدیم قلنان مضبطه‌یه موجبنجه اراده‌سی صدور ایدرك جمله‌سیده
حبسخانه‌دن قورتلدقلری حوادثی اطرافه‌یایلمش ومحبوسین طاغلمش
اولمغله قرتال وككبوزه قضالرندن باشلایوب ازمید وبروسه‌یه‌وارنجه
قاچ حبسخانه وارایسه ایچلرنده اولنلر غاردیانلرله ضبطیه‌لره زور
كوسترمشلر چیقمشلر مقاماتی ترکله حربیه دائره‌سنه كیدلدیكی وقته
قدر ولایات والویه‌ده حكومتك اوامر ونواحیسی جریان ایدیوردی
كون كچدكجه حاللر فنالشدی حربیه دائره‌سنه اتحاد جمعیتنك كزیده‌
لرندن رحمی وجاوید افندیلر كلشیدی كندیلرینه توجیه كلام ایله
بك افندیلر قانون اساسینك تكرار آلنمسی یولنده مصروف اولان
مساعی‌ٔ ماهرانه لایق تقدیر اولمقله برابر اورته‌ده كوریلن حركات
وحالات اوزرینه نظردقتكزی جلب ایتمك آرزوسنده‌یم پایتخت
اولان استانبولده حكومت شمدی مفلوج كیدر امنیت ضعفه‌دوشمش
كوریلیور مملكتك طبقه‌ٔ سفلاسنده ایستدیكنی غیر مدرك متهالك
ومحرك طاقم طاقم خلق طورمیور طولاشیور سوقاقلرده‌ها یقریشیورلر
نصلسه چوقلری طشره‌دن بر مقصد اوسته كتیرلمش دیكرلری
كذلك طشره‌لی اولوب استانبوله قبل الانقلاب عمله صفتیله كلمش
اولدیغنه مبنی یكرمی كوندنبری باغیروب چاغردقلری اویرمزمی
اعتدالی كرزه‌ته‌میان عوام ناس یاتشدیرلمزایسه تخمینك اوته‌سنده

انتظامسزلق چیقه بیلیر معاذالله خارجدن اعتراضات ظهور یده محتملدر جمعیت محترمه کز احواله عطف انظار ایتمزمی دنیلمسنه قارشی رحمی افندی حکومت اهالی‌یی یاتشدیرملی حکومت فعالیتده بولنمیور جوابنی ویردیکنده حکومتی اجراآته تشویق ایدیکز نصل که قانون اساسی‌یی یکیدن آلمغه غیرت ایدلدی حکومتی فعالیته کتیرمکده مقتدرسکز دیدم رحمی افندی حکومت یاپه‌جغنی یاپسون فعلیاته کیریشه‌میه‌جکسه اداره‌یی بزه براقسون استانبولی اوچ کونده دوزلتیرز تعهدینی درپیش ایلیجه بوبزاراق دیمك اولیور دلالق وظیفه‌سنی ایفایه موقع مساعد اولدیغندن آلش ویرش حکومتله جمعیت مابیننده تسویه ایدلیلدر محاوراتی جریان ایلدیکی حینده بحریه ناظر سابقی حسن رامی وتحسین ورشید پاشالر موجود ایدی طرفینك لقردیلرینی ایشتدیلر شوایام تشوش انجامده بعض مطبوعات دور استبداد ارکانی اولان وکلایی ملت یرلرندن آلدرتی حربیه دائره‌سنه قویدی حکایتنی یازدی استغرابه سزادرکه دور استبدادك پرنقوش قماش افعالی سوق سلطانیده قیمتلی صاتماغه‌دکان آچان ینه مطبوعات ایدی بروجه محرر نشریات اخیره‌یی طشره اهالیسی اکلانجه احوال اورالرده کاملاً متحول اوله‌رق انقره‌نك حکومت دائره‌سی پیشکاهنده‌کی واسع عرصه‌یه یدی سکز بیکدن فضله خلق بالاجتماع اشاغیدن یوقاری‌یه والی‌لك نه اوطوریورسك داها طوره‌جقمیسك یاتمزه کل نطق ایسترز صدالری اسماع ایدلمش والی بوحالی کوردیکنده ناچار ازنلرك اوکنه ایمش نطق ایراد

ایتمش یوم آخرده مملکتك كنارنده واقع اعدادیه مکتبنه‌ده کتمکه
مجبور اولوب اهالئ مجتمعه جانبندن کذلك نطق ایتمك تکلیفنه
اوغرامش سویلیه بیلدیکی قدر سویله‌مش عودت ایچون آرابه‌سنه
کیرمك مراد ایدنجه والی‌یی براسکمله‌یه اوطورتمشلر صاللاصرت
ایدرك طاشیمشلر والی‌بك یولده آرتق یتیشیر دیمش اسکمله‌دن
یره ایندیرمشلر شو محتشم آلای ایله برلکده ماشیاً وشبهه یوق‌که
متحاشیاً دائرهٔ حکومته کلمش خداوندکار والیسیده اهالئ بلده‌نك
سوء معاملاتی چکمش عاقبت مقاملرنده قرارایده‌مه‌مکله ایکیسیده
دکشدیرلمش دیکر والیلر غالباً دن موقعلرنده باریته‌مامش محاکم
ومجالس اعضالری اکثر محللرده یرلرندن آتمش خلاصهٔ بیان
آنارشی آثاری مکهٔ مکرمه ومدینهٔ منوره ایله ولایته درجه‌درجه
ساری اوله‌رق شرف حکومتی قیره‌جق بك چرکین رنکده
تذبذبات کورلمشدر تکالیف امیریه تحصیل ایدیله‌مز اولدی زیرا
حکومتك نفوذی قویلدی منافئ قانون ونظام حرکات هرجهتی
طوتدی جالب دقتدر که غیرمسلم تبعه سکون پرور اهالئ اسلامیه
اغتشاش کستر بونك سبب حقیقیسی مرکز دولت مرأت ولایات
بولنمغله شو صفحه‌ده کورینه‌جك صور طشره‌یه‌ده عکس آوراولمق
طبیعی ایدوکندن طشره‌لرده‌کی مسلمانلرك افعال واقوالی دخی
تغیرایلدی سنین کثیره‌دنبری مرجعیت ملابسه‌سیله طشره‌یه‌اوامر
اعطا ایلمش وطشره خلقنك انظارنده حیثیتلی دولت آدمی طانمش
اولان مشیر ووزیر وکلا مرکز سلطنتده پیش چشم حکومتده

دوچار حقارت ومحروم صيانت اولدقلری طوبولنجه مملكتلرنده بيوك بيلدكلری والی ومتصرف ودفتردار وقائممقام وسائر مأمورلرك اهالی نظرلرنده اهميتلری قالمديغندن وحريت ومساوات واردر آنلرله بزم فرقمز يوقدر ديهديكمزی سويله‌رزيابارزداعيه‌ٔواهيه‌سی ناسك ذهنلرينه طولديغندن مأمورين حكومتی خدمتلری باشندن فيرلاتديلر طشره‌ليلر اوستنه سريانی لابد نفوذ حكومت خالقدن كوريله‌جك حرمت ومطاوعت موازنه‌سيله مثمر ومؤثراوليوردی تكاليف اطاعت ايدن لايق حرمت اولور ايسه امر يورر عكس حالده اجراآت طورر ولاياتده مأمورينه قارشی شمدی‌يه دكين محفوظ ومعزز طوتيلان حرمت هوايه منقلب اولدقده شيرازهٔ انتظامه وقوهٔ اجرائيه‌ايله حكامه خلل طاری اولدی عبرت آلنمزمی ايكی سنه اول روسيه‌ده عظيم اختلال وقوعبولمش ايسه‌ده روسيه ايمپراطوری وكلاسنی كوز كوره‌رك سوروكله‌دوبده ايزبه‌لره طقديرمديغندن ممالكنده نفوذ حكومتی پايمال ايتديرمدی بروجه مشروح ولاياتمزده معاملات سراپا بوزولدی صدر لاحق كامل پاشا حضرتلرينك مجلس مبعوثانده اوقوتديرمش وهيئت مجلسدن اعتماد رأيی آلمش اولديغی بياننامه‌سنده (صرف تأسس مشروطيته خدمت ايتمك مقصديله روم ايليده تشكل ايدن اتحاد وترقی جمعيتی تقليداً وفقط بوجمعيتك اساس شكلنده‌كی مقصد وطن پروورانه‌يه مغاير برصورتده اكثر ولاياتده جمعيتلر پيدا اوله‌رق حريتك معناسنی توسيع ايله پولتيقه محبوسينی مثللو جرائم عاديه ايله محكوماً

محبوس وسائر موقوف اولنلرك دخی سبیللرینی اخلا ایتمك ومأمورین حكومتله اعضای محاكم ومجالسدن ایستەمدكارینی خدمتدن طرد واخراج ایلمك كبی معاملەلره تصدی ایلمریله بو حاللری مشاهده ایدن اهالی دولته ویركو ویرمەمكده حر اولدقلری ذهابنده بولندقلرندن تحصیل اموال كلیاً سكتەدار اولمشدر ایجاب ایدن محللره عسكر ارسالی وقانون عسكری‌یی حقیله تفسیر ایدەمیەرك قبولده تردد ایدن بعض اطراف اهالیسنه ناصحلر ارسالی ووسائط لازمه استعمالی مجبوریتنده بولنمشدر) فقراتیلەویریلان ایضاحات نیم یوقاریده تصویر ایلدیكم نكات وحقائقی مؤیددر اتحاد جمعیتنك مقلدلری قانون اساسی دائرەسندن انحراف ایتمكله اهالیٔ بلاد سركشانه اطوار طاقندی یكرمی ییل اول قحط شدید مستولی اولان قونیەیەوالی تعیین اولنمشیدم كیتدم محتاجینك اراحهٔ حاللری ایچون دوراً ماحقانه عزیمت‌صیره‌سنده كویلیلر آرابەمك اطرافنه طوپلاندی قرداشلر مضایقەدەمیسكز سوأله پادشاه سنی‌بزه والی كوندردی شكرلر اولسون یمكلك وتخماق ذخیرەمزی یتشدیردك چولوق چوجنی صیقندیدن قورودك چوق سەوینەدك جوابی رقت قلبیەایله ویردیلر كندیلرندن آیریله‌جغم دقیقەده آمان پاشام سن پیغمبر خلیفەسی طرفندن كلدك بزخلیفەیه قووشەمایز سن وكیلسك باری اوزات الكی اوپەلم آرزوسنی اتاده وتكرار ایتمشلر ایدی طشره خلقندن مقام خلافته والیٔ ولایته مأمورین حكومتەصمیمیتله ابراز اولنان بونوع حرمتلر دیكر ولایاتده دخی عیناً مشاهده

قالمشیدی . شمدیلری ایسه عوام ناسی طاشقناق صاردی غزته‌لر آرتق طشره وقوعاتنی اورته‌یه یازیور بریاندنده تأویلاته صاپه‌رق ناأهل مأمورینك اداره‌سزلکندن قاریشقلق اولمقده‌در دیورلر . بن داخلیه نظارتنه تعمیمده مکتب ملکیه‌دن مأذون افندیلری قائمقاملقلرده استخدام اولنور بولدم رفته رفته بونلری ولایت مکتوبجیلغنه متصرفلغه والیلکه انتخاب ایله ترفیلرینه چالشدم ییللرجه بر سنجاقده متصرف وقضاده قائمقام بولنه‌رق اصلاح صیزلدی چیقارمیان مکتبلی اوبکلر بوکون اولدقلری خدمتلرده طورمیور حتی والیلر بیله خالقدن حقارت کوردکلری جهتله ترك مأموریت ایدیورجای اشتباهیدر قیمت حکومت کسر ایدیلنجه وقوعات تعاقب ومشکلات تثاقب ایدر نه دیه‌لم کوریان اویغونسزلقلر انشاالله شکسته بسته نقطهٔ سکونه پیوست اولور اما اکثر ناس شوارالق ناهموار رفتاره کیرمش اولمریله محال بمحال غیر مرضی حرکات قورقارم که تکرار ایلر هرقت ترقیاته پامال اولمش اقوام مدنیه قوانینه رعایتکار بولنورلر . اهالی‌یه قانون ایله عدالت توزیع وتعمیم واطاعت تعلیم اولنور قانونی قوللانه‌جق مأمورین حکومتدر قوانینی تنظیمه واسطه وکلای ملتدر طبقات ناس سامعین صحنه‌سنده بر جماعتدر نته کیم هر بزم طربك قانونی نواساز ایده‌جك اصول آشنا اولان یالکز بر ادکلیدر چالق حرصیله قانونه دست بیکانه آناختر قوینق ایستر ایسه ادارده نقصانی تجربه‌دن تل قیرار الده‌کی قانون مکمل چه سود سازنجی بارمقلر طوقندیده بوزوق نغمه‌سی طویلیور کوش

هوشی تحریش ایدنسس آن بآن صداعی داعی اولدی قانون ایله
اویناتمز هانکی حکومت قانونی صاغلام طوتمدیسه ملکنده عاقبت
سوزنك برتقسیم فصلی ایشتمکه محکوم ومغموم قالمشدر . مقدمه‌دن
بوسطره کلنجه (تصویر احوال) ایدی برآزده (تنویر استقبال)
بابنده معاجز مطالعه عرضنه مبادرت اولنه‌جقدر بتوفیقه تعالی
قوانینه رعایت شرطیله مشروطیتدن ملت عثمانیه‌نك استقبالی امین
ومتیندر دولت علیه عصرلردنبری نامتناهی دوحی ایله هزاربلیه چکیردی
ملکمزده مقر سلطنتی چشم خیاله آلنجه بك اوغلی دینیلان موقعده
بیله مقدرات حقوق تصرفیهٔ ملکیه حسابنه اجانبه تقسیم صورتی
ایچیردی اشتمز کیدیشمز کوندن کونه انحطاطه مائل وهیئت
اجتماعیه‌مزك بقاسنی تأمین ایلیه‌جك وسائل ومسائله دقت وغیرت
کوسترلمدیکی ایچون کندی کندیلرینی طوپلایه بیلمك خاصه‌سی
عثمانیده زائل اولدیغی فکریله دولتلر مقاسمه مفتاحنی کوزلری
اوکنه بوش نقطه بونی نصل استعمال ایلیه‌جکلرینك قرارنده
سالم بر تدقیق بولامیورلردی اوروپا حکمدارانك کاه کاه ملاقات
ومکالماتنده شرق مسئله‌سی حرب عمومینی انتاج وآسایش
وآرامش عمومی تاراج ایتمه‌مك تقیداتی موضوع بحث اولیوردی
دولتلرك نزدن قوپاره‌جقلری متاع منافع متنوع حضرت مالك الملکه
شکر اولسون که دولتلر تضاد وتخالف افکار حیلولتیله صورت
انتفاع مشترك بولندیغی ذهابندن قورتیلامیورلردی (فعززنا بثالث)
تعالی تجلیسنه معناً مظهریتله مقام معلای خلافت وشوکته وارث

اولان اوچنجی سلطان سلیم بنیان دولتك تجدید وتشییدینی تصمیم
وآثار فعلیه‌ایله ملتی نائل من عظم ایلمش ایسه‌ده سوء قرین بلاسیله
ظهوره کلن اختلال اوشهریار شهیرك حلمیتی یوزندن رهین زوال
وارباب بغی وضلال دوچار اضمحلال اوله‌میوب پادشاه تسلیم دیهیم
وشهیداً عزم بزم کاشنسرای نعیم ایلدی حصول ترقیات دولت علیه‌یه
برنجی فرصت فوت اولدی واقعا محمود خان ثانی یکیچریلری امحا
ونظام جدید عسکری‌یی احیا ایتدی انجق توالی غوائل مدت
سلطنتنده ارتفاع قدرت دولته حائل اوله‌رق عمر قهرمانیسیده مهلت
ویرمدیکندن حالاً وآمالاً تجددات نامه‌یه آرزوی ملوکانه‌لری
اوزره موفق اوله‌مامقله ایکنجی فرصتدن دخی دولت استفاده
ایده‌مه‌مشدر نجل جلیلی عبدالمجید خان تنظیمات خیریه خط همایوننی
اعلان ایتدکده ضعف دولت مبدل قوت اولمق امنیه‌سندن قلوب
ملت لبریز سرور وبهجت اولمش ایسه‌ده ممالك دولتده تنسیقات
واعمارات فنون متداوله‌یه تطبیقاً اجرا ایدیله‌مه‌مسندن ترقیات کامله
وجود بولمامشدر بونکله برابر تجدد دوره‌سنه کیردیکی امر غیرمبهم
لکن یکیدن یکی‌یه یاپیله‌جق ایشلرك باشنده هپ بر راسکی آدم اولدیغندن
کندی بیلدکارینی کوده‌رك تنظیم امور وترقی نه یوللره کتمکله حاصل
اوله‌جغنی بیله‌مدیلر ملك واسع مساعی محدود فی الحقیقه مستثنا
زمانلره نسبةً مفارق اناممدن تضییقات مندفع حینا تکاملات
امرنده عدم وتوقفدن هیئت اداره مبتلای رقود ایدی اوعصرده
اك بیوك قزانج مشهور مصطفی رشید پاشانك اوروپا انظار دولیه‌سنده

سلطنت سنیه‌جه تنظیمات اعلانیله اصلاحات جدیه‌التزام ایلدیکنی
اوروپایه اکلاته‌رق مسلمانلر ایچون زعم اولنان سوء ظنی ابطال
ودولت علیه‌یی نوین ومتین برحیات دائره‌سنه‌ادخال ایتمشیدر پولتیقه‌یی
حسن اداره‌ده‌رشید پاشا عظیم اقتدار کوستردیکی آزاده‌اشتباه‌وموفقیتی
مدعایه‌اعدل کواه‌اولمقله برابر عقل ودهاسنه‌عقلی ایره‌مینلرك اعتراضاتی
تعدیل وتقلیل ایچون مزعج موقعده قالدی بنابرین فنون آشنا
ازکیا یتشدیرمکه کتائب مکاتب مالکده فضای فیوضاته قول قول
کیده‌مدیکندن تقویه‌ٔ دولت وتنمیهٔ ملته متعلق مواد آفاق اوراقده‌سفید
وسواد الواننده‌ن آیریله‌مامشدر شواوچنجی فرصت ترقی ورخاوتدن
توقی ایامی ایکن دولت کذلك مأمول مرتبه‌ده ایلرولیه‌مدی
قانون اساسی‌یی عثمانلیلرك بوکره قوتله دردست ایتدیکنی قدیم
دوستمز انکلتره دولتی کورونجه بزه ینه مخادنت النی اوزاتدی
دول متحابه دخی وفاق پرورانه اطواره کیردی بوکون امتحان
ویره‌جك برطالب مستعد مثابه‌سنده بولندیغمزدن اوروپا درت
کوزله درسلردن حل ایده‌جکمز عباراته باقه‌رق استعداد ملیمزك
درجه‌سنه قناعت کتیرمك فکرنده‌در. امتحانی طوغری ویره‌مدیکمز
صورتده اعتماد وحرمتلرندن دور قالیرز. علی الخصوص اوروپا
دولتلری اتفاق وائتلاف تعبیرلریله کرفت برحاله کیردیلر بوموزیقه‌ده
یوکسك پرده‌یه چیقان صدا کرفت دینیلن آلت طربك سسیدر
انکلتره‌نك مسلك سیاسیسی روسیه‌یه مخالف بولنمقده ایدی
برمدتدنبری شوایکی دولت منافع پولتیقه الجاسیله یکدیکره

مقارنت كوستررو اولدى انكلترەنك دوستلغى مقدملرى بزه لازم ايدى روس وانكلترە سياست متقابلەسى دوشونلدكده اودوستلغه مستعجلاً تقرب اهم والزمدر قالدىكه هر دولته مدار استقرار مصالح داخليهٔ ملكيه وامور سياسيهٔ خارجيه اولوب ملكده ترقيات داخلاً وخارجاً مصون الغائله بولنمقله تأمين ايديلور. دولتلرله محافظهٔ مسالمت ايسه برمسئلهٔ سياسيه ظهورنده حقوق دولت متبوعه‌يى مشكلات چاپچه آتيوب ايچندن كياستله صيرلمغه‌مه وقوفدر دولتمز غوائلدن مصون وملت توزيع عدالتله ممنون اوله‌رق اىچه مدت راحت ايلدكجه واجراآت ومعاملاتده ترك شدتله نصفت جويانه حركات كوزه‌دلدكجه ملكه معموريت واهاليه مسعوديت كلمك ممكن اولەماز مصالح داخليه حسن جريان بولدقده ملكده ياپيله‌جق ايشلر اوقدر چوقدركه تعداد ايله بيتمز اوروپاليلرده بورجلانديغمز تاريخدن شودمه كلنجه‌يه دك خزينهٔ دولته يوزاللى مليون ليرا كيروبده بوندن خمسى اولسون ممالكمزى اعماره وبلنتيجه تبعه‌يى اقداره صرف ايدلمدى خزينه‌نك اسرافاتدن منبعث مضايقه‌سى خيرلى تشبثاتى ميدانه كتيرمكه مانع اولدى بوكون مصارفاته كفايت ايتمين وارداتدن سرمايه آييروبده اعماره خرج ايلمك دخى تمنىٔ محال قبيلندندر. خليفهٔ ثانىٔ حضرت نبى ستوده‌سير جناب عمر يوم عرفه‌ده صغير مخدومنك محزونيتنى كوروب سببى نه‌در ديديكنده فردا عيد اضحىدر اطفال اصحاب آياق قابى آلدى بنم آياغم چپلاق قالدى ديمسى اوزرينه والد اسعدى شهر متقرب الحلولده ايشليه‌جك

وظیفه‌سی مقدارندن برآز پاره کوندرمه‌سنی بیت‌المال مدیرینه
بیلدیرنجه خلیفهٔ شریفه‌مز عمر کیره‌جك آیده معر اوله‌جغنی ناطق
سند ارسال ایدرسه ایستدیکی نقدی اعطا ایدرم جوابنی کمسه‌دن
واویله برسندی جناب عمرك ویره‌مه‌جکی وپك محتمل که بیت‌المال
مدیرینی تجربه ایچون تدبیر اتخاذ ایتدیکی درکار بولندیغندن خلیفهٔ
رسول چوجغه صبر ایلمسنی امر ایلدی حقوق بیت‌المالی صیانت
اشته بووجهله التزام استقامت ایله اولور

ممالك دولت عثمانیه‌ده نه یاپیلی دنیلور ایسه احتیاجاتك برقسم
مهمی زیرده مرقومدر ، انهاردن جدوللر آچه‌رق اراضیٔ مواته
القای حیات ایتمك ، بطاقلقلری قوروده‌رق حوالیسنده بیکلرجه
قرانك سکنه‌سنی مسموم تعفنات هوائیه‌دن بالتخلیص صحت
وسلامتلرینی تأمین ایله تکثیر تناسله خدمت ایلمك «قوروده‌جق
واسع ومنبت محللره مهاجرین یرلشدیرمك ، زراع اهالی‌یه نو ایجاد
آلات وادوات وخرمن ماکنه‌لری ویرمك ، بوزلمش تخملری
دکیشدیرمك ، زرع اولنه‌جق تارلالره فرش ایله طوپراغك
قوهٔ انباتیه‌سنی تجدید وتزیید ضمننده صناعی کوبره استحصالنه
صالح فابریقه‌لر وجوده کتیرمك ، فرس وبقر نوعندن حیواناته
دامزلقلر تدارکیله شمدیکی لاغر شکلدن قورتاروب ایش کوره‌جك
وآغر یوکلری چکه‌جك جثه‌یه ایصال ایله یوکسلتمك ، قیون
وکچی جنسلری ایچون دیار آخردن قوچلر وتکه‌لر مبایعه وجلب اولنه‌رق
تنویع وتمتع یولنی کویلیلره اوکرتمك ، محصولاتك اهون اجرتله

آسان نقلی ماده سنجه شوسه لری یکدیکرینه الصاق ایله شمندوفرلری و اوتوموبیللری ولایاته طوغری ایلرولتمك ، خزینهٔ مالیه‌نك اداره سنده قالمقله مطلوب درجه‌ده فائده کوسترمین اراضی‌نی اهالیٔ متجاوره عهده‌لرینه دوراپله هم کندیلرینه، وهمده خزینه‌یه فوائد حصولی طریقنی کوسترمك ، وخزائن مدفونه‌که انواع معادندر بونلری اجواف ارضدن بالاخراج خزینهٔ دولته رسومندن وحفریات واعمالاته کیده‌جك یرلی اهالی اوله‌جغنه مبنی آله‌جقلری اجوراتدن تبعه‌مزك همیان احتیاجنه نقود چکمك، موجود اورمانلری یانغندن ومنافعٔ فن کوکندن کسیلوب موسمسز بودانمقدن قورومقله برابر مقدما جسیم اورمانلق ایکن قضاءً ویاقصداً آتشه اوغرامش محللرده یکیدن آغاجلق یتشدیرمك، قومپانیه‌لر تشکیلیله سواحلمزه واپورلر ایشلتمك ، صرفیاته وعقد مقاولاته متوقف کورندیکی مثللو بومقتنا ایشلری قوه‌دن فعله چیقارمغه سرمایه وارباب اختصاص لابد اولدیغندن جهان مدنیتك ثروتنه واصحاب صنعت ومعرفتنه محتاج بولندیغمز بدیهیدر اول باول دوشـونیله‌جك شی بونلر اولمق لازم کلور ایکن وقوع انقلابدنبری وقتیله تحصیل کورمش اولنلر ویرصنفیده سوادخواناق مرتبه‌سنده بولنانلر برو سیاسی کسیله‌رك پولتیقه سوزندن بشقه دوشونجه‌لری اولمدیغی مع التأسف مشاهده قلنمقده‌در. درت سنه اول سرایه تقدیم ایتـدیکم برعریضه‌ده وصدارته یازدیغم لایحه قلقلو تذاکرده تنکیٔ احوال مالیه‌دن بحثله خزینه‌نك آلتون صاچاقلی وارداتی اعشار وسمیز باشلی وارداتی

اغنامدرکه شونلر طوپراق یوزندن مستفیض اولورلر وارداتك
قسم دیکری سمایه سرکشیده اورمانلر ایسه سطح ارضده متلاصق
الاغصان ومعادن متنوعه دخی تحت التراب پنهاندر بونلردن لایقیله
استفاده اولنه‌میور . ذاتاً طوپراقدن وجوده کلدیکمز کبی ینه
طوپراقدن رزق آلور برهیئت اجتماعیه بولنیورز. اصول زراعتمز
کارقدیم اجناس حیواناتمز ضعیف وسقیم تدابیر وتشبثات جاهلانه
عقیم اولمغله مضایقه‌دن قورتیلنمیور پاره‌سزلکدن اهالی‌یی تضییق ایده
ایده دولتجه طرح اولنان بعض رسومك اداسنده کندیلرندن
بالضروره مخالفته تصادف اولنیور خزینه‌ده مصارفات یومیه‌یی
اوده‌جك نقود وحتی منتظم قیود مفقوددر دور سلیم خان ثالثدن
باشلایه‌رق زمانمزه ایرنجه عسکری بریه وبحریه وطبیه مکاتبنه علوم
وفنون جدیده ادخالی ایچون چالشلمش اوروپادن معلمین جلب
ایدیله‌رك واورالره‌ده بالآخره شاکردان کوندریله‌رك ترقیاته غیرت
اولنمش مالیه ایچون دخی اجنبی دولتلردن متخصص ایسته‌نلیدر
خزینه‌دن مستعد افندیلر اوروپایه تحصیله کوندرلملیدر معارفمز پك
کیروده قالدی مکاتب ابتدائیه تکثیر واصلاح اولنملی طشره‌ده
زراعت وتجارت مکتبلری آچلملی دیکر مکاتب ملکیه ومدارس
علمیه تدریساتنده‌ده مطلوبه موافق وزمین زمانه مطابق درجاته
کتیرملی تفصیلاتی اتیان قلنمشیدی یازیلان شیلر مجلس وکلایه
قونیله‌رق تدقیق ایدلمدی اوراق محوله میانه‌صوقولدی باب عالیده
ایش بویله طوتیلورسه سرایه اولان معروضات شایان نظرهٔ
التفات اوله‌میه‌جغنه شبهه ایتمیوردم صدر اعظم وکلادن برینی رقیب

عدایلدیکی حالده آنك یزدیغنی بشقه دائره‌یه آتمق ومجالس مخصوصه حواله ایتسه بیله اوراده ییغین ییغین سنه‌لردن متراکم محررات وتذاکر موجود اولوب بونلرك نومرولی خلاصه پوصله‌لری صدراعظمك النده بولندیغندن ایسته‌مدیکی کاغدلری اوقوتمامق ایله تصعیب وتعذیب وادیسنی اختیار ایدر وقتا که ادارهٔ دولت مشروطیته منقلب اولدی خزینهٔ مالیه دائره‌سنه فرانسه‌دن موسیو لوران دعوت قلندی اوروپایه اقلام دوائردن افندیلر کوندریلیور ییللر کچدیده نه دیدکارمدن بریسی یاپلدی مشروطیت تأسس ایده‌لی آلتی آیه وارمشیکن خزینه بودجه‌سی بالتنظیم مجلس مبعوثانه هنوز تقدیم ایدیله‌مامسی حسابیله حاصل یکون قره‌جمله‌دن مرکب محجوبیت اولمشدر بالاده شویله یاپلی بویله اوللی دیه‌رك سرد اولنان ملاحظات بیانه‌مش فکرلردنمیدر تعریضاتنه قلقشانلر اولسه کرکدر اوت عالمده بیانمش ماده‌لر تطبیق ایدیلیور مثلا آمریقا قطعه‌سی کشف اولندقدن صکره اورایه یکی دنیا دیدیلر فقط اسکی دنیانك اصحاب هنر ومعلوماتی آمریقایه کتدیلرده معرفتلرینی یاپدیلر نه مقصدم دخی یاپلمسی لازم اولان خصوصاتی مداهنةً سکوت ایله کچشدیرمیوب رسماً سویله‌مك ایدی ادارهٔ سابقه‌زماننده سائقهٔ حمیتله دولت وملته‌موروث منفعت اوله‌جق مواده دائر لوایح عرضندن خالی قالمه‌مش ایسه‌مده نظر دقته آلدیریله‌میوردی «تمثیل» اورمجك دینیلن حیوانجق برخانه‌نك دیواری کنارینه بوزیلوب متعدد قوللریله اینجه آغنی قوره‌رق ایپلکلرینی ایلرویه طوغری آتار کرر اکثر وقت نسجله حیاتی کچیردیکی کوریلور کیجه کوندوز

اوغر اشوب صيد ايتديكی تدیبر مکسد رده کیم انکار ایدر مأمورينك
کار کاه هوسده محصول مساعيسی بوکا مقیس اولمشدر آرتق دور
استبداد برطرف وممالك دولت عثمانيه قانون اساسينك فيوضات
جيده‌سيله بر نشيمن شرف اولمق استعدادينی آلديغندن دولت ملته
دستکير وملت دولته ظهير اولدقچه ان شاء الله تعالی اصلاحات وترقيات
تزيين جهات ايدر ممالك محروسه‌ده اديان مختلفه‌يه سالك ملل کثيره
اولوب عموميده تابعيت عثمانيه‌ده بولندقلری وسربستئ اديان
مساعده‌سيله زمان سعادت نشان حضرت پيغمبريدن عصرمزه
کلنجه مذهب وملتلری احکام شرعيه‌نك مقتضاسی اوزره دخل
وتعرضدن سالم قالديغی معلوم ومسلم ايدوکندن افراد تبعه‌نك
عدالت وحريت ومساواتدن مستفيد اولملرينه شرع شريف وقانون
منيف جواز ويرمشدر شريعت اسلاميه‌ده شو اساسلرك بيك
اوچيوز سنه مقدم موضوع ايدوکنه دليل بيعديل اوله‌رق حکايهٔ
آتيه‌يی بو صفحه‌يه درج ايده‌جکم «خليفهٔ ثانی عمر الفاروق رضی
الله عنه حضرتلرينك نزدينه يوماً من الايام جناب علی کرم الله وجهه
کلشيدی مصاحبه‌لری حيننده طائفهٔ موسويه‌دن بريسی حضور
خليفه‌يه دخول ايله بر مظلومم واردر حقمی ايسترم ديه‌رك صهر
رسول کزين علی ولی‌يی کوسترنجه حضرت عمر يا ابا الحسن خصمنك
ياننده طور دعوا کزه باقه‌يم ديدکده علی علوی منقبت همان
يرندن حرکتله مدعيسنك ياننده قائم اولور طرفين افاده ويررلر
اوموسويدن کنديسی پاره استقراض ايتمش اولمغله دينك اداسی
حقنده دعوی فصل ايديلور عالی خصمات علی صاحب ولايت

خلیفه‌نك قربنه عودت ایلیوب اوطورر اما چهره‌سنده چین جبین کورونجه خلیفه محکومه خطاباً یهودی ایله برابر طوردیغمدن ایچونمی ناصیه‌کده اثر کدر بارز اولدی استفسارینه علی معالی خصال یوق یوق ظن‌کده اصابت ایتمدك تأثر وتغیرم بشقه‌در اباالحسن مستلزم شرف تعبیراتدن اولمغله بکا خصممك مواجهه‌سنده اویله سویله‌میوب یاعلی دیملی ایدن جوابی بالاعطاءاقامهٔ حقوقده مساواتك قوتی اعلا بیورمشلردر

«ذات عمر وجناب علیدر ایکیسی — بزسایه‌سنده‌یز رضی الله عنهما»

حکایه‌مسکی الختام اولدی تکرار صدده کلدلم قدس شریفده کائن قمامه کلیساسی کیفیتندن باشلایوب آره‌یه اورتودوقس ملتنك امتیازی مسئله‌سیده قارشدیریله‌رق روسیه دولتی اللی سنه اول سلطنت سنیه‌یه اعلان حرب ایتمشیدی انکلتره وفرانسه دولتلریله ساردنیا که الیوم ایتالیادن کنایه‌در بواوچ دولت اردو ودونمالریله دولت عثمانیه‌یه معاونت ایلدیلر پرخاش وجنك متفقین ایچون غالبانه صلح ایله آهنك بولدی مذاکرهٔ موادمصالحه پارسده منعقد قونفرانسده اجرا وتمامیت ملکیه واستقلال دولت علیه‌نك صیانتنه اعتناقلنمشیدی مکین بهشت برین عبدالمجید خانك عهد سلطنتنده بری تنظیمات خیریه ودیکری اصلاحات عمومیه ایچون ایکی فرمان اعلان اولنمشدر خاقان مشارالیه جهان فانیدن عالم بقایه ارتحال ایلدکده عبدالعزیز خان جلوس ایدوب اصلاحات حقنده ینه بر فرمان نشر ایدلدی اك اولکی فرمان ۱۲۵۵ ایکنجیسی ۱۲۷۲ اوچنجی ۱۲۹۲ تاریخلرنده‌در روسیه ایله آچیلان محاربه ظاهرده مسئلهٔ مذهبیه‌دن

متولد بولندیغی ملابسه‌سیله صاحح اساسکیر اولنجه اوروپایه قارشی خرستیان تبعه‌یی اوقشامق لازم کلمکله مارالذکر ۱۲۷۲ فرمانی چیقارلدی عالی وفؤاد پاشالرك وفاتندن صکره خارجاً سیاسیاتمز وداخلاً معاملاتمز محمود ندیم پاشانك صدارتنده الوان عدیده‌یه کیردیکندن ومحافل دولیه‌جه بزه خوشناق ویرمیه‌جك مقالات ومذاکرات تکون ایتدیکندن ۱۲۹۲ فرمانی نشر اولندی بونده تبعهٔ عثمانیه‌یه شامل مساعدات مندمج واقوام مسیحیه‌یه نزاکت زمان ایله متناسب فوائد مندمج اولدیغندن عیون عناصر اقتطاف ثمرات موسمنه منعطف ومنتظر اولدیسه‌ده عدم مساعدهٔ روزکاردن انتظار ایدیلن میوه یتشه‌مدی عبدالعزیز خانك خلعی فاجعه‌سی وقوعبولدی سلطان مراد دخی عات بی شعوری ظهورندن تختنده طوره‌میوب تکرار تبدل سلطنت ظاهر اولنجه ۱۲۹۳ سالنده قانون اساسی چیقاریلارق شاخسار مشروطیت ظل افکن مفارق امت اولدی مذکور قانون اساسینك سکزنجی ماده‌سنده «دولت عثمانیه تابعیتنده بولنان افرادك جمله‌سنه هرهانکی دین ومذهبدن اولورسه اولسون بلا استثنا عثمانلی تعبیر اولنور» واوندردنجی ماده‌نك فقرهٔ اخیره‌سنده «عثمانلیلرك کافه‌سی مملکتك حقوق ووظائفنده متساویدر» دینلدی مجلس مبعوثان یکرمی طقوز ییل اول ایکی دفعه آچلدی افسرس‌که (اولای بو ششدر ایجاد قضا وقدرك قبضهٔ بست وکشادنده جهان زار وزبون) صدمه‌سیله مجلس قپاندلدی مبعوثان کرام برداها چاغیرلمدیغندن امللر امیدلر هیچه کتدی ۱۳۲٤ سنهٔ شمسیه‌سنده قانون اساسی‌یی ملت قوت صرفیله یه

حمایتہ محتاجدر هر شخص دنیاده امید پرورده ایتدیکی مثللو هر ملتك دخی براومدیغی واردر بعضاً املنه نائل اولور وکاه تعدیل فکر ایله خوشنودیسنی ابراز ایدر هیئت اجتماعیه‌مز عناصردن مرکب اولوب مایهٔ امالده بونلری عنصر متحد حالنه ایصال ومنفعت دولت وملت بربرینه اتصال ایتمایدرکه اختلاف منکسر وائتلاف ایله خواهش وطن پروری ظاهر اوله بیلسون بنابرین تصفیهٔ امنیه ماده‌سی مهم ومعنا وحسن تفسیر قلنه‌جق لفظ برمعنا اولدیغندن بطریقخانه‌لره متعلق اموره عجالةً اعطای جواب ایله اعتراض ومخالفت دعوتندن تشعب ایده‌جك مشکلاتی ابتدا اوکچه‌رك تسویهٔ مصلحت موجب سلامت اولور زیرا برقاچ عصردنبری دولت علیه‌نك باشنه چوکن داهیه‌لر اسلام قبائل وعشائرندن فلان قبیله فلان قریه‌یی نهب وغصب ایچون احراق وسکنان یوز تدر مسلمانی سرداده شمشیر ایتمکله نسالرینی ده انداختهٔ حفرهٔ محن ومشاق ایتدیلر اهالیٔ اسلامیه اعتسافاتدن برباد اولیورلر اخطارات خیرجویانه‌سیله دکل خرستیان تبعه رنجش وآزار کوریور وسیله‌لرندن ایلروکلمش اولوب اوروپا دولتلری شو ایکنجی سبب اوزرینه کاه قولاً وکاه فعلاً دولت عثمانیه‌یی تضییق وملکمزك مهم قطعه‌لرینی بیله تفریق ایله بزه ضعف کلی ایراث ایتدیرمشلردر مسلمانلر تعدیاتدن پریشانیٔ احواله اوغرایاجه توجهٔ اشتکای باب حکومته رفع وکان مصائب تالیه‌یی اوزرلرندن دفع ایدرلر خرستیان تبعه بر جور کوردیکنده وقوعاتی علی العاده حکومته افاده ایلر ایسه‌ده کیفیتی رئیس روحانیلرینه وطانیدقلری قونسلوسلره وایشك شکلنه کوره بالواسطه سفارتلره

مراجعتله سسلرینی اوروپا وامریقه‌یه قدر اسماعه وعالم مدنیتك افكار عمومیه‌سنی اقناعه صرف مساعی ایده‌جكلری جهتله باب عالی اجنبی سرزنشلریله سنین گذار اولمشدر فرمانفرمای لم یلد ولم یولد حضرت رب احد جناب مسیحانی تجلی مرحمانیه‌ایله مستعد بیورمش اولمغله قوم مسیحا روح انهدن مكتسب حلاوت حیات اولیور مغدورین اسلامیه‌نك ضایعاتی مسكوت عنه قالیور اویله ایسه امت مرحومه‌دن شاعر سنجیده سخن ناجینك بیت متینی ثبت كتابهٔ كائنات ایده‌بیلرز.

بن نصل آغوش آچوب گیرم چلیپا شكلنه
گردننده اول مهك اولمش چلیپا غرق نور

واقعا بو عالم كون وفساده حادثات تماماً بر طرف اولمق خارج دائرهٔ امكان ومتمدن دولتلرك مملكتلرنده‌ده احیاناً وقوعات نمایاندر انجق بیالمرجه تشوشك امتدادینه وخلقك فریدینه میدان ویرمزلر نره كلنجه قان دعواسی وانتقام سوداسی قبیله‌لر آره‌سنده كوكلشمش اولدقدن غیری بر عشیرت بكی ویا قبیله شیخی درت بشیوز وداها فضله خشین وخیمه نشین توسن سوار ایله الغار ایدر چونكه او رئیسلرك چفتلكلرندن گلجك وارداتی اولمدیغندن وعونه سیله برابر گچنمكه محتاج بولندیغندن چاپولجیلق یولنی طوتمغه قویولور قان دعواسیله اراقهٔ دما ویغما كرلكه اجترا دنیا وعقباده مستوجب اشد جزا اولدیغنی بیلمه‌مك جهالتدن ولكن آخرك مالنه كوز دیكمك ضرورتدندر شو كبی وقایع وفجایعك تكرر ایده‌مه‌مسی غرض وعوضدن پاك وصاف اوصاف ایله بالاتصاف بر عزم قویٔ

عمران پرورانه وتدابیر مصلحانه وحکیمانه قبول واختیارینه وابسته‌در
اقلیم جسیم دولتده مدنیت همده بدویت التزام ایدر اقوام موجود
بولندیغندن شو ایکی صنفه ایدیله‌جك معامله سیان اوله‌میه‌جغی کبی
مقاصد حکومتك علی التدریج ترویج قانمسیده لازمدر تخمیننده یم
« تنویر استقبال » فصلنك بر صفحه‌سنده دولت عثمانیه غائله‌دن
وارسته اولملیدر که مملکتده مآثر عمران کوریله بیلسون دینلمشیدی
دولت نه ضایعاته دوچار اولدیسه ایکی نوع سوء اداره‌نك نتائج
طبیعیه‌سی اولوب بریسی داخلاً مدبرانه وخارجاً ماهرانه تدویر
امور ایدیله‌مه‌مسندن منبعث اولمشدر مصالح ملکیه‌ده یولیله کیدیله‌مه‌مکدن
ترقیات حصوله کله‌مدی امور خارجیه‌ده مطرد پولتیقه طوتیله‌مدیغندن
چوق مملکتلر الدن کیتدی بونلرك ایچنده مایون ملیون نفوسك
دخی او قطعه‌لرله برابر کیتمسی نفوس عمومیه‌مزجه تناقصه
علت اولمغله قوت دولت ضعیف قالدی مسائل سیاسیه‌ده ایشی
اوزاته‌رق اجابی آووتمق خولیاسی اعتیاداتك خطر آور درین بر
چوقوری اولدیغی جهتله ملکاً ومالاً وحیثیةً زیانمز شو معناك
هولنا کده کورولدی اضاعه ایدیلن منفعت وفرصتلره تأسف ایتمکله
برابر دولت علیه اعماره قابلیتلی غایت واسع قطعاتده حکمفرما
وهر قطعه بشقه بر دولت وحکومت ایله همحدود ویاخود نقاط سیاسیه
واقتصادیه‌دن بالمنجه فوائد طرفین موجود بولندیغی هویدا ایدوکندن
مادامکه سلسلهٔ سیاست انظار دولیه‌ده تأمین منفعت حلقه‌لرندن
متشکل فرض اولنه‌رق اتفاق وائتلاف تعبیراتیله حکمداران میانه‌لرنده
بر مقارنت وجوده کتیرلمش واختلاف افکار حدوثنده نشیمن

ایمن آشقی‌ یی وقایهٔ حکم اصولی قبول قلنمشدر ما سبقدن عبرت آله‌رق دولت علیه بعدازین پولتیقه‌سی اوستنه بر خط حرکت تعیین ایتمکله حقوق واستقلالنی محافظه بیوردیغی وبنیهٔ دولت معالجات حکمتله تقویه وچاپراشیق ایشلر تعدیل وتسویه قلندیغی صورتده اوتوز ملیون نفوسه مالك شهرتشعار وقدیم بر دولت بولندیغمزدن پك آز وقت ظرفنده تداعی وتعرضی بزی دائرهٔ اتفاقه ایستیه‌جك دولتلر بولنور صدراسبق مصطفی رشید پاشانك مرحومك روش معروفی اوزره كرچكدن دوستلر قازانمغه احتیاج مبرم منزلنده بز بنم فکر قاصرمجه سیاسیات خارجیه‌مز بواساسه تطبیق اولنمق واصلاحات وتنسیقات داخلیه‌نك دخی استکمالنه چالشلمق وجائب اموردن اولوب هله بوکون اقدم تدبیر ولایتده مشهود ضعف ونادرستی ادارهٔ یی قانونی ومعقول برقوته تحویل ایله بنای حیثیت حکومتی تعمیر ایتمکه اقدام واهتمام کوسترمکدر هیچ شبهه ایدلمسون داخلی سکونه محتاج اولدیغمزدن حکومت وبونك عقب کیری آخر قوت ترویج مرام ایلر ایکن آسایش تقرر ایده‌میه‌جکندن استیلای بلای احتراصات ایله جاهلانه خشونتکارلغه صاپانلری ربقهٔ قانون ایله چکوب چویرملیدرکه ممالکده اصلاحات اجراسنه زمان بولنه بیلسون ولایتده سکونت امنیت دعوت ایلیه‌جکی وتأسیسی مطلوب بدایع نافعه ملیون ملیون لیرالر دوکمکه متوقف وخلقمز کسالت عطالتدن وتخصیص عدم استطاعتدن ومقدما مکرراً انواع نقدیه‌ده ومؤخراً امثالك ونحاس مسکوکاتده وقونسولیده‌نك تنصیف فائضیله قیمت اصلیه‌سنه خلل کلارك باش آشاغی دوشمه‌سی واتهام

عادیه تبدیلنده ضرر چکلمسی مثللو مادیاتده وصورت اداسی تعهد رسمی آلتنده‌کی استقراض مجبوریتك مالیه‌جه تسویه‌سی نسیاً ومنسیا حکمنی آلمسیله شو حالاتك ایقاع ایتدیکی کدورتدن بالعموم تبعهٔ دولت صارصلمش وبیوك سرمایه میدانه کتیرهرك شرکتلر تشکیلی مهارتنده غیر واقف اولوب خزینه‌جه معتدل شرائطله استقراض بولنده ویا متعهد صفتیله خارجدن ورودی بکلنیلان نقود کلیه ایسه واردات ومصارفات دولت توازن رادهسنه تقربله تنظیم امور مالیه قضیه‌سنه مربوط وبلاد عثمانیه‌ده بین الاقوام دوام حسن معاشرت وتکثیر تجارت سکون اساسکیر اولمسنه منوط کورندیکی آزادهٔ اشتباهدر «مکنتنه» «معموریتنه» «ثروتنه» متحیر قالدیغمز دولتلر وملتلر نه وجهله زروهٔ والای تکامله ایرشدکلرینی دوربین بصیرتله تدقیق ایلدیکمز حالده اول دولتلر قوانین ونظامات تأسیس وتبعه‌لرینی چاه جهلدن چیقاروب علوم وفنون ایله تأنیس ایلمش اولدقلرندن قوت ومسعودیت مجرد عدالت ومعرفت وامنیت وحریت سایه‌سنده استحصال قلندیغنی متبیندر هر دولت کندی ملکیله اهالینك قابلیتنه کوره قانون یاپمش اولمسیله تطبیقات ومعاملات یالکز بر قانونك محورنده دوران ایدیور دولت علیه‌ده سلطنت وخلافت حسبیله شرع شریف وقانون منیف احکامنی اجرایه مجبوریت اولوب مقدس ومؤسس توصیفیله ایکی قانون واردر مثلا برشاهباز اوجانه پرواز ایتمك ایچون جناحینی تحریك واستعمال ده‌اك یوکسك نقطه‌یه صعودی تمثال کورمیه‌جکی کبی بزم ایکی باشلی قانونمز کافی ایکن ایکیسندنده تمامی برله ادارهٔ تحکم وتهکم کریوه‌سنه‌ندن صاپقده‌در

ارهٔ سابقه‌ده یاپیله‌جق شیلر یاپیلدی آرتق مشروطیت وعدالت
حقانیته مربوطیت ایامی حلول وتعیین اصول ایتمش اولمغله امنای
اتك مجتمع بولندقلری ازمنه‌ده هوساته تبعاً تدوین قلنان نظامات
قوانین مجلس مبعوثانده حادثهٔ تدقیقدن امرار واحتیاجات زمانه‌یه
ویریشلی قانونلر تنظیمنه ابتدار اولنه‌جغی صیرده‌ده مجلهٔ جلیله‌كه
لاصهٔ احکام شریعت غرادر بوکا علی التفصیل علاوه‌سی الزم احکام فقهیه
جتماع علما ایله حیز آرای حصول اولمق مقتضی بولنوب جمعیت
قدی ایسه وهمدن ناشی سنه‌لرجه ممنوع اولدیغندن کتاب مستطاب
جله اتمام قلنه‌مامشیدی بعدما اویله وهملره دوشوله‌میه‌جکی جهتله
کمال نواقص اولمق وجوب مرتبه‌سنده ایدوکنه نظراً بر هیئت
اخله همتلریله شو مطالب اطیبك وجوده کتیرلمسنده قبول ذهول
یدلمیه‌جکدر اعتمادنده‌یم الده بولنان مجلهٔ مبجله‌نك احتوا ایتدیکی
سائل وقتیله مرکز خلافتده علمای ذوی الاحترام طرفلرندن
جمع وترتیب اولندیغنه کوره ینه بو صورتله تتبع مسائل ایده‌جك
فضلانك موجودیتلرینه قائم انجق خاورستان خلافت شمس
شریعتله انوار نثار سماء اسلامیت اولدیغی ملاحظه قلننجه مجله‌یه
ضم ودرج اولنه‌جق مباحث فقهیه‌یی مذاکره ضمننده تشکیلی
ایجاب ایدن هیئت علمیه استانبولده بولنان ذواته حصر اولنمیوب
خطهٔ مبارکهٔ حجازیه وقطعهٔ عراقیه ویمانیه ومصرکی علما وفقهاسی
کثیر ومنقولات ومعقولاتده تدقیقاتلری وسیله‌سیله قبائل وعشائر
آره‌سنده نفوذ معنویلری سریع التأثیر محللردن دخی اصحاب عرفان
مرکز خلافته دعوت وبوراده کندیلرینه اکرام وحرمت وجمله‌سندن

مركب بر جمعيت تشكيل قلنه‌رق مجله‌نك لسان عثمانى وعربى اوز
تتميم وتنظيمنه همت ايدلديكى ومصرفه باقيوب كليتلى مقدارده نسخه‌س
بالطبع هر طرفه كوندرلديكى تقديرده اشبو نسخ مطبوعه ممالك
دولت عثمانيه‌دن ماعدا هندستان وجاوا وچين مثللو اقاليم اجنبيه‌د
متمكن يوزلرجه مليون دين قرداشلرمزك واصل انامل احتفال
اوله‌رق تداول ايدنجه مقام معلاى خلافته وتعبير اصحله بودولت وملت
ازسرنوقلوبده انجذاب ومحبت هويدا وجزيرة العرب ويمن حواليسن
نيزه بدست عشائر وقبائلك مشايخى يته اومواقعدن كلش سادات
وفقهاى توءمت مهر وامضالريله مصدق ومواد محتويه‌سى محض
صواب وحق اولان مجله‌يى اوقودقلرنده مأخذ مسلك متخذ
مصفا ومطهر واقوال مجتهدين عظام ايله منور ومعتبر بر طريق
توفيق رفيقده قطع مسافات ايتمكده اولديغمز تعيين وتبين ايدر
كتاب الهى ... اعتقادمزك ماهيت وحقيقتنه معكوساً واسناد
زواياى اذهانلرنده ... مفيلات غلطات يرينه ريحان حرمت بيدا اولو
مسكوكات عثمانيه‌دن هندستان اهالئ اسلاميه‌سنك يدلرينه ايريش
برآلتون سليقه‌نك نامى نقش اولنمش سكه‌دردييه‌رك زيارت وتبرك
حفظنه دقت ايتدكلرى تواترله ثابت موادّدن بولنديغى روشنا ولك
بزم ادارمز داخلنده بعض يرلرك قومى عدم وقوف سببيله تركا
كتاب وسنت امرنده نه غريب اسنادات جاهلانه‌ده بولندقلر
وارسته قيد ايدر بناءً عليه اتمام اولنه‌جق مجله‌دن نسخ كثير
طبع وتمثيليله انتشارى ومسلمانلرى چوق اولان اقطاره تسيار
فوائد عظيمه‌يى استلزام ايدر اشبو ملاحظات عقول قاصره وضعف

صره اربابی جانبلرندن بلکه استخفافه دوشر ایسه‌ده اناجیل
طبوعه‌یی اللرینه آله‌رق کویدن کویه طولاشان مسیونرلرله پروپاغاندا
سالکنده ملیونلر صرفندن چکنمه‌ین حکومانک سیاسیاتنه عبرت
وزیله باقلدقده مقصد مشید مذهباً ومشرباً انسانلرک قلوبنی کندی
رفلرینه ربط وضبطه ورزش وشتاب فضای فسیحنده بر تدبیر
ؤید ومؤبد ایدوکی واضحاً نمایان اولور جنرال بولندیغی زمان
ناپارت ناپولیون مصری استیلاده قوتنی بتون خلقه ظاتمش
لدیغندن کیمسه‌ده مجال مجادله قالمه‌مشیدی نوبت سیاست اهالینک
بلرینه صوقولمق ایچون دخی بر حرکت اجراسنی ایجاب ایدنجه
دان کارزارده آتش افشان وموقع مرتفع کیاستده صاحب شهرت وشان
لان او مدبر مقتدر کندیسنک باشنه دستار صاروب جامع الازهرده
طبه استماعنه کتدی بالاده تعداد ایدیلن قطعاتدن علما دعوتیله
صلحته شروع ومباشرت قلندیغی صورتده جهان اسلامیت معنوی
تأثیر ومحبت بولور سبحان الله الملك العلام قرآن کریمده نخستین
ورهٔ منوره فاتحه ایله کوهر پاش اکلیل کلام وینه او کتاب مبین سورهٔ
س ایله مسکی الختام اولمشدر مادامکه فاتحة الکتاب نهایت ناصیهٔ ناسدن
ف نقاب ایدیور ظاهراً وباطناً فتح مبینه نائلیت قلمر وقلوب ناسده وثوق
حقوقه رعایت قضیه‌سنی تلمیح ایلزمی ایمدی ناسك قلبلرینه القای وفاق
رو نزدیك روحاً رتمهٔ تمیمهٔ التصاق اوله‌جغی ودنیاده تقلیب وانقلاب
رنده بشقه چیقار یول بولنه‌میه‌جغی اعتقادنده‌یم بویقینلرده مطبوعات
وق قلوبلر آچیلوب عناصر عثمانیه‌ده تزیید اتحاد وتمهید وداد ایچون
لر ایرادوبرده «ماصون» قلوبنك کشاد اولندیغندن بحث ایدیور اتحاد

جمعیتی انقلابی خیر اوستنه تأسیس ایتمش اولمغله مات عثمانیه او جمعیته عاشقانه صارلمشیدی واقعا عشق برسودا و بوکا دلداده بولنان محبت شاهراهنده فدا اولدیغنه شك ایدیلەمیەجکندن اتحاد جمعیتنك دلالت ایتدیکی سمته خالق انشراح درون ایله میل کوستردیلر انجق هر عاشق کندی سودیکندن وفا آرار معشوقنك بیکانه‌لره تمایلنی حس ایلینجه محبت قلبیه تناقصه یوز طوتار ممالك محروسه‌ده متمکن بالجمله اقوام اتحاد جمعیتنك غیرتندن ملیت و مذهبه تشویش کلیه‌لك آلشدقلری دائره‌ده عدالت و حریت کامله بولوب مساوات اوزره حقوقه مظهر و ترقیات ایله کامور اولاق ماده‌لرنجه یسر و سهولت مشاهده قلنمسی انتظارنده اولدقلرندن «ماصون» قلوبی بیکانه کوره‌جکلردر ماصونلق اخوت بشریه‌یی تأمین مقصدینه خادم اولمقدر زمیننده مبسوط مهمات عقل و فکر صاحبنی نصل اسکات ایدر آکلایه‌مم انبیاء عظام علیهم السلام اولادلری میانه‌لرنده بیله بعض اسبابدن طولایی اخوت و خلته مخالف حالات الیمه سرنما اولمشیدی حق جویانه حرکت و مغایری اوضاعدن مجانبت و عالمیانی ارشاد جاده‌سنه سوقه صرف مقدرت ایدن او مرسلین ستوده سمات ایکن انجال باهر الاجلالری آره‌سنده شرط اخوت صفوتدن کدورته دوندیکی و قتلر اولدی مناهی و ملاهی ایله آلوده سائر ابنای بشرك همیشه قرداشجه‌سنه یشامسنی تسهیل ایلیه‌جك دنیاده نه قوت متصوردر بن صورمق ایستیورم قرداشجه یشامغه تعلیم و تربیه کفایت ایدر دنیلدیکی تقدیرده کتب سماویه‌نك احکام و نصایحی سوامع امه واصل و تعلیم و ایقاظ حاصل اولمدیمی حیفا

غلیان نفس وهوا روابط اخوتی قوپاره‌رق اخذ انتقام داعیه‌سی
اوز قرداشلر بیننده ناشر شور وشر اولدیغی معلومدر بناءً علیه
ماصونلق ماسکه‌سی آلتنده وجدانه عائد علائق ووثائقی قورجالا-
مقدن فائده تحصیل ایتمز ضرر کلیر انفسه راجع مواعظله آفاقه
متعلق فوائد بربرندن فرقلی ماده‌لردر ماصون قلوبی برر محلده
مضطر ومضطرب قالمش انسانلرك عجز حاللرینی تحقیق ایله معاونتلرینه
یتشمکه خدمت ایده‌جکدر ایضاحاتنه تصادف اولندیغی صورتده بونی
بعض قید وشرط ایله لابأس بولورم یوقسه اخوتی تأبید وتأیید
اساسیله متشکل برجمعیت اولدیغنه قناعت کتیرملی مدعیاتنه کیدیله‌جك
ایسه غایهٔ مرام اغفال واضلال انام ضمننده قورولمش بردام ایدوکی
مستغنیٔ کلفهٔ اشارتدر چونکه مایهٔ ترکیبمز خاکدن مأخوذ اولمسی
سببیله کافهٔ بنی آدم اخ الطین ومذاهب اعتباریله اخ الدین توصیف
اولنور کتب منزله دخی شفقت علی خلق الله امر ایدیور قلوب
رفیق وشفیق ایسه قرداشلق صنعت موهوبه‌سیله تزین ایلیه‌جکی
درکاردر بناءً علی ذلك اخلاقی تصفیه‌یه کتاب الده ایکن کویا یکی
برشی کشف ایدلمش بونکله اخوت تشیید قلنه‌جقمش ذهابنه سالك
اولمغه اصلا حاجت کورممم ادارهٔ مستبده ایامنده عمران ایله ترقیٔ
بلاد وکامرانیٔ عباد نقاطندن مأثر ومفاخر ظاهر اوله‌مدی یشادیغمز
اقلیمده لابد نقصانمز بولندیغندن نواقصمزك اکمالنه بذل همت ایدلسه
مساعینك اك خیرلوسی انتخاب قلنمش اولور مقصود عناصر مختلفه‌نك
اتحادی کیفیتی ایدی بالعکس آلیشلامامش برمسلك توصیه‌سی تفرقه‌یی
موجبدر شو مبحثده برنبذه داها تحلیلات اجراسنه لزوم حس ایلدم
کردستان عراقه جزیرة العربه یمنه آرناوودلغه باقلنجه اعتماد واعتیاد

و اعتقاد و اتحاد منابعنده جریانه تابع صولر انبیقدن امرار ایله صاف حاله ایصاله محتاجدر متباقی میاه را کده دخی تصفیه زحمتندن وارسته عد ایدیله مز هرایش کورولدی بیتدی دینله جکی تقدیرجه ادوار ماضیه ده کذلك بو افسانه لردرکه عیون امامه خواب نوشین کتیردی اقالیم عثمانیه ده بولنان انسانلرك محفظهٔ قلوبی قرآن و انجیل و تورات کتب مقدسه لرندن مزین اولمسیله ماصون قلوبندن ویریله جك آچیق بونویی هانکی بانقه یه ارائه ایتملی زیرا بونك صفحه سنده حروف مسطور معانی عمداً مستوردر بنم حسن ظنمه کوره جمعیت اتحادیه خیره خدمت ایتدی مقابلری چیقمازسوقاغه کتدی آرتق کلامی قصر ایله کتابدن کتابهٔ انتقال ایده لم طلیعهٔ طالع دولت عثمانیه نك مبادئ بروزی شجیع و مطیع جنود ملت الدیسنده سایه ساز سیوف سطوتك فوز فیروزی ایله طاشدن یاپلمش متین ورصین قلعه لر و کشورلر فتح ایدرك و ازمان کذرانده دونما قوتیله ابحاره چکیله رك امواج دریا عددنجه موفقیتلره ایرشدیکنی تاریخ عثمانیه سیله بیلدیریور عسکرلکده طوغمش و عسکرلکله یشامش برملت بولندیغمزدن باشمزك سلامتده و قلبمزك راحتده اولمسیچون قوای بریه و بحریه مزی وسعت مالیه مقیاسیله درجهٔ کماله اولاشدیرمغه ایکی المزله سعی ایتمك الزم اولدیغنه نظراً « ایکی ال برباش ایچوندر » ضرب مثلی خاطردن چیقارمه ملی مع مافیه اردولرده احتیاط فرقه سی اولدیغی کبی آرزولرده دخی احتیاط کوزه دیله رك آسایش ایچنده قوت و راحت بولمق و قاطبهٔ اموردە احکام قوانینه اتباع قلنمق شرط منفرددر. سا ۲۵ کانون ثانی سنهٔ ۳۲٤

داخلیهٔ نظارتندن مستعفی : محمد ممدوح

—(اصوات صدور)—

مؤلفی :
اسبق داخلیه ناظری محمد ممدوح

فیأتی :
ایکی غروشدر

ازمیرده ولایت مطبعه سنده طبع ایدلمشدر
١٣٢٨

اصوات صدور

سلطان عبدالمجيد خان «عبدالعزيز خان» «مراد خان» مخلوع عبدالحميد خان » پادشاه زمان « محمد رشاد خان » حضراتنك ادوار سلطنتلرنده حامل مهر همايون اولمش ذواتك جمله‌سنی كوردم وچوقلريله كوروشدوم چونكه پدرم مرحوم مصطفی مظلوم پاشا وقتيله وكلای دولتدن اولديغی كبی بونامق الحروف سلطنت سنيه‌يه اللی سنه‌يی متجاوز برطول مدتده متوالياً خدمت ايتمش وخيلی ييللر دخی وكلا القده بولنمش اولديغمدن احواله بالطبع مطلع ايدم بالاده بيان قلنديغی اوزره بش شهريار شهيرك زمانلرنده مهر همايون اعطا بيوريله‌رق ممتاز اولان ذاتلركه تبدلات رسميه اعتباريله طايبوب بيلدكلرم يتمش عدده بالغ اوليور مشار اليهمك اطوار وكفتارلرينه دائر مجملاً معلومات ويرملك فائده‌دن خالی دكلدر چونكه نوآمدكان دوائر دولتده حداثت سنلری سببيله زمانلرينه يتشديكم صدراعظملری ادراك ايده‌مدكلرندن يازمق ايستديكم شيلری ايشتمه‌مشلردر مع هذا سلك سطوره كشيده قلنان عبارات تراجم احوال بولنده تزييد ايدلمدی بوصورتله ثبت واملا اولنماسی اسباب ثالثه‌دن نشأت ايتدی « برنجی سبب » آنف الذكر سلاطين

عظامك اعوام و ايامنه راجع اجراآت ايله مقام صـدارته صعود
ايدنلر اولدن نقدر خدمتلره قونلدی ايسه تفصيلاً تحرير قلنمق
تاريخك درعهده ايده جكی بر وظيفه‌در «ايكنجی سبب» شو ذاتلردن
قسم كليسی صـدارت و بعضيسيده باش وكالت ايله مكرراً عنوان
طراز اولملريله تبدلات ترتيب اوزره يازلسه بر ذاتك اسمنی بولنديغی
عصر شـهرياريده وحتی اوچ درت عصـره عائد وقوعاتده
كوسـترمك اقتضا ايده جكندن بوطريقه‌دخی كيتمدم اما هانكی
پادشاهك وقت شوكتنده قاچ كره اومقامه ايرشديكنی تصريح
وتعميق ايلدم « اوچنجی سبب » اصل مقصـدم اخلاق وتمايلات
ومتانتك صفحاتنی ممكن مرتبه تصوير ايتمك ايدی. ايمدی آلتمش
ييلدن فضله زمان ظرفنده نفوذلری جريان ايتمش اولان افاخمك
اعتلا ابتـلالری كيفياتنه متعلق علی وجه الاختصار اظهار ايلديكم
حقايق تاريخه برنوع خدمت صاييلور اگرچه دولتك اك بيوك
متنفذلرندن معدود بولنان بوذاتلر دولت حسابنه رتق وفتق امور
ايتمش اولدقلرندن افعاللرنجه نفع وضرر هپ دولته تعلق ايليه جكی
واضحاتدن اولمغله برابر اوخطب جسـيمده چوق قالمامش اولنلرك
يوزندن دولته بكده زيان طاری اولمديغنه حكم ايديله بيلير ايسه‌ده‌ كچن
آلتمش سنه ايچنده منفعت دولته طوقنمش اولمسی طبيعی وقايعدن
بحثه كيرلمه‌مك عدم وقوفندندر تعرضنه تصـادف ايديلنجه آثار
وتأثيراته اطلاع حاصل اولمشدر لكن عامل وفاعللردن اكثری

دنیاسندن کوچوب کتمش اولمغله تحری مساوی‌یی فکر مجه‌مقبول ومقعول بولمدم جوابنی ویرمك ممکندر. أبی فنا میدانه برائر ناچیز قونلدی نامنـه (اصوات صدور) دینیلدی طرز تحریرده‌کی نواقص ارباب کمال طرفلرندن ستر اولنور مأمولنده‌یم .

« رؤف پاشا » عصر محمود خان ثانیده ایکی دفعه‌صدراعظم اولمشدر بن اووقتی مدرك اولدیغم جهتله مشارالیهك اول وثانی صدارتلری صحیفهٔ سالفه‌ده محرر یتمش ذاتدن خارج قالور یالکز بدرمدن طویدیغم وقعه‌یی نقل وحکایه ایده‌جکم شویله‌که رؤف پاشا برنجی صدارتدن انفصالنده عادت قدیمه وجهله بالقخانه‌دینیلان موقعه کوندرلمش بومحل طوپقپوسرایناك کلخانه میداننددن ایلرویه طوغرو لب دریاده کائن آشی بویالی اخشابدن معمول جسیم بر بنا ایدی معزول صدراعظملر اورایه بالاسرا شهادت مرتبه‌سنه ایرشدیریله‌جك ایسه کندیسنه‌قرمزی‌رنکلی‌قدحده ونفی ایدیله‌جکی تقدیرده بیاض کاسه ایله شربت اعطا اولندیغندن رؤف پاشامترقب حکم قضا ایکن عفو مژده‌سی کله‌رك بیاض کاسه ایله شربت‌ویریلوب ساقزه اجلا قلنمشدر مشارالیه اوزونجه بویلی سویملی چهره‌لی اولمغله وزرانك باشه کیدکلری بیاض دستار صارلمش قلاوی‌رؤف پاشانك سیاه لحیه‌سی اوستنه‌سایهٔ سپید یاپدقجه‌سیماسنه‌یاراشقلق‌ویرمسی حقنده عفو ظهوریله ادامهٔ حیاتنه وسیله اولمشدر مشارالیه برنجی

صدارتنده حدید وشدید ایمش ثانیاً اومقامه صعودنده اطوار
وکفتارندن پك ملایمانه آثار کورلمسی بعض رجالك باعث تعجبی
اولمغله حکمتنی صوردقلرنده شمدی قلاوی یوق فس قوللانیلیور
صقالم دخی آغاردی جوابنی ویرمشدر کیمسه‌نك علیهنده سوز
سویله‌مزسکز مکرکه اسمی سـزنك مزاره نقش اولنه خصمانك
مکایدینه دائر اولوقت لسان دولتکزدن کلام ایشدلمك محتملدر.
دینلدکده یوق یوق بعدالوفات دخی علیهدار اولمق موافق احتیاط
صاییله‌مز زیرا اقرباسی حیاتده ایسه اوسوز سمعنه واصل وخصومت
جدیده حاصل اولور دیمشدر مصطفی رشید پاشا خارجیه نظری ایکن
صدر وقت رؤف پاشایی کوره‌رك لوردلردن فلان ذاتك سیاحت
صورتیله استانبوله ورود ایتمش اولدیغنی سفیر قانین جنابلری خبر
ویردی بوندن مرادیده لوردك التفات ملوکانه‌یه مظهریتنه توسل
ماده‌سیدر واقعا مومی الیه لورد انکلتره‌ده پك مرعی الخاطر اولدیغی
وسلطنت سنیه‌یه محب بولندیغی جهتله منافع دولت علیه‌یه دائر
مؤثر نطقلر ایراد ایلدیکی معلومکزدر حضور شاهانه‌ده شرف حضوره
نائل اولسه انکلتره افکار عمومیه‌سنجه حسن تأثیری اولور کیفیتك
استیذانی رجا ایدرم برده فلان ایشـك کذلك استیذانی لازم
کلیور دیدیکنده رؤف پاشا موافقت اظهار ایدر کبی
کوروندیکندن رشید پاشا هر ایکی خصوصك مسوده‌لرینی یاپه‌رق
صدراعظمه کوندرر عرضك بریسنه ارادهٔ سنیه چیقارلورد ایچون

قلمه الناں مسوده‌دن نتیجه ظهور ایتمینجه رشید پاشا داخلیه کاتبی شهاب افندی‌یی حضور صدراعظمی‌یه بالاستبال طرف فخیمانه‌لرندن رؤی موافقت کوردیکمی انکلتره سفیرینه ایما ایلمشدم برایلچی‌یه قارشی تلون مناسب اولمز بشقه‌لرینه مقیس بیلدکاری خارجیه ناظرلرندنده دکلم یوللو افاداتنی شهاب افندی عرض ایدنجه رؤف پاشا لورد حقنده‌کی مسوده‌یی توقیف ایتدم استیذان اوانسه مساعده بیورلملوردی لکن بوکون انکلتره‌دن کلن لورد سرایه قبول ایدلدیکی تقدیرده یارین فرانسه ویا اوستریادن کلمسی ملحوظ بر قونت عین ملاقاته مظهریتنی تمنی ایدر رد ایله جواب ویرلمك ایسه اویه‌میه‌جغندن واستانبولی کورمکه کله‌جك اولان اوروپا کبراسی ذات حضرت تاجداری ایله مشرف اولدقده مسائل سیاسیه‌دن بحث آچیلارق آره یرده مبهم برسوز قاچمق احتمالی بولندیغندن اصول دولت پادشاهنك فقط سفرای دول اجنبیه ایله ملاقاتندن عبارت اولمغله عواقبی مجهول یکی براصول وضعنی تصویب ایده‌مم» رشید پاشا اوغلم بیلدیکم خارجیه ناظرلرندندر. مقابله‌سنده بولنور صدراعظم فرداسی سرایه کیدر رشید پاشا نظارت خارجیه‌دن تبدیل اولنور رؤف پاشانك اوچنجیدن بشنجی‌یه قدر اولان صدارتی عبدالمجید خان عصرینه مصادفدر سنین مدیده مجالس عالیه مأموریتیله محترم طوتلدی صاحب تمکین وتدبیر بر وزیر روشنضمیر وعفت واستقامتده بی نظیر بولندیغی مستغنی قید اتیاندر. عائله‌سی کثرتلی

اولدیغندن صرافیله کوردیکی محاسبه‌نك خلاصه‌سنی ایکی اوچ ییلده برکره تذکرهٔ خصوصیه‌سیله سرایه عرض ایتدیکنده جیب همایون شهریاریدن دیون مترا کمه‌سی احسان بیورلدیغی وکندیسی هیئت دولتجه بیوك طانندیغی آزادهٔ اشتباهدر دولت علیه آنك ایام صدارتنده هیچ ضرره اوغرامامشدر.

« خسرو پاشا » دور محمود خان ثانیده سرعسکرلك وقپودان پاشالق کبی مقامانده نفوذ واقباله مالك اولمشدر کندیسی عبدالحمید خان اول زماننده رقیتله سرای تربیه‌سی کورمش اولدیغندن پادشاهه نصل خدمت ایدلمکله کوزه کیریله جکنی کوزل اوکرنمشدر سلطان محمود اجل موعودیله عزم فسحتسرای خلود ایتدیکی کون جنازه آلایی اجرا اولنه جق ایکن صدراعظم رؤف پاشادن مهرهمایونی آلدیروب اومقامه کچمشدر مصر والیسی محمدعلی پشاایله بینلرنده ضدیت سابقه بولنمسندن طولایی محمدعلی پشا دولت علیه‌یه غائله‌لر چیقاردی عبدالمجید خانك جلوسنده اعلان بیوریلان تنظیمات خیریه علیهنده بولندیغی روایته مبنی رفع وزارتیله تکفور طاغنه نفی ایدلمش وایچه حقارت چکدکدن صکره استانبوله کتیریله‌رك حیثیت وشرفی اینه اعاده اولنمشدر پدرم مرحوم بنی مشارالیهك یالیسنه برابر کتورمشیدی التفاتنی مشاهده ایلدم قیصه بویلی بیاض یوزلی نازك سوزلی معمریندن متمول برذات ایدی مجلس مخصوص

وكلامنذا كراتنده بولندقجه اختيارلغى بهانه‌سيله بوناق كبى لقرديلر آتار اماجن فكرلى اولمسيله كلامندن نكته‌لر فيرلار ايمش دائره‌سنى برمكتب عرفان حالنه قويديغندن كوله‌لرينك تحصيل علم ومعرفت ايتملرينه فوق الغايه همت كوسترمشدر بونلرك ايچلرنده صهريت سنيه‌يه صدارته وكلالغه ارتقا ايدنلر ورجال دولت صره‌سنه كچنلر چوقدر كنديسنك اولادى اولمديغندن كوله‌لرينى اولادى عد ايدرك تربيه وتفيضلرينه پدرانه ومشفقانه دلالت ايلمشدر .

« طوپال عزت پاشا » خلد آشيان سلطان محمود خان يكيچرى اوجاغنى آبيارىٔ تيغ بى امان ايله سونديرديكى زمان اسكدار جهتنك محافظى بولنوب يوزلرجه يكيچريلرى قليچدن كچيرمكله شهرت قازانمشدر صكره‌لرى واليلكلرده دخى بولندى قسطمونى واليسى ايكن بركون على السحر نائب عزيز ملا افندى‌يى نزدينه ايستر تهورمزاجى معلوم ايدوكندن بى وقت چاغرلديغنه افندىٔ موما اليه اوزكر ايسه‌ده ناچار يانه كيدر پاشا كنديسنه خطاباً اشراف بلده‌دن فلان آغانى طانيرسكز يا بن اوكا التفات ايدردم مكر خائن ايمش بو كيجه رؤياده اوزريمه يوريدى طاپانجه بوشالتدى دمنجلك مستحق بولنديغى جزايى ويردم ديدكده نائب افندى بدبخت آغانك آخرته سفر ايلديكنى آكلايوب پاشايه مدارا ابرازيله سوزى دكشديرر محكمه‌يه عودتنده انديشه‌سى آرتار قسطمونيده طوره‌ماز نصف

ایالتده اورادن چیقار فراراً صاپه بوللرله درسعادته واصل وشیخ الاسلام افندینك حضورینه داخل اولنجه بلا مأذونیت معاودت اسبابندن سؤال وعتابه تصادفنده رؤیا کیفیتنی آچیرق هرخصوصده احتیاط ایتمش اولسم بیله والینك رؤیاسنه کیرمه‌مك الدن کلیه‌جکی جهتله حیات داعیانه‌می تهلکه‌یه دوشورمه‌مك ایچون ترك مأموریته مجبور اولدم اعتذارنده بولنور.

«عزت پاشا» برمدتجك مقام صدارتده کارفرما اولمشدر هنکام معزولیتنده پدرمك خانه‌سنه کلدیکی کوردم قصیر القامه خونین چشم مبتلای غضب وحشم برذات ایدی مقدما نیجه جانلر قیمش اولمسی بحثنه کلنجه یکیچری فتنه کارلرینك ازالهٔ وجود اهانت آلودلرینه آغا حسین پاشا وبوعزت پاشا ایله قاره جهنم ابراهیم آغا اولمسه ایش کسیلوب حسن ختام بوله‌مازدی ایجاب وقت وحال کاه کاه عصره جلاد دخی یتشدیرر ادارهٔ کشورده عدل وداد بیج بشمره مستمراً ارائهٔ روی وداد ایده‌مدیکی وقایع تاریخیه ایله مسلمدر.

«مصطفی رشید پاشا» عهد سلطنت محمود خانیده لوندره وپارس سفارت سنیه‌لرنده وخارجیه نظارتنده بولنمش سلطان عبدالمجیدك جلوسنی متعاقب تنظیمات خیریه‌یی تأسیس ایچون نزد پادشاهیده منفرداً سعی کوسترمش وبوامره متداثر اولان خط

همایونی رشید پاشا تسوید ایتمش و بیاضنی کلخانه میداننه موضوع
ایاصوفیه جامعی کرسیسنه چیقوب کندیسی عموم اهالی‌یه قارشی
اوقومش و مصر مسئله‌سنه حسن خاتمه چکدیرمش روسیه حکومتی
دولت علیه‌یه اعلان حرب ایتدکده انکلتره و فرانسه دولتلرینک
قوای بحریه و بریه‌لرینی سلطنت سنیه‌یه مظاهرته مهارتیله وسیله اولمش
کیاست سیاسیه و فطانت فطریه‌سی اوروپاده اشتهار تام بولمشدر
انکلتره ایله طوتدیغی پولتیقه‌دن دولت علیه دائما مستفید اولدی
فرانسه‌یی دخی الدن براقمادی ادوار ماضیه‌ده کلوب کچن صدر
اعظملردن فرانسزجه متکلم اولان ایلک وکیل مطلق پادشاهی
رشید پاشادر سلطان عبدالمجید خانک ایام شوکتنده آلتی دفعه
بالاستهال مسند جلیل صدارته اکتساب اقبال ایلدی حضرت
پادشاه مشار الیهک اوان معزولیتنده ساحلخانه‌سنه تشریفه و کندیسنی
تلطیف ایله مغلق بر مسئلهٔ سیاسیه اوستنه رأیینی استحسان ایلدیکندن
صدارتی ینه عهدهٔ حماسته تفویض بیوردیلر بشوش الوجه کریم
وسنجیده مقال بر ذات فرخنده خصال ایدی وقت صدارتنده
خارجیه تحریرات قلمنده باارادهٔ سنیه دوامه باشلادم حضورینه اوراق
رسمیه تقدیم ایتدکجه نوازش افخمیلریله مفتخر اولوردم پدرمه
توجه مخصوصلری اولدیغندن کلبهٔ مظلوم یمن قدوم سامیلریله مکرراً
شرف کسب ایلمشدر اوذات حقنده اوصاف مردینه حاجت یوق
مصطفی رشید پاشا اسمنی سویلنک کفایت ایدر

« صارم پاشا » سلطان عبدالمجيد خانك عصرى وكلاسندندر رشيد پاشادن بر كون باب عاليده مهر همايون آلنه‌رق صارم پاشا خارجيه ناظرى ايكن مسند نشين صدارت اولوب تخميناً اومقامى ايكى بچق ماه محافظه ايده‌بيلدى رمضان شريفده پاشا كوندوز سرايه دعوت ايديلور حضوره قبول ايله ساعتلرجه فوق مايتصور مخاطبات وتوجهات ملوكانه‌يه مظهر و كامور اولور مسروراً والتفات عظيمه‌يه مغروراً سرايدن ساحلخانه‌سنه كيدر. بعض وزرا اقشام اوستى كنديسنك افطارينه كيتمشلر مشاراليه طرف شاهانه‌دن كورديكى التفاتى فخر وسرور ايله مسافرينه نقل ايتديكى حينده مابين همايوندن باش كاتب بكك ورودى خبر ويريلور پاشا ديكر اوطه‌يه عزيمت وبش دقيقه مروريله عودت ايدوب مجلسده حاضر بولنان ذواتدن تپه دلنلى اسمعيل پاشايه باقه‌رق فسبحان الله شوساعتده انفصال ايتدك ديدنجه اسماعيل پاشا نصل شى افندم عجبا مقام كيمه نصيب اوله‌جق سؤالنك اثناسنده صبرسزلق كوسترمسى اوزرينه مقام قوه شومز حضرتلرينكدر جوابندن رشيد پاشانك تجديد اقبال ايلديكى استدلال قلنمسيله همان صدر جديدك يالسنه كيديكى اسماعيل پاشا بر محرر حروفه سويله‌ميشدى پادشاهلر تبديلات مراد ايدرلر ايسه عزل اولنه‌جقلره مأموللرندن زياده ملتفتانه اطوار اظهاريله آنى شاشيرتمق ايستدكارى كبى مخاطب اثناى كلامده مزاجه موافق كليه‌جك بر لقرديده

بولنورسه حضوردن آیرلدقدن صکره او افاده ذهن تاجداری یه شبهات ایراثیله قبل الملاقات متکلم ایچون عزل مصمم دکل ایکن تبدیلانه درعقب قرار ویرلدیکی واقعدر صارم پاشا عاقل وکامل وعفتله کزیدهٔ اماثل بر ذات ایدی خلف وسلف اولمق سببندن طولانی رشید پاشا ایله آره‌ده رقابت ظاهر اولمسیله کندیسی بردها یوکسك مقامه ایریشه‌مدی .

« عالی پاشا » فردوس مکان عبدالمجید خان عصرنده اوچ کره وعبدالعزیز خانك دورهٔ سلطنتنده ایکی دفعه مقام صدارتی تزیین ایتمشدر رشید پاشانك ساحهٔ سیاسیاتده ایلرولتدیکی ذواتدن بریسیده عالی پاشا اولوب انکلتره‌دن زیاده فرانسه پولتیقه‌سنی کوزه‌دیردی ایمپراطور اوچنجی ناپولیون عالی پاشا کبی بر خارجیه ناظری بولنمدم دیمشدر فرانسزجه اوله‌رق قلمه آلدیغی نوطه‌لر اوروپا دیپلوماتلری انظارنده حیرتی جالب اولوردی فرانسه المانیانك مغلوبی اوله‌رق پرنس بیسمارق جانبندن رئیس جمهور موسیو تی یره تکالیف قانان شرائط ثقیله قبول اولنمسی اوزرینه بعض دوستلری تی یره بشقه دیپلوماتلردن بوخصوصده فکر آلدیکنزمی دیدکلرنده عالی پاشانك رأینی دخی آلدم جوابنی ویرمشدر اوستریا ایمپراطوری عبدالعزیز خانی اعادهٔ زیارت ایچون درسعادته ورودنده عالی پاشانك ساحلخانه‌سنه‌ده کتدی عبدالعزیز خانك

عالی پاشایی الی آخر العمر مسند صدارتله نظارت خارجیه‌دن چیقارمادی قیمتنی تقدیر والتفات متلامعه ایله موقعنی تنویر بیوردیلر عالی پاشانك وفاتنده نوط تحریرینه مخصوص اولان یازی طاقمنی موزه‌یه قویدیرمق نیتیله پرنس بسمارق ترکه‌دن اوچیوز لیرا بدل مقابلنده آلدیرمیشدی عالی پاشانك توالیٔ التفاتیله متندار بولندیغمدن آرامگاه فخیمانه‌رینه کیدر بیان عالیدن استفاده ایدر ایدم بر کیجه ینه مجلسنده بولنیوردم قریم محاربه‌سی داماد محمد علی پاشا ایله رشید پاشا میانه‌سنده متکون منافسه‌دن منبعث اولدی سوزینی لساننden ایشتدم دیگر ملاقات ومصاحبت هنگامنده خیرالدین پاشانك « اقوم المسالك » نامنده‌کی اثرینی کوردیکزمی استفسارنده بولندی مطالعه کذار عاجزی اولدیغنی سویله‌دم قونفرانس ایچون فرانسه‌ده بولندیغم زمان بکا کلیردی کوروشوردك فکره مالك ذاتدر تونسدن استانبوله نقل مکان ایلسه خیرالدین پاشا وکلالغه شایسته‌در توصیفنی سرد ایلدی عالی پاشا وقور متمکن اولمغله برابر جمله‌یه متواضعانه وخاطر فریبانه معاملات کوستردی حتی طرز کتابتی بیله یموشاق عباراتی محتویدر.

رشید پاشا ارباب استعدادی یتشدیردی عالی پاشا اصحاب دانشی بولوبده ایلرولتمدیکندن یرینی طوتانلر کندیسنك کعبه وار‌ه‌مدی قحط رجال آرتدی « کینان رفت بیتی کیان آمده – برای کینان

ما كيان آمده »

داماد محمد علی پاشا قپودان دریا ایکن عصر عبدالمجید خانیده عالی پاشایه خلف اوله‌رق مقام صدارتی بر کره اشغال ایتدی کندیسی سلطان محمودك قرناسندن بولنوب تبدل سلطنتدن صکره صهریتله شرف حاصل ایتمسندن طولایی و کلالق مرتبه‌سنی بالاحراز مساند جلیله‌دن کام آلدی سلاطین سالفه‌نك اعصاری تأمل اولننجه صدارت مسندینه یوکسلمش خیلی داماد پاشالر کوریلور مشارالیه ایله یالی قومشوسی بولندیغمدن اوجات اقبالی ودرجات احوالی مشهودم اولمشدر .

« مصطفی نائلی پاشا » زمان شوکت عبدالمجید خانیده اوچ دفعه مسند صدارتله ملتفت اولدی کرید والیلکنی اوتوز ییل حسن اداره ایتمشیدی مجلس والای احکام عدلیه اعضالغیله اورادن درسعادته جلب ایدیله‌رك آره‌سی اوزامقسزین مجلس مذکور ریاستی عهده‌سنه توجیه قلنمش و بر مدتجك صکره مقام صدارته اعزاز اولنمشدر تجربه بین پاك دامن پیر بر وزیر اولدیغندن اکابر واصاغر ستایشخوانی بولنورلردی پدرانه التفاتنی متوالیاً مشاهده ایلدم آخر عمرینه قدر مجالس عالیه مأموریتنده ازمانکذار اولدیغی جهتله خدمت دولت علیه‌دن بر آن خالی قالمادی .

مجالس عالیه‌یه صدراعظم وشیخ الاسلام معزوللری مأمور ایدیلور اولدیغنه مبنی مهام امور دولت بر صدراعظمك رفاقتنده

بولنان بعض مداهنلردن عبارت ريا كارلره منحصر طوتلمديغندن قدراً وفكراً لياقتلرى مسلم سالف الذكر ذوات معروفه نك مجلسده موجوديتلرى ايشك طوغرى كورلمسنه واعتراض ورأى مخالفله تدقيق وتعميق اولنه‌رق حقوق دولتك محافظه ايدلمسنه بادى اوليوردى ،

« قبريسلى محمد پاشا » بهشت آشيان عبدالمجيد خان عصرنده ايكى دفعه وعبدالعزيز خانك دورنده بر كره مقام صدارته كلدى مقدما سفارت سنيه‌ده دخى بولنمش اولديغندن اوروپا احوالنه مطلع ايدى سوزى اوزى طوغرى اكريلرى سومز تدوير اموره رخاوت ايستمز بر ذات اولمسيله مصباح مصاحبتندن مستنير اولوردم .

مصره راجع بر مصلحتك مجلس مخصوصده نتيجه بولمسى ملابسه‌سيله مصر واليسى وكلادن ايلرو كلنلره بر معتاد نثار دينار ايتديكى صره‌ده مجالس عاليه‌ده بولنان مشار اليه محمد پاشايه مصر صرافى اون بيك ليرا كتيرر هديه اولديغنى افاده ايدر ايتمز بونى سندن غيريسى كتيرمش اولسه فنا معامله ايدردم سايهٔ دولتده احتياجم اولمديغندن مصر واليسى بكا پاره كوندرمك حدى دكلدر نمرز نشيله هديه‌يى رد ايلمشدر .

« مترجم محمد رشدى پاشا » فردوس قرار عبدالمجيد خانك زماننده بر كره‌ و دها صكره اوچ پادشاهه صدر اعظم اولمشدر . ايكى

خلعنك اجراسی کندی صدارتنی وقتنه مصادف اولدیغندن تجدد سلطنتله
او مسندده ابقا قلندیغی حسابه قانیلنجه یدی دفعه مذکور مقامه
تعیین ایدلمش دیمکدر خردمند وخرده‌دان اولمسی حسبیله مجالس
مخصوصه مذاکراتنده عالی وفؤاد پاشالر آنك لسان اعتراضندن
قوجونورلردی مجلس والا ریاستنی وخارجیه نظارتنی بالدفعات
اداره ایتمش اولان رفعت پاشایه رجال دولتدن بریسی کلوب سر
عسکرلکدن معزول مترجم رشدی پاشانك ساحلخانه‌سی
پیشگاهندن بوکون کچیوردم ریختم کنارنده چوق قایقلر کوردم
زوار کثیر ایدی دیمسی اوزرینه رفعت پاشا لطیفه کوانی سبیله
یلان چیان مثللو مخلوقات زهرلری آزلاشدقجه شاهماران تعبیر
اولنان حیوانی بولوب دیلندن سم هلاهل اخذ ایدرلرمش قایقلرده
کثرت واصحابنده تصمیم زیارت او نوع منفعت استحصالنه معطوف
اولسه کرکدر جواب ظریفانه‌سنی ویرر. رشدی پاشا صدراعظم ایکن
صدارت مکتوبجیلغنی ایفا ایلمکده اولدیغمدن حیثیت ذاتیه‌سیله
مرتفع برموقع طوتدیغنی کوزه چارپاردی مخلوع عبدالحمید خان
دورنده سعاوی افندی چراغان سراینده موقوف بولنان سلطان
مرادی تکرار اجلاس ایتمك هوس سرسریانه‌سیله روم
ایلی مهاجرینندن ترتیب ایتدیکی ایکی یوز قدر او باشه باش
اولەرق چراغان سراینه کیرمش واستانبول چارشیلرنده اختلال

ایقاعنی قورمش ایسه‌ده ییلدیز سراینده‌ن قوهٔ عسکریه یتیشوب سعاوی ائتلاف وعونه‌سی پریشان ایدلمشیدی. شو حادثه وکلاجه تبدیلات اجراسنی منتج اولمسیله رشدی پاشا صوك دفعه باش وکالتله اومقامه کتیرلدی فقط اولجه ایکی خلعده بولنمش اولمسی وهیچ اومولماز ایکن سعاوی یدیله برفساد چیقمق اورته‌لقده تکرر وقوعاته استعداد بولندیغنی کوسترمسی ذهن پادشاهیده تجسم اوهامه باعث اولدیغندن رشدی پاشا نصبنك هفته‌سنده عزل ایدلدی استانبولده طوردیرلمسی دخی ینه وهمی تحریك ایتمکله آیدین ولایتی داخلنده متصرف بولندیغی چفتلکنه کوندرلدی. اوراده حلول اجلیله دنیاسنی ترك ایتدی.

« فؤاد پاشا » عصر عبدالمجید خانیده صدر بلند قدر رشید پاشانك ترقی ایتدیردیکی ذواتدندر. او دوره‌ده خارجیه نظارتنه دخی تعیین اولنمشدی عبدالعزیز خانك ایام سلطنتنده ایکی دفعه مقام صدارته کلدی غوامض سیاسیه‌یه واقف وکیاست ودرایتله متصف اولمغله هرهانکی مأموریت مهمه‌یه قونلدیسه حل وعقدده مهارت کوستردی عالی وفؤاد پاشالر ایکی جهتدن خارج وداخله تمدید نظر ایچون قوللانیلان شفاف بردوربینه بکزه‌دیکلرندن دولت دائما النده طوتدی وفاتلرینه قدر. قیرلمامالرینه دقت ایدلمشدر. فؤاد پاشا معنیدار افکار بیان ایدر. حاضرجوابلقده یکتا اولدیغندن

دوستنه دشمننه قوهٔ نطقیه‌سنی طانتمشدی عبدالعزیز خان مصره عزیمت بیوردقلرنده کندیسی سر عسکر بولنیوردی اوراپه برابر کوتوردیلر خاقان مشارالیهك اوروپایه سیاحت همایونلرنده خارجیه نظری صفتیله کذلك معیت سنیه شرفنه مالك اولمشدر. کندیسنه قرابتی آکدیریر برمناسبتم وار ایدی .

«یوسف کامل پاشا» مصر والیسی مشهور علی پاشانك دامادی اولوب دورهٔ شوکت عبدالمجید خانیده مصردن استانبوله ورود ورشد وروتی سائقه‌سیله وکلالق مسندینه صعود ایلمشدی عبدالعزیز خانك زماننده برکره صدارتله معزز اولدی مشارالیهه مناسبت واخلاصم قدیم اولدیغندن نادئ نوادر نشان هوشمندانه‌سینه دوام ایدر ایدم برکون ینه مجلس عرفاننده بولندم صدراسبق رؤف پاشانك متانت ومکانتندن سوز آچلدی عنفوان شبابمده مشارالیهی کوردیکمی سویله‌دم اوت اوذات ایله یالی قومشوسی بولندق اعیادده احتراماً زیارتنه ابتدا بن کیدردم کندیسیده مقابلةً رغبت ایلردی بایراملرك قاچنجی کوننده کلدیسه مطلقا اوکون کلیر اوطه‌نك هانکی جانبنی اختیار ونه‌مقدار قرار ایتمش ایسه انجق اوقدر اوطورور عودت ایدردی سنك شو کوردیکك اوطه‌یه یکرمی سنه مقدم برعید اضحاده کلمشیدی مصطفی نائلی پاشا صدارتدن ورشید پاشا خارجیه نظارتندن بایرام آلاینك ختامنده

یاللرینه وصوللرینی متعاقب انفصال وایرتسی کونی ابقاء اولکی مقاملرینه اتصال ایلمش اولدقلرندن شو تبدله نه بیوریلور دیدیکمده رؤف پاشا اوطه‌نك ایچنه کوز کزدیردی کیمسه‌نك اولمدیغنی بیلور ایکن ینه باقندی بکا توجیه نظرله سزی اوغلم مثابه‌سنده طوتارم سریمی صاقلاماسمده اولورکلماتی لساندن طوبجه نهایت درجه‌ده کتوم اولان رؤف پاشا بنی سرینه آکاه ایده‌جك اعتمادیله جداً سویندم عزل وابقا کیفیتنی سؤال ایتدیکز «بو بر دفعه‌درکه‌ذکر یده مستهجندر» افاده‌سیله سکوته طالدی رؤف پاشا دولت ایچون امین وفکراً متین کلامنده احتیاطکار عفت مجسمه اطلاقنه سزا وار ذوات نادره‌دن بولندیغنی حکایه ایلدی براقشام اوستی‌ده کامل پاشانك یالیسنه صدراعظم عالی پاشا کلدی بن دها اول اوراده ایدم بزم کرما کرم ونرم ایکن اوائله عائد احوال سرمایهٔ مقال اولدقده چونکه رؤف پاشانك ارتحالیله ساحلخانه‌سنی مؤخراً عالی پاشا استملاك ایتمکله درونده سا کن ایدی الیوم اقامت ایلدیکم محلك صاحب قدیمنده‌کی متانتی حالاً وقالاً تقلیده اوزندم عیننی یاپه‌مدم اعترافنده اولدی مع هذا عالی پاشا آغر باشلی آغر سوزلی برذات اولدیغی وقت اقبالنی ادراك ایدنلرجه معلومدراسکی تربیه‌یه کوره دولت آدملری کتم اسرار ایتمکله مألوف اولدقلرندن خبایای امور اجانبك دائرهٔ اطلاعندن دور ایدی صکره‌لری مجالس وکلایه قرائت مأموری کیبلر دخی آلنوب وازمنهٔ ماضیه‌ده مرعی ومعتبر اولان

آداب اونوديلوب هيئتی ترکيب ايدنلر ميانئنده بيله لاابالیيانه اطوار
نمودار اولديغندن مذاکرات ومقررات برك قولاغی واردر مثلنجه
افواهه انتقـال ايدر اولدی. بر رمضان شريفده کامل پاشـانك
افطارينه دعوت اولنمشدم بعدالطعام قونوشيليوردی اقدمجه مابين
همايون خدمت کتابتنده بولنديغمدن قرنادن کيملری کوريورسين
سوألنی درميان ايتمسی اوزرينه بر کون اول ايکنجی مابينجی حاجی خالد
بکله کوروشدم ميرمومی اليه نامدولتکنزی يادايله بايزيدسمتنده يابديردقلری
قوناق نوين ورصين شکلده انشـا قلنمش فقط بونك اخشاب
واسکی حالنيده بيليرم قسم تحتانيسنده بر کوشك اولديغندن جنتمکان
عبدالمجيد خان رمضـانده استـانبوله عزيمت بيوردقجه اوراده
اوطوره رق کلن کچنلری سيرايدردی هرندن ايسه مذ کور کوشك
قالديرلمش افاده سنده بولندی ديديکمده پاشا اومحلی پادشاهه لايق
کورمديکمدن دائرهٔ مخصـوصه يی تعظيماً قوناغك اوست قاتنده
تنظيم ايتديرمشـيدم لطفاً وتنزلاً تشريف شاهانه ايله دارعجز
مدارمك تنويرينه خالد بك دلالت وهمت ايتسون هايدی اوغلم
همان کيت کنديسنه بويله سويله الخاصی اجرا ايدنجه ميرمومی اليهك
بشکطاشده کائن خانه سنه اوکيجه عزيمتله کيفيتی بيان ايلديکمده
بوبر تکليف کران ايسه ده حصولنه چاليشيرم جوابنی ويری خالد
بك خدمت سـنيه ده امکدار وحقنده توجهات جناب شهرياری
درکار بولنمغله حضـورده نصل ادارهٔ کلام ايده جکنی بيلنلردن

اولدیغی کبی لقردیلرندنده ذات پادشاهی خوشلانوردی زمین وزمانی بولوب کامل پاشانك استرحامنی عرض ایتمسیله جمعه کونی بایزید جامع لامعنه سلاملق رسمی اجرا و اقشامی سالف الذکر قوناغه تشریف شاهانه ایله صاحب بیت تلطیف واحیا بیورلدی عبدالعزیز خان قوناغك جسامت ومتانتنی وآلایش وزینتنی کوردکارنده باش بابینجی بکه « بزم یمکی بورایه کتیرمسونلر » امرینی ویرمشدر چونکه بویله بر مکلف قوناغك اطعمه سیده منتظم اوله جغنی تامیحاً ظرافت ملوکانه لرینی شو وسیله ایله دخی ابراز بیوردیلر بعدالطعام بیوك وآلتوندن معمول تپسیلر طولیسی حجیج وسندات وقیمتدار لآلئ شهوار ومرصعات ایادئ رقیتکاریده طوتیلوب کامل پاشا خاکپای همایونه رخسا اولهرق قوللکنز افندمزك عبد آزادندانی وحرمم بر جاریهٔ ناتوانی بولنمقله مادام الحیات کسب فخر ومباهات ایدر اولدیغمزه تشکراً دنیاده املاك واموال نوعندن سایهٔ سلطنت سنیه لرنده مالك اولدیغمزی کافهٔ عتبهٔ علیای جناب خلافتپناهیلرینه من غیر حد تقدیم ایلمك تضرعاتنده یز جمله سنی آوردهٔ زبان عبودیت ایدنجه جانب عالئ شاهانه دن بونلر مقبولم اولدی ینه سزلره ویریورم هر حالکنز وافعال واقوالکنز محظوظیتمی موجب اولمقده در الفاظ مسرات بخشاسیله کندیسنه التفات وحرمنه سلام مفخرت آیات ابذال بیورلمشدر . تشریف همایونك تبریکی ایچون مشارالیهه کتدیکمده خدمت واقعامدن بحثله ازسرنو نوازشلرینی مشاهده

ایلدم . کامل پاشا ثروت جسیمه‌سنی مصردن استانبوله کتیرمش ایدوکندن بو زنکینلك و کلالقده طوپلانمش نقود ایله اولمدیغنه بناءً یتمش بیك لیرا صرفیله کارکیر واسع قوناق اللی بیك لیرایه یالی یاپدیغی ایچون کدا چشمان مملکت افعالنه طعنه انداز دکللردی غربایه مخصوص اسکدارده مکمل برخسته‌خانه انشاسیله خیرعظیمده بولندی اشبو دارالمرضانك مصارف شهریه‌سنی تأمین ایتدی قرتال قضاسی مرکزنده اهالیٔ بلده‌یه کافی ماء لذیذ سراب حسابنده ایکن اوزاق ویوکسك طاغلردن صو بولدیروب ویوللرینه تیمور کونك دوشتدیروب مملکت خلقنی سیراب ایلدی « اولدی کامل بقای نامه سبب ــ دار دنیاده خیره دائر شی ــ بونده اجرای آب عین صواب ــ که من الما : کل شیٔ حی » سویله‌دیکی شو قطعهٔ غرا بلدهٔ مذکوره‌ده بنا ایتدیردیکی چشمه‌نك طاشی اوزرنده محکوکدر مشارالیه عاقل ومخلصی کبی کامل مجلس و کلاده رأیی رزین وطور قدماده یازدیغی رنکین بر ذات کزین ایدی .

« محمود ندیم پاشا » عصر عبدالمجید خانیده صدر اسبق رشید پاشانك باب عالیدن یتشدیردیکی ذواتدندر . اوعصرده مناصب دولت ووزارت ایله تمیز ایلمشیدی عبدالعزیز خانك عهد همایوننده بحریه ناظری بولنیوردی عالی پاشا وفات ایدنجه یرینه صدراعظم اولدی کندیسی سریع الانفصال ایدوکندن و کلا ورجال مقامات

ومناصبدن گاه انفصال وگاه اتصال مداخلنده شوریده حال اولدیلر اجراآت بویله غیر مطرد صورتده توالی ایتمسی حکایات وشکایاتنك تمدد وتکثری صدارتدن عزلنی موجب اولدی وقت اقبالنده قوت نفوذ ایله بعض افاضمی تبعید ایتمش اولدیغندن عکس العمل قاعده‌سنجه مشار الیهی دخی صدراعظم مدحت پاشا استانبولدن قسطمونی‌یه آشیرمق قرارینی مجلس وکلا مذاکره‌سنه استناد ایتدیرمسیله اجرای ایجابنه ارادهٔ سنیه استحصال قلندی محمود پاشانی پدرم مرحومك حیاتنده طانیش ونفسنجه فنالغنی گورمه‌مش اولدیغمه مبنی شخصنه اخلاصم وارایدی تبعید ایدیله‌جکنی طویجه یالیسنه گیتدم بنی یاننه ایستدی قسطمونی والیلکنه مدحت پاشا متعلقاتندن طوسون پاشا تعیین اولنمش اورایه اعزامه سبب او واسطه ایله تسمیم ایدلمکلکم ایچوندر دیدیکی حینده گوزلری طولدی واللریمی طوتدی امان افندم توهمدن راحتسز اولمش سکز اویله شیلر یوق پدشاهك سزه نظری بشقه‌در وکلای حاضره علیهکزه بك یوریمشیدی مقصد ملوکانه آنلردن سزی بعیدجه بولندیره‌رق اغزلرینی قاپاتمقدر یوللو افاداتم پاشایه مدار تسلیت اولمشیدی قسطمونی‌یه گیتدی مدحت پاشا حضور شاهانه‌یه گیردکجه محمود پاشانی محو ایتمك املیله هربار معروضاته قویولیردی لکن پادشاه عالی پاشانك صدارتنده نفوذی کلیاً باب عالی‌یه ترك ایتدیکندن ومحمود پاشا آنك خلفی اولدقده مزاجگیرانه حرکاتیله باب عالی

حصه‌سنه عائد اجراآتی هپ سرایه‌آتوب کندیسی امر و فرمانه منقاد کبی کوروندیکندن عبدالعزیز خان بو اوضاع مطیعانه‌یی اونوتمیوردی مدحت پاشا مسندن دوشنجه محمود پاشا درسعادته کتیرلدی زخم خورده‌لردن بریسیده شروانی زاده رشدی پاشا اولوب نکین صدارتله مشاربالبنان اولدقده محمود پاشا آطنه والیلکیله کوندرلدی بر بچق ییل کچنجه ینه استانبوله آلدیریله‌رق دفعهٔ ثانیه‌ده صدر اعظم اولدی انجق مقتضای طبیعت مسلک سابقی اوزره حدت ایدیوردی وقتا که بلغارستان اختلالی مشکلات سیاسیه‌یه میدان آچدی خلافکیران ادارهٔ دولت حقنده معترضانه استعمال لسان ایتدلری نتیجه‌سیله تبدل صدارت وقوعه کلدی متعاقباً خلع واجلاس حادثه‌سنده مترجم رشدی پاشا صدراعظم بولندیغندن باب عالیده بنی نزدینه جلبله سلفم محمود پاشا حضرتلرینه بو صباح دفتر خاقانی نظرینی کوندره‌رك حجاز والیلکنی قبول ایتمسی تکلیف اولندیسه‌ده بعض ملاحظه‌یه کوره شو اوله‌میه‌جق استانبولده طورنجه بالکه بر هجوم دخی یالیسنه اولور قومشولغمز مناسبتیله بونك منعیده مستخبرات وتحقیقاته نظراً غیرقابل کورینیور تداوی وتبدیل هوا ضمننده اوروپایه عزیمت استیذاننده بولونسونلر درت بش آی خارجده زمان چیرملری خیرلی اولور قومشوم پاشا حضرتلرینه همان کیت اللرندن اوپدیکمی وبندن دکلدیکك سوزلری سویله‌امرینی ویردیکندن مشارالیهك ساحلخانه‌سنه کیتدم کوریشلدی

تبليغات ساميه‌دن سياسى متغير اوله‌رق بو نصل ايشدر صباحاين حجاز واليلكنه شمدى فرنكستانه كتمكلكم مناسب كورلمش ايكى اوچى بر يره كلين تكليفى قبول ايده‌مم جوابى اعطا ايله برابرسن اوغلمسين فكرينى كتم ايتمه دنخه موقتاً اوروپاده بولنمق غليان كونلرنده استانبولده قالمقدن اصوبدر مطالعه‌سنى دلائل عديده ايله درميان ايلديكمده خيلى دوشوندى فكرك مصيبدر اوروپايه كيده‌جكمى واحتراماله ايكى اللرينى اوپديكمى صدراعظم حضرتلرينه عرض ايديكز بر آز ده افاقى قونوشه‌لم انقلابه نه ديرسين واقعا بوندن ماعدا چاره وتدبير يوقدى وجدانمى اوغلمدن خفى طوته‌مدمده اظهار ايديورم كتوم اولديغكى ده هزار بار تجربه ايتمشيدم كلماتيله كويا محرميت خلعتنى دوش افتخارمه اكسا واصل منوى ضمير كنديسنك دخى خلع ايشنى تقدير ايديورمش بولنده سوامع وكلابه بنى واسطهٔ اسماع والقا ايتمك ايدى (محرره) جهانده انجه الر صيق طوقور بولونسه بيله اونى كيكدن آييرمق دقيق مسئله‌در. محمود پاشا مقالات مرتبه‌نى محافل اقناعمده نشره آلت اولورمزعم ايتدى ابتدا بن اينانمادم كه وكلا اينانسون باب عاليه عودتمده تنسيب سامىٔ صدارتپناهيلرينى محمود پاشا مع التشكر قبول ايله دودست فخيمانه‌لرينى تاثيم ايتمكده‌در ديدم ديكر اويدرمه لقرديلرينى قاله آلمادم آمدجى محمود بكى چاغرتدى اوروپايه لاجل التداوى لزوم عزيمتدن بحثله صدر سابق پاشا استدعاده بولندى مساعده

احسان بیورمسنی متضمن تذکره‌یی یازکتیر عرض ایده‌جکم اوقونه‌جق اوراق مهمه وار ایکیکز اقشامه یالی‌یه کلیکز امرینی ویردیکندن آمدجی بکه برابر ساحلخانهٔ صدارته کیتدك طعامدن صکره حضور سامیده اوطوریوردق حرم آغاسی بدیله بر ورقه کلدی مشار الیه کاغدی اوقودی نه عجب حال قومشو پاشا اوروپایه کیده‌م دیمش دمنجك سرای همایونه عرض اولنان کیفیت اوچ ساعت آره‌سنده تغیر اولنه‌ماز مکتوبجی بك کیت آکلات بیوردقلرندن شو تلونه بك صیقلدم آمدجی بك ایله برلکده کیده‌لم نیازنده بولندم مساعده کوسترلدی اورایه واردق محمود پاشا خمار آلود ایدی آرتق بن سکوت اختیار ایلدم کندیسی محمود بکه خطابا اوروپایه کیتمسم خلق نه‌لر سویلر اویله دکلی بر اوغلمده سنسین قالبکده کینی اضمار ایتمه اصرارنده بولنمسی اوزرینه آمدجی بکك نوتسیسی باشنده اولدیغندن ناسك آغزی قپانه‌ماز دیه‌جکلری معلومدر محمود پاشا استانبولده طوپلادیغی آلتونلری لوندره بانقه‌سنك کوپلرینه طولدیردی اوسته‌نه چیقدی راحت اوطوریبوردیرلر اسناداتندن پاشاحدتلندی یوزی قیپ قیزل کسلدی سوزیکز مردوددر خرافات استماعنده کله‌م اوروپایه کیتمه‌جکم بیورلیکز کیدیکز استثقالنه هدف اولدق اوطه‌دن چیقدق یولده دوشونیورم آمدجی بك دالی بوداقلی حکایه‌یه کیررسه محمود پاشا لاجرم عقبه‌یه آتیله‌جق سیکیر ضعفی دینیاسون بکانه اسناداولنورسه اولونسون دوشکونلره آچیمق

مایهٔ فطرتم اولدیغندن محمود بك کلامه آغاز ایتمکسزین صدراعظمك
دیزینی اوپه‌رك محمود پاشاده حال ومجال قالمامش احتمال که نزول
علتنه اوغرایه‌جق اوروپا سیاحتنی ذهننده چوق بویوتمش چشمه
ویاخود ساقزه عزیمتنه دریغ عنایت بیورلماسه تباعد جهتیده حاصل
اولوردی دیه‌رك وقوعبولان استرحامم قرین اسعاف سامی اولمسیله
ینه استیذان تذکره‌سی یازیله‌رق سرایه تسیار قلندی غائله نتیجهٔ
سالمه بولدی محمود پاشا چشمه قضاسنه کتدی فی‌الحقیقه انسانیت
سائقه‌سیله فداکارلق ایلدم شوقدر که صدراعظم او قوجه مترجم
رشدی پاشا التجا ورجا نه دیمکدر بیلیر بیوکلك شانی کوزه‌دیر
ایدی خلع بحراننده وفور فطانت ودرایتندن اورتالغه قاریشیقلق
ویردیرمکه امکان براقمدیغی مثللو محمودپاشایی بیکانه‌لر ایادیسنه آتمیوب
اصول وحرمت کوزتمکله استانبولدن چیقاردی بوکتابی ساقزاطه‌سنده
قلا کتزه‌ده ایکن یازدم بر او زمانی وبرده الیوم موجود اولان
ارکانی مقایسه ایله عبرت آلدم سلطان عبدالحمید خلع ایشنده مقدما
محمود پاشا لکه‌تمه‌مش ظنیله صداقتنه قائل اولمشیدی محمود پاشانك
بکا نه سویله‌دیکی بالاده مسطوردر آندن ایشتدیکم کلمات وجدانك
دکل لسانك محصولی ایدی او واديده‌ده ایراد کلام ایتمسیده
منفعت شخصیه‌سنی وقایه مقصدیله‌در حقیقت حاله کلنجه عبدالعزیزخانه
ایریشن مصیبات محمود پاشا مسلکندن منبعث شآمت اولدیغی جهتله
باری بوحقیقت محمود پاشایی کف لسانه دعوت ایتسیدی اخلاق

نقطهٔ نظرندن برمزیت قازانمش اولوردی.

چشمه وساقزده خیلی مدت اقامت وبروجه مسرود مادهٔ خلعه دستزن اولمامسی نفسنجه صداقته ثباتنه دلیل عد ایدیله رك بوموهوم کیفیت استانبوله معاودتنی باینده ارائهٔ راه سهولت ایتمسیله سرایدن برمصاحب کوندرلدی پاشا استانبوله کتیریلوب عهده سنه داخلیه نظارت جلیله سی توجیه بیورلدی بالاخره اجل یتشدی دغدغهٔ دنیادن ال چکدی. مشارالیه صدارتده تندخو وکین جوودیکر مقامده نرم رو وخوشکو کورندیکندن ارکان دولت آنك قول وفعلنه امنیت ایده مزلردی بونکله برابر تدبیر وتدویر اموروده فطین وفعال ورسمیتدن خارج اولان انجمن انسیتده لطائفه میال ایدی صدارت مکتوبجیلغیله معیتنده خدمت ایتمشیدم.

« مدحت پاشا » عصر سلطنت عبدالعزیز خانیده برکره وسلطان عبدالحمیدك ابتدای جلوسنده بردفعه مقام صدارته صعود ایتمش ایسه ده اول وثانی صدارتنك زمانی آلتی آیی طولدیرماز قانون اساسی یی وجوده کتیرمك خصوصنده مساعی صرف ایتدی انجق سرای کندیسنه یان باقیوردی اوجله ظهوره کلن ایکی خلعده صاحب رأی بولنمسی تصنیعاته سرمایه اتخاذ اولنیوردی پادشاه ایسه خلقهٔ وهمه وسوء ظنه تابع وسوءمدیکی کیمسه لر ایچون سویلنیلان لقردیلره قانع اولدیغنه مبنی مدحت پاشا علیهنده اسنادات

كوندن كونه تكثر ايتمسيله صدارتدن عزل اولنوب تهيهٔ ايديلن بكلك وابوره اركاباً معتمد ياوران ترصداتى تحتنده درسعاتدن برنديزى يه چيقارلدى فقط اوروپاده سلمه السلام تصوير مرام وادارهٔ كلام ايتمكده اولمسى دخى سرايك طبيعتنه اويغون كلمديكندن نصل ايدلديسه ايدى مدحت پاشا ممالك عثمانيه داخلنه چكلدى اولاسوريه وبعده آيدين واليلكى عهده سنه توجيه اولنوب مكر وفريب نتيجه سيله استانبوله محفوظاً كتيريله رك محاكمهٔ معلومه اجرا واعدامنه حكم ويريلنجه مكهٔ مكرمه نك طائف قلعه سنه تبعيد واجلا واوراده محو وافنا قلندى صدارت مكتوبجيلغنده اكثريا مخاطبى ايدم مشاراليه مدبر وجسور ومقتدر وبى فتور برذات ايدى .

«اسعد پاشا» مكتب حربيه ده اكمال فنون ايلمشدى زمان سلطنت عبدالعزيز خانيده ياورى بخت ايله ترفيع رتب ايدرك مشيريت وسرعسكرلك وبحريه نظارتى كبى مساند دولته نائل ومقام صدارته دخى ايكى دفعه واصل اولدى بيوك برادرى ادهم افندى پدرمك خدمت كتابتنده بولنديغندن اسعد پاشا اوعزه چوق كلديكى جهتله بينمزده الفت ومخادنت جارى ايدى هر صدارتنك مدتى پك قيصه لكدى عمرى مساعد اولسيدى تجاربى آرته رق دولته براز ثابت قات كوريله جكدى سناً كنج دينيله جك راده ده آخرته كيتمشدر. مشاراليه فضيلتله پيراسته وعفتله آراسته ذواتدندر .

« شروانی زاده رشدی پاشا » کبار اهل اللهدن شیخ اسماعیل شروانینك ولد اسعدیدر علوم عالیه یی تحصیل ایله درسعاته کلمش اولدیغندن کسوهٔ علمیه یی لابس واوقاف همایونك تفتیش محکمه سی اعضاسندن ایکن پدرمه کلیردی بلدهٔ شامده ظهور ایدن اختلال واغتشاش خرستیانلرك قتل وتلفنه باعث اولدقده فرانسه ایمپراطوری اوچنجی ناپولیونك اورایه قوهٔ عسکریه سوق ایده جکی اکلاشلمسی اوزرینه شوحال دولت علیه جه مستلزم تلاش کورونمکله خارجیه ناظری فؤاد پاشا محلنده تحقیقات اجرا واقتضای مصلحتی ایفا ایتمك ایچون مأموریت فوق العاده ایله سوریه یه کیده جکندن شروانی زاده رشدی افندی یی فقیه ومسائل آشنا بولنمسی ملابسه سیله برابر آلمشیدی شام مسئلهٔ مهمه سی تسویه ایدیلوب استانبوله معاودتده افندئ مومی الیه طریق علمیدن ملکیه یه نقل وادخال وآز وقتده رتبه سی ترفیع ایدیله ایدیله وزارتده مظهریتله وکلالق مرتبه سنه اتصال ایلمشیدی عهد سلطنت عبدالعزیز خانیده بر کره صدراعظم اولدی عالم ونکته دان حسن تقریر وتدبیره قادر درویش خصلت واحبابنه باذل همت برذات ایدی .

« عونی پاشا » مکتب حربیه دن نشأت ایتمشدر عبدالعزیز خانك التفات فراوانی ونقداً طولغون احسانی کورمش ایسه ده محمود پاشا صدراعظم ایکن سرعسکرلکدن عزل ایله مملکتی اولان

اسپارته‌یه نفی ایدلمشیدی آز زمانده عفو اولنوب استانبوله کتیریلارك تکرار سرعسکر اولدی وشو خدمته ضمیمة مقام صدارته‌ده بر کره اصعاد قلندی اما ابعاد سبیله قلبنده پادشاهه برکین طوتدیغندن اخذ انتقامه فرصت کوزه‌تیوردی بلغارستان شورشی افکار کبار وصغاری تشویش ایتدیکی صیره‌ده مترجم رشدی پاشا صدراعظم ومدحت پاشا مجالس عالیه‌یه مأمور بولنمش وعونی پاشایی محمود پاشا صدارتی قوتیله خداوندکار والیلکنه تحقیراً آتمشیکن کندیسنك صدارتدن انفصالیله برابر ینه مسند سرعسکری‌یه کلمش اولمسنه مبنی اوج النه‌جق فرصت تمام اله کچدی سلطان عبدالعزیز خانی خلع ایلدیلر مدحت پاشا قوناغنده برکیجه مجلس خص وکلا منعقد اولمشیدی اوچنجی قادین افندینك برادری یاور شهریاری بیکباشی چرکس حسن بك مجلس اوطه‌سنه آنسزین کیردی عونی پاشایی اتلاف ایتدی مکتوبجیلقده بولندیغمدن بن دخی او هنکامه‌ده موجود ایدم وقعه‌نك تفصیلی « مرآت شؤونات » سر لوحه‌سیله یازدیغم اثرده محرردر .

« ادهم پاشا » عهد عبدالمجید خانیده مابین همایون فریقی ایدی سرایدن تفیض طریقیله چیقدی وزیر اولدی خارجیه نظارتنه‌ده تعیین قلندی عبدالعزیز خانك ایامنده عهده‌سنه احاله اولنان نظارتلری مدبرانه وناموسکارانه اداره ایتدی مخلوع عبدالحمید

خانك اوچنجی صدراعظمیدر مدحت پاشا عزل وابعاد ایدیلنجه
یرینه قونلمشیدی بر کره او مقامه کتیرلدی انفصال ایتدکده ویانه
سفارت سنیه سنه کوندرلدی صکره استانبوله جابله داخلیه
نظارتنه نصب اولندی مشارالیه علوم وفنون ایله پیرایه‌دار
اوروپا پولیتیقه سنده واقف اولمغله مزیت وفراستی آشکار ایدی
ساحلخانه‌جه همجوار بولنمقدن ناشی مجلس ملاقاتدن سودمند
اولور ایدم.

« حمدی پاشا » عصر عبدالعزیز خانیده رجال دولتدن ایکن
وزیر اولمیشدی مخلوع عبدالحمید خانك اوائل سلطنتنده بر کره
مقام صدارته کلدی بر قاچ ماه کچر کچمز عزل ایدلدی او دورده
بومسندن سقوط ایدنلر استانبولده طوردیرلمایوب ولایت ویا
سفارت ایله خارجه کوندرلمك عادتی چیقمسیله حمدی پاشا سوریه
والیلکنه تعیین قلنه‌رق کتدی اوراده رهرو سمت آخرت اولمشدر
راست روش پاك منش بر ذات ایدی.

« وفیق پاشا » عصر عبدالمجید خانیده رشید پاشانك
همت بیهمتاسیله رجال دولت عدادینه ملحق اولمیشدی . طهران
وپارس سفارت سنیه‌لرنده ایفای مأموریت ایلدی علوم وفنون
غربیه‌دن کمالیله بهره‌مند اولمق سببیله اکثر اجانب کندیسنه پرستش

ایدرجه‌سنه حرمتده بولنورلردی عبدالحمید خانك جلوسنده قانون
اساسی وجوده کلشیدی مجلس مبعوثان کشاد اولندقده ایالك رئیس
مشارالیه اولدی مذکور مجلس دورهٔ ثانیه اجتماعنده آغربدرکه
آنك الیله قاپدلدی واقعا آچق قاپامق ایدی بنی بشره مخصوص
برآلت خیروشردر مجلس ملینك سدی وقتنده کندیسی باش
وکالت مقامنی اداره‌یه باقیوردی بومسنددن ایام قلیله‌ده منفصل اولنجه
خداوندکار والیلکیله استانبولدن چیقارلدی درت بش سنه
کذرانده درسعادته کتیریله‌رك ینه باش وکیل اولدیسه‌ده یوم نصبنك
فرداسی اقشامی مهر همایون یدندن آلندی عصر سابقده وزیر
اوله‌رق اومقامه ایرنلردندرایش باشنده درشت و مهور وخانه‌سنه
کیدن احباسی حقلرنده معاملاتی ملایمتله ظاهر اولدیغندن طبیعتنی
تجربه ایدنلر اخلاقیله اوزلاشیرلردی معارف ناظری ایکن نظارتك
مکتوبجیلغنه تعیین قلنمشیدم اطواراندن هیچ اینجنمدم معزولیت
مدیده‌سی آوانده دخی زیارتنه کیدر مجلس مصاحبتندن حلاوتیاب
اولوردم اوطوردیغی اخشابدن معمول خانه‌روم ایلی حصارینك
اك یوکسك برج وباروسی تحتنده آشی بویالی یدی سکز اوطه‌یی
مشتمل ایدی برکون ینه اورایه کتدم کندیسنی متفکر برحالده
بولدم اسبابنی صورردیغمده کوریورسکز یا قلعه اچنده اقامت ایلدیکمدن
طولایی اندیشه‌ده‌یم دینجه قلعه خراب دکل متیندر مراقه محل
کورهمم جوابنی ویردم یوق بونك ییقیله‌جغنی دوشونمیورم وکلا
بلغراد قلعه‌سنی صربلره بخش ایلدی شوقلعه‌یی دخی صاتارلرسه

عجبا بنم یوردم نه اوله جق ملاحظه سندن مضطربم تعریضیله صدراعظم عالی پاشانك ادارهٔ سیاسیه سنه طاش آتدیده قهقهه ایله کولدی وفیق پاشا مسکننده درت یانی کتابلرله طولی اوقاتی مطالعاته صرف ایدردی قانون اساسینك برنجی مذاکره سنده مشارالیه بوکا معترض بولنمق کفردر دیمشیدی لکن مجلس مبعوثانك انسدادی خصوصنده مخالفت کوسترمه مسی موجب تعجبدر اویله یا انسان برشیئی سور ایستر آره یی چوق کچمز سودیکندن نفرت ایدر مکر بن خطاده بولنمشم دیه رك نفسنه لوم ایلر بیلمم که بونك هانکیسی طوغریدر .

« صادق پاشا » عصر عبدالعزیز خانیده شروانی زاده رشدی پاشا طرفندن صحابت کوره رك رفته رفته ترقی ایتمکله وزیر اولمش مالیه واوقاف نظارتلرینه ده تعیین قلنمشدر مخلوع عبدالحمید خانك اوائل سلطنتنده برکره باش وکالت مسندینی اشغال ایلدیسه ده سعاوی وقعه سی چیقدیغندن صادق پاشا سرایه جلبله ظهوره کلن فسادی ذات شاهانه وکلا یاپدیرمشدر بیوریورلر دینیلدکده کندیسی تبرئهٔ ذمت قیدینه دوشه رك وکلا یاپمش اولسه بویله می اولوردی سوزینی دیلندن قاچیرمش وشو افاده یه کوره وکلا دها ترتیبلی اختلال میدانه کتیرر معناسی استخراج قلنمش اولمغله همان عزل ایدیلوب جزائر بحر سفید والیلکنه درسعادتدن اوزاقلاشدیرلدی بالآخره والیلکندنده انفصالنه اراده صدوریله لمنی جزیره سنده

اقامته مأمور اولدی یکرمی بیلدن زیاده لمنیده براقلدی حلول اجلیله دنیادن کتدی صادق پاشا واژکون بختدر مالیه ناظری ایکن خزینهٔ دولت بلا موجب برقاچ یوزبیك لیرا ضرره کیردی طونه‌یه والی اولدی طونه کتدی روسیه محاربه‌ده غالب کلنجه‌روم ایلیدن مهاجرین اسلامیه استانبوله طولمشیدی برقومیسیون تشکیلیله مشارالیه اورایه رئیس یاپلدی مرقوم سعاوی مهاجرینه اولك آیاق اوله‌رق اختلال چیقارنجه مهاجرین قومیسیونندن مقدما ریاستی وزمان صدارتنده مهاجرلرك شوحرکتی کندیسنه بلا دعوت ایتدی جزائر بحرسفید ولایته والی اولمشیدی مرکز ولایت بولنان ساقز جزیره‌سی زلزلهٔ عظیمه‌دن ییقلدی .

« صفوت پاشا » عصر عبدالمجید خانیده رجال دولتدن اولمغله تحیز وتمیز ایتمش ذواتدندر عبدالعزیز خان دورنده مهم نظارتلرده اهلیت ولیاقتنی اثبات ایلدی سلطان عبدالحمیدك وقتنده بردفعه صدراعظم اولدی انفصال ایدنجه پارس سفارت سنیه‌سیله امثالی کبی استانبولدن بعید بولندیرلدی برمدت مروزنده استانبوله کلدی وطننده راحت ایده‌جك ایکن خسته‌لندی جهاندن رحلت ایتدی مشارالیه معارف ناظری بولندیغی صیره‌ده مکتوبجیلق مأموریتیله معیتنده ایدم حلیهٔ حمیتله مزین عاقل ودور اندیش دلنواز وحلیم برذات ایدی .

« خیرالدین پاشا » تونس حکومتنده اك یوکسك مأمور-
یتلرده بولنمشدر عقل ودرایتی وفضل ومزیتی شیخ ظافر افندی
جانبندن عبدالحمید خانه توصیف اولنمسیله درسعادته جلب ایدلدی.
عهده‌سنه رتبهٔ سامیهٔ وزارت توجیه قلنه‌رق اصلاحات مالیه
قومیسیونی ریاستنه نصب اولندی بعده برکره صدراعظم اولدی.
کندیسی مسلك صاحبی بولندیغندن مداهناته یاقلاشمیوردی صفوت
پاشانك صدارتنده برمجلس مخصوصه دعوت اولنور مشکلات
حالیه ومالیه اوستنه بحث آچیلوب هیئت موجوده ادارەنك معوج
دوران ایلدیکندن دور ودراز کلامه آغاز ایدرلر خیرالدین پاشا
سامعیندن اولور اونك یالکز لقردیسنی دکلەمکله طورمسی نظر
دقتی جلب ایتدیکنه مبنی نچون سکوت بیوریورسکز اعضای
مجلسدن سکز برابر سویلشمك لازمدر دینلدکده استانبوله کلدیکم چوق
وقت اولمدیغندن سرد ایدیلن مطالعاتی استماع ایله اکتفا ایلیه‌جکدم
مادامکه سوزه کیرمه‌می تکلیف ایدیلیور سویله‌یم اوروپاده خیلی ایام
طولاشدم دولتلرك اشکال ادارەلرینی تدقیق ایلدم زمام حکومتی
اله آلمش اولان وکلا هرنه ایش یاپمش اولسه محسناتنی درمیان ایتمك
عادتلریدر هیئتك خارجنده‌کی پارتی مخالفلر دیدك اولدیغی معلوم
عالیکزدر بونلر اجرا آت واقعه‌یی تنقیده چالیشیرلر مطبوعات
دخی منسوب بولندیغی فرقه‌نك افکارینه کوره خلقه قارشی مقالات
مقنعه نشریله کندی فرقه‌سنی تقویه‌یه سعی ایدر شمدی بومجلسده
ایشتدیکم سوزلر ایسه حکومتی کأن بشقه‌لری اداره ایدییورمش کبی.

تنقید وادیسنده اولدیغندن شوطوره متحیر اولدیغم ایچون خاموش
طوریوردم بنم ذهابمجه هیئت حاضره اکری ایشلری طوغری
یوله کتیرملی ویاخود ایشدن چکلملی جوابنی ویردکده صحیح اوروپاده
اویله‌در حقکز وار دیدکلرینی مشارالیه بکا حکایه ایتمشیدی
فی الحقیقه اوروپاده قوای قانونه آلیشلوبده استانبولده بوزوق
تعبیر قلنان سازدن آهنك آرامق انسانك بکله‌مدیکی برشیدر اما
نه‌چاره هربرك اداسی صداسی دیکردر خیرالدین پاشا صدارتی
اثناده برکون سرایه عوتله حضوره قبول اولنه‌رق بعض رجال
بالاجتماع افسانه‌لرله اذهانی اشباع ایتدکاری اخبار قلندی اسملریده
شونلردر برر خدمتله طشره‌یه کوندرلسه بیوریلنجه افندمز
برمتاعك آلیجیسی اولمسه صاتیجیسی دخی اولناز اخباراتك صدق
کذبه احتمالی درکار وبالامحا کمه معامله‌ده هجنت اشکاردر مساعدهٔ
حضرت خلافتپناهیلریله اول امرده تحقیقات اجرا قلنه‌رق حق
وعدل مقتضاسی کوزه‌دلك شان شاهانه‌یه احرادر اخطاراتی حدت
ملوکانه‌یی تعدیله وسیله اولدیغنی بکا سویله‌مشیدی وکلانك صورت
تشکیلیله تعیین وظائف ومسؤلیتلرینه متدائر قلمه آلدیغی لایحه‌یی
عرض ایتدیکنده محتویاتی وهمه طوقونمسیله صدارتدن انفصال
ایلمشدر .

بومسنددن انفکاك ایتدیریلان ذوات استانبولدن اوزاقطوتلق
عادت اتخاذ قلندیغی سطور آنفه‌ده بیان اولنمشیدی خیرالدین پاشا
برولایته ویاسفارته نصب ایدلسه عدم قبول ایله اوروپایه کیدیور-

مسنده اوهامه اویغون کله‌میه‌جکندن ساخلخانه‌سنده ومرتب کوزجیلر ترصدات خفیه‌سنده اقامتنه بالضروره اغماض اولنمشدر مشارالیه بر آره‌لق ینه صدارت تکلیف اولندقده خدمت جناب پادشاهی باعث مفخرتدر انجق دلخواه تاجداری ایله بنم مسلکمده مقارنت قابل اوله‌میه‌جغی تقدیرده یکی براختلافه محل قالمامق اوزره صدارتی درعهده ایتمکدن چکینیرم معذرتنی عرض ایلدیکی محققدر یوماً من الایام ذات قدر دانیلریله تشرفمده تونسده مأموریتلرندن بدأ ایله خدمت دولت علیه‌یه کیردیکم ازمنه‌یه عائد مسائل مهمه‌یی قیدواملا ایلدم اولادلرمه یادکار اوله‌جقدر دیمشیدی مخادیم کرامی بواثری طبع ونشر ایتدیرمش اولسه‌لر پك کوزل اولور .

« عارفی پاشا » عصر عبدالمجید خانیده رجال دولت صره‌سنه کچوب عبدالعزیز خان دورنده ترجمان دیوان همایون خدمتنده بولندی بعده سفیر وخارجیه ناظری اولدی مخلوع عبدالحمید خانك زماننده برکره باش وکیل ایدلدی ساقز جزیره‌سنده منفی بولنان محمود ندیم پاشانك داخلیه نظارتنه قونمق اوزره استانبوله کتیریله‌جکنی عارفی پاشا ا کلایجه باش وکالتدن استعفا ایتدی سنه‌لر کچدکدن صکره برکون یلدیز سراینه دعوتله کندیسنه صدارت تکلیف اولنمشیدی لکن اورایه خسته برحالده کلدی حضوره قبول ایله وجودجه ضعیف وپك بی طاقت اولدیغی کورلدیکندن دعوت واقعه ثمره‌سز قالمامق ایچون مجالس عالیه‌یه

مأمور والتفات وعطيه‌ايله مسرور بيورلمشدر آره‌سی اوزامقسزين آخره‌ته كتدی مشاراليه استقامتله معروف واهليتله موصوف حليم وسليم برذات ايدی ميانه‌ده حقوق ووثوق قديم اولديغندن اكثر وقت كوريشيلور ايدی .

« قدری پاشا » عهد عبدالمجيد خانيده فيضياب اولمغه باشلادی عبدالعزيز خان دورنده رجال دولتدن صاييلدی شهر امينی اولدی عبدالحميد خانك عصرنده بغداد ولايتی واليلكيله كتدی اورادن كتيرلدی بركره باش وكالته‌ده تعيين قلندی اوچ آی قدر وقت كچمكسزين ادرنه‌يه والی ايديلرك استانبولدن اوزاقلاشديرلدی عاقبت اجلی ايريشه‌رك سكتهٔ قلبيه‌دن وفات ايتدی معارف آشنا وخلوق برذات ايدی سنه‌لرجه بينمزده مخادنت جاری اولمشدر .

«عبدالرحمن پاشا » عصر عبدالعزيز خانيده‌وزير اوله‌رق مهم واليلكاری حسن اداره ايتمشيدی مخلوع عبدالحميد خانك ايام سلطنتنده بركره باش وكالت مقامنه كلدی اوهنكامده عرابی پاشا تحريكات نتيجه‌سی اولمق اوزره مصرده برحادثه ايقاع ايدلنجه مصره قوهٔ جنوديه سوقيله اختلالك تسكينی سلطنت سنيه‌نك منافع حقيقيه‌سی مقياسيله‌لازم وبويله ايدلمسی وياخود انكليز عسكريله براكده اورايه كيدلمسی انكلتره دولتنجه مسلتزم بولنديغنه مبنی

عبدالرحمن پاشا تدبیر مبسوطك اتخاذ واجرا قلنمسی طرفداری اولدقده کلیتلی عسکر جمعی امر خلعی وجوده کتیرمك مرادندن منبعثدر واداپسنده سرایه اوچوربلان کاغدلر تخدیش ذهن پادشاهی‌یه بادی اولمسیله مشارالیه ایکی بچوق آی ایچنده بالعزل استانبولدن قسطمونی‌یه والیلکله یوللاندی کرچه بوراده مصره عسکر ارسال ایدلدیسه‌ده هندستان طریقی بولنان سویش جدولی حوالیسنده تمادیٔ حال اختلال انکلتره پولتیقه‌سیله توافق ایده‌میه‌جکندن انکلتره دولتی بحراً وبراً قوت سوق ایده‌رك عرابی پشانی وعونه‌سنی حرباً طاغتدی آرتق مصرده نفوذینی یرلشدیردی سلطنت سنیه‌نك دهشت انکیز فتوحاتندن تاریخ تتبع اولنسه‌یاوز سلطان سلیم بالذات اختیار سفر وحکمدار ام دنیا غوری‌یی اردوسیله زیر وزبر ایدرك مصری آلدیغی وشمدی ایسه عسکر طوپلادلدقده خلع اجراسی محتملدر القاآتیله اواقلیمه پادشاه دکل پادشاه عسکری بیله ارسال اولنمدیغی کوریلور اوت عصر سابق « ح » « خ » حرفلرندن بشقه برشی دکلدر شونلردن بری « ح » درکه حیات کلمه‌سنده باش حرف اولیور دیکر « خ » خلع لفظنی تشکیل ایده‌جکندن بودخی موجب تلاش بولینوردی اشته خاقان مخلوع قصد حیات وخلع اخباراتندن متولد اوهام ایله مع التأسف مشبوع بولنمسیله حقوق دولت لایق اولدیغی درجه‌ده صیانت ایدیله‌میوردی لسان غیبك همرازی حافظ شیرازی « آسایش دوکیتی تفسیر این دوحرفست » مصراعنی او نکتهٔ ناشکفته‌یه تلمیحاً می

سویلەمش بیلنەمز عبدالرحمن پاشا اون بش ییلدن زیادە قسطمونی والیلکندە بولندیرلدقدن صکرە استانبولە ایستنلدی آیدین وادرنە والیلکلرینە توجە ملوکانەیە مظهر اولەرق کوندرلدی اعتمادبعدە برمرتبە دها حقندە ازدیاد بولمسیلە عهدەسنە عدلیە نظارت جلیلەسی توجیە بیورلدی اون اوچ سنە مجلس وکلادە کندیسیلە برلکدە ایدم انقلاب اخیردە هرشی قارشمش اولدیغندن تقاعد اختیاریلە ساحلخانەلرینە چکلدیلر دولتدە خدماتی قدیم تجربتکار ومستقیم برذاتدر کرمیان حکومتی کوتاهیەدە ایکن دولت عثمانیە تأسس ایتدی سلطنت سنیەجە حکومت منە کورەنك حسن خدمتلری مشاهدە ایدلمشیدی عبدالرحمن پاشا اوسلالەدن بولنیور .

«کامل پاشا» عصر عبدالعزیزخانیدە مهم الویەیە متصرف تعیین قلنمشدی مخلوع عبدالحمید خانك زماننده رتبەسی وزارتە ترفیع ایدلدی والیلکدە بولندی درسعادتە ورودندە وکلالق مرتبەسی اولان معارف واوقاف نظارتلرینــە کچدی اوچ کرە حامل مهر همایون اولمشــدر برنجی صدارتندە بیوك مخدومی صبحی بکك وفاتیلە مکدر بولندیغی ســرایە عکس ایدنجە عبدالحمید خان کامل پاشانك تخفیف آلامی ایچون قوناغی پیشکاهنە کردونەسیلە کلوب وآنی آرابەیە آلوب کاغد خانە قصرینە کوتوردی فرق ابتهاجندە التفات وتوجهات رایکان ایدی مشارالیهك نشر ایتدیکی مطبوع خاطراتدە کورلدیکی اوزرە مصر مسئلەسنك حلی انکلترە دولتیلە

اویوشلمغه وابسته وپادشاه ایسه روسیه پولتیقه‌سنه چشم بسته بولنمقده ایکن کامل پاشا جانبندن اویولده معروضات سرایجه خوش کورونمدیکنه بناءً ایشلکنی بویامق ایستیان قوزنزلر آنك مسلکی علیهنده ایدیلر محاکمجه تواتر بینه‌نك عدم استماعی فرمان ملکداری مقتضاسندن اولدیغی وشوتدبیرك اتخاذنده مخلوع سلطان مراد هنوز حیاتده بولنمغله متعدد شهود اقامه‌سی شاید سلطان مرادك لهنده چیقه‌جقی وهمندن متولد اوله‌رق بودورومی شیخ الاسلام عمر افندی مقصودیه خانی اوستنه باب فتواده فصل مقرردعوی ایچون تواتر بینه‌سنی استماع ایتدیره‌جکمش مقصودیه تعبیری مراد اسمنی اورتمکدن عبارتدر ایشك فتوایه دوشمه‌سی جالب دقت بر کیفیتدر قلقلو اخبارات ذهن تاجداری‌یی تذبذبه اوغراتمسله وباب عالی‌یه دخی سوء ظن اولنمسیله صدارت ومشیخت تبدل ایتدی کامل پاشا سنه‌لرجه معزول قالدی بی اصل واساس توهمات وقیاس «الذی یوسوس فی صدور الناس» درجه‌سنه وارر سه مصالح مهمهٔ دولت تبدیلات اجراسیله حسن صورت کسب ایده‌میه‌جکی بدیهی بولندیغندن وارمنی حادثاتنك ظهورنده دولته بشقه بر علت اولدیغندن حصافت مسلمه‌سنه مبنی مشار الیه ینه‌مسند صدارته کتیرلدی سفرای دول معظمه ایله کورشدکجه جریان ایدن مکالمات تنظیم امورك وجوبنی استکشافه وسیله‌لر آچمسی اوزرینه اولبابده مطالعاتی محتوی سرایه بر لایحه عرض ایتمسی اغبرار ملوکانه‌یه باعث اولمغله عزل ایدیله‌رك آیدین والیلکنه تعیین واعزام قلنمشیدی اون برسنه

ولايت مذكوره‌يي اداره ايلدى رقبا ايسه كنديسنك عليهنده اولدقلرندن ازميرده براقيوب تبعيدينه قيام ايتديلر بوتدبير قوه‌دن فعله چيقه‌مينجه تأمينات ويريله‌رك درسعادته كلدى مجالس عاليه‌يه مأمور بيورلدى اوچنجى اردودن سرنما اختلال سرايى صارصه‌رق اصول مشروطيت قبول ايدلمسيله مشاراليه دفعهٔ ثالثه‌ده صدراعظم اولدى شو توجيه‌وجهه‌دن طولايى انكلتره قرالى متوفى ادوارد حضرتلرى طرف شاهانه‌يه كوندرديكى نامهٔ تلغرافيده كامل پاشايى ثنا ايتدى چونكه بوذات كامل وقتيله لوندره‌تك دارالفنوننده تحصيلنى اكمال ايلمش واوراده خاطرلى دوستلر قازانمش اولديغى والسنهٔ اجنبيه‌يه واقف برسياسىٔ محترم بولنديغى جهتله سركاره آلنمسى دولت عليه‌جه متروك صايلان انكلتره مخادنتك تجديدينه شاهراه آچه‌جقدى كشاد اولنان مجلس مبعوثان عثمانيده موجود فرقهٔ نافذه اتحادوترقى جمعيتى اولوب صدر جديد بش ماه قدر اونلرله اويوشه بيلدى عاقبت آره‌يه ضديت كيرمسيله ومذكور فرقه بهانه بوله‌رق عدم اعتماد قرارينى ويرمسيله مشاراليه بالاستعفا مقامندن چكلدى چه‌سودكه دولت عليه‌جه دوام وقوامى اهم والزم كورينان انكلتره دوستلغى دخى ضعفه دوشديكندن مسائل سياسيه‌ده تعسرات بديدار اولمغه باشلادى كامل پاشا اعقل وبصيرتكار وكمالاتيله‌مالك اشتهار قيمتدار برذاتدر .

« جواد پاشا » مكتب حربيه‌دن يتشمش وخاقان مخلوعك

عصرنده امداد وطالع خداداد ایله آز زمانده مشیر اولوب کرید جزیره سنده قوماندان ایکن درسعادته دعوتله مسند صدارت بر دفعه عهده سنه تودیع قلنمشدر . سلاطین بر بنده یه میل ایدرسه ارتفاع منزلته مستعد اولسون ویا اولمسون هر ایکیسی نظر ملوکده سیان کوروندیکندن اوبنده یی سرفراز وکامین ایتمك خواهشنده بولنورلر جواد پاشا صدراعظم ایدلدی شوقدر که باب عالیده هیچ بر مأموریت کورمه مش ومهام اموره بیکانه بولنمش اولمغله مستشار توفیق پاشا سرایه جلب ایدیلوب مصالح جاریه ده صدراعظمه معاونت قلنمسی تنسیب اولنمشیدی جواد پاشا وصایت تحتنده ایشلرك صرف جریانی شکسته وبسته آکلامغه یوز طوتدی فقط اقبال دنیا مقلوب لابقا اولدیغندن حقنده اولجه تعالی وتوالی ایدن توجهات شاهانه تغیر ایتمسیله مسندندن جدا قالدقده اکثر اسلافنه ایدیلن معامله کبی استانبولدن اوزاقلاشدیرلمق لازم کلوب ینه کرید فرقهٔ عسکریه سی قوماندانلغنه کوندرلدی جزیرهٔ مذکوره ایسه قاریشق حاله کیرمش اولمسنه مبنی دول سته طرفلرندن تشکل آخرده اداره آلتنه آلنه جغی تحقق ایلدکده آلمانیا ایمپراطوری سوریه جانبنه سیاحت عزمنده بولندیغنه مبنی استقبال وحق حشمتانه سنده اجرای کمال احتفال ایتمك اوزره کریددن سریعاً بیروته حرکت اراده سنی جواد پاشا سرایدن تلقی ایدر بیروته کله رك ایمپراطورك ورودینی بکلر ایکی کون صکره سرایدن بر شفره دها کشیده سیله ایمپراطور هر نره یه کیده جکسه آندن مقدم دائما بر مرحله

ایلروده بولنه‌رق آرام ایده‌جکی محلك ترتیباتنه باقلمسی اداره‌سنی
آلور خلاصهٔ کلام ایمپراطور ایله کورشمکدنده منع اولنورسیاحت
ایمپراطوری ختامه ایرنجه استانبوله عودتی استرحامنی متضمن
سرایه چکدیکی تلغرافه جواب کلمزده مقام سرعسکریدن مورود
بر تلغرافده بشنجی اردویه قوماندان نصب اولندیغی بیلدیرلمکله
جواد پاشا مأیوساً شام بلده‌سنه روان اولمشدر . بحکمته‌الله اوراده
ورم علت مهلکه‌سنه طوتلدیغندن استانبوله کتمسی ایچون تکرار
نیازه ابتدار ایله اوغراشمش ایسه‌ده مراجعات واقعه‌یه تعارض
بولندن استفاده‌در معناسی ویرلمش وخسته‌لغنك آغرلاشدیغنه
دائر اطبا طرفلرندن تنظیم قلنان راپور تسیار اولنیجه درعلیه‌یه
عزیمتنه رخصت اعطا قلنمشدر کندیسنی سدیه درونده نشان
طاشنده‌کی قوناغنه کتیردیلر جانب ملوکانه‌دن استفسار خاطری
ایچون قرنا وتداویسی ضمننده اطبا کوندرلدی نه چاره اجلی
ایرشدیکندن تسلیم روح ایتدی جنازه‌سنده بولنمق اوزره ارادهٔ
سنیه‌یی حاوی بر تذکرهٔ خصوصیه آلمشیدم کتدم سنه‌لرجه وکلادن
رفقاسی وعسکری پاشالردنده احباسی وارایکن صوڭ کوننده
فاتح جامع شریفنه کیمسه کلدی نمازی اوراده ادا ایدلدی قبره‌دفننه
قدر نعشی یاننده یالکز بن بولندم « اونودیرلرسنی بیچاره همان
أولمیه کور » مآلی مشارالیهك ماصدق حالی اولدی .

« خلیل رفعت پاشا » عهد عبدالمجید خانیده طشره‌جه

ملكيه خدماتيله قازانمش عبدالعزيز خان دورنده متصرفلغندن والی اوله‌رق عهده‌سنه وزارت احسان اولنمش خاقان مخلوعك عصرنده داخلیه ناظری ایکن مقام صدارته برکره ارتقا ایتمشدر . آلتی بچق سنه بو مسندده بولندیغی حالده رهپیمای سمت عقبا اولدی سن پیری‌یه ایرشمکله برابر وظیفه‌جه مقدم اوضاع و اخلاقی ملایم بر ذات ایدی مخدومی شورای دولت اعضاسندن جاوید بکی کوپری اوستنده تلف ایدن جانینك اعدامی خصوصنده نفوذی یورودیله‌مه‌مشیکن ایشلك ایلروسنه کیتمیوب حضم سکوت ایتدی چونکه بونك قاتلی یانیه‌دن استانبوله مخصوصاً کوندرلمش ایدی جانی ایسه آرناوود اولدیغی و آرناوودلری قیرمامق وحقلرنده معامله شدتکاری اجراسیله خصومته یول آچمامق سرایك مسلکی اولمسنه مبنی قاتل قصاص ایدلمدی رفعت پاشانك صولك وقتلرده خسته‌لقدن یوریمکده مجالی یوقدی لکن باب عالی‌یه کلمه‌مك فکر پادشاهی‌یه مخالف اوله‌جغندن امکداری حاجی آغا کندیسنك قولتوغنه کیره‌رك میت متحرك حالنده بر کون مجلس و کلایه کلمشیدی بعدازین قوناغندن چیقماغه طاقتی قالمدیغندن سرداده‌ٔبالین انین اولمش و آرتق حیاتندن امین بولنمدیغی سرایه اطبا لساننده افاده ایدیلنجه باش ماینجی علی وایکنجی کاتب عزت پاشالر بالاستبال مهر همایون ایستنلدکده خسته یتاغندن هزار محنت ومعاونتله قیملدایه بیلوب (بن ذاتاً بوخدمته اهل دکلدم) سوزلریله مهری ویرمشدر أوت پادشاهان بربنده‌یه صاغ بولندقجه

میل ایدر یا ثابت ایده جغنی آکلادقلرنده نظر دکیشیر رفعت پاشا تجارب کثیره‌سی حسبیله حزم واحتیاطه رعایت ایتدیکندن وامر وفرمان خلافنه اصلا کتمدیکندن طولایی نزد تاجداریده قیمت بولمشیدی صدارتی مدتجه مشارالیه ایله رفاقت ایلدم بر کون بعض مواد مهمه‌یه عطفاً فعالیت لزومندن بحث ایلدیکمده متصرف ایکن یاپدیغی والیلکده دخواهم اوزره فعله کتیره‌مدم والی صفتیله موفق اوله‌مدیغم ایشلری شمدی بکا صدر اعظم دیورلر یاپه‌میورم هر وقتك ایشی کیدیشی استعداده تابع اوله‌جغنی سزجه‌ده مجرب ومسلمدر جوابیله شکل اداره‌ٔ حاضره‌نك مطلوبی تأمینه غیر مساعد کوردیکنی سویله‌مشیدی .

« فرید پاشا » زمان سلطنت عبدالعزیز خانیده عدلیه نظارتی محاکمنده اعضادن ایدی بك اوغلی متصرفی بحری پاشانك بر سبب‌دن ناشی شورای دولتده اجرای محاکمه‌سی لازم کلوب مستنطق قرارنامه‌سیله مومی الیه تحت توقیفه آلنجه عتبه‌ٔ ملوکانه‌دن استیذان اولنمقسزین نیچون بویله معامله ایدلمش سرزنشی باب عالی‌یی صارصدی شورای دولتك داخلیه دائره‌سنده اعضادن بولندیغم جهتله شورای دولت رئیسی عاکف پاشا مرحوم اولوقت بنی یاننه ایستدی کلدم بحری پاشا ایشی باشمزه درد آچدی بعدمادها دقتلی طاورانلق اوزره عدلیه نظارتندن برمناسبنی بولوب بورانك مدعی عمومیلکنه کتیرمك فکرنده‌یم کیمی تخطر ایدرسکز

بیوردقلرنده فرید بك اهادر دیدیکمدن مشار الیه رأی عاجزانه‌می قبول ایتدی بویله‌جه اقتضاسی ایفا قلندی فرید بك شورای دولت اعضالغیله دخی صکره قارلدیغندن بینمزده صمیمی بر الفت تأسیس اولنمشیدی دائرهٔ دولتـه انتساب ایدن هر مأمور ترقی ایله مسرور اولمق هوسنه دوشه‌جکندن فرید بك افندی بر والیلکه تعیینی امانی بسیله‌مکده ایدی سعید وکامل پاشالر صدراعظم ایکن کندیسنی والیلکه عرض ایتمشلر ایسه‌ده استیذان تذکره‌سنك جوابی معکوس صورتده باب عالی‌یه کوندرلمشدر. والیلکارده طقوز ییل طولاشوب داخلیه نظارتیله درسعادته کلدیکمده میانه‌ده مؤسس الفت قدیمه تجدد ایتدیکندن قونیه والیلکی منحل اولنجه مجلس مخصوص وکلاده مشارالیهی توصیه ایلدم بعض ذوات اولکی استیذانلرك مقبول اولمدیغنی بیلدکاری جهتله یوزیمه باقدیلر بن ینه سوزیمی کسمدم قراری ویرلدی مضبطه‌سی سرایه تقدیم قلندی واقعا خاقان سابق فرید بك افندینك اسمنی بیله ایشتمك ایسته‌میوردی فقط تجلیٔ آلهی عدم آرزوی پادشاهی ایله تغیر بولمق محال ایدوکندن مضبطهٔ معروضه موجبنجه ارادهٔ سنیه چیقدی مشارالیه قونیه ولایتنده غیرت ولیاقت کوستردیکندن ومابین همایون باش کاتبی تحسین پاشا ایله‌ده آره‌سی دوزکون کیتدیکندن عهدهٔ کاردانیلرینه رتبهٔ سامیهٔ وزارت توجیه قلنمشیدی تحسین پاشا باش کاتب وعزت پاشا ایکنجی کتابتده ایسه‌ده بونك برده قرنالق صفتی اولمغله شو ایکی مقرب بر برینه ضد ایدی فرید پاشایه کلنجه

عزت پاشا ایله بینلرنده مقدما ماجرا اولمق ملابسه‌سیله تحسین پاشا فرید پاشایی پادشاهه تقریب ایتمك سعینده بولندی استانبوله كتیرتدی روم ایلی ولایتنك اصلاحاتی ضمننده تشكیل قلنان قومیسیونه رئیس یاپدیرلدی آره‌سی چوق كچمكسزین مسندصدارتله اعتلا ایلدی بر مدت مرورنده عزت پاشا صدر اعظمی تحسین پاشانك دوستلغندن آییرمغه موفق اولدی بو ایشلرده بیلدكلریمی یازه‌جق اولسه‌م طویل الذیل بر رساله شكلنی طوته‌جغنه مبنی اختصاراً تحریرینی مناسب كوردم بر كون مجلس مخصوص وكلاده بولنیوردق مابین همایوندن مأمور كلدیكی بیلدیرلمسیله فرید پاشا بشقه اوطه‌یه كتدی یارم ساعت صكره مجلسه عودتنده شوكتماب افندمز عزت پاشایی ارسال بیوردیلر آیدین والیسی صدر اسبق كامل پاشانك ولایتی حسن اداره ایتمدیكنی اورانك عسكری قوماندانی عرض ایتمش اولدیغندن كامل پاشا عزل ایدیلوب جزائر بحرسفید ولایتنده اقامته مأمور قلنمسی وبوبابده قراری متضمن مجلس وكلا مضبطه‌سنك همان تقدیم اولنمسی ارادهٔ سنیه مقتضای منیفندن بولندیغنی عزت پاشا تبلیغ ایتدی دیدكده هیئت حاضره درین دوشونمكه طالدی فرید پاشا بنی یاننه ایستدی كتدم. كامل پاشا ایچون نظارتكزدن ایجاب ایدنلره تبلیغات ایفا اولنیور. تكلیفنده بولنجه كامل پاشا ایله شكراب برحالده اولدیغكزی بیلیرم ازمیر قوماندانینك كامل پاشا علیهنده خیلی وقتدراوغراشدیغیده معلومكدر سز الیوم صدراعظم سكز مشارالیه دخی ایكی

دفعه مقامکزده سنه‌لرجه بولنـدی مصیبت دلالتنه کیره‌مم تبلیغات لازم ایسه طرف سامیکزدن اجرا ایدیلور لکن پك فنا برشی یاپیلیور مدحت پاشانك ازمیرده فرانسز قونسلوسخانه‌سنه التجاسی اونودلدیمی کامل پاشا معامله‌نی حس ایدنجه محافظۀ نفس ایچون انکلتره قونسلوسخانه‌سنه کیدر یا یکی برغائله احداثیله ذات شاهانه‌یه‌ده یورغونلق ویریله‌جکنه شبهه‌ایده‌مم سوزلرینی سویلیه‌رك بریده دوندم حرارتلی بیاناتمه شیخ‌الاسلام جمال‌الدین افندی ایله سرعسکر رضا پاشا دقت ایدیورلردی سرعسکر پاشا صندالیه‌مه طوغری اکیلدیده عجبا بزلرنه‌اوله‌جغز لقردیسنی سویلینجه بزلر دخی بونك کبی اوله‌جغز تفوهنده غفلتله بولندم‌سوزساعتنه تصادف ایدرمثلی مشهوردر بوکون رضا پاشا مدللی جزیره‌سنده بن ساقز آطه‌سنده ادارۀ عمر ایدرز کامل پاشانك قوماندانلر غیرقانونی برقرارك تأثیریله نشوۀ شراب مشروطیتدن حصه‌دارز کامل پاشانك آیدین ولایتندن قالدیرلمسی کیفیتی موقع مذاکره‌یه قوندی جزائر بحرسفید والیلکنه تحویل مأموریتی استیذاننه دائر مضبطه یازلمسنه قرار ویرلدی معروضات سائره ایله برابر مضبطه اقشام سرایه کوندریله‌جك اما پادشاهده حدت زیاده ایسه نتیجه ینه مجهول کورندیکندن ازمیر قوماندانلنك اسنادات مجرده‌سی اوزرینه تبعید موافق معدلت اوله‌میه‌جغی ومدحت پاشا ایشنده زحمت چکلدیکی مثللو اویله برحال وقوعنده محاذیر ملحوظ بولندیغی تفصیلاتی حاوی عتبۀ ملوکانه‌یه اوکون تقدیم ایتدیکم خصوصی عریضه‌مك مسوده‌سنی نافعه ناظری زهنی

پاشایه کوستردم چوق جسارت دیدکارینه قارشی داخلیه نظارتندن دفعاتله استعفا ایتدیکمی بیلیرسکز شو عریضه‌م وسیله اولوردە خانه‌مه چکیلرم جوابنی اتیان ایلدم ایکی کون کچدی انکلتره قونسلوسخانه‌سندن کامل پاشانک سرایه بر تلغراف کشیده ایلدیکی اکلاشلنجه ایکنجی مجلس مخصوصك بر معتاد انعقادنده فرید پاشایه سوزلرم ظاهر اولمدیغی اغراضه مبتنی معاملاتك صوکی پوت کله‌جکی مجربدر ازمیر قوماندانی امور موکوله‌سیله اشتغال ایتسیدی شودغدغه وجود بولمازدی دیدم کامل پاشا حضرتلرینه آرتق کولر یوز اوائه‌سی لزومی تحقق ایلدیکندن تأمینات والتفات ایله استانبوله دعوت اولندی اودخی کلدی اولا مجالس عالیه مأموریتیله بعده مسند صدارته کچمسیله سیاست دولتی دست اقتدارینه آلدی .

« حلمی پاشا » عهد عبدالحمید خانیده ولایت مکتوبجیلغندن متصرفلغه ترقی ایتمشدر منفصلا درسعادته ورودنده داخلیه ناظری بولنیوردم مرجعیت حسبیله مسکن عاجزی‌یه کلمشیدی اوجه اداره‌سی تحتنده اولان متصرفلق مراکزینك احوال وامزجهٔ اهالی اوسته حسیاتنی صوردم ویردیکی ایضاحاتدن کمالاتنی استدلال ایلمشیدم آطنه والیسنك تبدیلی مصمم بولندیغندن ییلدیز سراینده متشکل انجمن مخصوص وکلاده کندیسنك اسمنی سویله‌دم آطنه والیکنه تنسیب وعرض قلنمسیله موجبنجه اراده صادراولدی کتدی صکره حسب الایجاب انفصال ایتدی وزارتله یمن والیلکنه

كوندرلدی ایچه سنه‌لر بنده ایفای مأموریت واستعفاسنه مبنی درسعادته عودت وروم ایلینك ولایات ثلثه‌سنده اصلاحات لازمه اجراسیچون مفتش عمومی صفتیله مأموراً اوراره عزیمت ایلدی اوچنجی اردوده ظهور ایدن غلیان اصول مشروطیتی قبول واعلان مرحله‌سنه پیوسته اولدیغندن واتحاد وترقی جمعیتی تبدلاتی تسریعده بولندیغندن داخلیه نظارتنه تعیین قلنمشیدی کامل پاشانك صدارتدن بالضروره استعفاسنده جمعیت مذکوره پیشوایانی حلمی پاشایی شو مسنده اصعاده دلالت ایتدیلر ۱۳۲۵ مارت اوتوز بر اختلال عسکریسی اوزرینه ناچار استعفاسنی ویردی مقامدن عزلت ایلدی بر ماه کچدکده خلع واجلاس ماده‌سی وقوعه کلنجه ینه مقام سابقنه اعاده اولندی شهور چپ وراست مرور ایتمکده ایکن ایجاب واسبابی سالف الذکر جمعیتك متنفذانی عندلرنده معلوم اولسه کرکدر ینه صدارتدن استعفاسنی ویره‌رك مجلس اعیان اعضالغنه کچدی مشارالیه خاقان مخلوعك دورنده هم سرایی همده اتحاد وترقی جمعیتی جانبندن سریان ایتمکده اولان افکار وآرایی حکیمانه اداره ایتمش اولمسی برهان عیان فطانت بولندیغی آزادهٔ کلفهٔ اطنابدر .

« توفیق پاشا » مکتب عسکریدن فیض آلمشدر عبدالعزیز خان عصرنده رتبهٔ عسکریه‌سنی ترك ومسلك سیاسی‌یه دخول ایله سفارات سنیه خدمتلرنده ودور عبدالحمید خانیده پترسبورغ

مصلحتکذارلغنده بولنمش آتنه‌یه ایلچیلکله کتمش و برایندہ سفیر کبیر اولمشدر اورادن جلبله خارجیه نظارتنه تعیین بیورلدی اون اوچ سـنه مجالس وکلا مذاکراتنده برابر ایدك ۱۳۲۵ مارت حادثهٔ عسکریه‌سی طراق انداز بروز اولنجه‌حلمی پاشا چاروناچار مقام صدارتی ترکه مجبور قالدی سرایه شتاب ایتدی استانبولك ایچی اختلال ایله هرج ومرج حالنی آلدیغندن حکومت نابود منزله‌سنه دوشـدیکی کونده جانب شهریاریدن کندیـنه صدارت تکلیف وقبولی ایچون فوق‌الحد الحاح اولنمسیله پك قاریشق بر وقتده حمیةً اومسـندی اختیار واعادهٔ سـکون مملکتده صرف مساعیٔ بیشمارایلشیدی چونکه ادارهٔ حکومت اتحاد وترقی جمعیتنك نفوذی تحتنده اولوب تبدل صـدارتده ایسه شورش ظهورندن طـولایی جمعیت مذکوره‌جـه کندی بینلرنده مذاکره‌یه زمان قالمیه‌رق اجراآت کورلمش اولمغله توفیق پاشا طرفندن روم ایلی ولایاتنه تبلیغاتی متضمن چکیلان تلغرافنامهٔ سـامی‌یه کلن اجوبه بومقامده مشروع برصـدراعظم اولمدیغی جهتله ویریلن امره امتثال ایدلمیه‌جکنی مشعر ومبین ایدی وقتك نقدر قارشمش ومعیت مأمورلرینك بیله اوامر مبلغه‌یه مخالفته سرکشانه ومعندانه جواب ویرمش اولدیغی نظر تأسفله کوریلور وحکومت ایچنده حکومت بولندیغی آکلاشیلور حرکت اردوسی سلانیکدن استانبوله وصول وخلع واجلاس کیفیتی حصول بولنجه توفیق پاشـا صدارتدن ابا ایدرك اتحاد جمعیتنجه اعز مطلوب بولنان حلمی پاشا او مسـندی

ایكنجی دفعه درعهده ایتدی خاقان سابق قبل الانخلاع توفیق پاشایی حضورینه دعوتله اورته لقده وخصوصیله لسان مطبوعاتده دوران ایدن مقالاتدن نه‌حس ایدیوسكز دوغری سویلر بر ذات اولدیغكزه اعتمادم بولندیغی ایچون حقیقتی بندن كتم ایتمزسكز دیدیكنده مادامكه بویله امر بیوریلیور بیلدیكمی عرض ایده‌یم « افندمزی ایسته‌میورلرمش » افاده‌سنی درمیان ایدنجه « بن ترك سلطنت ایدرم لكن حیاتم نه‌اوله‌جق » استیضاحنه‌ده حیات تأمین قلنه‌جغنی قطعی صورتده سویلیورلر جوابنده بولنمشدر توفیق پاشانك برلین سفارتی ایامنده ارمنی اغتشاشاتی طرف باش كوسترمشیدی سرایدن شفره‌لی تلغراف كشیده‌سیله بوبابده دولتجه نه یاپلمق ایجاب ایلیه‌جكی كندیسندن صورلدقده قانون اساسینك تجدید مرعیت احكامی تسكین بحرانه تدبیر عاجل اولور جوابنی قورقمادی یازدی صیره‌سی كلنجه طوغری سوزی سویله‌مكدن صاقنماز مجالس وكلاده‌دخی ریاكارلغه صاپمازدی مشارالیه خارجیه نظارتنده ایكن صدراسبق سعید پاشایه اعتماد ایتمكده‌یدر شوخصوصده تحریراً مطالعه عرضی ایچون تبلیغ قلنان ارادهٔ سنیه اوزرینه یكرمی بش سنه‌دن فضله اوروپاده مأموراً وقت كچیردم وكلا ایله بالطبع اختلاط ایدیله‌مدی سعید پاشا ایسه ایه‌شاها ده‌مكرراً صدارتی احراز ایتمش بربندهٔ قدیم بولنمغله الطاف سنیه‌نك متدار وشكر كذاری اولمق لازم كلور . اعتماد ماده‌سی افندمزك تقدیر بیوره‌جغی مسائلدندر مآلنده یازدیغی عریضه‌یی تقدیم ایدر درت بش آی صكره سعید پاشا

انكلتره سفارتخانه سنه بغتةً التجا ایدنجه خاقان مخلوع من كل الوجوه وهم وحدته طاله رق سعید پاشا حقنده خارجیه ناظرینك بكا اولان عرضی بر كفالت دیمك ایدی حال عكسنی ارائه ایتدی سفارتخانه دن آنی چیقارسون اراده سیله سرزنش ساز اولمشدر توفیق پاشا مدبر ومقتدر عفیف وخلوق بر ذاتدر الیوم لوندره ده بیوك ایلچیلك وظیفهٔ مهمه سنی ایفا ایدییور .

« حقی پاشا » زمان سلطنت عبدالحمید خانیده مكتب رشدیه ده تحصیل ومكتب ملكیه ده تزیید معلوماته بذل مقدرت ایدرك واوروپایه ده كیدرك مدنیت حاضره نك ترقیاتجه توسیع وقوف ایله خدمت دولته كیرمش اولدیغندن ییلدیز سراینده ترجمه هیئتنه مأمور و آثار قلمیه سیله منظور ایدی باب عالیده دخی حقوق مشاوری بولنمسیله سفارات اجنبیه دن كلن تقاریر مهمه اوزرینه یازدیغی مسند كردلر مجلس مخصوص وكلاده اوقوندقجه بعضاً كندیسیده چاغرلدیغندن ایضاحات ویردی دولت علیه ایله بلغارستان حكومتی بیننده ایلیشكلی قالمش مسائلك حل وفصلی لازم كلمسیله باارادهٔ سنیه ریاست عاجزیده متشكل مختلط قومیسیونه اولوقت رسومات امینی بولنان حسن فهمی پاشا مرحوم وحقی بك افندی دوام ایلدیلر بلغارستان حكومتی طرفندن بوقومیسیونده او زمانه كوره دیمكلی قپو كوجه كیهاسی كشوف افندی و بلغارستاندن اسبال قالمش ایكی ذات دها وار ایدی آلتی یدی آی چالیشیله رق بوروزلی مواد

حل وفصل ایله مقام صدارته نتیجه‌سی بیلدیرلدی صورت تنظیمیه
مجلس مخصوص وکلا هیأتجه موافق منفعت دولت کوریلوب
سرایه عرض اولندی مذکور قومیسیونه مودوع خصوصاتك
بر آن اول ختامه ایردیرلمسی مطلوب شاهانه اولدیغی قرناواسطه‌سیله
بکا مکرراً تبلیغ قلنمشیدی الدن کلن یاپلدی اما اوراق معروضه
انتریقه جندره‌سیله صقشدیرلدیغندن اکثر مسائل سیاسیه‌ده امثالی
مشاهده ایدلدیکی کبی بو دخی سرای توقیفنه دوشدی بر ایشی
یورتمك ایسه فرصتی الدن قاچیرمامقله اولور وقتاکه مشروطیتك
شعشعه‌سی کوز قماشدیریجی کونلری کوستردی بلغارستان کوزیتزه
کوچوك کورنمکه باشلادیغی صیره‌ده پرنس فردیناند اوراده
قرالیتنی اعلان ایدیویرمسیله تابعیتی وقتنده‌کی مماشات وتسهیلات
تحوله اوغرادی بعدالانقلاب حقی بك افندی حقوق مشاورلکندن
معارف وداخلیه نظارتلرینه نصب اولندیسه‌ده اوزمان فوران
ودوران ایامی اولمغله هرمقام بر ناظره منتظر وهرناظر تبدله حاضر
بولندیغندن حقی بك افندی موقعنی دکشدیره دکشدیره روما
سفارت سنیه‌سنه مأمور ایدیله‌رك کتدی حلمی پاشانك صدارتدن
انفکاکی اتحاد وترقی فرقه‌سنجه تقرر ایلدکده حقی بك افندی
استانبوله کتیرلدی عهده‌سنه وزارت وصدارت توجیه اولندی
اعتماد قرارینی آلمق ایچون قابینه ایله مجلس مبعوثانه کتدیکنده مفید
ومختصر بر نطق ایراد ایدرك عدل واحسان اللهك امری اولدیغی
اونوتماملی جمله‌سیله حقی سویلدی مقصدی حقانیت کوزه‌دلمکله

موفقیت حصوله کلیر دیمك ایدی چه‌سود که اغیار کندیسنك تصورات حق جهانیه‌سنی اجرایه مانع اولمشدر بر بچق سنه بومسندده ال برلکیله تمشیت اموره غیرت ایلدی ایتالیا حکومتی ایسه طرابلس غرب خطهٔ فسیحه‌سنی استیلایه نیجه ییلدنبری بهانه آرایوردی بوکره بر سبب مشروع اولمدیغی حالده معاهدات احکام صریحه‌سنی آیاقلر آلتنه آته‌رق حکومت متبوعه‌سی نامنه استانبولده کی سفارتخانه‌سندن زیرده مسطور تقریر باب عالی‌یه ویرلدی.

(تقریرك صورت مترجمه‌سی)

عثمانلی ضابطانی ایله اتحاد وترقی جمعیتی آدملرینك متعصب وجاهل اهالی‌یی ایتالیا وایتالیانلر علیهنه تحریك ایتدیکنی وبوحالك طرابلس غرب ایله بنغازی حوالیسنده بولنان ایتالیانلری امنیتلرینی سلب ایده‌جك وخیم بر تهلکه‌یه معروض براقدیغنی حکومت متبوعه‌م صورت محرمانه‌ده استخبار ایلمشدر بر طاقم ایتالیان عائله‌لری کندیلرینی تهلکه‌یه معروض کوردکلرندن یارین حوالی مذکوره‌یی ترك ایده‌جکلردر احوال حاضره‌ده عساکر وارزاق ومهمات حربیه‌یی حامل عثمانلی واپورلرینك طرابلس غرب ایله بنغازی‌یه مواصلتنی حکومت قرالیه چونکه مذکور واپورلرك ورودی غلیان تعصبی موجب اوله‌جغنی وحکومت عثمانیه اشبو غلیانی تسکینه خواهشکر اولسه بیله موفق اوله‌میه‌جغنی جهتله تبعه‌سی ایچون بادئ تهلکه کورمکده‌در .

⁂

ایتالیا سفارتنك بالاده مرقم تقریرینه باب عالیدن
کوندریلن جوابك صورتیدر

طرابلس غرب ایله بنغازی حوالیسنده بولنان ایتالیانلرك تهلکه‌یه معروض قالدقلرینه دائر حکومت متبوعه‌کزجه واقع اولان استخباراتی متضمن ۲۳ ایلول سنه ۱۹۱۱ تاریخلی تقریریکزی آلدم ولایت مذکوره‌نك احوال حقیقیه‌سنه تماماً واقف اولدیغم حالده حوالیٔ مذکوره‌ده متمکن ایتالیانلرك امنیتلرینی سلب ایده‌جك هیچ بر تهلکه‌یه معروض قالمدقلرینی ذات اصیلانه‌لرینه تأیید ایدرم ایتالیانلرك هجرتلری بر سببه مستند اولمدیغی کبی بر دن بره غلیان تعصبی وقوعی حقنده درمیان ایدیلن اندیشه‌لری هیچ برشی محقق کوسترمه‌مکده‌در ولایات سائره مثللو ولایت مذکوره‌ده امنیت و آسایشك تأمینی خصوصنده عهده‌سنه ترتب ایدن وظیفه‌یی ایفادن امین بولنان حکومت سنیه طرابلس غربده بو وظیفه‌سنك ایفاسنه قادر بولنمقده و بولنه‌جقدر مشروحات آنفه‌یی حکومت متبوعه‌کزه تبلیغ ایتمکزی رجا ایدرم .

مذکور سفارتخانه‌دن ۲۸ ایلول ۹۱۱ تاریخیله مورود
نوطه‌نك ترجمه‌سیدر

بر خیلی سنه‌لردنبری ایتالیا حکومتی طرابلس غرب و بنغازی قطعه‌لرینك بولندقلری حال کشمکش و متروکیت نهایت بوله‌رق حوالیٔ مذکوره‌نك ده شمالی افریقانك اقسام سائره‌سنجه اکتساب

ایدیلان عین ترقیاتدن مستفید اوله بیلملری لزوم قطعیسنی باب عالی یه اتیاندن خالی قالمامشدر مدنیتك احتیاجات عمومیه سی مقتضاسندن بولنان حوالئ مذکوره ایله ایتالیا سواحلی آره سنده کی مسافهٔ قلیله یه مبنی ایتالیا ایچون برنجی درجه ده بر منفعت حیاتیه تشکیل ایلمکده در صوك زمانلرده کی مسائل مختلفهٔ سیاسیه ده حکومت عثمانیه یه خالصانه مظاهرت کوسترمش اولان ایتالیا حکومتنك طور وحرکتنه بو آنه قدر ابراز ایلدیکی اعتدال وصبره رغماً طرابلس حقنده کی افکار ونظریاتی تصویب ایدلمدکدن بشقه فضله اوله رق ایتالیانلرك حوالئ آنفة البیانده هرکونه تشبثاتنده متوالیاً غایت مصرانه بر مخالفته کرفتار اولمشدر طرابلس غرب وبنغازی حوالیسنده ایتالیانلرك هرکونه فعالیت مشروعه سنه قارشی الی الآن بو وجهله بر خصومت دائمه اظهار ایتمش اولان حکومت سنیه اخیراً بر تشبث اجرا ایدوب عهود مرعیه ایله ودولت علیه نك وقع وحیثیتی ومنافع عالیه سی ایله قابل تألیف هرکونه امتیازات اقتصادیه بخش ایتمکه آماده بولندیغی بیانیله حکومت قرالیه ایله بر ائتلاف پیداسنی تکلیف ایلمشدر انجق حکومت قرالیه فائده سزلکی تجارب ماضیه ایله ثابت اولان آتی ایچون بر ضمان وجوده کتیرملک شویله طورسون دائما بر سبب اختلاف ونزاع تشکیل ایده جك اولان مذاکرات مماثله یه کیریشه بیله جك بر حالده دکلدر طرابلس غرب وبنغازیده کی ایتالیان قونسلوس مأمورلری اوراده حکم فرما اولان وضابطان ایله سائر مأمورین حکومت طرفلرندن غایت آشکار

اولەرق ایتالیا تبعەسی علیهنه اجرا قلنسان تحریکات سببیله حال وموقعی صوك درجه مهلك اولمق اوزره کوستریورلر تحریکات مذکوره یالکز ایتالیا تبعەسی ایچون دکل بالجمله تبعهٔ اجنبیه ایچون یقین بر تهلکه تشکیل ایتمکده وتبعهٔ مذکوره کندی امنیتلرندن بحق اندیشەناك اولەرق طرابلس غربدن بلا مدت انفکاك ایدرك واپورلره بنمکه باشلامشلردر نقلیات عسکریه سفائننك اعزامندن نتایج جدیه حاصل اولەجغی اقدمجه حکومت قرالیه طرفندن حکومت سنیه‌یه اتیان ایدلمشیکن سفائن مذکورەنك طرابلس غربه ورودی حال وموقعی وخیم قلمقدن بشقه بر نتیجه حاصل ایتمیه‌جك اولوب حکومت قرالیه‌یه بوندن تولد ایده‌بیله‌جك مخاطراته قارشو اتخاذ تدابیر ایلمك وجوب مبرم وقطعیسنی تحمیل ایلمکده‌در بناءً علیه حکومت قرالیه بعدازین کندی حیثیت ومنافعنك صیانتنه مجبور بولندیغی جهتله طرابلس غرب وبنغازی‌یی قوهٔ عسکریه ایله اشغاله قرار ویرمشدر ایتالیانك توقف ایده‌بیله‌جکی صورت تسویهٔ یکانه بوندن عبارتدر بناءً بن حکومت قرالیه اشغال مذکورك مأمورین حاضرهٔ عثمانیه‌جه بر کونه مخالفته اوغرامامسی وبو اشغالك نتیجەسی اولەرق اتخاذ ایدیله‌جك تدابیرك بلا مشکلات اجراسی ضمننده حکومت سنیه‌جه اوامر لازمه اعطا ایدیله‌جکنه انتظار ایدر بوندن حصوله کله‌جك حال وموقع او قطعه‌یی تنظیم ایچون ایلروده حکومتین آره‌سنده عقد ائتلافاته احتیاج مس ایده‌جکدر درسعادت ایتالیا سفارتی بو وثیقەنك باب عالی‌یه تبلیغی تاریخندن

اعتباراً یکرمی دوت ساعت ظرفنده بو بابده بر جواب قطعی اعطاسنی طلبه مأمور ایدلمش اولوب عکس حالده حکومت قرالیه اشغالی تأمینه معطوف تدابیرك همان تطبیقنه مباشرت مجبوریتنده بولنه جقدر .

***

باب عالینك ۲۹ ایلول ۹۱۱ تاریخلی جوابی نوطه سنك صورتیدر

سفارت قرالیه طرابلس غرب ایله بنغازینك نعم ترقیدن آرزو اولندیغی درجه حصه منداستفاده اولمرینه مانع اولان مشکلات عدیده یه واقفدر فی الحقیقه احوال بی طرفانه بر صورتده تدقیق ایدیله جك اولورسه ادارۀ سابقه نك اثری اولان بر حالدن طولایی حکومت مشروطۀ عثمانیه نك معاتب اوله میه جغی تظاهر ایدر بوراسنك بیانیله برابر باب عالی صوك اوچ سنه نك وقوعاتی سنجیدۀ میزان تدقیق ایتدیکی صره ده طرابلس غرب و بنغازیده ایتالیا تشبثاتنه نه کبی احوالده اظهار خصومت ایتمش اوله جغنی کورمه مکده در ایتالیانك سرمایه و فعالیت صناعیه سیله ممالك عثمانیه نك بو قطعه سنك تعالئ اقتصادیسنه اشتراکی نظر حکومت سنیه ده امور طبیعیه دن بولنمشدر حکومت سنیه بو بابده کندیسنه تقدیم قلنان تکلیفلرله حسن قبول کوسترمش اولدیغنه وجداناً مطمئن اولدیغی کبی سفارت قرالیه طرفندن درمیان ایدیلن تکلیفلرك تعقیب قلنان امورینده کمال صمیمیتله تعقیب ایلمش و بو مسلکی ایتالیا حکومتیله کمال امنیت و مخالصت دائره سنده ادامهٔ

مناسبات امرنده اظهارندن هیچ بر زمان خالی قالمدیغی عزم واملك
بر نتیجهٔ طبیعه‌سی بولمشدر اخیراً ولایت مشارالیهاده ایتالیانك
فعالیت اقتصادیه‌سنده بر ساحهٔ وسیعه آچه‌جق صورتده امتیازات
نافعه اعطاسی حقنده سفارت قرالیه‌یه وقوعبولان تکلیفی ده بو
حسك جملهٔ تظاهراتندن اولمش ایدی حکومت دول سائره‌یه قارشی
تعهداتنی شامل اولوب ماهیت بین الدوله‌لری یالکز بر طرفك
رأییله ابطال ایدیله‌میه‌جکی بدیهیاتدن بولنان معاهدات ومقاولاتی
نظر دقتدن دور طوتمامقده اولان حکومت سنیه بو امتیازاتی منافع
عالیهٔ دولت ومعاهدات احکامی خارجنده هیچ بر قید ایله تقیید
ایتمه‌مسیله متحسس اولدیغی حسیات ائتلافپرورانه‌نك درجاتی
اثبات ایلمکده ایدی طرابلس غرب وبنغازیده آسایش وانضباط
ماده‌سنه کلنجه؛ احوالی تمامیله تقدیر ایده‌بیله‌جك موقعده بولنمقده
اولان حکومت عثمانیه اوجه دخی بیانیله کسب مفخرت ایتدیکی
اوزره اورالرده متمکن ایتالیا تبعه‌سیله سائر اجنبیلر حقنده
اندیشه‌یه محل اوله‌جق هیچ بر حال موجود اولمدیغی بیان ایلمك
مجبوریتنده‌در حوالیٔ مذکوره‌ده الیوم هیجان وتحریکاتدن اثر
اولمدیغندن قطع نظر ضابطان ایله دیکر مأمورین عثمانیه محافظهٔ
آسایش امرنده‌کی وظیفه‌لرینی کمال اطمینان ایله ایفا ایلمکده‌در
نتایج وخیمه‌یی موجب اوله‌جغی بیانیله طرابلس غربه سفائن نقلیه
ورودی ماده‌سنه کلنجه ۲۳ ایلول تاریخلی نوطه‌نك تبلیغندن اول
یوله چیقارلمش اولان بر نقلیه واپورندن بشقه سفینه کوندرلمه‌مش

وذاتاً عسكری حامل اولمیان مذکور واپورك مواصلتی اوراجه سکونی موجب اوله جغی درکار بولنمشدر اختلاف حاضر مواد اساسیه سنه حصر ایدلدیکی حالده ایتالیا حکومتنك طرابلس غرب وبنغازیده منافع اقتصادیه سنك انکشافنی کافل تأميناتك فقدانندن عبارت بولنمقده‌در حکومت قرالیه اشغال عسکری کبی بر تدبیره تشبث ایتمدیکی حالده طرف باب عالیدن حل اختلاف امرنده عزم قوی‌یه تصادف ایده جکدر بناءً علیه تمامیٔ ملکیه سنی مخل اولمامالری شرطیله قبولنده تردد ایتمیه جکی تأمينات مبحوثه‌نك حکومت قرالیه طرفندن تصریحی التماس اولنور باب عالی مذاکرات اثناسنده طرابلس غربده وبنغازیده حال وموقعی هیچ بر صورتله و بتخصیص عسکری نقطهٔ نظرندن تبدیل ایتمیه جکنی تعهد و حکومت قرالیه‌نك باب عالینك آمال مخالصتکارانه سنی تقدیر ایدرك بو تکلیفه موافقت ایده جکنی امید ایدر .

اعلان حرب نوطه سنك ترجمه سی

طرابلس ۲۹ ایلول سنه ۱۹۱۱

زیرده واضع الامضا ایتالیا مصلحتکذاری متبوع مفخمی حشمتلو قرال حضرتلرینك حکومتندن آلدیغی اوامری انفاذاً خصوصات آتیه‌یی ذات فخیمانه‌لرینه بیان ایله اکتساب فخر ایلر اتخاذی درجهٔ وجوبده کوریلن تدابیرك قوه‌دن فعله ایصالی ایچون حکومت قرالیه‌نك اخیراً حکومت سنیه‌یه ویردیکی مهلت خوشنودی بر

جواب ورود ایتمکسزین منقضی اولدی بو جوابك عدم ورودی
طرابلس وبنغازیده‌کی ایتالیان حقوق ومنافعنك محافظه‌سی امرنده
حکومت ومأمورین عثمانیه طرفندن آثار عدیده‌سی ایله کوستریلن
سوء نیت ویا عجزی مؤیددر بناء بزین حکومت قرالیه حقوق
ومنافعنك وشرف حیثیت حکومتك مدافعه‌سنه ید اقتدارنده‌کی
وسائط سایه‌سنده طوغریدن طوغری یه توسل ایتمك مجبوریتنده‌در
تعاقب ایده‌جك حادثات مدت مدیده‌دنبری مأمورین حکومت
سنیه جانبندن ایتالیایه قارشی تعقیب ایدیلن خط حرکتك کرچه
مؤلم وفقط ضروری بر نتیجه‌سی اولمقدن غیری بروجهله تلقی
ایدیله‌مز مملکتین آره‌سنده‌کی مناسبات مخادنت ومسالمت شو صورتله
منقطع اولمش اولدیغندن ایتالیا حکومتی بو آندن اعتباراً کندینی
ترکیه ایله حال حربده عدایلرز برده واضع الامضا حکومت متبوعه‌سندن
آلدیغی امره اتباعاً ارومادہ‌کی عثمانلی مصلحتکذارینه پساپورطلرینك
آماده بولندیریله‌جغنی ذات فخیمانه‌لرینه بیان ایله برابر کندی
پساپورطلرینك ده بلامهل ارسالنی رجا ایدر قرالیت داخلنده
بولنان تبعهٔ عثمانیه‌نك امنیت ذاتیه‌لری اموال ومصالحی ایچون
برکونه خللدن احترازه محل قالمقسزین تمدید اقامت ایده‌بیله‌جکلرینده
بیانه حکومت قرالیه زیرده واضع الامضانی مأمور ایتمشدر.

باب عالیدن ایتالیا سفارتنه جواباً کوندرلدیکی بوقاریده ثبت
اولنان نوطه‌ده (سفارت قرالیه اوایکی محلك نعم ترقیدن

آرزو اولنديغى درجه‌ده حصه‌مند استفاده اولملرينه مانع اولان مشكلات عديده‌يه واقفدر فى الحقيقه احوال بى طرفانه تدقيق ايديله‌جك اولورسه ادارهٔ سابقه‌نك اثرى اولان بر حالدن حكومت مشروطهٔ عثمانيه معاتب اوله‌ميه‌جغى تظاهر ايدر) تركيبنده مترا كم كلماته اعتراض ايدلمسه بيله عدم اعمار حسبيله ايتاليا حكومتندن معاتب اولمق ملحوظ بولنديغى تقديرده ممالك عثمانيه‌نك اوروپا مدنيتنه جزؤى نمونه ارائه ايده‌بيله‌جك طرزده اولسون معمور اوله‌ميان محللرينى كوز اوكنه آلنجه همجوار بولنان دول سائره‌دن شو بهانه طولاييسيله كلسى طبيعى لايعد عتاب باب عالى‌يى مسكت جواب تدارك‌نده بى تاب ايلزمى ايتاليا سفارتنك نوطه‌سى حرف بحرف محقرانه وباب عاليجه زمين اعتذارده يازيلان جواب متذللانه‌در هر كچن عصرك سوء اداره‌سى تجدد سلطنتله سايه‌ساز سرير اولان پادشاهه مجرد خلوص نيتيله عرض اولنوردى تعرض قصدنده بولنان اجنبى بر حكومته حال بطانتكاريمزى تبرئهٔ ذمت خولياسيله سويله‌مكدن كنديمزى تحقير وتشهير چيقمازمى اعتراف قصور ايتاليا حكومتنك نظرنده بزى معذور كوستره‌ميه‌جكى وارستهٔ اشتباهدر ورق كردان صحايف ازمان بور قمكش ناتوان درت پادشاهك ادوار شوكتلرنده مهم مأموريتلرده استخدام قلنمشيدم اسكى بر اداره‌دن يكيسنه كيرلدكده حالاً ومالاً صعوبت ظهور ايدنجه بونى كچن عصرك سوء معاملاتنه تحميل ايله روزفيروز جلوس جناب جهانبانى مبدأ تأييد دولت اولديغندن كافهٔ مهام امور آرتق

مجرای سالمدن مرور وجمله‌نی احیا ومسرور اتمکده‌در موفقیات متلاعمهٔ ملوکانه عریوزدن اظهار آثار ایلیور توشیحاتیله ترقیات واصلاحاته‌متدائر مقالات سرد ایدلدیکی ارکان دولتك اوعصرلرده سرایه اولان معروضات رسمیه‌لریله ثابتدر بن قرق سال اول آمدیٔ دیوان همایون اوطه‌سنه مأمورایکن وکلانك قلملریله تصحیحاتی اجرا قلنمش مسوداتده مذکور عباره‌لری اوقور ایدم فقط غرابت بونده‌که کندیلرینك دخی کچمش عصرده وظیفه‌دار ورانبه‌خوار اولدقلرینی دوشونملك استه‌میوب یکی بردوره‌یه‌داخل اولنجه مقدما دوش افتخارده طاشیدقلری احمال واثقالی قولایجه ایندیرمکه برموله طاشی آرامشلردر خاقان مخلوعك ایامی ایسه صرف استبداد تحتنده کذران اولمسیله ممالك عثمانیه‌نك ترقیاتنه کمایلیق باقیله‌مدیغی قابل ستر واخفا دکلدر من‌الجمله طرابلس غرب ایله بنغازی غزان مغدورین سیاسیه‌نی تبعیده چسبان برر مطمورهٔ نسیان عد ایدلمکده ایدی منفا محبس قیلندن صاییلدقجه مسجون تنویر عیون ایتمك ایچون سجنك درو دیوارینه یالدیزطلا اولنمیه‌جغی مثللو طرابلس غرب کشورینك درجهٔ اهمیت موقعیه‌سی دخی تقدیرایدلمدی اینالیا خصمانه‌اورته‌یه آتلدیغی هنکامده ملکك محروم عمران وموانعدن ناشی ویران قالدیغی تصدیق وخصمه معذرت وادیسنده بیان وتمیق ایتمکدن نه‌فائده مأمول اولنور.

*
* *

(وقته الویرشلی برحکایه)

سلطان محمود خان ثانی عصرنده صدارته ارتقا ایتمش اولان

غالب پاشا بر مدت تجهرك انفصال ایدر طشره جهتنه والیلکله
کوندریلور پاشا و یرانشهر جه برایش ایچون دردولته ارسال ایتدیکی
تحریراتده ویرانشهر کلمه سندن الف حرفنی حذف ایله ویرنشهر یازار
طبیعت مصلحت مخابره‌نی انتاج ایدرك ولایتك اجوبهٔ وارده سنده القاب
هربار محذوف کوریلور غالب پاشا باب عالیدن یتشمش فاضل
وعاقل وفن کتابتده کامل بر ذات ایکن مکرراً اویله املاده بولنمسی
سرآمدان کتابك مراقنی موجب اولور مشارالیه معززاً استانبوله
عودتنده صورت تحریردن استفسار ایدن بعض مخلصلرینه اکرچه
زبانزد ویرانشهردر انجق اوراده طوز اکمك یدیکمدن ویران
دیمکه حمیتم راضی اولمدی جوابنی ویرر حکایه تمامه ایردی بنه
صدده کلهلم اون ایکی سنه اقدم اوروپایه صاوشمش اولانلردن دوقتور
اسحق سکونی افندی دیکر رفقای غربتی کبی بالواسطه بکا
مراجعت ایتمسیله عفو وعطایه نائلیتنی عرض واستیذان ایلمشیدم
شهری بیك فرانق معاش تخصیص قلنه‌رق روما سفارت سنیه‌سی
معیتنه تعیینی حقنده ارادهٔ سنیه صادر اولدی مومی الیهك براکنده
بورجلریده ویرلدی مأموریتنه کیتدی کندیسنه کوندردیکم مکتوبده
ایتالیا حکومتنك طرابلس غرب قطعه‌سنی اله کچیرمکه حرصی
اولدیغندن رومادہ قازانیله جق دوستلر معرفتیله بوکا متعلق معلومات
استحصالنه بذل مقدرت ومستطلعاتی ازباره غیرت ایتدیککز حالده
مظهر اولدیغکز عاطفت تاجدارینك برهان شکرانی اولور دیمشیدم
چند ماه مرورنده ایتالیانلرك اوخطه ایچون نه فکرده بولندقلرینی

ونه بولده انتريقه يورتمكده اولدقلريني برلايحه شكلنده بكا يازدى
كان لايحه‌يي تذكرهٔ خصوصيه‌مه لف ايدرك ييلديز سراينه عزيمتله
باش كاتب تحسين پاشايه كندى يدمله ويردم عرض ايدلدى مقدمهٔ
اجراآت اولمق اوزره طرابلس غربده قول اوغللرندن عسكر
آلندى وطنلرنده بولنمق شرطيله بونلر تعليمه آلشديرلدى طرا-
بلسك قواى جيشيه‌سيده بشقه‌جه تزييد قلندى لدى الحاجه
استعمالى ضمننده اورايه قرق اللى بيك مقدارى اسلحهٔ جديده
ارسال اولندى وسائط لازمه ايله تحقيقات اجراسى دخى خارجيه
نظارت جليله‌سنه امر بيورلدى شونلر برتدبيردر برتشبثدر بن
وظيفهٔ وطن پرورانه‌يي التزام واتمام ايتمش اولدم درسعادتده‌كى
ايتاليا سفارتنك اعلان حرب نوطه‌سى ورودندن بر ايكى كون
اول داخليه نظارت جليله‌سندن بعض ولايتلره چكيلان تلغرافنامه‌ده
ايتاليانلرك طرابلس غربى استيلايه دائر مطبوعاتده منتشر مقالاته
وجود ويرلمه‌ملى تلاشه محل يوقدر مآليله اطمينان رسان قلوب
تبليغات اجرا قلنمش وفرداسى تلغراف ايله‌ده دولت عثمانيه‌يه
ايتاليا حكومتى اعلان حرب ايتدى دنيلمش اولديغنى بزم غزته‌لر
يازدى بالفرض شو نشريات مصنع ايسه بى اصل واساسدر تعبيرلريله
جانب نظارتدن تكذيب قلنمايدى حقى پاشا كوركولى وزكاوتله
معروف اولديغندن زمان صدارتنده باب عالينك بردائره‌سندن
كشيده ايدلمش بك مهم تلغرافلرى عجبا كورمديمى بوذات ايكى‌يوز
سنه اول مقام صدارته جمهور همتيله كان قوانوز احمد پاشا وآكا

مماثل نا اهل کبرا عدادنده اولمیوب کمالات علمیه‌سیله واقف مزایا
واوروپا احوالنه‌ده آشنا بولنمسی وروما سفارت سنیه‌سنده ایچه
وقت قالمش اولمسی ملابسه‌سیله ایتالیانلرك روش ومنشنه اطلاع
حاصل ایلدیکندن طرابلس غربك انظار اغیارده نه‌شکلده باغلامق
استعدادنده اولدیغنی کشف ایتمکدن عاجز دکلدی جنك ولوله‌سی
مجلس مبعوثانك کشادیله آذان اعضایه کوشمال حکمنی ویرنجه
مهم وجسیم براقلیمی والی وقوماندانن بلا تأمل خالی براقمق
وقوهٔ عسکریه‌نك مقدارینی آزلاشدیرمق واسلحهٔ مرتبه‌دن قسم
کلیسنی تبدیل هوسیله استانبوله آلدیرمق مثللو حالات وخطیأت
داعیٔ اعتراضات کورنمکله قابینه‌نك لاجل المحا کمه دیوان عالی‌یه
سوق ایدلمسی طرابلس غرب وبنغازی مبعوثلری طرفندن بالتقریر
درمیان وطلب قلنمشدر عهود شکن دشمن ایتالیانك قوای بحریه
وبریه‌سی مراکز حکومت محلیه‌یی سواحلی اعتباریله ید ضبطه
کچیردی اما ایچرولره ایلرولیه‌میور اوچ بشبیك عثمانلی جنود
نظامیه‌سنه مجاهدین عربان فوجا فوج بادیه‌لردن پویان اوله‌رق
بالالتحاق تکثیر اعداد اجناد ولوازمات مأکولاتجه‌ده معاونت
وامداد ایتدکلرندن ایتالیانلر قهر ربانی ایله طرف طرف دوچار
انهزام وتلف اولیورلر ترتیبات سابقه‌یی تأییداً وتزییداً طرابلس
غرب وبنغازی حوالیسنده عسکر واسلحه بولندیرلمش اولسه
وادارهٔ لاحقه تنقیص قوت ایتمسه ایدی اعدا ایله جنك وپیکار
دها چوق شانلی آشکار اولوردی مع مافیه هر محاربه‌نك عاقبتی

مصالحه‌یه منجر اوله‌جغندن اواقلیم قدیم اسلامیتك اهالیسی بیگانه‌لر پیوندیرینی آتنه‌طوعاً بالکلیه کیرمه‌مك موفقیتیله مصونیت حریتلری الطاف الهیه‌دن مستدعادر چونکه طرابلس غرب مجاهدلرینه براً وبحراً قوت یتشدیرمك ممکن اوله‌میوب الدن کان خیر ودعادر حقوق صریحهٔ سلطنت عثمانیه‌یی بتون بتون صارصمایه‌جق صورتده برصلح حصولی دول معظمه‌نك توسطلرینه منوط ایسه‌ده اتفاق مثلث واتفاق مثنی وائتلاف مثلث مسلسل ومتصل آهنین برر کلید اندیشه شکلنده بولنمغله کرك اوجدن وکرك ایکیدن صاییلان دولتلر بزه مظاهرته یاقلاشمادی بی طرفاق مسلکنی اعلان ایتدیلر اوت دولت عثمانیه انفراد پولتیقه‌سندن چیقه‌مدیغی جهتله اقانیم ثلثه ویاخود اثنینیت اهل توحیده وسعت ابرازندن روگردان اوله‌جغی طبیعیدر حقی پاشا خارجیه نظارتی وکالتنی‌ده موقتاً درعهده ایتشیدی ایتالیا دولت علیه‌یه حرب آچدیغنی متعاقب صدارتدن استعفاسنی ویردی کندیسی علم حقوقده واقف منقح ومدلل نطق ایرادینه مقتدر تیزفهم ومالك ذکا برذاتدر .

« سعید پاشا » مخلوع عبدالحمید خانك متنوع انواع اعطافیدر او پادشاهك دورهٔ سلطنتنده وزیر اولدی باش وکالت وصدارت عنوانلریله یدی کره مقام اجراده تقویهٔ اقبال ایلدی شهریار شوکت عیان سلطان محمد رشاد خان حضرتلرینك صدر اعظمیده الیوم بو ذاتدر زمان تاجداریلرنده ایکی دفعه شو مقامی

طوتمش اولدیغندن بو حسابجه مشارالیهك هیئت وکلای دولته
ریاستی طقوز کره اولمسیله اسلافده عدد مذکوری طولدیرمش
وکیل مطلق یوقدر عبدالعزیز خانك عصرنده اجلهٔ رجالدن بولنوب
صدارت مکتوبجیسی ایکن معارف نظارتی مکتوبجیلغنه تحویل مأموریت
ایدنجه استعفاسنی ویردیکندن آچیقده قالمشیدی تجارت ناظری
بولنان داماد محمود جلال الدین پاشا کندیسنه متوجه وحمایتکار
اولمغله درت بیك غروش معاش تخصیص قلنه‌رق زراعت مجلسی
اعضالغنه تعیینی باتذکرهٔ رسمیه باب عالی‌یه یازدی صدر اعظم محمود
ندیم پاشا تذکره‌یی یورتمدی جلال الدین پاشا مجلس مخصوص وکلاده
شفاهاً دخی التماسده بولندی صدر اعظمدن کچشدیریجی
جواب آلدی جلال الدین پاشا ایله مکتب رشدیه‌ده رفاقتم
واوتوز بش سنه‌لك الفتم اولدیغندن صدارت مکتوبجیلغی
وظیفه‌سنی ایفا ایتمکده اولدیغم جهتله مارالبیان تذکره‌نك ترویجنه
دلالت ایتمکلکمی ایستدی دیدیکیده اولدی مسائل سیاسیه‌نك
کوندن کونه مخوف شکللره کیرمسی اوزرینه عبدالعزیز خان سریردن
اسقاط ایله سلطان مراد اجلاس قلندی فقط حال بیشعوری
بونوجاه پادشاهی استیلا ایتمسندن ینه تجدد سلطنت ظهوره کله‌جکی
تحقق ایتمشیدی جلال الدین پاشا ولی عهد سلطنت اکبر شهزادکان
عبدالحمید افندی حضرتلرینك تسریع جلوسنه هرصورتله تشبث
وغیرت ایتمکده اولمسندنناشی عند عالیده مقرب ومقبول ایدی
اولدنبری صیانت وزراعت مجلسی اعضالغنه تعیینی بابنده بذل همت

ایلدیکی مشارالیهی قریباً جالس تخت عثمانی اوله‌جق ذاته انتساب ایتدیره‌رك سرایده بر مخلص معتمد بولندیرمق ایچون سعی کوستردی عبدالحمید خانه عقد بیعت اولندیغی کون تختك آرقه‌سنده صاغ جانبنده سعید پاشا مابین باش کتابتنه قونلمش قائماً دست بر سینهٔ عبودیت مشاهده اولندی سعید پاشایه مرقات ترقیات اتحاف ایدن جلال الدین پاشادر باش کتابتده مزاج شاهانه‌یه کوره خدمتی وخصوصات مهمه‌نك تعدیل وتسویه‌سنجه‌مزیتی وبتون اجرا آتی باب عالیدن سرایه چکمکه مصروف مهارتی فرط فطانتنه دلیل عد ایدلمسیله یوکسك مرتبه‌لره اصعاده مقدمه اولمق اوزره عهده‌سنه خزینهٔ خاصهٔ شاهانه نظارتی توجیه بیورلدی رونق طالعی تخت شوکته تقربده بولمش اولان سعیدپاشا نخستین تختکاه عثمانی که بروسه شهر شهیریدر بر آرالق خداوندکار والیلکنه کوندرلمش ایسه‌ده بك آز ایام اوراده طوردیریله‌رق التفات ایله استانبوله کتیرلدی معتنا نظارتلره تعیین قلندی بعده باش وکالت وصدارت مسندلری برر شاهد نازنده خرام کبی آغوش مرامنه رام اولمشدر دور سابقده مقامات مذکوره‌یه صعود ایدنلر عقبهٔ عزله دوشـونجه استانبولدن بعید محللره مأمور ایدلدکارینی صحایف سالفه‌ده قید ایتمشیدم سعید پاشـا صدارتدن چیقارلمغله مرکز سلطنت خارجنه هیـچ آتلمادی دردنجی صدارتندن بر پنجشنبه کونی منفصل اولوب یرینه وفیق پاشا نصب اولنمشیدی جمعه ایرتسی کونی وفیق پاشادن مهر استرداد وینه سعید پاشا او مقامه اصعاد ایدلدی معزولیتنك

يللرينی سعيد پاشا قوناغنده كچيردی كرچه اقامتكاهنك اطرافنده
خفيه‌لر طولاشديغنی ايسته‌مزدی انجق خلقی دخی عين ترصداتدن
آزاده قالمديغی مثللو وكلا كنديخانه‌لرنده نه يا پيور زيارتلرينه
كيملر كليور تحقيق اولنوردی وكلا آرابه‌سيله قره‌غول‌خانه‌لر اوكندن
كتسه ساعت قاچده مرور ايلمش قيد ايديلور يول اوستی اولان
سائر مراكز ضابطه‌دن بو ذهاب واياب حقنده سرايه عرض
معلومات ايدلديكنده اخباراتی احتوا ايدن اوراق وارده‌يكديكريله تطبيق
وتدقيق اولنه‌رق آره يرده مسافه حسابيله ساعت فرقی كوريلنجه
تعميق تحقيقات قلنمق لايتغير عادتلردن اولديغنه مبنی او عصرده‌كی
سرآمدان دولت «البليه اذا عمت طابت» مضمونيله تسليت
بولنيورلردی سعيد پاشا ايسه كاه وبيكاه سلام تاجداری ايله
تلطيف ايدلديكندن تسلی وتجلی كنديلرنجه دو بالا اعتبار اولنمق
بجادر صدراعظم رفعت پاشانك قوناغنده بر اقشام بالاراده سنيه
انجمن مخصوص وكلا تشكل ايتدی حوالی‌ٔ دارده آدملر كزنديككنی
ودونوب دولاشه‌رق ينه اورايه كلدكلرينی كورمكله مشار اليهشونلر
كيمدر ديدم كوزجيلرمزدر جوابنی ويردی الله نظردن صاقلاسون
لطيفه‌سيله مقابله ايلدم آكلاشلدی ياسلفه اولان خانه‌ده اوليور
سعيد پاشا پادشاهك مزاجنی ايچدن ايچه اوكرنمش وكنديسنك
طبيعتنده پادشاهه موافق كورلمش اولديغندن ظرفنجه امتزاج
معنوی تحصل ايتمكله بو ذاتك نزد تاجداريده‌كی مقبوليتی كعبنه
بشقه ذوات واصل وسراپردهٔ محرميته داخل اولەمديلر منزوليتی

آوانده بیله باب عالینك الك مهم معروضاتنی کوندریلەرك رأی
صوریلور بعضاً حضوره قبول اولنور مقربین اعزامیلەده تطییب
خاطرینه عنایت بیوریلوردی برکون دائرهٔ نظارتده ایدم انکلتره
سفارتنك ایکنجی ترجمانی « موسیو ماریج » اوطەمه دخولیله
برابر کولومسیوب صدر اسبق سعید پاشا انکلتره دولت فخیمەسنك
سفارتخانەسنه التجا ایتدی دیدی سفارتخانەیه وکلانك دعوت وکاه
بر ماده‌نی سفیر حضرتلرینه تبلیغه مأموراً ویاخود اعادهٔ زیارت
سببلرینه کتدکاری واقعدر واندیسنده ادارهٔ کلام ایتمك ایستدم
بن مومی الیه ایله کورشمکده ایکن مجلس وکلانك منعقد اولدیغی خبری
ویریلنجه دائرهٔ صدارته کتدم صدراعظم رفعت پاشا کلدی
مجلسه کیردیکیرمز حیرت نه حیرت سانکم سعید پاشا مخدومی علی
بکی آلمش انکلتره سفارتنه کیدیویرمش دیەرك اطرافه باقندی
طوردی ییلدیز سرای کیفیت عزیمتی استخبار ایلدکده یالکه خانەسنه
عودت ویاخود لوندره ومصر کبی محللره سیاحت ایدر احتمالاتندن
مراق قیلارمسیله شورای دولت رئیسی وخارجیه ناظری وقرنادن
راغب ومابین باش کاتبی تحسین پاشالر وخنکارك فراشت شریفه
وکیلی سید احمد اسعد افندی جانب شهریاریدن بر بر سفارتخانەیه
بالارسال اسباب عزیمت مشارالیهدن سؤال ودلفریبانه التفات وسلام
خلافتپناهینك تبشیریله تزیین مقال اولندقده سعید پاشا انکلتره دولتی
سلطنت سنیەنك محیدر دوست منزلنده مسافر بولنیورم جوابنی
ویرمشدر قالدی که دولتین بیننده کرکین کیتمکده اولان مناسبات

ایجابنجه اورایه عزیمت افکار ملوکانه‌یه دهشت القا ایده‌جکی طبیعی
ایدی سعید پاشا دخی سرایی اخافه قصدیله بو تدبیری قوللاندی
روزان وشبان وسائط مخصوصه سرایدن سفارته شتابان اوله‌رق
اقناعیاته کوشش کوستردیلر او اثناده سفیر کبیر « سیر کورری »
اولوب شو ذات تند طبیعت وارمنی سربازانه ولایاتده واستانبولده
ارائه قلنمقده بولنان شدت هرحکومتدن زیاده لوندره قابینه‌سنجه
اعتراضاته علت اولدیغندن سفیر مشارالیهك آتش پوسکوردیکی
کونلره تصادف ایدیلیوردی شمدیده سعید پاشا ایشندن طولایی
ایلچی ایله مکالمه‌یه کیریشلمك مشکل ایسه‌ده متوالیاً اجرا قلنان
تشبثات وتأمینات مثمر اولدی مذکور سفارتك باش ترجمانی
موسیو « بلوق » سرایه کله‌رك سعید پاشا یارین خانه‌سنه چیقه‌جقدر
انجق بزده متعجب اولدق بو آدم بشقه مملکته کتمیه‌جکسه سفارته
نیچون دخالت ایلدی سوزلرینی سویله‌مشدر مشارالیه قوناغنه
دوندیکندن سرایی استیلا ایدن غائله غایته ایردی وقعه‌نك تحلیلی
مراد اولنورسه کرك خنکارده وکرك سعید پاشاده وهم ووسوسه
فطرةً افزون بولندیغندن ایکی طرف وسواس وهراسك تأثیری
تحتنده متلاشی اولدیلر تعریفیله معمایی حل ایتمك قابلدر ایشلك
شکل ظاهریسی مشارالیهه سرایده برموقع مستثنا تخصیص ایدیله‌رك
باب عالینك معروضات مهمه‌سی اوستنه رأی وملاحظه‌سنی عتبۀ
علیایه عرض ایله مکلف بولنمق قضیه‌سی اولوب شو خدمت مشاور
سلطنت مرتبه‌سی دیمك بولنمغله تکلیف قبول اولندیغی حالده

بالآخره مسئول ومعاتب قالمقدن احترازاً سفارته كيدلمش تأويلنه
ذاهب اولنه‌جقسه اهميتى تعين ايدن خصوصاتده سعيد پاشانك
اولدنبرى پادشاهه مطالعات عرض ايتديكى باب عاليجه معلوم ايدى
بو مقبوليتدر مسئوليت نره‌ده سفارته مراجعتى حوادثى نافعه
ناظرى محمود جلال الدين پاشا ايشتمسيله خنكار سعيد پاشانى
قوجاقلاسه بيله بعدازين صدارته كتيره‌مز فكرينى فيلا تجه‌ظنكزده
ياكاشلق حس ايديورم بوذاتك دلخواه ملكدارى‌يى تجيلاً خانه‌سنه
معاودتى امره مطاوعت وصداقتى معناليله تفسير اولنه‌جقندن ومن
القديم حقنده رايكان اولان توجه عالى‌يى تفكر بيوريكز تمايل
طرفين تقابل امزجه ايله مؤتلف بولنديغندن ايجاب زمان آنى‌مقام
اجرايه دفعهٔ سادسه‌ده ايصال ايده‌جكنه قلبكزده اطمينان هويدا
اولور فى‌الواقع كنديسى بش كره صدارته كلمش ونجه عواطف
عليايه نائل اولمشيدى هيچ بر وكيل مطلق زمانمزه دكين سفارته
بو وجهله كتمدى سعيد پاشا جان قورقوسيله اورايه مراجعت
ايتدى ديسم سرايدن ويريلن تأميناته باقوب قوناغنه دونمك معقول
كورنميور شو حال نظرده كاه‌كاه بر پرندهٔ خيال شكلنه‌ده دونيور
ناز ونياز اوبونه كيرلمش اولمسيده خاطره كلور مجرد وقايهٔ حيات
تصميميله سفارته كيدلديسه ديار آخره هجرت مقتضى ايدى اويله
ياپيلميوبده سفارت معرفتيله تأمينات استحصالى ايشك رسماً بر
اساسه ربط ايدلديكنى بيلديريور مشاراليه دونكى كون آرامكاه
قديمنه كتمش ترصدات بيته‌جكمى خاير بيته‌مز بونكله برابر تخمينكز

کبی آتیاً مقامه کلیه‌جك دیه‌رك سوزلریله مکالمه نهایته ایردی سنه‌لر
کچدی سوزم چیقدی‌اجله نه چاره‌محمود جلال‌الدین‌پاشا رهروسمت
عقبا اولمسیله صدارت آلاینی مشاهده ایده‌مدی بالاده ایجاب زمان
دیمشیدم اوچنجی اردوده امارات اختلال نمایان اولمسندن ذهن
شاهانه‌یی‌اوهام صاره‌رق بك قارشدی فرید پاشادن خاتم وکالت
آلندی بعض مقامات واردرکه عند پادشاهیده فوق‌الحد مهم-
طوتلدیغندن او خدمته کیم نصب ایدیله‌جکسه‌صداقتدن آیرلمیه‌جغنی
تحریراً ویا تقریراً اول باول تأمین ایدر فرید پاشانك عزلنده‌سعید
پاشا سرایه ایستنلدی اردوده چیقان احوال اختلاله متدائر اوراقی
کاملاً اوقودی‌حضورده اجرای مشورت قلندیده امنیت اوسته
یدنجی دفعه صدراعظم اولدی ۱۳۲٤ سنهٔ رومیسنك طقوزنجی
پنجشنبه کونی داخلیه نظارتی دائره‌سنده وظیفه‌مله‌مشغول‌بولنیوردم
سرایه سرعت عزیمت ایچون بر تلغرافنامهٔ سامی آلدم همان
کتدم وکلادن بش التی ذاتی اوراده بولدم بعده دیکر ذوات دخی
کلدیلر یالکز شیخ‌الاسلام جمال‌الدین افندی یوقدی شیخ‌الاسلام
سرایده وکلا ایله برلکده بولندیرلمز خارجده چیت کوشکی تعبیر
قلنان دائره‌ده اوطورتدیریلور سابی وکلا ایله همنشین اولورسه
کیم بیلور نه قونوشورلر احتمال که خلع فتواسی اوقونور وهمندن
ایدی مقاله‌یی تطویل ایتمیه‌لم سرایده منعقد بولنان شو مجلس
مخصوصده مذکور اوچنجی اردو ایله سلانیك مناستر قوصوه
ولایتلرندن والویه وقضالرا کرندن صباحلین کلمکه‌باشلامش‌اولان

تلغرافنامه‌لر اوقوندی کیجه دخی آردی اردسی کسلمه‌دی بر بریی
سولی ایدن تلغرافلر یاغدی شویله یازمشلر حریت اعلان ایدلدی
طوپلری آتدق قانون اساسی احکامی یکیدن اجرا اولنمیدر
ولایتده‌کی مختلف اغتشاشات جهتلرینك رؤساسی دخی بزمله
متحددر تکلیفمزك قبولنده تردد کوستریلورایسه اردو استانبوله
کله‌جکدر بشقه طرفه بیعت ایدیله‌جکدر هنوز جواب قبول ویرلمه‌سی
مرکز سلطنتده موجودیت پادشاهی‌یی احساس ایتمیور تجدید
بیعتك وجوبی تعین ایلیور بو تلغرافنامه‌لر کیجه‌نك ثلثسه دکین
قرائت اولندی کوندوزین وکیجه‌ولایتلره هیچ جواب کوندرلمدی
ظن ایدلمسون طوپ انداختی ارادهٔ سنیه صدوریله اولور دینلدی
مع هذا اونلر طوپلری آتدق حریتك دعاسنی یاپدق دیدیلر استنیلان قانون
اساسی مجلس وکلاجه‌دردست تذکردر مألنی ناطق چکدیریلان تلغرافنامهٔ
سامی‌یه‌ده بو تبلیغ مقصدی تعلیلدر قانون اساسی اوتوزایکی ییل اقدم
جانب جلیل خلافتپناهیدن ملته‌عنایت بیورلدی مجلس مخصوصك
مذاکره‌سنه محتاج دکلدر مشورت اصولی سنت سنیهٔ حضرت
پیغمبریدندر جوابنی یتشدیردیلر مجلسده اولان اعضا ایسه سر بجیب
حیرت بولنیوردی افکار شاهانه‌نك نه‌صورتده اولدیغنی صدر
اعظم پاشاشو دقیقه‌لرده کسدیره‌مدیکندن وامر وارشاد اولمقسزین
مسائل مهمه‌یی یوزتمك مسلك ذاتیلریله توافق ایده‌مدیکندن
احتیاطی الدن براقمامق اوزره مجلسده‌مذاکره مجراسنی آچمیوردی
بن طیانه‌مدم تأخیر مذاکره موجب مخاطره اوله‌جق استنیلاز شی

قانون اساسینك تصدیق واجراسیدر دیدم مجالس عالیه یه مأمور بولنان صدر اسبق کامل پاشا مجلسمزك عطالتنی کوردی بعض شرائطله قانون اساسی ویریلور دیه‌رك مذاکره‌یه یول آچمق ایستدیسه‌ده سعید پاشا سکوت ایتدی خارجیه ناظری پاشا أوت قانون اساسی طلب اولنمقده‌در انجق دولت علیه ولایات ثلثه‌ده تنظیمی اقتضا ایدن مواد ایچون دول معظمه‌یه قارشی تعهده کیرمش اولمسیله دولتلر آرادقلرینی ینه آرار دیدیکنده صدر اعظم پاشا خارجیه ناظرینك افاده‌سنی اشرابا یوزیمه باقنجه عاجزیکز ناظر پاشانك رأینی صواب کورمکله برابر دول معظمه روم ایلنده غیر مسلم تبعه‌نك معاملات اداره‌دن شکایتلرینه مبنی امور داخلیهٔ دولت علیه‌ده بر نوع مراقبه اصولی تأسیس ایلدیلر اوقودیغمز تلغرافلرده چته‌لر رؤساسنك اتحاد وتعطیل شورش وفساد ایتدکلری ازبار ایدیلیور اکر بو واقع ایسه خرستیانلر اوروپایه رفع آواز ایتمز دولتلر دخی ایشك ایلروسنه کیتمز خرستیانلرك اتحاد جمعیتیله اوزلاشمش اولملری کندی جماعتلرنجه منافع استحصالنه باقمق املندن متولد اولسه کرکدر شاید آتیاً اومدقلرینه ایرمه‌مکله ناخوشنودلقلرینی اظهار ایلیه‌جك اولورلرسه دول معظمه‌نك مداخله بابی تکرار آچار ظننده بولندیغمی سویله‌دیکمده شورای دولت رئیسی حسن فهمی پاشا مرحوم داخلیه ناظرینك رأینه اشتراك ایدرم دیدی اما مجلسده صمت وسکوت بردوام ایدی بشقه کونلرده منعقد اولان مجالس وکلاده‌یك خفیف مواد تذکر ایدلدکجه درمیان

قلنان مطالعاتی سعید پاشا طلاقت لسانیله اینجه‌دن اینجه‌یه اله‌دکاری
دائما واقع وبو مسئله حیات دولت وملته راجع ایکن تدقیق
وتعمیقنه یناشمیوب بوقاریده یازلدیغنی بیلدیردیکم بر قاچ تلغرافی
چکدیرمکله وقت کچیره‌رك بسته‌دهان وشکسته زبان بر حال ایله عالم
بالادن ندا وصدا استماعنه وقف گوش هوش ایدیوردی گیجه ساعت
اوچی آتلادی دردازهٔ مذاکرات مسدود بولندیغی دم قسوت
توأمده کاتب ثانی قرنادن عزت پاشا ماینجیلردن رضا بکله مجلسه
بالورود « ذات شاهانه قانون اساسی‌یی بن تأسیس ایتمشیدم مجلس
مبعوثانك ایکنجی دورهٔ اجتماعنده تعطیلی لزومی اخطار قلنمشیدی
اویله پاپیلدی سنه‌لر گچدران اولدی اعضاسی انتخاب وجمع اولنه‌مدی
مادامکه ملتم بو قانونك شمدی یه‌مرعیتنی ایستیور بن دخی ویردم »
بیوردیلر ارادهٔ سنیه‌یی اشته حرفیاً تبلیغ ایدیورم سوزلریله عزت
پاشا اوطه‌نك بر کنارینه چکلدی صدراعظم پاشا بنی یاننه چاغردی
گتدم « دیکته » ایده‌یم مجلس مضبطه‌سنك مسوده‌سنی یازیکز
دیدی قلمی المه آلدیغم صره‌ده ارادهٔ صادره‌یه تلمیحاً شوتهالکه نه
سبب بولورسکز دیدکارنده اردو درسعادته‌مهیئ حرکت بشقه طرفه
عقد بیعت تهدیداتی بر سببدر جوابنی ویردم حقلی سکز بیوردیلر
مضبطه‌نك مسوده‌سنی تقریرلری وجهله یازدم بونده قانون اساسی
یکیدن ویرلدی عباره‌سی بوقدر حادثات موجوده‌نك اسباب
داعیه‌سنی تشریحه احوال ایجابنجه زمان کافی اولمدیغندن اسباب
موجبه‌سی آیریجه بامضبطه دردست عرض ایسه‌ده ولایات ثلثه

مفتش عمومیلکیله والیلره سریعاً تلغرافنامه‌لر تسطیری ایچون اراده‌ٔ سنیه صدوری استیذانی حاویدر سعید پاشا بك رعنا بیلیوردی‌که قانون اساسینك تجدیدی پادشاه اصلا ایسته‌مز بناءً علیه مبهم تعبیرات ایله مسوده یاپیلدی اراده‌نك تحریراً صدورینه مترقب اولیوردی عجبا صدراعظم قانون مذکورك احکامی دائره‌سنه صوقولمق آرزو ایدرمی بوراسی غیرمأمول ویاخود مجهول اوله‌جغی مسلم کورینور خلاصهٔ کلام سرایه کوندوز کلمشیدك اقشام اولدی یاز کیجه‌لری قیصه اولمسیله صباحه یاقلاشلدی مذاکره‌یه بدل مجلسده طور خاموشی مکمل ایدی هله اراده‌نك صدوریله مقصود وجود بولدی سعید پاشانك یدنجی صدارتی مشروطیتك انکشافی کونلرینه مصادف بولندیغندن اتحاد وترقی جمعیتی غایت متحرك ایدی مشارالیهی بانیٔ ثانیٔ سرای استبداد فرض ایتملریله مسندن اسقاطنه چالشدیلر علیهدارلغه وسیله بیده ضعف اداره‌ویردی مذکور جمعیتك ایشلدیکی ایشلرله زمان غلیانده نلر اولدیغنی یازدیغم متعدد اثرلرده بیان ایلمشیدم تکرارینه حاجت کورمم یالکز عفو عمومی ماده‌سنی برآز دها توضیح ایده‌جکم سلانیك مناستر قوصوه ولایاتی محیطنده وقوعبولان اختلال اوسته‌نه اردو واهالیٔ محلیه حقلرنده مجلس وکلا قراریله بالاستیذان عفو اعلان قلنمش ایسه‌ده ولایات سائره‌یه تبعید اولنان واوروپاده بولنان کیمسه‌لرك نه‌اوله‌جقلری دوشونلدیکندن بونلرك قورتارلمریده‌ایجاب ایتدیکنی صدراعظم پاشایه سویله‌دم اخطار یکز مهمدر مجلسده مذاکره اولنملی بیلیرسکزکه منفیلر میاننده مشیر وبالا رتبه‌سنی ودیکر رتب

عسكريه وعلميه وملكيه‌یی حائز اولنلر بولندیغی كبی ممالك محروسه
خارجنده‌خیلیجه آدملر اولمسیله جمله‌سی استانبوله كتیریلنجه
بوقاریسی‌نه سویلر بیوردیلر مقصد سرای اولدیغنی ومجلسده
مذاكره اولنملی تركیبندن ایشلك اوزاتیله‌جغنی آكلادم قالدی‌كه
بیكلرجه اهالی باب‌عالینك درون‌و بیرونده عفو یوقمی‌اولادلرمزه
قرداشلرمزه قاووشدیرلمیه‌جقمی‌یز غلغله‌سنی عیوقه چیقاریبورلردی
فردا صباحی ییلدیز سرایته كیدرك باش كاتب تحسین پاشا ایله
كوروشدیكمده خلق عفو عمومی‌یه صبرسزلقله منتظرلردر بونك
ایركیچ اوله‌جغنده شبهه ایدیله‌مز برمدتجك دها تأخیری وخیم
نتیجه كوستررقانون اساسی‌یی نصل قوتله آلدیلر ایسه بونیده
آلورلر شدتله استحصال اولنه‌جغنه طرف شاهانه‌دن‌شفقتله ابذال
ایدلمك احسن اولور كیفیتك شمدی عرضنی همتكزدن بكلارمدیدم
تحسین پاشا حضوره كیتدی عقبنده كلدی عفو عمومی اجراسنی
شوكتلی افندمز موافق مصلحت بولدیلر داخلیه ناظری صدر
اعظمی كورسون اقتضاسی ایفا ایدلسون بوكون برمعتاد مجلس‌وكلا
انعقاد ایدر مذاكره‌یه محتاج ایسه اوراده باقلسون‌قراری حاوی
مضبطه‌اقشامه یتشدیرلملیدر بیوریبورلر تبلیغنی اجرا ایدنجه‌منشرح
الصدر اوله‌رق باب عالی‌یه كلدم مجلس منعقد اولمشیدی ایچرویه
كیردم ارادهٔ سنیه‌یی صدراعظم پاشایه سویله‌دم سیما وایمادن مغبر
اولدقلرینی تفرس ایتدم مجلسه بیان ایدیكز دیدكلرندن‌هیئت كرامه
سرایدن آلدیغم امری‌افاده ایلدم‌قراری متضمن مضبطه‌امرصدارتله
یازلمش مهرلتمكه كتیردیلر سرایه عزیمت وعفو اراده‌سنی آلوب

مجلس وكلاده اتيان كيفيت ايلديكم مضبطه‌يه درج اولنمش بولدم
شوطرزده تحريره علت آتياً احوال بشقه صورت آلورده نيچون
بونلرك جلبنه آلت اولديكنز مواخذه‌سنه فرصت الويروسه باديسى
داخليه ناظريدر مدافعه‌سيله تبريهٔ ذمت احتياطكارلغندن نشأت
ايتديكى بديهيدر فى الحقيقه صدراعظم طوررايكن وكلادن برينك
سراى ايله معامله‌ده بولنمسى قاعده‌يه اويماز اما خلقك اوستنكده
اولديغنى بيلديكم واوقاريشيق ايامده اهالئ بلده نامنه پادشاهه
استعطافده محذوركورمديكم جهتله مغدورين سياسيه‌يى استخلاصه
ايامى مساعد بولمشيدم انقلابدن اوللرى دخى تندباد استبداد
چارپمش اولنلر ايچندن تعمير حاللرينى كذلك سرايه مراجعتله
وجوده كتيرديكم خيلى عدده بالغ اولور ازجمله مكتب ملكيهٔ
شاهانه‌دن يتشمش وترقى ايله متصرفلغه ايرشمش رشيد پاشا درايت
واستقامت اصحابندن اولمغله فريد پاشانك صدارتنده وان واليلكنه
تعيين قلنمشيدى متصرفلقده ايكن حليله‌سنك وفاتى استانبولده
قديماً طانيديغى برمحرمنه يازار اوده كنديسنه برعفيفه زوجه
تداركيله بالوكاله نكاح ايتديرەرك كوندەريرپاشا نه بيلسون طشره‌-
لرده سنين كذار اولمش مكر منكوحه‌نك مادرى ولى‌عهدسلطنت
حضرتلرينك دائره‌سنه كيدرايمش يازيجيلر ييلديز سراينه معلومات
ويرمشلر رشيد پاشانك واليلكدن عزلنه اراده چيقدى متأسف
اولدم اخبارده غرض وتصنيع مضمر اولديغنى عتبهٔ شاهانه‌يه
تحريراً ومكرراً عرضه جسارت ايتمكله پاشايى دوچار اوله‌جغى
فضاله عفويتدن قورتاردم بتون بتون آچيقده براقلمادى ينه

متصرفلقله قايرلدی جزائر بحر سفيد واليلكی معيتنده مصالح اجنبيه مديريتيله ترجمانلق خدمتنی ييللرله ايفا ايتمش اولان طاولار بوس افندی رتبهٔ اولی اصحابندن اولوب مأموريتندن مستعفياً استانبولده اوطوريوردی كنديسی برلينده علم حقوق تحصيل ايتمش بالاخره روسيه‌ده خارجيه نظارتنه كتيريلن ذات ايله برمكتبده اوقومش اولديغی كبی سفرای اجنبيه بيله آنكله قونوشيوردی سرايدن بكا برتذكرهٔ خصوصيه كلدی مومی اليهك تبعيدی ارادهٔ سنيه مقتضاسندن بولنديغی تبليغ قلنيور ايرتسی كون سرايه عزيمتله باش كاتب تحسين پاشايه تذكره‌يی كوستردم اويله فرمان بيورلدی جوابی ايراد ايلينجه طاولار بوس افندی رجال دولت عدادنده‌در روم پطريقنك رجا واستدعاسيله كچنده ايكنجی رتبه‌دن نشان احسان اولندی شمدی بلا محاكمه تغريب ايديليورسه السنهٔ اجانبده دخی قيل وقال تكون ايده‌جكنی هنكام استبدادده قورقادم آكلاتدم نهايت اراده‌يی طورديرلك جوازينی آلدم نفی بلاسی برطرف ايدلدی بعدبعد اوتذكرهٔ خصوصيه‌يی طاولار بوس افندی‌يه كوسترديكمده تلاشه دوشدی اضطراب ايجاب ايتمز تهلكه كچيرلدی اولور اولماز محلده لسانندن سربست سوز قاچيرلمامق لازمدر نصيحتنده بولندم تذكره‌يی ارائه‌دن مقصد دخی آنی دائرهٔ انتباهه دعوت ايتمك ايچوندی شوصحيفه بوايكی حكايه‌نك علاوه‌سی بلكه زائد كوريلور انجق دعواده ايكی شاهد اولسون اقامه اولنمق لابددر مع مافيه بويله حاللره دوشه‌رك وبعيد محللرده يوقسزلق چكه‌رك تمنیٔ موت ايدنلرك امداد ومعاونتلرنده بولنديغم چوقدر

من الجمله صحيفهٔ سالفه‌ده عفو عمومی‌یه دلالت ماده‌سی تعداد شهود منزله‌سنده و بنم لیهمده تواتر بینه‌سی حکمنی طوتار دیمك ایستدیکم ادارهٔ مطلقه زماننده صرف دیانت وانسانیت سائقه‌سیله جرأت وغیرتمله تخفیف شدته وانقلاب فتح باب ایدنجه کافهٔ مغدورین حقلرنده استدعای مرحمته یول آچادیغی اثباتدر خلوص نیت وحقیقت شوندن عبارت ایکن صدراعظم پاشایه اولبابده مراجعتم خوشه گیتمیوب بوشه گیتدیکنی ساقز جزیره‌سنده طول مدت اقامتمله ادراك ایلدم اتحاد وترقی جمعیتنك تبدیل صدارته متشبث اولدقلری بوقاریده ذکر ایدلمشیدی سعید پاشا اضطراراً او مقامدن چکلمکه مجبور اولدی یرینه کامل پاشا حضرتلری کلدی ولایاتده اعضا انتخاباتی اتمام قلنوب مجلس مبعوثانك وقت کشادی تقربنده متروك ومنسی بولنان اعیان مجلسی ریاست جلیله‌سی اوتوزسنه‌دنبری صدر سابق سعید پاشانك عهده‌سنده ایدی کرسیٔ ریاست مجلسی بوکره دخی باارادهٔ سنیه ذات سامیلرینه احاله بیورلدی اوچ سنه‌درکه حیاض ریاض قوانینه علی قدر الامکان نکهبان اولدقلرندن تشنگان بیابان ابتلا العطش گویان دشت کربلا کبی بر ایچم صوایله اولسون حرارت قلبیه‌لرینی اطفا امیدینه قاپلدیلر اما بو آب حیات مآب عین سراب کورندی ذات فضائل سماتلری ایسه انظار یار واغیارده یالکز صویك اقندیسنه گیدن ایام رئیس قیاس اولنیوب دولته اللیییلدن افزون خدمتلری روتمون ایدوکندن او مدت ونسبتده دولته املك صرف ایتمش اولنلر میاه معدلتدن مدد جو بولنجه قوهٔ تشریعیه‌نك جریانی اونلره قارشی طوديرماز اعتمادی

مدار تسلیت ایدی مع التأسف معامله معکوس اولدی کالك شکسته‌سر احوالك بوندن فضله ترسیمنه شمدیلك تاب آور دکلدر وقتاکه ایتالیا حکومتی دولت علیه‌یه آنسزین اعلان حرب ایتمکله قابینه تزلزله اوغرادیغندن صدراعظم حقی پاشا سرایه استعفاسنی تقدیم ایلدی سعید پاشا مجلس اعیان ریاستنده ایکن اتحاد وترقی جمعیتنك سرآمدانیله آراده‌کی اختلاف آن بآن مبدل ائتلاف اولمسی سهولتندن سکزنجی دفعه مسند صدارته کلدی جمعیت مذکوره ایله بروجه‌بالا میانه‌لرنده ارتباط انبساط هویدا اولدیسه‌ده مجلس مبعوثانك حریت وائتلاف نامیله یکی برفرقه‌سی ظاهر اولمشیدی شو فرقهٔ جدیده اتحادیونك شدیداً مخالفی بولنمقده واتحاد جمعیتنده یکی فرقه‌یه کچنلرك چوقلاشمقده اولمسی وبو فرقه‌یی تشکیل ایدن ذواتك طرفدارانی کوندن کونه آرتمقده وقابینه ایسه اولکی هیئت وکلادن واتحاد جمعیتنه اودادن مرکب اولوب تبدل صدارت بی‌طرف ذوات ایله هیئتی تشکیله سببیت ویرر دنیلمکده اولدیغی حالده بویله یاپلمامسی مخالفینی قوهٔ اجرائیه‌یه طوقنه‌جق اعتراضات وانتقاداته سوق ایلدی محاربه ظهوریله مشکلات سیاسیه قتمرلندیکندن ومجلس ملینك آچلمسنی مبعوثاندن برقسمی سرای همایونه کیدرك رجاده بولندقلرندن کشادی فرمان بیورلمشیدی میعادندن بر آی اول مجلس آچلمسیله صدر لاحق قابینه‌یی بالاستصحاب اورایه عزیمت وبرنطق ایرادیله بعض مواعد اعطا وازجمله مسلکنده بی‌طرف قالدیغنی ادعا ایتدی‌و بوتأميناته اطراف واکناف انکار واعتراف الوانی حال قالاریله اظهار واضمار ایدیبوردی فرقهٔ مخالفه‌نك الك

باشلی اعتراضی ابتدای مشروطیتدن شو آنه دکین ممالك عثمانیه‌ده سرزده اولان بادئ تلهفات تشوشاتی اتحاد و ترقی جمعیتنك معدود متنفذانی احتراصات سائقه‌سیله قوهٔ اجرائیه‌یی متمادیاً تحت تحکمده طوتدیغنه حمل ایتدیکندن اتحادیونك منفردلری صدمات تعرضات ایله متکدر و صدر اعظم دخی سؤال واستیضاح تقاریرینك توالیسیله مخالفینك طرز بیاناتندن متأثر ایدی بنابرین تسکین اطوار مخالفین مجلس ملی‌یه برمعامله تعیین ایتمك احتیاجنی کوسترديده زمامداران وياران قطعی برتدبیر اتخاذینه مجبور اولديلر قانون اساسی تنظیم و نشر ایدلدیکی زمان که خاقان مخلوع عصرینه‌راجعدر اوقانون پادشاهك اراده‌سیله مجلس مبعوثان فسخ اولنور حکمنی و برمکده اولدیغندن ویکرمی سکز سنه اقدم مجلسك سدی بغتةً وقوعبولدیغندن تکرار عقبهٔ تعطیل دائمی‌یه دوچار اولمامق ایچون مجلس مبعوثانده ایکی سنه اول قانون اساسینك بعض فقراتی تصحیح قلنمش وسعید پاشا مجلس اعیان رئیسی ایکن تصحیحات مذکوره‌یی تأییداً مجلس مبعوثانك فسخی مجلس اعیاندن تصدیق اولنمق شرطی ایله‌ده برقاتدها تقویه ایدلمش ایدی بروجه مشروع حقی پاشا استعفا ایدنجه سعید پاشا سلطنتك اداره‌سنه عائد مسئولیتی قبول ایتمیه‌جکی شرطنی بالاتیان سکزنجی دفعه اوله‌رق بومقامه کلمش ولکن اومقامی خوش کورمسیله مسئولیت اتیه‌یی یوکانمش اولدی انجق مخالفین فرقه‌سی طرفندن امتداد واشتداد ایدن اعتراضاته رغماً هیئت مبعوثانی فسخ خصوصنده مجلس اعیانك تصدیقی قیدینی طی ایله پارلمنتویی لدی‌الاقتضا داغتمق حقوق شاهانه‌دندر

تكليفنی شامل مجلس ملی‌یه بر قانون لایحه‌سی ارسال ومذا کره‌سنی استعجال ایتمسیله مخالفلر قابینه صیغاماز حاله کیردی اتحاد و ترقی فرقه‌سی ایسه بو عزمنده سعید پاشایه معین بولنمغله مجلس فسخ و انتخابی یکیدن اجرا ایتدیره‌رك مخالفلری مبعوثیتدن آتمق تدبیری ایلرویه سورلدی اشبو قانونك تعدیلی تکلیفندن قابینه ایله مخالفین آره‌سنده شدید ومدید اختلاف حادث وایشك اوزایوب طورمسنی صدر اعظم رد معناسنه آله‌رق مقامندن استعفایه باعث اولمسیله قابینه اعضاسی مأموریتلرندن آیرلمق طبیعی ایدی صورت حال معلوم عالیٔ ملو کانه اولدقده سعید پاشا هیئت وکلانی تشکیل ایلمك اوزره دفعهٔ تاسعه‌ده صدارته تعیین بیورلدی قابینه‌نك شو ایکنجی شکلنده دخی اتحاد و ترقی فرقه‌سنه منجذب ومحب ذوات مقاملرنده ابقاءً وبر قاچی یکیدن اوفرقه‌یه منسوبلردن مجدداً نظارتلره نصب قلنمش اولمسندن حریت وائتلاف حزبی عظیم هیجانه کله‌رك وتفاصیلی صفحات مطبوعاتده یازلدیغی وجهله مخالفیندن اولان خطبا مجلسده مدلل ومعترضانه نطقلر سویلیه‌رك قانونك تعدیلی کیفیتنی قوهٔ کلامیه ایله چکشدیررز تصوریله دوشدیلر ایسه‌ده قوت حکومتده واتحاد فرقه‌سی حکومته مظاهرتده اولدیغندن وقول فعل مواجهه‌سنده مغلوب قاله‌جغی درکار بولندیغندن هیئت وکلا تعدیل حقنده واقع اولان تکلیف مجلس مبعوثانجه رد ایدلدی معناسنه آلوب هیئت موجوده‌نك لزوم فسخنی بامضبطه حضور شهریاری‌یه عرض ایتدکارینه مبنی ذات حضرت پادشاهی اعیان مجلسنه خطاباً زیرده مسطور بولنان خط همایونلرینی ارسال بیورمشلردر.

(صورت خط همايون)

اعيان كرام

هيئت جديدهٔ مبعوثان اوچ آی ظرفنده بالانتخاب اجتماع ايتمك اوزره هيئت حاضره‌يی فسخ ايتمك تصميمنده بولنديغمدن قانون اساسينك يدنجی ماده‌سی موجبنجه مجلس اعيانك رأی موافق ويرمسنه انتظار ايدرم .   (محمد رشاد)

اشبو خط همايون احتفالات لازمه ايله مجلس اعيانده قرائت اولنوب انجمنه توديع ومطلوب عالی وجهله تنظيمی لابد مضبطه تسريع ايديلەرك هيئت عموميه‌ده مذاكره‌سی خفياً اجرا اولنمش ومجلس مبعوثانك فسخيله اعضا انتخاباتنه باقلمسی اكثريت آرا ايله قرار كير اولديغندن مجلس ملی سد ايدلمشدر .

*
* *

(استطراد)

عبدالحميد خان اوتوز آلتی ييل اول تحت سلطنتله مبجل اولنجه قانون اساسی‌يی ملته ويره‌جكنی وسائط مخصوصه ايله او زمانك نفوذ صاحبلرينه قوياً وعد ايتمش وآنلرله كوروشمش قونوشمش ايدی بر طرفنده معتمدی اولان امامی يوسف افندی‌يی نزدينه جلب ايدرك احكام شريعت كافل مهام دولت وملت اولديغی جهتله قانون اساسی عنوانی آلتنده اصول جديده وضعی مناسب اولەماز مألنده علمای بلده‌نك مهرلرينی محتوی بر مضبطه تنظيم وتقديمی ايچون چالشمه‌سنی كنديسنه تنبيه ايدر يوسف افندی طانيديغی بعض خواجه افنديلرله كوروشوب قانون اساسی ياپيله‌جق ايمش بو كبی

احداثات شرعشریفه موافق اولمسه کرکدر دینسه‌مقابلهٔ مدرسین
کرام بز اوقانونی هنوز کورمدك مندرجاتنه اطلاع پیدا اولمقسزین
له وعلیهده ادارهٔ کلام ایتمك طوغری وحقلی بر شی صاییله‌ماز
جوابنی ویردکلرندن استیلان مضبطه اله کچیریله‌مامش وجلوس
وقوعبولنجه پادشاه وعدنده خلف ایتمدیکنی اثباتاً وفقط کرهاً
قانون اساسی اعلان اولنمشدر الیوم بیك ایکیوز طقسان بش
سنه‌سنده‌یز شوکتمآب افندمز یولنی بولدی مجلس مبعوثان تعطیل
قلندی دیه‌رك امام اول شهریاری یوسف افندی الفت صمیمیه‌مز
حسبیله بکا محرمانه سویله‌مشیدی سعید پاشا ایکی یوز طقسان اوچ
سنهٔ قمریه‌سنده مابین همایون باش کتابتنه تعیین ایدلمش اولمسیله
اقبالنك ییلدیزی اووقتدن یوکسله‌رك پارلادی خدمت مذکورهده
ایکن قانون اساسی‌یی معلن اولوب مسوده‌سنی کندیسنك یازدیغی
خط همایونی آرایش دست تعظیم واحتفال وباب عالی‌یه طنطنه‌لی
آلای ایله ایصال ایدن سعیدپاشادر صحائف آتیه‌ده تحریر اولندیغی
اوزره اوچیوز یکرمی درت سال رومیسنك تموزی که مشارالیه
یدنجی کره صدره کچدی اوچنجی اردو اختلال چیقاردی قانون
اساسی‌یی قوتیله آلدی بونی ولایاته تلغرافله تبلیغ ایلیان سعید
پاشادر اشبو بیك اوچیوز یکرمی یدی سنهٔ شمسیه‌سنده مجلس
مبعوثان هیئتنك فسخی ایچون خط همایون صدورینه واسطهٔ قویه
اولان دخی سعید پاشادر دیمك اولدی که قانون اساسی اوستنه مختصر
حساب ایله اوچ کره سعید پاشانك الی طوقندی عجبا نه وجهله
طوقندی ممکن مرتبه ایضاح ایتمك ایجاب ایدر برنجی وضع ید قانون

اساسینك اعلانی متضمن بولنان خط همایونی مشارالیه تسوید ایتمش اولمسیله‌در فقط قانون اساسی باب عالیجه قلمه آلنمش ویلدیز سرایی بونی طوردیره‌مامش اولدیغندن سعید پاشا خطك مسوده‌سنی یازمغه موقع مأموریتی سببیله مجبور ایدی بناءً علیه حجت سعادت مات اولان قانون اساسی آنك فکر وسعیی ایله‌وجوده کلمش اولمیوب مسائل طاقت فرسای سیاسیه‌نك، دولته بغایت آغر باصماسندن ودولتجه تهلکه‌یی آتلاتمق تجدید اصول اداره ایله قابل اوله‌بیلور اجتهادنده مدحت پاشا مصر وکندیسنه‌مخلص بولنان افکار جدیده اصحابیده بو بابده مظاهر اوله‌رق تغیر حال وزمان دخی استحصال آماله مساعد بولنمسندندر ایکنجی وضع ید اردولرده اختلال ظهوریله سلاح آلت صلاح حکمنی آلنجه تهدیداتی حاوی توارد ایدن تلغرافلری سعید پاشا کوندوزدن کیجه‌یاریسنه‌قدر اوقوتدیروب ومجلس وکلایی سکوت باصقیسی آلتنده طوتوب نهایت ارادهٔ سنیه صدورینه مبنی بو قانونك مرعیتنی تصدیقاً وولایاته تبلیغات اجراسنده مضطر قالمسیله‌در یالکز اون آلتی ساعت اولسون امر خبری تأخیره‌صاواشدی اوچنجی وضع ید هیئت حاضرهٔ مبعوثانی فسخه مجلس ملیده دیلیله ومجالس وکلاده قلم یوریدن الیله صرف اقتدار ایتدیکندن سوز وال باشیلق عنوانی ذات وکالتپناهیلرینك مقدرس شرف وشانی اولدیغی کبی اسماعیل کمال بك جانبندن مقدما سرایه معروض بر لایحه‌یی خائنان سابق سعید پاشایه کوندروب مطالعهٔ مخصوصه‌سنی ایستدکده مارالذکر لایحه‌نك تقدیمی قانون اساسی‌یی حکمداره تخطر ایتدیرمك اولدیغی وپادشاه ایسه بالعکس

استبداددن کچمك متعسر بولندیغی آشکار اولمغله سعید پاشا مطالعاتی مشتمل عریضه‌سنده ارمنی حادثاتندن و یونانلیلرك دولت علیه ممالکنده متمکن روملری اغفالاتندن طوتدیره‌رق خنکاری اورکوتمك وقانون اساسی‌یی ویا آکا بکزر بر قانونی یکیدن میدانه کتیرمك بختنده « بونی عقلم آلمادی » فقره‌سیله طبیعت شاهانه‌یه قوت ویره‌جك بر معجون مفرح ترتیب ایتمك ایله استبدادی ادامه‌یه خادم اولمش بولنمشیدر هرنه ایسه اسکی دور دکشدی فی الحقیقه دکشمسنه‌ده احتیاج تام وار ایدی تقلیب فرمای آن واین وترتیب ساز سلاسل سنین خداوند جهان آفرین جلت عظمته حضرتلرینك حکم خفیه‌سنه عقل ایریشه‌مز کچن بیك اوچیوز یکرمی درت سنه‌سی تموزندن بدأ ایله یدنجی بیانه دکین مقام صدارتده سکز ذات کورولدی اوچ سنه ایچنده سکز صدراعظم دکشمك احوال دولتك داخلاً وخارجاً صعوبات ومشکلاته معروض قالمسندن نشأت ایتدیکی نظردقته آلندقده دولت ملال آور غوائل ومشاغلدن قورتیلوبده مات دخی راحت وآرتق سعادت بولدق دینجه‌یه قدر صدارت تبدلاتی ولی وتعقیب ایلیه‌جکی ملحوظدر بعدازین ظهوری ضروری اجراآتی ارباب دانش وبصیرت دها اطرافلی ضبط واملایه همت ایله بالاده مسطور صفحاتی تنویر وتزیین ایدرلر امیدنده‌یم اشبو سطوری سافز جزیره‌سنده پیغوله‌کزین ایکن تحریر ایلدم .

۲ شباط سنه ۳۲۷

(ذیل)

آقله قاره‌یی بزه سجد یرمك ایچون بحر سیاهدن آق دکزه مجرا اولان استانبولك طار بوغاز ایچی او چ سنه اول ساقز جزیره‌سنه کنیشجه یول آچمشیدی .

تندبادایام خیلی کیمسه‌لری پیدرپی جزائره صاووره‌رق گرفتار شدائد آلام ایتدی قیش فصلنده ریح صرصرك صولتندن امواج دریا افواج بلا کبی آطه‌لره چارپیور یاز موسمنده مائم هواسی ینه طالعه‌لری متعظملره مماثل صورتده شیشیردیکندن شونلرك یاننه یاقلاشمق محال اولمغله ساقز اوکنه کان واپورلر اکثر وقت پوسته‌یی ویره‌میه‌رك آچیلوب کتدیکندن وطنك مکتوبلرینی آلمق کوچلشیور بوجزیره‌نك محیطنده یتمش درت بیك روم واسلامدن ذکور اوله‌رق بشیوز نسبتنده اهالی بولنیور روملر هیچ ترکجه بیلمز لسان مادر زادلریله قونوشور مسلمانلر دخی رومجه سویلر واحیاناً ترکجه تکلم ایلر «کیم صورارخاطر مغدور غریب الداری ــ بر ایکی بوم صفت شوم قدمدن غیری » مضمونته کوره کرك بر شوم کرك برمعلوم بولونسه حسبحاله امکان تصور اولنوردی لکن بونلر ساقزك ویران قلعه‌سی قوغوقلرنده طرح آشیان ایتمش معلوملر لسانه بیکانه اولمغله برابر بیانجی‌یه ایصنه‌مامق مسلکنی طوتمش اولملرندنناشی کوروشمکدن متحاشی بولنورلر بوسببله اختلاطه انبساطه موانع موجوددر استانبولده اولان اقربامدن بریسی سعید بکشانك طبع ونشر ایتدیردکاری (خاطرات) عنوانیله موسوم اثرندن اوچ قطعه‌سنی کوندردی شو کتابلر کاشکی «اسوات

صدور» اثنام اولنمقسزین کاسه ذیل تمیق و علاوه سنه حاجت قالمازدی
مع مافیه خاطراته دسترس اولدیغمه خوشلاندم زیرا مشارالیهی
شورای دولت معاونلکنده بولندیغی زمان طانیمشیدم طانیدیغم
کون بوغاز ایچی وابورینک یان قماره سنده تصادفاً برلشدک سلانیک
ولایتی مکتوبجیلغی تکلیفنی دمنجک قبول ایتمه مکده کی فکریکزی
تصدیق ایدرم شورای دولت باش کاتبی محمود بک سزی استرقاب
ایدیوردی مکتوبجیلقله دائره دن چیقارمق ایستدی دیدم خالصانه
سویله دیکم شو سوزلردن ممنونیتنی مشارالیه اظهار ایتدی میانه مزده
بیلشمک کیفتنه مبدأ بودر سنین کذرانندن صکره باب عالیده
کوروشلدی دور دکشدی مابین همایون باش کتابتنه مأمور ومنظور
اولدیلر وکلالق مرتبه سنه ارتقا صدارتلهده اعتلا ایلدیلر آلتنجی
ویدنجی صدارتلرنده داخلیه ناظری صفتیله رفاقتلرنده بولندم معارفه
والفت قرق ییله قریب بر مدتدر فضائل وخصائل علیه لرینک
ستایشخوانی اولمشیدم مشارالیه تنکنای معزولیت وعزلتده وبن
نظارتده اولدقجه سلام وکلام ساملرینی هربار آلیوردم مکر کوشهٔ
کربت اولکی تمایلاته حیلولت ایده جک ایمش وقتا که انقلاب
رفاقتدن مفارقتی وحتی وطندن مباعدتی ایجاب ایلدی علائم انفعال
وتحول خصال طرف فخیمانه لرندن ظاهر اولدی مجلس اعیان
رئیسی بولندقلرینه مبنی کنار غربتدن قوهٔ تشریعیه یه مراجعت
مجبوریتی حق وعدلک علویتی تقدیر اولنور قانون مباین معاملات
تصحیح ایدیلور خیالنه مستند ایدی اولبابده یازیلوب کوندریلن
ورقه لرک مانند برک خزان محوونی نشان اولمسی استغرابه سزادر

دور سابقده نواقص اصول عدلیه‌یی تمیم وکافهٔ اموری تنظیم مقصدیله
نتیجه لوایح تقدیم ایتدکارینی صفحات خاطرات اثبات ایدیور
بخمش دورده یازیلن فوائد نثار آثار تماماً موقع فعله‌قونلیوراوستی
اورتیلی قالیور دینیله‌رك سرایدن استفسار ایدلمکله رعب وهراس
مانع ایدی شمدی عدالتی تأمینه وقلوب منکسرهٔ افتادکان غربتی
تطمینه کیمدن قورقوچکیلیور شرف مشروطیت اداری برقراری
وقایه ایتمکله دکل قوانین احکامنی کوزتمکله استقرار بولوررئیس
مجلس جلیل اعیان پاشا حضرتلری ایشتمه‌مشلرمیدراداری قرارلرله
آطه‌لره ابعاداولنانلری ساقز قلعه‌سنه بیغدیلرچولوقلی چوجقلی آچ
محتاج دردمندان پریشان مسکن استیجارینه کیسه‌لرنده نقود مفقود
وضرورت بی‌نهایه ایله سفالت آلود انسانلر صیانت قوانیندن
محروماً وبالاستثنا قصداً ومظلوماً آتلمش بو مسلمانلر شفقت لایق
شعار دیانت وانسانیت وبشریته مرحمت موافق شیمهٔ نصفت عد
ایدیله‌جکدر امیدینه طالدیلر وشوذهابك اصلا حکمی اولمیوب تحکم
تجسم ایلدیکنی اطرافیله دوشونه‌مدکلرندن اعیان ریاست جلیله‌سنه
تظلماتی مشعر کاغدلر اوچوره‌رق داد خواه‌اولدیلر قوهٔ تشریعیه
بونلری تخلیص ایتمك نره‌ده بیچارکانه سکنا وغدا بختنی بیله قاله
آلمادی مجلسده برقاچ منصف ذات قانونی برقاچ سوز سویله‌دی
مروج جور وغدر اولمق ایسته‌مدکلری لسان حال وقالدن آکلا-
شلدی ذوات سائره‌نك درین برسکوت حیرت افزایه کیرمش
اوللری قانون منطقه‌سندن اغرب کورینور بك آشکاردرکه قوهٔ
تشریعیه غیر مرئی برقوتك مغلوبی اولمشدر خاطراتده صدارتدن

استعفانی متضمن سعید پاشانك متعدد ومكرر معروضاتی واربرنجی دفعه‌كی باش وكالتنده تنظیم احوال دولته متعلق مطالعات عرض ایدیلوبده سرایجه اجاباتی مهمل ومعطل قالور ایسه استعفاطبیعی صاییلور ایكنجی كره صدارت قسمت اولنجه اصلاح امور حقنده كمافی السابق عرض اولنان لایحه‌لر سكته‌یه دوشر ایسه ینه استعفا لازم كلور اوچنجی صدارت نصیب اولمسی اوزرینه كذلك تصلیح اصول وفروع اداره ضمننده استیذان قلنان مواد سرایدن اسعاف ایدلینجه مقامدن استعفا الزم عد اولنور دفعهٔ ثالثه صدارتنه قدر اعوام وشهور تجربه ایله مرور ایتمش وتجاربدن متحصل نتایج خصوصات مهمه‌ده لوایح معروضه‌نك سرایجه پسمانده اولدیغنی كوسترمشیدی. دردنجی وبشنجی كره صدارتی قبول ایله باركران آلتنه چوكمكده حكمت وعلت نه‌در. من الجمله پترسبورغ سفارت سنیه‌سنه سرایدن اجرا قلنمش اولان تبلیغاتكه مسوده‌سنك فوطوغراف ایله مأخوذ صورتی خاطراتده محرردر وهرحرفی رك حیات اهل ادراك وناموسه عین نیشتردر بوندن آچیلان جریحه‌نك التیامی ناقابل ایكن آلتنجی دفعه صدارته كلمك نصل مصیب اولور مسوده بعد بعد اله كچدی محتویاتنه اولجه وقوف اولسه مقامه رغبت ایدلمزدی تأویلی محتمل ایسه‌ده خاطراتك سكسان التنجی صحیفه‌سنه (قوس) اشارتیله شاید مابینده توقیف وتضییق اولنه‌جق اولورسم انكلتره سفیری لورد (دافرین) ه معلومات سرایعه ویرلمسنی حرمه توصیه ایدردم بو احتمالك تحقق خبر آلنمسی اوزرینه حكم وصیت اجرا اولنمش ولورد دافرین دخی نزد سلطنتده تشبثات واخطارات

لازمه‌یی بالغاً مابلغ اجرا ایلمش اولمسیله مداخلهٔ واقعهٔ محققه مددرسم اولمشدر) عباره‌سی مندرج بولنیور بالنفس سفارته عزیمت (سیر کورری)نك درسعادت ایلچیلکنه تعییننندن صکره‌در مارالذکر ایکی سفیر کبیرك زمان اشتغاللری آره‌سنده ایچه‌بیلدیكمشیدی آرتق بلاتردد حکم اولنور که سفارتخانه اول و آخر یکانه ملاذ اتخاذ قلنمشدر واقعا کتب فقهیه‌نك (کتاب الاکره) بابی مطالعه ایدیلنجه تهلکهٔ حیاته دوشمه‌مك ایچون دشمنك تغییر اعتقادی مستلزم تکلیف عنیفنی قبوله جواز مصرح ایسه‌ده سعید پاشا عین حال ایله مضطر قالدیغنی اثبات ایده‌مز کندیسنه تکلیف اولنان نه‌ایدی ییلدیز سراینده بر دائره تخصیص قلنوب باب عالیدن موروود معروضات مهمه‌یی تدقیق ایله ملاحظاتی پادشاهه عرض ایتمك دکلمی شو امره تهلکهٔ حیات شکلی ویرمك عبیدر حیاتی مهلکه‌یه القا ایدلمك مصمم ایسه بو تصحیحی سرای خارجنده آخر طریقله اجرا خصوصنده پادشاهه کوچلك اوله‌جغنی عقلی باشنده هانکی آدم تسلیم ایدربنه خاطراتده خنکار بر انفعالك تأثیرندن «روولور» «خنجر» ایله اوستومه‌یوریدی دیه‌رك سعید پاشا بیم جانه آیری آیری وقتلرده کرفتار اولدیغنی یازیور قلم بویا ایستنیلن حروفاتی کاغده چیزز طوتالم که اوصورتده اخافه صحیح ایمش سعید پاشا نه‌یه استناد واعتماد ایله استانبولده اوطوره‌رق خارجه کتمدی استانبولدن فرار ایتمك قدر قولای بر شی وارمی ایدی بلغارستانه مصره قبریسه اوروپایه سلمه‌السلام خرام ایدنلرك عددلرینی صایوب طوغری بر حساب ویرمکده ضبطیه ناظری دخی عاجزدر سعید پاشا تهدیدات واقعه‌یی خاطراته نقش ایتدیکی

حینده خلق حقائقی مدرك اولمدقلرندن یازدقلرینی اصح ظن ایدرك
بنی حقلی کورورلر خاطرات مطبوع بر کتابدر نشرینه‌ده موفق اولدم
دنیانك اوجی اوزون اولدیغندن دنیایه صکره‌دن کله‌جکلر بونی اوقور
اینانیر فکر ضعیفیله تحریر کلفتنه قاتلانمش اولدقلرینه شك ایده‌مم
سفارته مراجعتده متحیر قالدیغم جهت سرایدن وسائطله ویریلن
تأمیناته بل باغلایوب قوناغه عودت‌ماده‌سیدر مؤلفهٔ قلوبدن بریسیده
فراشت شریفه وکیلی سید احمد افندی الده مصحف شریف
طوته‌رق سرایدن اورایه کوندرلمش مشار الیهی اینانیدیرمغه قسم ایدیور
حافظ شیرازینك « دام تزویر مکن چون دکران قرآن را » مصراعی
انتباهی داعی اولمدیسه سفارتده ارام ایامنده نشان طاشنده کائن
قوناقلرینك قربنده‌کی دائره یانیور ایکن جهات معلومه‌دن مأمور
مترصدینك سائر اماکن اصحابنه‌سزلر امینسکز آتش بشقه‌یره سرایت
ایتمز دیدکلری طویولمدیغی تاریخده توضیح قلندیغی اوزره یکیچریلر
پاشا قپوسنك اطرافنه اوت دمتلری تخته پارچه‌لری ییغه‌رق یانغین
احداث ایتدیلر مرام صدر اعظم علمدار مصطفی پاشا شو وسیله‌ایله
اولدیغی محلدن خروجنده آنی اتلاف واعدام ایلمك ایدی محلات
سکنه‌سی حریق تلاشنه دوشونجه بو بیلدیککز یانغینلردن دکل
راحتکزده اولیکز دینامشدر سعید پاشا قوناغك یاننده دائره
یانیور معلوماتنی آلنجه اتکلری طوتوشوب اولاد وعیالنی
دوشونه‌جك سفارتخانه‌یی ترکله قوناغنه کله‌جك یانغین قضا لفظیله
اورتیله‌جك ایش بویولده ختامه ایره‌جك امشار الیه حریق حادثه‌سنه
سفارتده خبردار اوله‌مدیسه قوناغه وصولنده البته تحقیقات اجرا اومأمورین

خفیه‌نك اولكی وقتلردن دها فضله قوناق حوالیسنده كزدكلرینی تماشا ایلدیكی شبهه‌دن بریدر رووولور وكاه خنجر تهدیداتی خاطردن سیلنوبده یدنجی كره صدارته طیب خاطرله صعود ایتمك نه ایدی بنم ذهناً یوروتدیكم محاكمه‌ده پادشاه كندی طبیعتندن كچمیه‌جك تعقیبات واسنادات كماكان دوام ایلیه‌جك سعید پاشا بونلرك اوله‌جغنی رعنا بیلیور حرص جاه وحب ریاست سائقه‌سیله ینه مقامه كلیور قولاً تطییب وفعلاً فریب آنی سرایه تقریب ایدر اشته كونلر آیلر سنه‌لر بویله كلدی بویله كیتدی قراریله دعوایی فصل ایلدم خاطراتده خزینهٔ خاصه‌دن تخصیص بیوریلان معاشك اخذ ایدلمدیكی مسطوردر اوورادن بعض ذوات مخصص معاشلر تداخلاته كیرردی لكن صدراعظملره شهری بیك لیرا شیخ الاسلام افندی‌یه سرعسكر پاشایه طوپخانه مشیرینه سرعسكرلكدن معزول رؤف پاشا مرحومه ویریلن معاشات جیب همایوندن ماه بماه منتظماً اعطا اولنوردی محرمیه ورمضانیه عطایاسیده بشقه‌در سلطان عبدالحمید وكلایه آیاق اوپدیرتمز ایكن سعید پاشانك خاكپایه جبهه‌سا اولمقده ممتاز ومستثنا طوتلدیغی ومعزولیتی آوانده بیله قیش یاز قوناغنه اقشام صباح بر مكمل طابله اطعمه طاشندیغی ومقامده بولندقجه اصطبل عامره‌دن ركوبنه آت آرابه تخصیص قلندیغی آب آجیق بر كیفتدر خاطراتده احسانات وانعاماتدن بحث آچلمامش وبر كون بعد الخلع مجالس اعیانده عصر سابقدن متنعم اولمدم سوزی لسانلرندن قاچیرلمش اولمسی جای تعجب ودقتدر «من لم یشكر الناس لم یشكر الله» حدیث لازم التحدیث حضرت فخر المرسلین اولدیغندن مدلول منیفی كرسنه چشمان امتی تهذیب اخلاقه وتحمید نعم جناب

خلاقه‌دعوتدر قطعات خاطراتده مندمج وثائق تدقيق ووقوعاته تطبيق
شرطیله تاریخ ملیمزه سرمایه اوله بیله جکندن تدبر نوائب ایام وتفکر
عواقب وانجام ایدن اصحاب بصیرته بر دور بین عبرتدر خلیل رفعت
پاشا آلتی بچق سنه صدارتده قالمشیدی خنکار سیاسیات واصلاحات
اوستنه کندیسندن لایحه عرضنی طلبکار اولمدی، سببی اومثللو عمیق
الغور عمان بیکرانده غوطه خوار اولمغه رفعت پاشانک غیر مقتدر
بولندیغنی بیلدیکنه وسعید پاشا مابین باش کتابتنده مهام دولتی سرایه
طوپلامق یولنی آچمش وباب عالی خالی بر کوشه‌درکه‌سنه قونلدیغندن
پولتیقه‌یه متعلق مواد سرایده بجرلمك آساندر زعم اولنمش ایدوکنه
بناءً رفعت پاشادن یالکز ارادات شهریارینك تنفیذی آرانلمقله سرایك
نفوذینه تقویت ویرلدیکی رهین رتبهٔ بداهتدر خاطراتده مبسوط
لوایح ایسه معاملات دولیه‌نك طرز جریانه دائر ودولت علیه‌جه توسلی
لابد تدابیری مصور اولوب مفصل معروضانك نکاتنه معنا ویرلمك
شویله قالسون بر کلمه‌دن معانیٔ موهومه استخراجی مشوار دشوار
شاهانه‌ده مستکن ایکن سعید پاشا قلم بورو تدیکی شیلرله نافله یورولدی
آثار ایثار ایتدیرمیه‌جك چوب خشکك آشی قامی فرضیله استعمالی
بیهوده زحمت ویاخود نمایشکاریٔ صنعتله توغل داعیهٔ اکتساب
شهرتدر خاطراتده قوانین ونظامات ایله تأسیسات نافعهٔ ملکیه کبی
اصول وفصول آرای اهل شورا انضمامیله محتملدر تعدیلاً ویاقسماً
مقبول عداولنور بونلردن ماعدا فقرات اسلاف واخلافی تخطئه وتنقید
ایله کندی شخصلرینه کانجه افعال وحرکاتده عدم خطا تشربحاتنه
متدائر کورینوب حالبوکه پهنای فضای جنانده مکرم حضرت آدم

ذله‌دن قورتیله‌مامش و مصدر خیر و شر ابنای بشر دنیاده بتون اعمال واقوالدن ملائکه مرتبه‌سنده تزکیهٔ نفس ایده‌بیلمك مستحیل بولنمش اولدیغنی وارستهٔ قید اشارتدر یدنجی صدارت تمام مشروطیت زمان فلاح نشانی ایدوکندن استبداده بدل استعداد وقته کوره فعالیت التزام وسرای اسکی یولده کتمك ایستیورسه حاکمیت ملیه‌نك ایجاباتنی سرایه افهام ایله ادارهٔ مصلحت اولمقلی ایدی صدر مشارالیه ییلدیزده منور کیجه‌لر کچیرمش اولدیغندن مشروطیت کونلرنده‌دخی سرایی قولا لامقله اشتغال ایتدی صدارت سابعه ایامنی خاطراته مختصراً ومؤلاً یازمشلر الده کی قلم آورزویه سرفرو ایتمش بوده برنوع مهارتدر مع مافیه قانون اساسینك قبول مرعیتی ایچون ییلدیز سراینده مجتمع مجلس وکلاجه شویله سویله‌دیلر بن بویله دیدم زمینله بسط ایلدکاری مقالات متحسر حلیهٔ حقیقتدر اوروپالیلر انقلابمزك ایلك کونلرنده شائبهٔ جدالکاری وخونریزی کورمه‌کلرندن بوکول صویه بیقانمش براختلالدر توصیفی انکلیز غزته‌لرنده اوقونمشیدی صدحیف نادرستیٔ تدبیر دستیٔ اداره مملکتلرده آثار شیننك ظهور ودوامنه سبب اولمشی باعث دلخراشیٔ ملتدر .

***

(اصوات صدور)ه علاوه ایلدیکم (ذیل)ی ساقزده‌کچن نیسان ماهی ایچنده بالاده کی سطره قدر یازمشیدم ایتالیانلر طرابلس غربه تسلطله اکتفا ایتمیوب جزائر بحر سفیده دخی تعرضله ولایت مرکزی اولان ردوسی ونواحی وقضالر مراکزی بولنان آطه‌لری ید ضبطنه کچیرمش اولدیغندن ایستك ایدن غربتزده‌لرك ازمیره

عزیمتلرینه داخلیه نظارتندن جواز کوسترلدیکی جهتله ساقزدن ازمیره کلندی دولت عثمانیه‌نك باشنده طرابلس غرب بلاسی موجود ایکن اخیراً جزائر بحر سفیدولایتنه دشمنك تجاوز ایتمسی ودرد بر اولدیغی حالده ایکیلشمسی حقیقةً مؤدی کدورتدر .

مجلس ملی ایچون انتخابات جدیده بوکره قوت صرفیله اجرا قلنه‌رق اتحاد فرقه‌سی مخالفین حزبنه غالب چیقارلدی سعیدپاشاقابینه‌ایله برابر شو مجلسك یکی طوپلانمش هیئتنه کلوب داخلی وخارجی سیاست اوستنه اوزون برخطابه‌یه اغاز ایله اعتماد رایی ایسته‌دی مشارالیهك سویله‌دکلرینی خلاصه ایده‌جکم .

« افندیلر سیاست عمومیهٔ دولت حقنده ایضاحات ویرمکلکمی آرزو بیورمش سکز بنده‌اونی آرزو ایدییورم دعوتکزه اجابته مسارعت ایتدم خارجی وداخلی سیاستمزك خطوط اساسیه‌سنه دائر ویره‌جکم ایضاحاتی توسیع ایتمك ایسترسه کز خارجیه حربیه داخلیه ناظرلری تفصیلات ویریر او جهتله اساسه کیرییورم اوله‌ریاستم تحتنده تشکل ایدن هیئت وکلا مأمور اولمزدن اول کی هیئت وکلا زماننده عثمانلی ایتالیا محاربه‌سی ظهور ایتمشدی بز او هیئتی استخلاف ایتدکدن صکره مسئله مجلس عالیکزده بحث اولندی ایدی مجلس عالیکزده دیورم چونکه تبدیل ذات ایله مجلس دکشمز مفسوخ مجلس طرابلس غربده دولت عثمانیه‌نك حق سلطنتی فعلاً وتماماً محافظه اولنمسنه وبو مقصدی استحصال ایتمك ایچون محاربه‌ده ثبات ایتمکه قرار ویرمشدی بو قرار هیئت وکلانك افکارینه‌ده تماماً مطابق کورنمشدی بزده بو مقاومت وجیبه‌سنی التزام ایلدك ایتالیالیلر

بوغازه تجاوز تصورنده بولونديلر او تجاوزی عثمانلی استحکاماتی دفع ایتدی آطه‌لرك اشغالنه کلنجه بو اشغال بر ماهیت دائمه‌یی بالطبع حائز دکلدر مدللی وساقز کبی محلله‌ره دشمن تعرض ایتمك ایستر ایسه اونی بوغازلره مقدمهٔ تجاوز عد ایدرز اوتجه آقپادیغمز مثللو تکرار بوغازلری سد ایلرز دیدیکنی متعاقب ایتالیالیلرك بحر احمرده جزئی وکلی تعرضاتی وقوعبولدیغنی وطرابلس غربده مجاهدین عربك ومفرزهٔ عسکریه‌مزك مقاومت وغیرتلری جدیر تقدیر بولندیغنی سویله‌مشدر سیاست خارجیه‌مزه عطف کلام ایدرك روسیه دولتیله مناسبات حسنه‌مز واردر عراقده شمندوفرلر ومسائل سائره‌دن طولایی بعض اختلافات خیلی زماندنبری دوام ایدییوردی وکلای حاضره بو مسائلی حل اولنمامش بولدی لوندره سفیرمزه تعلیمات ویردك انکلتره دولتنه بو بابده‌کی لایحه‌مزی کوندردك امید ایدرم که نتیجه‌سی ایکی دولتك ممنونیتنی موجب اوله‌جقدر بزی اشغال ایدن مسائلدن بریده کریدمسئله‌سی اولمغله حکومت عثمانیه‌نك حق سلطنتنی محافظه ایچون هر نه تشبث لازم کلیور ایسه وقت وزمانیله ایفا اولنیور اوستریا وبالقان حکومتلرینه کلنجه هر بریله مناسباتمز صورت مناسبه‌ده جریان ایتمکده‌در آناطولی خطوط حدیدیه‌سنی یاپمق ایچون فرانسه‌ده برچوق سرمایه‌داران طرفندن تمایل کوسترلمشدر حربیه نظارتندن محمود شوکت پاشانك بو کره وقوعه کلن استعفاسی عسکرلرك سیاسیاتنه دائر اولان قانونی کندم تقدیم ایتدم تطبیقنی باشقه بر حربیه ناظرینك یاپمه‌سی لازمه‌در اعتقادنده بولنمسندندر دائرهٔ حربیه‌جه سوء استعمالات اولدیغی روایت قلندی محمود شوکت پاشا حضرتلرینك

فنالق قبول ایده‌جکنی کیمسه خاطره کتیرمز یولسزلق اولمش ایسه بشقه اشخاص واسباب اولملیدر مع مافیه او دائره‌نك معاملات وحساباتنه باقدیریله‌جقدر آرناوودلغك جهت جنوبیه‌سنده ظهور ایدن حادثات معلوممکزدر اوصیره‌ده‌کان بعض تلغرافلر وارمطالبدن بری بو قابینه‌نك اسقاطی دیکری مجلس مبعوثانك فسخی ایله یکیدن انتخابلر اجراسی ماده‌لری اولدیغی کبی خدمت عسکریه‌نك محلی اولمسیده تکلیف واستدعا اولنمش ومامورین حکومتك آرناوود اولملرینه ویا آرناوودجه‌یه تماماً واقف بولنملرینه لزوم کوسترلمشدر موشکافانه تحقیقات اجرا ایلدك بومطالبه‌اهالینك مدخل ومعلوماتی اولمیوب تلقینات فسادکارانه ایله اغفال اولندقلری آکلاشلیور اساساً تکلیف قلنان شیلر ایسه مشروع دکلدر عددلری محدود وقلیل برقاچ ضابطك طاغه چیقدقلرینی البته ایشتمش سکزدر او ضابطلرك بوحرکتی اختیار ایتملرینه تأسف اولنوردولتمز بویله شیلره تمایل ایدنلردن اردوسنی مصون طوتمغه بونك ایچون هردرلو تدابیر اتخاذه مجبوردر برده هیئت حاضرهٔ وکلا حقنده برایکی تلغراف وارکه هیئتمی وکلایی افترای محض نوعندن اوله‌جق الفاظ ایله اتهام ایدییورلر حتی ماتی محکوم موت ایتدی دیورلر اغراض مخصوصه صاحبلرینك دیدکلری کبی بوملت محکوم موت دکلدر کندیسنده پك چوق اسباب حیات موجوددر بنیه‌سی صاغلامدر ترتیبی‌ده صاغلامدر مزاجنه براز خلل کلدیکی فرض اولنورسه بوده اشخاص سائره‌نك محصول سیأتیدر بونده برقاچ آیلق قابینه‌نك هیچ دخلی یوقدر بوقابینه ملت عثمانیه‌نك حیاتنی تجدید وتقویه ایتمك ایستیور سیاست خارجیه‌مز

حسن اداره اولنمشدر احوال داخلیه‌مزده آن بآن موفقیت
کورولمکده‌در ایتالیا ایله بیننزده بر صلح قابل اوله‌جقدر بونک
موقوف علیهی حصراً وقصراً امنیتدر بوکون قارشوکزده چیقان
هیئت وکلایه امنیت بیوریکز) قابینه رئیسنک ویردیکی بو ایضاحات
قرص قمر کبی تاب فرما ولکن صفحهٔ قمرده طرف طرف برر
کثیف کلف رونمادر نه چاره انسان آلدانیر یا پارلاق سوزلر وهمهٔ
کوزدن دوشوریله‌میه‌جکندن قابینه‌یه یوز التمش درت رأی اکثریتله اعتماد
قراری ویرلدی مفسوخ مجلسده مخالفین زمره‌سی انتخابه یاقلاشه
بیلمامش و بو سببله اکثریت اتحاد فرقه‌سنده برطوتمش اولدیغندن
اعتماد رأیی آسان دردست ایدلدی سعید پاشانک نخبهٔ املیده خارجاً
وداخلاً تشبثات واقعه‌سی مات وکیللرینک مواجهه‌سنده فسونکارانه
سوزلریله آلقشلانمقدی اویله‌ده اولدی ظاهره نظراً بو مظفریتدر
قالدی که مارالبیان خطابه‌نک محتویاتی تدقیق ایدیلنجه شرائطی
دولت عثمانیه‌یه مساعد ومانع صلح هنوز یاپیله‌مامش اولدیغی
خصمک بیکی بیکی استیلا وتعرضلریله ثابتدر البته خاطرلردن چیقمادی
مجلس مبعوثانک دورهٔ رابعه‌سنده یکرمی دردنجی اجتماع که ۱۳۲۷
سنه‌سی کانون اوله تصادف ایدر سعید پاشا مجلس ملیده کرسی‌یه
چیقه‌رق (مأموریتی قبوله امرامک تکرری وخصوصیله پادشاهمزک
امرلرینک تکرری اعتباریله‌در الملدن کانی بو آنه قدر صرف ایتدم
مسئلهٔ معهوده دخی برقاچ کونه قدر تمک اوزره بولنیور شرائط
صالحیه مذاکره ایدلمک اوزره‌در فقط صیره بوکا کلنجه قارشوده
دهشتلی وتوازن قوا نظریه‌سیله قائم برحکومت ایستیورلر بوکون

دولتی اشغال ایدن مسئله‌نك حلی قوۀ قریبه‌یه کلدیکندن قیوددن آزاده برقوۀ اجرائیه‌نك موقع اقتدارده اولمسی لازمدر بردولتله معارض بولنمقده یز اونك قارشوسنده قوتلی برحکومت لازم بونك اسبابنی ایضاح ایتدیرمك ایسترسه‌کز ایتم) مقالاتی صلحك تیسری حقنده مبشراتدن معدود اولمغله قانون اساسینك اوتوز بشنجی ماده‌سی مستعجلیت قراریله انجمنه کوندرلمش واورادن تکرار مجلسه ورودنده فرقۀ اکثریتك همتیله صدراعظمك ایستدیکی یاپلمش ایدی اماقیوددن آزاده برقوۀ اجرائیه وجود بولدی نظریه‌سی ایتالیالیلری بوله‌یاتیره‌مادی ایمدی مسئلۀ صلحیه‌نك برقاچ کونه‌قدر بیته‌جکی تبشیرنی بش آی اول سعیدپاشا مجلسه اهدا ایتمشیکن ایش آصقیده‌صاللاندی طوردی بوکره صولك نفسدن چیقان خطابه‌ایتالیایله بینمزده برصلح قابل اوله‌جقدر فقرۀ مختصره‌سنه باغلاندی بعض دولتلرله کوریله‌جك موادك تسویه پذیر اوله‌جغی امیدی حکایه قلمقلو بیان ومهام اموره متداثر چوق شیلر یازلدیغی دلیل ورزش شکننده ایتا واتیان قالندی آناوودلقده ظهور ایدن حادثه معلومدر کان تلغرافلرده مطالب درمیان ایدلدی عددی قلیل برقاچ ضابط طاغه چیقمش وبرایکی تلغراف وارکه‌هیئت وکلانی اتهام ایدییورلر بونده برقاچ آیلق قابینه‌نك هیچ دخلی یوقدرسیاست خارجیه حسن اداره اولندی احوال داخلیه‌مزده آن‌بآن موفقیت کورولمکده‌در توضیحاتیله‌مات وکیللرینك یعنی تعبیر اصحابه کافۀ عناصر عثمانیه‌نك تطمین بال وتأمین حاللرینه‌باقلدیغی بیلدیرلمشدر سلطان عبدالحمید دورنده سعید وعهد جدیدده وحید وفرید صاییلان بر صدر

اعظمك نطق بليغى سيماى ملته رشاشه باش بشاشت اولديغى يومك فرداسنده او وزير رياست وكلا مقامندن استعفا عريضه‌سنى عتبهٔ جناب تاجدارى‌يه تقديم ايله بحران حاضردن صيرلمق ايسته‌مش اولمسى اوتوزبش سنه ظرفنده مشهود اولان مسلك قديملرينى تنظير ديمك اولمسيله بودخى ذاتلرنجه احتياط قاعده‌سنه رعايتدر.

عريضهٔ مذكوره‌نك صورتى

مجلس مبعوثانك هيئت عموميه‌سنده دونكى كون طرف كمترانه‌مدن علناً وصريحاً بيان ايلديكى وجهله دولت عليه‌لرى له‌الحمد بك چوق اسباب حياتيه‌يه مالك اولوب بعض طرفلردن اعظام اولنمقده اولان مسائل سياسيه دخى انديشه‌يى موجب اوله‌جق برماهيتده دكلسه‌ده اردونك انتظام حقيقيسيله برابر كرك كميتجه وكرك تعليم عسكريجه درجهٔ كفايه‌ده بولنمسى اسبابى حربيه نظارتنده بولنه‌جق ذات طرفندن دائما نظر اعتبارده طوتلمق لازم اولديغى حالده منحل اولان حربيه نظارتنه بولزومى مقدر وصفات مطلوبه‌يى حائز اولمق اوزره تصور اولنان اوچ ذاتدن ايكيسنك مسائل سياسيه‌جه رأى وفكرلرى هيئت حاضرهٔ وكلانك افكارينه قسماً مطابق كورنمه‌مش وبرى اظهار عجز ايلمش وخورشيد پاشانك دخى هم بحريه نظارتندن وهمده حربيه نظارتى وكالتندن استعفاسنه دائر بركون برتذكره‌سى آلنه‌رق استعفاسنك قطعى اولديغى مشاراليه مجلس وكلاده بيان وتأكيد ايلمش اولديغى كبى ماليه نظارتنه مملكتك ادارهٔ ماليه واقتصاديه‌سنى بحق ايفايه مقتدر برذات بولنه‌مامق جهتيله نظارت مذكوره وكالةً اداره ايدلمكده بولنمشدر هرزمانده وعلى‌الخصوص حال حربده

سالف البیان اوچ نظارت مهمه‌نك تمادی انحلالی هیئتجه تعقیب ایدیلن خط حرکتی اشکال ایده‌جکندن خدمت صدارتدن معفویت کمترانه‌مه مساعدهٔ سنیه حضرت خلافتپناهیلری شایان بیورلمسنی نیاز واستدعایه مجبوریت حاصل اولدیغی محاطعلم عالی بیورلدقده امر وفرمان.

بو عریضه‌نك تقدیمی اوزرینه مابین باش کتابتندن
ارادهٔ سنیه‌یی مبلغ ورود ایدن تذکره‌نك صورتی

صدارتدن عفو بیورلملرینی متضمن عریضه‌نك تقدیمنه دائر فی ۱ شعبان سنه ۳۳۰ تاریخلی تذکرهٔ خصوصیهٔ داوراعظمیلری مذکور عریضه ایله برابر منظور عالی بیورلدی دولتك بك غائله‌لی بر زماننده ابراز حمیت ایدرك ادارهٔ اموری درعهده ایتمش اولان ذات سامیٔ فخامتپناهیلریله دیگر وکلای کرام حضراتنك سبق ایدن مساعیٔ وطن پرورانه‌لری نزد جلیل ملوکانه‌ده تقدیر بیورلمقده و بو مساعینك دوامی منتظر بولنمقده ایکن استعفا بیورلمسی تأسف عالی‌یی موجب اولمش ایسه‌ده عرض و تکرار اولنان معذرت داورانه‌لرینه نظراً قبول استعفا ضروری کورنمش و هیئت جدیدهٔ وکلانك تشکیلنه‌قدر خورشید پاشا حضرتلری دخی داخل اولدیغی حالده هیئت سابقه طرفندن تمشیت اموره دوام اولنمسی شرف صدور بیوریلان ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی مقتضای منیفندن بولنمش اولمغله اولبابده.

مشروطی اولان دولتلرده قابینه استعفا ایدنجه‌مدت اداره‌لرنده مصروف مساعینك تلطفاً تقدیری حکمدارانك شانته یاقشدیرلمش برعادتدن عبارتدر.

بالعموم قطعات عسکریه‌ده قرائت اولنمق اوزره اصدار بیوریلان بیاننامهٔ همایونك صورت منیفه‌سیدر.

عسکر

هیئت وکلانك استعفاسنه مبنی قاعدهٔ مشروطیته توفیقاً مجلس اعیان ومبعوثان رئیسلرینك ملاحظاتنیده استماع ایتدکدن صکره لوندره‌ده‌کی سفیر کبیرمز توفیق پاشایی مسند صدارته دعوت ایلمشیدم هیئت جدیدهٔ وکلانك امور ومصالح دولتده تجربه‌کار وتمامیله مستقل بالرأی وهر درلو تأثیرات خصوصیه‌دن آزاده ذواتدن تشکیلی نزدمزده مطلوب وملتزمدر حالبوکه‌دونکی کون بعض ضابطان نامنه اوله‌رق قانون اساسی احکامنه وهرکسك رعایتله مکلف اولدیغی حقوق مقدسهٔ خلافت وسلطنته قارشی بعض مطالب وقوعه کلمشدر حقوق صریحهٔ سلطنته وباشنده قوماندان اعظم صفتیله بن بولندیغم اردونك احکامنه یمین ایله مجبور اطاعت اولدیغی قانون اساسی‌یه منافی بر طلب درمیان ایده‌جك اردوی شاهانه‌م ایچنده بر فرد عسکرك وجودینه قائل اولمدیغم حالده عددینه بی‌شك پك قلیل اولمسی لازم کلن زمره نامنه وقوعه کلمش اولان مراجعته اشتراك ایدنلرك بعض سوء تفهمات سائقه‌سیله وظیفهٔ عسکریه‌لرینی بر آن ایچون اونوتمش بولنانلردن اوله‌جغنی تخمین ایتدیکمدن وعسکرلکك اس الاساسی انقیاد وانتظام ومقام خلافت وسلطنته ارتباط تام دیمك اولدیغندن وبو صفتی حائز بولنانلرك سیاسیاتی بر طرفه براقه‌رق یالکز آمرلرندن آله‌جقلری امری حرفیاً اجرا ونفسلرینی خاك پاك وطنك محافظه‌سنه تخصیص وفدا ایله مکلف بولندقلرندن بونك عکسنه حرکت ملت ومملکته

اهانت اوله‌جغنك وحتى بو بابده حادث اولان تظاهرات نتیجه‌سیله درکه مترقب فرصت اولان دشمنك دون كیجه پایتخت سلطنت سنیه‌مزك قپوسنه قدر كله‌رك فرجه‌یاب دخول اولمغه چالشمسی مهم بر نمونهٔ عبرت اولدیغنك بتون عسكر شاهانه‌مزه تشریحی واشبو اراده‌مزك پایتختمزده بولنان قطعات عسكریه‌مز مواجهه‌سنده بالذات قرائت ایلسنی حربیه ناظری وكیلنه امر ایدرم ٦ تموز سنه ٣٢٨

(محمد رشاد)

اشبو بیانامهٔ همایونی حربیه ناظری وكیلی خورشید پاشا ییلدیزده‌كی تعلیمخانه میدانه عزیمت وقطعات ضابطانی وبرنجی قول اردو قوماندان وكیلی عثمان پاشانك وسائر عسكری پاشالرینك مواجهه‌سنده قرائت ایدرك دیمشدركه اردونك عسكرك بالخاصه قوماندا هیئتك ایچنده افكار مخالفه‌نك موجودیتی برچوق اختلافلر تولیدینه سبب اوله‌جغی كبی تربیهٔ عسكریه‌یی دخی اخلال ایدر آره‌مزده فرق سیاسیه‌یه جمعیات مختلفه ایله ارتباط ایدن واریسه قطع ارتباط ایتملیدرلر رجا ایدرم ٣١ مارت حادثه‌سی نصل اولمشدی سلاح اندازلر ایله قوماندا هیئتی بیننده حاصل اولان اختلاف نتیجه‌سیدركه بویله بر حال ظهور ایتدی اعتراف ایده‌لم كه قصور بزده ایدی انشاءالله بر دها بویله بر قصور ایتمه‌مكه چالیشیرز عسكر اردو مشروطیتی استحصال ایتدی شمدی او مشروطیتده ویرمكه‌می چالیشه‌جغز ینه اعتراف ایده‌لم كه هپمز معیشتمزی تأمین ایتمكله خدمت ایدییورز نفر بویله دكلدر نفر هیچ بر منفعت مقابلی اولمیه‌رق وطنه خدمت ایدر بز او نلری اولادمز قرداشمز كبی استخدام ایتملی‌یز مملكتك قانونی حركته عدالته احتیاجی واردر مملكتك باشنه نقدر

مشكلات كلمش ايسه عدالتسزلك قانونسزلق حقوقه عدم رعايت
يوزندن كلمشدر طبيعيدركه دماغلرى تحديد ايده ميزدوشونمك طوغريدر
هردوشونيلن شى قولاى قولاى حصوله كله مىور منتظم حكومتلر منتظم
دولتلر حال حاضرلرينى نقدر اوزون زمانلرده احراز ايتمشلردر
بزده بو امنيه نك حصولنه چاليشه لم خفى ضابطان امضاسيله بر ورقه
كلدى بونك حكمى اولمديغنى بوكا تبعيت ايديله ميه جكنى بيلديكمدن
نزدمده حفظ ايتمك وارد خاطر ايدى دوشوندم پادشاهمز مملكته
اردويه متعلق هردرلو مسائلى دوشونمكه حقى دركاردر معاملاتدن
كنديلرينى خبردار ايلك اوزره ذات همايونلرينه تقديم قلنمق ايچون
بويله برشى آلدم ديدم تأثر شاهانه لرينى موجب اولدى وشو ارادۀ
ملوكانه لرينك بتون قطعاته نشرينى امر بيوردى باجمله ضابطان
بياننامۀ شهرياويىبى استماع ايتمشلردر خورشيد پاشا بعده اسكداره
دخى كيدرك اوراده كى ضابطانه عين صورتله تبليغات وتفهيماتده
بولنمشدر بر وقت اردولرك نازونيازى بورودى فنون وصنايع وبونك
محصولى اولان بدايع يوكسلديكندن اردولرده طياره لر اوج اعلايه
صعود واستعدادينى كوسترر اولدى مخلوقات الهيه يه باقلنجه كيمى
سيار كيمى طيار اولديغى مستغنئ ايضاحدر حربيه ناظر وكيلنك بياناتى
تحليل ايدلدكده احوال نه مركزده در مشكلات حاضره دن چيقلمق
نه كبى توسلاته موقوف بولنيور تحقق ايدر سعيد پاشا ايسه خطابه سنده
خارجى وداخلى ايشلرك محورمطلوبده دوران ايتمكده اولديغندن
اوزون اوزون بحث ايلمش ايدى خاطرات عليه لرينك جلد رابعى
دفعۀ ثامنه وتاسعه صدارتلرنده كى موفقيتلرينى صحيفه صحيفه يازيلرنه
عيون عامه يه قويه جقدر كويلرك اصطلاحنجه اووه لرى طاغلره

یازی تعبیر ایدرلر کوپلی دانی نره‌ده‌سك نه‌یاپیورسك دنیلمش اولسه ممکن. یازیلرده گچدی چالشدم چوق چابالاردم کوزم کورمز آیاغم یورییمز حاله کلدیده اومدیغم اولدی والسلام جوابی ویرر «آلنی یازیسی بیلمشیدی قیس دشتنی — نقل ایتدی تیشه کوهکنك سر نوشتنی» صدر سابق سعید پاشانك طالعی اقتضاسیمیدر بیلنمز حرص جاهی تسکین ایده‌جك بر تازه اقبال بولور درعقب قارشوسنه بر قورقونج غائله چیقار بونك دفعنه اوغراشور ایش داها صاریه صارار کندیسیده وهم مجسم وجبانتکار بولندیغندن قورقاق اولدیغنی ودرعهده ایتدیکی مصلحتی قیورمدیغنی سزدیرمه‌مك ایچون آرتق قلم وقلم امداده کلیر بیله‌مز صاغلامدر ترتیبمزده صاغلامدر مزاجه براز خلل کلدی فرض اولنورسه بوده اشخاص سائره‌نك محصول سیئاتیدر زمیننده بشقه طرفلره تحمیل قصورده فتور کوسترمز قلم وقلم ذات سامیلرینك نیاتنه محرم بر آلتدر.

سعید پاشا حضرتلری مکرراً صدارت ودولته طول مدت خدمت ایله تمیز ویادکار کالك بدایع نکار حکیمانه‌لری اولان خاطراتك شهدتی اوزره شوائب امنیه وآرائیدن تحرز ایتمش ومجلس اعیان ریاست جالباسنده دور اندیش بر پیر سپیدریش بولنمش اولدقلرینه حرمةً کچمش زمانلر حقنده خلقك لساننددن آسوده قالمشلرا صدارت ثامنه وتاسعه تمایلات وتلوناته قدرت واسعه‌ویرنجه مطبوعات طوقوناقلی مقاله‌لر نشر ایتدیکی کبی خلق دخی دیلنی طوتمازاولدی وقایعك محاکمه‌سی ایسه تاریخ ملی‌یه راجع اوله‌جغندن بنم مختصراً یازدقلرم تاریخه خادم بوله‌جق ذواته عاجزانه بر معاونتدر.

(اصوات صدور) بوراده ختام بولدی. ٢٥ تموز سنه ٣٢٨

——▶▶▶▶▶!◀◀◀◀◀——

قوت اقبال - علامت زوال

مؤلفی :
داخلیه نظارتندن مستعفی
محمد ممدوح

استانبول
١٣٢٩

[مطبعهٔ خیریه وشرکاسی]

۱۳۲٤ سنه‌سنك تموز انقلابی ظهوره كلدی . قانونی بر سبب یوق ایكن ادارهٔ كیفیه ایله طقوز آی استانبوله قریب بیوك آطه‌ده وبعده تقریباً ساقز جزیره‌سنده سنه‌لرجه اقامته مجبور اولنشیدم . اورالرده كوشه‌كزین ایكن احواله دائر بش پارچه اثر یازدم. طبع ونشر ایدلدی . اكرچه حس وادراك ایلدیكم حقائق چوقدر . لكن هپسنی كوسترمك حسب الوقت ممكن اوله‌میه‌جغندن تاریخ ملی‌مز ایچون بوقدرجق بر خدمت بلكه اخلافه مورث عبرتدر .

محمد ممدوح

قوت اقبال علامت زوال

حکمداران دنیاده جمله‌دن زیاده حائز عزوشان اولمشلردر. چونکه قلمرو حکومتلرنده اوچیوز میلیوندن افزون نفوس موجود ایکن بوقدر کثرتلی انسانلر ایچندن بخت اونلری بالاستثنا کندیلرینه کیتی افروز تخت نصیب ایدرده برمراد وبتون تبعه‌سی امرینه منقاد اولورلر. زیردستانی برقاچ میلیوندن عبارت کورینن حکمدار دخی اکثریت اهالی میانندن سازکاری اقبال ایله سر فرازدر. افراد تبعه‌سی قلیل وکثیر هر مالك افسر وسریر شمس طالعدن مقامنی تنویر ایتمش صاییلورسه‌ده اصل صاحب اقبال پادشاه عدل وفضل ایله ناسك قلبنده تختکاه بوله‌رق کونلرینی پارلاق کچیرندر. کافهٔ خلق بویله حکمدارك امتداد سلطنتی وازدیاد شوکتنی ازجان‌ودل تمنی ایدر. لکن «بقا بقای خدایست وملك ملك خدای» مفهومی ذوی‌العقولك معلومی بولندیغندن اقبال عاقبت معروض زوالدر. پرتو مهر اقبال عقده‌دار کسوف زوال اولمق ایامی تقرب ایلدیجه تاجدارانك احوال وآمالنده امارات شکستکی وتغیرات نمایان اولدیغنی صفحات تواریخ تصویر ایتدیکنه بنا وکنه نظراً یازدیغم شو اثر ناچیزه (قوت اقبال علامت زوال) عنوانی مناسب کوردم. قوت اقبال پادشاهلغه ایرمکدر.

بربری آردنجه ایکی شهریارك خلعی وقوعه كله‌رك عبدالحمید خان اجلاس قلنمشدی . اولوقت مترجم رشدی پاشا صدر اعظم ومدحت پاشا شورای دولت رئیسی ایدی . عبدالعزیز خان ایله سلطان مراد خامسك سقوط سلطنتلرینی بونلر تصور واجرا امرنده پیشوا بولندقلرندن مهام امور دولتده متحداً حرکت کوستریورلردی . انجق مقبللرك مزارع افکارینه تخم تخالف صاچلمق شو عالمده کورولمش احوالدن وبین الوکلا تفرقه حصولی پادشاهلرجه نخبهٔ آمالدن اولوب علی الخصوص خلع کیفیتی پادشاهانك انظارنده عدم امنیتی داعی وسرای دسائسه ساعی بولنمسیله رشدی ومدحت پاشالر متحد ویکدیکره حالاً وقالاً مساعد ایکن صدراعظم سرایه کیدییور پادشاهی کوره‌میور . شورای دولت رئیسی حقنده سرایدن ثنا ایشیدیلیوردی . رشدی پاشا ایسه مالك تمکین ومتعظم هوادن نم قاپار درجه‌ده حساس وشو فطرتده اولمقله برابر ربودهٔ وسواس ایدوکندن بو ایکی صاحب دولتك آره‌سی کوندن کونه آچیلیوردی . رشدی پاشانك قوناغنده بر کیجه خواص وکلا ایله مجلس فوق العاده‌ده عقد اولندی . صدارت مکتوبجیسی بولندیغمدن مجلسده حاضر ایدم .

لورد «سالسبوری» انکلتره‌دن استانبوله کوندرلمش وبلغارستان ایچون اصلاحات وجوده کتیرلمك اوزره دول معظمه‌نك مرخصلرندن متشکل ترسانه‌ده بر قونفرانس باشلامش اولمغله داخلاً وخارجاً ایشلر قارمه قاریشق کتدیکنه مبنی وکلا مضطرب ایدیلر . مدحت پاشا ایکی یوز ییل مقدم وکلالغه ارتقا ایدنلر حضور وسرور ایله دمکذار اولمشلر . بز دوشونمکدن باش آله‌میورز .

کاشکی اعصار ماضیه‌ده دنیایه کلسه‌یدك دیدی. رشدی پاشا استهزایه مائل نکته‌لی مثاللر ایجاد وایراد ایدر . بر عاقل اولمسیله مدحت پاشانك یوزینه‌باقدی. مذکور قونفرانسه‌داخل بولنان خارجیه‌ناظری صفوت پاشایه‌ده کوز کزدیروب سزه بر حکایه نقل‌ایده‌یم اوچنجی سلطان مصطفی عصرنده مشهور قوجه راغب پاشا صدر اعظم وصهریت سنیه شرفیله‌ده محترم اولمشدر. اوائل حالنده دفترخاقانی مأمورلرندن‌ایمش حسن‌وجمالده یکتاحورلقا برافندینك استعدادی حسبیله بولندیغی دائره‌ده قلمه چراغ اولمسنی سرخلیفه افندی‌یه سویلر التماسنه موافقت ایدیلور . سرخلیفه برکون راغب افندی‌یه خطاباً خلیجه اوراق مهمه بیریکدی . توصیه‌کزله قلمـه کیدن افندی‌ئی مستعد بولیورم آنکله برلکده بو اقشـام قوناغه کلیکز طوپلانمش کاغدلری چیقاریرز امرینی ویرمسیله راغب افندی‌کنج کاتبی آله‌رق قوناغه کتمشلر اورته قاته‌کی اوطه‌ده اوطورمشلر چاریك ساعت‌کچنجه بر آغا کلمش اوکوزل افندی‌ئی سرخلیفه‌نك یانه کوتورمش راغب‌افندی شوحالدن رنجیده ایسه‌ده کیمه‌شکایت ایتسون برساعت مرورنده کیدن افندی چاغرکیف اولکی اوطه‌یه عودت ایدر. بعده اوراقه‌ده باقیلور . سنین کذرانیله راغب افندی ترقیاته مظهر ومسند صدارته کامور اولور . کندیسی رندمشرب برذات بولندیغندن شاعر حشمت مثللو بزم‌انسانسه محرم ندمایله پیاله نوش‌ایکن اسم تصریح ایتمکسزین وقعهٔ مزبوره‌ئی سویلرده کنج کاتبی قوناغه ایصال ایدن واسطه‌یه نه‌دمت ویرملی یوقاری‌یه چاغیریلوب مستانه ادا کیرویه کلن محبوب ایچون نه دیمه‌لی سؤالنی درمیان ایدنجه مخاطبلر سرج اسـاندن احتراز ایله هرآمر معینی

جلبه مقتدردر واديسنده ادارهٔ كلام ايتملرينه مقابلةً راغب پاشا باری بن سويله‌يم زمانه‌يه باقيكز كه دلربا كاتب افندی‌يی سر خفيه‌نك قوناغنه كوتورن پزه‌ونك بو كون صدارته يلته‌ن حريفدر. نشئه‌نثار افندی دخی رئيس الكتاب بولنيور ديه‌رك ماجرای نديملرندن صاقلامامش اسكی دورلرده رئيس الكتاب فی زماننا خارجيه ناظريدر نقراتی تكرارلامقله رشدی پاشا اطرافه باقندی طوردی. فی الحقيقه او كونلرده مدحت پاشانك صدارته كله‌جكی شيوع بولديغندن وصفوت پاشاييده مخالف كورمكده اولديغندن تمثيلات يه بر آتدی ايكی ووردی سنائی طورپيللر نصل تخريب ايدر. نمونه‌سی كورولك اوزره آطه‌ده بحريه مكتبنك پيشكاهنه بر كمی قونمش ترسانه‌دن ايكی واپور ترتيب قلنمش برينه ذات شاهانه اوته كنه صادر اولان ارادهٔ سنيه ايله وكلا راكب اوله‌رق اوزيه كيدلدی رشدی پاشا منحرف المزاج اولديغی معذرتيله كلدی. پادشاه بحريه مكتبنك حذاسنده واپورينی طورديرميوب بيوك آطه‌يی چيقه‌جق صورتده بر نقطه‌يه‌وارذی. مدحت پاشا بونی كوردكده صدراعظم تمارضله قوناغنده راحتنه باقيور. خنكارك واپوری اوزاغه كتدی بنديكمز واپورده شيخ الاسلام افندی ايله وكلا موجود مارطی قوشی كبی جمله‌مزك برهوا اونسنه طورپيل تجربه‌سی تمام وسيله‌در. قپودانه سويله‌يكز پادشاهك واپورينه قريب موقعده بولنسون سوزلرينی آچيقدن فيرلاتدی. بيليشمه كوره بر ديپلومات وجدانك راز نهانتی اولی اوروته افشا ايتمز. طرز آخرده ادارهٔ لسان اولنه‌بيليردی. واپورده ايچه قونياق سوزولديكندن يكی پادشاهه قارشی مدحت پاشا پك يكی بر عدم اعتماد اعلان ايتمش اولدی. احوال

مبسوطه سرای ایله اتابك دولت میانه‌سنده امنیتك آزلاشمقده بولندیغنه علی‌مثاللر ایدی . طوپیل مکتب حربیه‌دن تل واسطه‌سیله اشعال قلنه‌رق سطح بحرده‌کی سفینه‌یی پارچه‌لادی . جانب شهریاریدن زیاور کله‌رك وکلا مقاملرینه کیتسون اراده‌سی ویرلمکله خنکارك واپورندن بتون بتون آییرلمش اولدق . طوپخانه مشیری داماد محمود جلال الدین پاشانك صالی پازارنده کائن جمیله سلطان سراینده بر آقشام انجمن خاص وکلا تشکل ایتدی . قانون اساسینك مسوده‌سی تدقیق اولنورکن عدلیه ناظری جودت پاشا عباره‌ده برقاچ کلمه‌یه معترض اولنجه مدحت پاشا اوروپا قانونلرینه سنك عقلك ایرمز استخفافیله زباندراز اولدقده جودت پاشا حدتدن اتش کسیله‌رك فضل وعقل تمیز ایده‌جك مقیاس کز اون اون‌بش فرانسزجه لغت بیلمکه منحصردر . برقونده‌جی فرانسز لساننده سندن درست تکلمه مقتدردر دیمسیله مجلسه ثقلت باصدی . هله رشدی پاشا درشتانه مخاطباتی ملایمانه کلماتیله تسکین ایتدی . مصطفی رشید وعالی وفؤاد پاشالرك صدارتلری ایامی مجالس وکلاده اناقلق کوسترمکه امکان براقمدیغندن اداب وتربیه ونزاکت اوقدرلیه تعاطئ افکار ایدیلور . وقع وحیثیته طوقونه‌جق سوزلردن توقی اولنوردی . زمان وارکان دکشدکجه معاملات دخی دکشدی . مدحت پاشانی زیارته کیدن رجال صدر اعظمله کندیسنك رتق وفتق اموزده مصروف مساعیدن بحث آچدقلرنده واره یوغه آغلامق رشدی پاشایه طبیعت اولمش اکا باقه باقه بنده آغلایه‌جغم کلیور . چوجقلره مخصوص اطواردن انجمه‌یقیلیور . سن بیری‌ده ایریشنلر غالبا هپ بویله اوله‌جق لقردیدیری ایشتمکله طرفینك بربرینه دلکیر بولندقلرینه حکم

ایدییورلردی. عاقبت رشدی پاشا استعفا ایلدی مدحت پاشا صدارته تعیین قلندی .

تبدلك ایرتسی کیجه صدربلند قدرك دولتخانه‌سنه کیتدم اوراده چوق ذوات واردی . صیره‌سنی دوشورنلر خلوصکارانه سوز یتیشدیرییوردی . شهرامانتی مجلسی اعضاسندن مدحت افندی قانون اساسی مجردهممات فحیمانه‌لریله اعلان ایتدیرلدی . داها نیجه قوانین ونظاماته احتیاج اولدیغندن هیچ دکلسه بش آلتی سنه مسند صدارت وجود عالیلرینه محتاجدر دیجه مدحت پاشا علم جفرده آشنا بریسی بوصباح کلمشدی . صدارتده اون آلتی ییل قاله‌جغمی تبشیر ایلدی. سزك افاده کز مدتی قیصه‌لاشدیرییور جوابنی ویرمسندن مومی الیه مدحت افندی صیقلدی .

مدحت پاشا سرای ایله کوندن کونه اویوشه‌مدیغندن ایکی ماه مروزنده بغتةً عزل ایله استانبولدن دخی چیقارلدی . کرك رشدی وکرك مدحت پاشالر برر وسیله ایله دربدر وهدر وخلع ماده‌سنه فعلاً ویافکراً اشتراك ایدن معروف ذوات اوزاق یرلره کوندرلمکله مصائبه مصدر اولدقلرندن قوت ونفوذ نفس همایونده طوپلانمشدی. اوتوز ایکی سنه مدتجه مقام صدارته کلن پاشالر یالکز امر وفرمانه امتثال ایله دمکذار اولدیلر . قانون اساسی سالنامه‌ده دیباجه طراز ایسه‌ده مجلس مبعوثان ایکنجی اجتماعنده طاغیدلمش اولمقدنناشی ادارهٔ حکومته طوقنه‌جق لقردیدن هرکس متحاشی بولنورلردی. شمدی صیره‌سیدر (علامت زوال) زمیننده تمهید مقال ایده‌لم مترجم قاموس مؤرخ عاصم « واقعهٔ فاقعه » سرلوحه‌سیله اوچنجی سلطان سلیم ودردنجی مصطفی خان حضراتنك

اسباب خلعلرینی متضمن برتاریخ مهم یازمش اولوب سطور آتیه
او کتابك عباراتندن مقتبسدر شویله که : « ماه ربیع الاولك اون
ایکنجی کونی ناکهان کاغدخانه اوزرندن مانند ریح عاد کرد بادظهور
وجو سمانی همرنك شب ویحبور ایدرك پیشکاهنه کلن اشجار واحجار
وابنیهٔ استواری قلع وقمع وخاکسار ایتدی « فَجَعَلْنَا عَالِیَهَا سَافِلَهَا »
تقلبی رونما اولدی . علامت مذکوره بر دفعه دخی خداوندکار
سابقك اواخر سلطنتنده کورولمشیدی . « کاشف دقائق علوم عاصم
افندی مرحوم بشقه بشقه وقتلرده ابتدا ایکی ریح صرصرك
صدماتندن اماکن وسائره زیر وزبر وصکره ایکی شهریارك تارك
افسر اولدقلرینی حکایه ایدییور . مطولات تواریخدن امثال کوسترلك
استنیلورسه بوکا بکزر داها نیجه وقوعات نظر ربادر . هرنسنه
تصادفدر دینله رك کچیلور اما روایات کثیره یه باقلنجه تاریخه راجع
وقایع تکرر قاعده سنه تابع بولندیغی اصحاب تجربه عندلرنده
روشنادر من الجمله عبدالحمید خان اریکهٔ سلطنتده سنین طویله اقبال
ایله مساعده روزکاردن مروحه جنبان اولوب زوال اقبالی یاقلاشدقده
غایت شدید بر ریح دبور ظهور ایدرك سحائب صواعق ساخرطومی
سر افکنده فیل آسا کاغد خانه جانبندن ییلدیز سرایی اوسته
چوکدی . اغصان نخلستان حدیقهٔ خاصه یی قیردی دوکدی .
اوحوالیده کی بیوت ومنازلدن بعضلری خاکله یکسان ؤا کثری
ویران ومواقع سائره ده دخی خسارات کلیه عیان اولدی . اووقت
باارادهٔ سنیه ریاست عاجزیده برقومیسیون تشکیل قلنه رق خراب
اولمش محللر سکانه توزیع ایدلمك اوزره جیب همایوندن اون بیك
لیرا احسان بیورلدی . بر ده اعانه دفتری آچیله رق خسار دیدکانه

تقسیم نقود قلنمشدر. شو تندباد زوال اقبالك برنجی علامتی ایدی. ایکنجی علامت ذات شاهانه جمعه کونی سلاملق رسمی اجراسیچون حمیدیه جامعنه عزیمت ایتمشدی. بعده سرایه عودت ایتك اوزره کردونه سوار اوله‌جقدی. سلطنت آرابه‌سنه تقرب اوتمقسزین اوروپا ومصرده ترتیبات ایله مشتغل قومیته طرفندن تهیئه ایدلمش بر آرابه‌یه موضوع مواد انفلاقیه اشعال ایتدیرلمسیله آلایك تماشاسنه طالمش اشخاصك اجسامنه آتشپاره دمر پارچه‌لری اصابتیله عسکر واهالیدن خیلی انسان همان تسلیم جان ایلدیلر. چوقلریده مجروح دوشدی. اوچنجی علامت پادشاه مخوف بر خسته‌لغه طوتیله‌رق جمعه سلاملغنه چیقماغه مجالی وبایغنلقلردن سرایده مشی وحرکته حالی قالمادی. بونلر فاصله ایله برر سنه ظرفنده‌در. دردنجی علامت زوال اوچنجی اردونك ضابطانی همدست اتفاق واساساً اتحاد وترقی جمعیتی علمدار وفاق اولوب قانون اساسینك تجدد مرعیتی اوچنجی اردوده اختلال حدوثیله باتلغراف مصرانه طلب قلندیغندن وتلغرافلرك آردی آرەسی کسلمکسزین کلدیکی کبی ایکی تلغرافنامه‌ده بوقانونك قبول اعلاننه عدم موافقت ولی عهد سلطنته بیعت نتیجه‌سنه وارەجغی وجواب ویرلمزسه اردو استانبوله متهیٔ حرکت اولدیغی مندرج بولندیغندن پادشاه تلاشه دوشمکله کوندوز وکیجه سرایده مجلس وکلا تشکیل قلندی. فرداسی اولان جمعه‌ده ١٠ تموز ١٣٢٤ مشروطیت رسماً اعلان ایدلدی. ایرتسی جمعه بعض وکلا ایله‌ینه سرایه کیدلمشدی. معطل قانون اساسی بروجه مشروح اختلال قوتیله میدانه چیقارلمش و اورته‌یه کتیشلك کلمش اولدیغندن خلق کثرتله سلاملق رسمی

سیره طوپلاندی . ازدحام یرلره صیغشمیوب زائرین آغاجلرله
دیوار کنارلرندهکی دمیر پارمقلغك اوزرینه صارلدی چیقدی .
خلقه قارشی دائما تقیدات تشدید اولنمقده ایکن اوکون کلنلری
منع جائز کوریله‌مه‌مکله خارجاً بو رادهده نامسبوق غلونامس داخلاً
ایراث هراس ایتمش اولدیغندن قرنا وکلا اوطه‌سنه قوشوب شوکتلی
افندمزك جامعه کیده‌جکی یول قاپانمش برچاره کورلمزمی دیه‌رك
صدر اعظمدن مددخواه اولدیلر . نماز وقتیده کچمکده اولسیله
سرایده فضله توقف اویه‌میه‌جغندن پادشاه معیته صدر اعظم سعید
پاشانی آله‌رق کردونه سوار اولدی . سرایك قپوسندن چیقلدقده
اهالی‌ی خنجا خنج کورن پادشاه قلبجنه طایانمش آیاغه قالقدی .
سعید پاشا مواجهه‌ده اوطوریور حمیدیه جامعی یولنده طورانلره
پادشاه سلام ویریور نه‌عجیب حالت خلق آیاقلانمش قیامده حکمدار
کذلك قائماً سلامده صدراعظم جانشین وکشاده‌جبین بولنیوردی .
محرر الحروف داخلیه ناظری ایدم. سلانیك والیسی رؤف پاشادن
آلدیغم تلغرافده استانبوله برقاچ یوز کشی کیتمك تصمیمنده‌در
مساعده ویریلوب ویرلمه‌مسنی سؤال ایتمشدی . مشروطیت اعلان
قلنمشیکن مرکز دولته کله‌جك اولنلری منعه سبب وار ایسه
ایضاحاً بیان ایدیکز جوابنی ویردم والی بشقه شی یازمدی .
صدراعظم اتحاد جمعیتی کزیده‌لرینك درسعادته عزیمتلرینی سلانیك
والیسنه یازمش بوندن خبرم یوقدی. مکر سرایدن استیذان ایتمشده
والی‌یه یازمش دقته شایاندرکه سعیدپاشا دور مشروطیتده ینه اسکی
استیذان عادتنی ادامهٔ اقباله رهنما عد ایتمشدر . یردن کوکه باقه‌رق
ییه‌یز لفظنی سویله‌مکده سوء تفسیر دامنکیر ایکن اتحاد

جمعیتی نگهبانلرینك ییلدیز سراینه بی پروا عزیمتله سرد مطالب ایتملری سرایده باعث خلجان اولمغه باشلادی. اشبو انقلاب آنسزین وقوع وشیوع بوسیله سنه‌لرجه لسانلرینه مهر خموشی اورمش اولان محررین مطبوعات غزته‌لرك ستونی بر رعصا صورتنده بالاستعمال زمامداران حکومتی سرزنشلرله اشغال ایتملری سعید پاشانی اورکوتمشدی. سوزك آیاغه دوشدیکنی آکلادیغمده داخلیه نظارتندن استعفامی ویره‌رك خانه‌مه چکلدم. صدر اعظم وکلاجه اوچ درت تبدیلات اجرا ایتدی. اتحاد جمعیتنك سلانیك والیسندن ایته‌نیلن سرآمدلری استانبوله کلشلردی. تبدلات واقعه اوزرینه باب عالی‌یه ورودایله سعید پاشانی کوره‌جکنز دیمشلر. خدمه خبر ویرمش. صدراعظم تنفس اوطه‌سنه چیقدیغنده اونلری یانه دعوت ایتمش. یتمش یاشلرینی ده‌ویرمش ذواتی وکلالغه کتیرمش سکنز مشروطیت وفعالیت هنکامنده بو اوله‌ماز. دکشد-یرلمسی ایجاب ایدر. اعتراضی درمیان ایتملریله سعید پاشا بنم ایچون فکریکزی افاده ایتدیکنز. دینجه اوجهتی سز ملاحظه‌بیوررسکنز جوابنی آلدیغندن اقشام اوستی قوناغنه عودتده مقامدن استعفا عریضه‌سنی سرایه تقدیم ایتمسیله صدر اسبق کامل پاشا حامل مهر پادشاهی اولدی. فرید پاشا چنده‌عزل ایله خلفی سعیدپاشا بومسندی طوتمشدی. تحول ایام سعید پاشاییده ناکام ایلدیکندن صدر دولت اونبش کون ایچنده ایکی ذاتی باشدن صاودی دیمکدر. مار الذکر مطبوعاتی اوقویان خلق مسرتدن استانبوله صیغماز برحال حاصل ایتدیلر. اوتوز سنه‌دنبری جاسوس قورقوسی چکمکله سس چیقاره-مامش اهالینك بلا احتراز کوچه و بازارده کومه کومه تك و تاز

وهوی و هایه آغاز ایتمسندن خنکار وسوسه‌یه دوچار اولمسیله (آرتق صویك آقندیسنه کیده‌جکم) بیورمشلر. استانبولك کنارنده سرای بورنی آقندیسی بوغازایچنده آرناودکویی آقندیسی قارشیده مسخره آقندیسی بری طرفده شهیدلك آقندیسی ایلروسنده شیطان آقندیسی اسملریله معروف چیرپندیلی مواقع اولوب بونلردن هانکیسی انتخاب قلنه‌جق بیلنه‌مدیکندن شناوران عمان عرفان تفکراته طالدیلر. اتحاد جمعیتی اداره‌ایچون سرای فسونکارانه لسان قوللاندیغی کبی باغچه قپوسنده سلانیك بونمارشه‌سندن آحاد ناسه صاتیلان قیرمزی بیاض رنکده ایپکلی قورده‌له‌که حریت علامتی صایلمش برجانفس پارچه‌سیدر. سلطان حمید جمعه‌سلاملغی رسمنده بونی آلای ستریسنه طاقوبده اهالی‌یه کوروئمسی جمله‌نك نظردقتنی جلب ایلدی. پادشاه اتحاد جمعیته هریوزدن مماشات ایدر اولدیغی مثللو ولایاتده انتخابات اجراسیله مجلس مبعوثان هیئتی طوپلاندقدن صکره برکیجه ییلدیز سراینك مراسم دائره‌سنده کافه‌سنی مکلف برضیافته دعوت وبونلرله برابر مائده تناولنه رغبت ایتدی. مطبوعات شو ضیافتی موضوع بحث ایلدیده مقام خلافته ناچسبان مزیفانه مقاله‌لر یازدی . بریاندن دخی بروجه بالا اصول سربستی‌یه دائر مطالعات املا و فقرات ایما ایدرك دور استبدادك تضییقاتنی تذکار ایله اتهامات وادیسنه قوشوشدیلر . اذهان غلیانه کتیرلدی. مقصد منفرد ایسه بو ایدی . برشاخسار سنکسار ایدلمینجه شکار آشکار اولماز . صنادید صیادان اورمان طاشلامق یولنی بیلیرلر. مذکور مطبوعاتك صاحب امتیازلری خزینهٔ مالیه‌دن آیری آیری تخصیصاته باغلانمش وسائطه‌ده تلطیف اولنورلر. اختصاص پیدا ایتمش اولنلر

کیلارجی باشی بکك اوطه‌سنه صوقیله‌رق صورت خصوصیه‌ده نه یازمشلر ایسه لاجل التقدیم تسلیم ایدرلر . عطایا وکاه ترفیع رتبه و احسان نشاندن مفتخر ومتشکر اولورلردی. مطبعه‌ده مستخدم بولنانلر ایچون دخی ایام مسعوده حلولنده بر لیسته عرضیله رتبه ونشانلر قوپاررلردی . مأمورین اداره ایله کندیلرینك آره‌سنده فرق آرانلسه شونلرك رسمی مأموریتلری یوق ایسه‌ده غزته‌یازانلر خدمت دولتده‌اولان مأموریندن زیاده سرایه چاغریلیردی حضرت پرورد کار دور عمیق الغور ادارهٔ مستبده‌ده صحائف نویسان مطبوعاتی اقدار بیوزمشدر اولوقت استانبولده طبع ایدیلن جرائد یك محدود وتقسیم بیانلری موفقیات حکمدارییه پیشرو سازی دروداولدیغندن بین المطبوعات تعارض وقوعبولمیوردی انقلاب فتح باب ایلینجه اسامیسی تعداد متعسر غزته‌لر باصیله‌رق نشره قویولدیلر بربرلرینه قارشی تعریضات وتنقیدات معرکه‌سنه کیردیلر احرار فرقه‌سنك تمایلاتی وفدا کاران جمعیتك منویاتی شویله‌در بویله‌در ساحه‌سندن اعتراضات وتلقینات اوچورومرلی آچلدی متباین المعانی مسرودات و تهییجات قلوب عامه‌ده ترددات بروزینی انتاج ایتمکله متعدد فرقه‌لر وبونلرك میاننده تفرقه‌لر چیقارلدی جمعیت اتحادیه‌یه‌ده بعض مطبوعات جانبندن صارقندیلق کوسترلمسی جمعیت حقنده سوء ظنلره سبب ویردی . افواه ناسده معقدالمآل نیجه قیل وقال ترا کمیله ٣١ مارت ١٣٢٥ حدثه‌سی داغرن افتدهٔ جمیتمندان اولدی شو وجهله که اتحاد جمعیتك تصویبیله تقویهٔ امنیت ضمننده سلانیك اردوسندن مجلوب آوجی طابورلری آیاصوفیه میدانته علی الصباح پرسلاح کله‌رك ویلدیز سراینك قربنده‌کی افراد جنودیه ایله قره‌غولخانه‌لرده نوبت

بكله ين عساكره خبر كوندره رك ورود ايدن جنود ميدانى طولديرمشدر
اولدن سويله شيلوب صورت حركت بيلنرنجه قرار بولماسه آن واحدده
عسكرلر بالمسارعه يرلرندن قملدامازلردى بو عسكرلر مكتبلى
ضابطلريني بولندقلرى اوطه لرده تحت توقيفه آلمشلر چاوشلرينك
قوماندا سيله آياصوفيه ميدانينه كلمشلردر فى الحقيقه صنعتكارانه بر
پلان ياپلمش لكن بو اختلال دولتى تقريب زوال ايده جك بر حركت
سرسريانه ايدى مذكور ميدانى طوتان عساكر «بز شريعت
ايسته رز قانون اساسى دخى دوام ايتمليدر صدراعظم حسين حلمى
پاشا ايله مجلس مبعوثان رئيسى احمد رضا بكى ايسته ميورز» مدعياتنده
اصرار ايلدكلرى حوادثى باب عاليه واصل اولدقده صدراعظم
ييلديز سراينه همان عزيمت وحربيه ناظرى مشير رضا پاشا غيبوبت
ايتمشلردر عدليه وبحريه ناظرلريده بر آرابه يه راكباً سرايه كيدرلركن
بحريه تفنك اندازانندن مركب بر قوۀ مسلحه بونلرى كوپريدن
زورله چويروب مجلس مبعوثان دائره سنك قپوسى اوكنده عدليه
ناظرى ناظم پاشايى قتل بحريه ناظرى فريق رضا پاشايى جرح
لازقيه مبعوثى ارسلان بكى اتلاف ايتمشلردر مكتب حربيه دن
مأذون ضابطان عسكرلرك مبغوضى اولديغندن بعض ضابطلر قورشون
وسونكو ايله بتيرلمشلردر عسكرلر آتش تعليمى ياپارجه سنه هوايه
طوغرى لايعد قورشون آته رق وخانه سنده زوولورى بولنان
اشخاص آنلره اويغون اوضاع طاقه رق اورته لغه خشيت
ودهشت ويرديلر صدراعظم سرايه وصولنده وآنف الذكر
احمد رضا بك باب عاليده استعفالرينى ويرمشلردر استانبول
قاريشيق حاله كيرمش ساعتلر كچيور حكومت يوق تدبير يوق

سرایدن باش کاتب جواد بك آقشام اوستی ایاصوفیه میداننه اسبال ایله صدارتك خارجیه ناظری توفیق پاشایه وحربیه نظارتنك مشیر ادهم پاشایه احاله ایدلدیکی و حرکات واقعه‌لرندن طولانی عساکر متحشده عفوه نائل اولدقلرندن قشله‌لرینه دونمه‌که ارادهٔ سنیهٔ پادشاهی صدور ایلدیکی کندیلرینه تبلیغ قیلننجه جمله‌سی یکزبان شکران اوله‌رق ولوله کنان بر وضعیت آلمشلردر. اوچنجی اردو مشروطیتی استحصاله زور بازو کوسترمکله برابر آوجی طابورلری سلانیکدن صید قلوب و منع فتن و آشوب تصوریله استانبوله کتیرلمشیدی . اتحاد جمعیتی فرقه‌سنك طالعنه طلیعه حکمنده اولان بو آوجی طابورلری نه ایچون شورشه اوك آیاق اولدیلر . ینه جمعیتمی آنلری تحریك ایتدی یوقسه بشقه طرفدنمی اغفال ایله فساد چیقارلدی . مفتاح مسئله بوبابده تعمیقات اجراسنی استلزام ایدر . اشبو خون آلود ومردود اختلال قوتلی بر تعلیمات النمقله ظهوره کلدیکنه زیرده مبسوط (١٠) دلیل وارداولوب شونلرده‌ده رقم اشارتی قونلدی. براهین‌عشره‌دن (١) برنجیسی عبدالحمیدخان اوائل سلطنتنده معارفك ترقیسنه آرزو ابراز ایتمشیکن مکاتب عسکریه و ملکیه‌دن نشأت ایدنلرك سربستیٔ افکاره انجذابلری آکلاشیلنجه‌سوزینی حکومت علیهدار لغنده صاقمیان ملکی وعسکری افندیلر طشره‌لره آتلمش و مکتبلیلر کوزدن دوشمکله شبهه‌لی بر کروه فرض ایدلمش اولمسیدر. (٢) ایکنجیسی درس پروغراملرینی دکشدیرمك وحربیه مکتبنی سونوك برمطموره‌یه چویرمك کیفیتی اوله‌رق چونکه سلاملق رسمنده مکتبلی ضابطاندن بعضلری پادشاهم چوق یشا دعاسنی ایده‌جکی صره‌ده نفرات عسکریه‌نك

سلری قارشدیغی وقت پادشاه باش آشا دیدکلری وبویله دیندر
دانکیلریدر تفریق اولنه‌میور ایسه‌ده اوقسم ضابطان حقلرنده عدم
امنیتك متزاید بولنمسیدر . (٣) اوچنجیسی روم ایلی ولایاتی
اردولرینك ضابطانی ١٠ تموز ١٣٢٤ اختلالنی ایقاع ایله انقلابی
قازاندقلرنده مکتبلی ضابطلرك سرایجه منفور اولدقلریدر .
(٤) دردنجیسی حسین حلمی پاشا سکز سنه‌ولایات ثلثه مفتشلکنده
بولنوبده اتحاد جمعیتنك تشکلندن واردوده افکارك تحولندن سرایه
معلومات ویرمه‌مش وسلانیك والیسی رؤف پاشا سیسام جزیره‌سنده
تحدث ایدن تذبذبك ماهیتنی تحقیق ضمننده سلانیکدن آیرلدیغی
زمان ذاتاً حلمی پاشا ایله ضدیتی اولدیغندن حلمی پاشا تحولاته
آکاه ایدی قصداً کتم ایتدی ضابطان آره‌سنده جریان بولان
افکاره لایق تلعیندر . مألنده دارالسعاده آغاسی عبدالغنی آغا
واسطه‌سیله با تحریرات سرایه معلومات عرض ایلدیکی کبی سیسامدن
استانبوله کلدیکنده علی التفصیل شفاهاً دخی ایضاحات ویره‌رك
کوزه کیرمك تشبثنی قاچیرمادیغندن بتون ضابطانك متهم طانمش
اولملریدر (٥) بشنجیسی حلمی پاشا بعدالانقلاب قابینه‌رئیسی جانبندن
داخلیه نظارت جلیله‌سنه انتخاب قلنمشدی . قابینه رئیسی بولنان
کامل پاشانك سقوطنده اتحادفرقه‌سنك سرایده واقع اولان ابرامنه
مبنی حلمی پاشا مسند صدارته کتیرلدیسه‌ده خنکارك کندیسنه
عدم اعتمادی حسبیله تبدیلی زبدهٔ امل بولنمسیدر . (٦) آلتنجیسی
یکرمی سکز سنه اول طاغیدلمش اولان پارلمنتو اعضاسی خواه
وناخواه طوپلانجه بو هیئتی تارومار ایتمکه بهانه آرانسیدر .
(٧) یدنجیسی استانبول قشله‌لرنده‌یللردن بری اوطوران عساکر شورشه

پیشرو اولسه سرای ترتیبی دنیله‌جکندن اویله بر ذهابه اوغراتلامق اوزره سلانیکدن کلن آوجی طابورلری اقناع ویا اطماع ایله ایلرویه سوروملك وعقبنده یلدیز عساکریله دیکر محللرده موجود جنود مارالبیان طابورلره التحاق ایتدیرملك صورتیله نقاب پوش برتدبیر اتخاذ قلنمسیدر. (٨) سکزنجیسی عساکری قیامه کتیرملك ماده‌سی غایت مهم اولمغله حوصلهٔ صلابت دینیه‌ده بحران حصولی تأمین ایچون « مکتبلی ضابطلر دیانت ووجائبی کوزتمیورلر اونلرك اداره‌سنده طورمیه‌جغز بزه آلایدن یتشمش ضابطان لازمدر فکری نفرات عسکریه‌نك اذهانه یرلشدیریلوب شو تکلیفاتی اتیان » شریعت ایستیورزداعیه‌سنی آوردهٔ زبان ایتملریدر. (٩) طقوزنجیسی قانون اساسی دوام ایتمسون دیمش اولسه‌لر سفسطه‌لری افکار عمومیه‌ده سقیم اوله‌جغنه وسرای تلقیناتیدر معناسی اعطا قلنه‌جغنه بناءً مقصدی ستر صورتیله قانون اساسی دوام ایتملی صداسی عساکرده اوکردلدیکیدر (١٠) اونجی دلیل تحشدات شهرك فاتح وبایزید میدانلرنده اولمیوب مجلس مبعوثان دائره‌سنك قارشیسنده ترجیح موقع شورش وبعض ذواته سوء قصد ایله تشویش آسایش ایدلمسی پارلمنتو اعضاسنی خوف جانه آته‌رق مملکتلرینه معاودت یونی آچمق وشو اخافه ایله مجلسی قاپاتمق قوروندیسیدر. اغتشاش چیقاران عسکرلره صدر اعظم وحربیه ناظرینی ایسته‌میورز دی دکشدیرلدی. آرتق قشله‌لرینه چکلسونلر تبلیغیله اکتفا اولنمیوب عفوه مظهر یتلرینکده کندیلرینه افهام قلنمسی پیشمش قوتارلمش ایشلردن معدود دکلیدر. بنابرین بو اختلال نفرات میانه‌سنده ایجاد ایدلمش اولمقدن بعید کورینیور عساکر سرایلرك هانکی دائره‌سندن ایسه نهانی بالواسطه تعلیمات

آتش اونلریله طراقه انداز بروز اولدی . مارت حادثه‌سی آسهیل خلع ضمننده اتحاد جمعیتی طرفندن سرنما اولمشدر دینلر دخی وار یتش انجق اثبات مدعا ایچون عقله یقین بر دلیل ایراد اولنه‌میور . بن صورمق ایسترم مملکت آلت اوست اولنجه جمعیت مذکوره منسوبینی نصل محافظهٔ حیات ایده‌بیله‌جکلردی بو فرقه‌ده کار آکاهان موجود بولنمغله جمعیتی تهلکه‌یه دوشوره‌جك ایشدن حذر ایده‌جکلری آشکاردر کرچه خلع وجوده کلمسی مقصود ایدی بوده اولدی اما فرقه اغتشاشدن بالنتیجه فائده کوردی . صحنهٔ اختلالده ایکی پرده‌هویدادر . بریسی شورشك ترتیبی بریسیده بونك سرای آمالنه تقریبی کیفیتلریدر کرك ترتیب و کرك آماله تقریب ایتمك سرای نه‌کبی شیلردن روکردان ونه اولمسنه نکران ایدی بیلنمسی مطلقا سرایلرده محرمیت سرادقاتنه کیرمك ایله آکلاشیله بیلور همده مصلحت ختامپذیر اولدقده ارباب قیام عفو اولنه‌جقلر وعدی یوکسك یردن ویرلمکه وابسته‌در . یوقسه زید وعمرك تأمینات قولیه‌سیله عسکرلر بر خطوه بیله آتمازلردی . مادامکه عاقبتده عقوبت کوروله‌جك غایهٔ امل تصفیه ماده‌سیدر دیه‌رك عساکر قیام وانتقام ساحه‌سنه یوریدی عسکرلری تحریك واداره ایدن چاوشلریدر خیالنه صاپلانانلر وارایسه ذهن یورغونلغنه کیرمکسزین سطحی ونه‌رق مسئله‌یه علی العمیا قائل اولنلردر بر مالك عقل سلیم تعمیق تفکر ایدنجه اختلالك سرایه نسبتدار رجالك ترتیبی بولندیغنی تسلیم ایدر. مع مافیه شو بازیچه‌ده ال باشی کیمدر مرتب هانکی سرایه منتسبدر مجهول قالدی . حقیقتی ملته بیلدیرمك حکومته مترتب وظائف مهمه‌دن اولمسیله بن شخصی ومحل تعیین ایدرك تحمیل

مسؤلیت وبالنی اوستمه آلنام حادثه‌نك سریانیله مرکز دولت
و امیدملت متزلزل اولدیغی اوچنجی اردو استخبار ایدرایتمز برنجی
فریق محمود شوکت پاشانك قوماندانسی آلتنده حرکت اردوسی
نامیله بر فرقه سلانیکدن استانبوله وصول ودرجنك اول خلع
واجلاس امر عظیمی حصول بولدی . ادارهٔ عرفیه اعلانیله‌ده
دیوان حربلر تشکیل قلندی . مدرت شورشی نه‌واسطه‌لرله ترتیب
ایدلدیکنه دیوان حربلرجه البته وقوف کامل حاصل اولمشدر .
شبهاتی ازاله واختلالك اصل وفصلنه متدائر هیئت اجتماعیه‌یی نقطهٔ
اطمینانه اماله ایلیه‌جك بر اعلان رسمی شمدی‌یه قدر جلوه‌گر
اولمدیده حمدی اسمنده برچاوش ورفیقلری اختلال چیقارمشلر
افسانه‌سی ایشیدلدی. اغتشاشك مروجلری هپ عسکرلردر دینلسه
اردولرده‌کی عسکرلك قلوبنه زخم آچه‌جغندن چاوشلر جنود
معدوده‌یی اغفال ایتمش اشاعه‌سیله لدنیات لحکمةٍ ستر اولندی .
بوشورش مدهش مرکز خلافتده هوید اولدیغندن خلافتك قدسیتنی
متضمن مطالعه بسطیله صفحهٔ کتابی تزیین ایلمك تصمیمنده‌یم انجلا
یافتهٔ تجلیٔ رب جلیل هرمالك اکلیل لازم التبجیل ایسه‌ده صاحب
تاجك نفوذی منحصراً دائرهٔ ملکتنده مؤثر ودولتلرك حدود
ملکیه‌سیده معین وظاهر اولوب آخر کشورده متمکن امم واقوام سائر
حکمدارلره انجذاب تام قیدینه دوشمزلر . تابعیت سائقه‌سیله
سودکاری ینه کندی حکمدارلریدر. دیمك اولیورکه ملك محدود
میلان ملل دخی بر حد طبیعی ایله رونمود اولیور . دولت علیهٔ
عثمانیه‌یه کلنجه خلافت وسلطنت ذات حضرت پادشاهیده انوار
نثار استقرار بولمغله ممالك عثمانیه‌ده موجود جمیع اهالی افسر بر

سر اولان متبوع مشروعلرینه عرض تعظیم ومحبتدن غیر خالی اولدقلری کبی مقام مقدس خلافتدن منتشر شعاع معنوی کرهٔ ارضده اهل اسلامك قلوبنده تأثیرات تولیدینه مدار قوی ایدوکندن او مسلمانلرده خلیفهٔ جناب رسالتپناهی یه محبت جدیه ایله مألوف ومشغوفدرلر اکرچه اقطار دنیایه باقیلنجه بتون اهل اسلامك دول اجنبیه تحکماتی تحتنده آز چوق اسارت وحقارت محکوم ومغمومی بولندقلری بی اشتباه اولمقله برابر چونکه ازمان تقلباته منهمکدر واکثر کشورده اسلام جمعیتلری مکاتب متعدده کشادی ومکاتیب تعاطیسی ایله اخوان دین آره‌سنده مباحثات ومخابراته منسلکدر بحوله تعالی بر عصر کذران ایتمکسزین مسلمین ایچون آثار هوشیاری وبیداری بدیدار اوله‌رق سربازانه ترقیات اظهار ایده‌بیله‌جکلری فرضیه‌سی وهلهٔ رد ایدیلور موادن اولماسه‌کرکدر اویله بر تحولات جلوهٔ ظهور بولدقده خلافت کبرایه افئدهٔ امتده محفوظ طوتیلان محبت نه‌مرتبه‌ده قوت پیدا ایدر تخمین وتعیینی امکانك اوته‌سنده قالور ایضاحات محرره‌یه کوره دولت عثمانیه ملکاً محدود ونفوذ معنوی خلافتله تحدیددن مصونیتی آزادهٔ قیود اولدیغنه مبنی خلافتك علویتنی اولاً ملکمزده وثانیاً اقالیم اخراده اعزاز واستخفاف مقامدن احتراز ایله بین الاخوان توثیق حب وداد ایتمك وجانبدن معدود واحول نکهان ایسه سرائر سیاسیات نابینالری صاپیله‌جغندن درکهٔ ادرا کده رهین رقوددر کرچی وسیع خلافته دائر دیکر اثرلرمده دخی دلائل عدیده سرد ایتمشیدم ضبط وقایعه براغه‌ران اوله‌جق بیغرض اصحاب قلمدن انقلاب اخیرك تفرعات واجرا آتنی ثبت وتحریره

ابتدار ایلیه‌جکلرندن تفاصیل احوال اونلرك کشف کفیتریله
پیراسته اقلامه مودوعدر سطور سالفه‌ده سلطنتدن بحث ایدلدی
خاقان مخلوع قبل الجلوس وبعده نه کبی اطوار ایله مأنوس ایدی
بوندنده بر نبذه معلومات عرضنه مثابرت قلنه‌جقدر مستغنی بیان
اولدیغی اوزره بر مقتضای طبقات طبایع ابنای بشر فرداً فرداً
هوساته تابع بولنوب امزجهٔ ملوکده دخی اوقبیل تمایلاتك موجودیتی
نی شك وارتیابدر مثلا اخلاق حکمدارانده اتساع واطلاع وانتفاع
واطماع و بوکا مقیس کلماتك تضمن ایلدیکی معانی و احکام اجتماع
ایتمکله روسیه ایمپراطوری توسیع حدود ممالك قیدی وخواهش
تنزه وجولانکریده جیم‌الجثه خرص صیدی ایله مشغول اولمش
وایمپراطور بوناپارت ناپولئون جهانکیرلك سوداسنده ایکن جزؤی
وکلی خفایایه وسائط استعمالیله مطلع اولمق مراقندن کچه‌مه‌مش
وافسر آرالردن برقسمی مؤسسات صرافیه ایله بالاشتراك کندی
خزینه‌سنه طمعندن ادخاردینار وکیمیسیده شهرت پرستانه وضع
اختیار وبعضلری مفرطانه ادارهٔ ساغر سرشار ایتمش وسلاطین
ماضیه حضراتنده شوق‌شکار آشکار اولمغله آوجی‌سلطان محمدخان
وصفی تاریخ عثمانیده کورولمشدر خلاصهٔ افده طبیعت بشرده
آرزودن استفاده منعی مستحیل برماده اولدیغی آزادهٔ ایضاح
واظنابدر سلطان حمید ولی عهدلکلری زمان تنهائیسنده دخی
حزم واحتیاطه فوق‌الغایه اهمیت ویردیکی فقرهٔ تالیه‌دن مستبان
اولور. شو وجهله‌که امام اول‌شهریاری یوسف افندی ایله ثوتوزسنه
مقدم ساحلخانه قومشوسی اولدیغمزدن آنکله لاابالیانه کوریشیوردك
خاقان سابق شهزادهلکی ایامنده کاغدخانه قریه‌سی قربنده کائن

چفتلکنه گیدرك آقشام طعامنی اوراده اكل ایتدیكی اولورمش .
خواجه عجم علی افندی دینلمكله معروف اولان ذاتدن فارسی
اوقودقلری جهتیله علی افندی برابر بولنورمش بعدالطعام بشكطاش
سمتنه عودت صولرك قاراردیغی زمانه تصادف ایلدكده حاضرلانان
یالدیزلی آرابه‌یه مومی الیهك بینمسنی مشارالیه تكلیف ایدر خواجه
امان افندم عفو بیورك داعیلری كلیر یتیشیرم اعتذارینه مقابلةً
سز فاضل بولندقدن بشقه معلمم سكز قدر علم وحق تعلیمی اعلا
ایتمك ایسته‌رم تشویقاتیله خواجه آرابه‌یه حرمت مقدمه‌سیله اركاب
وذات نجابت سماتلری حیوانه بینوب معیت آغالرینه التحاقاً آرابه‌نك
اوزانچه آرقه‌سندن شتاب اولنورمش سببی سوء قصد وقوعه كلیرسه
آرابه‌ده بولنان تعرضه معروض اولمق ایچوندر دیه‌رك حین مصاحبه‌ده
مرحوم امام افندیدن ایشتمش اولدیغم سوزلر انموزج مزاج اقسا-
منددر. (بیت) ركاب آسا اوشاهك دولت پاپوسن ایسترسن « بولنده
ارتكاب أیله آصلماغی باصلماغی » نته‌كیم خلعدن صكره مصلوبلرك
دار آغاجلرینه آویزان اولملریله قربیت وخدمت بولنده مشهود
احوال نتائجندن عبرت تجسم ایدر. سلطان مخلوع كرك ولی عهد
بولندیغی ایامده وكرك بعدالجلوس وكلا وقرناسنه وصلبندن متولد
اولاد كرامنه اعتماد كیفیتجه متردد ایدی. حتی مارالذكر بومبانك
اشتعالنده شهزاده‌لرندن . . . . . افندی حادثه‌ده دخلی اولملیدر
سوء ظننه آتلمش وصدراعظم بولنان فرید پاشا ایله جزائر بحرسفید
والیلكندن استانبوله مجلوب عابدین پاشانك بوما مسئله‌سنده‌ده فكر
بولندقلرینه دخی محكمهٔ وجدانیه‌ده حكم غیابی ویرلمشدر . ایكی
ظرفندن باقیلور . بر دوربینی پادشاه النده طوته‌رق فرید وعابدین

پاشالری بونکله سیرایدییوردم. فرید پاشا بومبا اهانتنی ترتیب ایلدی دییوردم سوزلرینی طبیب خاصلری مقیم پاشایه افاده بیورمشلردر. عبدالحمید خانك بر طبیعتی‌ده شفاهاً ویا تحریراً اولان معروضاتده شـائبهٔ اغفال محتملدر اندیشه‌سندن آیریله‌مامسی ایدی. یوقاریده خسته‌لغه اوغرادقلرینی یازدم. آزه‌جق افاقته یوز طوتجه وکلایی حضورینه قبول ایتدی. حضورده موجود ایدم. خسته‌لغی تعریف صیرەسنده طبیب مداوی جانبندن ژانوس معدن صوینی ایچمکلکم اخطار قلندی، صباحلین مغنزیا آلدم ژانوس ایچمکه حاجت یوقدر دیدم مطلقا ایکی قدح مقداری اولسون ژانوس الزمدر اصرارنده بولندی . عمرمده کیمسه‌نك سویله‌دیکنی یاپمه‌مشدم طبیبك سوزینی غفلتله دکله‌دمده ژانوس ایچدم معده‌می آلت اوست ایتدی بایغنلقلرله یاتدم قالدم . بیوردیلر. ژانوس معدن صوینی املاح ملینه‌یی محتوی ونسبه تلیینه خادم ایدوکندن انسانی آلت اوست ایلیـه جك مایعاتدن دکل ایسه‌ده خاقان سابقده بوبرك راحتسزلغی اولدیغندن طوزلی علاج بوبرك علتنی تحریك ایدرك ولینت ضعف ویره‌رك وحملرنه بایغنلق کانجه معدن صـوینه سم اضافه اولندی . وهمی تزاید اضـطراباته بادی اولمشدر . نم بونده حل ایتمك ایستدیکم معنی. فرد آفریده‌نك ســوزینی قبول ایتدیکی خصوصنده مستتر دسنك هپ عدم امنیت اساسندن متکون اوله‌رق کلمات مذکوره‌یی لسان پادشاهیدن طویدیغم ایچون متعجب اولمشیدم . بعض ملوکك قرون ماضیه‌ده تسمیم قلندیغی معلوم بولندیغندن طبیعتده وسوسه غالب اونجه وهمه دوشـوله‌جکی درکاردر . قالدی‌که روسـیه امپراطوری وایتـالیا قرالی وفرانســه رئیس جمهوری و اوستریا

ایمپراطوریچه‌سی وصرب قرال وقرالیچه‌سی سوء قصد نتیجه‌سیله اتلاف ایدلمش اولدیغندن ییلدیزسرایی او کنده ایچنه‌دینامیت موضوع آرابه‌نك پاتلادیغی دوشونلدکده قضادن صاقنمق امرنجه تقیداته وشفاهی وتحریری استخباراته اعتمادن طولانی حکمداران تخطئه ایدیله‌مزلر . خاقان سابق آسوده زمانلرده جسارتلی اجراآت کوسترر . اورته‌ده برآز چیت پیت حس ایلینجه اندیشه‌دن متلاشی اولورده خارجه رنك ویرمزدی . ایچه سنه‌لردرکه ییلدیز سراینك واسع باغچه‌سی طولاشماز اولدیغی کبی آرام ایتدیکی دائره‌نك اطرافنده کوکرجین قوشلری بسله‌نیوردی . شو حیوانجقلر حساس واورکك بولندقلرندن آیاق سسی ایشتدکلرنده هپسی اوچوشمق ایستر . قنادلرینك پاتردیسی یبانجی کلدیکنه اشارت اولمسیله هرکبوتر بال افشان بر پاسبان وخوابکاه همایونك اتصالنده پرستاران و خارجاً منتخب مصاحبان وداها اوته‌سنده تفنکیان خاصه نکهبان داخلی حدیقه‌ده نوبته مربوط برقول جنود قادمه‌جنان و سرایك جسیم دیوار استواری حوالیسنده عساکر بسالت نشان تابسحر مناوبةً منتظر فرمان اولورلردی . نصف‌اللیده مستعجل معروضات کلسه مصاحبلر تقدیمه مجبور ایدیلر پادشاه اویقوسنی ترکله آنك اراده‌سنی ویرر ایجاب ایدن امرلر کیدردی . کیدش مدیری حاجی محمود افندی حیاتده ایکن وصکره‌لری اثواجی‌باشی عصمت بك یتاق اوطه‌سنك اوجنه قونلمش پراوانه‌نك بیروننده تاریخ ویا رومان اوقور نوم غلبه‌سنه دکین خنکار بونی دکلر ایال شو منوال اوزره کچدیکی الك مقرب و مخاطب بولنسان ذواتدن مسموعدر . محافظهٔ نفس

خصوصنده احتیاط و ترتیباته دقت ودوام شوندن اعلا یاپیله‌ماز .
کرك ذات همایونی کید ومکردن وقایه و کرك کیجه یازیسی معروضاتك
اهمیتنه کوره اراده تبلیغیله ایشلری تسریع وحمایه ایتمك ؤصانلماز
سعی وهمته متوقفدر . قبل الانقلاب مقام مشیختده اون یدی سنه
مرجع شیخ وشاب اولان جمال الدین افندینك مخدومی شورای
دولت اعضاسندن مختار بك قربان بایرامنه قریب سرایه کیدرك
نفس شاهانه‌یه سوء قصد مصمم اولدیغندن بشکطاش سمتنده‌کی
جامع شریفه ادای صلاة عید وطوله باغچه سراینده اجرای رسم
رکاب وتسعید ایچون عزیمت بیورلمسون تهلکه واردر خبرینی
ویرمش اولمسی اوزرینه طوله باغچه سراینك معایده‌یه مخصوص
صالونده‌کی قبه چند سال اول زلزله‌دن سقطلاندیغی بو دفعه سر .
معمار جانبندن کشف وافاده قلندی دینله‌رك معایده رسمی بیهده‌یرك
طولانی مراسم دائره‌سنده مختصراً یاپلدی . مختار بکك تحقیقی
احتمال که مقارن صحت ایدی . سرایه کیتدی اختصاص واخلاصی
حسبیله خبر ویردی. قانون جزانك فقرات مذیله‌سنه اکده اولنلر
اخبارده تکاسل ایده‌مزلر . مختار بك شورای دولتده مخالف
بولندیغی مواد اوستنه رأیی ورقه‌یه یازار اوزادن تنظیم اولنان
مضبطه ایله بوورقه مجلس وکلاده اوقنور شورای دولتك اکثریت
آرا قراری تصدیق ایدیله‌رك سالف الذکر ورقه مضبطه‌یه مطویاً
سرایه قاعده‌سی وجهله عرض اولنور . فقط ورقه مألندن بحث
آچلمازدی . مختار بك سرایده دخی ادارهٔ دولتی تنقیداً سرد
مقال ایتدیکی اولوردی مقابلنده حدته بدل لطف کوزردی .
رفعت پاشا مرحوم صدارتده ایکن اوغلی شورای دولت اعضاسندن

جاوید بك نظر تاجداریده منفور ولکن پدری منظور اولایغندن جاوید بك احسانلر آلوردی . بعض مشیرانك اولادلریده اقوال وافعاللرینك ناشی مؤاخذه اولنمامشلردر . نقطهٔ استنادکه مقبل بر پدردر . متعلقات عتاب وعقابدن آزاده سردر . عیدینده وقدر کیجه‌سنده بشکطاش جوامعی وخرقهٔ شریف زیارتنده استانبوله کلمك دغدغه‌سندن دکز وقره طرفلری اوتوز ایکی ییل مدتجه اخافه‌یی مشعر متوالیاً ویریلن خبرلردن ترصدات تحتنه آلندی سنین خوف وهراس ایله کچدی سرایه اوچوریلان خبرلر صحیح چیقمادیده سرای پیشکاهنده مواد انفلاقیه مملو آرابه‌نك آتش صاچه‌جغنی کیمسه بیله‌مدی . اخبارات ایله متوغل ومکافاته نائل اولنلرك اکثری عسکریه وملکیه رجالی اولوب شونلردن بعضلری حیات حکمدارینك دوامنی صدق عبودیت ایجابندن بیله‌رك پادشاهه منتسب بعضلریده ویریلن معلومات بشقه‌سندن طویلور وکندی ایشتدیکنی صاقلارسه مخبر فلان بنده‌یه‌ده شومخوف سرك افهام قلندیغنی مبین باب شوکته دخی عرض ایتدیکی مجرب اوله‌رق مذکور خبرنده مکتوم طوتلدیغی تقدیرجه حقمده غضب ظهور ایدر خلجانندن مجتنب بولنمغله کوشزدی اولان ماده‌یی مطلقا سرایه اسماع ایتمك اضطرابنه کیرردی . اوت بیلدیکنی بیلدیرمه‌مکدن منبعث مسئولیت کتم ایدنه فلاکت کتیریر ضرردن تحفظ ایسه کتاب‌الله احکامندن اولمغله صدارت مسندنده بولنان ذوات دخی تحریراً ومقربین وساطتیله تقریراً اخبارات وظیفه‌سنی ایفا ایلدیلر آمدی اوطه‌سندن تذاکر رسمیه اوله‌رق اون‌بش قدر یومیه معروضاته خصوصی تذکرلر دخی ضم وعلاوه

ایدیلوردی. معروضاتده تأخر منتج مشکلات اولدیغنی اثبات ایچون
کوردیکم معاملاتدن برقاچنی ذکر ایده‌یم. حسین حلمی پاشا یمن
والیسی ایدی دولت علیه ایله انکلتره آره‌سنده نواحئ تسعه مسئله‌سی
چیقدی بو ناحیه‌لر عدن اداره‌سنه تابع بولندیغنی ویقین وقتلرده
اورالره عسکر ومأمورلریمز جانبندن تجاوز قلندیغنی بیان ایله
صارقندیلقدن مجانبت وحدوده رعایت اولنمسی انکلتره حکومتجه
مصرانه ادده وطلب ایدلدکده سرای همان طوغریدن طوغری‌یه
حلمی پاشا ایله مخابره قپوسی آچمش آلنان شفره‌لی جواب تلغرافیده
انکلتره حکومتنك ادعا ایلدیکی محللر دولت علیه‌نك تحت حکمنده
بولندیغنه دلیل اوله‌رق ولاة سالفه طرفلرندن نواحئ تسعه
مشایخنه بیورلدیلر ویرلمشدر. داخلیه نظارتنه بوبابده تحریرات
کوندرلدی دینلمش سرایجه جریان ایدن مخابره‌دن خبرم یوقدی.
بیاندن وارسته اولدیغی اوزره عدن مرکزی قانونی سلطان سلیمان
عصرنده ممالك عثمانیه‌یه الحاق ایدلمشیکن انکلتره دولتی اعصار
مروریله عدنی طوتمش اولدیغی وبوحقیقت غیرمجهول بولندیغی
حالده والیلرك نواحئ مذکوره شیخلرینه ویردکلری بیورلدی.
انکلیزلرك کوزینی طولدیره‌میه‌جغی حلمی پاشاجه‌ده تعقل ایدلمه‌جك
برشی دکلدی. سرای کندیسنی صیقشدیرنجه بیورلدیلری ایراد
ایله ایشدن صیبرلمق ایسته‌مشدر. بر کون مجلس مخصوص وکلاده
ایدم. صدارته با تذکرهٔ خصوصیه اراده کلدی. صدر اعظم سعید
پاشا تذکره‌یی اوقوتدیردی. انکلیزلر ممالك دولتدن یرلر آله‌جقمش
بر قارش طوپراق بیله فدا ایدیله‌مز. یمن والیسی نواحئ تسعه
ماده‌سنی داخلیه ناظرینه اشعار ایتمش بویله مهم وبرقدم اقدم تقدیمی

متحتم انهایی طوردیرمق نه کبی فکر ونیته مبتنیدر . سریعاً تحقیق وایجابی مذاکره اولنه‌رق عرضی امر ایدیلیور . صدر اعظم بکا باقدن تحریرات هنوز ورود ایتمدی بر مدت داها کله‌مز حدیدیه عسکر نقلی ایچون ادارهٔ مخصوصه واپوری کیدر واپورلر اسکیدر یولده سقطلغه اوغرامقسزین محلنه وصول ایله عودتده ما کنه‌سی بوزولمیوبده یولنه دوام ایدرسه وسویش قنالندن چمکه‌پاره بولورسه والینك تحریراتی کتیریر اوراق رسمیه اجنبی واپورلرینه قونمامق ملتزم اولدیغنی پوسته ناظری سویله‌مشدی . حلمی پاشا تلغرافله سرایه جواب یازمش تحریرات تلغراف ایله سرعتده سیان اوله‌ماز مدافعه‌سنده بولندم صورت حال صدارتدن عرض اولندی .

یوماً من الایام برجمعه کیجه‌سی قرنادن فائق بك ساحلخانه‌مه کلوب انقره والیسی اهالی طرفلرندن مهرلنمش نظارته برمحضر ارسال ایتدیکنی سرایه یازدی . ذات شاهانه محضری شمدی ایستیورلر دیجه ولاة مرجع رسمی‌یی کوزتمیه‌رك سرای همایونه عریضه تقدیم ایدرلرده نظارته معلومات بیله ویرمزلر . آرانیلان محضر بوکونه‌قدر کلمدی . ورود ایتسه ومندرجاتی مهم کورونسه عرض قلنوردی . جوابنی ویردم . مابینجی بك عودتله افاداتمی عرض ایتدیکنده « محضر « کلمش و صاقلانمش اولدیغی تقدیرده داخلیه ناظرینی چولوغنه چوجغنه حسرت براقیرم کلماتیله اظهار انفعال » وینه او کیجه نوعما سرزنشی متضمن سوی کمتری‌یه باش کتابتدن اراده‌لی بر تذکرهٔ خصوصیه ارسال ایدلمشدر .

جمعه ایرتسی کونی باب عالی‌یه ایرکنجه کیدرك قپوکتخداسنی آراتدم کلمه‌مش ایسه‌ده پوسته‌خانه‌دن مذکور محضر تحریرات ولایتله

واصل اولدی . آچدم اوقودم بالاقضاسی اعشارینك مزایده‌سنده برقاچ مأمور سوء استعمالده بولنديلر. خزينهٔ دولته ضرر ويرديلر مآلنی حاوی اهالیٔ محلیه جانبندن ترتيب قلنمش شكايتدن عبارت ايدی . بويله پك عادی برايشدن طولانی سرزنش كورولمسی نفسه كران كلديكنـدن محضرله تحريراتی عريضه‌مه لفاً تقديمله خدمت نظارتدن استعفايه مثابرت ايلدم . اوراق معروضه منظور ملوكانه اولمش « معامله‌ده استعجال ايتدك بيورلمشدر » ايشته وكلايه اولان امنيتك وانجبر چكردكی طولديرميه‌جق بهانه‌لرله حقلرنده روا كوريله‌جك عقوبتك درجاتی شومثللو ايشلردن استدلال اولنور . محضره اودرجه اهميت ويرلديكنك سببی‌ده ديوان حرب عسكريدن ياپيلان مضبطه موجبنجه شامه ابعاد قلنمش اولان مشير فؤاد پاشا چركس عرقندن اولوب خداوندكار ايله آنقره ولايتلری داخلنده مسكون چركسلره محضر عمومی ترتيب ايتديريله‌رك خلع ايچون تهيأته باقيليورقلقلوسرايه خارجدن ايديان اخبار خدشهٔ خاطره مدار اولنجه سزه برمحضر ويرمش نه‌اولدی سوألی شدتله والی‌يه يازلدقده نظارته كوندرلدی جوابی آلنديغندن بنی تضييقه آلت اولمشدر . مع‌مافيه سلطان حميد ديدی قودی نقرديلريله بردن‌بره جزا اجرا ايتمزدی اخبارك تحققی حالنده وكلادن ايسه عزل ايله بر واليلكه يوللانمق وكوچوك مأمور ايسه ايشندن چيقاريلوب طشره‌يه آشيرلمق معتاد ايدی . سعيد پاشانك دفعهٔ سادسه صدارتنده رمضان شريف كلدی اون بشنده خرقهٔ مباركه زيارتنه كيدلدی وكلا ايله برابر اومقدس محلده ايدم . يانمده خارجيـه ناظری توفيق پاشـا اوست طرفده شورای دولت رئيسی سعيد پاشا طوريپورلردی . رئيس پاشانك

ناظر مشارالیه ایله آزاجق قونوشدیغنی پادشاه کوردی زیارت صیره‌سنده صدوردن قصیده‌جی‌زاده سلیمان افندی دستمال آله‌جغی وقت مواجههٔ خلافتپناهیده یوکسك سسله « الله » اسم جلیلنی سویله‌دی رسم بهین زیارت مسکی‌الختام اولدی او کون باب عالی‌یه کیتمدم مسکنمده‌دوندم مکر شورای دولت رئیسی باب‌عالی‌یه کیتمش بر ایکی ساعت‌مقداری صدراعظمله کوروشمش کاتب‌ثانی قرنادن عزت پاشا کیجه خانه‌مه کلدی . شورای دولت رئیسیله خارجیه ناظری نه سویلشدیلر قاضیعسکرلردن سلیمان‌افندی ذات شاهانه‌نك یوزینه باقه‌رق الله دیمسی نه اوله‌جق باب عالی بو کون تعطیل ایدیلوردی . صدر اعظمك باب‌عالی‌یه کیتمسی رئیس پاشا دخی آنی تعقیب ایله ساعتلرجه مخفی سوزه کیرلمسی نه دیمکدر . حسیاتکزی باکاده سویله‌میوب محرمانه برعریضه ترقیم ومهرکزله ظرفی درت یردن تختیم قلنه‌رق شمدی عتبهٔ علیایه تقدیمی لازمهٔ صداقتدن اولدیغنی بیان وتبلیغه مأموراً باارادهٔ سنیه سزه اعزام اولندم . دیجه آکلادم‌که بوماده ذهن تاجداریده پك بیومش قناعت وجدانیه‌مدن کوره مسئله بسیطدر عریضهٔ محرمانه تقدیمنه دکمز رئیس پاشانك ضعف بصری اولمغله زائرین ایچنده فرق ایده‌مدیکنی خارجیه ناظرندن صوردی اوده بیلدیکنی سویله‌دی قصیده‌جی زاده افندینك مخدومی بش سنه‌دن بری تغریباً یمنده بولنیور پدری لاجرم دوچار المدر خرقهٔ بارقهٔ جناب سیدالانام علیه‌الصلوة والسلام وتأثیر حال صیام قلوبه اهتزاز ویرر کندیسی مسن اولمق حسبیله لساننده لفظة‌الله جهراً چیقدی ایام‌مبارکه‌ده باب‌عالینك تعطیلی مطرد معامله‌یه‌تابع طوتیلوب بویله زیارته‌تصادف

ایدن کونده اولری دوام ایدلدیکیده واقعدر صدر اعظم عرض واستیذان تذاکرینی امضا ایتمك ایچون اورایه کتمش اولملیدر شورای دولتده اعضانك طوپلانمادیغنی اوطه جیلر اخطار ایلینجه رئیس پاشادائرهٔ صدارته کیرمشدر جوابلرینی عزت پاشایه شفاهاً افاده ایلدیم عرض ایتمش بیانانم رده اوغرامامش ادارهٔ سابقه‌ده بو شکل مشکل استجوابات مستمراً جاری ایدی خاقان مخلوعك کوزتدیکی ذاتنه راجع مضرات ومنافع اخباراتی اولوب بناءً علیه نفس همایونه دائر موادده قیلی قرق یارمقدن اوصانمزدی مجالس وکلادن بالتنظیم استیذان قلنان مضابط فکره مطابق اولمازسه طرز آخرده تعدیلنه اراده کلیردی . معروضات ایکی نوع اوله‌رق بریسی مواد خارجیه دیکری خصوصات ملکیه‌در . اجانبه متعلق ایشلر بدنه یاپشمش یاقی قوتنده ایشلر اولدیغندن تأخیره اوغرادقجه کاه بر دولت اجنبیه‌نك سفیری تضییق اجرا ایدر . وکاه سفرای سائره تعویق مصلحت موجب وخامت اوله‌بیله‌جکنی باب عالی‌یه ناصحانه ایما ایتمکله طوردیرلدی . ظن اولنان مسئله دولته بر مشغله وجوده کتیره‌رك نهایت الامر حیثیت وحقوق دولتی مخل نتائج کورولیردی . مصر ایله کریدك اشغالی ونواحیٔ تسعه وعقبه کورفزلری مثللو مواقعك تشوش احوالی القاآت وادهامه تبعاً سرایجه تأخیر وایجابات مصلحتی اشکال وتغییر ایلمك سببلریله سر بر آورده مسائل سیاسیه‌دندر . یالکز ذکر ایتدیکم درت ماده‌ده دولت ضرردیده اولدی . قیاس ایدلسون هر هانکی ایش تعویقاتدن عقده‌دار تشویش اولدیسه احنی قوهٔ بحریه‌سی سواحلمزدن بر محله کله‌رك مراملرینی اجرا و ادعایه کوره طولغون تضمینات نقدیه استیفا ایتدیلر . وتبعه‌لریچون توسیع

امتیازات مساعده‌سی آلدیلر . فرانسه دونماسی مدللی جزیره‌سنی طوته‌رق وایتالیا سفائن حربیه‌سی حدیده مرکز حکومتی اوکنده طوره‌رق تکلیفلرینی یوروتدیلر . شو کبی مواد حقنده بر ایلچی ابتدا باب‌عالی‌یه رسماً مراجعت ایدر. اوبر طرفدنده مابین همایونه باش ترجمانی کوندرمکله پرده پرده سوزینی یوکسلدیر . سفارته خارجیه ناظری بالاسبال سفیری اقناعه اشتغال اولنورسه‌ده تهدیدات اجانبك آلشدیغی بر یول اولمسندنناشی عاقبت بو تدبیره توسلله دولتدن ایستدکلرینی قوپاریرلردی. مجلس مخصوص وکلادن ویاخود سرایده‌متشکل انجمندن مذاکرات‌طویله محصولی‌مضبطه‌لر تعلیلاته‌دوشمکله‌زیان خزینهٔ‌دولته یوکله‌نیردی. مرجعیتك ملهمیتدن نبعان ایدن امر وفرمانه حصری باب‌عالی‌یی مهام امورده درمانده براقمشدر (استطراد) خلدآشیان سلطان محمود خان ثانی عصرنده صالحه سلطانك سور تزویجی مناسبتیله‌قونیه‌ده جانشین جناب‌مولانا سعید همدم چلبی ورجال‌اللهدن اولدیغنه اصحاب صلاحك معتقد بولندیغی مشاهیر مشایخ طریقت خلوتیه‌دن کرده‌لی حاجی خلیل افندی استانبوله دعوت اولنوب ایکیسیده حضور ملکدارییه داخل اولورلر . شیخ خلیل افندی (السلام علیکم پادشاهم) دیمسی اوزرینه ذات شاهانه بکا عمرمده کیمسه سلام ویرمه‌مشدی سلامکزدن محظوظ اولدم بیوررلر . یوم دیکرده شیخ افندی سرایه آلدیریلور . بر وعظ ایتمسنه فرمان اولنور . او عارف باللهك قلوبه رقت رسان نصایحندن پادشاه تأثرات ایله اسالهٔ دموع ایلر . سلطان محمود کندیسنه چوق حرمت والتفات ایتمشدر . شیخ افندی وکلادن صائب افندینك قوناغنه مسافر ویرلمش

صاحب دار عزيزم استانبوله رغبت ايلديكز پادشـاهمزله مشرف اولديكز وكلا زيارت قدسيه‌كزه كلديلر كوروشلدى قونوشلدى مستخدمين دولت آره‌سنده كيمى زياده عاقل بولديكز سـوألنى ايراد ايتدكده شيخ‌مشاراليه‌شوكتمأب حضرتلرينى اعقل كوردم. شو افاده‌م مداهنه‌يه حمل اولنماليدر . زيرا بر ذاتكه صباوتندن بدء ايله جلوسنه دكين خدامندن و سلطنتيله برابر وكلاى بنامندن متواليـاً طويديغى سـوز « امر افندمزكدر كرامت بيورلدى » تعبيراتنه انحصار ايدرده پادشاه معقولات ومنقولاتى‌ادراك وتميزده شاشيرماز ايسه آندن اعقل كيمسه تصور ايده‌مم جواب صـوابنه صائب افندى مبهوت قالمشدر .

پادشاهلرله مكالمه متعسر اولوب خصوصيله قوت‌سلطنت ابراز مهابت ايدركن سرج لساندن متكلمه فلاكت قسمت اولور مكركه آلايش دنياى دونى هيچه صايمش « لاَخَوفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَهُمْ يَحْزَنُون » مرتبه‌سـنى بولمش مردان دركاه آله اوله بونلرك درشت كلماتى درست تأثيرحاصل ايدر. بزينه صدده رجوع ايده‌لم. خاقان مخلوعه وكلادن برى آخرى عليهنده لعلةٍ عريضـه تقديم ايلسه لزومنده آلت اولمق ايچون بونى صاقلامق و بعضاً وكلادن فلان بويله‌يازدى‌مقصدى‌غرض‌تعقيب‌ايتمكميدر جملهٔ استفهاميه‌سيله قرنادن او بر جانبـه نوعما متمائل عد ايلديكنه لقردى آچه‌رق قولاقدن قولاغه سوزطويوروب‌ايكيسنك‌آره‌سنى بوزمق ايستردى صدر اعظم خليل رفعت پاشا و شوراى دولت رئيسـيله خارجيه وداخليه ونافعه ناظرلرى بر آقشام بغتةً سرايه چاغرلدى كيتدك انجمن خاص وكلا اكثريا بونلردن تركب ايدردى كاتب ثانى

قرنادن عزت پاشا کلدی . شوکتلی افندمز بیوریورلرکه صدر اسبق سعید پاشانك بندن ایلکلر کوردیکنی وکلا حضراتی بیلیرلر بونك انکاری سعید پاشاجه‌ده محال ایکن سفارتخانه‌یه قاچمق اولورمیدی اولبابده ایجاب ایدن قرارك اتخاذو عرضی جملهٔ فرمان ملوکانه‌لرندندر تبلیغیله قاشلرینی چاته‌رق طوردی . انجمن تشکل ایتدکجه صدر اعظم خلیل رفعت پاشا مهم فرض اولنان مضابطك تسویدی ایچون نافعه ناظری محمود پاشایه عنایت بیوریرسکز دیرایدی بودفعه امدادی سزدن بکلرز سوزلرینی تکرارلادی محمود پاشا آمدجی محمد علی بك ایله اتصالمزده‌کی اوطه‌یه چیقدی. سعید پاشا مستغرق احسان بی‌پایان حضرت خلافتپناهی اولدیغی حالده طوتدیغی یول اونعمت عظمانك شکریله غیر متناسب ونظر عبرت ودقتی جالب اولمقده‌در کبی ایهامی وضمناً اتهامی حاوی کلمه‌لرله مضبطه مسوده‌سنی یازمش کتیردی اوقودی صدر اعظم تشکرلر ایدرز نزاکتنی کوستردی. مضبطه همان بیاض اولنوب عرض وتقدیم قلندی. سعیدپاشامن القدیم محمود پاشادن روکردان وبینهماده ناخوشنودی نمایان ایدی. مضبطه یازمق فرصتی اله کچنجه ایسته‌نلدیکی وجهله قاره‌لاندی « مولی رقیبه فرصت کفتار ویرمسون » مذکور مضبطه عرض اولندیسه‌ده نزد همایونده حفظ ایدلدی. سعید پاشانك قیمتی عند تاجداریده هیچ بر وقت تغیره اوغرامامشدر معزولیتی زماننده بیله التفات کورورایدی. وکلادن برینك مساویسنی مشعر خارجدن اخبار تکثر ایلسه عیون انامده منفور اولمش بلکه‌ده دنیلن شیلر عزو واسناددر وظائفنده دقت ایتسون اولوراولماز روایاته وجودویرمیه‌جکمی بیلیرز موزاتیله علیهنده لقردی طویدیغنی او ذاته دلنوازانه طرزده ایشتدیره‌رك

بين الخوف والرجا براقمقدن ذوق آلوردی گاه گاه دخی لطف اجرا ایدیله جکنی مبشر بالنفس ویاخود قرنا واسطه سیله وکلایه وعدلر اولنورده مواعد قولده قالوردی . امتیازات ومحلولاتدن ویریلن شیلری پادشاه کرهاً احسان ایتمشدر کیمه مادیاته متعلق اسعاف اولندیسه او شخصدن توحش ویا تعجیزات تکرر ایلسندن ایدی نیاز اولنان شی ویرلسه اغبرار ملوکانه لرینی محرملرینه سویلردی . شو خصوصده پادشاهك حدتی بجادر . زیرا طولغون معاشلر آلنیوردی . خزینهٔ دولتك مضایقه دن قورتلادیغی صیره لرده فضله استفاده یه قوشمق حمیةً نارِوادر. امتیاز وسائره استرحام ایدلمه مش اولسه فلان پاشا امثالی اثرنده مراجعت ایتمیور . بندن امید وار اولمق بکا نظری متغیر بولندیغنه دلالت ایدر حکم غیابیسیله قلبنده عقده قالدیغنی حس ایدنلر عاطفت رجاسنه مبادرت وبخل جبلی مانعه سیله مستدعیاتك سرابزار نسیانه القا قلنه جغی تجربةً ثابت اولمغله تکریر استدعادن مجانبت اولنوردی. بناءً علیه سرایه عرض نیاز ویا مستخبراتدن بحثله صداقت ابراز ایتمك محافظهٔ نفس بابنده ضروری ایدی پادشاهك بوکا تمایلیده خلع اندیشه سندن منبعث ایسه ده « انسان قورقدیغنه اوغرار » مثلی آثاردن مسموع وعبدالحمید خان قوجوندیغی لفظك تطیریله سریر عثمانیدن مخلوع اولمشدر .

خاقان سابقك عصرنده ملکیه وعلمیه رجالندن بلند مراتب احراز والحالة هذه صفهٔ صفاده مستریحانه خرام وآرام ایله تحصیل امتیاز ایتمش بولنانلرك خنکاره مقارنتلرینه وسیلهٔ مستقله معروضات خصوصیه ایله مزاجه خدمت ایتمش اولملریدر . انقلابدن صکره دخی ینه شونلر کشایش طالعه مصادفتله وآق آقچه قاره کون

ایچوندر دستورینه تطبیق حرکتله دلشاد ومحترم وهمنشینلرندن دور مندرسده مستخدم خیلی اهل قدم سرایك مشربنه کوره اخبارات وتیره‌سنه مداومت ایتمشلر بهتانیله بلا حکم وطندن تغریباً زخمدار الم اولدیلر بوندن مقصد یکانه قوهٔ منحصرهٔ استبدادك عجزینی سرایه کوسترمك وخلقه قارشیده قوت اثبات ایدرك مرکز دولتی کان تصفیه ایله یکوجود ویکزبان بیان اولان مشروطیت منشان ایچون برساحهٔ فسیحه کشاد ایتمك ایدی باقالم بویله‌می اولدی. هرانقلاب برنوع طوفان ماهیتنده اولمغله اصل طوفاندن دخی مثال کوسترلسه یریدر. سرائر دان اسم قدوس وسبّوح حضرت نوح علیه‌السلام امتی توحید باری‌یه دعوتده ادوار مدیده رنجشدیده اوله‌رق تبلیغ رسالته اقدام ایتمشیکن اصنام پرستان کندیسنك نبوتنی تصدیقدن ابا ایله پست نشست قالمشلردی. نهایت جناب نوح درکاه الهی‌یه بالالتجا مخالفین حقلرنده قهر ظهورینی رجا ایتدی. عند سبحانیده مناجاتی قرین اجابت وطوفان خروشان اولمسیله جمیع ارباب ضلالت امواج جوشا جوش ایچنده غریقاً رهین خسران وخیبت اولدقلرندن سفینهٔ نوح رایات فوز وفتوح ایله ساحل سلامته ایرشدی. نفسلری هلاکدن محفوظ وتجلیٔ تمادیٔ حیاتدن محظوظ بولنان اوکشتی نشینان هپ اهل ایمان ایدی. یریوزی آرتق چرك شرکدن تطهیر قلنمش اولدیغی خایر خایر تکثر اقوام وتوافر اصنام ایله دنیا ینه اسکی حالنه کیردی. مشروطیتك اعلانیله کوریلن جوششلر نمایشلر فالنی آتمق وأییلکلر یاپمق امنیه‌سندن متولد ایدیسه‌ده شوتصور حسن نیت دائرهٔ محدوده‌سنی کچه‌مدی. غرابت بونده‌درکه انقلابی وجوده کتیرنلر ماییننده

اختلاف افکار خصمانه بدیدار اولدیغنـدن بر برینی چکه‌مه‌مزلك علائمی تزاید بولدی. دریغادنیاده تام ودادپایدار اوله‌میور متحدلر دخی تفرقه ایله صارصیلیور. عبدالحمید خانك سلطنتدن تجریدینه وسیلهٔ قویه اخبارات غرضکارانه‌یه قاپیله‌رق نیجه بی کناهی منفالرده سوروندیرمسیدر. مقالاتی مستزاد منظومهٔ استبداد اولدی. مع هذا برحکمداره مداراتهام اوله‌جق موادّدولته راجع تدنیات مسائلیدر. بوجهتدن تعیین ماده ایدلیورده ژورناللر السنه‌ده طولاشدیریلوب طبقات عوام قشقیرتیلیوردی. اخبارات افسانه‌سی اولقدر سرمایهٔ زبان طعنه زنان اولدی که غزته‌لردن برینه (روم بطریقنك ژورنالی) اشارتیله بند مخصوص درج ایتدیرلدی. فاتح قسـطنطنیه سلطان محمدخان حضرتلرینك روم بطریقخانه‌سنه امتیازات اعطاسندن ماعدا بطریقك دست مفخرتنه الماسـلی کومش عصا احسان بیورمش اولدیغی اونودلمشمی بیلمم او بنـد مخصوصده روم ملتنك بطریقی ژورنالجی لقبیله تشهیر اولنمشدر. بوشکل سلسلهٔ سیاست دلبسته‌لریچون «مجنون ایله بحث ایتمکه کتدی عقلامز» توصیفی آز کلیور مطبوعاتك سربست بولندیغی وارستهٔ کواه اولمقله برابر حکومت مرکزنده طبع ونشر ایدیلن غزته غیر رسمی اولسه دخی او حکومتك منافع سیاسیه‌سنه طوقنه‌جق مقاله یازمقدن توقی ایلمسی لازمه‌دندر. ظن اولنور. اسکی عصرلرده بطریقلر آصلمش رؤسای روحانیه‌یه تحقیرات اجرا قلنمش ایسه‌ده عصر حاضرك شرف شکن مؤاخذاته مسامحه‌سی قابلیدر. بطریقی تزییفدن متحصل تأثیرات روم ملتنی تهییج ایده‌جکی وخوشه کتمیه‌جك وقوعاته سبب ویره‌جکی دوشونلمزمی حضرت فاتحك دور مسـعودنده حکمت سیاسـت بطریقه

حرمت كوسترمش دولتك حال حاضرى تحقيره متحمل‌ميدر .
ييلديزه رصدين ومعروضات قلميه‌لرينه مكافأةً نقره چين اولمش
يالكز بللى باشلى صاييلانلره انحصار ايتمز . الڭ دون خدمتلرى
اشغال ايلينلر بيله سرايه يازى چيزى دستاويز ناچيزى ايله يول
طوته‌رق عطايايه دسترس اولدقلرندن دور سابقده كبار وصغاره
سرنوشت اذلى كتابت وظيفه‌سى ايدى . نفس الامره كلنجه
حكمداران كندى كشورنده اولان حركات وحالاته وحكومات
سائره مراكزنده جارى معاملات وتمايلاته كسب اطلاع ايله تدابير اتخاذ
ايلمك وجائب سياسيه دندر . بولزوم قوينك ايجابيدركه دول معظمه سفرايه
وبونلردن بشقه وسائط اخرايه مليونلرجه فرانق دوكه‌رك معلومات آلمق
اوزره مصارف اختيارندن چكنمزلر تحقيقى احتياج تحتنده كورينن مواد
پولتيقيه‌دن عبارت دكلدر . حكمداران حياتلرينك محافظه‌سى قايغوسيله
تجسس اجرا ايتديرمكده مجبوردرلر . نيهيليست آنارشيست جلادلرى
موجود ايكن قورقو چكمكدن حكمدارلر قورتيله‌ميه‌جقلرى مثللو
كيمده ثروت كيمده شهرت وارايسه آنارشيستلر خصم بى اوليورلر
سرايه تحريراً وياشفاهاً معروضات اقسام اعتباريله فرقلى شيلر
اولوب برنجيسى مهام مصالح دولتدر . بونلر پادشاهه ادوار ماضيه‌ده
دخى عرض ايديله‌كلديكى رهين رتبهٔ بداهتدر . ايكنجيسى استعطافه
ومحامد واوصافه متدائر اوله‌رق مستدعى بى منع منافئ شان حكومتدر .
اوچنجيسى اجراى غرض وسعايت ايتمكله تأمين منفعتدر . لايق
دشنام شو اوچنجى قسمى اولمسيله هانكى شخص كيمدن متضرر رايسه
محكمهٔ نظاميه‌يه كيتمكه يولى آچيق اولديغندن دعواسنى اوراده
كورديرر . يوقسه سرايه اولان معروضاتك كافه‌سنه ژورنال دينله‌رك

وظیفهٔ عرض ملاحظات ومعلومات ایدنلری لکه‌لندیرمکه قانون جواز ویرمز. وظیفهٔ مأموریت ملابسه‌سیله عتبهٔ علیایه تقدیم قلنان عریضه‌لرمدن نمونه اولمق اوزره (۱) رقمندن بدأ ایله کتابك زیرینه صورتلری یازلدی. لازم‌کلنلرجه استخبارات الیوم جاری ومرعی طوتلدیغی کبی مقابلنده صرفی ضروری پاره ایچون دخی تخصیصات مستوره تعبیریله داخلیه نظارتنك بودجه‌سنده سنوی اوتوزبیك لیرا مرقمدر. اوللری نظارت مشارالیهانك اوقسم تخصیصاتی ییلده انجق اوچ یوز آلتمش لیرا ایدی.

عبدالعزیزخان ایله سلطان مرادك خلعلرنده عقلای وکلا تدابیر آسایشپرورانه‌ده بولنمش اولدقلرندن مملکتده کیمسه‌یه صالدیرمه‌مشدی. خلع ثالث که عبدالحمید خانك سقوطیدر. تذبذبات بلیات تشکیل ایلدی.

مصرده‌میتك مسکننه‌نواحه‌لرجلبیله غلغله احداثنه‌مماثل‌استانبوله خارجدن صوقیلانلر عوام ناس آره‌سنه تغلیطات ایله قاریشدیریلوب شماتت تعلیم‌قلندی. اتحاد جمعیتنك رجالی دولتك تنظیم احوالی ملتك مشروع آمالی ایچون چالشمق ایستیورلردی. قاریشقلغی یاپانلر نیك وبدی آرامیان محرکلردر. صنوف غیرمسلمه کورولتی‌یه باقدی. ساکن‌طوردی. اسلامك آیاق طاقمی‌نه‌جانبدن هوابولدیسه حباب‌آسا قباردیلر. ذهنلرده خیالات تنوع ایتمکله حقائقی ازعاندن غافل بیکلرجه ساده‌دل وجاهل منتهای مرامه واصل اولدق. خولیای خامیله هوسنی‌سنی آرتدیریوردی. مثلا برمدیون صباحلین اویقودن اویانجه بورجنی‌اوده‌مش بوله‌جق آچیقده قالان‌مأموریت قاپه‌جق کویلرده ترلا صاحبلری یوقدن چفت حیواناتی آله‌جق.

خلق عدیم‌الاحتمال قورونديلرله تلاطم خيز اولمقدن كنديلرینی طوپلایه‌میوردی . « زهی تصور باطل زهی خیال محال » ترجمان ترزبان كلك راستكار شو سطرلره كلنجه خيلى اسرار اظهار ايلدی . اختیاراولنان كلفت تاریخ نویسانمزه خدمت ایفاسندن عبارت اولمغله طرز تحریرده مصادف نظر اوله‌جق نواقصك اكمالی همت دانشورانددن مسترجادر . خاقان مخلوع اوتوز اوچ ییل سریرگیر اولدی . سلطنتی ایامنده صدر اعظمله كوریشور . جمعه كونلری شيخ‌الاسلام و سر عسكرله سویله‌شوردی . طوبخانه مشيری وبحریه ناظری وملكيه‌دن اوقاف ناظری جمعه آلايی رسمنده حاضر بولندقلرندن شونلر دخی احياناً مكالمه‌يه مظهر اولورلر . شهرامينی سرايجه استانبولك كليدی فرض ايدلمكله شرف مثوله سزاواركوريلور . وكلای سائره سنه‌لر كچر دائرهٔ شوكته آلنمازدی . شاذ اوله‌رق بونلردن بريسی حضوره قبول اولننجه پادشاه چند خطوه تواضعاً استقبال ايله مواجهه‌لرینه محاذی صنداليه‌ده قعوده رخصت ويرر سزی كورمك ایستیوردم وظيفه‌ده مقدم سكز مقدماتيله دلفريبانه تطيباته باشلا - یوب مخاطب نه وضعيتده‌در . رنك و روشه دقت ايدر كنديسی سويلر سويله‌مكه يكده فرصت براقمازدی . بو معامله ايسه تضييق ديملك اولميوب مخاطبی صيقماملق ايچوندی . عودتده مساعده حيننده قيام وتشييع ايله ملتفتانه بولنورلردی . استانبوله بردولت اجنبيه‌نك پرنسی ويا آميرالی كلسه سرایده ضيافت ويريلنجه پادشاه وكلاييده مائده‌سنه قبول ايدردی . اثنای طعامده پرنسه ايلچی‌يه آميراله سوزلر بوله‌رق اوزون قونشور ، اونلرك ويردكاری جوابلرده‌ده قارشيلقلر بولوب خاطرلرینی اله آلوزدی . قونيشلمقده ترجمان پاشا

واسطه اولوردی . سلطان حمید اوتوز اوچ سنه پادشاهلغنده ایمپرا-
طورلر وقراللرله نامه‌لر تعاطی ایتمش وهیچ انکار ایدیله‌مز فطرةً
ذکی یرادلمش اولدیغندن حکمداران عندلرنده قیمت و مزیت
ذاتیه‌سی متزاید ایدی . سرایده وهمی آرتیره‌جق محترص مفتریلر
اولماسه وممالکک عمرانتی مستلزم امرلر اعطاسیله باب عالی‌یی تشبثات
واجراآتده مساعده‌لی طوتسه ملك معمور وتبعه‌مسرور اولوردی.
اسف اولنورکه بو شاهراه تیقظ و انتباهه کیدلمدیکندن دولت
ومملکت کوندن کونه مشکلاتدن قورتیله‌مادی. دورحمیدیده دونما
«صویك بارداقده کشتینك ورقده نقش آل هرجا» قبیلندن ترسانه
اوکنده طوب ومهماتدن عاری اوله‌رق باغلاندی قالدی . سلطان
عبدالعزیزك خلعی یوم مشئومنده زرهلی سفائن همایونك طوپلر
آتمه‌سی وبحریه صندالرینك اوکون سرایك دکز طرفنی احاطه
ایتمش اولمسی ذهندن چیقه‌مدیغنه مبنی دونما ترسانه‌نك خارجنده
بولندیرلمامشدر . استانبول قشله‌لرنده‌کی جنود موظفه‌نك عدداً
مقداری معین اولوب روم ایلی اردوسنه آناطولیدن طابورلر
کوندریله‌جك اولسه استانبوله اوغرادلمقسزین اناطولی سواحلنده
واقع اسکله‌لره یوریدیله‌رك سوق ایدلمك وعسکرلره جبخانه ویریلوبده
آتش تعلیمی ایتدیرلمه‌مك خلعك اسبابنی سد و دفعه تدبیر مؤثر
صاییلوردی.وکلای دولت رجال علمیه وامرای عسکریه ایله الفت
ایده‌مزلردی . وکلا بربرلرینك قوناقلرینه عزیمتله اختلاطدن محترز
ایدیلر بونلره محل اجتماع باب عالیده آنجق مجلس مخصوص صالونی
اولمشدر. دورحمیدیده کارکیر ومکمل عسکری قیشله‌لری استانبولده
وطشره‌لرده یاپلدی جوامع و مساجد بنا اولندی . مکتب ملکیه

ایله اعدادی مکاتب وجوده کلدی . تقاعد وزراعت صندوقلری تأسیس قلندی قطعهٔ مبارکهٔ حجازیه‌نك شبکهٔ حدیدیه‌سی ومتعدد شمندوفر خطوطی آچلدی وکلا ییلدیز سرایینه هفته‌ده ایکی دفعه کیتمکله مکلف ایدیلر . لکن کونلری بشقه بشقه ایدی . مابین دائره‌سنه صباحلین کیدیلور . بر اوطه‌ده منزویانه اوطوریلور طعام چیقار اکل اولنور ساعتلرجه بکله‌نیلور صکره قرنادن بری کلور ذات شاهانه سزلرله کوریشه‌جکلردی مشغولیتلری اولمغله یوم آخرده ملاقات بیوره‌جقلردر . شمدیلك سلام ملوکانه‌یی تبلیغه مأمورم افاده‌سنی اتمام ایلینجه وکلانك بلا توقف عودتلری برقاعدهٔ مقبوله عد اولنمسنك علتی بونلر سرایدن کتمیور فکر خفیلری اولمه‌لی توهمندن ترصدات التزام قلندیغی کورولمش حالاتدن بولنمسیله سلام وکلام تمام اولدقده درت بش ساعت بوش بوشنه بکله‌نلمش اولمسندن مابینجی بکه تشکرات لازمه‌یی توديع ایله همان اوطه‌دن چیقیله‌رق مأموریت محللرینه کیتمکه مسارعت ایدیلوردی . ادارهٔ مطلقه جاری اولان حکومتلر شو فنا دنیاده نه‌لر یاپمادی .

خلفای امویه وعباسیه‌که سلطنت سوردیلر بعضلرینك غدارانه معاملات وحکایاتنه‌دقت اولنسون ادوار ماضیه‌ده اوروپا حکمدارانك دخی ظالمانه اجرا آتی تاریخ صفحاتندن اوقونسون اوحکومتلرك مجلسلری قانونلری حل وعقد اموروده رجالنك مقررات وآراسی وار ایدی هپ بر حکومت اما قوت وشدت حکمدارلرك اوامر متحکمانه‌لریله جریان ایتدیکندن حیات اجتماعیه امره کردنداده بولنور . نته‌کیم جسیم کارگاهده آلات وادوات بر قوهٔ محرکه‌نك بطش دائمیسنه تابعدر . صورت ظاهره‌ده هر آلت کندیلکندن

حركت ایدر کبی ظن اولنور ایسه‌ده اونلری تحریك ایدن برقوتدر تعریف ایلدیکمز کارکاهده اساس بنـا صخرهٔ صمادن منحوت وموضوع وآلات وادوات حدید وپولاددن مصنوع اولوب شـو اشیا طبقات ارضك الك سرت وجوده کتیردیکی بدایع وکرهٔ مزده سیال ودیله‌دیکمز سـویه آقماغه میال اولان صـوکه برمایعدر . صودن داها لین المزاج ماده آرانلسه قولای بولنه‌ماز ایکن تسخین اولنجه بخاره انقلابنده کارکاهك آلاتنی قوتنه فرمانبر وغلیـان زائد کوسترنجه زیر وزبر ایلر تشبیه مشروح ایله حکمدار قوتده بخار شکل اداره کارکاه آلات هیئت حکومت ادوات ملت دیمك اولور . بناءً علیه ادارهٔ مطلقه‌ده‌کی هیئتلرك مقدراتی حکمداردن صدور ایده‌جك امر ایله احاطه قلنمشدر. ویریلن امر عقل ونقله موافق کوروتمیور دیه‌جك شخص واحد ویاخود برقریه اهالیسندن مترکب مجـاهد میدانه چیقسـه ادعالری واهیمیدر نه‌در تدقیقنه کیریشلمکسزین حکومتك امرینی طوتمیورلر حرکت واقعـه‌لری عصیاندر معناسی ویریله‌رك اخذ وکرفتله حبس وتبعید مجازاتندن تخلیص کریبان ایده‌میوب حیات وممات مبارزه‌سنده سینه‌کوب اولورلر . قوهٔ نافذهٔ حکمداری اویله نفوذ آثاری کوسـترکه اردولر ترتیب وتسریب اولنورده افراد جیشیه سوقیاتك حکمت خفیه‌سنی استیضاحه جرأت ایده‌مز .

امره انقیاداً سـوق ایدلدکلری جانبه کیدر که قورشـون قارشیسنده کوکس کرر أوت حکمدار یوزبیك کشیلك اردوسنی مشیر وفریق قوماندانلره ترفیقاً حیات الدن کیده‌جك محاربه‌یه بر امر ایله کوندریور کندیسنه نیچون سؤالی ایراد ایدیله‌میور حکمدار

كيمنى فداى حيات وكيميسنى استخبارات ايشنده قوللانور . هر ايكى ماده‌نك ايفاسى هر حكومتك مدار بقاسى‌در . روح مسئله امره امتثال كيفيتى اوله‌رق بو امر مجلس مليده قانون كسوه‌سى آلمش ايسه امره مطاوعت جمله‌يه واجب وسعادت وسلامتى مستوجبدر . ادارهٔ سابقه استبداد محيطنده‌ايدى قوت ذات شهرياريده مجتمع ونفوذ وقوته مقاومت ومخالفته ضعف و عجز حاجز و مانع بولنديغندن اوتوز مليون تخمين قلنان اهالى اوتوز ايكى سنه‌دن زياده مدتده امره رام و نهايت اردونك سطوتيله واصل مرحلهٔ مرام اولديلر . كائناتده كافهٔ اشيانك صور بند وجود وشهود اولمسى بر قوته محتاجدر قدرت وسلطنت ربانيه آن بآن شومنوال اوزره نمايان اوليور اردو سونكو طاورانمامش اولسه‌قلمك اوجى استبداد ديوار استوارينك تملنى حفر ايده‌مزدى اردولرده چالنان بوريلرك سسلرى قولاق طولديرماسه مخفى اماكنده اطوار مستبدانه‌دن شكايتله چيقاريلان حزين ايكلتيلر تاسرايه ايريشه‌مزدى مشروطيت اوچنجى اردونك قيامى قوتيله آلندى . ملت نحسى سعده تحويل ايتدى مسعوديت مستحصله‌يى قوانينه تطبيقاً تمديد واستقبالى تأمين وتأييد ايتمك كركدر . بوكا موفقيت ايسه بى‌نهايه همته وتجربه‌ديده ارباب بصيرته وترك احتراصات وخالصيته توقف ايدر حضرت منان قوت عرفان وصافيت وجدان احسان بيورسون .

داخليه نظارتى مقامنده بلافاصله اون اوچ سنه بولنمش اولديغمدن احوال عموميهٔ دولت ولزوم اصلاحات وآبادانىٔ مملكته متعلق معروضات كمترانهم كثير العدددر . فقط فلان ماده‌يه دائر عرض ايتمش اولديغمز لايحه‌نك مجلس مخصوص وكلاده مطالعه‌سيله حاصل

اولەجق قرارك عرضی باب عالی‌یه با ارادهٔ سنیه تبلیغ قلندی امرینی تلقی ایده‌مدیکم کبی معروضات ایله تصدیعده بولنمامسی ایچون دخی برابر آلمادم. سلطنت سنیه خدماتیله اللی سنه‌یی کچیردیکم مدت طویله‌ده حمداً لله تعالی وطنه ایفای صداقت ایتمش اولمقله مفتخرم خاقان سابق حضرتلرینك ابتدای سلطنتندن انجلای صباح مشروطیته قدر دولت وملت حقنده فکر قاصر احقرانه‌مجه فائده‌لی عد ایلدیکم خصوصاتی عتبهٔ خلافتپناهی‌یه عرض ایلمکده بحسب الحمیه تجویز تراخی اولنمادی زیرده نمونه اولەرق صورتلری مندرج آلتی قطعه عریضه مهمدر ظننده‌یم. شفره کاتبی کامل بك مرحوم واسطه‌سیله طرف کمترانه‌مدن ایسته‌نلش اولان محررات مجلس مخصوص وکلانك اوراقی میانده ایکن ارادهٔ سنیه ایله‌سرایه آلدیرلدی حکمسز قالدی مارالبیان محررات جوابیه‌ده مبسوط مواد مجلس وکلاده تدقیق ایله والیلره تعلیمات کوندرلسه ایدی درت بش سنه‌صکره دولت علیه مخطره‌لرله اضطرابه دوشمزدی اکثر عریضه‌لرم ممالك عثمانیه‌ده استقرار آسایشه توسل قلنمسنی مؤید ایسه‌ده مومی الیه کامل بکك طرز تبلیغی دلیل اولەجغی وجهله اصلاحاته متدائر تشبثات وملاحظاتدن معنالر چیقارلمسیله یازیلان چیزیلن شیلر متواریٔ استارنسیان اولیوردی هرنه‌ایسه وظیفه‌می کوزتمش اولمقله وجداناً تسلیت‌یاب بولنمقده‌یم. تدبیر عبدك تقدیر جناب خدانکدر.

٢١ تشرین اول ١٣٢٥ — داخلیه نظارتندن مستعفی

محمد ممدوح

(۱) ضابطانك جهت عسكریه‌دن توقیفاته دوچار اولملری موافق معدلت کورلمدیکنه دائر دور سابقده ۷ ایلول ۱۳۱٦ تاریخیله عتبهٔ ملوکانه‌یه تقدیم ایلدیکم عریضهٔ خصوصیه‌نك صورتیدر بو عریضه منظور عالی اولنجه ضابطلر آرتق تعقیب و توقیفدن قورتلدیلر.

جناب حق جل جلاله بر قولنی عفو ایلدکدن صکره بونك ایچون عذاب و پادشاه بر مجرمی عفوه مظهر بیورنجه سؤال و جواب یوقدر. ممالك محروسه‌دن کیدنلرك عفوه نائلیتلری ماده‌سی کچنده اتخاذ و اعلان ایدیلن بر قرار ایله تعین ایلمشدی. مرحمته التجا ایله کلنلر معفو طوتلق امر طبیعی ایکن مذکور قراردن اول عفو عالی ایله استانبوله کلمش و کرك قرار اقتضاسنجه اخیراً درسعادته ورود ایتمش بعض ضابطان جهت عسکریه‌دن شمدی ینه حبس اولنیورلر بو کیبلرك طشره‌ده استخداملری تدابیردن معدود اولسه بیله حبسلری ترتیب جزا دیمك اوله‌جغندن امره انقیاد و وعد عفوه اعتماد مستلزم مجازات اولیور دیه‌رك بشقه ملتجیلرك امنیت ایله عودته جسارت ایده‌میه‌جکلری درکاردر. شان دولت ایسه وعد عفوده ثبات ارائه‌سنه منوط اولدیغنه مبنی ادارهٔ عسکریه‌جه التزام تعقیبات و توقیفات معامله‌سی حکمتله دخی ناقابل تطبیق اولمغله عرض مطالعهٔ قاصره‌یه جرأت ایلدم قاطبهٔ احوالده اراده و فرمان شوکتمآب افندمز حضرتلرینکدر.

(۲) بعض مؤلفات معتبره‌نك جاهل و ناأهل مأمورلر جانبندن وقوعبولان اخبارات اوزرینه ممنوعات صیره‌سنه قونمسی معناً و مادةً مضرات تولید ایلیه‌جکنی متضمن خاقان سابقه زیرده صورتی مسطور

عريضهء منظور اولدقده كتب دينيه‌نك تكثير طبع وانتشاری ملتزم ومطلوب تاجداری اولديغنه دائر تذكرهٔ خصوصيه ايله باب عالی‌يه ارادهٔ سنيه تبليغ بيورلدی:

برمدتدن بری كتب دينيه وفنيه وتاريخيه وادبيه‌دن بك‌چوق مطبوع آثار مضردر دنيله‌رك منع تداولی ايچون بعض مأمورين طرفلرندن اخطار واخبار وقوعه كلمكده اولمسيله امر موجبنجه دوائره وولاياته تبليغات اجرا اولنيور. برولايته ويريلن امرايسه والی جانبندن بتون ملحقاته تشميل قلنه‌جغندن هرولايتده بولنان يوز بيكلرجه اهل‌ايمان وعلی‌الخصوص علما وصلحا وداعيان بوندن خبردار اولورلر. مع‌هذا حكومت محليه‌نك رسماً منع ايتديكی بر كتاب محو ونايات اولمق احتمالدن بعيددر. زيرا منعی تصورايديلن كتاب بر قاچ يوز سنه اول تأليف اولنمش واولوقت فن طباعت مملكتلرمزه كيرمه‌مش اولديغنه بناءً ال يازيسيله نسخ كثيره‌سی بلاد وعباده طاغلمش وصكره طبعله دخی عددی تكثر ايتمش اولديغندن شونلرك كافه‌سنی بولوب طوپلامق غير ممكن ايدوكی جهتله او كتاب خلقك النده ايكن مضرميدر دكلميدر هيچ كيمسه فرق ايده‌مديكی حالده ممنوعيت شايعه‌سی اوزرينه بين‌الناس وهم وجوده كله‌رك وعجبا ايچنده نه‌واردر ديه‌رك بونی تكرار تكرار نظر دقتدن امرار ايتمك مراقی حكومت واسطه‌سيله خلقه ويرلمش اوليور از جمله سير نبی ومحمديه واصول فقهدن درر وسائره كبی بدايع مؤلفات دينيه ممنوعات داخلنده بولنمسندن طولايی‌شو مضردر دينلمكله اهالئ اسلاميه اذهاننده بر تأثير معكوس حصوله كليور.

محمدیه نامیله موسوم کتاب که اصلی اولان نسخه یازیجی زاده قدس سره نك تربه سنده محفوظدر .

جلوس همایونی متعاقب تیمناً ذات پادشاهینك زیارت ایتمسی عادت ایمش ۱۲۷۸ تاریخنده طوله باغچه سراینه جلب ایدیله رك عم مکرم شهریاریلری فردوس مکان عبدالعزیزخان حضرتلری بو کتابی زیارت بیوردیلر . کمترلری دخی دائرهٔ کتابت هیئتیله حضور ملوکانه ده بولنمشدم . یازیجی زاده جناب حاجی بایرام ولیدن مستخلف اولوب غلبهٔ عشق محمدی ایله مذکور کتابی نظماً تألیف واصلاح خطاسی ایچون روضهٔ مطهرهٔ حضرت سیدالانبیایه عرض ایده رك مناجاتده بولنمش وسالف الذکر اثر برگیجه اومبارك بقعه ده قالدقدن صکره فرداسی بالاخذ ابیاتدن ایکی اوچ محلنه قیلدن اینجه برر چیزکی چکلدیکی کورولمشدر . مستغنئ بیان اولدیغی وجهله مسوداتی تصحیح صیره سنده سطر اوستنه خطه بطلان چکیلور ایسه ده چیزکی آلتنده مسطور عباره اوقونمق ممکن ایکن مجرد معجزهٔ نبویه در که ذکر اولنان کتابه چکلمش چیزکیلره مصادف مصراعلر اوقونه میور . ابیات منسوخه دن برمعنا استخراج ایدیله بیلیرمی دنیله رك دقتله معاینه اولنلجه خاقان مشارالیه بیهوده چالیشمه ملی جناب فخرالمرسلین علیه السلام منع بیورمش کلام حکمت انجامیله حسن اعتقاد شاهانه لرینی اظهار ایلمشلردی . معارف نظارتنده انجمن تفتیش ومعاینه هیئتی ترکیب ایدن ذواتك کیملر اولدیغی بیلمیور ایسه مده مطبوعات داخلیه اداره سنده تدقیق مؤلفاته کیریشنلردن هیچ بریسی تکمیل تحصیل کورمه مش اولدقلری مثللو اصنافلقدن کلمش اولنلرده شومهم خدمته صوقولمش بولنملریله بعضیلرینك صفت وصنعتی مبین ویریلن

معلومات اسملرینی حاوی پوصله‌ده کوستریله‌رك عرض وتقدیم قلندی . بوکبی جاهلین و غافلین طرفلرندن واقع اوله‌جق افاداته ابتناءً مؤلفاتك منع تداولی اسبابنه توسل ومعتقداته عائد موادده اختیار تسامح وتکاسل دنیا وعقباده موجب مسؤلیتدر. غایت نازك کورینن اشبو تدقیق کتب امراهمنك اهل وارباینه تودیعی استیذاننه مجاسرت ایلدیکم محطعلم عالی بیورلدقده اراده وفرمان

(۳) بو دخی دیکر عریضه‌مك صورتیدر

دونکی کون اقشام اوستی انکلتره سفارتنك باش ترجمانی موسیو بلوق دائرهٔ نظارته بالورود صدراعظم پاشا جانبندن کوندر- لدیکنی ویکرمی سنه‌دن بری فرانسزجه اوله‌رق طبع ایتدیریلن ومندرجاتی تسهیل تجارته خدمت اولوب تجار و سائره اسملریله محللرینی مبین بولنان سالنامه‌نك طبعی ایچون درت آی مقدم علی الاصول معارف نظاتنه مراجعت قلنمش وطبع و نشرینه رخصت رسمیه آلنمش ایکن داخلیه مستشاری فوأدبك بوسالنامه‌ده مندرج تعریفاتدن برقسمنه ایلیشه‌رك ازجمله (مرادیان) یازلمق اولماز (مرآتیان) دینلملی کبی تکلیفات وتحریفاته مبادرت ایتمسی ایشك تصعیبنی بادی اولوب پولتیقه‌دن عاری و مضرتدن بری بر کتابك ایلرجه ایکی دائره آره‌سنده کله کشمکشنه دوشمه‌سی سفیرك تعجبنی دعوت ایتدیکندن شوسالنامه‌یی سفیر طبع ونشر ایتدیره- جك حکومت نسخ مطبوعه‌یی مصادره ایلرسه مقابلنده تضمین طلب ایده‌جك وبعدما طبع اولنه‌جق شیلر ایچون معارف نظارتنه مراجعته‌ده لزوم کورمیه‌جك اولدیغندن ایجاب حالك ایفاسی وتحریفاته اوغرایان کلمه‌لرك یرلو یرنده ابقاسی ملتمس ایدوکنی بیان ایدنجه

سفیر حضرتلرینه احترامملک افاده‌سنی سزدن رجا وتسهیل وتسریع مصلحته‌ده جداً اعتنا ایدرم دنیله‌رك مومی الیه باش ترجمانك تسکیننه باقلدی . مطبوعات داخلیه اداره‌سنك هرنقدر نظارته ارتباطی وار ایسه‌ده طبع ونشر اولنمق اوزره معارف نظارتندن رخصت آلنان آثار بر کره‌ده مستشار بکك تدقیقندن کچمه‌سی اخیراً امر وفرمان بیورلمش وبوکا مقیس شکایات بشقه‌لرینك لساننددن دخی ایشیدلمکده بولنمش اولمسیله عرض کیفیته جرأت قلندیغی محاطعلم عالی بیورلدقده اراده وفرمان . ٢٠ کانون ثانی ١٣١٩

کرید جزیره‌سی حقنده مطالعاتی متضمن تقدیم ایلدیکم عریضهٔ خصوصیه‌نك صورتیدر :

(٤) کرید جزیره‌سنك حال حاضرینی توضیحاً محلی اهالیٔ اسلامیه‌سی طرفلرندن استرحامات و افاداتی حاوی ورود ایدن استدعانامه کچن کون مجلس مخصوصده قرائت اولندی و کرید مسئله‌سنه دائر سفارات سنیه واسطه‌لریله دول معظمه قابینه‌لری نزدنده وقوعبولان تشبثات اوزرینه آلنان جوابلر دخی بشقه‌جه اوقوندی . مسئله‌نك بدایتندن بوکونه قدر حاصل ایتدیکی کوناکون صور واشکالك تفصیلاتنه کیرلمك عجیب وغریب بر کتاب شکلنی اکتساب ایده‌جکندن تصدیع سر عالیلری مؤدی اولور خوفیله او مبحثدن صرف نظر قلنه‌رق جزیره‌نك تنظیم احوالی اول باول بر والی تعیننه وابسته بولنمغله شو نقطهٔ مهمه حقنده مطالعهٔ قاصرانه‌مك عرضنه متجاسر اولدم . رجال دولتدن فوتیادی بك کریده والی تعیین بیورلمشیکن اسباب مانعهٔ سیاسیه‌دن ناشی کوندریله‌مدی صکره بعض اجنبی اسملر اوروپاجه والیلکه نامزد کبی السنه‌ده دوران

ایتدیکندن دولت علیه بحق مدافعه‌ده بولندی. اخیراً پرنس ژورژ
بر قاچ دولت جانبندن والیلکه سوق اولنمق ایسته‌نیلوب بو دخی
تشبثات نتیجه‌سنده طوردیرلدی . مع مافیه علکساندری پاشانک
ویاخود سلطنت سنیه‌نك خرستیان رجالندن بر مناسبنك والیلکه
کوندرلمسی دولتلره تکلیف اولنمش ایسه‌ده دولتلر موافقت کوسترمدی
حتی اجنبیدن اولوبده دولت علیه‌نك الیوم خدمتنده بولنانلردن
جزیرهٔ مذکوره والیلکنه بریسی انتخاب قلنمش اولسه شو تکلیفك
بیله دول معلومه نظرلرنده جای قبول بوله‌میه‌جغی تفرس اولندی
کرید مشغله‌سی روسیه وانکلتره بیننده منافع متضاده ایله محاط
وداها بر قسم دولتلرك انظارنده موجب دقت بر نقطهٔ تیقظ
واحتیاط اولدیغندن ایشك کیدیشنه باقلنجه والیلك ماده‌سی
دولتلرجه تعویق ایدیله‌جکدر . بو امهال مصلحتی اشکال ایلدکدن
ماعدا جزیره‌نك اموری آمیراللر طرفندن وتعبیر اصحله دولتلر
جانبندن مصالح جزیره‌نك تسویه‌سی خرستیانلره یعنی ارباب
بغی وعصیاندن مرکب برهیئت غیرمشروعه‌یه حواله قلنمش اولمسی
بالاخره اسباب ونتائج مزعجه تهیهٔ وتولید ایده‌جکدر . شو هیئت
غیر مشروعه احتمالدر ینه پرنس ژورژی ویا آکا معادلنی والیکه
ایسته‌یه‌جکدر . بو احتماللره میدان قالمامق اوزره چونکه ممالك
عثمانیه‌دن کرید جزیره‌سی برقطعه اولوب سکنهٔ موجوده‌سی بالعموم
تبعهٔ دولت علیه‌دندر .

ومادامکه دول سته‌نك آمال ومنویاتی جزیره‌نك اتمام اصلاحاتی
ایمش اورایه اجانبدن پرنس دعوتنه حاجت کورونمیه‌رك کریدك
عن اصل یرلی خرستیانلرندن بر والی بولنمق ومعاونلکنه‌ده یرلی

اسلامدن بری قونلق وایکیسیده انتخاب اهالی ایله سالف الذکر مأموریتلره تعیین قلنمق مصلحتی سورنجه‌دن قورتاریر بوصورتك دولتلره تکلیفی حالنده اجنبی قابینه‌لره قارشی بر تدبیر مصلحتانه درمیان ایدلمش اولور. دولتلرك عجبا نه جواب ویرملری ملحوظدر. خاطره کلیرکه کرید خرستیانلرندن والیلکنه اهل بوقدر ذوات بویله سویله‌دکلری تقدیرده شمدی کریدك اداره‌سنی خرستیانلره تودیع ایتدیکمز بوده اهل اولدقلرینه دلیلدر. بنابرین هیئت اداره‌میاننده مقتدری آراشدیریله‌رق وینه یرلیدن بشقه‌لری بولنه‌رق جزیره‌ده قدیمدنبری متمکن اولنلرك انتخابیله والیلکه ومعاونلکه نصبلری لازم کلیر جواب مقنعی اعطا ایدیلور. بالفرض یرلیلردن اوخدمتلره مناسبلری حکومت سنیه جانب عالیسندن انتخاب مشروع نتیجه‌سیله تعیین اولنسه حب جاه طبع بشرده مرکوز بولندیغندن ومثلا بوکون خرستانکی والی و مقبول اهالی ایسه مدت معینه ختامنده آنك مقامنه نیقولاکی قائم اوله‌جغندن یرلی خرستیانلر فائدهٔ شخصیه‌لرینی خارجدن اجنبی‌یه قاپدیرمق بلاهتنه‌دوشمکسزین کندی ایچلرندن والی یاپلسنی امل ایدرلر. شو آرزو تأمین منفعت محیطندن آره‌لرنده فکراً مباینت وتفرقه تکوننه وسیله اولدقجه اختلاف افکار دولت علیه‌ایچون صیانت حقوق حکمرانی‌یه مدار اوله‌جغی وسلطنت سنیه طرف اشرفندن اوروپا دولتلرینه اوطرزده برتکلیف معتدل اتیانی کریدك یرلی خرستیان اهالیسنه برحسن تأثیر براقه‌جغی وکذلك یرلی مسلمانلر دخی تسلیت بوله‌جغی محاط علم عالی بیورلدقده اراده وفرمان ٢٤ تموز ١٣١٤

دولت علیه‌جه روم ایلیده آلتی ولایت ایچون اصلاحات اجراسی

تقرر ایتمکله دول معظمه سفراسنه من غیر رسم معلومات ویرلمشیکن روسیه واوستریا سفیرلرینك دولت متبوعه‌لری نامل‌رینه اوله‌رق اعطا ایلدکلری مخطره‌ده سلانیك ومناستر ایله قوصوه ولایتنده اصلاحات طلب اولنمسی محل تأمل بولنمغله اولبابده مطالعاتی مشتمل عریضهٔ کمترانه‌مك صورتیدر :

(٥) معلوم عالی بیورلدیغی وجهله روم ایلیده آلتی ولایت ایچون وقت وحال الجا آتیله اصلاحات اجراسی لازم کلدیکندن اقدمجه انجمن خصوصیدن قلمه آلنان تعلیمات مجلس مخصوص وکلاده تدقیق وتصدیق اولنوب با مضبطه عرض عتبهٔ علیا قلنمش وموجبنجه ایفای مقتضیاتنه ارادهٔ سنیه شرفتعلق بیورلمش ایدی .

بو کره روسیه وآوستریا دولتلرینك تکلیفیله سفیرلری جانبندن ویریلن متحدالمآل مخطره مجلس وکلاده موقع تذکره وضعله تدقیقاته کیریشلمش وبو ایکی دولتك ایلچیلری طرفندن خارجیه ناظری پاشایه شفاهاً واقع اولان افادات مذکور مخطره‌جه تعدیلات اجراسی امیدینی تعقیم ایتمش اولدیغندن اولکنه ذیل اولمق اوزره دیکر بر تعلیمات یاپیله‌رق قرار مذاکراتی حاوی مضبطه ایله معاً سدهٔ سنیه‌یه تقدیم قلنمسیله مرعیت احکامنه فرمان همایون صادر اولمش وذیلاً وعلاوةً بعض موادی شامل اوله‌رق تنظیم ایدلمش اولان اشبو تعلیماتنامه ایجابنجه روسیه وآوستریا دولتلرینه قارشی سلطنت سنیه سلانیك مناستر قوصوه ولایتلرنده اصلاحات وجوده کتیرمکه تعهد بیورمشدر . اقدمجه اعلان قلنمش بولنان آنف البیان تعلیماتنامه‌یه نسبتله شمدیکی ذیلنده مندرج فقرات حقوق سنیه نقطه‌سندن قابل التطبیق کورونمکده‌میدر . تطبیقاتده مشکلاته

تصادف ایدیلورمی . بشقه یرلرده بونك تأثیر وشمولی اوله بیلیرمی
روم ایلیده دیکر اوچ ولایتك مذکور مخطره خارجنده براقلمسنه
سبب وارمی مادامکه مخطره ده اوچ ولایتدن بحث ایدلمه مش اوزالرجه
اجراآته حاجت مس ایدرمی شو بش جهته عائد نظریات ماهیت
مسئله حقنده تعمیقات ایفاسنی مستلزمدر . بو وجهله که روم ایلی
قطعه سنده اصلاحات یاپلق ایچون آوروپا پرنسلرندن برینك اورایه
والی نصب ایدلمسی ومختاریت اداره تأسیس قلنمسی کبی خارجاً
منتشر تصورات وبعض سفرا السنه سنده بوکا دائر مقالات دهشت
فرمای قلوب اصدقا اولمقده ایکن سلانیك مناستر قوصوه ولایتلرنده
تطبیق اولنه جق اصلاحاتك مفتش عمومی صفتنی حائز اولمق اوزره
او جهتلره مأمور بیوریلان حسین حلمی پاشا معرفتیله اجراسنه
ارادهٔ سنیه شرفصادر اولمش وسفارتین مذکوره تینك ویردکلری
مخطره ده حلمی پاشانك مأموریتنه اعتراض ایدلمه مش ومختاریت
اداره ویاخود پرنسلردن والی اولمسی مثللو بر تکلیف اورته یه
آتلمامش اولدیغی فال خیردر . مع هذا بردولتك مصالح داخلیه سنه
قارشمق موجود عهود اعتباریله رهین جواز اوله میه جغنه نظراً
ولو اصلاحات نامنه اولسون مخطره ویرلمسی سزای تأسف ایسه ده
اجداد عظام ملوکانه لری اعصارنده دخی آوستریا وروسیه حکومتلرندن
اخطارت خیرخواهانه تعبیراتیله افادات ومراجعات وقوعه کلدیکی
تفکر قلندقده سلطنت سنیه وقت وقت اوروپا دولتلرندن بو کبی
خصوصاتی استماع ایتمش واقتضاسنه کوره حقوق مقدسه یی محافظه یه
بذل مقدرت بیورمشدر .

کرچه عناصر متضاده ایله مالی اولان روم ایلی ولایاتنده

وقوعات سكون پذیر اولمدیغی درکار بولنمقله برابر شماتت اجانبه
سررشته قاچیرلماسی و عواقب امورك کوزدن دور طوتلماسی
تدابیرینی اتخاذ ایتمك بر وظیفهٔ نظیفه اولوب بوده جملهدن اقدم
عهدهٔ صدارته متحتم ایکن احتیاجات ملکیهیه متدائر ولایاتدن
مورود محررات مهمه مجالس وکلاده پك سطحی مذاکرات ایله
چیشدیرلمش اولمسیله اخیراً ایکی دولت نامارینه مخطره کلدی
تعلیمات مذیلهنك تطبیقاتی مادهسنه عطف مقال اولننجه او
ولایات خلقندن آرناوودلرك طبعاً خشونت و جهالتلرندن متولد
سرسریانه احوالی تطبیقاتده مشکلات احتمالی ایله مترافق اولهرق
ایشته شوجهت کوزهدیلوب بین العناصر حسن آمیزش وامن وآسایش
وجوده کتیریلهبیلور ایسه محتویات تعلیمات موقع تطبیقه قونمش
اولور انجق شرع وقانونه مخالف حرکات ایله بعض سادهدل ومنفعت
شخصیهسنی استحصاله متمایل غافلین اوامره عدم انقیادوخرستیانلره
تعرضده عناد کوستردکلری تقدیرده مندرجاتی خفیف کبی کوریلن
مخطره اوقطعهلر ایچون حذا حافظ مخاطره تولیدایدر تعلیماتك محال
سائرهیه آتیاً شمول وتأثیری بحثنه کلدکده بوتعلیمات مذکور اوچ
ولایته منحصر بولندیغندن ایکی دولت مخطره خارجنده دفعهٔ بشقه
برتکلیف سردینه قالقشمازلر اما معاملات وتشبثات برر مرأت عد
اولننجه اشکال عجیبه رونمون اولدیغیده بدیداردر چونکه ولایات
مذکورهده مخل سکون حالات توالی ایتمسندن طولایی قونسلوسلر
منسوب بولندقلری سفاراته راپورلر یاغدیرمش وسفرا استانبولدن
روم ایلیه آتاشهمیلیترلرینی وکاه ترجمانلرینی کوندرهرك تحقیقاته
کیریشمش واخذایدیلن خبرلر دولتلره بیلدیرلمش واجنبی مطبوعاتنك

مخابرلری ولایتدن ولایته طولاشمش وماکدونیانك مختلف قومیته‌لری ایقاع شورشه واسع میدان المش اولدیغندن وقوعاتی یازان مطبوعات اوروپا افکار عمومیه‌سنی هیجانه کتیردی سفاراتك قابینه‌لرینه اشعاراتیده عاقبت مخطره کلمسنه سبب ویردی مستغنئ عرض وایضاح بولندیغی اوزره آناطولیده سکز اون سنه اقدم ارمنی قومیته‌لری اغتشاش چیقاردیغندن ولایات سته‌ده اصلاحاته دولت علیه‌یی تشویق وسوزك طوغریسی لسان دیپلوماسی ایله تضییق ایدن سفرای معلومه‌که دولتلرندن تلقی ایلدکلری امره استناداً شو خصوصی ایچون باب‌عالی‌یه مصرانه مراجعتلرینه بناءً ولایات سته‌یه دائر دولتجه برلایحهٔ اصلاحیه تنظیم وقبول اولنوب سفرای دول معظمه‌یه‌ده برای معلومات صورتلری ارسال قلنمشدی.

ارضروم وان بتلیس دیار بکر معمورة العزیز سیواس ولایتلرنده سالف البیان لایحه احکامنه توفیقاً اجراآتی ایلرولتمکه شروع ایدلدیسه‌ده اکراد وعشائر ارمنیلره مهاجماته قویولدیلر. اتلافات وغارات تعاقب ایتدی. مباین رضای باری وشهریاری احوالدن اتقا اولنمسی ضمننده والیلره شدید امرلر کوندرلمکله بر درجه‌یه قدر غلیانه سکونت حاصل اولدی. مع‌مافیه آناطولیده یاپلمسی لازم کلن تنسیقات هنوز تماماً بتمش دکلدر. روسیه‌سفیری موسیو زینویف صدراعظم فرید پاشایه روم ایلی حقنده‌کی مخطره‌یی کوردیکز آناطولیده بزم حدودمزه قریب محللرده شکایاتی جالب اوله‌جق حاللره مأمورین دولت علیه دقت ایتمدکلری صورتده آناطولی ولایاتی ایچون دخی بر مخطره کایر دیمشدر. قالدی که ولایات سته‌ده بولنان قونسلوسلر مأموریتلرینك دائرهٔ

شمولندن خارج ولایتلره عزیمتله دور بلاد وبر قاچی بر مرکزه
کلوب مشترکاً تحقیقات اجراسنی اعتیاد ایدرك سفارتلرینه راپورلر
یوللامقده اولملری روم ایلیده قونسلوسلر کز دیریله‌رك بعده
مخطره‌نك باب‌عالی‌یه اعطاسی کیفیتله مقایسه ایدیلنجه هر ایکی
طوروحرکت یکسان وروسیه ایلچیسنك شمدی صدراعظم پاشایه
قوللاندیغی لسان بهانه‌جویانه بر زمین بیاندر . روم ایلیده کائن
اوچ ولایتك مخطره‌دن طرحی فرضیاتنده متبادر خاطر قاصر
اولدیغنه کوره روسیه و آوستریا دولتلرینك پولتیقه‌لری
نقاط عدیده‌ده متخالف وآوستریانك آرناوودلقده بر شکل اداره
احداثی املنی بسله‌دیکنه روسیه واقف بولندیغندن
یانیه‌اشقودره ادرنه ولایتلری حسابه قاتلمامشدر مخطره‌ده مسکوت
عنه اولان شو اوچ ولایتده اصلاحات لازممیدر مبحثنه نقل کلام
اولندقده باجمله بلادوعباد دولت علیه‌نك اولوب ممالکده استکمال
اسباب معموریت واسلام وخرستیان تبعهٔ عثمانیه‌جه تیسر رفاهیت
زبدهٔ آمال ایدوکندن یالکز مخطره‌نك نشان قویدیغی ولایاته
باقیله‌رق دیکر اوچنده تقلیل تنسیقات حکمةً ومصلحةً مناسب
اوله‌ماز ظننده ایکن خزینه‌نك فضله مصرف اختیارینه وقتی یوقدر
ایکی دولت اوچ ولایتده اصلاحات یاپلسنی ایسته‌دی دیه‌رك مقام
صدارتدن مطالعه‌درمیان قلنمش اولمسی نفس‌الامره توافق‌ایدرمی
مجهولدر زیرا بوندن آکلاشیلیورکه ملك عثمانیده اصلاحاته توسل
مجرد دول اجنبیه‌نك الحاح وابرامنه متوقف اوله‌رق اونلر سس
چیقارمینجه بشقه محللرك تنظیمنه باقلمامق ایجاب ایدر ایمش
عفوعالیٔ شاهانه‌لرینه اعتماداً عرضنه جرأت ایدرم اوکبی فکرلر

جا کزلرنجه نامعقولدر یکرمی ییل اول مأموریتسز بولندیغم اثناده اشقودره‌یه کتمشیدم ملحقات قضالرینی‌ده کوردم قوهٔ انباتیه‌یه مالك اراضی ومعادن ونهرلر طول وعرضی ساعتلر امتدادیله جسیم اورمانلر بوولایتی ثروت طبیعیه ایله تزیین ایتمشدر افسوس که اهالئ مملکت فقدان سرمایه ومعرفت حسبیله اومنابع ثروتدن استفاده ایده‌مدکلرینه مبنی یدکلری قوقوروز اتمکی کیدکلری شمینه‌دن منسوج عبا عمرلری قان دعواسی کوتمك یولنده هبا اولمغله حیات وممات بیننده متوحشانه کزرلر واردات ولایت غایت محدود مال صندوقلرنده نقودمفقود وسکنهٔ قراده فقروضرورت موجود اولدقدن غیری مراکز حکومت اجرای احکامده قاصرالاقتدار وحکومته رغماً یرلی متنفذلر وقت جاهلیتدن مدور (دوقه‌کین) دینیلان جبل قانونی ایله عمل ایدرك احراق بیوته حکملر ویردکلری آشکار بولندیغی اسفله کوریلور اشقودره ویانیه‌نك داخلاً وساحلاً عمرانه قابلیتی وموقعلرنجه اهمیتی اولمسندن ایتالیا ویونان حکومتلرینه مطمح نظردر حضرت خدای بیچون مکاید اعدادن مصون بیورسون ممالك شاهانه دفائن وخزائن فیوضات ایله مشحون اولوب سطح ارضنده قرون واعصار اعتباریله بر چوق حکومتلرك فعالیت وعالمه قدرت کوستردکلری مواقع ووقایع تفکر قلندقجه انسانه حیرت مستولی اولور . تقلبات وتزلزلات او یرلری مهجور عمران ایتمشدر . لکن همت وغیرت ابرازیله اعادهٔ معموریت مستخیل صاییله‌ماز مدعایه دلیل مقدما دخی خرابیدن قورتاریله‌رق اعمار ایدلمش اولمسیدر . بنابرین هرولایتك ترقیاته قابلیتی وسکنه‌سنك تمایلات

وضعیتی ونظریات اجانبجه ولایاته نه یوللردن پولتیقه مجراسی آچلمشدر شو جهتك ماهیتی وحکومت سنیه جه مغایر مرضی جریانلرك نقطهٔ مطلوبه یه ارجاعی کیفیتی عریض وعمیق تدقیق ومقصد مشیددولتله تلفیق اولنه رق هر ولایته مخصوص ملکی وسیاسی اساسلری جامع اولمق اوزره ولاته برر تعلیماتنامه کوندرلمسی اهمدر والیلر تعلیماته تطبیقاً مشغول ومسامحه وبطائتلری تحققنده معزول ومسئول اولملیدرلر اعمارات وترقیاته متعلق خصوصات نقود صرفنه توقف ایتسه بیله بر ویرلمکله مقابلنده بش وداها زیاده خزینهٔ مالیه یه بادیٔ استفاده ایشلره استقراض صورتیله سرمایه تدارکیده ضرر کثیرمن نفع اتحاف ایدر اشقودره یه کیدرکن دراج سنجاغنه مربوط ایشم قریه سنده برکیجه قالمشیدم اوراده ایکی یوز سنه اول ییقلمش برکلیسا خرابه سی اولمقله قاسمك یوم معیننده برپاپاس کلوب وعظ ایتدیکنی وکویلیلر اهل اسلامدن بولنمقله برابر وعظمنی دکله دکلرینی سویله دیلر . کویلیلر ایچنده بیقیلری کسلمش حاجی آغالر کوردم. ظلمت جهالتده غنوده خلقی تعلیم وتهذیب فریضه سی حکومته مترتب بولندیغندن قراده مکاتب ابتدائیه تأسیسیله اطفال وطنه دین ودولتلرینی بیلدیرمکه اقدام وتشویق ایتلك الزمدر. آناطولی قریه لرنده چوجقلری اوقوتمغه چالیشه جق ائمهٔ قرانك اکثری اجهل بولنملریله تعلیم اطفالده عاجزلر اولوب سیواس داخلندن عسکرلکله حجازه کوندریلن نفرات بیت اللهده اسلحه یی اللرندن براقه رق استبداللری تعندیله دیرنمشلر شونلر نه‌ل مسلماندر تعجبیله تحقیقاتده بولندم. مکر قزلباش اعتقادسزلغیله آلوده ایمشلر شورای دولت استیناف محکمه سی مدعیٔ عمومیلکني ایفا ایدن جمال بك مرحوم مفتشلکله بتلیس ولایتنه

اعزام اولنمشدی . ویردیکی لایحه‌ده بر مسلمان کوینك سکنه‌سی نكاحلرینی کلیسا قپوسنده عقد ایتدكلرینی یازمشدر . صد هزار تلهفه سزاوار اولدیغی اوزره کرك روم‌ایلی وکرك آناطولی قطعاتی هرنوع اصلاحاته مفتقر اولوب اصلاحاتده تأسیس مکاتب امر خیرینه باقلمق جمله‌دن اقدمدر انشاءالله سایۀ همایونلرنده موفقیت جلوه‌گر اولور برده ولاتك نه‌راده‌یه قدر اجراآت وصرفیاتده مأذونیتلری اوله‌جق کندیلرینه برخط حرکت تعیین ایدیلورسه ممالك شاهانه‌ده ترقیات وتکاملاته عائد ومساعد مواد لوایح وارده مفاهیمندن انکشاف بولور . ملاحظات ناقصۀ عبیدانه‌مك حضور حضرت خلافتپناهیلرینه معالحجاب عرضیله تصدیعه مجاسرتدن طولایی عفو ومرحمت جناب تاجداری‌یه التجا ایلدیکم محاطعلم عالی بیورلدقده اراده وفرمان شوکتمأب وقدرت نصاب پادشاهمز افندمز حضرتلرینکدر . ١ مارت ١٣١٩

عبدالعزیز خان دورنده آوستریا دولتنك پولتیقه‌سیله هرسك ایالتنك اختلالی نه‌یی انتاج ایتدی . ولایات ثلثه‌ده طرف سلطنت سنیه‌دن اجراسی لزومنی مکرراً عرض ایلدیکم صورواصلاحیه عقیم براقلمسیله صکره‌دن روسیه وآوستریا دولتلرینك تکلیفلری واقع اولدیغنه دائر عریضۀ خصوصیه‌مك صورتیدر :

(٦) معلوم عالی بیورلدیغی اوزره روم ایلی ولایاتی احوالنجه الیوم ایکی صورت موجوددر. چونکه بلغارقومیته‌لرینك تعرضات و منویاتی و اوامر حکومته قارشی اویغونسزلقده بولنان جهلانك حرکاتی یکدیکریله قابل تطبیق اوله‌میه جغندن تسکین و تطمین ماده‌سنده کرك استعمال قوت وکرك استعجال نصیحت سیان دکلدر .

روم‌ایلی ولایاتنده جریانی تزاید ایدن حاللر حقنده درت سنه اول سدهٔ سدیدهٔ جناب ملوکانه‌لرینه معروضاتله تعجیزده بولنمشدم .

بر کون باب عالیده ایکن آلدیغم امر تلغرافی اوزرینه همان سرای همایونه عزیمت و مواصلت کمترانه‌مده شفره کاتبی قرنای شاهانه‌لرندن کامل بك کله‌رك روم‌ایلی ولایاتی ایچون اصلاحات اجراسنه لزوم اولمدیغی حالده بونك موقع فعله ایصالی ضمننده اورالرك والیلرندن داخلیه نظارتجه مطالعات طلب قلنمش اولمسیله مناستر قوصوه سلانیك والیلری آیری آیری تحریرات کوندرمشلر . شوکتلی افندمز بلا استیذان ولایاته اویله یازلمسنه سبب نه ایدی سؤال بیوریورلر و جواباً کلن محرراتیده شمدی ایستیورلر تبلیغنده بولنجه اسباب موجبه‌دن بریسی اورالردن جرح وقتل وقله‌لره حبس ایله تجریم اشخاص جرائمی کل یوم اکسلمیه‌رك آرتیور چته‌لرك بلاسیده اتلاف نفوس واحراق بیوت ایتکده اولمسندن ولایاتده یاپلمسی الزم ایشلر حقیقةً افزون اولدیغی کبی سفارتلردن صدراعظم رفعت پاشا مرحومه تعریضات کلیوردی . حتی روسیه سفیری موسیو ژونویف بالذات دائرهٔ نظارت چاکری‌یه بالورود خرستیانلرك مظالم کورمکده‌اولدقلرندن بحثله خیلیجه مؤثر شکایتده بولندیغنی خاکپای همایونلرینه عرض ایتمشیدم . اومثللو احوالك اوکی آلنه‌رق شکایات دعوت ایدلمه‌مسنه چاره کورولمك مقتضی ایدوکنی ولایاته محرمانه یازمش‌اولدیغمدن والیلر دوشوندکلری تدابیری بیلدیردیلر . توارد ایدن محررات جوابیه باتذکرهٔ عاجزی مقام صدارته ارسال قلندی هیسی مجلس مخصوص وکلایه اشارتیله مأمورینه ویرلمش ایکی آیدنبری بونلر

مجلسده هنوز اوقونمادی محرراتك همان تقدیمی جملهٔ ارادهٔ سنیه‌دن ایسه‌ده نزد بندکانه‌مده اولمدیغنی کامل بکه سویله‌مشیدم . سؤال عالی حکمتدن خالی بولنمامق جهتیله ولایات مذکوره‌ده دوام ایدن فجایعی بر عریضهٔ کمتری ایله بر تفصیل بیان ایتمش اولدیغمه‌مبنی بوعبد احقردن استیضاح بیوریلور امیدنده ایدم هیچ بر فرمان شاهانه‌لری شرفصادر اولمادی شو خصوصده مقصد صداقتکاری عبیدانه‌م السنهٔ اجانبدن منزعج مقالات ظهورینه وسیله ویرلمه‌مسی ایچون ایدی .

ولایاتك احوالنه نظارتجه دقت اولنسون فرمانی دونکی کون بالواسطه تلقی ایدنجه کامل بك مرحوم معروضات شفاهیهٔ عاجزانه‌می اولوقت تماماً احاطه ایده‌مه‌مش وآنف البیان عریضهٔ احقری دخی منظور عالی بیورلمامش اولمسی اوهامی ذهن مملوکانه‌می تشویش ایتدیکندن عتبهٔ معلای جناب خلافتپناهیلرینی بووجهله ینه تصدیعده بولندیغمدن ناشی عفو جلیل تاجدار اعظمی‌یه دخالت ایدرم . شمدی روسیه وآوستریا سفیرلرینك ویرمش اولدقلری مخطرهٔ معلومه ایله ذات مسئله بتون کسب نزاکت ایتمشدر . اوامر حکومته عدم انقیادی اعتیاد ایلین معندین جهالتلری سببیله سوز دکله‌میورلر شریر و بی‌شعوردرلر . تعبیراتی صدارت لساننده ایشتدیکمده بونلر سکنهٔ محلیه‌دن واسلامدن اولوب امره امتثال ایتمه‌مك اثر جهل ونادانی فرض اولنسه بیله علمی اولمیانلره عموماً بی‌شعور حکمی ویرلمك نصل جائز اولور . جهل وعقل بشقه بشقه شیلردر . خیر وشری عقل طبیعی ایله تمیزه مقتدرلری دخی اوله‌بیله‌جکندن بعضلرنده سرکشانه حرکات یالکز جهالتدن انبعاث ایتمیوب خارجك تسویلاتنه‌ده حمل ایتمك لازم کله‌جکنی

اولکی هفته مجلس مخصوصده ایما ایتمشیدم . صدر اعظم فرید پاشا روسیه‌نك نه یاپه‌جغنی بیلنمیور . دیگر دولت ایچونده مدار اتهام یوق دیمکله برابر برلین قونغره‌سی معاهده نامه‌سنك نقاط مهمه‌سی اولدیغنی اشراب ایتدی. دیگر دولت لفظندن مرام دخی اوستریانك آرناودلق قطعه‌سی اوستنده یورتدیکی پولتیقه‌یی اورتمك ایدی . بو جهارشنبه مجلسنده اوستریا عسکری طاشلیجه حوالیسنده حرکات اجراسنه ابتدار وطمشوار ایله داها ایکی مرکزده اودولت عسکر فرقه‌لری احضار ایدییور سوزلریله صدر اعظم پاشا صریح صورتده ترتیب کتائب کلام ایلدی . اوستریا سفیری بارون قالیچه ایله صدر اعظم بیننده حرمت متقابله و محرمیت بولندیغی قویاً بیلدیکمه مبنی شو مبحثده مناقشه حدوثندن اجتناب قلنمشدر. ایکی یوزطقسان ایکی تاریخنده صدارت مکتوبجیلغی خدمتیله ینه مجلس مخصوص وکلاده بولنوردم . هرسك آیالتنك آتش اغتشاشی شراره‌ریز بروز اولمشدی . سلطنت سنیه‌جه اندفاع غائله‌یه صاواشیلدیغی صیره‌ده روسیه دولتندن باب عالی‌یه شدت و آوستریا حکومتندن ملایمت ابراز ایدیلیوردی . آوستریا ایمپراطوری طرفندن عم مکرم ملوکانه‌لری فردوس مکان حضرتلرینه دالماسیادن منع مرور ارباب فساده دائر تأمینات قویه ویرلمشیکن قومیته‌جیلر طاقم طاقم اوستریا طوپراغنی آشوب حدود خاقانی‌یه صوقیلیورلردی . مارالذکر تأمینات ثمره‌دار اولمدیغی مثللو صرب وقره‌طاغ محاربه‌لریده آچلدی بلغار شورشی چیقدی روسیه‌دولتی سلطنت سنیه‌یه اعلان حرب ایتدی. بوسنه ایله هرسك قطعه‌لری عاقبت اوستریانك اشغال عسکریسی تحتنه موقتاً تعبیریله ادخال

اولندی . بوسنه وهرسكده قتولككلرك عدد نفوسی اوممكتلرده متمكن اهالیٔ اسلامیه‌دن دون‌ایكن خرستیانلره اولنان مساعدات اسلامه دریغ ایدلمسیله برچوق بوشناق مسلمانلر ترك وطن ومأوی وجناح خلافت كبرایه التجا ایدرك قوصوه ومناستر ولایتلرینه كلمش وكذلك بلغارستاندن هجرت اختیاریله جان آتان اهالیٔ اسلامیه نه‌مختلر كچیروب قورتلدقلرنی الیوم بولندقلری یرلر خلقنه البته حكایه ایتمشلردر. اشرا اطلاق اولنان كروه‌بومهاجرینك سركذشتندن عبرت آله‌جقلری دركار اوله‌رق كندیلرینه وسائط مناسبه ایله آكلایه‌جقلری یولده تقینات وتفهیمات ایجاب ایدر . بناءً علیه بلغار قومیته‌لرینه یاپیله‌جق شی استعمال سلاح واهل اسلامدن جاهللره اولنه‌جق معامله ارائهٔ سمت صلاح ایتمك قضیه‌لریدر . هرنقدر مجلس وكلانك انعقاد اخیرنده قوهٔ جنودیه ایله كویلره كیریله‌رك ایادیٔ اسلامیه‌ده موجود اسلحه‌نك جبراً طوپلاتدیرلمسی رأیی لسان صدارتدن درمیان ایدلدیسه‌ده سلاحلرك تسلیمی عسكر قوتیله تكلیف اولنجه وبریلاندنده قومیته‌لرك مخربانه تسلطاتی برقرار بولنجه حكومت بزی خرستیانلره الی‌باغلی فدا ایده‌جك واهمه‌سیله بولندقلری محلده‌كی خرستیانلره یرلی مسلمانلرك تعرض ایتملری احتمالدن بعید اولمیوب كندیلرینك طاشیدقلری اسلحه‌یی آلمق ایچون تضییق كوستره‌جك عساكرك اوسته چویردكلری تقدیرده احوال تحدیدی متعسر تذبذبات حاصل ایدر . شاید خرستیانلر تعرضه‌دوچار اولورسه‌مداخلهٔ دولیه وقوعه كلسی محتمل بولنمسیله‌اخذ اسلحه‌امر نده دفعةً شدت التزامی منتج وخامت كورینوراوستریاسفیری اسلامده‌چوق سلاح موجود اولدیغندن وقوعات تزاید ایدیور دیدیكیده

ایشیدلدی صدراعظم پاشا دخی بوفکری ایلرویه سورمکده اولوب
شدت طریقنه کیدلدیکی صورتده قاریشقلق چیقارسه مصلحت
صاریه صارار ظن اولنور معهذا ایکی دولته قارشی حکومت سنیه
اصلاحات اجراسنی متعهد بولندیغندن مشیر عمر رشدی پاشا شریر
دیلانلری دائرهٔ انتباه وندامته ارجاع ضمننده قوهٔ کافیه ایله الیوم
اوطرفلرده اولمغله بحوله تعالی دغدغه سزجه موفقیت متمنا ایدوکی
محاط علم عالی بیورلدقده اراده وفرمان ٣ نیسان سنه ٣١٩

Mentěsh, Mehmed, Paşa

(مفتاح يمن)

Miftāh-ı Yemen

داخليه نظارتندن مستعفى

محمد ممدوح

استانبول

١٣٣٠

[مطبعهٔ خيريه وشركاسى]

يمن اقليمى عصر مسعود رحمت نمود حضرت پيغمبريده نه سببله فتح ايدلدى . دولت عثمانيه نك ادارەسنه هانكى تاريخده كچدى . وملحقاتيله صنعا قلعه‌سى قاچ كره زيدى اماملرى طرفندن استيلا قلندى . وعبدالحميد خان مخلوعك زماننده اصلاح حال وتسكين اختلال ايچون دوشونيلن تدابيرنه‌دن طولايى وجوده كله‌مدى . تفصيلى حاوى شو رساله‌يى ساقز جزيره‌سنده كوشه گزين بولنمقده ايكن يازدم .

داخليه نظارتندن مستعفى

محمد ممدوح

یمن اقلیم جسیمی بیکلرجه‌سنه انقلاباته واسع ومدهش ساحه‌لر اچه‌رق بشقه بشقه حکومتلره جدلگاه حیات اولدیغی تاریخك صفحاتی ارائه واثبات ایدر. قاب لطیف یمن هنوز ویس القرن تولید ایتمه‌مش ایکن اوراده دایهٔ دهرك قوجاغنه بر فتنه‌دخی طوغدی. تلمیح ایلدیکم حادثهٔ عجیبه فقرات آتیه‌ده کوریلیر.

جای اشتباهمیدر؟ هر نطفه مقدرات ازلیدن استعدادی قدر لطفه مصدر اولور. سعادت و شقاوت بنی آدمه نصیب وقسمت بولندیغی کبی کافهٔ اشیا کذلك نوع نوع تجلیاتدن حصه‌دار اولمشلردر. مثلا بر کوه کران آثار بهار ایله سرسبز وریان ودیکر جبال وولقان فورانندن همرنك نیراندر.

وقتاکه طلوع شمس رسالت حضرت محمدی (علیه السلام) ایله افاقی انوار قاپلادی. خاتم الانبیا جانب ملکوت مناقبندن مدینهٔ منوره‌یه هجرت سنیه‌نك یدنجی سنهٔ متیمنه‌سنده آلتی قطعهٔ نامهٔ همایون پیغمبری یازلدی. (محمد الرسول الله) عبارهٔ باهر البشاره‌سنی محتوی مهر حك اولنه‌رق نامه‌لره باصلدی. اصحاب کرامدن برر ایلچی‌یه تودیعاً ملوك اطرافه اسبال ایله دین مبینه دعوت اولنمشلردی.

ملوك مزبوره‌دن بعضیلری نامهٔ اقدسی حسن قبول وتوقیر وبعضیسیده کیدن ایلچی‌یی تحقیر ایتدی. من الجمله کسرا که ایران شاهی خسرو پرویزدر. عبدالله ابن خذافه ایله اکاده نامهٔ سعادت

اصدار وتسيار قلنمشـيدی . ابن‌خذافه مرکز سـلطنت کسرایه بالمواصله رسول‌اکرمك نامه‌سنی تسلیم ایلدی . ایرانیلر اول‌زمان چرك شرك ایچنده آتشه‌طاپنیر بولنملریله‌پادشاهلری پرویزحدتلنه‌رك نامهٔ همایونی ییرتوب پاره پاره ایتمش ، وابن‌خذافه مدینه‌یه‌عودتنده پرویزك معامله‌سنی سـویله‌مش اولدیغی جهتله علیه اکمل التحایا حضرتلری (الله آنك ملك ودولتنی پاره‌لسـون) دعای قهرینی اوردهٔ زبان جلادت بیان بیورمشلردر . پرویز متجاسر اولدیغی اوخطای افحشـدن ماعدا خطهٔ یمانیه‌ده وکیلی صفتیله حکمدار اولان آل سـاساندن بازانه خبر کوندروب عربده بردین احداث قلنمش موجدینی اسـتیصال وبکا ایصـال ایلیه‌سین امرینی اعطا ایتدیکندن بازان اولبابده‌یازدیغی مکتوبی مهیب‌المنظر والبسهٔ جنك آوری ایله‌پرکروفر اللرنده‌تیغ وتیروتبر بانویه وخرخره‌اسملرنده ایکی مأمور ایله‌مکه‌یه اعزام ایتمشدر . شونلر بطحایه کلدیلراهالیٔ محلیه اوقیافت وقوتده کیمسه کورمه‌مش اولدقلرندن ورودلرینك اسبابنی اسـتکناه ایتملری اوزرینه عربده دین نوین ایجاد اولنمش ناشرینی طوتوب سریر کسرایه اسرایه مأمورز دیدکلرنده مکه‌خلقی دخی هنوز مشرك و بت‌پرست اولملرندنناشی کندی اعتقادلرینك مخالفی صـایدقلری پیغمبرمزی شهنشـاه مکنت آرا کسرا جلب ایده‌جك عدم عزیمته‌ده امکان مفقوددر ، بینمزده آرتق اختلاف و منازعهٔ مذهبیه بیته‌جك امید باطلندن دلشـاد اولدیلر . کلن مأمورلره اکرام ایله برابر آرادیغکز دین جدید صاحبی بطحادن آلتی سنه اول یثربه هجرت ایتدی جوابنی ویردیلر. مأمورلر مدینهٔ طاهره‌یه کلدی . ورودلری فخر عالم افندمزه بیلدیرلدی. حضور

فائض‌النورلرینه ایکیسنی قبول وسؤال سبب وصول بیوردقلرنده
کیفیت ارساللرینی اعلام ایتدیلر . بوکیجه مسافرسکز اولدیغکز
مسکنده آرام ایله یارین ملاقاتمز وقوعبولور افاده‌کزك جوابی
بندن آلنور خطاب مستطابنه مأمورلر شق‌شفه ایتمکسزین دهشته
دوشوب اقامتکاهلرینه دوندیلر . فرداسنده بتکرار نزد سعادته
دعوت‌قلنه‌رق اکرچه بنی کوتورمکه کلدیکز لکن واسطهٔ وحی
رب جلیل قرداشم جبرائیل تبلیغ سلام ملك علام ایدوب خسرو
پرویز اوغلی شیرویه یدنده بو کیجه مقتول واریکهٔ کسرا شیرویه
موصول اولدیغنی سویله‌دی . سزی کوندرنه کیدك سویله‌یکز بو
بویله اولدی . ممالك ایران دخی قریباً ایادیٔ اسلامه کچه‌جکدر .
بازان جناب حقك وحدانیتنه وَ بنم رسول‌الله اولدیغمه ایمان ایدر
ایسه تصرفنده اولان ملکی عهده‌سنه توجیه ایدرم بیوریلور .
مامورلر صدور ایدن کلماتك استماعندن وجمال جلال اجمال محمدینك
مهابت وَالتماعندن وجودلرنده تاب وَطاقت وَحرف واحد تکلمنه
قدرت قالمامغله سربزمین‌ادب وخشیت حضوردن عود وقفول
وصنعایه وصول ایله ماجرایی بازانه افهام ایلینجه بازان تأثیر امردن
لرزان اوله‌رق بو تقریر مقارن صحت اولدیغی تقدیرده اسلامیتی
حرز جان ایده‌جکی عهدینی مأمورلردن صاقلامدی مدت قلیله
کذرانده شیرویه جانبندن قتل وجلوس ماده‌سی تصریح وقت ایله
بازانه اشعار ویکی دین اظهار ایدن ذاته زنهار تعرض قلنمامسی تنبیه
واخطار ایدلدکده مخبر صادق حضرتلرینك اخبار حقائق نثارلری
وجهله جریان حال عیناً بلاتخلف اشکار وبونك معجزهٔ ساطعه
بولندیغی بدیدار اولمسیله بازان معیتنده مستخدم کسان ایله معاً همان

اعلان ایمان ایتمش وَوعد جلیل قدسیت دلیل رسالتپناهی موجبنجه یمنده بازانك حکم سوردیکی محللر وفاتنه دکین آنك عهده‌سنده ابقا بیورلمشدر . حضرت پیغمبرك یمنه ابتدا نصب ایلدیکی والی بازاندر . آتشه پرستش ایدن ایرانیلردن اك اول قبول ایمان ایلین ینه بازاندر . مرالبیان ایلچیلردن بریسی شجاع ابن وهب اولوب بلقا ملکی حارث غسانی‌یه وسلیط ابن عمرو دیار نجدده یمامه ملکی هوزه‌یه اسبال وشوایکی ملك طرفلرندن نامهٔ مفخر کائنات ایچون تقصیر احتفال ایدلمکله مقهور اولملری حقنده دعا بیورلدیغندن آز مدت ظرفنده محو اولدیلر . آوان مرورنده بحرین وَعمان حکمدارلریله سائر امرای بنامه صوب صواب مأب رسالتدن برر نامه یازیلوب اصحاب باصفادن ایلچیلره تسلیماً یوللاندی توابعلریله ایمان نورینی اکتساب ایتدیلر . قرأن عظیم‌الشانی ودیانته عائد اعتقاد وارکانی تعلیم وتفهیم ایچون اورالره صحابه‌دن ذوات ابعاث اولنه‌رق سطوت اسلامیه انتشاره باشلادی ویمن قبائلنك وبادیه‌لرله سواحلنك پیشوالری مدینهٔ رحمت دفینه‌یه آدملر کونده‌رك فوج فوج دین مبینه کیردیلر جناب رسول کزین طرف والیلر وامیرلر تعیین واو یرلرده ایمانه کلن رؤسادن دخی والیلر نصبیله کامبین بیوردیلر . سبحان‌الله تعالی نه‌عظیم انقلاب بتخانه‌لر خراب اولیور مساجد مسلمین بنا قلنیور اذانلر اوقونیور هر نقدر مسیلمة الکذاب وعهلهناملریله مسما برر ابلیس سیما یمامه ویمن وادیلرنده نبوت کاذبه دعواسنه قیام وانلره مماثل ایکی اوچ شخص بد فرجام اضلال ناسه اقدام ایلمشلر ایسه‌ده کیمی مقتول کیمی مخذول اولدی . اغوآت شیطانیه‌یه صکره‌دن قاپیلان مرتدین

مدت خلافت صدیق اکبرده ندامتله ینه جادهٔ دین اوستنه دوندیلر صحرا نوردان جزیرةالعرب یارب یارب زمزمه‌سندن ایمان وپیمان امرنده ثابتقدم قالدی . عهد خلافت عمرالفاروقده تبشیر حضرت نبوی اوزره دولت و ممالك كسرا جنود نصرت موعود اسلام ایادیسنه کچدی . شام ومصر قطعه‌لریده فتح ایدلدی .

اشبو تفصیلات شواهدالنبوه نام اثرمعتبره‌ده وسائرکتب‌سیرده سندات صحیحه‌سیله مسطور ومحرردر . امویه وعباسیه دولتلرینك خلافتلری ازماننده یمن اقلیمی اداره تحتنده ایدی . مرور سنین ایله بالاخره مصرده ملوك چراکسه ظهورنده یمنه ظلال تأثیر یایمشیدی. یاوز سلطان سلیم حکومت چراکسه‌یه غلبه ایله قاهره‌یی تسخیر ایدنجه مصرده اك صوك خلیفه یعقوب بن‌المتمسك باللهك فراغندن خلافت مقدسه سلطنت عثمانیه‌یه منتقل اولمشیدی . یاوز سلطان سلیم سر سیاسته آکاه حکیم بر پادشاه بولنمغله مرزبوم رومدن والی کوندرلسه امزجهٔ قوم عربه تجدید ایله وقوفلری اولمدیغندن حسن اداره‌یه دفعةً مقتدر اوله‌مازلر دیه‌رك امرای چراکسه‌دن خیره‌بای مصره وامرادن جانبرد غزالی شامه والی نصب ایدلدی . ینه بوشهریار قوی‌الاقتداردرکه ایران حکمداری اولان نادر شاهك اردوسنی چالدیران صحراسنده دوچار مغلوبیت وکردستان حوالیسنه بسط سطوت ایلدیکنده امرای اکراده حقوق ونفوذ ابدالیله مملکتلرینك اداره‌سنی کندیلرینه براقدی .

قانونی سلطان سلیمان عصرنده هندستانك غودجورات حکمداری اکبر شاه پورتکیزلرك مهاجماتیله مضطرب قاله‌رق مرکز خلافتدن استمداد ایتمسی اوزرینه ٩٤٥ تاریخنده خادم سلیمان پاشا یتمش قطعه

حرب سفینه‌سی و یکرمی بیك عسکرله امداده کوندرلمشیدی .
سلیمان پاشا جده‌یه ویمن ساحللرینه اوغرایوب عدن شهرینه مواصلتنده
حاکمی بولنان ابن عامر خلیفهٔ اعظمك قوای بحریه وبریه‌سنه
ادعیه‌خوان اولمغله اطاعت کوسترمش وپاشا دخی آنی جناح امانه
آلمش ایکن ابن عامر ثروتدار و پاشاده حرص وطمع نمودار
اولدیغندن مومی‌الیهی سفینه‌یه دعوتله اعدام واموالنی مصادره
واغتنام ایتدکدن ماعدا عدن وزید قصبه‌لرینی استیلا وبوراسنی بر
سنجاق هیئتنه بالتحویل بهرام بکی محافظ وبیقلی مصطفی پاشا زاده
محمد بکی خطهٔ یمانیه اوستنه تعیین ایتمشدر . عدن حاکمنه ویریلن
امانك مخالفی حرکت ظالمانه یمنلیلری عثمانلیلردن تنفیره مبدأ اولدیغی
مثللو هندستان خلقنك دخی شو فاجعه مسموعی اولنجه عسکرله
کان دونمایه امنیت ایدیله‌مدیکندن محلی حکمداری پورتکیزلرله
اویوشمش وامداد یولنده یاپیله‌جق ایش قالمامش اولمسنه مبنی سلیمان
پاشا استانبوله دونوب اله کچیردیکی نقود فراوان وذیقیم اشیای
نادره‌دن لزومی مقدارینی صرف ایله مسند صدارتی یاقه‌لادیغی
نتایج الوقوعات سرلوحه‌سیله موسوم کتابده ودیکر اثرلرده مرقمدر.
خلفای راشدین حضراتی ایامیله مفتخر اکابر ایسه خدمت ملتی
ادخار دینار ایچون دکل اجرای عدالت وبو وجیبه‌نك التزامنی
عبادت ومدار ذخر آخرت بیله‌رك درعهده ایدرلردی. زیدوعدن
قصبه‌لرینك نه صورتله النديغنی وابن عامرك نه‌دسیسهٔ خسیسه ایله
اتلاف ایدیلوب قوم عربده عثمانلیلره نفرت حاصل اولدیغنی سطور
آنفه‌ده یازمشیدم . اکرچه دور سلطان سلیم ثانیده تعز جهتی
کاملاً قبضهٔ تسخیره بالادخال مرکز حکومت اتخاذ اولنمسندن

وتحت محاصره‌ده بولنان حاب قلعه‌سنك صاحب قديمی ونظار عائله‌سنك رئيسی خدعه ايله جلب وقتل وقلعه ضبط ايدلمسندن عربلر بتون بتون متنفر ومغبر اولوب و يمن الكاسنده اك مهم مواقع زيد قبيله‌سنك احاطه‌سنده بولنوب قبيله مؤسسی شمس الدين بن احمد امام ثالث زين العابدين رضی الله عنهك برادری زيد حضرتلرينه نسلاً منسوب اولمسندناشی كنديسی امير وامام عنوانلريله ياد اولنيوردی . امرای سلطنت سنيه‌دن چركس اوز تيمور پاشا صنعاييده مقدما دليرانه ضبط ايتمش اولمسی حسبيله زيديلرك جملةً يمندن ازالهٔ وجودلرينی دخی دوشوندی فقط ادارهٔ ولايت نشار مصطفی پاشايه تسليم قلنديغندن وبو منوال اوزره خيلی پاشالر سلفه خلف صفتيله اوراره كلوب بينلرنده محاسده آرتديغندن ايشلرده تشتت باش كوسترنجه عصيان عمومی ظهور ايدرك امير مطهر صنعا شهرينی محاصره و ضبط ايتديرمش واسير ايديلن مستحفظ عساكرينی عربلر قيولره آتمقله برابر امير مطهر خليفه وامير المؤمنين القابنی طاقنه‌رق اسمنه خطبه اوقوتديرديغی كبی چونكه صنعا وتعز اولجه برر لوا ياپيله‌رق حكومت ايكی‌يه منقسم اولمسندن زيديلر تعز قلعه‌سنی آلوب ومتعاقباً عدن مركزيده سقوط ايتمكله حاب قلعه‌سنی دخی كذلك عصاة محاصره وضبط ايدوب زيد بلده‌سندن غيری محللركه يمن قطعه‌سی صاييلور هب زيديلرك زير حكومتنه كيرمشدر . شو استيلالره واختلافات وسوء استعمال يوزندن منبعث بلالره چاره بولنمق دولتجه امور متحتمه‌دن عداولنمغله مصر واليسی سنان پاشا سرعسكرلكله يمنه مأمور قلنه‌رق ينبع ومكه طريقيله تعز سمتنه يورديكنده عثمان پاشانك يداعدادن

تعزی قورتاردیغی وفتوحاته یول آچدیغی آکلاشیلوب بحراً دخی دونمای همایون کلەرك عدنك اله کیردیکی خبرینی آلنجه صنعائی زیدیلردن استرداد ضمننده حرکات جیشیەیه بالابتدار اثنای راهده تاکر قصبەسنی زیدیلردن قوپارمش «اب» «حاب» «ضامار» شهرلرینی دخی الده ایدرك صنعایه واصل اولمشدر . سنان پاشا او مرکزلری طوتدقدن صکره قولان قلعەسیله شیبان بلدەسی تسخیر اولنمقله ییقدیرلمش وکوکبان حصن متیننده محاصره دائرەسنه قونلمش وامیر مطهر بورایه همجوار بولنان ثله قصبەسنه قاپانمش اولدیغندن وشوری دخی خارجه مدافعه ایچون اویغون بولندیغندن طوپلادیغی اون بیك کشی ایله آرەصیرەاردویه تعرضدن کیروقالمیوب واخیراً هر یانده اولان زیدیلری ایاغه قالدیروب صنعا ایله اردو مابینندەکی خط مخابرەیی قطع ایله صنعائی کمافی السابق ضبطنه ادخال ایلمشدر .

آنجق کوکبان قلعەسی قیالق بر نقطەده واقع ومحاصرەسی مدتی طقوز آیه وارەرق مناعت ومتانتی کولله ویا وسائط ایله رخنه اچلمسنه مانع اولدیغی وامتداد حصر وتضییقدن عسکرلری یورغونلق صاردیغی ملابسەسیله سرعسکر پاشانك امامی ودیوان افندیسی طرفلرندن وقوعبولان صلح تکلیفنی محمدابن شمس الدین قبول ایتسیله سنوی آلتی یوز بیك آقچه وظیفەیه کسیلەرك کوکبان سنجاغی مومی الیهك ادارەسنه براقلدی . کوکبان بو شکلی آلنجه امام مطهر صلحه تمایل کوستردیکندن عموماً یمن قطعەسندەخطبه قرائتیله سکه ضربی نام شاهانەیه اولمق وحکومت بوندن مقدم مالك اولدیغی محللری کماکان ادارەسنه آلمق وهنوز تحت محاصرەده

قالان حاب اشقیاسنه مطهر جانبندن معاونت اولنمامق شرائطیله محاربه‌ختامه ایردیرلدی . بنابرین یکیدن بکلربکلکنه تعیین اولنان بهرام پاشا زید اسکله‌سنه بالمواصله آندن حاب طرفنه حرکت وحاب قلعه‌سیله دیکر قلاع فتح اولنه‌رق خطهٔ یمانیه دولت علیه‌نك شهنامهٔ شوکتنه ٩٧٨ سنه‌سنده ازسرنو ضمیمهٔ مظهریت قلنمشدر .

سرعسکر پاشانك امور اداره‌سی حقنده بهرام پاشایه‌تعلیمات اعطاسیله مخا اسکله‌سندن کمی‌یه‌راکباً جده‌یه واره‌رق مکهٔ‌مکرمه‌یه عزیمت وفریضهٔ حج شریفی ادا ایله درسعادته عودت ایلدی . زیدیلرك متابعت وحرمت ایتدکاری مطهر آخرته سفر ایدنجه طمطراق حکومتنه مخدومی صاحب‌اولمش وفقط برمدت‌مرورنده اختیار انزوا ایله وظیفهٔ ریاستی اوغلی علی یحیایه ویرمش اولدیغی حالده عهد سلطان مراد خان ثالثده یمن والیسی بولنان حسن‌پاشا ذات شاهانه کویا بومنزوینك خیر دعاسنی آلمق مرادیله کندیسنی استانبوله دعوت بیوردیلر دیه‌رك اقناع واستانبوله ارسال ایدوب لدی‌الوصول یدی قله‌یه آتمش وبونلرك وجودندن یمنی تخلیه مقصدیله علی یحیانی دخی طوتوب ومطهرك عائله‌سندنده درت ذاتی آلوب معاً ومقیداً استانبوله یوللامش ایسه‌ده شوتدبیر شدیددن زیدیلر یمن‌داخلنده اعلان استقلال ایله‌نیجه زمان ولایتده‌حکمران اولدقلری تاریخ سیاسیده محرردر . اوت‌خولیا بك کنیش‌برصحرا اولدیغندن حسن پاشا خولیایه طالمش فکرنده بولونیرم . زیرا بش آلتی‌سیدی وطننده‌ن آییرمقله‌مذهب مربوطیتی قبیله‌دن‌ممکن‌الامحا اولمدقدن ماعدا یمنده‌ساداتك عددی کثیر بولنمغله زیدیلراوسلاله‌دن آخرینه اتباع وامام بیلدکاری هرنه‌امر ایدرسه اجرا ایچون اجماع

ایدرلر نته‌کیم مذکور سادات یدی قله‌یه صوقولمقله یمنده سکون تأمین ایدیله‌میه‌رك استانبولده حبسه قونیلان سیدلرك مقامنی یمنده بشقه امام طوتمش ومسلك مخصوصلرینی تعقیباً اسکیسندن فضله اختلالات کورلمشدر . قله وقلعه محبس فرض اولنمقله آمال ملیه تسکین قلنه‌ماز اهالی آنجق عدالت دائره‌سنده راحت طورر جلوس مراد خان رابعکه ١٠٣٢ سالنه مصادفدر زیدیلرك امامی امیرالمؤمنین توصیفیله کندی اسمنه سکه‌ضرب ایتدیرمکه باشلامش وحیدر پاشایی صنعاده محاصره‌یه صوقمش اولمسی اوزرینه مصر امراسندن قانصوبك اون‌بیك عسکرله تسییر قلنمشیدی مخایه واردیغنده حیدر پاشانك امدادینه مأموراً یمن والیلکنه نصب ایدلمش اولان آیدینلی‌پاشاحیدر پاشایی تسمیم وموتی تعجیل‌ایلدیکی ادعا واتهام اولنمسنه مبنی قانصوبك دخی آیدینلی پاشایی اعدام وبرمدت آرام ایله صنعایی ینه زیدیلرك امامنه براقوب مصره‌دوندی ازمان مدیده زیدیلر یمنده‌متحکم بولندی وبرطاقم قبائل رؤساسیله شیخلرك نفوذی یوریدی فقط سواحل واسکله‌لر دولت علیه طرفندن محافظه ایدیلیوردی نهایت سلطان عبدالعزیز خانك عهد همایوننده ١٢٨٧ تاریخنده عساکر کلیه سوقیله صنعا وعسیروسائر مراکز ونواحی تسخیر اولندیغندن « صنعا » « تعز » « حدیده » « عسیر » درت سنجاق اعتباریله بهر لوا ایچون الیوم اسملری معروف قضالر ونواحی تشکیل قلنه‌رق جمله‌سنه بر ولایت دنیلدی‌والیلر وقوۀجنودیه قوماندانلری والویه‌ده متصرفین ونواب ومال مأمورلری وقضالره قائمقاملر هپ درسعادتدن نصب ایدیله‌رك کیتمشلردر . مع‌هذا سالف‌الذکر قوای عسکریه مواقع

لازمه‌یی حرب وضرب ایله دردست ایتدی. عسیر قلعه‌سیده حصر وتضییق آلتنه قونلدیغندن وموقعیده رصین بولندیغندن اوغرا - شیلیوردی. محلی وجواری سکنه‌سیله قبیله‌نك پیشواسی امیرکه بونلرك چوغی سادادن طانمشلردر امیراردو قوماندانلغنه بالواسطه مراجعتله شهریار شوکتمدار حضرتلرینك خلیفه‌اولدقلرینی من القدیم تصدیق ایتمشیدم. طوپ وتفنك استعمالنه دوام ایدیلوبده بین المسلمین اراقهٔ دمانی هیچ جائز کوره‌میه‌جکمدن امر ویراسون قلعه‌یه کیرلسون خبرینی کوندرمش اولمسی تمام وسیلهٔ حصول مرام بولنمغله شوشرط اوزرینه او ذاته آمان اعطا قلنه‌رق قلعه آلنمشدر حیفا که عهده وفا ایدلمیوب امیر کیجه عدم‌آباده اسرا وآدملری افنا اولنور. امیرك نقود وقیمتدار اشیاسی همان اغتصابه آتیلور. بوموفقیت کشور کیری‌یه مکافاةً قوماندان ردیف پاشا مشیرلکه نائل اولدی. سنه‌لرله بیوك کوچك مأمورلر حکومتك اوامرینی یمنده ایفا وتحصیل امواله اعتنا ایلمدیلر. آره‌آره والی وقوماندانلر وبالاده صفتلری کوستریلن مأمورلر عزل واستعفا صورتلریله دکشدیرلدی والیلك بعضاً قوماندانلق ایله برلشدیرلدی. یمنده اموال امیریه‌نك استحصالی اناطولی وروم ایلی ولایتلرنده یاپیلان یولده اولمیوب برطابور ویا تام بلوك عسکر قضا وناحیه‌لره تسریب ایله خلقدن ویرکولری استیله‌رك یمنلیلرك صرفنه آلشدقلری ریال اولدیغندن بورجلرینه‌قارشی ریال النیوردی. پاره‌نك اخذینی مبین برکاغدك اوستنه کاه‌کاه سیم بشلك مهر رسمی مقامنده باصیلوب یدلرینه ویرلدیکیده اکثریا اولیوردی. اهالی بورجمزی بالادا طغرالی مقبوض سندینی آلدق ظن ایلیوردی. سنهٔ جدیده حلولنده کذلك اکا بکمزز بر هیئت عسکریه ومدیر

او محللره کوندریلیور. بقایایی طلب ایلینجه محجزهٔقرا محفوظ مقبوض سنداتنی کوستریورلر کیدن قوت بو سند رسمی صایلهماز ایادیده متداول بشلکی مرکب سوروب کاغده باصمش سکز لایق قبول اولهماز جواب درشتنی ایراد ایدرلر مطلوب موهومك استیفاسی کوچلشدیکی اکلاشلدقده ذمت ابریهیی تأدیهده متمرد بولنیورلر ذهاب ناصوابندن کویلیلره طوپ وتفنك چوریلیور اوریلیور، ییقیلیور. بعض یرلرده نسالرینه بیله تسلط وقوعه کلیوردی. ماله جانه عرضه تعرضات بر دوام اولورسه خلق حکومته نصل میل ایدهبیلیر. خصوصیله عربلر ناموس مسئلهسنده تجاوزه هیچ تحمل ایدهمز. مخلوع عبدالحمید خانه داخلیه نظارتنده بولندیغم مدتجه احوالی بلا کتیم کراراً ومراراً عرض واشعاردن چکنمدم معروضاتم سرایدهدر. (استطراد) حضرت عمر الفاروق رضی الله عنه آوان عدل عیان خلافتنده اصحاب رسول اللهدن عمیر اسمنده بر ذاتی عامل نصب ایتمشیدی. بیلدن بیله هرطرفه مأمورلر ارسال قلنهرق امور ادارهٔ ملکیه تفتیش اولنمقله برابر خراج وجزیهدن فضله قالان مال خزینهٔ مدینهیه آلنوردی. عمیرك یاننهده وقت معینده مفتش کلدی قونوشیورلردی. ایچرویه جزیه ایله مکلف برشخص کیردی عمیره یوکسك پردهدن سوز سویلینجه عمیر حدتلنهرك آکا (اخذك الله) مقابلهسیله سرت معاملهده بولندی. کلن طیشارییهچیقدی. مأمور نهیاپدك یاعمیر شومعامله مخاطبکی تکدیردر. سن ایشتمدکمی رسول الله یوم قیامتده یتیملرله معاهدلرك حقلرینیدعوا ایدهجك نم بیورمشیدی. رعایا عهده داخل اولمشلردر بیاناتندن عمیرك رنك سیماسی اوچدی بو حدیث شریفی شمدی استماع ایتدم بیلمیوردم. واه واه خطاده

بولنمشم تأثراتيله كوزلرندن ياشلر آقدی آزاجق مكث ايديكز كليرم ديوب اولديغی يردن كتدی صكره كلدی هايدی كيده جكز ديدی نره يه سوألنه خليفه نك نزدينه جوابنی ويردی . ماشياً يوله طوغرولدی. النده برعصی اوموزينه مشيندن طاغارجق آصلمش بلنده صو مطره سی اشيا بوندن عبارت ايدی. قوملر ايچنده يورويه يورويه بعيد مملكتدن مدينه يه واصل اولدی. خليفه نك حضورينه كيردی سلام ويردی. حضرت عمر اكا نظرله خدمتكدن نه ايچون آييرلدك خسته ميسك بيت الماله پاره می كتيردك بيوردقلرنده خراج وجزيه دن تحصيل اولنان شی مستحقينه وفقرايه تقسيم اولندی زياده سی اولسه كتيريردم . ياامير المؤمنين علام الغيوب وستار العيوب اولان جناب حق تجسسدن عباد مؤمنينی منع ايتمديمی مريض اولسم يورويه رك كله مزدم حتی صرتمده حموله م دخی بونلر وار احوال خصوصيه می ندن صوردك كيفيت بشقه در مقدمه سيله اخذك الله سويله ديكنی وسالف الذكر حديث نبوی هنوز مسموعی اولوب مصالح عباد ايله اشتغالده لاجرم قصور ظهور ايتديكنی بيلديردی حضرت عمر افادات حق كويانه دن متأثر اولدی. مأموريتكی تجديد ايده جكم ينه كيت تكليفنه عمير منور ضمير قسم بالله ايله فيمابعد خدمت رسميه يه كيرميه جكنی بيان ايلدی . جناب عمر عميره خير دعا ايتدكدن صكره آنی برابر آله رق روضۀ مطهرۀ پيغمبری يه كلدی يا رسول الله عالم جماله انتقال ايتدك . صديق سكا همنشين ورفيق اولدی . دنياده بن غريب قالدم امانت خلافت آخره قسمت اولسون تطبيق عدالت امر عسير بولنديغنه كلياً قناعت كتيردم . عمير دخی ماموريتدن چكلدی توسلاتيله آغلادی . عامل كه والی

دیمکدر عمیرك مالی صیرتنده طاشیدیغی اشیادن عبارت و ماشیا
مدینه‌یه کلمسیده رکوب ایچون بر حیوان تدارکنه پاره‌سی بولنمدیغنه
دلالتدر . کتب سیر زیور نظر اولنجه بو وامثالی وقوعات وعبر
تنویر بصر ایدر . بز ینه صدده رجوع ایده‌لم . خاقان مخلوعك
ایامنده یمن امور سیاسیه‌سی قارشدی امام زیدی حمیدالدین صنعایی
محاصره‌یه قویوب آلدی. مشیر فیضی پاشا قوتله اورایه کوندرلدی.
مرکز ولایتی عصاتدن استرداد ایلدی . والی وقوماندانلقده درت
بش سنه قالدی اما اوته‌ده بریده مجادلات و مقاتلات اکسیك
اولمیوردی انفصالی وقوعبولدی . حسین حلمی پاشا بر هیئت اصلاحیه
ایله یمنه والی نصب ایدلدی. امام زیدی حمیدالدین برزمان کچدکده
اجلیله وفات ایدرك اوغلی یحیی پدرینك موقعنی طوتدی . اردو
مشیری چرکس عبدالله پاشا ایدی تشکیل ارباب بغی وشقا صیره‌سنده
نواحیٔ تسعه‌یه‌ده مفرزه‌لر تسیار یله بر مسجدده خطبه اوقوتدیرلدیغنی
بوده موفقیت سنیه‌نك برهان باهری اولدیغنی سرایه عرض ایتمشیدی.
بو ایشدنده بشقه آتش پارلادی شویله‌که : نواحیٔ تسعه مشایخی
انکلتره حمایه‌سنده‌در . مفرزه سوقیله اوراده تفنك پاطلادلمش
دعواسی لوندره قابینه‌سنجه میدانه آتلدی. انکلتره خارجیه ناظری
لوندره‌ده‌کی سفیرمزه آجی لقردیلر سویله‌دی. عدندن سوق اولنان
انکلیز عساکری مفرزه‌مزی وردی، کیرویه پوسکورتدی. والی
حسین حلمی پاشا استانبوله کتیرلدی . چرکس عبداه پاشا دخی
تبدیل ایدلدی. توفیق بك یمن والیلکنه نصب اولندیغندن صنعایه
واردی. امام یحیی قبائلی جهاده بالتحریض صنعایی قوشاتدی. قلعه‌ده
احتیاط ذخیره‌سی درانبار قلنه‌مامش والی وعسکر واهالی یمکلك

خصوصنده صيقشمش محصورينه امداداً قوهٔ جنوديه وذخائر مقتضيه ايله حديده يولندن كيدن مشير رضا پاشا غوغايه طوتيلوب برقسم عسكر بوزولمش ذخيره‌لر اشقيا جانبندن يغما اولنمش متباقى قوتله رضا پاشا كوچ حال ايله صنعايه داخل اوله‌بيلمش لكن آچلقدن جمله‌سيده بى‌تاب ومضطرب قالدقلرندن امام يحيايه مأمور كوندريله‌رك قلعه‌نك طوپ وتفنك ومهماتى هرنه‌وار ايسه‌عسا كرله معاً كنديلرى دخى الى بوش اوله‌رق ومأمورين آلنه‌رق حديده‌يه عزيمتـه امام مرسوم ارضا وميانه‌ده مقاوله‌نامه تحرير و امضـا اولنمغله كافه‌سنه امام يبه‌جك كوندروب ومقاوله موجبنجه يوقاريده اساميسى مذكور شيلرى آليقويوب نائل اولدقلرى امان وجهله جانلرينى قورتارديلر. توفيق بك استانبوله دوندى قواى عسكريه‌يى وبرده عصاتى مقايسه ايدنجه ارباب عصيانه چته تعبير اولنمق طبيعيدر . اعصار وادوار ماضـيه‌ده اوروپا اردولرينى زير وزبر ايلمش اولان قوجه دولت عثمانيه قوماندانى چته‌لرك مهاجماتنه طيانه‌ميوب قلعه‌سنى وطوپلرينى تفنكلرينى مهماتيله تسليمه مجبور اولدى واشبو بوزغونلقدن اوروپا مواجهه‌سـنده محجوبيت عظيمه قازاندى. غالبيت ومغلوبيت ايكى طرفدن برينه اصابت ايتمك امر بديهى ايسه‌ده محاربين منتظم قوته مالك بولنمق شرطـدر . باشى بوزوق اطلاق قلنمسى لازم كلان اشقيايه ورئيس قوم يحيايه اسير دوشمك وحكمدار ايمش كبى آنكله مقاوله‌يه كيرمك مجرد سوء تدبير وعصرلردنبرو معاملات غيرمشروعه ايله زيديلرى تنفير نتيجه‌سيدر . فيضى پاشا بغدادده اردو مشيرى بولنيوردى . حوالئ يمانيه‌جه تجربه‌سى مسبوق اولمسندن طولايى معيتنه قواى كافيهٔ جيشيه ترتيب و حديده‌يه على جناح الاستعجال

تسریب قلنەرق عصات ایله دوکوشه دوکوشه دفعهٔ ثانیەدە صنعایی
آلدی. تعقیبات وتنکیلات ایچون اطرافه فرقەلر کوندردی. مظفریت
وبعضاً بزم طرفدن هزیمت ایله تلفات کثیره کورلدی. بالاده افاده
قلندیغی اوزره صنعا بالدفعات آلنمش ویرلمشدر. شو آلش ویرشلرده
هربار دوکلمش اولان جوهر جاندر. اناطولیدن روم ایلیدن عساکر
طوپلاتدیرەرق یمنه اسباب وجنك وجدال ایله فدای حیات ایدییورلر.
کرك عاصی دیدیکمز کتله وکرك اوزرلرینه کوندریلن فرقهٔ مکمله
هپ اهل ایماندر چوق یازیق دکلمی؟ قالدی که زیدی امامارینك
اصل تحصنکاهی جبال شاهقه تشکیل ایدن صعده موقعی اولدیغندن
وبرقسمیده عمراندن خالی چول بولندیغندن عساکر دولت عثمانیه
شمدی یه قدر صعدەیی طوتوبده تمرکز ایتمەمشدر. حکومتك
نفوذی جهات سائرەدە جریان ایدییور. امامك فوتیله یرینی او
سلالەدن بر سید اشغال وزیدیلری جهاده دعوتده قبیله خلقنك
امره امتثال ایتمسی مذهبلری مقتضاسندن اولەرق شو انقیاد واتحادك
مؤثر معنویسی مذهب مع هذا زیدیلر زکات نامیله امامه سال بسال
اقچه ویردکلرندن حب ریاسته سبب جمع فضه وذهبدر. ممالك دولت علیه
ایسه پك واسع اولوب محیطنده نیجه قبائل وعشائر ومذاهب مختلفەیه
سالك صنوف عناصر موجود اولمغله هرملتك رئیس روحانیسنی
دولت رسماً طانیمشدر. کندیلریده جماعتلرینك نفوذندن
سودمند اولورلر زیدی قبیلەسنك امامی بنم فکرمجه منحصراً
قبیلەسنك شیخی ویا رئیسی دیمکدر. قطعهٔ یمانیەدە کاینلی شافعی
وبرقسم قلیلی اسماعیلی مذاهبنده اهالی متمکن بولنملریله جزیرة العربده
بادیه نورد قبائل یحیایی امامته طوعاً قبول ایدەمز. زیدی امامیده

بونی بیلیر اما جولانکاهی اولان فضای فسیحده حب ریاستدن
کچه‌مز بوحالده یاپیله‌جق معامله آنی وبتون سکنه‌یی حکومته
ایصندیره‌جق واسکی فنالقلری اونوتدیره‌جق یکی برطریقه کیدلمکدر.
یمنده تحریر نفوس اجرا قلنه‌مامش اولدیغندن سکنه‌سنك مقدار
صحیحی مجهول ایسه عدد نفوسی درت ملیون تخمین اولونیور .
دها فضله ونقصان دنیلدیکی دخی ایشیدلدی . زیدیلرك مقداریده
چوقجه بولنمسی وچوجقلرینه وارنجه اسلحه استعماله آلیشیق
اولمسی حسبیله ازمنهٔ قدیمه‌ده یمنه کیدن پاشالرك سویله‌دیکی کبی
اونلری مأوالرندن قالدیروب ولایاته آتمق خیلی محال اوله‌جغندن
امام ومشایخ قبائلك عدل ورأفتله استجلابی لابددر. بوده اونلره
بعض حقوق تأمیننه وابسته اولدیغی مثللو یمن قطعه‌سنه مخصوص
واحکام شرعیه ایله مرصوص برقانون وضعنه احتیاج کوسترر
دولتده قوانین مدون ایسه‌ده ممالك محروسه‌نك وسعتی وقبائل
وعشائرك کلیتله موجودیتی قوانین احکامنك تطبیقنده عسرتی مستوجب
اولدیغی تأمل قلنجه الده‌کی قانونلرله یمن قطعه‌سنی قوریمق ممکن
اولمسه کرکدر . مستملکاتی اولان دولتلر بیله محللك استعدادینه
نظراً برر اصول اداره تأسیس وتبعه‌یی تأنیس ایلدکلری اشکار
وهندستانده یتمش سکسان ملیون اهالئ اسلامیه‌یه انکلتره دولت
فخیمه‌سنك حکمتله تدویر ایتدیکی پرکار اداره عبرت بین اولمغه
مداردر . سطور سالفه‌ده توضیح اولنمشیدی. زمان امان بخشای
حضرت فخرالمرسلینده وادوار خلفای راشدینده هانکی یرلرك
خلقی اهتدا ایتمش ایسه ایچلرنده مرعی الخاطر بولنانلر حرمته نائل
اولدیلر . خدمتلرله‌ده قایرلدیلر . یاوز سلطان سلیم مصرده

وكردستانده امرای قومه حقوق وامتیازات بذل ایلدی. شدت پولتیقه‌سی اهالی‌یی الی‌الابد باصقی آلتنده طوتاماز . فی‌الحقیقه بوعالم کون وفسادده چوق قانلر دوکلمش یوریمشدر . لکن قان اوستنده سفینه یوریدیله‌مه‌مشدر . یمن اقلیمی ملیونلرله اهل اسلامی محتوی بولندقدن ماعدا اقطار حجازیه‌یه جوار اولمسی ملابسه‌سیله سلطنت وخلافت عثمانیه ایچون اوجهتلر مادهٔ حیاتیه اولدیغندن اهمیت فوق‌العاده‌سی مستغنیٔ بیاندر . بناءً علیه اختلافی ائتلافه تحویل ومسلك قدیممزی تعدیل ایده‌جك اسبابك استکمالی واجباتدن کورینور « یونانستان ، رومانیا ، صربستان ، بلغارستان » دولت علیه‌نك حکمندن نصل چیقارلدی « جبل لبنانك » طرز اداره‌ی دکشدیرلدیکی « سیسام » جزیره‌سنك مقدار نفوسی اللی آلتمش بیك راده‌سنده ایکن بودخی نه‌بهانه‌دن شکل آخره قونلدی . کریدجزیرهٔ کبیره‌سنك غائله‌سی نوبنوسامعه خراش دکلمی. مارالذکر مملکتلرك سکانی ملت مسیحیه‌دن اولدقلرینه مبنی دول معظمه سلطنت سنیه‌یی اجبار ایلیه‌رك اومحللرده دولتلر واداره‌لر تشکیل ایتدیردی جوانب اجانبدن یمنلیلر حقنده اعتراض وقوعه کلمه‌مسی اوراده‌کی خلق جملةً اهل اسلام بولندقلرندندر . یوقسه مداخلهٔ اجنبیه وسیله‌لر احداث ایدیلیردی . مداخله‌یه منافع سیاسیه واقتصادیه طولاییسیله‌ده وسیله چیقارلمق آسان اولیور . ازجمله بصره ولایتنك قربنده واقع واهالیسی اون بش یکرمی بیك نفوسدن عبارت کوویت بلده‌سی قضا مرکزیدر . محمد پاشا نامیله اوراده دولتك برقائممقامی وار ایدی . وقتیله قبیله‌سنك شیخی ایمش . کندیسنه رتبه ویرلمش قائممقام دنیلمش بوذات اون بش

سنه‌دنبری مذکور مأموریتده بولنیور طرف دولتدن تخصیصات آلیوردی . داخلیه ناظری ایدم بصره والیسندن تلغراف کلدی مبارك‌الصباح محمد پاشایی وبرده عموجه‌سنی بالاتلاف ادارهٔحکومتی ید ضبطنه کچیرمش اولدیغی بیلدیرلدی . صدر اعظم خلیل رفعت پاشایه همان نظارتدن تذکرهٔ رسمیه کوندردم . شو وقعه‌یك آشوری ملاحظه‌یه سزاواردر . مبارك‌الصباح هم قاتل هم غاصب صاییلیر . کویت قارشمش عجالةً قوت سوقیله ادارهٔحکومتی اله آلمق ایجاب ایدر . اویله برقوتك بلده‌یه وصول ودخولنده مبارك‌الصباح تسلیم اولور ویاخود قاچار کیدر . هرایکی صورت موافق منفعت دولت اوله‌جغی واورته‌ده قتل وغصب کورلدی. حقوق سلطنت وخلافت مقتضاسنجه اجراآته کیدلمك لازم بولندیغنی اهمیتله بیان ایلدم . یازدیغم تذکره مجلس وکلاده اوقوندی . مذاکره قراره اقتران ایده‌مدی . ولاة سرایه دها اول عرض معلومات ایدرلر . سرای قوشقولانیر باب‌عالی‌یه مؤثر اراده تبلیغ اولنور ظننده بولندم . اولبابده اثر ظاهر اولمدی . مبارك ایسه صداقت وعبودیتنی تأمیناً دعالی ثنالی مألده سرایه باب‌عالی‌یه تلغرافلر یاغدیردی . یاپیله‌جق ایش اوزادی بغداددن عسکر جلب اولنسون کویته کوندرلسون عسکره کیم قوماندان قونولسون کبی تدبیرلر دوشونلدی . صکره عسکر کتیرلدی . فقط حرکت یوق . نامبارك یالکز تلغرافلر چکمکله قالمادی نقود صرفیله دخی سوز باشی اولنلری آولادی . کویت کیفیتنه دائر یازدیغم تذاکر صدارت ونظارتك اوراق اوطه‌لرنده دسته‌سیله محفوظدر .

بیهوده مخابرات فرسوده کلمات ایله تخمیناً اوچ ییل قدر

اویالانلدی. اگرچه مبارك موقعنده طوریورایسه‌ده عسکرقوتیده بصره‌ده طوردیغندن قورقیوردی . کویتك اوجی بصره کورفزینه منتهی وبرده لیمانه مالك ایدوکندن وهندستان طریق تجارتی اوننك سببیله بصره دکزی مهم کوردیکندن انکلتره دولتنك هندستان والیسی لورد کورزون طقوز سنه مقدم قوهٔ بحریه استصحابیله کوویت لیمانه بالورود شیخ مبارکی کوردی بینلرنده برمعاهده یاپلدی . ایشته ظهوره کلن کوویت مسئله‌سی بوندن متحدث اولدی . تکرار یمن خطه‌سنك احوالنی درپیش ایده‌لم. یمنده نواحیٔ تسعه وار عربان تجاوز ایدییور تجارته منفعته طوقونیور . زیدی اماملری درتیوز ییلدرکه مستقل ودولت علیه ایله محارب ایدی . زمینله برمسئلهٔ سیاسیه حدوثی حالنده دولت مشکلات جدیده‌یه دوشمك احتمالی خاطرلره کلزمی فائده‌سز تجاوزدن نواحیٔ تسعه مسئله‌سیده خاقان سابقك ایامنده طقوز قبه‌لی حمام کبی اوستومزه چوکدیمی کوویت مسئله‌سنك حدوثنه اصل سبب پادشاه المانیا پولتیقه‌سنی طوتمش بغداد شمندوفری امتیازینی آلمانلره ویرمش اولدیغندن بغداد شمندوفرینك بصره‌یه کله‌جکنی وکوویتدن کچه‌جکنی انکلیزلر بیلدیکندن کوویت شیخیله اوزلاشدیلر . انکلتره دولتنك منفعت اهل تجارت اوسته دیه‌جکی وار ایسه دولت علیه‌یه بیلدیرمسی لازم ایکن اویله برمعاهده امضا وتعاطی قلندی . شو ورقهٔ عهدیه حمایتی متضمن اولمسه‌بیله شرف سلطنت سنیه‌یه طوقنمش ومبارك الصباح اوملاقات وقوتدن کندیسنه نقطهٔ استناد وفلاح حاصل ایتمشدر . اوتوزسنه‌یه قریب برمدت طویله‌ده آلمان پولتیقه‌سی ییلدیز سراینده رواج بولدی . بیلك ایکی

یوز سکسان طقوز سالنده صدر اعظم بولنان محمود ندیم پاشانك
ایام اقبالنده مجلس مخصوص وکلانك ضبط کتابتنی ایفا ایدییوردم
دولت علیه بغداده شمندوفر یاپمق استرایسه یوزده ایکی بچق فائض
وانکلتره دولتنك کفالتی ایله استقراض عقدینه تسهیلات ارائه
قلنه‌جغنی وهندستانه انکلیز عسکری کوندرلمك مجبوریتی تحققنده
مذکور شمندوفرله اون بیك عسکرك سلاحسز اوله‌رق سوقنه
موافقت کوسترلمسی لوندره قابینه‌سنجه ملتمس اولدیغنی سفیرمز
موزوروس پاشا باب عالی‌یه اشعار ورقیب قریب بر دولتك سفیر کبری
کیفیتی استخبار ایلدیکنده صدر وقتی طیقوب طولدیرمشدی .
لوندره سفارت سنیه‌سندن موررود تحریرات مجلس مخصوص وکلاده
قرائت اولنجه حضار آنك منوی ضمیرینی استکشاف مقصدیله
فتح کلام ایتمسنه انتظار ایلدیلر. صدر زمان سوزه باشلایوب انکلتره
دولتنك تکلیفی خیرخواهانه اولمسیله ممنونیتی موجب ایسه ده بغداد
یولندن کچه‌جك قوهٔ عسکریه شمندوفرله امرار اولنه‌جغی صورتده
ایران دولتی وسوسه‌یه دوشه‌رك مغبر الخاطر وسلطنت سنیه ایله
حکومت ایرانیه میانه‌سنده بر مسئله ظاهر اوله‌بیلمسی احتماله مبنی
حدودمزدن جنود اجنبیه‌نك کچیرلمسی جای تفکردر. تشبیحاتندن
حضار مجلس احتیاط کوزه‌ته‌رك صحیحاً دوشونمکه دکر ماده‌در
دیملری اوزرینه صدر اعظم استقراض عقدیله شمندوفر یاپمق
خصوصنی ایلرویه تعلیق وانکلتره قابینه‌سنه تکلیف واقعی بالتقدیر
لسان مناسبله مقابله‌ده بولنمسی موزوروس پاشایه جواباً تمیق ایدلمك
موافق اولمزمی رأیی درمیان ایتمسیله مصلحتك تمدید مذاکره‌سنه
امکان کورنمدیکی اکلاشلدیغندن سفیرمزه بو یولده تعلیمات اعطا

قلنمشدر . صدر سابق امين عالى پاشا حلول اجليله آخرته كيتدكدن صكره دولتك خارجى پولتيقه‌سى محورندن اوينامشيدى . خاقان مخلوعك زماننده ايسه باب عاليدن نفوذ قالديرلدى سرايه الندى دولت عليه‌نك حكمران اولديغى ولايات تشوش اداره‌دن ضعفه كيرمسيله درزيلر وكردلر وعربلرك متمكن اولدقلرى قطعاتده وقوعات چيقديغندن دولت غوائل ومصارفه طاليوردى . برياندنده امام يحيانك تحريكاتنه سد چكلمكه باقيليوردى . درتيوز سنه امتدادنده دولتجه متخذ تدبير يمنه قواى عسكريه كوندريه‌رك سكنه‌ينى تدمير ايتمكدن وتكاليف اميريه ناميله واردات تسميه قلنان پاره‌يى اله كچيرمكدن عبارت ايدى . طوپلاتديريلان مبالغ مصارف حكومته كافى اوله‌مامسيله خزينهٔ ماليه‌دن اورايه مليونلرله نقود كوندرلمشدر . صحيفهٔ آنفه‌ده هندستانك اداره‌سى نه‌صورتله اولديغى بيان قلندى . هندستان موقعاً بعيددر يمنه قريبتى اولان عدن مستملكه‌سنه كوز كزديره‌لم . عدن اهاليسنك عندلرنده محترم طوتلمش برامام موجوددر . دبدبه‌سيله آرامكاهنده قرارايدييور . انكليزلردن رعايت كورييور . سنوى طوغون مخصصاتى دخى وار بوامام مسكن محتشمنده سنجاق چكيور عزيمتى خلالنده انكليزلر جانبندن آكا حرمتاً طوپ آتيلوب سلاملانيور . يمنده بزم آتديغمز طوپلر هربار قلعه بدننه دكل اكثر وقت يرلى انسانلرك بدنلرى اوستنه اولمغله يرله يكسان اوليورلر . اذاى مديد وجفاى شديد كورمكده‌درلر . يمن اقليمنده قبائله اجراى احكام ايلين مشايخدر . خلق شيخلرك تهديدات وتأديباتى تحتنده هيچ أزلميور ظن اولنمسون آغر معامله‌يه تصادفلرنده ينه مشايخه محبت وامرلرينه

مطاوعت ایلیورلر شخصین ارەسنده دعوی ظهوریله شیخك ویردیکی حکمه قانع اولمیان مدعی امام یحیایه حالی بیلدیرەرك اونك حکمی نه اولورسه مقبول طوتیلیور . اهالینك شیخلرینه قارشی مربوطیتلری بر عائله رئیسی اولاد وعیالی خیرپالامق اعتیادنده ایکن هیئت مجموعهٔ عائله اورئیسه کم نظرله باقمایوب رضاسنی تحصیله ساعی اولدقلرینه بکزر . جوربیکانەدن کلسه افراد عائله مقاومته حاضردر . فذلکهٔ کلام یمنلیلری عموماً بر عائله صفتنده طوتمق وحکومت دولت عثمانیەیی بر عادل رئیس عائله مقامنده طانیمق تدابیر حکیمانه اتخاذینه وابستەدر . سلطان محمود ثانی عصرندن شو تاریخه کلنجەیه دکین سکسان ییل کذراننده یونانستاندن بداء ایله ممالك دولت علیەده تشکل ایدن حکومتلری واداره‌سی طرز آخره قونیلان مملکتلری بالاده تعداد ایتمشیدم . مذکور قطعاتك اهالیسنی خوشنود ایدەمدك فرض اولنسون . دول معظمه اونلری غیر مسلم بولندقلرندن طولایی استصحاب وصور مشروحەده تشکیلات ایجاب ایتدی دینلسون یمنلیلر دین قرنداشمزدر . باری نەیاپیلەجقسه یاپیلەرق وحسن ادارەلرینه اهتمام اولنەرق خوشنودی وانجذابلری وسائلنی استکمال ایتمك فرائض امورندندر . داخلیه نظارتنده اون اوچ سنه قالمشیدم وقوعات محلیەیی متمادیاً تدقیق ایتمش اولدیغمدن اوخطەنك بر والی ایله ادارەسی قابل اولەمیەجغنی اسباب موجبه سردیله عرض ایلدیکم کبی اصلاحاته دائر یمنده وجوده کتیرلمسی لازم کلن تدابیری دخی علی التفصیل مضبطەلرله مقام صدارته بیلدیرمش و انقلابك ظهوریله معروضاتمی انظار انامه وضعه ایام ابرام ایلدیکمدن اوچ بچق سنه مقدم کتاب شکلنده طبع ونشر

ایتدیرمشیدم . اورته‌ده انکل جنکل اوله‌جق استبداد قالدیرلدی . مشروطیت مشروعه شعشعه‌نمود ویکدیکرینی تعقیباً تشکل ایدن قابینه‌لرله مجلس مبعوثانده مجتمع اکثریت فرقه‌سی که اتحاد وترقی جمعیتنك نفوذ صاحبلریدر . بونلرك افاداتنه نظراً عناصر عثمانیه « عدالت » « حریت » « مساوات » فیوضاتندن مسعود اولدی حکمی ویریلیور ایکن یمن غائلهٔ هائله‌سی بردوام بولنمقده‌در . هرنقدر بن زمان مشروطیتده ظلماً پیغولهٔ غربتده ساقز جزیره‌سنی اوچ ییلدنبری سیر ایدیور ایسه‌مده بعض مطبوعات ستونلری یمن ایشنك بیتدیکی حوادثی یازییور . عجبا نه‌یولده موفقیت الویردی دیورم . بناءً علیه ماسبقدن برنبذه داها بحث ایتمك ایجاب ایتدی . سلطان عبدالحمیدك وقتنده برکون برمعتاد مجلس مخصوص وکلایه کیتمشیدم . یمن والی وقوماندانی مرکز دولتدن ینه جنود ونقود ایسته‌مش اولدیغی افاده قلنینجه بن صبر ایده‌میه‌رك اوقطعه ایچون پك اسکی عصرلردن بوزمانه کلنجه‌یه‌قدر اتلاف واسراف اولنان جان ومالك حسابنی انجق جناب الله بیلور . والی عسکرله پاره ایستیور . امام ویاخود رئیس قبائل زیدیه سید یحیانك دخی دولتدن برایسته‌یه‌جکی یوقمیدر . برکره اولسون انکده فکری اکلاشلسه بلکه ائتلاف حصوله کلیر . یمندن مأمور کوندره‌لم ، استدعاسی وار ایسه اوکرنمش اولوردق ممکن‌الاسعاف آرزوسی اولدیغی تقدیرده مسئله حل ایدیلور دیدم . شیخ‌الاسلام جمال‌الدین افندی واقعا شو صورت هیچ تجربه ایدلمدی داخلیه ناظرینك رأیی معقولدر دیمسی اوزرینه اولبابده مضبطه تنظیم وتختیم ایدیلوب سرایه تقدیم قلندی موجنجه

اراده‌سی آلندیغندن یمن والیسنه تبلیغات اجرا ایلدم سید یحیایه ولایتدن مأمورلر اسبال و آنك جانبندنده معین برموقعه آدملر ارسال اولنوب کلان آدملر کلامه مبادرتله اراقهٔ دماء مسلمینه حق عزّ وجلّ راضی اولمدیغی کبی سلطان المسلمین حضرتلری دخی بونی خوش کورمز یمنده منحصراً احکام شریعت احمدیه جریان ایتملیدر . امام یحیی اولادرسولدن بولندیغنی وسلطانه عاصی اولهمیه جغنی افاده ایله برابر نواب ومفتیلرك تعامل قدیم اوزره کندی طرفندن تعیین اولنمسنی واهالی خزینهٔ دولته زکاة اعطاسنده تعلل کوسترمز آنجق ویرکولر مأمورین وسائط شدیده سیله مکرراً آلینیور. بورجلرینی اولجه ادا ایتمش اولان سکنهٔ قرایه تکرار اسلحه استعمالیله اتلافات وقوعبولیور تحصیل مأمورلری کاکان قرایه کیتسون اما اهالیدن فضله زکاة طلب ایدلمسون شو ایش ایچون ترفیق ایلیه‌جکی آدملرکده مأمورلرله برابر نواحیده بولنمسنی تمنی ضمننده امام سید یحیی بزلری کوندردی مواد مذکوره صورت حسنه‌یه اقتران ایلر ایسه اختلافه محل قالماز دیمش اولدقلرندن والینك یوللادیغی مأمورلر افاداتکزی ایشتدك مرکزه عودتله سویلرز تعلیمات جدیده اخذ ایتمکلکمز مقتضیدر دیدکلری وصنعایه کلدکلری ولایتدن بیلدیرلدی . مصلحت مجلس وکلاده ینه مذاکره‌یه کیردی بن سوزه باشلایوب یمن خطه‌سنك هرطرفنده محاکم عدلیه اولمدیغی آشکاردر احکام شریعته بدل قانون ونظام یوریه‌جك دینیله‌میه‌جکیده درکاردر. یمنك برناحیه‌سنده‌کی جسامت ولایات سائره‌ده بولنان متصرفلقلر محیطندن واسع اولمغله او محللره شمدی‌یه دکین درسعادتدن نائب ومفتی کوندرلمکده میدر سؤالنی شیخ الاسلام افندی‌یه ایراد ایلدیکمده مشارالیه خایر اوراره

كيم كيدر يالكز صنعا ايله تعز حديده وعسير سنجاقلرينه اعزام اولنيور سائر محللرك نواب ومفتيلريني سيد يحيي تعيين ايتمكده‌در جوابني ويرنجه اويله ايسه سيد يحيي بونلري كما في السابق انتخاب ايدوب اساميسني ولايته يازسون والي صوب والاي مشيختپناهيلرينه انهار ايدر قبول وتصديق امر مهمي مركز خلافتده جريان بولمش اولور و بو وسيله ايله ايش مشروعيت كسوه‌سني آلمش بولنور معلوم اولديغي وجهله يمنده ذكاة تعبيري ويركو ديمكدر . مكرر تحصيلات مخالف رضاي باري ومباين فرمان شهرياريدر . ديون عموميه اداره‌سنده اجني مأمورلر دولت حسابنه اوله‌رق جبايت اموال ايتمكده ايكن يمن حواليسنده ويركو تحصيل ايليه‌جك مأموريمزله برلكده سيد يحيانك آدملري بولنمسنده محذور حس ايده‌مم . شونلرده‌ده تحصيل مأمورلريمز نامي ويريله‌بيلير . قالدي كه قبل التنظيمات سركشلك ايدن پاشالر وحتى متنفذ بعض اغالره منصب توجيهيله دولتدن كندولرينه امان احسان اوله‌رق ادارهٔ مصلحت ايديليوردي . كرك سيد يحيايه وكرك يرلي اصحاب حيثيت و ذكايه صداقتده ثابت‌قدم اولملري شرطيله بر عنوان وشرف عنايت بيورلمسي قاعدهٔ قديمهٔ دولتده منافي دكلدر زميننده ملاحظات سرد ايتمشيدم سوزلرم رد اولنمدي ايسه‌ده سرايه عرض جهتي بعض ذواتي دوشونديردي. زيرا اكثر واليلر طوغريدن طوغري‌يه محرمانه مابين ايله مخابره‌ده بولنور. سرايك متنفذ رجالنده‌يدلرينه آيريجه شفره مفتاحلري ويرلمشدر . سفيدي سياه كوسترمكده زحمت چكمزلر . ذات پادشاهي ايسه امام المسلمين ايدوكندن امام يحيى دينيلمسي خلجانه طوقونمقده ايدي . حالبوكه فاتح جامع

لامعنك امامی ایله یره باتان جامعنده کی امام بر صایله ماز . نه چاره ذهن صاپلانمش وهمدن قورتارمق مشکلدر . بالاده یمن ایشی بیتمك اوزره اولدیغی مطبوعات یازدی . صورت تسویه‌یه موقعم حکمنجه بالطبع مطلع اوله‌مم اومارم که عصر عظیم النصر حضرت نبویده آبا واجدادلری دائرهٔ منورهٔ ایمانه داخل وسعادت ابدیه‌یه واصل اولان یمن خلقی مرکز خلافتدن کیدن عسکر دین قرنداشلریله‌یك وجوداولوزلرده شورش نهایت واستقرارسکون وآسایش ایله جمله‌سی راحت وسعادت بولور . یمن مسئله‌سنی مشروطیتدن اول بیان ایلدیکم اساسه کوره حل ایتمك ممکن ایدی . بوکره نه‌وجهله تسویه‌پذیر اولدیغی اعلان رسمیسنك محتویاتندن نمایان اوله‌جقدر . فی ١١ شباط سنه ٣٢٧

داخلیه نظارتندن مستعفی

محمد ممدوح

